

WSTĘP	5
 CZĘŚĆ I. PROBLEMATYKA PRZETWARZANIA DANYCH	
OSOBOWYCH PRZEZ PODMIOTY PUBLICZNE I	
PRYWATNE – SKARGI I PYTANIA PRAWNE.....	
A. Sprawy z zakresu administracji publicznej	9
I. Przetwarzanie danych osobowych przez organy administracji samorządowej	9
I.1 Komunikacja.....	9
I.2 Urzędy Stanu Cywilnego	20
I.3 Oświata	22
I.4 Straż Miejska	31
I.5 Pomoc społeczna.....	34
I.6 Urzędy Pracy	45
I.7 Inne sprawy z zakresu administracji samorządowej	50
II. Przetwarzanie danych osobowych przez administrację rządową.....	60
III. Zakład Ubezpieczeń Społecznych.....	65
IV. Inne organy	69
B. Funkcjonariusze Służb Mundurowych.....	70
I. Policja.....	70
II. Służba Więzienna	76
III. Wojskowe Komendy Uzupełnień.....	80
C. Organy wymiaru sprawiedliwości	82
I. Sądy	82
II. Prokuratura	86
III. Komornicy sądowi	88
IV. Varia.....	95
D. Przetwarzanie danych osobowych w zakresie ochrony zdrowia.....	97
I. Kasy Chorych	97
II. Świadczeniodawcy usług medycznych.....	101

E. Przetwarzanie danych osobowych w związku z zatrudnieniem	115
F. Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe.....	131
G. Partie polityczne, stowarzyszenia, fundacje, samorządy zawodowe i inne.....	143
H. Telekomunikacja	153
I. Przetwarzanie danych osobowych w sektorze energetyki	165
J. Instytucje finansowe.....	169
I. Banki	169
II. Fundusze emerytalne	191
III. Zakłady ubezpieczeń.....	197
IV. Inne.....	207
K. Media.....	210
L. Marketing	219
CZĘŚĆ II. KONTROLE	234
I. Kontrole i czynności kontrolne	234
I.1 Przedmiot kontroli	235
I.2 Wykaz przeprowadzonych kontroli	235
I.3 Czynności kontrolne przeprowadzone z urzędu w podmiotach zrzeszonych w Stowarzyszeniu Marketingu Bezpośredniego.....	313
II. Rozstrzygnięcia kończące postępowania kontrolne	314
II.1 Projekty decyzji.....	314
III. Podsumowanie.....	314
CZĘŚĆ III. REJESTRACJA ZBIORÓW DANYCH OSOBOWYCH.....	319
I. Statystyczne przedstawienie procesu rejestracyjnego w 2002 r.	319
II. Zawiadomienia o zwolnieniach i zgłoszeniach przez podmioty nieuprawnione... 328	
II.1 Zwolnienia z obowiązku zgłoszenia zbioru danych osobowych do rejestracji.	328

II.2 Zgłoszenia zbiorów danych osobowych do rejestracji dokonane przez podmioty nieuprawnione.	333
III. Postępowanie wyjaśniające.	335
III.1 Postępowania wyjaśniające zakończone rejestracją zbioru danych osobowych.	335
III.2 Postępowania wyjaśniające zakończone wydaniem decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie.....	341
IV. Zaświadczenia.....	350
V. Wnioski.....	351
 CZĘŚĆ IV. WYSTĄPIENIA GENERALNEGO INSPEKTORA OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH	 354
 CZĘŚĆ V. ZAWIADOMIENIA O POPEŁNIENIU PRZESTĘPSTWA	 413
 CZĘŚĆ VI. ORZECZNICTWO NACZELNEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO	 437
 CZĘŚĆ VII. PROPAGOWANIE IDEI OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH.....	 452
I. Informacje ogólne	452
II. Propagowanie idei ochrony danych osobowych w mediach	453
II.1 Dzienniki i periodyki	453
II.2 Agencje informacyjne, radio i telewizja.....	453
II.3 Konferencje prasowe Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych	454
III. Propagowanie idei ochrony danych osobowych w internecie	456
III.1 Strona internetowa Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych – www.giodo.gov.pl	456
IV. Szkolenia, konferencje naukowe i seminaria.....	457
 CZĘŚĆ VIII. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA.....	 460
I. Udział Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w konferencjach międzynarodowych.....	 460

II. Konferencje i spotkania zorganizowane przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.....	475
III. Międzynarodowa strona internetowa rzeczników państw Europy Środkowej i Wschodniej - www.CEECPRIVACY.ORG.....	476
ZAKOŃCZENIE	478
I. Stan dostosowania organizacyjnych i technicznych warunków przetwarzania danych osobowych w wybranych sektorach działalności gospodarczej i administracyjnej.....	480
I.1 Służba zdrowia.....	480
I.2 Portale internetowe	482
I.3 Sektor bankowy	483
I.4 Operatorzy telewizji.....	485
II. Ogólny stan dostosowania organizacyjnych i technicznych warunków przetwarzania danych osobowych do wymagań określonych w przepisach o ochronie danych osobowych.....	486
ZAŁĄCZNIKI	488
Załącznik nr 1 Wykaz kontroli	488
Załącznik nr 2 Wykaz decyzji wydanych w postępowaniach pokontrolnych w 2002 r.	499
Załącznik nr 3 Zestawienie statystyczne Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych za rok 2002.	507
Załącznik nr 4 Współpraca międzynarodowa – udział Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w międzynarodowych konferencjach i spotkaniach, konferencje zorganizowane przez Generalnego Inspektora.....	508

Wstęp

Sprawozdanie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, składane na podstawie art. 20 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. Nr 101 poz. 926) za okres od 1 stycznia 2002 r. do 31 grudnia 2002 r.

1. Podstawy prawne, zakres zadań i kompetencje Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych

Zadania i kompetencje Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych określone zostały w Rozdziale 2 „Organ ochrony danych osobowych” ustawy o ochronie danych osobowych. Zgodnie z art. 12 powołanej ustawy, do zadań Generalnego Inspektora należy w szczególności: kontrola zgodności przetwarzania danych z przepisami o ochronie danych osobowych, wydawanie decyzji administracyjnych i rozpatrywanie skarg w sprawach wykonania przepisów o ochronie danych, prowadzenie rejestru zbiorów danych oraz udzielanie informacji o zarejestrowanych zbiorach, opiniowanie projektów ustaw i rozporządzeń dotyczących ochrony danych oraz uczestniczenie w pracach międzynarodowych organizacji i instytucji zajmujących się problematyką ochrony danych osobowych. W celu wykonania zadań, Generalny Inspektor prowadzi m.in. postępowania administracyjne oraz – przy pomocy inspektorów - dokonuje inspekcji u administratorów danych. Inspektorzy Generalnego Inspektora, wykonując inspekcję, mają prawo wstępu do pomieszczeń, w których zlokalizowane są zbiory danych, żądania udostępnienia do kontroli urządzeń, nośników oraz systemów informatycznych służących do przetwarzania danych, dokonywania niezbędnych badań lub innych czynności kontrolnych w celu oceny zgodności przetwarzania danych z przepisami prawa, żądania złożenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień, wzywania i przesłuchiwanie osób w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego, żądania okazania dokumentów i wszelkich danych mających związek z problematyką kontroli (art. 14).

W razie stwierdzenia naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych w wyniku prowadzonego postępowania administracyjnego z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, Generalny Inspektor nakazuje administratorowi danych, w drodze decyzji administracyjnej, przywrócenie stanu zgodnego z prawem, a w szczególności usunięcie uchybień, uzupełnienie, uaktualnienie, sprostowanie, udostępnienie lub nieudostępnienie danych osobowych, zastosowanie dodatkowych środków zabezpieczających zgromadzone

dane osobowe, wstrzymanie przekazywania danych za granicę, zabezpieczenie danych lub przekazanie ich innym podmiotom bądź też usunięcie danych (art. 18 ust. 1).

Na podstawie wyników kontroli inspektor może żądać wszczęcia postępowania dyscyplinarnego lub innego przewidzianego prawem postępowania przeciwko osobom winnym dopuszczenia do uchybień i poinformowania go o wynikach tego postępowania i podjętych działaniach. Natomiast, jeżeli wyniki postępowania dają podstawę do stwierdzenia, że działanie lub zaniechanie kierownika jednostki organizacyjnej, jej pracownika lub innej osoby fizycznej będącej administratorem danych, wyczerpuje znamiona przestępstwa określonego w ustawie, Generalny Inspektor kieruje do organu powołanego do ścigania przestępstw zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, dołączając dowody dokumentujące podejrzenie (art. 19).

Na podstawie przepisów zawartych w Rozdziale 6 „Rejestracja zbiorów danych osobowych” ustawy Generalny Inspektor rejestruje zbiory danych zgłoszone przez administratorów danych oraz prowadzi ogólnokrajowy, jawny rejestr zbiorów danych.

2. Organizacja działalności Generalnego Inspektora

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wykonuje swoje obowiązki przy pomocy Biura GIODO, którego organizację reguluje Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 29 maja 1998 r. w sprawie nadania statutu Biuru Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych¹.

Zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia, statutowymi jednostkami organizacyjnymi Biura są Departament Organizacyjno – Administracyjny, Departament Prawny, Departament Skarg, Departament Inspekcji, Departament Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych, Departament Informatyki, Dział Finansowy, Pion Ochrony, Stanowisko do Spraw Pracowniczych oraz Zespół Prasowy. Na czele Biura GIODO znajduje się Dyrektor Biura.

W końcu 2002 r. w Biurze wykorzystane były 103 etaty (średnioroczne zatrudnienie 99 etatów).

W grudniu 2002 r. zmieniona została siedziba Generalnego Inspektora; Biuro GIODO przeniesione zostało na ul. Stawki 2.

¹ Dz.U. Nr 73, poz.464, zm. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz.1063.

3. Dane statystyczne dotyczące spraw prowadzonych przez Generalnego Inspektora

W roku 2002 do Generalnego Inspektora wpłynęło ogółem 13 636 pism, będących skargami, wyjaśnieniami kierowanymi przez strony postępowań administracyjnych w toku prowadzonych postępowań, pismami z prośbą o wyjaśnienie przepisów prawa oraz związanymi z dokumentami kierowanymi do zaopiniowania przez Generalnego Inspektora.

Do Biura GIODO skierowanych zostało do zaopiniowania 351 projektów przepisów prawa (ustaw i przepisów wykonawczych) oraz 1324 pytania i prośby o wyrażenie opinii dotyczących wyjaśniania przepisów ustawy o ochronie danych osobowych. W wielu przypadkach pytania o wykładnię przepisów dotyczyły innych ustaw (np. ustawy o dostępie do informacji publicznej), mimo, iż Generalny Inspektor nie jest uprawniony do udzielania wyjaśnień dotyczących innych przepisów prawa.

W okresie sprawozdawczym do Generalnego Inspektora skierowanych zostało 830 skarg. Podobnie, jak w latach ubiegłych, znacząca większość zasadnych skarg kierowana była na naruszającą prawo działalność podmiotów sektora prywatnego (zwłaszcza firm marketingowych).

W roku sprawozdawczym Inspektorzy Generalnego Inspektora dokonali 223 inspekcji u administratorów danych osobowych, w tym 78 w związku z postępowaniami prowadzonymi w wyniku skarg od obywateli, 58 z urzędu zgodnie z planem kontroli, 4 na wniosek innych organów (Rzecznika Praw Obywatelskich, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, prokuratury Rejonowej Kraków- Pogórze, Sądu Okręgowego w Warszawie). Pozostałe kontrole były prowadzone bądź w związku z brakiem dostatecznych informacji wymaganych w procesie rejestracji zbiorów danych osobowych, bądź stanowiły kontrole sprawdzające wykonanie decyzji administracyjnych lub wcześniejszych wniosków pokontrolnych.

Znacząca większość kontroli dotyczyła firm prywatnych, w tym banków i instytucji finansowych (22). Jednakże – zwłaszcza w związku ze skargami – stosunkowo duża liczba inspekcji przeprowadzonych została w podmiotach sektora publicznego, w tym urzędach i innych jednostkach samorządowych (11), placówkach medycznych i opiekuńczych (9), organach administracji centralnej i ich terenowych jednostkach organizacyjnych (10) i innych podmiotach publicznych (9). Nie we wszystkich przypadkach wyniki inspekcji dawały podstawy do wszczęcia postępowań administracyjnych, natomiast w wyniku wszczęcia postępowań administracyjnych pokontrolnych, wydanych zostało 116 decyzji admi-

nistracyjnych, a nawet wobec stwierdzenia rażącego naruszenia prawa, skierowanych zostało 9 zawiadomień do prokuratury.

Ogółem natomiast skierowanych zostało do prokuratury 61 zawiadomień o popełnieniu przestępstwa.

W 2002 r. zgłoszono do zarejestrowania 1342 zbiory, w tym 39 zbiorów przez organy i instytucje centralne i 39 przez organy administracji rządowej i samorządowej. Ogółem na koniec 2002 r., w jawnym rejestrze figurowało 57 293 zarejestrowane zbiory.

Departament Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych wydał także w 2002 r. 932 zaświadczenia o zarejestrowaniu zbioru.

Część I. PROBLEMATYKA PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH PRZEZ PODMIOTY PUBLICZNE I PRYWATNE – SKARGI I PYTANIA PRAWNE

A. Sprawy z zakresu administracji publicznej

W omawianym okresie sprawozdawczym liczną grupę spraw rozpatrywanych przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych stanowiły sprawy związane z przetwarzaniem danych przez podmioty publiczne. Należy jednakże odnotować widoczne zmniejszenie się ilości spraw z tego zakresu, co niewątpliwie świadczy, iż liczne w poprzednich latach interwencje i wystąpienia Generalnego Inspektora dotyczące nieprawidłowości w procesie przetwarzania danych osobowych przez podmioty publiczne przyniosły efekty w postaci większego zrozumienia ustawy o ochronie danych osobowych wśród administratorów danych oraz obywateli.

I. Przetwarzanie danych osobowych przez organy administracji samorządowej

I.1 Komunikacja

W minionym okresie sprawozdawczym Generalny Inspektor rozpatrzył 39 spraw dotyczących przetwarzania danych w tej dziedzinie. W tym też czasie weszły w życie istotne, z punktu widzenia ustawy o ochronie danych osobowych, zmiany w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602 ze zm.). Rozszerzony został bowiem katalog podmiotów uprawnionych do pozyskiwania danych zgromadzonych w ewidencji pojazdów. Wśród podmiotów, które nabyły na podstawie wprowadzonych zmian takie uprawnienie można wyróżnić: Inspekcję Transportu Drogowego, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencję Wywiadu, organy kontroli skarbowej i organy celne, a także komorników. Inną, istotną zmianą wprowadzoną do tej ustawy, było zniesienie stosowanej dotychczas formy, w jakiej udostępniano dane.²

Liczna grupa spraw, dotyczących wspomnianej problematyki, odnosiła się do prowadzonej na podstawie wskazanego powyżej aktu prawnego ewidencji pojazdów.

² Do dnia 31 grudnia 2001 r. dane z ewidencji pojazdów udostępniane były w formie zaświadczenia.

W szczególności z pism kierowanych do GIODO wynikało, iż kontrowersje wzbudzała kwestia udostępniania danych z tego rejestru.

W omawianym okresie do Generalnego Inspektora zwrócił się Prezes Polskiego Biura Ubezpieczeń Komunikacyjnych, który wskazał, iż mimo uprawnień wynikających z ustawy z dnia 28 lipca 1998 r. o działalności ubezpieczeniowej (t.j. Dz.U. z 1996 r. Nr 11, poz. 62 ze zm.), zwłaszcza zaś z jej art. 8a, odmówiono mu udostępnienia danych z ewidencji pojazdów.³ Generalny Inspektor - opierając się na przepisach obowiązujących w czasie, gdy ww. podmiotowi odmówiono udostępnienia danych - wyjaśnił iż odmowa wydania zaświadczenia (w takiej formie następowało bowiem udostępnienie danych) powinna nastąpić w drodze postanowienia, na które służy zażalenie (art. 219 K.p.a.). Biorąc powyższe pod uwagę, stosownie do przepisów K.p.a., organem właściwym do rozpatrzenia odmowy udostępnienia przez starostę danych z ewidencji pojazdów będzie organ administracji publicznej wyższego stopnia. Jednocześnie Generalny Inspektor wskazał, iż dane i informacje będące przedmiotem zainteresowania Polskiego Biura Ubezpieczeń Komunikacyjnych udostępnia się – w myśl art. 80 c ust. 6 Prawa o ruchu drogowym – na pisemny, uzasadniony wniosek zainteresowanego podmiotu. Przepisy Prawa o ruchu drogowym, ani wydane na jego podstawie akty wykonawcze nie określają jednak wzoru wniosku, który powinien być stosowany przez podmioty występujące o udostępnienie danych lub informacji z ewidencji pojazdów.

W związku z powyższym, Generalny Inspektor zwrócił się do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o zajęcie stanowiska, czy podmioty występujące o udostępnienie im danych lub informacji z przedmiotowej ewidencji winny czynić to na wniosku o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych, o którym mowa w art. 29 ust. 3 ustawy o ochronie danych osobowych, czy też stosowanie tego wniosku, wobec szczególnego uregulowania, w przepisach Prawa o ruchu drogowym, formy wystąpienia o udostępnienie danych lub informacji z ewidencji pojazdów, jest bezzasadne.⁴ W odpowiedzi MSWiA wyjaśniło, iż wnioskodawca dysponujący informacjami o pojeździe, zwracając się o udostępnienie danych jego właściciela, winien zachować formę przewidzianą w art. 29 ust. 3 ustawy o ochronie danych osobowych.⁵

³ GI-DP-024/19/02

⁴ Ibidem

⁵ Szerzej na ten temat w części IV Sprawozdania poświęconej wystąpieniom GIODO.

Większość pytań kierowanych do GIODO w analizowanym okresie dotyczyła *zasad umożliwiających pozyskanie danych z ewidencji pojazdów*.⁶ W udzielanych odpowiedziach Generalny Inspektor wskazywał przesłankę wynikającą z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych lub jej art. 29 – o ile z okoliczności sprawy wynikało, iż pozyskane dane nie zostaną włączone do zbioru danych.

Kilka spraw związanych z problematyką *udostępniania danych z ewidencji pojazdów dotyczyło możliwości przekazania danych zgromadzonych w tym zbiorze podmiotowi z Wielkiej Brytanii, zajmującemu się dochodzeniem należności mandatowych za wykroczenia popełnione na terenie Unii Europejskiej*.⁷ W tym przypadku GIODO wskazywał, iż dopuszczalność udostępnienia przedmiotowych informacji winna być rozpatrywana w oparciu o przepisy Prawa o ruchu drogowym oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 września 2001 r. w sprawie centralnej ewidencji pojazdów (Dz. U. Nr 106, poz. 1166). Zawarte w nich uregulowania stanowią bowiem *lex specialis* wobec ustawy o ochronie danych osobowych. W niniejszej sprawie odrębnie należy rozpatrywać kwestię przekazania przedmiotowych danych i informacji za granicę. Zasady przekazywania danych osobowych za granicę uregulowane bowiem zostały w art. 47 ustawy o ochronie danych osobowych. Zgodnie z podstawową zasadą wyrażoną w ust. 1 powołanego przepisu, przekazanie danych osobowych za granicę może nastąpić wtedy, gdy kraj docelowy daje gwarancje ochrony danym osobowym na swoim terytorium przynajmniej takie, jak obowiązujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wielka Brytania gwarantuje danym osobowym odpowiedni poziom ochrony.⁸ Poinformował zatem, iż z punktu widzenia ustawy o ochronie danych osobowych nie ma przeszkód w przekazywaniu danych do Wielkiej Brytanii.

Pojawiało się także pytanie odnośnie *formy odmowy udostępnienia danych z ewidencji kierowców*. W związku z tym, iż Prawo o ruchu drogowym nie reguluje niniejszej kwestii, GIODO wskazał zainteresowanemu jedno z orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego, w którym NSA orzekł, iż żaden z przepisów ustawy o ochronie danych osobowych „*nie upoważnia administratora danych do prowadzenia postępowania i orzekania w sprawach dotyczących danych osobowych w trybie Kodeksu postępowania*

⁶ GI-DP-024/77/02, GI-DP-024/443/02, GI-DP-024/882/02, GI-DP-024/951/02, GI-DP-403/26/02

⁷ GI-DP-024/921/02, GI-DP-024/1076/02, GI-DP-024/1320/02

⁸ Jako członek Unii Europejskiej Wielka Brytania implementowała Dyrektywę 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych oraz swobodnym przepływie tych danych oraz ratyfikowała Konwencję 108 Rady Europy z dnia 28 stycznia 1981 r. o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych.

administracyjnego”. Jedynym organem upoważnionym do podejmowania rozstrzygnięć w sprawach dotyczących udostępniania danych osobowych, jak wynika z treści uzasadnienia, jest Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych. W związku z tym NSA zajął stanowisko, iż „o ile w ocenie wnioskodawcy odmowa udzielenia informacji (...) jest bezzasadna, to wniosek swój powinien skierować do tego organu”.⁹

Z wpływających w 2002 r. do Biura GIODO próśb o interwencję wynikało, iż nadal kontrowersje zainteresowanych wzbudzają obowiązujące lokalnie przepisy wprowadzające obowiązek okazywania odcinków rent i emerytur w trakcie rutynowej kontroli dokumentów osób korzystających z ulgowych, bądź bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską. Sprzeciw budził także – jak wskazuje analiza treści korespondencji o tej tematyce - obowiązek okazywania do kontroli przeprowadzanej w środkach transportu dokumentów tożsamości zawierających dane osobowe.

W jednej ze spraw zwrócono się do Generalnego Inspektora z prośbą o *zbadanie legalności przepisów prawa miejscowego zobowiązujących emerytów i rencistów do okazywania odcinków pobieranych świadczeń* (zawierających m.in. takie dane, jak identyfikator świadczeń, imię i nazwisko, składkę na ubezpieczenie, oznaczenie Kasy Chorych, kwotę dochodu, kwotę świadczeń przekazanych na rachunek bankowy), jako dowodów potwierdzających ich uprawnienia do bezpłatnych, bądź ulgowych przejazdów. Skarżący wskazywali, iż powyższe działanie jest nieuprawnione ponieważ dysponują oni innymi, stosownymi dokumentami, które mogą stanowić potwierdzenie tej okoliczności.¹⁰ Zajmując się powyższą sprawą GIODO wyjaśnił, iż w świetle przysługujących mu uprawnień nie jest właściwy w sprawie badania zgodności prawa miejscowego z przepisami rangi ustawowej, w tym również z ustawą o ochronie danych osobowych. Wskazał jednocześnie, iż w takich sprawach właściwy jest Naczelny Sąd Administracyjny.¹¹ Generalny Inspektor poinformował również, iż działania polegające na okazywaniu odcinków rent i emerytur są obojętne z punktu widzenia ustawy o ochronie danych osobowych - okazywanie takich dokumentów kontrolerom nie dotyczy bowiem danych osobowych zgromadzonych w zbiorze

⁹ Wyrok z dnia 19 kwietnia 2000 r. (sygnatura akt II S.A. 2619/99).

¹⁰ GI-DP-024/932/02

¹¹ Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz.U. Nr 74, poz. 368 ze zm.) NSA jest właściwy w sprawach skarg na uchwały jednostek samorządu terytorialnego stanowiących przepisy prawa miejscowego. Uprawnionym do wniesienia takiej skargi jest m.in. każdy, kto ma w tym interes prawny. Przed złożeniem przedmiotowej skargi należy wyczerpać tryb odwoławczy, jeżeli zaś nie jest on przewidziany każdy, kto chce taką skargę wnieść, winien zwrócić się do kompetentnego organu z wezwaniem usunięcia naruszenia prawa.

danych. Uznając jednak, że praktyka ta stoi w sprzeczności z normami konstytucyjnymi, GODO zasygnalizował Przewodniczącemu Rady Miejskiej, która podjęła przedmiotową uchwałę, konieczność jej zmiany w zakresie dotyczącym obowiązku okazywania odcinka emerytury i renty.¹²

W omawianym okresie sprawozdawczym Generalny Inspektor rozpatrzył ponadto *skargę na przetwarzanie danych osobowych pasażerów Miejskiego Zakładu Komunikacji w Zielonej Górze przez Agencję Ochrony Mienia i Osób Arsen S.C.*¹³ W przedmiotowej sprawie nie stwierdzono naruszenia ustawy o ochronie danych osobowych.

W toku postępowania wyjaśniającego ustalono, że na podstawie umowy zawartej pomiędzy MZK Zielona Góra a Arsen S.C., Agencja zobowiązana jest do wykonywania na rzecz Zakładu usług polegających na kontroli biletów w pojazdach komunikacji miejskiej organizowanej przez Zakład oraz windykacji i egzekucji należności z tytułu jazdy bez ważnego biletu. Na Agencji ciąży ponadto, przewidziany w § 8 powyższej umowy, obowiązek „prowadzenia dokumentacji osób spisanych za jazdę bez ważnych biletów”. Jednocześnie w myśl postanowień Regulaminu kontroli biletowej w pojazdach MZK Zielona Góra, stanowiącego załącznik do powyższej umowy, „Jeżeli pasażer nie jest w stanie uregulować opłaty dodatkowej lub odmawia jej uregulowania kontroler wystawia wezwanie do zapłaty na druku uzgodnionym w MZK Zielona Góra. W celu dochodzenia roszczenia należy zażądać od pasażera dokumentu stwierdzającego jego tożsamość”.

Rozpatrując przedmiotową sprawę, Generalny Inspektor wskazał, że podstawę przetwarzania danych osobowych, w przypadku kontroli przeprowadzanych w środkach transportu miejskiego przez przewoźnika lub osobę przez niego upoważnioną, stanowi art. 33a ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 r. Nr 50, poz. 601, z późn. zm.). W myśl postanowień ust. 1 powołanego powyżej artykułu, przewoźnik lub osoba przez niego upoważniona, legitymując się identyfikatorem umieszczonym w widocznym miejscu, może dokonywać kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu. W razie stwierdzenia braku odpowiedniego dokumentu przewozu albo dokumentu uprawniającego do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego, przewoźnik lub osoba przez niego upoważniona powinni pobrać właściwą należność i opłatę dodatkową (art. 33a ust. 3 Prawa przewozowego). Na podstawie art. 33a ust. 4 Prawa przewozowego, przewoźnik

¹² GODO sygnalizując powyższy problem wskazał zwłaszcza art. 47 Konstytucji RP, zgodnie z którym każdy ma prawo m.in. do ochrony życia prywatnego, rodzinnego i do decydowania o swoim życiu osobistym a także art. 51 stanowiący, iż nikt nie może być obowiązany inaczej, niż na podstawie ustawy do ujawniania informacji dotyczących jego osoby.

¹³ GI-DS-430/169/02

lub osoba przez niego upoważniona ma prawo - w razie odmowy zapłacenia należności – żądać okazania dokumentu umożliwiającego stwierdzenie tożsamości podróżnego. Oznacza to, iż przewoźnik jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych pasażerów w związku z prowadzeniem kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu, w przypadkach wskazanych w powyższych przepisach. W przedmiotowej sprawie za administratora danych, pozyskiwanych na podstawie cytowanych powyżej przepisów ustawy Prawo Przewozowe, został uznany Miejski Zakład Komunikacji w Zielonej Górze. Agencja Arsen S.C. wykonywała natomiast czynności związane z kontrolą biletów w środkach komunikacji MZK Zielona Góra na podstawie umowy powierzenia zawartej z Zakładem. Z dokonanych w niniejszej sprawie ustaleń wynikało także, iż Agencja przetwarzała dane osobowe pasażerów jedynie w zakresie związanym z realizacją umowy, tj. w zakresie niezbędnym do przeprowadzania kontroli biletów oraz windykacji i egzekucji należności z tytułu jazdy bez ważnego biletu. Wskazane działania pozostają w zgodzie z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych, albowiem zgodnie z art. 31 ust. 1 tejże ustawy, administrator danych może, w drodze umowy zawartej na piśmie, powierzyć przetwarzanie danych innemu podmiotowi. Natomiast w myśl art. 31 ust. 2 ustawy, podmiot, któremu powierzono przetwarzanie danych, może je przetwarzać wyłącznie w zakresie i celu przewidzianym w umowie.

Podobne rozstrzygnięcie zapadło również w sprawie *przetwarzania w związku z kontrolą biletów danych osobowych pasażera korzystającego z usług Przedsiębiorstwa Wielobranżowego TRANSKOM Sp. z o. o. przez firmę „REDOX”*¹⁴. Przeprowadzone postępowanie wyjaśniające wykazało, że działanie podmiotu dokonującego kontroli biletów znajduje umocowanie zarówno w przepisie art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych, jak również w przepisie art. 33 a ust. 1 ustawy Prawo przewozowe. Ustalono bowiem, iż TRANSKOM Sp. z o. o. zleciła firmie „REDOX” przetwarzanie danych osobowych pasażerów, podróżujących środkami transportowymi Spółki bez ważnego biletu za przejazd.

Generalny Inspektor jednocześnie stwierdza, iż administratorem danych osobowych pasażerów - zebranych przez przedstawicieli firmy „REDOX” podczas kontroli biletów w środkach transportowych Spółki - jest TRANSKOM Sp. z o. o., a dane osobowe pasażerów przetwarzane są przez Spółkę w celu dochodzenia roszczeń przed sądem, z tytułu niezapłaconej opłaty dodatkowej ustalił, że Spółka nie zgłosiła do rejestracji zbioru danych osobowych przetwarzanych w tym celu. W związku z powyższym, Generalny Inspektor

¹⁴ GI-DS-430/61/02

zawiadomił Prokuraturę Rejonową Poznań – Nowe Miasto o popełnieniu przez osoby odpowiedzialne za przetwarzanie danych osobowych w Spółce, przestępstwa określonego w art. 53 ustawy o ochronie danych osobowych.¹⁵

W jednej z rozpatrywanych przez Generalnego Inspektora spraw pojawiło się również pytanie, czy *podmiot świadczący usługi komunikacji miejskiej zlecając dokonywanie kontroli biletów innemu podmiotowi jest administratorem danych osób, które nie uiściły opłaty za przejazd środkami komunikacji miejskiej*¹⁶. Analizując okoliczności faktyczne sprawy dotyczącej przetwarzania danych osobowych pasażerów, którzy nie uiścili opłaty za przejazd środkami komunikacji Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Sp. z o. o. przez MPK oraz „TOM GAB” Sp. z o. o. Generalny Inspektor stwierdził, iż status administratora przedmiotowych danych nadal przysługuje MPK, który jedynie powierzył przedmiotowe dane do przetwarzania w ramach umowy z art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych. Powyższe potwierdziła okoliczność zgłoszenia do rejestracji przez MPK, zbioru danych osobowych o nazwie „Rejestr osób ujawnionych bez biletu w pojazdach MZK Czwawa”. Generalny Inspektor wskazał, że osoby podróżujące środkami komunikacji MPK łączy z ww. podmiotem umowa przewozu. Następstwem niewywiązania się z powyższej umowy jest obowiązek uiszczenia przez pasażera na rzecz MPK opłaty dodatkowej. Ponieważ z treści przepisów Prawa przewozowego (art. 33 a ust. 3) wynika, że przewoźnik może upoważnić osobę trzecią do pobierania opłaty dodatkowej, upoważnienie to legitymuje osobę trzecią wyłącznie do pobierania tej opłaty, nie powoduje ono natomiast przejścia prawa do opłaty dodatkowej (tj. wierzytelności MPK względem pasażera) na osobę trzecią.

W tej sytuacji konieczne stało się niezwłoczne przywrócenie stanu zgodnego z prawem w procesie przetwarzania danych osobowych pasażerów, którzy nie uiścili opłaty za przejazd środkami komunikacji MPK, poprzez modyfikację postanowień umowy zawartej pomiędzy MPK a „TOM – GAB” Sp. z o. o., polegającą na jednoznacznym stwierdzeniu, iż administratorem danych osobowych pasażerów – zebranych w środkach komunikacyjnych MPK przez przedstawicieli „TOM – GAB” Sp. z o. o. - jest wyłącznie MPK oraz wyraźnym stwierdzeniu, iż „TOM–GAB” Sp. z o. o., jest podmiotem przetwarzającym dane osobowe pasażerów - którzy nie uiścili opłaty za przejazd środkami komunikacji MPK - na podstawie art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych. Ponadto, za niezbędne uznano zastosowanie również odpowiednich środków, które uniemożliwią „TOM – GAB” Sp. z o. o.

¹⁵ GI-DS-430/61/02/690 dochodzenie w przedmiotowej sprawie zostało umorzone przez Prokuraturę

¹⁶ GI-DS-430/514/02

podejmowanie działań, do których jako podmiot, któremu administrator danych zlecił przetwarzanie danych osobowych na podstawie art. 31 ustawy, nie jest uprawniony.

W wyniku wystąpienia Generalnego Inspektora Spółka usunęła wszystkie wskazane przez GIODO nieprawidłowości.

Natomiast przedmiotem innej skargi było przetwarzanie danych osobowych skarżącego przez „ASPA-REDIS” Sp. z o.o. Skarżący poinformował, iż otrzymał wezwanie do zapłaty wystawione przez „ASPA-REDIS” Sp. z o.o., w związku z kontrolą biletów przeprowadzoną przez kontrolera tej Spółki. Według skarżącego, nie był on uczestnikiem zdarzenia opisanego w powyższym wezwaniu. Skarżący poinformował ponadto, iż ww. wezwanie, przesłane na jego adres zamieszkania, wystawione zostało na nazwisko nieznacznie różniące się od jego nazwiska¹⁷. Skarga okazała się zasadna.

Spółka poinformowała, że jej pracownik dokonał fałszerstwa raportu kontroli, wpisując dane osobowe skarżącego, które pozyskał wcześniej w związku z zatrudnieniem w innej spółce zajmującej się kontrolą biletów. Spółka zaś niezwłocznie po dokonaniu powyższych ustaleń skierowała do Prokuratury Rejonowej Wrocław-Fabryczna zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez byłego pracownika Spółki, w związku z przetwarzaniem dotyczących skarżącego danych osobowych.

Ustosunkowując się do innych spraw o problematyce dotyczącej dokumentowania uprawnień poprzez okazywanie do kontroli dokumentów tożsamości zawierających takie dane identyfikujące, jak imię, nazwisko, czy też numer dokumentu Generalny Inspektor wyjaśniał, iż nie jest uprawniony do badania zgodności postanowień regulaminów przewozu, aktów normatywnych, w tym przepisów prawa miejscowego, z ustawami. Niemniej wskazywał na uprawnienia przewoźników w zakresie kontroli biletów zawarte w ustawie Prawo przewozowe.¹⁸

W 2002 r. w opisywanej dziedzinie Generalny Inspektor zajmował się także sprawami związanymi z zabezpieczeniem danych osobowych kierowców przetwarzanych w zbiorach prowadzonych przez starostów.

W związku z trwającym procesem wymiany praw jazdy pojawił się problem niedostatecznego zabezpieczenia w latach poprzednich przez właściwe organy dokumentacji zawierającej dane osobowe kierowców. I tak, Generalny Inspektor rozpatrywał sprawę dotyczącą zaginięcia dokumentów źródłowych, na podstawie których wydane zostało

¹⁷ GI-DS-430/179/02

¹⁸ GI-DP-024/1021/02, GI-DP-024/1014/02

*skarżącemu prawo jazdy. Zaginięcie dokumentów zostało odkryte dopiero, gdy skarżący złożył wniosek o wszczęcie procedury wymiany prawa jazdy.*¹⁹

W toku postępowania wyjaśniającego ustalono, że Starostwo Powiatowe w Starogardzie Gdańskim posiada jedynie takie akta ewidencyjne, dotyczące wydawania uprawnień do kierowania pojazdami, jakie przejęło w okresie od 1 lipca 1999 r. do 1 lipca 2000 r. od Urzędów Gmin i Urzędów Miast. W wyniku wszczęcia na wniosek skarżącego procedury wymiany prawa jazdy stwierdzono, iż w jego aktach ewidencyjnych brak jest akt źródłowych tzn. dokumentów potwierdzających wydanie pierwszego prawa jazdy oraz świadectwa lekarskiego. W toku postępowania nie stwierdzono by przedmiotowe dokumenty zostały zagubione po 1 lipca 1999 r.

Generalny Inspektor wskazał, że w świetle przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz wydanych na jej podstawie rozporządzeń tj. rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 19 czerwca 1999 r. w sprawie wydawania uprawnień do kierowania pojazdami (Dz. U. Nr 58, poz. 621 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 26 kwietnia 2000 r. w sprawie wymiany prawa jazdy (Dz. U. Nr 39, poz. 459 z późn. zm.), w chwili obecnej administratorem danych osobowych skarżącego zawartych w ewidencji kierowców jest Starosta Powiatu Starogardzkiego. W myśl art. 97 ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym, który wszedł w życie w dniu 1 lipca 1999 r., dokument stwierdzający uprawnienie do kierowania pojazdem wydaje, za opłatą, starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się, a w uzasadnionych przypadkach – właściwy ze względu na miejsce czasowego pobytu, z zastrzeżeniem ust. 2. Staroście Powiatu Starogardzkiego przysługuje przymiot administratora danych osobowych skarżącego zawartych w aktach ewidencyjnych kierowców dopiero od dnia 1 lipca 1999 r. W konsekwencji dopiero od tego momentu spoczywają na nim obowiązki związane z przetwarzaniem danych osobowych, a w szczególności obowiązek właściwego zabezpieczenia danych przetwarzanych w zbiorze.

Do Generalnego Inspektora wpłynęło także pytanie wydziału komunikacji odnośnie możliwości zwolnienia z obowiązku informacyjnego względem osoby, której dane dotyczą, na podstawie przesłanki określonej w art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, w sytuacji występowania przez taką osobę o wydanie licencji na transport drogowy lub

¹⁹ GI-DS-430/366/02

o rejestrację pojazdu.²⁰ W przedmiotowej sprawie GIODO uznał, że dane takich osób przetwarzane są w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Osoba występująca z wnioskiem o wydanie licencji na transport drogowy lub o rejestrację pojazdu zna cel gromadzenia jej danych i ich administratora.

W 2002 r. do GIODO zwrócił się także Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, prosząc o ocenę zasadności żądania przez wydziały komunikacji udokumentowania potrzeby *posiadania danych zgromadzonych w ewidencji pojazdów, do realizacji zadań ustawowych*.²¹ Generalny Inspektor wyraził opinię, iż obowiązek uzasadnienia wniosku, na którym zainteresowany pozyskaniem danych z ewidencji pojazdów podmiot zwraca się o ich udostępnienie, wynika wprost z Prawa o ruchu drogowym. Zgodnie bowiem z brzmieniem art. 80 c ust. 6 tej ustawy dane lub informacje zebrane w ewidencji udostępnia się na pisemny, uzasadniony wniosek zainteresowanego podmiotu.

Generalny Inspektor rozpatrywał również skargę na *udostępnienie mężowi skarżącej ze zbioru, którego administratorem jest Starosta Powiatu Limanowskiego informacji dotyczących postępowania prowadzonego w Wydziale Komunikacji Starostwa Powiatowego w Limanowej*.²² W toku postępowania wyjaśniającego ustalono, iż udostępnienie przedmiotowych danych znajduje podstawę w obowiązujących przepisach prawa (art. 23 ust. 1 pkt 2 u.o.d.o.). Generalny Inspektor ustalił, że mąż skarżącej zwrócił się z wnioskiem o skierowanie skarżącej na badania lekarskie w celu stwierdzenia istnienia przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami mechanicznymi. W związku z przedmiotowym wnioskiem wszczęto postępowanie administracyjne, którego stroną był również mąż skarżącej. Stąd do niego, jako strony postępowania, stosownie do przepisów kodeksu postępowania administracyjnego (art. 9 K.p.a., art. 28 K.p.a.), wystosowano pismo, w którym przedstawiony został tok postępowania administracyjnego.

W 2002 r., podobnie jak w roku ubiegłym, do Generalnego Inspektora napływały *skargi dotyczące przetwarzania danych osobowych właścicieli pojazdów w związku z pobieraniem opłat za parkowanie pojazdów samochodowych*. Przykładowo w jednej ze skarg zwrócono się do Generalnego Inspektora o *zbadanie legalności udostępnienia danych osobowych Intelpark Sp. z o.o. przez Miejski Zarząd Ulic i Mostów oraz zbadania sposobu doręczania przez pracowników spółki upomnień dotyczących opłat podwyższonych*.²³

²⁰ GI-DP-024/826/02

²¹ GI-DP-024/556/02

²² GI-DS-430/354/02

²³ GI-DS-430/240/02

Wątpliwości Generalnego Inspektora w opisywanej sprawie wzbudziło pozostawianie w drzwiach mieszkania dłużnika „Informacji o miejscu pozostawienia pisma”. Jak wynikało ze skargi „Informacja” ma formę odkrytego druku i zawiera dane osobowe dłużnika, w zakresie: imienia, nazwiska oraz adresu zamieszkania. W górnej części „Informacji” znajduje się stwierdzenie: „Prosimy o zgłoszenie się celem uiszczenia opłaty”. Zamieszczenie takiej informacji na druku, który nie jest zabezpieczony kopertą i zawiera dane osobowe dłużnika w ocenie Generalnego Inspektora słusznie rodzi u dłużników Spółki poczucie ingerencji w ich prawo do ochrony danych osobowych.

Analizując przedmiotową sprawę Generalny Inspektor stwierdził, że Spółka przetwarza dane osobowe posiadaczy pojazdów samochodowych na podstawie przepisu art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych, przy czym administratorem tych danych jest Miasto Katowice, reprezentowane przez Zarząd Miasta. Spółka zawarła bowiem umowę z Miejskim Zarządem Ulic i Mostów, na mocy której zlecona została jej organizacja, wdrożenie oraz prowadzenie systemu opłat „Intelpark” za parkowanie pojazdów samochodowych w wyznaczonych miejscach. Wobec powyższego, Spółka pobiera opłatę podwyższoną na podstawie wspomnianej umowy z 24 lipca 1995 r. oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad wprowadzania opłat za parkowanie pojazdów samochodowych na drogach publicznych (Dz. U. Nr 51, poz. 608). Ponadto, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541), Spółka wysyła upomnienia do zobowiązanych do uiszczenia opłaty. Jednakże, jak wynika z przepisu § 4 ust. 4 powołanego rozporządzenia Ministra Finansów, upomnienie może być doręczone drogą pocztową albo bezpośrednio przez wierzyciela w sposób określony w kodeksie postępowania administracyjnego. Natomiast przepisy kodeksu postępowania administracyjnego nie dają podstaw do umieszczania na druku „Informacji o miejscu pozostawienia pisma”, pozostawianej przez wierzyciela w drzwiach mieszkania dłużnika, informacji o konieczności „zgłoszenia się celem uiszczenia opłaty”. Mając powyższe na względzie, GODO wystąpił do Prezydenta Katowic o spowodowanie zmiany treści formularza „Informacji o miejscu pozostawienia pisma”, stosowanego przez Spółkę, i usunięcie z niego kwestionowanego sformułowania²⁴.

Prezydent Katowic powiadomił Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, iż poinformował Spółkę o konieczności wprowadzenia powyższych zmian,

²⁴ GI-DS-430/240/02/1211

zobowiązując również dyrektora Miejskiego Zarządu Ulic i Mostów do ścisłej współpracy ze Spółką w tym zakresie.

I.2 Urzędy Stanu Cywilnego

W omawianym okresie sprawozdawczym do Generalnego Inspektora wpływały skargi i pytania dotyczące różnych aspektów przetwarzania danych osobowych przez Urzędy Stanu Cywilnego.

Przykładowo, rozpatrywana była skarga dotycząca *odmowy udostępnienia przez Urząd Stanu Cywilnego aktualnych danych osobowych biologicznych braci skarżącego, którzy zostali przysposobieni*²⁵. Odmowa udostępnienia wnioskowanych informacji uzasadniona była zasadą tajemnicy faktu przysposobienia wynikającej z obowiązujących przepisów prawa. W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego Generalny Inspektor stwierdził, iż działanie Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego znajduje podstawy w obowiązującym stanie prawnym, tj. przepisach ustawy z dnia 29 września 1986 r. o aktach stanu cywilnego (Dz.U. Nr 36, poz. 180 z późn. zm.). Jak wynikało z dokonanych w sprawie ustaleń bracia skarżącego zostali przysposobieni przez jedno małżeństwo, zostały zmienione ich imiona oraz sporządzono dla nich nowe akty urodzenia.

W udzielonej skarżącemu odpowiedzi podkreślono, iż tajemnica przysposobienia ma na celu ukrycie przed otoczeniem, jak i rodzicami naturalnymi oraz naturalnym rodzeństwem faktu, iż przysposabiający nie jest naturalnym rodzicem przysposobionego. W sytuacji przysposobienia pełnego – nierozwiązywalnego (tzw. przysposobienia całkowitego), które następuje wskutek orzeczenia sądu, na które naturalni rodzice dziecka wyrazili przed sądem opiekuńczym zgodę bez wskazania osoby przysposabiającego, a przysposobienia dokonali małżonkowie wspólnie, sporządza się stosownie do art. 48 ust. 1 ustawy o aktach stanu cywilnego, nowy akt urodzenia dziecka, przy czym jako rodziców dziecka wymienia się przysposabiających. Dotychczasowy zaś akt urodzenia przysposobionego nie podlega ujawnieniu i nie wydaje się z niego odpisów, chyba że zażąda tego sąd w związku ze sprawą, w której uzna to za konieczne (art. 48 ust. 3 ustawy o aktach stanu cywilnego). Stosownie zaś do art. 48 ust. 4 i 49 ust. 2a ustawy o aktach stanu cywilnego, przysposobiony po uzyskaniu pełnoletności może żądać udostępnienia księgi stanu cywilnego w części dotyczącej

²⁵ GI-DS-430/135/02

dotychczasowego aktu urodzenia, co umożliwia mu poznanie swego naturalnego pochodzenia.

W 2002 r. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych był także adresatem pytań dotyczących *form przetwarzania danych osobowych przez USC, w szczególności form ich udostępniania*.²⁶

Generalny Inspektor wielokrotnie informował – podobnie, jak w latach ubiegłych – że zasady udostępniania aktów stanu cywilnego normuje ustawa Prawo o aktach stanu cywilnego oraz wydane na jej podstawie rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. Nr 136, poz. 884 ze zm.). Nadal jednak były kierowane pytania odnośnie spraw regulowanych powołanymi powyżej przepisami.

Przykładowo, pytania dotyczyły *planowanego przez jedną z wyższych uczelni medycznych programu profilaktycznego na podstawie danych osób zamieszkałych na terenie określonych gmin, o udostępnienie których uczelnia wystąpiła do urzędów stanu cywilnego (USC)*. W odpowiedzi GODO wskazał, iż żądanie udostępnienia danych osobowych winno być skierowane do właściwego administratora danych. W niniejszej sprawie o udostępnienie danych osób zamieszkałych na terenie określonych gmin należałoby zwrócić się nie do kierowników urzędów stanu cywilnego, lecz do właściwych organów gminy, prowadzących ewidencję ludności na obszarze objętym zakresem ich działania. Przedmiotowa sprawa stała się również podstawą wystąpienia Generalnego Inspektora do jednego z USC, do którego wspomniana uczelnia zwróciła się o niniejsze dane.²⁷

Problemy z praktycznym stosowaniem Prawa o aktach stanu cywilnego miały także same USC. W jednej ze spraw USC zwrócił się do GODO o odpowiedź na pytanie dotyczące *możliwości udostępnienia danych osoby przysposobionej (adopcja pełna), jej biologicznemu bratu*. W związku z takim pytaniem Generalny Inspektor zwrócił uwagę USC na art. 47 i nast. Prawa o aktach stanu cywilnego, które określają zasady sporządzania „nowego” aktu urodzenia w razie orzeczenia przysposobienia. Przepisy te precyzują także sposób postępowania z dotychczasowym aktem osoby przysposobionej. W ich świetle, dotychczasowy akt urodzenia – z pewnymi wyjątkami - nie podlega ujawnieniu i nie wydaje

²⁶ GI-DP-024/1430/02, GI-DP-024/831/02, GI-DP-024/860/02, GI-DP-024/929/02, GI-DP-024/446/02, GI-DP-024/629/02

²⁷ GI-DP-024/629/02, GI-DP-024/831/02

się z niego odpisów. Odpisy „nowych” aktów, a także zaświadczenia o dokonanych w nich wpisach lub ich braku wydaje się natomiast na zasadach wskazanych w art. 83 powołanego powyżej aktu prawnego. Generalny Inspektor wyjaśnił jednocześnie, iż ustawa o ochronie danych osobowych nie wprowadziła żadnych zmian w zakresie ich stosowania.²⁸

W innej sprawie, dotyczącej *legalności udostępnienia danych osoby, która skierowała do USC zastrzeżenie w przedmiocie nieudostępniania jej danych wstępnemu* GODO wyjaśnił, iż art. 83 Prawa o aktach stanu cywilnego wprost określa krąg podmiotów uprawnionych do pozyskania danych. W związku z tym, wola osoby nie ma w opisanej sprawie znaczenia.²⁹ Podobne stanowisko GODO zajął w sprawie *udostępnienia danych dziecka jego krewnym w linii prostej*³⁰. Poinformował, iż powyższy przepis stanowi postawę wydania odpisu skróconego aktu urodzenia wstępnym dziecka, którego akt ten dotyczy, a więc jego dziadkom.

Z treści jednego pytania skierowanego do Generalnego Inspektora wynikało, iż *USC powziął wątpliwości odnośnie dopuszczalności w świetle obowiązujących przepisów prawa, wykonania kopii z ksiąg będących w jego posiadaniu, a zawierających wpisy urodzin ludności pochodzenia żydowskiego*.³¹ Ze sprawy wynikało, iż żądane dane mogą dotyczyć osób zmarłych. Mając ten fakt na uwadze GODO poinformował, iż ustawy o ochronie danych osobowych nie stosuje się w związku z powyższym do informacji dotyczących osób zmarłych. Ponadto w odpowiedzi wyjaśniono zainteresowanemu podmiotowi, iż Prawo o aktach stanu cywilnego przewiduje możliwość udostępnienia określonych danych dla celów naukowych (w tym historycznych). Mogą je np. pozyskać instytucje naukowe i organizacje społeczne. Ustawa o ochronie danych osobowych nie stanowi zatem przeszkody w ewentualnym udostępnieniu przedmiotowych informacji.

I.3 Oświata

W 2002 r. Generalny Inspektor rozpatrywał skargi i odpowiadał na pytania dotyczące przetwarzania danych osobowych zarówno przez szkoły i przedszkola, jak również szkoły wyższe (28 spraw). Odnosząc się zatem do zagadnienia legalności *opublikowania na stronie internetowej szkoły danych osobowych ucznia oraz jego osiągnięć sportowych na*

²⁸ GI-DP-024/143/02

²⁹ GI-DP-024/446/02

³⁰ GI-DP-024/929/02

³¹ GI-DP-024/860/02

wstępie zaznaczono, iż opublikowanie danych wymaga spełnienia przez administratora danych co najmniej jednej przesłanki określonej w art. 23 ust. 1 ustawy³². Przesłanką tą może być na przykład zgoda osoby, której dane dotyczą (pkt 1) oraz przepis prawa dopuszczający taką formę przetwarzania danych osobowych (pkt 2). W przypadku natomiast, gdy żadna z przesłanek określonych w art. 23 ust. 1 pkt 1-5 nie będzie spełniona, opublikowanie danych będzie niezgodne z prawem.

W omawianym okresie sprawozdawczym do Generalnego Inspektora zwrócono się również z pytaniem, czy dopuszczalne jest *uzależnianie wypłaty subwencji oświatowej dla szkoły od przedstawienia imiennej listy uczniów i informacji o listach płac nauczycieli*³³. Zaznaczyć należy, iż wymóg ten przewidziany został przepisami uchwały rady powiatu w sprawie ustalenia i rozliczenia dotacji niepublicznym szkołom, specjalnym ośrodkom szkolno-wychowawczym, ośrodkom szkolno-wychowawczym, ośrodkom prowadzącym zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze dla dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim, placówkom zapewniającym opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem zamieszkania i internatom. Wymóg żądania przedstawienia listy uczniów i informacji o płacach nauczycieli, ustanowiony uchwałą rady powiatu, służy spełnieniu wymogów określonych w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 ze zm.). Z wyjaśnień przedłożonych Generalnemu Inspektorowi wynikało, iż tylko podanie imiennej listy uczniów gwarantuje wykorzystanie dotacji na każdego ucznia uczęszczającego do szkoły w danym miesiącu, dlatego też uchwała określała również szczegółowo zasady rozliczenia otrzymanych dotacji. Zgodnie z nią rozliczenie dotacji powinno zawierać: imienną listę uczniów lub wychowanków (zgodną z prowadzoną ewidencją i dziennikiem zajęć lekcyjnych), kopie rachunków lub innych dowodów ponoszonych wydatków z potwierdzeniem za zgodność z oryginałem, zbiorcze zestawienie poniesionych kosztów za miesiąc sprawozdawczy oraz zbiorcze zestawienie kosztów od początku roku kalendarzowego do ostatniego miesiąca sprawozdawczego włącznie. Treść przedmiotowej uchwały wskazywała więc, że podmiot ubiegający się o dotację lub rozliczający się z tej, którą już otrzymał, nie jest zobowiązany do przedłożenia informacji o imiennych listach płac nauczycieli.

Generalny Inspektor wskazał przy tym pytającym, iż akty prawa miejscowego podejmowane przez właściwe organy w zakresie przysługujących im uprawnień, są w świetle art. 87 ust. 2 Konstytucji RP źródłem prawa powszechnie obowiązującego (na określonym

³² GI-DP-024/479/02

³³ GI-DP-024/670/02

terytorium). Zaznaczono jednocześnie, iż uprawnienia organów powiatowych zostały określone w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.). Zgodnie z art. 9 tej ustawy, rada powiatu jest organem stanowiącym i kontrolnym powiatu. Skoro dotacja pochodzi ze środków publicznych i uzależniona jest, jak wynika z przepisów ustawy o systemie oświaty, od rzeczywistej liczby uczniów, organ uprawniony do jej udzielenia powinien mieć dostęp do wszelkich informacji, które mają wpływ na jej wysokość. Zatem podmiot ubiegający się o dotację, czy też rozliczający się z tej, którą już otrzymał, winien umożliwić dostęp do takich danych. Natomiast ewentualną kontrolę prawidłowości wydawanych uchwał może dokonać jedynie Naczelny Sąd Administracyjny.

W odpowiedzi na pytanie dotyczące dopuszczalności *żądania od dyrektora szkoły przez organ prowadzący tę szkołę imiennego wykazu jej pracowników wraz z informacją o wymiarze czasu pracy*³⁴, Generalny Inspektor wskazywał, iż uprawnienia nadzorcze organu prowadzącego szkołę określone zostały w przepisach ustawy o systemie oświaty. Zgodnie z art. 34a ust. 1-3 tej ustawy, organ prowadzący szkołę lub placówkę sprawuje nadzór nad jej działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych, z uwzględnieniem odrębnych przepisów. W zakresie wymienionym w ust. 1 nadzorowi podlega w szczególności: prawidłowość dysponowania przyznanymi szkole środkami budżetowymi oraz gospodarowania mieniem, przestrzeganie obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów, przestrzeganie przepisów dotyczących organizacji pracy szkoły i placówki. Do wykonywania nadzoru, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 33 ust. 3 pkt 1 i 2 oraz ust. 4-6 tej ustawy. W myśl jej art. 33 ust. 3 pkt 1 i 2, pracownicy organu wykonującego przedmiotowy nadzór mają prawo wstępu do szkół i placówek oraz wglądu do prowadzonej przez szkołę lub placówkę dokumentacji dotyczącej przebiegu nauczania, wychowania i opieki oraz organizacji pracy. Organ nadzorujący placówkę oświatową, w ramach wykonywania swoich uprawnień, może zatem zapoznać się z danymi pracowników szkoły zawartymi w dokumentacji, do której zgodnie z wyżej powołanymi przepisami przysługuje mu prawo wglądu.

Natomiast w kwestii dopuszczalności *żądania przez organ prowadzący szkołę dostarczenia imiennej listy kandydatów do poszczególnych szkół wchodzących w skład*

³⁴ GI-DP-024/1217/02

*zespołu szkół*³⁵ (zawierającej informacje o ilości punktów uzyskanych przez poszczególnych absolwentów gimnazjum na egzaminie końcowym i ilości punktów wynikających z ocen zawartych na świadectwie) Generalny Inspektor wskazał, iż zagadnienie to powinno być rozpatrywane na gruncie przepisów szczególnych w stosunku do ustawy o ochronie danych osobowych, w szczególności przepisów ustawy o systemie oświaty oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2001 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do publicznych przedszkoli i szkół oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych (Dz. U. Nr 97, poz. 1054 ze zm.).

W omawianym okresie sprawozdawczym Generalnego Inspektora pytano również o *prawo dostępu kuratora oświaty do dokumentów zawierających wyniki badań psychologiczno-pedagogicznych dzieci i młodzieży (kart indywidualnych)*, prowadzonych w poradni psychologiczno-pedagogicznej³⁶. Generalny Inspektor wskazał, iż ustawa o ochronie danych osobowych niczego nie zmieniła w zakresie obowiązywania innych aktów prawnych. Kwestia ta powinna być więc rozpatrywana na gruncie przepisów ustawy o systemie oświaty, rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 stycznia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych i innych publicznych poradni specjalistycznych oraz ramowego statutu tych poradni (Dz. U. Nr 13, poz. 109 ze zm.), oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 sierpnia 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykazu stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych, kwalifikacji niezbędnych do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacji osób, którym można zlecać prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz (Dz. U. Nr 67, poz. 759).

Odnosząc się natomiast do kwestii dopuszczalności *żądania w treści karty zgłoszenia dziecka do przedszkola informacji o miejscu pracy i zajmowanym stanowisku rodzica*³⁷ (w celu szybkiego kontaktu z rodzicami dziecka) Generalny Inspektor wskazał, iż zakres danych dziecka i jego rodziców lub opiekunów prawnych, jaki może być przetwarzany w publicznych przedszkolach, określony został w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 kwietnia 1999 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. Nr 41, poz. 414). Warunki i tryb przyjmowania uczniów do publicznych przedszkoli uregulowany jest natomiast w rozporządzeniu Ministra Edukacji

³⁵ GI-DP-024/799/02

³⁶ GI-DP-024/558/02

³⁷ GI-DP-024/238/02

Narodowej w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do publicznych przedszkoli i szkół oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych. Przepisy wyżej powołanych aktów prawnych nie stanowią o obowiązku podania przez rodziców dziecka lub jego opiekunów prawnych informacji o miejscu i stanowisku pracy. Nie ma więc obowiązku ujawniania tego rodzaju informacji. Ich przetwarzanie – stosownie do brzmienia art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie danych osobowych – może się odbywać tylko wówczas, gdy osoba, której dane dotyczą wyrazi na to zgodę.

Do Generalnego Inspektora zwrócono się także z pytaniem dotyczącym legalności *wywieszenia na tablicy ogłoszeń wewnątrz budynku przedszkola, listy nazwisk dzieci wraz z kwotą zaległych opłat*. W odpowiedzi wskazano, iż o dopuszczalności przetwarzania danych w opisany wyżej sposób, tj. ich udostępnienia, decyduje istnienie po stronie administratora danych co najmniej jednej przesłanki określonej w art. 23 ust. 1 ustawy. W przypadku braku takiej przesłanki przetwarzanie danych osobowych w opisany sposób stanowić będzie naruszenie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.³⁸

Z kolei, rozpatrując skargę dotyczącą *udostępnienia przez Dyrektora Zespołu Szkół Zawodowych rodzicom skarżącej informacji dotyczących jej osoby w decyzji o skreśleniu z listy uczniów, pomimo osiągnięcia przez nią pełnoletności* GODO nie stwierdził naruszenia ustawy o ochronie danych osobowych³⁹.

W toku postępowania wyjaśniającego Generalny Inspektor ustalił, że decyzja o skreśleniu skarżącej z listy uczniów przesłana została na znany szkole adres zamieszkania skarżącej, który był tożsamy z adresem zamieszkania jej rodziców. Dopiero po otrzymaniu powyższej decyzji rodzice skarżącej poinformowali, że nie mieszka już ona z nimi, po czym decyzja została przesłana na właściwy adres. GODO w uzasadnieniu swojego stanowiska wskazał, iż przetwarzanie danych osobowych uczniów odbywa się na podstawie ustawy o systemie oświaty i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, a tym samym spełniona zostaje przesłanka przetwarzania danych określona w art. 23 ust. 1 pkt 2 u.o.d.o.

Przedmiotem rozpoznania była również *sprawa wywieszenia w miejscu powszechnie dostępnym listy uczniów, których decyzją Dyrekcji Zespołu Szkół Odzieżowych nie wolno zabierać na wycieczki szkolne, gdyż nie są one ubezpieczone*.⁴⁰ W sprawie tej stwierdzono, iż

³⁸ GI-DP-024/674/02

³⁹ GI-DS-430/99/02

⁴⁰ Zgodnie z art. 6 ustawy o ochronie danych osobowych, za dane osobowe uważa się wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej. W myśl ust. 2 przytoczonego przepisu, osobą możliwą do zidentyfikowania jest osoba, której tożsamość można określić bezpośrednio lub pośrednio, w szczególności poprzez powołanie się na numer identyfikacyjny albo jeden lub kilka

powyższa praktyka w sposób rażący narusza obowiązek prawidłowego zabezpieczenia danych osobowych przez administratora danych.

Generalny Inspektor wskazał, że zawarte na wywieszonej liście informacje, dotyczące faktu nieobjęcia ubezpieczeniem wymienionych na niej uczniów, stanowią ich dane osobowe i podlegają ochronie wynikającej z przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, w szczególności z art. 26 ust. 1 i art. 36 u.o.d.o. W wyniku interwencji Generalnego Inspektora zaprzestano omawianej praktyki.⁴¹

Przedmiotem skarg i pytań o interpretacje ustawy o ochronie danych osobowych były również *sprawy z zakresu przetwarzania danych osobowych przez uczelnie wyższe*, przy czym większość spraw, podobnie jak w latach ubiegłych, dotyczyła przetwarzania danych osobowych studentów. Jedną z podstawowych kwestii była dopuszczalność *publikowania, na terenie wydziału lub na stronie internetowej, listy z nazwiskami i wynikami egzaminów studentów*.⁴² Generalny Inspektor informował, iż przesłanką legalizującą ich udostępnienie jest uprawnienie do takiego działania zawarte w szczególnym przepisie prawa (art. 23 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy). Zgodnie z art. 141 ust. 4 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385 ze zm.) wyniki postępowania rekrutacyjnego są jawne. Nie ma zatem przeszkód, aby w takim przypadku dane te zostały w określonej formie upublicznione. Ponieważ wskazany przepis prawa jest wystarczającą podstawą publicznego udostępnienia powyższych informacji, zbędne jest uzyskiwanie na to zgody kandydata na studia. Generalny Inspektor zwracał przy tym jednak uwagę na fakt, że jawność tych danych nie oznacza, że nie podlegają ochronie, jaką stwarzają przepisy ustawy o ochronie danych osobowych. Pojęcia jawności nie można bowiem utożsamiać z powszechną dostępnością, a publikacja w internecie nadałaby im taki właśnie charakter.⁴³ W odpowiedzi podkreślono także fakt występujących ograniczeń co do zakresu ogłaszanych danych i formy tego ogłoszenia. W świetle art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych zakres w jakim dane są udostępniane, powinien być adekwatny do oznaczonych, zgodnych z prawem celów ich przetwarzania. Ze względu natomiast na specyfikę internetu, jako środka przekazu stanowiącego formę ogłoszenia wyników postępowania rekrutacyjnego, należy zachować szczególną ostrożność w zakresie publikowania w nim danych. Dane umieszczone w

specyficznych czynników określających jej cechy fizyczne, fizjologiczne, umysłowe, ekonomiczne, kulturowe lub społeczne.

⁴¹ GI-DS-430/444/02

⁴² GI-DP-024/974/02, GI-DP-024/590/02, GI-DP-024/387/02

⁴³ GI-DP-024/696/02

internecie docierać mogą do nieograniczonego kręgu odbiorców, łatwo je zmodyfikować i nadać im treść niezgodną z rzeczywistością. Należy zwrócić uwagę, że opublikowanie wspomnianych danych w internecie będzie miało również charakter transgraniczny; ujęte w ustawie o szkolnictwie wyższym sformułowanie „jawne” nie oznacza dopuszczalności publikowania tych danych w internecie – właśnie ze względu na wspomnianą powyżej specyfikę tego medium.

Powołany wyżej przepis art. 141 ust. 4 ustawy o systemie oświaty nie stanowi natomiast, co podkreślano, podstawy *ogłaszania danych dotyczących wyników egzaminów przeprowadzanych w trakcie studiów* (dotyczy to również wyników egzaminów magisterskich). W przypadku tych informacji konieczne jest zatem spełnienie jednego z warunków dopuszczalności udostępnienia danych osobowych, np. uzyskanie zgody osoby, której dane dotyczą (art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy). Wskazano jednocześnie, iż dla zgodności z prawem działania polegającego na udostępnieniu, poprzez wywieszenie na terenie wydziału lub stronie internetowej, listy nazwisk najlepszych studentów wraz ze średnią ich ocen, również konieczne jest pozyskanie zgody osób, których dane dotyczą, ponieważ - co niestety znalazło odzwierciedlenie w skargach kierowanych do Generalnego Inspektora - także wyróżnienie choćby poprzez umieszczenie na liście najlepszych studentów może zostać uznane przez zainteresowanego za naruszenie jego dóbr osobistych (na przykład wtedy, kiedy nie znajduje się na pierwszym miejscu).

Odpowiadając na pytanie dotyczące *formy oświadczenia studenta o wyrażeniu zgody na informowanie go o ocenach egzaminacyjnych „poprzez wywieszenie listy nazwisk i ocen”* Generalny Inspektor wskazał, że ustawa o ochronie danych osobowych nie zobowiązuje do zachowania szczególnej formy takiego oświadczenia (może być ustne).⁴⁴ Ustawa stanowi jedynie w art. 7 pkt 5, iż zgoda taka nie może być domniemana lub dorozumiana z oświadczenia woli o innej treści. Z kolei w sprawie *wywieszania list zawierających wyniki egzaminacyjne i numery indeksów* Generalny Inspektor potwierdził, że jest to forma przyjęta na niektórych wydziałach, pozwalająca na łatwiejsze - z punktu widzenia technicznego - informowanie o wynikach egzaminów, z drugiej strony nie stanowi udostępnienia informacji dotyczącej osoby, którą można bezpośrednio zidentyfikować.⁴⁵

Odnosząc się natomiast do kwestii *udzielania informacji o studencie i wynikach egzaminów związanych z tokiem studiów przez telefon* wskazano, iż konieczne jest zachowanie daleko idącej ostrożności. Tego rodzaju działanie powinno gwarantować, że dane

⁴⁴ GI-DP-024/974/02

⁴⁵ GI-DP-024/974/02

nie zostaną udostępnione osobom nieupoważnionym do pozyskania takich informacji, co mogłoby stanowić przedmiot skargi osoby, której udostępnione informacje jej dotyczą (art. 12 pkt 2 ustawy). Sposób udostępniania danych powinien być dostosowany do wymogów określonych w ustawie o ochronie danych osobowych. Tak więc np. telefoniczne udzielenie informacji jest dopuszczalne, gdy istnieją organizacyjno – techniczne gwarancje, że dane te nie będą udostępnione osobom nieuprawnionym.

W 2002 r. GODO rozpatrzył także skargę dotyczącą *wykorzystania przez jeden z wydziałów Politechnik Warszawskiej danych osobowych swoich absolwentów w celu marketingu (reklamy) organizowanych wraz z firmą Schneider Electric Polska studiów podyplomowych na kierunku „Instalacje i urządzenia elektryczne, projektowanie i odbiór”*.⁴⁶ Przeprowadzone postępowanie wyjaśniające potwierdziło zasadność skargi.

Uprawnienie Politechniki do przetwarzania danych osobowych swoich studentów wynika z przepisu art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy o szkolnictwie wyższym oraz § 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 września 2000 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 81, poz. 907 z późn. zm.). Generalny Inspektor podkreślił, iż zgodnie z art. 68 ust. 3 ustawy o szkolnictwie wyższym, uczelnia posiada archiwum, które stanowi ogniwo państwowej sieci archiwalnej. Tym samym, do dokumentacji dotyczącej absolwentów Politechniki (zawierającej ich dane osobowe) bezpośrednie zastosowanie znajdują przepisy ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1396). Stosownie do przepisu art. 23 wskazanej powyżej ustawy, działalność archiwalna obejmuje gromadzenie, ewidencję, przechowywanie, opracowanie, zabezpieczenie i udostępnianie materiałów archiwalnych oraz prowadzenie działalności informacyjnej.

Z powyższego wynika zatem, iż Politechnika posiada podstawę prawną do przetwarzania danych osobowych swoich absolwentów, jednak wyłącznie w celu wskazanym w przytoczonym powyżej przepisie. Natomiast przetwarzanie przedmiotowych danych osobowych w celu innym niż cel wskazany w ustawie o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach musiałoby znajdować podstawę prawną w przepisie art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych. Ponieważ u podstaw opisanego w skardze działania nie znajdowała się żadna z takich przesłanek, Generalny Inspektor decyzją administracyjną nakazał zaprzestanie powyższej praktyki jako niezgodnej z prawem.⁴⁷

⁴⁶ GI-DS-430/40/02

⁴⁷ GI-DEC-DS-81/02/299,300

W związku ze skargą studenta jednego z wydziałów Uniwersytetu Łódzkiego na wywieszenie listy ok. 1700 studentów zawierających imię, nazwisko adres i nr PESEL, bez ich zgody, w związku z wybraniem niektórych grup studentów wydziału do wzięcia udziału w spisie powszechnym w roli rachmistrzów⁴⁸, Generalny Inspektor zwrócił się do Rektora Uniwersytetu Łódzkiego o zbadanie sprawy i spowodowanie usunięcia listy, wobec uznania braku podstaw prawnych do tego rodzaju działań.⁴⁹ Interwencja Generalnego Inspektora spowodowała usunięcie wywieszanej listy.

Do Generalnego Inspektora wpływały również, podobnie jak w latach poprzednich, pytania dotyczące możliwości uzyskania przez rodziców od władz uczelni informacji na temat wyników w nauce i zaliczeń semestralnych.⁵⁰ Generalny Inspektor wskazywał, iż zagadnienia związane z udostępnianiem informacji o przebiegu studiów regulują przepisy – wydane na ustawy o szkolnictwie wyższym rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie dokumentacji przebiegu studiów, które określają jakie dane z teczki osobowej studenta i komu mogą być udostępnione. Zgodnie z przepisem § 5 ust. 1 powołanego rozporządzenia, przebieg studiów dokumentowany jest w: 1) protokołach egzaminacyjnych, zawierających nazwę przedmiotu, którego dotyczy egzamin, imiona i nazwiska studentów, numery albumów studentów, oceny, datę i podpis egzaminatora, 2) karcie egzaminacyjnej, zawierającej imię i nazwisko studenta, numer albumu studenta, nazwy przedmiotów, z których student zdawał egzaminy w okresie zaliczeniowym, oraz pozostałych przedmiotów, które student w okresie zaliczeniowym zaliczył, 3) dzienniku lub kartotece studentów, 4) indeksie studenta.

Przepis ust. 4 cytowanego powyżej przepisu stanowi, iż „dokumenty te, (...) ich odpisy lub wyciągi, w zakresie w jakim dotyczą studenta lub absolwenta, mogą być wydane studentowi lub absolwentowi bądź, na ich wniosek, upoważnionej przez nich osobie do rąk własnych lub wysłane pocztą, za zwrotnym poświadczeniem odbioru”. Upoważnienie, o którym mowa powyżej, zgodnie z § 5 ust. 5 rozporządzenia, powinno zawierać potwierdzenie autentyczności podpisu osoby upoważniającej, dokonane w szczególności przez uczelnię lub notariusza. Dane osobowe studenta, znajdujące się w jego teczkę osobowej, prowadzonej przez uczelnię, mogą być wydane jedynie studentowi lub absolwentowi bądź, na ich wniosek, upoważnionej przez nich osobie, nie ma zatem podstaw do wydania takiej dokumentacji innym osobom. niż ww.

⁴⁸ GI-DS-430/200/02

⁴⁹ GGI-024-14/02/151

⁵⁰ GI-DP-024/57/02

I.4 Straż Miejska

Generalny Inspektor, tak jak w latach poprzednich, również w 2002 r. zajmował się sprawami dotyczącymi przetwarzania danych osobowych przez Straż Miejską (8 spraw). Analiza zagadnień z tego zakresu pozwala stwierdzić, iż przetwarzanie danych osobowych przez straż miejską nie wywołuje już tak wielu wątpliwości, jak miało to miejsce w poprzednim okresie sprawozdawczym. Większość poruszonych przez pytających kwestii uregulowana jest szczegółowo przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779 z późn. zm.).⁵¹ Generalny Inspektor podkreślał, iż ustawa o ochronie danych osobowych nie zmieniła niczego w zakresie obowiązywania tych przepisów.

Odnosząc się natomiast do kwestii *zakresu danych, które powinien zawierać wniosek o ukaranie składany w ramach postępowania w sprawach o wykroczenia*, wskazano, iż zakres danych określony został w art. 57 § 2-4 ustawy z dnia 20 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. Nr 106, poz. 1148 ze zm.).⁵² Wniosek o ukaranie składany przez oskarżyciela publicznego (w tym przez straż miejską, jeśli w zakresie swego działania ujawniła wykroczenie) powinien zawierać wskazanie miejsca zatrudnienia obwinionego i danych o jego warunkach materialnych rodzinnych i osobistych. Generalny Inspektor podkreślił przy tym, stosownie do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 2 marca 2001 r.⁵³, iż „nie jest organem kontrolującym ani nadzorującym prawidłowość stosowania prawa materialnego i procesowego w sprawach należących do właściwości innych organów, służb czy sądów, których orzeczenia podlegają ocenom w toku instancji, czy w inny sposób określony odpowiednimi procedurami”.

Skargi kierowane do Generalnego Inspektora koncentrowały się głównie na kwestii *legalności pozyskiwania danych osobowych*.

Rozpatrując skargę *dotyczącą udostępnienia z Krajowego Rejestru Karnego Straży Miejskiej, w związku z prowadzonym przez nią postępowaniem, informacji o karalności skarżącego*, Generalny Inspektor nie stwierdził naruszenia ustawy o ochronie danych. Wskazał, że podstawę prawną udostępnienia Straży Miejskiej danych z Krajowego Rejestru Karnego stanowi art. 6 pkt 9 ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym

⁵¹ GI-DP-024/190/02

⁵² GI-DP-024/909/02

⁵³ sygn. akt II SA 401/00, Wokanda 2001/9/33 – szerz. w Części VII Sprawozdania pt. „Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego”

(Dz. U. Nr 50, poz. 580 z późn. zm.), zgodnie z którym, prawo do uzyskania informacji o osobach, których dane osobowe zgromadzone zostały w Rejestrze, przysługuje organom wykonującym zadania publiczne, w przypadku kiedy jest to uzasadnione potrzebą wykonania nałożonych na nie zadań określonych w ustawie. Straż Miejska zaś zgodnie z przepisami ustawy o strażach gminnych, wykonuje zadania z zakresu ochrony porządku publicznego na terenie gminy, a zatem jest uprawniona do pozyskiwania danych o karalności osób naruszających porządek publiczny⁵⁴.

Generalny Inspektor rozpatrzył ponadto skargę dotyczącą *przetwarzania przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej danych osobowych sprawcy wykroczenia w ramach procedury ustalania jego tożsamości*. Skarga w szczególności zawierała zarzut udostępnienia danych osobowych skarżącego osobom postronnym, które je słyszały, gdy drogą radiową potwierdzano tożsamość skarżącego⁵⁵. Analizując okoliczności faktyczne i prawne omawianej sprawy Generalny Inspektor stwierdził, że przetwarzanie danych osobowych skarżącego odbywa się zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia o strażach gminnych, stosownie do treści którego strażnik wykonując zadania straży gminnej (miejskiej) ma prawo do legitymowania osób w uzasadnionych przypadkach w celu ustalenia ich tożsamości. Spełniona tym samym zostaje przesłanka przetwarzania, o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 2 u.o.d.o. Również zarzut udostępnienia danych osobowych skarżącego osobom nieupoważnionym nie został potwierdzony. W toku bowiem postępowania wyjaśniającego ustalono, że w związku z popełnieniem wykroczenia przez skarżącego strażnicy miejscy podejmując czynności służbowe próbowali ustalić jego tożsamość. Na podstawie oświadczenia skarżącego drogą radiową sprawdzono podane przez niego dane personalne, które jednak okazały się fałszywe. W związku z czym ponownie wezwano skarżącego do podania danych osobowych, po czym zostały one sprawdzone drogą radiową. Jednocześnie ustalono, że funkcjonariusze wykonujący czynności służbowe w omawianej sprawie podjęli działania mające na celu zapobieżenie udostępnienia osobom postronnym danych osób, których sprawdzana jest tożsamość.

Przedmiotem zainteresowania Generalnego Inspektora było również *ujawnienie danych osobowych (w tym informacji o warunkach materialnych) jednego ze współwłaścicieli nieruchomości pozostałym współwłaścicielom nieruchomości w treści sporządzonego przez Straż Miejską wniosku o ukaranie wszystkich współwłaścicieli nieruchomości*⁵⁶. Generalny

⁵⁴ GI-DS-430/588/02

⁵⁵ GI-DS-430/118/02

⁵⁶ GI-DS-430/637/02

Inspektor rozpatrując omawianą sprawę stwierdził, iż działanie Straży Miejskiej polegające na zebraniu danych osobowych, w tym informacji o warunkach materialnych, obwinionych współwłaścicieli nieruchomości, a następnie umieszczenie tych danych w treści wniosku o ukaranie, nie narusza przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, ponieważ odpis wniosku o ukaraniu został przekazany właścicielom przedmiotowej nieruchomości na podstawie zarządzenia o doręczeniu obwinionym odpisu wniosku o ukaranie, wydanego przez Prezesa sądu właściwego do rozpatrzenia sprawy. Działania podjęte w niniejszej sprawie przez Straż Miejską w Łodzi, znalazły zatem podstawę w ustawie Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, ustawie z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. Nr 12, poz. 114 z późn. zm.), ustawie o strażach gminnych oraz ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. Nr 132, poz. 622 z późn. zm.).

Natomiast rozpatrując skargę na prawidłowość *dokonania przez Straż Miejską ustaleń faktycznych, będących podstawą do skierowania wniosku o ukaranie*⁵⁷ Generalny Inspektor stwierdził, iż zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o strażach miejskich, straż wykonuje zadania w zakresie ochrony porządku publicznego wynikające z ustaw i aktów prawa miejscowego. Stosownie natomiast do art. 12 ust. 1 pkt 5 ustawy o strażach gminnych, strażnik wykonując zadania, o których mowa w art. 10 i 11 ma prawo do dokonywania czynności sprawdzających, kierowania wniosków o ukaranie do kolegium do spraw wykroczeń, oskarżania przed kolegium do spraw wykroczeń i wnoszenia środków odwoławczych w trybie przewidzianym przepisami o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.⁵⁸ Skarżącego ponadto poinformowano, że Generalny Inspektor jako organ, którego kompetencje ściśle określa ustawa o ochronie danych osobowych, nie jest uprawniony by wypowiadać się w przedmiocie zasadności przedstawionych w postępowaniu przez sądem dowodów.

Ponadto, do Generalnego Inspektora zwrócił się jeden z komendantów Straży Miejskiej z pytaniem, *czy podległa mu jednostka może – za pośrednictwem lub bezpośrednio od Policji – otrzymywać dane ze zbioru PESEL*⁵⁹. Zainteresowanego odesłano do przepisów ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych, informując, iż jej przepisy szczegółowo regulują zasady udostępniania danych i informacji ze zbiorów PESEL, tryb i formę

⁵⁷ GI-DS-430/677/02

⁵⁸ W obecnie obowiązującym stanie prawnym tj. na podstawie ustawy Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, w sprawach o wykroczenia w pierwszej instancji orzeka sąd rejonowy.

⁵⁹ GI-DP-024/1044/02

występowania o ich udostępnienie, jak również wskazują organy, do których z żądaniem takim należy się zwrócić.

I.5 Pomoc społeczna

Najliczniejsza kategoria skarg i pytań z zakresu pomocy społecznej, jakie wpłynęły do Generalnego Inspektora w 2002 r., dotyczyła *zagadnienia odmawiania udostępnienia ośrodkom pomocy społecznej danych osobowych, dotyczących osób ubezpieczonych w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych*⁶⁰. ZUS prezentował stanowisko, zgodnie z którym katalog podmiotów uprawnionych do pozyskiwania danych osobowych ubezpieczonych, wymieniony w przepisie art. 50 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 z późn. zm.)⁶¹, ma charakter zamknięty.⁶² Natomiast ustawodawca nie uwzględnił w tym katalogu ośrodków pomocy społecznej, wobec czego Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie może im udostępniać przedmiotowych informacji do żadnych celów. Ośrodki pomocy społecznej powoływały się natomiast w swoich wnioskach kierowanych do ZUS o udostępnienie danych osobowych, na przepis art. 42 ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414 z późn. zm.).⁶³ W odpowiedzi na skargi ośrodków pomocy społecznej, Generalny Inspektor zajmował stanowisko, iż nie są one uprawnione do pozyskiwania od ZUS danych dotyczących ubezpieczonych, co wynika z literalnej wykładni przepisu art. 50 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który wylicza w sposób enumeratywny podmioty, którym ZUS może udostępniać dane osobowe ubezpieczonych.⁶⁴ Generalny Inspektor podkreślał, że nie jest uprawniony do rozszerzającej wykładni przepisów ww. ustawy, natomiast może to zrobić np. NSA.

⁶⁰ GI-DP-024/285/02, GI-DS-430/183/02, GI-DS-430/363/02, GI-DS-430/400/02, GI-DP-024/751/02, GI-DP-024/151/02

⁶¹ według stanu prawnego przed nowelizacją ustawy o ochronie danych osobowych

⁶² Zgodnie z art. 50 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, dane zgromadzone na koncie ubezpieczonego, o których mowa w art. 40, i na koncie płatnika składek, o których mowa w art. 45, mogą być udostępniane sądom, prokuratorom, organom kontroli skarbowej, komornikom sądowym oraz Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych, z uwzględnieniem przepisów dotyczących ochrony danych osobowych.

⁶³ Zgodnie z art. 42 ustawy o pomocy społecznej sądy, organy państwowe i inne jednostki organizacyjne są obowiązane niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni, udostępnić lub udzielić pracownikowi socjalnemu odpowiednich informacji, które mają znaczenie dla rozstrzygnięcia o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczeń oraz ich rozmiarów.

⁶⁴ GI-DEC-DS-15/02/41,42, GI-DEC-DS-16/02/43,44, GI-DEC-DS-22/02/89,80, GI-DS-430/34/02/245, GI-DEC-DS-37/02/140,141, GI-DS-430/139/02/245;

Jednakże po wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 21 marca 2002 r. , który dotyczył wprawdzie innej sytuacji, tzn. udostępnienia danych organowi egzekucji administracyjnej,⁶⁵ w opinii Generalnego Inspektora, przyjęta przez NSA zasada, według której możliwe jest na podstawie przepisów szczególnych udostępnianie danych gromadzonych w zbiorach ZUS innym podmiotom, niż wymienione w art. 50 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, może być stosowana także w odniesieniu do jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, którym przepisy prawa przyznają szczególne uprawnienie do pozyskiwania danych od innych podmiotów, w tym od ZUS. NSA stwierdził m.in. iż lista organów uprawnionych do uzyskiwania danych osobowych ubezpieczonych wymieniona w przepisie art. 50 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie jest zamknięta. Wskazał przy tym również, iż „...być może błędem było ze strony ustawodawcy niewyliczenie innych organów (...) lecz zarówno wykładnia celowościowa, logiczna i systemowa nakazuje dokonać wykładni rozszerzającej (...)”. Ponadto w ocenie NSA, wszelkie ustawy szczególne, które wprowadzają tajemnice dotyczące niektórych informacji i danych nie mogą chronić zachowań naruszających prawo, jakim jest uniemożliwianie organom administracji publicznej wykonywanie zadań, do których wykonania zostały ustawowo zobligowane, a które służą dobru powszechnemu.

W konsekwencji, Generalny Inspektor przychylił się do wniosków ośrodków pomocy społecznej i mocą decyzji administracyjnych nakazywał Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych udostępnienie danych osobowych ubezpieczonych, o ile wykazano, iż dane te są niezbędne do przyznania określonych świadczeń z pomocy społecznej lub ich weryfikacji (art. 23 ust. 1 pkt 4 u.o.d.o.).⁶⁶ Niewątpliwie jest bowiem, że zadania publiczne z zakresu pomocy społecznej przewidziane przepisami ustawy o pomocy społecznej realizowane są przez ośrodki pomocy społecznej w interesie publicznym. Jak wynika z przepisu art. 2 ustawy o pomocy społecznej, celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka i powinna ona w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Dla realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej niezbędne jest zatem rzetelne zbadanie sytuacji życiowej (w tym

⁶⁵ sygn. akt II SA 1854/01 – szerz. w Części VI Sprawozdania pt. „Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego”

⁶⁶ GI-DEC-DS-44/02, GI-DEC-DS-115/02, GI-DEC-DS-117/02, GI-DEC-DS-120/02/, GI-DEC-DS-122/02, GI-DEC-DS-124/02,GI-DEC-DS-146/02, GI-DEC-DS-159/02, GI-DEC-DS-177/02, GI-DEC-DS-179/02, GI-DEC-DS-181/02, GI-DEC-DS-190/02

sytuacji majątkowej) osób występujących o przyznanie świadczenia pomocy społecznej. ZUS uwzględniał zasadność powyższych rozstrzygnięć.

Jednocześnie, rozpatrując przedmiotowe wnioski ośrodków pomocy społecznej, Generalny Inspektor zauważył, iż na *rozstrzygnięciach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dotyczących odmowy udostępnienia danych osobowych zamieszczane są pouczenia o możliwości wniesienia od nich „odwołania” do Generalnego Inspektora*. Wobec powyższego, mając na uwadze, że taka treść pouczenia jest niezgodna z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności z art. 78 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja RP (Dz. U. Nr 78, poz. 483) oraz art. 15 K.p.a., Generalny Inspektor wystąpił do Prezesa ZUS o podjęcie działań mających na celu zmianę takiej praktyki ZUS.⁶⁷

W świetle powołanych przepisów GODO stwierdził, że niewątpliwie organy administracji publicznej, którym oddziały ZUS odmówiły udostępnienia danych osobowych mają prawo do zainicjowania kontroli tego rozstrzygnięcia, niemniej nie w trybie wniesienia odwołania do Generalnego Inspektora. Jak wynika bowiem z art. 15 Kpa odwołanie przysługuje od decyzji administracyjnej, natomiast rozstrzygnięcie administratora danych o odmowie udostępnienia danych osobowych nie posiada formy decyzji administracyjnej. Takie stanowisko, w wyroku z dnia 19 kwietnia 2000 r.⁶⁸, zajął również Naczelny Sąd Administracyjny. Orzekł wówczas, iż decyzję w sprawie udostępnienia danych osobowych, objętych ochroną, podejmuje Generalny Inspektor a nie administrator tych danych. Wobec powyższego Generalny Inspektor poinformował Prezesa ZUS, że rozpatruje przedmiotowe „odwołania” jako wnioski o udostępnienie danych, a decyzje wydane w wyniku postępowania zainicjowanego wnioskiem ośrodka pomocy społecznej posiadają walor rozstrzygnięcia pierwszej instancji.

Ponadto, *rozpatrując wnioski ośrodków pomocy społecznej o nakazanie udostępnienia danych, Generalny Inspektor stwierdził, że występując do ZUS ośrodki często nienależycie uzasadniają potrzebę pozyskania danych osobowych*. W szczególności, nie wykazują one, że dane te są niezbędne dla ustalenia uprawnień do konkretnego świadczenia oraz nie podają, dlaczego informacje, dotyczące sytuacji życiowej zainteresowanego nie zostały pozyskane w inny, prawem dopuszczalny sposób, w szczególności w drodze wywiadu środowiskowego (rodzinnego). W takich sytuacjach, gdy ośrodek pomocy społecznej nie wykazał niezbędności pozyskania danych osobowych od ZUS dla udzielenia pomocy,

⁶⁷ GI-DS-430/308/02/1972

⁶⁸ sygn. II S.A. 2619/99

Generalny Inspektor odmawiał nakazania udostępnienia tych danych⁶⁹. W uzasadnieniu powyższego stanowiska Generalny Inspektor wskazywał, że z przepisu art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy wynika, iż podmiot przetwarzający dane osobowe powinien wykazać, że pozyskanie danych jest niezbędne dla realizacji przypisanych mu prawem zadań publicznych. Wobec tego, ośrodki pomocy społecznej powinny dookreślać swoje żądania kierowane do ZUS poprzez wskazanie na potrzebę i niezbędność danych osobowych do przyznania określonego świadczenia. ZUS nie jest bowiem instytucją ustawowo zobligowaną do udzielania przedmiotowych informacji na każde żądanie ośrodka pomocy społecznej. Ponadto, podstawowym sposobem ustalania przez ośrodek pomocy społecznej sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej czy majątkowej danej osoby powinien być wywiad środowiskowy (rodzinny), przeprowadzany w trybie przewidzianym przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 września 2001 r. w sprawie wywiadu środowiskowego (rodzinnego) oraz rodzajów dokumentów wymaganych do przyznania renty socjalnej (Dz. U. Nr 114, poz. 1220). Dopiero, gdy w określonej sytuacji niemożliwe byłoby pozyskanie danych osobowych - niezbędnych dla przyznania świadczenia pomocy społecznej lub ustalenia jego wysokości - w drodze wywiadu środowiskowego, np. z powodu zaburzeń psychicznych czy też życiowej nieporadności danej osoby skutkującej niemożnością udokumentowania określonych zdarzeń, uzasadnione jest żądanie ich udostępnienia przez ZUS.

Mając na uwadze powyższe, Generalny Inspektor wystąpił do Dyrektora Departamentu Pomocy Społecznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej o spowodowanie zmiany powyższej praktyki ośrodków pomocy społecznej⁷⁰. W odpowiedzi poinformowano, że wystosowano do dyrektorów wydziałów właściwych do spraw pomocy społecznej w urzędach wojewódzkich pisma, w których przedstawiono powyższe stanowisko Generalnego Inspektora i polecono przekazać je do stosowania wszystkim ośrodkom pomocy społecznej.

W porównaniu z ubiegłym okresem sprawozdawczym, w 2002 r. do Generalnego Inspektora wpłynęło znacznie mniej pytań dotyczących interpretacji *podstaw prawnych przetwarzania danych osobowych przez jednostki pomocy społecznej*. W szczególności niewiele było pytań dotyczących konieczności uzyskiwania od osób występujących z wnioskiem o przyznanie im pomocy zgody na przetwarzanie ich danych lub też dopuszczalności przetwarzania danych tych osób, w sytuacji gdy w trakcie prowadzonego już

⁶⁹ GI-DS-430/308/02/1829, GI-DEC-DS-190/02/654, 655

⁷⁰ GI-DS-430/308/02/1975

postępowania oświadczały one, że nie wyrażają zgody na przetwarzanie swoich danych osobowych⁷¹. W odpowiedzi na indywidualne pytania w tym zakresie, Generalny Inspektor wskazywał na istniejące w przedmiotowym zakresie przepisy szczególne, zawarte przede wszystkim w wyżej powołanej ustawie o pomocy społecznej. Wyjaśniał, że przepisy tego aktu prawnego stanowią wystarczającą przesłankę dopuszczalności przetwarzania danych osób ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej. Dlatego też nie ma potrzeby spełnienia przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej dodatkowej przesłanki, np. w postaci uzyskania zgody osoby, której dane dotyczą.

W 2002 r. zaobserwowano jednakże wzrost ilości skarg, w których skarżący podważali zasadność odmawiania im udostępnienia danych przetwarzanych w zbiorach danych ośrodków pomocy społecznej.

W jednej ze skarg skarżąca podniosła zarzut, że *Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie oraz Ośrodek Pomocy Społecznej przetwarzają jej dane osobowe w sposób niedopuszczalny*⁷². Generalny Inspektor poinformował skarżącą, że Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie oraz Ośrodek Pomocy Społecznej przetwarzały jej dane osobowe na podstawie przepisów prawa (art. 23 ust. 1 pkt 2 u.o.d.o.). Ze skargi oraz załączonych do niej kopii dokumentów wynikało, że skarżąca otrzymała od Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie wezwanie do stawienia się, wraz z dowodem osobistym i zaświadczeniem o zarobkach, w celu przeprowadzenia z jej udziałem wywiadu na rzecz określonej osoby – członka jej rodziny zamieszkałego na terenie innego Ośrodka Pomocy Społecznej. Skarżąca poinformowała, iż nie wyraziła zgody na przeprowadzenie wywiadu z jej udziałem, ani na przekazywanie pomiędzy ww. ośrodkami informacji o swoich zarobkach. Jednocześnie skarżąca podniosła, że wskazane placówki nie poinformowały jej w sposób odpowiedni, z jakiego źródła pozyskały jej dane osobowe.

Skarżącej wskazano, iż u podstaw przetwarzania jej danych przez opisane w skardze podmioty znajdują się przepisy ustawy o pomocy społecznej (art. 39) oraz przepisy rozporządzenia w sprawie wywiadu środowiskowego (§ 2 i § 6 rozporządzenia) regulujące zasady działań pracowników pomocy społecznej w jej sprawie. Natomiast odnośnie wątpliwości skarżącej, co do źródła, z jakiego Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie pozyskały jej dane osobowe, Generalny Inspektor wskazał, że skarżąca może je sama ustalić, korzystając z uprawnień, jakie przysługują każdemu zainteresowanemu na podstawie art. 33 ustawy o ochronie danych osobowych.

⁷¹ GI-DP-024/814/02

⁷² GI-DS-430/634/02

Z innej skargi wynikało, że *żona skarżącego ubiegała się o pomoc w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, w związku z trudną sytuacją materialną rodziny. Wówczas pracownik ośrodka wręczył jej karty aktywności zawodowej – dla niej oraz jej męża (skarżącego) i polecił zgłaszać się z nimi do potencjalnych pracodawców*⁷³. Skarżący zakwestionował legalność powyższego działania ośrodka, skutkującego ujawnianiem potencjalnym pracodawcom jego danych osobowych oraz danych dotyczących jego żony, które zawarte są w kartach aktywności zawodowej. Wobec powyższego, Generalny Inspektor stwierdził, że ośrodki pomocy społecznej realizują zadania w interesie publicznym, a zatem ich działanie znajduje uzasadnienie w przepisie art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy⁷⁴. Wskazał także, iż przetwarzanie danych osobowych przez ośrodki pomocy społecznej w celu zbadania sytuacji życiowej osób ubiegających się o przyznanie pomocy, w tym ich aktywności zawodowej, znajduje uzasadnienie w przepisach o pomocy społecznej. Celem pomocy społecznej jest bowiem zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, jak wynika z przepisu art. 2 ustawy o pomocy społecznej. Przy czym, zasadą ogólną wyrażoną w przepisie art. 1 ust. 1 tej ustawy jest, iż pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Do Generalnego Inspektora wpłynęła również skarga *na zbieranie danych osobowych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej*. Skarżący poinformował, że jego żona zwróciła się do ośrodka o przyznanie „zapomogi” z pomocy społecznej. Na potrzeby postępowania o przyznanie wspomnianego świadczenia żona skarżącego złożyła zaświadczenie wystawione przez powiatowy urząd pracy, iż pozostaje on w ewidencji bezrobotnych, jednakże pracownik ośrodka zażądał od niej również ostatniego świadectwa pracy skarżącego, „dla ustalenia sposobu rozwiązania umowy o pracę”. *Skarżący zakwestionował potrzebę badania jego świadectwa pracy przy ustalaniu uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej, a ponadto zarzucił, iż pracownik ośrodka obsługiwał jego żonę w sposób nieuprzejmy*⁷⁵. W celu wyjaśnienia powyższego, Generalny Inspektor przeprowadził postępowanie wyjaśniające. W jego toku stwierdzono, że kierownik ośrodka zażądał przedstawienia świadectwa pracy skarżącego w celu ustalenia powodu utraty przez

⁷³ GI-DS-430/434/02

⁷⁴ Art. 23 ust. 1 pkt 4 Przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego.

⁷⁵ GI-DS-430/49/02

niego pracy, w szczególności w celu stwierdzenia, czy nastąpiło to z jego inicjatywy lub winy. Ponadto, ośrodek odebrał od żony skarżącego zgodę na zbieranie danych osobowych na potrzeby postępowania w sprawie przyznania prawa do świadczenia z pomocy społecznej, wymaganą przepisem art. 43 ust. 3 b ustawy o pomocy społecznej⁷⁶. Mając na uwadze powyższe, Generalny Inspektor stwierdził, że ośrodek przetwarzał dane osobowe na podstawie przepisów art. 23 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy⁷⁷. GODO podkreślił, iż ośrodek pomocy społecznej ma obowiązek zbadać, czy zainteresowany faktycznie spełnia warunki przyznania danego świadczenia. W szczególności może żądać w tym celu okazania dokumentów, w tym określonych zaświadczeń i świadectw. W odniesieniu natomiast do zarzutów skarżącego dotyczących niewłaściwego zachowania pracowników ośrodka Generalny Inspektor poinformował skarżącego, że sprawy związane z jakością działań oraz przestrzeganiem standardu usług świadczonych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej, jak też zgodności zatrudnienia pracowników tych jednostek z wymaganymi kwalifikacjami, należą do zadań wojewody, zgodnie z przepisem art. 12 ustawy o pomocy społecznej.

W innej skardze *skarżący podniósł, że jest mieszkańcem Domu Pomocy Społecznej i zwrócił się do kierownika Domu o udostępnienie mu aktualnego wykazu telefonów wewnętrznych mieszkańców Domu, jednakże spotkał się z odmową z uwagi na obowiązywanie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.*⁷⁸ W toku postępowania wyjaśniającego przeprowadzonego w tej sprawie Generalny Inspektor ustalił, że żądając wydania aktualnego wykazu telefonów wewnętrznych mieszkańców Domu skarżący nie potrafił dokładnie określić konieczności posiadania tych informacji, jak i sposobu ich wykorzystania. Mając na uwadze przepisy ustawy o ochronie danych osobowych (art. 29 ust. 1) oraz okoliczności sprawy wskazano, że brak było w przedmiotowym żądaniu skarżącego dokładnego umotywowania, a więc wskazania potrzeby posiadania wykazu telefonów stanowiącego zbiór danych osobowych. Ponadto, skarżący nie określił dokładnie celu i sposobu przetwarzania danych osobowych mieszkańców Domu. Natomiast przekazanie tego wykazu skarżącemu, jako osobie nieupoważnionej, spowodowałoby naruszenie nie tylko ustawy, ale również

⁷⁶ Zgodnie z art. 43 ust. 3b ustawy o pomocy społecznej, w przypadku, gdy osoba lub rodzina ubiegająca się o pomoc, a także osoby, o których mowa w art. 39, nie wyrażają zgody na zbieranie danych osobowych w zakresie ustalonym przepisami ustawy, kierownik ośrodka pomocy społecznej lub kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie może wydać decyzję odmawiającą przyznania pomocy.

⁷⁷ W myśl art. 23 ust. 1 u.o.d.o., przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy osoba, której dane dotyczą wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych (pkt 1), zezwalają na to przepisy prawa (pkt 2).

⁷⁸ GI-DS-430/550/02

przepisu art. 36 ustawy o pomocy społecznej.⁷⁹ Jednocześnie podkreślono, że w Domu Pomocy Społecznej istnieje możliwość kontaktu telefonicznego między wszystkimi mieszkańcami poprzez pracownika recepcji obsługującego centralę telefoniczną, tak więc posiadanie wykazu telefonów nie jest jedyną możliwą formą kontaktu.

Generalny Inspektor w omawianym okresie sprawozdawczym rozpatrzył także skargę na *przetwarzanie danych osobowych przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej (OIK), będący jednostką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Skarżący podniósł, że tworzenie dokumentacji w OIK odbyło się bez jego zgody i wiedzy.*

Wskazał ponadto, że nigdy nie był świadkiem jej tworzenia, nie był poinformowany o celu zbierania jego danych osobowych, jak też nie miał wglądu do nich i nie pozwolono mu skorzystać z prawa poprawiania dotyczących go danych. Skarżący wyjaśnił, że korzystał z pomocy psychologicznej w OIK, niemniej stwierdził, iż „nie zna źródeł pochodzenia Karty Interwencji i zawartych tam zapisów”, jak również „nie są mu znane osoby odpowiedzialne za dokonywane tam zapisy”⁸⁰.

W toku postępowania wyjaśniającego, jakie przeprowadził w tej sprawie Generalny Inspektor, zarzuty podniesione przez skarżącego nie zostały potwierdzone. W szczególności stwierdzono, że skarżący jest w trakcie postępowania sądowego o rozwód, z pomocy OIK korzystała również żona skarżącego, a okoliczności objęte dokumentacją prowadzoną przez OIK, dotyczącą skarżącego i jego żony, były przedmiotem rozważań sądu w toku tego postępowania. Na powyższe okoliczności został bowiem przesłuchany przez sąd kierownik OIK. Ponadto ustalono, że skarżący osobiście zgłosił się do OIK i dobrowolnie podał dyżurnemu pracownikowi swoje dane osobowe, w tym adres i telefon kontaktowy w celu założenia Karty Interwencji i dokumentacji podejmowanych działań. Natomiast Karta Interwencji jest dokumentem używanym wewnątrz placówki i zawiera jedynie informacje niezbędne do realizacji zadań OIK, w tym określenie problemu, który zgłasza klient i w rozwiązaniu którego prosi o pomoc specjalistów zatrudnionych w placówce, a także terminy i tematykę kolejnych spotkań. Stwierdzono także, iż umożliwiono skarżącemu zapoznanie się z aktami prowadzonymi w jego sprawie, jednak nie skorzystał on z powyższego. Poczynione ustalenia faktyczne stały się podstawą do wydania przez Generalnego Inspektora decyzji administracyjnej w tej sprawie, w której stwierdzono, że

⁷⁹ Zgodnie z treścią tego przepisu w postępowaniu w sprawie świadczeń pomocy społecznej należy kierować się przede wszystkim dobrem osób korzystających z pomocy społecznej i ochroną ich dóbr osobistych, w szczególności nie należy podawać do wiadomości publicznej nazwisk osób korzystających z pomocy społecznej oraz rodzaju i zakresu przyznanego świadczenia.

⁸⁰ GI-DS-430/4/02

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodziny – jako administrator danych, przetwarzał dane osobowe skarżącego zgodnie z przepisami o pomocy społecznej (art. 36), a w konsekwencji jego działania znajdowały uzasadnienie w przepisie art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy.⁸¹ Ponadto, skarżącemu wskazano, że do Generalnego Inspektora nie należy ocena zasadności dopuszczenia przez sąd dowodu w postaci zeznań świadka. Ingerencja Generalnego Inspektora w tok postępowania cywilnego naruszałaby zasadę wyłącznej kompetencji niezawisłego sądu do wyłącznego sprawowania wymiaru sprawiedliwości określoną w Konstytucji RP i innych ustawach (np. w Kodeksie postępowania cywilnego)⁸².

Generalnego Inspektora pytano również, *czy ośrodek pomocy społecznej zwracając się do innych podmiotów o udostępnienie danych z prowadzonych przez nie zbiorów danych na podstawie art. 42 ustawy o pomocy społecznej powinien składać wniosek, o którym mowa w art. 29 ust. 3 ustawy o ochronie danych osobowych*⁸³. W odpowiedzi Generalny Inspektor wyjaśniał, że art. 29 ustawy o ochronie danych osobowych nie ma zastosowania do sytuacji, w których udostępnianie danych następuje w celu włączenia do zbioru. Przepis ten bowiem odnosi się jedynie do udostępniania danych przez podmioty działające w sferze publicznej, w celach innych niż włączenie do zbioru.

W roku minionym w dalszym ciągu wiele wątpliwości budziła kwestia *udostępniania przez ośrodki pomocy społecznej danych osobowych innym podmiotom*. W tym zakresie najczęściej pytań dotyczyło *dopuszczalności udostępniania danych osób korzystających z pomocy społecznej podmiotom przeprowadzającym kontrolę działalności ośrodków pomocy społecznej, w tym przede wszystkim organom gminy*⁸⁴. W tego typu sprawach Generalny Inspektor wskazywał, na szczególny charakter informacji dotyczących przyznania świadczenia społecznego. Na podstawie art. 27 ust. 1 powołanej ustawy informacje o przyznaniu świadczenia społecznego, jako dane dotyczące orzeczeń wydanych w postępowaniu administracyjnym, należą bowiem do kategorii danych szczególnie chronionych. Dlatego też dla ich udostępnienia konieczne jest dopełnienie jednej z przesłanek określonych w art. 27 ust. 2 ustawy. Przy czym w przypadku podmiotów sektora publicznego, przetwarzających dane na podstawie i w celach określonych przepisami prawa (zgodnie z zasadą legalizmu działania organów administracji publicznej, wyrażonej w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej), w pierwszej kolejności powinna być uwzględniana przesłanka

⁸¹ GI-DEC-DS-80/02/290, 291

⁸² Tak orzekł również NSA w wyroku z dnia 2 marca 2001 r. (sygn. akt II S.A. 401/00)

⁸³ GI-DP-024/1255/02

⁸⁴ GI-DP-024/1218/02, GI-DP-024/1215/02, GI-DP-024/704/02, GI-DP-024/1139/02

określona w art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy. Przesłankę tą stanowi upoważnienie do przetwarzania danych zawarte w ustawowym przepisie prawa.

Rozstrzygając o udostępnieniu przedmiotowych danych należy zatem uwzględniać przepisy szczególne w stosunku do ustawy o ochronie danych osobowych, w tym zarówno przepisy ustawy o pomocy społecznej, jak i przepisy regulujące działalność podmiotów przeprowadzających kontrolę. Art. 36 ust. 2 tej ustawy zobowiązuje jednostki pomocy społecznej do zachowania w tajemnicy danych o świadczeniobiorcach oraz poszanowania ich prywatności i dóbr osobistych (tajemnica socjalna). Przepisy te wskazują, że odstępstwo od tajemnicy socjalnej możliwe jest tylko na podstawie wyraźnego przepisu szczególnego. Występujący o udostępnienie podmiot (w szczególności podmiot publiczny działający na podstawie i w granicach określonych przepisami prawa) zobowiązany jest do wskazania takiego przepisu, który stanowiłby dla niego upoważnienie do żądania od ośrodka pomocy społecznej danych osobowych osób pobierających określone świadczenia.

Jednocześnie, Generalny Inspektor informował, że w przypadku podmiotów żądających udostępniania danych dla celów kontrolnych zakres udostępnianych informacji musi być ściśle związany z tematyką kontroli i służyć jedynie jej celom. Przy zachowaniu tych warunków udostępnianie danych w toku czynności kontrolnych uprawnionemu do tego organowi nie może być traktowane jako naruszenie zasad o ochronie danych osobowych. Dlatego też w przypadku, gdy o udostępnienie danych występuje np. burmistrz⁸⁵, na podstawie przepisów upoważniających go do przeprowadzenia kontroli działalności finansowej ośrodka pomocy społecznej jako jednostki organizacyjnej gminy, dopuszczalne jest udostępnienie mu informacji o świadczeniobiorcach, np. w formie listy zawierającej ich imiona i nazwiska. Udostępnione dla celów kontroli dane nie mogą być natomiast (ze względu na zakaz zawarty w art. 36 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej) podawane do wiadomości publicznej, np. w ramach publicznego informowania o wynikach przeprowadzonej kontroli.

Inaczej powinny być jednak traktowane informacje zawarte w kwestionariuszach wywiadów środowiskowych. Kwestionariusze takie mają bowiem wyjątkowy charakter. Zawierają one informacje w bardzo szerokim zakresie, w tym również dane zaliczane do szczególnie chronionych dotyczące np. stanu zdrowia czy nałogów. Zasady sporządzania tych dokumentów zostały szczegółowo określone przez ustawodawcę, zarówno w przepisach ustawy o pomocy społecznej, jak i wydanego na jej podstawie rozporządzenia Ministra Pracy

⁸⁵ GI-DP-024/1275/02

i Polityki Społecznej w sprawie wywiadu środowiskowego (rodzinnego) oraz rodzajów dokumentów wymaganych do przyznania renty socjalnej. Zgodnie z art. 49 b pkt 4 tej ustawy pracownik socjalny (będący osobą uprawnioną do przeprowadzania wywiadu środowiskowego), jest zobowiązany zachować w tajemnicy informacje uzyskane w toku czynności zawodowych, także po ustaniu zatrudnienia, chyba że działa to przeciwko dobru osoby lub rodziny. Biorąc pod uwagę, że informacje zawarte w kwestionariuszach wywiadów środowiskowych w tak dużym stopniu dotyczą sfery prywatności świadczeniobiorcy oraz że przepisy ustawowe przyznają im szczególny stopień ochrony, Generalny Inspektor stwierdził, że ich udostępnienie byłoby dopuszczalne jedynie na podstawie wyraźnego upoważnienia do dostępu do tego typu danych.

Przedmiotem zainteresowania była również kwestia *dopuszczalności udostępnienia danych osób korzystających z pomocy społecznej w celu badań naukowych*⁸⁶. W odniesieniu do tego zagadnienia Generalny Inspektor wyjaśnił, że przesłanką, której spełnienie można by rozważyć w takim przypadku, jest art. 27 ust. 2 pkt 9 ustawy o ochronie danych osobowych, tj. dopuszczalność takiego przetwarzania, jeżeli jest to niezbędne do prowadzenia badań naukowych. W przepisie tym zastrzeżono, że publikowanie wyników badań naukowych nie może następować w sposób umożliwiający identyfikację osób, których dane zostały przetworzone. Istotne znaczenie ma również warunek niezbędności danych dla prowadzenia badań naukowych. Zastosowanie powyższego przepisu w praktyce wymaga dokonania pewnej oceny na podstawie konkretnego stanu faktycznego. W oparciu o niego administrator danych musi rozważyć, czy dane konkretnych osób otrzymujących świadczenia z pomocy społecznej są rzeczywiście niezbędne wnioskodawcy dla prowadzenia określonych badań naukowych.

W jednej ze spraw Generalny Inspektor - w związku z *artykułem prasowym opisującym fakt udostępnienia (m.in. w uzasadnieniu projektu uchwały) na sesji Rady Miasta Rzeszowa, zawartych w piśmie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzeszowie stanowiącym odpowiedź na skargę złożoną przez osobę korzystającą z pomocy ośrodka, szczegółowych informacji o jej sytuacji życiowej*⁸⁷ – podjął czynności zmierzające do wyjaśnienia sprawy.

Ustalono, iż powyższe zdarzenie miało charakter incydentalny. Ponadto, jak wskazał Przewodniczący Rady Miasta Rzeszowa „nikt z mieszkańców ani Dyrektorów wydziałów Urzędu Miasta obserwujących posiedzenie nie otrzymał materiałów dotyczących wyjaśnień w

⁸⁶ GI-DP-024/1218/02

⁸⁷ GI-DS-430/513/02

uzasadnieniu do uchwały”. Zważywszy, iż w świetle stanu faktycznego przedmiotowej sprawy stwierdzić można brak odpowiedniego zabezpieczenia danych osobowych przez administratora, gwarantujących, iż dane osobowe nie będą udostępniane osobom i podmiotom nieupoważnionym, Generalny Inspektor zwrócił się do Prezydenta Miasta Rzeszowa o podjęcie stosownych, efektywnych działań mających na celu dołożenie szczególnej staranności w procesie przetwarzania danych osobowych.

I.6 Urzędy Pracy

Wśród pytań kierowanych do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych duża grupa dotyczyła *zasad przetwarzania (w szczególności udostępniania) danych osobowych przez powiatowe urzędy pracy* (15 spraw).

Przykładowo, pytano o *dopuszczalność udostępnienia posłom danych osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy i kierowanych do pracy u poszczególnych pracodawców*⁸⁸. W odpowiedzi poinformowano, że brak jest podstaw prawnych do udostępniania wykazów bezrobotnych. Zagadnienie to należy rozpatrywać na podstawie przepisów szczególnych w stosunku do ustawy o ochronie danych osobowych. Ustawa z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (tekst jednolity: Dz. U. 2001 r. Nr 6, poz. 56, z późn. zm.) nie zawiera normy, która może stanowić podstawę udostępnienia danych osób bezrobotnych posłowi. Co więcej, w odniesieniu do udzielania bezrobotnym i innym osobom poszukującym pracy, pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, przepisy tej ustawy ustanawiają zasadę poufności i ochrony danych osobowych bezrobotnych (art. 17 powołanej ustawy). Zasada poufności danych osób bezrobotnych wyrażona jest pośrednio w całej ustawie, czego przykładem są przepisy zawarte w jej Rozdziale 3, nakładające określone obowiązki na pracodawców. Brak jest natomiast przepisów upoważniających, czy nakazujących udostępnianie danych bezrobotnych potencjalnym pracodawcom. Zasada poufności danych osób bezrobotnych korzystających z pośrednictwa pracy jest powszechnie przyjęta w krajach europejskich. W tym zakresie ustawa z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. Nr 73, poz. 350 z późn. zm.) nie przewiduje szczególnych uprawnień posłów i senatorów, ustawa ta uprawnia jedynie do dostępu w zakresie dostępu do informacji

⁸⁸ Np. GI-DP-024/740/02/1393, GI-DP-024/208/02/718, GI-DP-024/891/02/1357

gromadzonych przez m.in. organy samorządu terytorialnego, jednakże ich realizacja może nastąpić tylko wtedy, gdy nie narusza dóbr osobistych innych osób, do uzyskiwania informacji i materiałów oraz wglądu w działalność m.in. organów samorządu terytorialnego, z zachowaniem przepisów o tajemnicy ustawowo chronionej (art. 19 ust. 1 tej ustawy). Ocena, czy w konkretnej sytuacji udostępnienie danych osobowych nie naruszy dóbr osobistych osób, których one dotyczą, musi być dokonywana przez administratora danych (w tym przypadku powiatowy urząd pracy) na podstawie konkretnego, precyzyjnie ustalonego stanu faktycznego. Udostępnienie danych w oparciu o tę normę może bowiem nastąpić jedynie wtedy, gdy istnieje usprawiedliwione okolicznościami przekonanie, że udostępnienie nie naruszy dóbr osobistych osób, których dane dotyczą.

Wątpliwości wzbudziła również *dopuszczalność udostępnienia posłom danych osób bezrobotnych, którym przyznano lub umorzono pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej*⁸⁹. Poinformowano, że przepis art. 18 ust. 6 ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu nie tylko uprawnia powiatowy urząd pracy do udostępnienia danych o osobach, którym przyznano pożyczki, ale zobowiązuje do podawania tych danych do wiadomości publicznej w powiatowym urzędzie pracy. Przepis ten oznacza, że dane te są powszechnie dostępne, a zatem mogą być udostępnione każdej zainteresowanej osobie, bez konieczności wykazywania przez nią interesu prawnego w uzyskaniu tych informacji. W odniesieniu do danych osób, którym umorzono pożyczki udzielone na rozpoczęcie działalności gospodarczej, podstawę udostępnienia mogą stanowić przepisy ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198). Zgodnie bowiem z art. 6 ust. 1 pkt 5 tej ustawy, udostępnieniu - na zasadach i w trybie w niej określonym - podlega informacja publiczna, w szczególności dotycząca majątku publicznego, w tym o pomocy publicznej udzielanej przez określone organy publiczne.

Powiatowe urzędy pracy zwracały się w celu wyjaśnienia wątpliwości dotyczących *udostępniania danych na wniosek zakładów ubezpieczeń, Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego lub Polskiego Biura Ubezpieczeń Komunikacyjnych, w związku z wypadkiem komunikacyjnym*⁹⁰. W odpowiedzi poinformowano, że o dopuszczalności udostępnienia danych wskazanym podmiotom należy rozstrzygać na podstawie ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej (t. j. Dz. U. z 1996 r. Nr 11, poz. 62). Zgodnie z art. 8a powołanej ustawy, na wniosek zakładu ubezpieczeń, Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego lub Polskiego Biura Ubezpieczeń Komunikacyjnych oraz w zakresie zadań

⁸⁹ GI-DP-024/208/02/718, GI-DP-024/813/02/1318

⁹⁰ GI-DP-024/903/02/1244

wykonywanych przez te instytucje ubezpieczeniowe i w celu ich wykonania, w związku z wypadkiem lub zdarzeniem będącym podstawą ustalania odpowiedzialności, sądy, organy prokuratury, policji oraz inne organy i instytucje mają obowiązek udzielić informacji i udostępnić materiały niezbędne do ustalenia okoliczności tych wypadków i zdarzeń oraz do określenia wysokości odszkodowania lub świadczenia. Podkreślić jednak należy, iż udostępnione mogą być jedynie te informacje, które są niezbędne do ustalenia okoliczności wypadków (zdarzeń) oraz do określenia wysokości odszkodowania lub świadczenia, a nie wszystkie, którymi dysponuje urząd.

W odpowiedzi na pytanie dotyczące *dopuszczalności udostępnienia danych w formie wykazu bezrobotnych umieszczonego na dyskietce urzędowi kontroli skarbowej, na podstawie wniosku o udostępnienie danych*⁹¹ poinformowano, że udostępnienie danych jest dopuszczalne, jeśli znajduje uzasadnienie w przepisach ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (t.j. Dz. U. z 1999 r., Nr 54, poz. 572 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie sposobu i trybu współdziałania organów kontroli skarbowej oraz inspektorów i pracowników z organami administracji rządowej i samorządowej oraz innymi państwowymi, gminnymi, powiatowymi i wojewódzkimi jednostkami organizacyjnymi (Dz. U. Nr 96, poz. 844). Odnośnie zaś sposobu udostępnienia danych poinformowano, że ustawa o ochronie danych osobowych nie zawiera regulacji w tym zakresie. W związku z tym, dane mogą zostać udostępnione w dowolnej, dogodnej dla obu stron formie (np. przy użyciu dyskietki). Z punktu widzenia wymagań ustawy istotne jest jedynie, aby określona przez strony forma gwarantowała udostępnianym danym bezpieczeństwo. Natomiast jeśli chodzi o konieczność zwracania się przez organy kontroli skarbowej w trybie art. 29 ust. 3 ustawy (z zastosowaniem wniosku) poinformowano, że przepis ten w tej konkretnej sytuacji nie znajduje zastosowania. Dotyczy on bowiem wyłącznie udostępnienia danych w celach innych niż włączenie do zbioru. Ocena, czy w danym przypadku udostępnienie danych następuje w celu włączenia do zbioru, czy też w innym celu, może powodować w praktyce trudności. Jednakże w przypadku organów kontroli skarbowej, z przepisów prawa określających ich kompetencje wynika obowiązek przetwarzania danych osobowych w strukturach zbiorów danych, stąd też można wnioskować, że występują one o udostępnienie danych w celu włączenia do zbioru.

Wątpliwości dotyczyły również kwestie *dopuszczalności udostępniania przez urzędy pracy danych o bezrobotnych ich dłużnikom w celu dochodzenia roszczeń z tytułu np. opłat za*

⁹¹ GI-DP-024/892/02/1268

wodę⁹². W odpowiedzi wskazano, że informacja o zarejestrowaniu osoby jako bezrobotnej oraz przyznaniu jej zasiłku dla bezrobotnych, należy do kategorii danych „szczególnie chronionych”, gdyż dotyczy orzeczeń wydanych w postępowaniu administracyjnym. Przetwarzanie takich danych, w tym ich udostępnienie, jest co do zasady zabronione. Wyjątki od tej zasady są enumeratywnie wyliczone w art. 27 ust. 2 ustawy. W przedstawionej sprawie, ze względu na brak pisemnej zgody na udostępnienie danych osób, których one dotyczą (art. 27 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie danych osobowych), rozważano możliwość udostępnienia tych danych na podstawie spełnienia przesłanki określonej w art. 27 ust. 2 pkt 2. Przepis ten stanowi, że przetwarzanie powyższej kategorii danych jest dopuszczalne, jeżeli przepis szczególny innej ustawy zezwala na ich przetwarzanie bez zgody osoby, której one dotyczą, i stwarza pełne gwarancje ich ochrony. W przypadku podmiotów sektora publicznego, przetwarzających dane na podstawie i w celach określonych przepisami prawa ta właśnie przesłanka powinna być uwzględniana w pierwszej kolejności. W konsekwencji należy przyjąć, że udostępnienie danych osób bezrobotnych przez Powiatowy Urząd Pracy podmiotowi takiemu jak Zakład Wodociągów i Kanalizacji, byłoby dopuszczalne tylko wówczas, jeżeli do takiego działania upoważniałby szczególny przepis rangi ustawowej.

Podobnie w sytuacji rozważania *dopuszczalności przekazania do Krajowego Urzędu Pracy danych bezrobotnych zwolnionych z konkretnego zakładu pracy*⁹³ poinformowano, że jest to dopuszczalne w sytuacji wskazania przez wnioskodawcę odpowiednich przepisów prawa. Zwrócono się także o przeanalizowanie problemu dotyczącego *dopuszczalności przetwarzania przez urzędy pracy danych z orzeczeń o przyznaniu renty inwalidzkiej (zawierających zapisy o stanie zdrowia) bezrobotnych, poszukujących pracy i innych*⁹⁴. W odpowiedzi poinformowano, że problem ten należy rozstrzygać na podstawie przepisów ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 lutego 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia rejestracji i ewidencji bezrobotnych oraz innych osób poszukujących pracy (Dz. U. Nr 25, poz. 131 z późn. zm.). Zgodnie z art. 13 ust. 1a ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, rejestracja i ewidencja bezrobotnych i innych osób poszukujących pracy następuje po przedstawieniu przez te osoby niezbędnych dla ustalenia ich statusu i uprawnień danych osobowych, informacji oraz dokumentów, określonych w rozporządzeniach. Natomiast na podstawie § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej

⁹² GI-DP-024/781/02

⁹³ GI-DP-024/68/02/71

⁹⁴ GI-DP-024/114/02

osoba niepełnosprawna, oprócz dokumentów, o których mowa w ust. 1, przedkłada orzeczenie uprawnionego organu (np. lekarza orzecznika). Powiatowy urząd pracy może sporządzać odpisy lub kserokopie z przedkładanych dokumentów (§ 3 ust. 3 ustawy). Z treści wskazanych przepisów wynikają więc konkretne uprawnienia i obowiązki urzędów pracy w zakresie obsługi osób bezrobotnych. Wykonywanie tych uprawnień, zgodnie z ustawą o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, nie może być traktowane jako naruszające warunki legalnego przetwarzania danych osobowych.

W związku z przygotowywanym projektem pomocy bezrobotnym w pewnych regionach kraju, zwrócono się z pytaniem, *czy grupa danych zawierająca: nazwisko, powiat na terenie którego mieszka osoba oraz numer PESEL, są to dane osobowe w rozumieniu ustawy*⁹⁵. W odpowiedzi poinformowano, że dane, które są pozyskiwane w ramach tego projektu stanowią dane osobowe w rozumieniu art. 6 ustawy o ochronie danych osobowych i podlegają one wszelkim rygorom ustawy. Należy również zaznaczyć, że numer PESEL, bezbłędnie identyfikuje osobę. Jest to bowiem dana o charakterze niezmiennym i niepowtarzalnym, co wynika z definicji „numeru PESEL” zawartej w art. 31a ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (t. j. Dz. U. z 2001 r. Nr 87, poz. 960 z późn. zm.). Przepis ten stanowi, iż „numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności, zwany (...) numerem PESEL, jest to 11 – cyfrowy, stały symbol numeryczny, jednoznacznie identyfikujący osobę fizyczną, w którym sześć pierwszych cyfr oznacza datę urodzenia (rok, miesiąc, dzień) kolejne cztery – liczbę porządkową i płeć osoby, a ostatnia jest cyfrą kontrolną służącą do komputerowej kontroli poprawności nadania numeru ewidencyjnego”.

Wątpliwości budziło również, *zwracanie się o telefoniczne potwierdzanie informacji o terminie stawienia się do urzędu pracy*.⁹⁶ W odpowiedzi poinformowano, że przepisy ustawy o ochronie danych osobowych nie określają wprost kwestii przekazywania danych drogą telefoniczną. W tej sytuacji obowiązują zasady ogólne. Ustawa o ochronie danych osobowych w rozdziale 5 dotyczącym zabezpieczeń zbiorów danych osobowych określa zasady bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych. Zgodnie z art. 36 ustawy administrator danych jest obowiązany do zastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych, a w szczególności powinien zabezpieczyć dane przed ich udostępnieniem osobom nie upoważnionym, zabranieniem przez osobę nieuprawnioną, przetwarzaniem z naruszeniem

⁹⁵ GI-DP-024/271/02/373

⁹⁶ GI-DP-024/334/02/517

ustawy, zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem. Udzielanie informacji drogą telefoniczną wiąże się z niebezpieczeństwem ich przekazania osobie nieuprawnionej, gdyż nie ma możliwości pewnego potwierdzenia tożsamości rozmówcy.

I.7 Inne sprawy z zakresu administracji samorządowej

Oprócz wyżej wskazanych zagadnień do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpływały również skargi i pytania dotyczące innych kwestii związanych z problematyką przetwarzania danych przez organy samorządu terytorialnego (ok. 130 spraw).

Jedną ze skarg dotyczyła *zbierania danych osobowych gminy Dubienka przez inicjatorów przeprowadzenia referendum lokalnego*. Analizując okoliczności powyższej sprawy Generalny Inspektor stwierdził, iż dane osobowe mieszkańców zbierane są na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych.

Generalny Inspektor wskazał, że zasady i tryb przeprowadzania referendum lokalnego określone zostały przepisami ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. Nr 88, poz. 985). W referendum lokalnym mieszkańcy jednostki samorządu terytorialnego jako członkowie wspólnoty samorządowej wyrażają w drodze głosowania swoją wolę co do sposobu rozstrzygnięcia sprawy dotyczącej tej wspólnoty (art. 2 ust. 1). Z inicjatywą przeprowadzenia referendum na wniosek mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego wystąpić może m.in. grupa obywateli (art. 11 ust. 1 pkt 1). Inicjator referendum powiadamia na piśmie przewodniczącego zarządu danej jednostki samorządu terytorialnego o zamiarze wystąpienia z inicjatywą przeprowadzenia referendum (art. 12 ust. 1). Powiadomienie to zawiera, w sytuacji gdy inicjatorem jest grupa obywateli, nazwiska, imiona, adresy zamieszkania oraz numery ewidencyjne PESEL wszystkich członków grupy oraz wskazanie osoby będącej jej pełnomocnikiem (art. 12 ust. 2 pkt 1). Inicjator referendum podaje do wiadomości mieszkańców danej jednostki samorządu terytorialnego przedmiot zamierzonego referendum (art. 13 ust. 1), przy czym jeżeli dotyczy ono odwołania organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego informacja powinna zawierać również uzasadnienie (art. 13 ust. 3).

Ponadto, inicjator referendum, w terminie 60 dni od dnia powiadomienia przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego o zamiarze wystąpienia z przedmiotową inicjatywą, zbiera podpisy mieszkańców, pragnących poprzeć tę inicjatywę (art. 14 ust. 1). Podpisy te zbierane są na kartach, z których każda powinna zawierać

informacje nie tylko o przedmiocie zamierzonego referendum, ale także o jego inicjatorze, w zakresie: imienia, nazwiska oraz imienia, nazwiska i miejsca zamieszkania pełnomocnika, jeżeli inicjatorem referendum jest grupa obywateli (art. 14 ust. 2 pkt 1). Mieszkaniec jednostki samorządu terytorialnego popierający wniosek o przeprowadzenie referendum podaje na karcie nazwisko, imię, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL. Dane te potwierdza własnoręcznym podpisem (art. 14 ust. 4)⁹⁷.

Analizując ww. przepisy również w sprawie *udostępnienia opinii publicznej przez burmistrza danych osób, które wystąpiły z inicjatywą przeprowadzenia referendum w sprawie odwołania rady miejskiej przed upływem jej kadencji*⁹⁸, Generalny Inspektor wskazał, że powyższe działanie znajduje oparcie w przepisach ustawy o referendum lokalnym, jeżeli dane zostały ujawnione w zakresie wskazanym w ustawie o referendum lokalnym oraz w celu dotyczącym przeprowadzenia referendum. Podkreślono przy tym, że wywiązanie się inicjatora z obowiązku określonego w przepisach art. 13 ustawy o referendum lokalnym wiąże się z koniecznością udostępnienia jego danych osobowych. Osoba przekazująca mieszkańcom informację o zamierzonym referendum nie powinna bowiem pozostać anonimowa. Zatem, mając na względzie, że dane osobowe inicjatorów zebrane zostały w celu przeprowadzenia referendum, mogły zostać udostępnione przez burmistrza, bowiem cel ten nie został zmieniony. W konsekwencji w przedmiotowej sprawie nie doszło do naruszenia art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych⁹⁹.

W omawianym okresie sprawozdawczym w związku z wejściem w życie w dniu 1 stycznia 2002 r. przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198), pojawił się problem błędnego kierowania do Generalnego Inspektora skarg w sprawie odmowy udostępnienia przez jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego żądanych, w trybie określonym przepisami powołanej ustawy, przez skarżących informacji¹⁰⁰. Jedną ze spraw dotyczyła *decyzji Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej odmawiającego udostępnienia w trybie przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej informacji o wysokości wynagrodzenia jak również dodatkowego wynagrodzenia oraz wysokości nagród pobranych przez główną*

⁹⁷ GI-DS-430/261/02

⁹⁸ GI-DS-430/165/02

⁹⁹ Stosownie do przepisu art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, administrator danych przetwarzający dane powinien dołożyć szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą, w szczególności jest obowiązany zapewnić, aby dane były zbierane dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów i nie poddawane dalszemu przetwarzaniu niezgodnemu z tymi celami.

¹⁰⁰ GI-DS-430/123/02, GI-DS-430/182/02

księgową ośrodka¹⁰¹. Analizując omawianą sprawę Generalny Inspektor stwierdził, iż nie jest organem właściwym do jej rozpatrzenia, albowiem do zakresu kompetencji GIODO nie należy rozpatrywanie odwołań od decyzji o odmowie udostępnienia informacji publicznej.

W myśl art. 22 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, podmiotowi, któremu odmówiono prawa dostępu do informacji publicznej ze względu na wyłączenie jej jawności z powołaniem się m.in. na ochronę danych osobowych, przysługuje prawo wniesienia powództwa do sądu powszechnego o udostępnienie takiej informacji.

Podobnie, rozpatrując skargę na *odmowę przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego wglądu w akta postępowania w sprawie naruszeń praw konsumenckich, które zostało zainicjowane w wyniku interwencji skarżącego* – Generalny Inspektor stwierdził, iż nie jest organem właściwym do rozpatrzenia przedmiotowej skargi. Generalny Inspektor podkreślił, że w przedmiotowej sprawie znajdują zastosowanie przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, który definiuje pojęcie strony postępowania administracyjnego, zakres prawa strony wglądu do akt, jak również tryb i podmioty właściwe do kontroli prowadzonego postępowania administracyjnego zgodnie z przepisami prawa. GIODO również wskazał na możliwość zastosowania w okolicznościach sprawy przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej¹⁰².

Do Generalnego Inspektora nadesłana została *skarga w sprawie przetwarzania danych osób wymienionych w piśmie Wydziału Budownictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Luboń stanowiącym zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego*¹⁰³.

GIODO ustalił, że osoby wymienione w zawiadomieniu ww. Urzędu Miasta są stronami w postępowaniu administracyjnym, gdyż są właścicielami lub współwłaścicielami działek sąsiadujących z działką, której właściciel wystąpił o wydanie decyzji o zabudowie i zagospodarowaniu terenu, tj. dobudowy garażu do budynku jednorodzinnego, zatem przetwarzanie powyższych danych znajduje podstawę w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego. Na podstawie art. 61 § 4 Kpa, o wszczęciu postępowania z urzędu lub na żądanie jednej ze stron należy zawiadomić wszystkie osoby będące stronami w sprawie. Ponadto, stronom, jak również innym uczestnikom postępowania, oprócz innych praw wynikających z procedury administracyjnej, służy prawo zapoznania się z całymi aktami sprawy, a obowiązkiem organu prowadzącego postępowanie jest umożliwienie skorzystania z tego prawa.

¹⁰¹ GI-DS-430/182/02

¹⁰² GI-DS-430/491/02

¹⁰³ GI-DS-430/418/02, GI-DS-430/307/02

W odpowiedzi na pytanie dotyczące *możliwości pozyskania informacji o stanowisku zajmowanym przez pracownika jednostki samorządowej* Generalny Inspektor podkreślił, iż imię, nazwisko i stanowisko pełnione w administracji samorządowej mają charakter danych „służbowych”¹⁰⁴. Dane takie ze względu na swoją zwiększoną dostępność korzystają z ograniczonej ochrony prawnej. Stanowisko to znajduje potwierdzenie w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego (wyrok NSA z dnia 24 czerwca 1999 r., NSA II SA 686/99). Z powołanego wyroku wprost wynika, że „błędny jest twierdzenie, iż imię, nazwisko oraz stanowisko pracownika państwowego (z wyjątkiem służb specjalnych) lub samorządowego podlega ochronie danych osobowych”. W odpowiedzi wskazano w związku z powyższym, iż przepisy ustawy o ochronie danych osobowych nie uzasadniają odmowy udostępnienia informacji dotyczących stanowiska służbowego określonego pracownika samorządowego.

Generalny Inspektor rozpatrywał również sprawę dotyczącą *przetwarzania danych osobowych skarżących przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego*.¹⁰⁵ Z okoliczności sprawy wynika, że skarżący wystąpili do organów nadzoru budowlanego z pismem dotyczącym określonych nieprawidłowości w zabudowie budynku mieszczącego się w Łodzi. Na tej podstawie przeprowadzone zostały przez Inspektora czynności kontrolne, a następnie wobec dokonanych w ich toku ustaleń wydał on określone orzeczenia administracyjne, tj. decyzje oraz postanowienia, wobec właścicieli poszczególnych lokali. W orzeczeniach tych Inspektor wskazał, że sprawa rozpatrzona została z urzędu, natomiast w uzasadnieniu podano, że ich wydanie poprzedzone było czynnościami kontrolnymi, przeprowadzonymi z inicjatywy skarżących. W świetle powyższego, dane osobowe skarżących przetwarzane są na podstawie przepisów prawa.

GIODO rozpatrzył także *wniosek przedsiębiorcy, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „Systemy Bezpiecznego Biznesu” o nakazanie udostępnienia ze zbiorów danych osobowych, prowadzonych przez Starostę Wejherowskiego, danych osobowych, dotyczących właściciela nieruchomości położonej w Redzie. Ze skargi wynikało, że skarżący w imieniu innej osoby dochodzi wobec osoby, która pod adresem tej nieruchomości prowadzi działalność gospodarczą” z siedzibą w Redzie, zapłaty wierzytelności*. Starosta odmówił skarżącemu udostępnienia przedmiotowych danych. Jak wynikało z załączonej do skargi kopii pisma Starosty, skarżący został poinformowany, iż przedsiębiorca będący dłużnikiem mocodawcy skarżącego nie figuruje w wykazie właścicieli nieruchomości na terenie powiatu wejherowskiego. Jednocześnie odmówiono udzielenia

¹⁰⁴ GI-DP-024/1034/02

¹⁰⁵ GI-DS-430/462/02

informacji na temat właściciela wskazanej nieruchomości, ze względu na nie wskazanie interesu prawnego do ich otrzymania.

Generalny Inspektor, mając na uwadze okoliczności sprawy oraz treść przepisu art. 29 ustawy, stwierdził, że uzasadniona była odmowa Starosty, udostępnienia skarżącemu danych osobowych, dotyczących właściciela wskazanej przez niego nieruchomości i decyzją administracyjną odmówił uwzględnienia wniosku skarżącego. Generalny Inspektor uzasadniając decyzję w szczególności wskazał, że z przepisu art. 29 ust. 2 ustawy wynika, że podmioty niepubliczne, a więc również osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, mogą żądać od organów samorządu terytorialnego udostępnienia im gromadzonych przez nie danych, o ile złożą w tej sprawie pisemny wniosek, w którym wykażą, że pozyskanie danych, w zakresie wskazanym we wniosku jest konieczne do osiągnięcia określonych celów. Z treści wniosku o udostępnienie danych, złożonego przez skarżącego wynika natomiast, że uwiarygodnił on jedynie potrzebę pozyskania danych, dotyczących dłużnika swojego mocodawcy, wskazując na okoliczność, iż ubiega się on o kredyt kupiecki. Wobec powyższego, w tym zakresie Starosta zadośćuczynił żądaniu skarżącego. Natomiast skarżący nie uzasadnił, do realizacji jakich celów potrzebne są mu dane dotyczące właściciela wskazanej przez niego nieruchomości.

Rozpatrując sprawę *zbierania przez Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne OPeGieKa Sp. z o.o. danych osobowych właścicieli lokali na terenie miasta Poznania*, Generalny Inspektor stwierdził, że treść formularza, za pomocą którego zbierane są dane nie jest w pełni zgodna z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Stosownie do postanowień § 35 pkt 5 powołanego powyżej rozporządzenia, w myśl którego przy zakładaniu ewidencji źródłem danych są m.in. dane zawarte w dokumentach udostępnionych przez zainteresowane osoby, organy i jednostki organizacyjne, „OpeGieKa” Sp. z o.o. może pozyskiwać dane właścicieli poprzez wypełnione przez nich formularze. Zastrzeżeń nie budzi również zakres danych jaki przewidziany został w tym formularzu, albowiem jest on zgodny z zakresem danych wskazanym w ww. rozporządzeniu (załącznik nr 4 do ww. rozporządzenia). Podkreślenia jednakże wymaga, że osoby wypełniające formularz nie mają obowiązku podawania wszystkich przewidzianych w nim informacji. W szczególności, jak wynika z powołanego powyżej załącznika, osoby fizyczne nie muszą wypełniać rubryki dotyczącej serii i numeru paszportu lub dowodu osobistego, jeżeli podały już numer PESEL ewentualnie NIP. Ponadto dobrowolne jest wskazanie adresu miejsca

stałego pobytu. Tymczasem w formularzu wykorzystywanym przez Przedsiębiorstwo nie została zamieszczona stosowna informacja o fakultatywności (dobrowolności) podania tych danych. Powyższe rodziło u osób wypełniających formularz błędne przekonanie o konieczności podania wszystkich wskazanych w nim informacji.

W związku z powyższym, Generalny Inspektor zwrócił się do Prezydenta Miasta Poznania o podjęcie stosownych działań w celu dokonania zmiany treści przedmiotowego formularza, poprzez zamieszczenie w nim informacji o fakultatywności (dobrowolności) podania niektórych danych, określonych we wskazanym powyżej rozporządzeniu.

Do Generalnego Inspektora nadesłano także skargę *na udostępnienie danych osobowych skarżącej jej byłemu mężowi ze zbiorów meldunkowych prowadzonych w Urzędzie Miejskim w Świdnicy*¹⁰⁶. Generalny Inspektor nie stwierdził w tej sprawie naruszenia ustawy o ochronie danych osobowych. W toku postępowania wyjaśniającego ustalono, że dane osobowe skarżącej zostały udostępnione jej byłemu mężowi ze zbioru meldunkowego prowadzonego w Urzędzie Miejskim w Świdnicy zgodnie z ustawą o ewidencji ludności i dowodach osobistych. Złożył on bowiem w Wydziale Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Świdnicy pisemny wniosek o wydanie zaświadczenia o zameldowaniu skarżącej oraz jej córki na pobyt stały pod określonym adresem zamieszkania, powołując się na konieczność przedłożenia tego zaświadczenia Sądowi Okręgowemu w Świdnicy. Generalny Inspektor ustalił, że kserokopia przedmiotowego zaświadczenia została faktycznie załączona do akt sprawy. Ponadto w dacie wydania zaświadczenia Urząd Miejski nie posiadał jeszcze informacji o orzecznym rozwodzie skarżącej. Odpis skrócony aktu małżeństwa, z adnotacją o rozwodzie, wpłynął do Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Świdnicy w późniejszym terminie.

Ustawa z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2001 r. Nr 87, poz. 960 z późn. zm.), reguluje udostępnianie danych osobowych ze zbiorów meldunkowych. Jak określa przepis art. 44 h ust. 2 pkt 2 tej ustawy, dane ze zbiorów meldunkowych mogą być udostępnione osobom i jednostkom organizacyjnym, jeżeli wykażą w tym interes prawny. Dane ze zbiorów meldunkowych udostępniane są na pisemny wniosek zainteresowanego podmiotu, zgodnie z art. 44 h ust. 3, przez organ gminy, jak określa art. 44 i ust. 1 tej ustawy.

Rozpatrując z kolei sprawę dotyczącą legalności *zbierania danych osób korzystających z usług wodociągowo-kanalizacyjnych z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w*

¹⁰⁶ GI-DS-430/18/02

wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków¹⁰⁷ Generalny Inspektor wskazał, że przetwarzanie ich danych osobowych odbywa się na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. Nr 72, poz. 747). W myśl art. 6 ust. 1 ww. ustawy, dostarczanie wody lub odprowadzanie ścieków odbywa się na podstawie umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków zawartej między przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym a odbiorcą usług. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest obowiązane do zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków z osobą, której nieruchomość została przyłączona do sieci i która wystąpiła z pisemnym wnioskiem o zawarcie umowy (art. 6 ust. 2 ustawy), a zatem ma prawo zbierać dane osób korzystających ze zbiorczego zaopatrzenia w wodę.

W 2002 r. do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęło pismo Łódzkiego Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami, w którym *poinformowano, iż Schronisko odmawia Towarzystwu udzielenia informacji na temat osób, które adoptowały zwierzęta znajdujące się w Schronisku.*¹⁰⁸ W ocenie GODO praktyka ta wzbudza wątpliwości z punktu widzenia jej zgodności z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych.

W związku z powyższym, Generalny Inspektor zdecydował o przeprowadzeniu inspekcji w Schronisku oraz przeprowadził postępowanie wyjaśniające w przedmiotowej sprawie, w toku którego ustalono, że dane nowych właścicieli zwierząt nie są udostępniane inspektorom Łódzkiego Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami, gdyż ww. osoby, na oświadczeniach przygotowanych przez Schronisko, nie wyraziły zgody na powyższe.

Generalny Inspektor wskazał, że oświadczenie zgody osoby, której dane dotyczą nie jest wyłączną przesłanką przetwarzania jej danych osobowych, a żądanie Łódzkiego Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami dotyczące udostępnienia danych osobowych nowych właścicieli zwierząt pochodzących ze Schroniska jest w pełni uzasadnione potrzebą realizacji statutowych celów Towarzystwa (art. 23 ust. 1 pkt 4 u.o.d.o.). Przedmiotowe dane są bowiem niezbędne do zbadania warunków w jakich przebywa zwierzę i ewentualnego podjęcia stosownych działań mających na celu zapewnienie mu niezbędnych środków bytowania. Stosownie do art. 1 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. Nr 111, poz. 724 z późn. zm.), organy administracji publicznej podejmują działania na rzecz ochrony zwierząt, współdziałając w tym zakresie z innymi instytucjami i organizacjami krajowymi i międzynarodowymi. Artykuł 3 powołanej wyżej ustawy stanowi, iż w celu realizacji przepisów ustawy właściwe organy administracji rządowej i samorządu

¹⁰⁷ GI-DS-430/411/02

¹⁰⁸ GI-DS-430/178/02

terytorialnego współdziałają z samorządem lekarsko - weterynaryjnym, Państwową Inspekcją oraz z innymi instytucjami i organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt. Taką organizacją, zgodnie z rozdziałem II pkt 2 Statutu Łódzkiego, jest Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami, bowiem celem Towarzystwa jest działanie na rzecz właściwego i humanitarnego odnoszenia się do zwierząt oraz zapewnienie im niezbędnych środków bytowania. Stosownie do art. 8 pkt 3 Statutu, Towarzystwo realizuje swoje cele poprzez podejmowanie działań zapobiegawczych w zakresie ochrony zwierząt i zajmowanie czynnej postawy przy zwalczaniu przejawów okrutnego obchodzenia się ze zwierzętami.

W związku z powyższym Generalny Inspektor zwrócił się do Prezydenta Miasta Łodzi o podjęcie stosownych działań mających na celu zmianę dotychczas stosowanej przez Schronisko praktyki polegającej na nieudzielaniu Łódzkiemu Towarzystwu Opieki nad Zwierzętami informacji na temat osób, które adoptowały zwierzęta.

W 2002 r. Generalny Inspektor rozpatrywał ponadto sprawę dotyczącą *udostępnienia przez Urząd Miejski w Pruszkowie Wydział Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami danych osobowych skarżącego osobie nieupoważnionej*.¹⁰⁹ W toku postępowania wyjaśniającego Generalny Inspektor ustalił, że doszło do udostępnienia wnioskodawczyni wypisu z rejestru ewidencji gruntów zawierającego informacje dotyczące ilościowych udziałów w nieruchomości położonej w Pruszkowie oraz dane osób trzecich, tj. poszczególnych współwłaścicieli wskazanej powyżej nieruchomości, w tym danych skarżącego.

Prezydent Miasta Pruszkowa udostępnił żądane przez wnioskodawczynię informacje, w tym dane osobowe skarżącego, na podstawie art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2000 r. Nr 100, poz. 1086 z późn. zm.) oraz art. 29 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych. W myśl przepisu art. 24 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, informacje o gruntach, budynkach i lokalach zawiera operat ewidencyjny, który składa się z map, rejestrów i dokumentów uzasadniających wpisy do tych rejestrów. Informacje o gruntach, budynkach i lokalach zawarte w operacie ewidencyjnym są jawne. Nie są zaś jawne, stosownie do przepisu art. 29 ust. 2 ustawy, dane osobowe, które mogą być udostępniane wnioskodawcy, jeżeli w sposób wiarygodny uzasadni potrzebę posiadania tych danych, a ich udostępnienie nie naruszy praw i wolności osób, których dane dotyczą. Prezydent Miasta Pruszkowa wskazał, iż wniosek o udostępnienie danych osobowych skarżącego, jaki wnioskodawczyni skierowała do Urzędu był wiarygodnie uzasadniony, tj. zgodnie z dyspozycją przepisu art. 29 ust. 2 ustawy.

¹⁰⁹ GI-DS-430/158/02

Jednakże w przedmiotowej sprawie, Urząd udostępnił wypis z rejestru ewidencji gruntów zawierający nie tylko dane osobowe skarżącego dotyczące wniosku, ale również dane innych współwłaścicieli nieruchomości położonej w Pruszkowie. W konsekwencji, wnioskodawczyni udostępnione zostały dane osobowe w znacznie szerszym zakresie niż te, o które wnioskowała. W związku z powyższym, mając na uwadze art. 26 u.o.d.o., Generalny Inspektor zwrócił się o podjęcie stosownych działań w celu wyeliminowania powyższej praktyki.

Do Generalnego Inspektora wpłynęła ponadto skarga w sprawie *odmowy udostępnienia przez Burmistrza Miasta Pułtusk, ze zbioru, którego administratorem jest Miasto Pułtusk, danych osobowych osób podpisanych pod listem pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, skierowanym do Burmistrza Miasta Pułtusk. Z treści skargi oraz załączonych do niej dokumentów wynikało, iż wyżej wymieniony list pracowników MOPS, zawierający negatywną ocenę osoby skarżącej, został również opublikowany na łamach Pułtuskiej Gazety Powiatowej*¹¹⁰. W związku z powyższym, skarżąca zwróciła się do Burmistrza Miasta Pułtusk o udostępnienie danych osób podpisanych pod przedmiotowym pismem, w celu wystąpienia na drogę postępowania sądowego. Jednakże żądane przez skarżącą dane osobowe nie zostały udostępnione.

Rozpatrując skargę, Generalny Inspektor nakazał decyzją administracyjną udostępnienie wnioskowanych przez skarżącą danych. Generalny Inspektor wskazał, iż w świetle art. 29 ustawy o ochronie danych osobowych udostępnienie danych osobowych ze zbioru na wniosek podmiotu, który nie jest uprawniony do ich uzyskania na podstawie przepisów prawa ma charakter fakultatywny w tym sensie, iż to administrator danych dokonuje oceny, czy podmiot wnoszący o udostępnienie danych w sposób wiarygodny uzasadnił potrzebę posiadania tych danych, zaś ich udostępnienie nie naruszy praw i wolności osób, których dane dotyczą, a także nie zachodzą przesłanki odmowy udostępnienia danych wymienione w art. 30 ustawy o ochronie danych osobowych. Jednakże, choć decyzja w kwestii udostępnienia danych należy do administratora danych, nie oznacza to, iż może być ona dowolna, a zatem mieć arbitralny charakter. Podkreślenia bowiem wymaga, że wymienione w art. 29 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych, przesłanki udostępnienia danych osobowych, jak również określone w art. 30 ustawy przesłanki wyłączające dopuszczalność udostępnienia danych nie mają charakteru subiektywnego, lecz ich ocena jest zobiektywizowana. Ustawodawca zaś w celu zapobieżenia dowolnej interpretacji powołanych

¹¹⁰ GI-DS-430/264/02

pojęć niedookreślonych (nieostrych) przez administratorów danych upoważnił Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych do kontroli zasadności odmowy udostępnienia danych osobowych.

Wskazać należy, iż zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), dobra osobiste człowieka pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Na gruncie przepisów ustawy Kodeks postępowania cywilnego, podmiotowi poszukującemu ochrony sądowej przysługuje m.in. prawo zwrócenia się do sądu o udzielenie ochrony sądowej, jak również prawo do merytorycznego zbadania przez sąd wysuniętego żądania. Realizacja tak rozumianego prawa do powództwa następuje przez wszczęcie postępowania w wyniku wniesienia pozwu, do czego niezbędne jest posiadanie m.in. imienia i nazwiska lub nazwy stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników.

W ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych zamiar wniesienia pozwu stanowi zatem uzasadnioną potrzebę posiadania danych.

W świetle nadesłanych do GODO skarg, w załącznikach do uchwał Zarządu Miasta Lublina w sprawie zmiany stawek czynszu regulowanego za 1 m² powierzchni użytkowej dla lokali mieszkalnych o powierzchni przekraczającej 80 m² najmowanych w drodze postępowania opublikowane zostały imiona i nazwiska ich najemców.¹¹¹

Powyższa praktyka wzbudziła wątpliwości Generalnego Inspektora. Kompetencje zarządu gminy określają przepisy ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.). Wskazane w skardze uchwały Zarządu Miasta zostały podjęte w okresie obowiązywania ustawy z dnia 2 lipca 1994 r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 1998 r. Nr 120, poz. 787 z późn. zm.). Zgodnie z brzmieniem art. 66 ustawy o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych lokale należące do zasobów gminy o powierzchni przekraczającej 80 m² mogły być oddane w najem za zapłatą czynszu wolnego. Podkreślenia w tym miejscu wymaga cywilnoprawny charakter stosunku łączącego najemcę z gminą, będącą właścicielem lokalu.

W świetle powyższego przetwarzanie danych osobowych najemców odbywa się na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych. Powyższa przesłanka nie upoważnia zarządu gminy do udostępniania osobom nieupoważnionym danych osobowych

¹¹¹ GI-DS-430/100/02, GI-DS-430/137/02

najemców, co ma miejsce w sytuacji opublikowania przedmiotowych danych w załącznikach do powołanych uchwał Zarządu Miasta. Analiza powołanych przepisów w ocenie Generalnego Inspektora wskazuje na brak podstaw prawnych upoważniających Gminę Lublin do udostępniania danych osobowych najemców lokali komunalnych osobom nieupoważnionym poprzez ich ujawnienie w załącznikach do uchwał, tj. poprzez podanie imion i nazwisk.

W związku z powyższym, Generalny Inspektor zwrócił się do Prezydenta Miasta Pruszkowa o zmianę kwestionowanej praktyki. Uwagi Generalnego Inspektora zostały uwzględnione przez Zarząd Miasta Lublina.

II. Przetwarzanie danych osobowych przez administrację rządową

Liczna kategoria skarg i pytań o interpretację ustawy o ochronie danych osobowych dotyczyła przetwarzania danych osobowych przez organy administracji rządowej (34 sprawy). Rozpatrywana była m.in. skarga dotycząca *odmowy udostępnienia skarżącemu przez Zakład Emerytalno – Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji danych osoby, której wypłacono zasiłek pogrzebowy po jego zmarłym ojcu oraz wysokości renty rodzinnej pobieranej przez jego siostrę. Skarżący uzasadniał potrzebę posiadania żądanych informacji koniecznością ich wykorzystania w toczącym się postępowaniu o dział spadku*¹¹².

Generalny Inspektor uznał, iż w przedmiotowej sprawie nie doszło do naruszenia przez Zakład Emerytalno - Rentowego MSWiA ustawy o ochronie danych osobowych i poinformował skarżącego, że może zwrócić się do sądu z wnioskiem o wydanie stosownego zarządzenia. Uzyskanie żądanych przez skarżącego informacji może nastąpić w toku prowadzonego postępowania, wskutek działań podjętych przez sąd. Zgodnie z art. 208 § 1 K.p.c., przewodniczący składu sędziowskiego na podstawie stosownego pisma procesowego może zażądać na rozprawę od państwowej jednostki organizacyjnej lub jednostki organizacyjnej samorządu terytorialnego znajdujących się u nich dowodów, jeżeli strona sama dowodów tych otrzymać nie może. Ponadto zgodnie z art. 248 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego, każdy obowiązany jest przedstawić na zarządzenie sądu w oznaczonym terminie i miejscu dokument znajdujący się w jego posiadaniu i stanowiący dowód faktu istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy, chyba, że dokument zawiera tajemnicę państwową.

¹¹² GI-DS-430/578/02

Zwrócono się także z pytaniem, czy *Ministerstwo Zdrowia będące organem założycielskim dla Krajowego Centrum ds. AIDS może żądać podania numeru PESEL pacjentów objętych programem „Leczenia antyretrowirusowego osób żyjących z wirusem HIV” dla rozliczenia wydawanych leków*¹¹³. W odpowiedzi poinformowano, iż w aktualnym stanie prawnym nie ma przepisu, który upoważniałby Ministerstwo Zdrowia do uzyskania od Krajowego Centrum ds. AIDS i świadczeniodawców usług medycznych (lub też który zobowiązywałby Krajowe Centrum ds. AIDS i świadczeniodawców do udzielenia Ministerstwu Zdrowia) informacji w postaci numeru PESEL pacjentów zakażonych HIV i chorych na AIDS.

Zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o chorobach zakaźnych i zakażeniach (Dz. U. Nr 126, poz. 1384), informacje o tym, że określona osoba jest zakażona HIV lub chora na AIDS podlegają szczególnej ochronie. Przepisy jej rozdziału 3, określającego postępowanie w przypadku podejrzenia lub rozpoznania choroby zakaźnej lub zakażenia oraz w przypadku stwierdzenia zgonu z powodu choroby zakaźnej, stanowią w szczególności, iż osoba, co do której istnieje podejrzenie lub rozpoznano zakażenie HIV albo zachorowanie na AIDS może zastrzec swoje dane do wyłącznej wiadomości lekarza, który dokonał rozpoznania lub kierownika laboratorium wykonującego badania. W takim przypadku w zgłoszeniu zachorowania na AIDS zamieszcza się inicjały imienia i nazwiska lub hasło, wiek, płeć, obywatelstwo, województwo, na obszarze którego posiada stałe zameldowanie, a w przypadku niemożności ustalenia – województwo, na obszarze którego przebywa osoba, której dotyczy zgłoszenie, oraz rozpoznanie (art. 20 ust. 8 ustawy), natomiast w zgłoszeniu zakażenia HIV kierownik laboratorium umieszcza inicjały imienia i nazwiska lub hasło, wiek, płeć, obywatelstwo, miejsce stałego pobytu: województwo, typ miejscowości (miasto/wieś), wynik badania i datę pobrania próby (art. 21 ust. 5 ustawy). Zamieszczenie w przedmiotowym zgłoszeniu numeru PESEL możliwe jest tylko wówczas, gdy osoba, której zgłoszenie to dotyczy nie zastrzeże swoich danych. Istotne jest również to, iż przepisy ustawy o chorobach zakaźnych i zakażeniach wyraźnie wskazują podmioty, którym dokonuje się tego zgłoszenia.

Przedmiotem innego pytania była *dopuszczalność udostępnienia danych przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych z akt osobowych członka służby zagranicznej (w zakresie dotyczącym nazw ukończonych uczelni, daty ukończenia nauki, stopni tytułów naukowych) w celu wykorzystania ich przy opracowywaniu komentarza do ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o*

¹¹³ GI-DP-024/759/02/1100

*szuźbie zagranicznej (Dz. U. Nr 128, poz. 1403)*¹¹⁴. W odpowiedzi, mając na uwadze art. 29 ust. 2 u.o.d.o., poinformowano, że w przedstawionym stanie faktycznym udostępnienie przedmiotowych danych mogłoby doprowadzić do naruszenia praw i wolności (np. dóbr osobistych) osoby, której dane dotyczą. Zatem Ministerstwo Spraw Zagranicznych - jako administrator danych, rozważając możliwość udostępnienia żądanych danych, winno uwzględnić powyższe okoliczności w celu wyeliminowania zagrożenia naruszenia dóbr osobistych pracownika. Ostateczną decyzję w zakresie udostępnienia, bądź nieudostępnienia danych, o które zwrócił się wnioskodawca, musi podjąć Ministerstwo Spraw Zagranicznych, jako ich administrator, do którego należy ocena, czy zachodzą przesłanki uzasadniające udostępnienie i czy taki obowiązek istnieje.

Przeprowadzone przez Generalnego Inspektora postępowanie wyjaśniające nie potwierdziło zarzutu udostępnienia danych osobowych skarżącego w sprawie *udostępnienia spółce zajmującej się produkcją i sprzedażą urządzeń dla niewidomych ze zbioru prowadzonego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych danych osobowych niewidomego korzystającego z pomocy w ramach programu Komputer dla Homera*.¹¹⁵

Generalny Inspektor ustalił, iż skarżący złożył wniosek dotyczący pożyczki w ramach programu „Komputer dla Homera”, realizowanego przez PFRON, jednakże nie potwierdzono, aby dane osobowe wnioskodawców były wykorzystywane przez fundusz do innych celów, w tym były udostępniane podmiotom komercyjnym. W toku postępowania ustalono, że prezes spółki kontaktował się ze skarżącym, w związku ze swoją działalnością w fundacji zajmującej się pomocą niepełnosprawnym. Skarżący zaś przekazał mu swoje dane osobowe, kontaktując się z nim w sprawie pomocy świadczonej na rzecz niewidomych przez fundację. Tym samym spełniona została przesłanka przetwarzania określona w art. 23 ust. 1 pkt 1 u.o.d.o.

Inna z rozpatrywanych przez Generalnego Inspektora spraw dotyczyła *udostępnienia przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego danych osobowych rolników Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w związku z tworzeniem systemu IACS*¹¹⁶. Skarga okazała się bezzasadna.

Generalny Inspektor w toku przeprowadzonych czynności wyjaśniających stwierdził, iż Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nie udostępnia danych osobowych rolników

¹¹⁴ GI-DP-024/956/02/1432

¹¹⁵ GI-DS-430/725/02

¹¹⁶ GI-DS-430/133/02

Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w związku z organizacją i wdrażaniem systemu IACS. W świetle okoliczności omawianej sprawy brak jest więc podstaw do stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.

W omawianym okresie sprawozdawczym *Prezes Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców zwrócił się z pytaniem o dopuszczalność udostępniania danych podmiotom prawa publicznego, z zagranicy, z rejestrów i ewidencji tworzonych na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2001 r. Nr 127, poz. 1400)*¹¹⁷.

W odpowiedzi poinformowano, że zagadnienie to należy zatem rozważać przede wszystkim z uwzględnieniem przepisów ustawy o cudzoziemcach, w szczególności jej art. 66, oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad, trybu postępowania oraz wzorów dokumentów w sprawach cudzoziemców (Dz. U. Nr 68, poz. 716, z późn. zm.), a w zakresie nieuregulowanym w oparciu o przepisy o ochronie danych osobowych. Przekazanie danych za granicę stanowi kwalifikowaną (ze względu na odbiorcę) postać udostępnienia danych. Może ono bowiem nastąpić tylko wtedy, jeżeli zostanie spełniona jedna z przesłanek dopuszczalności przetwarzania danych określonych w art. 23 ust. 1 lub 27 ust. 2 ustawy, a ponadto jedna z przesłanek transferu danych za granicę określona w art. 47 ustawy. Prezesa Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców poinformowano, że w każdym indywidualnym przypadku, administrator danych musi dokonać określonego wartościowania, uwzględniając m.in. cel udostępnienia i sposób uzasadnienia wniosku o udostępnienie. W podejmowaniu rozstrzygnięć w tego typu sprawach może być również pomocne istniejące w omawianym zakresie orzecznictwo sądowe. Warto wskazać np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 15 marca 1996 r.¹¹⁸ Zgodnie z tym orzeczeniem podstawowe dane osobowe człowieka (nazwisko i imię) są jego dobrem osobistym, ale jednocześnie są dobrem powszechnym w tym znaczeniu, iż istnieje publiczna zgoda na posługiwanie się nimi w życiu społecznym (towarzyskim, urzędowym, handlowym itd.). Dopóki więc dane osobowe człowieka są używane zgodnie z regułami społecznymi, nie można mówić ani o bezprawności działań innych osób, ani o zagrożeniu dóbr osobistych tymi działaniami.

Zwrócono się również z pytaniem, *czy dopuszczalnym jest umieszczenie na stronie internetowej Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast centralnego rejestru rzeczoznawców majątkowych, pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości.*¹¹⁹

¹¹⁷ GI-DP-024/279/02/639

¹¹⁸ sygn. akt I ACr 33/96 (OSA 1996/7-8/31)

¹¹⁹ GI-DP-024/977/02/1464

W odpowiedzi poinformowano, że umieszczenie danych powszechnie dostępnych zawartych w rejestrze na stronie internetowej uzasadnione jest przepisami prawa (art. 23 ust. 1 pkt 2 u.o.d.o.). Na podstawie art. 193 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543 z późn. zm.), Prezes Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast prowadzi centralne rejestry rzeczoznawców majątkowych, pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości. Rejestry podlegają ogłoszeniu w dzienniku urzędowym Prezesa UMiRM. Ponadto wojewodowie ogłaszają w wojewódzkich dziennikach urzędowych wyciągi z centralnych rejestrów dotyczące osób zamieszkałych w tych województwach (art. 193 ust. 3 tej ustawy). Z wyżej wymienionego przepisu wynika zatem, że rejestry te są jawne, a dane osobowe w nich wymienione są danymi powszechnie dostępnymi.

Pytania dotyczyły ponadto *zasad udostępniania danych z prowadzonego przez Głównego Geodetę Kraju centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe w przypadku podejrzenia o korupcję*¹²⁰. W odpowiedzi poinformowano, że o udostępnieniu takich danych można rozstrzygać, jeśli zostanie spełniona, którakolwiek z przesłanek art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych. Postępowanie kwalifikacyjne osób ubiegających się o nadanie uprawnień w dziedzinie geodezji i kartografii prowadzone jest na zasadach określonych w przepisach ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 14 listopada 2000 r. w sprawie sposobu, trybu i szczegółowych warunków nadawania uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii (Dz. U. Nr 107, poz. 1139 z późn. zm.). Zgodnie z art. 54 ust. 3 wymienionej ustawy, Główny Geodeta Kraju prowadzi centralny rejestr osób posiadających uprawnienia zawodowe. Zarówno przepisy tej ustawy jak i powołanego rozporządzenia nie przewidują, by rejestr ten był jawny. Niewątpliwie jednak, jeśli dane te byłyby niezbędne do prowadzenia postępowania karnego – w związku z podejrzeniem korupcji – muszą zostać udostępnione organom ścigania.

Jeden z organów centralnych zwrócił się z pytaniem, *czy informacje dotyczące funkcjonariuszy publicznych w postaci imienia i nazwiska, instytucji oraz jednostki organizacyjnej, w której dana osoba jest zatrudniona, w połączeniu z informacjami o jej czasie pracy, są danymi osobowymi*¹²¹. W odpowiedzi poinformowano, że dane osobowe funkcjonariuszy publicznych we wskazanym powyżej zakresie stanowią dane osobowe w rozumieniu art. 6 ustawy o ochronie danych osobowych. Podkreślić jednak należy, iż niektóre

¹²⁰ GI-DP-024/204/02/457

¹²¹ GI-DP-024/972/02/1385

z danych związanych z wykonywaniem obowiązków służbowych ze względu na swoją zwiększoną dostępność podlegają ograniczonej ochronie.

Ponadto, urzędy administracji centralnej kierowały pytania dotyczące obowiązku zgłoszenia określonych zbiorów do rejestracji. Pytano m.in., czy *obowiązkiem tym objęte są zbiory danych osobowych emerytów i rencistów byłych pracowników ministerstwa*¹²². W odpowiedzi informowano, iż zbiór zawierający dane osobowe byłych pracowników (emerytów i rencistów) podlega obowiązkowi zgłoszenia do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. Wątpliwości dotyczyły również obowiązku zgłoszenia do rejestracji *zbiorów zawierających dane z zawiadomień i wniosków o naruszenie dyscypliny finansów publicznych*¹²³. Również i w tym przypadku poinformowano, że zbiór ten podlega obowiązkowi zgłoszenia do rejestracji.

III. Zakład Ubezpieczeń Społecznych

W bieżącym okresie sprawozdawczym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozpatrzył 70 skarg i pytań dotyczących przetwarzania danych przez inne organy administracji publicznej. Z czego najliczniejsza grupa skarg i pytań prawnych dotyczyła różnych aspektów przetwarzania danych osobowych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ok. 70 % tych spraw).

Podobnie jak w latach ubiegłych największą grupę skarg w tej dziedzinie stanowiły skargi *dotyczące odmowy udostępnienia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych różnym podmiotom danych zawartych w zbiorach prowadzonych przez ZUS*. Wielokrotnie Skarżący zwracali się o nakazanie udostępnienia żądanych danych ze zbioru, którego administratorem jest ZUS. Generalny Inspektor rozpatrywał skargi m.in. ośrodków pomocy społecznej, kasy chorych, powiatowych urzędów pracy.

W licznych decyzjach odmawiających nakazania udostępnienia danych GODO wskazywał, że stosownie do art. 5 ustawy o ochronie danych osobowych jeżeli przepisy odrębnych ustaw, które odnoszą się do przetwarzania danych, przewidują dalej idącą ich ochronę, niż wynika to z niniejszej ustawy stosuje się przepisy tych ustaw. Natomiast zgodnie z art. 50 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 z późn. zm.), dane zgromadzone na koncie ubezpieczonego, o

¹²² GI-DP-024/432/02/2931

¹²³ GI-DP-024/537/02/785

których mowa w art. 40 i na koncie płatnika składek, o których mowa w art. 45, mogą być udostępnione sądom, prokuratorom, organom kontroli skarbowej, komornikom sądowym oraz Urzędowi Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi, z uwzględnieniem przepisów dotyczących ochrony danych osobowych. Stosując dyspozycję powyższego przepisu, GİODO odmawiał zatem udostępnienia podmiotom innym niż wymienione ww. danych administrowanych przez ZUS. Jednakże wskutek dokonanej przez Naczelny Sąd Administracyjny rozszerzającej wykładni art. 50 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, GİODO uwzględnił potrzebę zmiany dotychczasowego stanowiska i uznania art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych za wystarczającą przesłankę upoważniającą do udostępnienia danych ze zbiorów prowadzonych przez ZUS podmiotom publicznym realizującym zadania dla dobra publicznego.¹²⁴ Przyjęta przez Generalnego Inspektora interpretacja ww. przepisów w żadnym razie nie oznacza zalegalizowania automatycznego (w każdych okolicznościach) udostępniania danych przez ZUS. Ocena zastosowania przesłanki z art. 23 ust. 1 pkt 4 u. o. d.o. uzależniona jest bowiem od okoliczności konkretnej sprawy.

W 2002 r. Generalny Inspektor rozpatrzył również zasadność skargi w *sprawie odmowy udostępnienia przez ZUS danych dotyczących renty inwalidzkiej dłużnika wnioskodawcy*¹²⁵. W przedmiotowej sprawie uznano wprawdzie, że żądana informacja może być istotna do dochodzenia na drodze sądowej roszczeń w związku ze spełnieniem przez skarżącego, jako poręczyciela, świadczenia z tytułu umowy dotyczącej zakupu samochodu zawartej przez osobę, o której danych udostępnienie wnoszono, jednakże, stosownie do przepisów art. 126 § 1 i art. 187 § 1 K.p.c., pozew, z którym zamierzał skarżący wystąpić do sądu w sprawie dochodzenia roszczeń nie musiał zawierać informacji o pobieranej przez pozwanego rencie. Informacja taka może być niezbędna w postępowaniu egzekucyjnym, jednakże wówczas organem uprawnionym do wystąpienia do ZUS o udostępnienie żądanych danych osobowych będzie komornik sądowy, zgodnie z art. 50 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Przedmiotem rozpoznania była ponadto *skarga w sprawie odmowy Miejskiemu Zakładowi Komunikacyjnemu w Jeleniej Górze danych osobowych byłego pracownika przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. MZK wystąpił do ZUS o przekazanie informacji, czy były*

¹²⁴ szerz. w dziale I.5 „Pomoc Społeczna” oraz w części VI pt. „Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego”

¹²⁵ GI-DS-430/638/02

*pracownik nadal posiada status rencisty, wskazując, że jest to ściśle związane z nałożonym przez Sąd Pracy obowiązkiem wypłaty renty uzupełniającej*¹²⁶.

Generalny Inspektor decyzją administracyjną odmówił uwzględnienia wniosku dotyczącego nakazania udostępnienia przez ZUS żądanych przez MZK danych, jako podmiotowi nieuprawnionemu na podstawie art. 50 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń, jak również nie spełniającemu warunku określonego w art. 29 ust. 2 u.o.d.o.¹²⁷ Zakład, będący byłym pracodawcą osoby, której dane dotyczą nie został bowiem zaliczony przez ustawodawcę do kręgu podmiotów uprawnionych do pozyskania danych znajdujących się na kontach ubezpieczonych, na mocy powyższego przepisu, jak również nie uzasadnił w sposób wiarygodny potrzeby posiadania żądanych danych. MZK - pomimo wezwań do złożenia stosownych wyjaśnień - w żaden sposób nie uzasadnił zawartych w swoim wniosku twierdzeń o ogólnym charakterze, w szczególności nie wykazał podstaw prawnych je uzasadniających, jak również nie wykazał istnienia bezpośredniego związku między żądanymi informacjami a ciążącym na MZK obowiązkiem wypłaty renty uzupełniającej. W konsekwencji nie zostało wykazane, by uzyskanie wnioskowanych danych było niezbędne do zniesienia obowiązku nałożonego na MZK. W tej sytuacji Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie mógł udostępnić przedmiotowych danych.

Generalny Inspektor rozpatrywał także skargę *Warmińsko – Mazurskiej Regionalnej Kasy Chorych (WMRKCh) na odmowę udostępnienia przez ZUS informacji o okresie objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym pacjenta (świadczeniobiorcy)*.¹²⁸ WMRKCh wskazywała, iż do udostępnienia żądanych informacji upoważniają przepisy ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153 z późn. zm.). W szczególności Kasa Chorych powołała się na art. 26 ust. 5 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym, zgodnie z treścią którego kasa chorych jest uprawniona do nieodpłatnego dostępu do informacji o ubezpieczonym i opłacanej przez niego składce, w zakresie niezbędnym do realizacji ubezpieczenia zdrowotnego, znajdujących się w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych i Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Natomiast w myśl art. 26 ust. 4b powołanej ustawy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje do kas chorych i ministra właściwego do spraw zdrowia informacje o ubezpieczonych, o których mowa w art. 141 a ust. 2 pkt 1-6, i przekazanych za nich składkach na ubezpieczenie zdrowotne i odsetkach za zwłokę, nie później niż w ciągu 15 dni roboczych od dnia wpływu

¹²⁶ GI-DS-430/293/02

¹²⁷ GI-DEC-DS-185/02

¹²⁸ GI-DS-430/422/02

składek i odsetek oraz dokumentów umożliwiających rozdzielenie składek na poszczególnych ubezpieczonych.

W wyniku interwencji GIODO, ZUS przyznał, iż odmowa udostępnienia danych kasie chorych wynikała z niewłaściwej interpretacji art. 50 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i w rezultacie doszło do ich przekazania.

W jednej ze skarg zakwestionowano legalność *udostępnienia Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych przez byłego pracodawcę danych dotyczących okresów zatrudnienia wraz z wysokością osiąganego wynagrodzenia*. Generalny Inspektor w omawianej sprawie uznał, iż nie doszło do naruszenia ustawy o ochronie danych osobowych, albowiem udostępnienie powyższych danych odbyło się na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 z późn. zm.). Ustawa określa warunki nabywania prawa do świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń emerytalnego i rentowego, zasady ustalania wysokości świadczeń, zasady i tryb przyznawania oraz wypłaty świadczeń. Zgodnie z art. 125 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy pracodawcy obowiązani są do wydawania pracownikowi lub organowi rentowemu zaświadczeń niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń i ich wysokości. Ponadto zgodnie z art. 125a ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, płatnik składek jest zobowiązany na żądanie organu rentowego do wystawienia dokumentów (zaświadczeń) w celu udowodnienia okresów składkowych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, okresów nieskładkowych, o których mowa w art. 7 pkt 1, oraz wysokości podstawy wymiaru składek, z uwzględnieniem ust. 2 i 3¹²⁹.

Generalny Inspektor rozpatrywał również kwestie *sposobu doręczania przez ZUS korespondencji*.¹³⁰ Jak wynikało z uzyskanych informacji Zakład Ubezpieczeń Społecznych przysyłał pracodawcom ubezpieczonych informacje o przyznaniu lub odmowie przyznania im renty lub emerytury w formie kartki pocztowej (druk ZUS Rp-43). W ten sposób udostępniane były dane osobowe ubezpieczonych, w zakresie: imienia i nazwiska, adresu zamieszkania oraz przyczyny przyznania lub odmowy przyznania świadczenia, w tym informacje dotyczące stanu zdrowia oraz osiąganego dochodu. Przesyłanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych powyższych danych osobowych ubezpieczonych w formie kartki pocztowej odnosiło m.in. taki skutek, że mogły się z nimi zapoznać nie tylko pracodawcy, ale również osoby nieupoważnione. Przeprowadzone w tej sprawie postępowanie wykazało, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych błędnie stosuje przepis art. 71a ust. 1 ustawy o systemie

¹²⁹ GI-DS-430/487/01

¹³⁰ GI-DS-430/218/02

ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którego Zakład Ubezpieczeń Społecznych może przysyłać pisma i decyzje zwykłą przesyłką listową.¹³¹ W ocenie GODO powyższa regulacja powinna być stosowana przy uwzględnieniu przepisów, nakładających na Zakład Ubezpieczeń Społecznych obowiązek ochrony danych osobowych ubezpieczonych, tj. w szczególności art. 36 u.o.d.o.

Mając powyższe na względzie, Generalny Inspektor wystąpił do Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zaniechanie przysyłania przedmiotowych informacji w formie kartki pocztowej, podkreślając, że wszelkie pisma i decyzje, zawierające dane osobowe powinien przysyłać jedynie w zamkniętym opakowaniu. Natomiast przepis art. 71 a ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych powinien być interpretowany i stosowany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w ten sposób, że może on przysyłać pisma i decyzje w formie zwykłej przesyłki listowej, którą należy rozumieć jako list zwykły, wymieniony w przepisie § 2 pkt 3 rozporządzenia w sprawie warunków korzystania z usług pocztowych o charakterze powszechnym. Spośród bowiem wszystkich rodzajów zwykłych przesyłek listowych, wymienionych w tym przepisie, jedynie list nadawany jest w zamkniętym opakowaniu.

Generalny Inspektor zwrócił się ponadto do Ministra Pracy i Polityki Społecznej o rozważenie podjęcia działań legislacyjnych, w tym zmiany przepisu art. 71a ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w taki sposób, aby z jego treści wprost wynikał obowiązek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przysyłania korespondencji, zawierającej dane osobowe wyłącznie w zamkniętym opakowaniu, co w konsekwencji pozwoliłoby na wyeliminowanie kwestionowanej praktyki stosowanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.¹³²

IV. Inne organy

W 2002 r. Generalny Inspektor rozpatrzył także skargę dotyczącą *żądania na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 z późn. zm.) udostępnienia przez PKP S.A. Oddział Nieruchomości Zakład w*

¹³¹ Zwykłą przesyłką listową, jak stanowi przepis § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Łączności z dnia 15 marca 1996 r. w sprawie warunków korzystania z usług pocztowych o charakterze powszechnym (Dz. U. Nr 40, poz. 173), są list zwykły, kartka pocztowa, druk, druk bezadresowy i ankiet, przyjęte do przewozu i doręczenia bez potwierdzenia nadania.

¹³² Szerz. w Części IV Sprawozdania pt. „Wystąpienia Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych”

Warszawie Prezydentowi Miasta Pruszkowa informacji o podmiotach (osobach fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i osobach prawnych), którym PKP udostępnia odpłatnie nieruchomości¹³³. Analizując skargę Generalny Inspektor stwierdził, że do udostępnienia informacji o osobach prawnych i osobach fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w zakresie związanym z tą działalnością przepisy ustawy o ochronie danych osobowych nie znajdują zastosowania.

Generalny Inspektor wskazując na definicję danych osobowych poinformował, iż ochroną wynikającą z ustawy o ochronie danych osobowych objęty jest wyłącznie proces przetwarzania danych dotyczących osób fizycznych, natomiast ustawowa ochrona nie dotyczy danych osób w związku z prowadzoną przez nie działalnością gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. Prawo działalności gospodarczych (Dz. U. Nr 101, poz. 1178 z późn. zm.). Takie osoby zgodnie z przepisem art. 2 ust. 2 powołanej ustawy, należą do kategorii przedsiębiorców.

Wątpliwości dotyczyły również *dopuszczalności udostępniania rachmistrzom przeprowadzającym spis powszechny ludności imion, nazwisk oraz dat urodzenia osób leżących w szpitalu w dniu sporządzania spisu*¹³⁴. W odpowiedzi poinformowano, iż zagadnienie to należy rozpatrywać w kontekście przepisów ustawy z dnia 2 grudnia 1999 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2002 r. (Dz. U. z 2000 r., Nr 1, poz. 1 z późn. zm.), a administratorem powstających podczas przeprowadzania spisu zbiorów jest Prezes Głównego Urzędu Statystycznego.

B. Funkcjonariusze Służb Mundurowych

I. Policja

Mimo zakrojonej na szeroką skalę akcji popularyzującej kwestie związane z przetwarzaniem danych osobowych przez służby mundurowe, w 2002 r. liczba spraw w tym zakresie nadal była znaczna (ogółem 67 skargi).

Liczna kategoria skarg dotyczyła działań Policji (52 sprawy).

Zakres skarg obejmował m.in. kwestię *legalności pozyskiwania przez Policję od różnych instytucji publicznych danych osobowych skarżących, w celu włączenia w ten sposób*

¹³³ GI-DS-430/69/02

¹³⁴ GI-DP-024/544/02/817, GI-DP-024/565/02/793, GI-DP-024/678/02/984

zebranego materiału dowodowego do prowadzonych przez organy ścigania akt postępowań przygotowawczych.¹³⁵ Wzorem lat ubiegłych powtarzały się pytania o dopuszczalność udostępnienia organom Policji danych osobowych będących w posiadaniu organów administracji państwowej oraz samorządu terytorialnego, w szczególności urzędów gmin¹³⁶, powiatowych urzędów pracy¹³⁷ oraz gminnych ośrodków pomocy społecznej¹³⁸. W ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych przedmiotowe działania Policji nie naruszają przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, albowiem znajdują uzasadnienie w przepisach prawa (art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy). Zakres i rodzaj działań, które może podejmować Policja określają bowiem przepisy ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58 z późn. zm.) oraz wydane na jej podstawie przepisy wykonawcze. Stosownie do przepisu art. 14 ust. 1 ustawy o Policji, w granicach swych zadań Policja w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw i wykroczeń wykonuje czynności: operacyjno-rozpoznawcze, dochodzeniowo-śledcze i administracyjno-porządkowe. Zgodnie natomiast z przepisem art. 15 ust. 1 pkt 6 tej ustawy, policjanci wykonując czynności, o których mowa w art. 14, mają prawo do żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz jednostek gospodarczych, prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej; wymienione instytucje, organy i jednostki obowiązane są, w zakresie swojego działania, do udzielenia tej pomocy, w zakresie obowiązujących przepisów prawa. Szczegółowy tryb wymienionych działań określony jest przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 1996 r. w sprawie szczegółowego trybu korzystania przez policjantów z pomocy instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego, jednostek gospodarczych i organizacji społecznych oraz osób (Dz. U. Nr 107, poz. 501). Jak wynika z przepisu § 2 ust. 2 powołanego rozporządzenia, policjanci mogą zwracać się z żądaniem lub prośbą o udzielenie takiej pomocy, jeżeli wykonanie czynności służbowej byłoby bez tej pomocy niemożliwe lub znacznie utrudnione.

GIODO wskazywał jednocześnie skarżącym, iż zakres i rodzaj działań dochodzeniowo – śledczych podejmowanych przez Policję podlega nadzorowi określonemu w przepisach prawa. Na podstawie art. 15 ust. 7 ustawy o Policji, na sposób prowadzenia ww. czynności przysługuje bowiem zażalenie do miejscowo właściwego prokuratora.

¹³⁵ GI-DS-430/295/02, GI-DS-430/283/02

¹³⁶ GI-DP-024/727/02, GI-DP-024/1000/02

¹³⁷ GI-DP-024/94/02, GI-DP-024/846/02

¹³⁸ GI-DP-024/278/02

Ustosunkowując się zatem do *skarg dotyczących, np. niewłaściwego przesłuchiwania, czy też legitymowania skarżących przez funkcjonariuszy Policji*¹³⁹, Generalny Inspektor odsyłał skarżących do organów uprawnionych do dokonywania takich ocen a także wskazywał na przepisy prawa regulujące powyższe kwestie.

Odrębną grupę stanowiły pytania dotyczące *możliwości udostępnienia organom Policji całego zbioru PESEL*.¹⁴⁰ W odpowiedzi Generalny Inspektor informował, iż u podstaw każdego udostępnienia danych powinna znajdować się stosowna przesłanka ustawowa i wskazywał na art. 44h ust. 7 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych, zgodnie z którego treścią dane zgromadzone m.in. w zbiorze PESEL mogą być udostępnione za pomocą urządzeń teletransmisji danych, jeśli podmiot, który występuje z żądaniem ich udostępnienia, spełnia określone w tym przepisie warunki. O udostępnieniu danych w tej formie rozstrzyga właściwy organ w drodze decyzji administracyjnej (art. 44 i ust. 4 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych).¹⁴¹

W innej sprawie zwrócono się do Generalnego Inspektora o wyrażenie stanowiska, *czy w czasie kontroli drogowej pojazdu mechanicznego funkcjonariusz Policji miał prawo do uzyskania od skarżącego informacji dotyczących jego zatrudnienia i stanu majątkowego celem wystawienia mandatu karnego*.¹⁴² Generalny Inspektor wyjaśnił, iż funkcjonariusz Policji działał w tym przypadku na podstawie przepisów prawa, a tym samym spełniona została przesłanka przetwarzania określona w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych. Zgodnie bowiem z przepisem art. 99 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2001 r. Nr 106, poz. 1148), w razie odmowy przyjęcia mandatu karnego lub nieuiszczenia w wyznaczonym terminie grzywny nałożonej mandatem zaocznym, organ, którego funkcjonariusz nałożył grzywnę, występuje do sądu z wnioskiem o ukaranie który, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (art. 57 § 2 i § 3 kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia) powinien zawierać dane o warunkach materialnych, rodzinnych i osobistych obwinionego. Są to dane istotne dla sądu rozpatrującego taki wniosek, który wymierzając grzywnę bierze się pod uwagę dochody sprawcy, jego warunki osobiste i rodzinne, stosunki majątkowe i możliwości zarobkowe.

Nie potwierdziły się zarzuty dotyczące *zlecania przez Policję osobom nieupoważnionym, tj. pracownikom ochrony osób i mienia, sporządzania protokołów*

¹³⁹ GI-DS.-430/283/02, GI-DS.-430/32/02, GI-DP-430/36/02, GI-DP-024/1163/02

¹⁴⁰ GI-DP-024/1044/02

¹⁴¹ GI-DP-024/1071/02, GI-DP-024/1199/02

¹⁴² GI-DS-430-229/02

*dotyczących kradzieży w sklepach należących do jednej ze spółek handlowych, zawierających m.in. imię i nazwisko, adres zamieszkania, datę urodzenia oraz numer dokumentu potwierdzającego tożsamość podejrzanego o dokonanie kradzieży.*¹⁴³ W toku postępowania wyjaśniającego przeprowadzonego w niniejszej sprawie ustalono, iż dokumentacja sporządzona na okoliczność kradzieży była sporządzana z inicjatywy kierownictwa spółki handlowej, natomiast dane personalne sprawców kradzieży były pozyskiwane przez pracowników ochrony nie w wyniku legitymowania, ale wskutek wyrażenia przez zatrzymanych na powyższe zgody. Komendant Główny Policji zapewnił, iż Policja nie zleca podobnych zadań. W konsekwencji GİODO uznał, iż pracownicy ochrony przy wykonywaniu zadań ochrony osób i mienia działali na podstawie przesłanki wyrażonej w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, tj. przepisów ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. Nr 114, poz. 740 z późn. zm.), a także na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 listopada 1998 r. w sprawie szczegółowego trybu działań pracowników ochrony, podejmowanych wobec osób znajdujących się w granicach chronionych obiektów i obszarów (Dz. U. Nr 144, poz. 933).¹⁴⁴

Przedmiotem skarg było również *żądanie przeprowadzenia przez Generalnego Inspektora kontroli akt postępowania przygotowawczego prowadzonego przez organy ścigania, w których przetwarzane były m.in. dane osobowe skarżących.*¹⁴⁵ Odnosząc się do powyższego Generalny Inspektor informował, iż na podstawie przysługującej mu kognicji nie jest uprawniony do podejmowania czynności dotyczących postępowania prowadzonego przez inne organy na podstawie właściwych przepisów prawa. Powyższe stanowisko znalazło potwierdzenie w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego, który stwierdził: „Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie jest organem kontrolującym ani nadzorującym prawidłowość stosowania prawa materialnego i procesowego w sprawach należących do właściwości innych organów, służb czy sądów, których orzeczenia podlegają ocenom w toku instancji czy w inny sposób określony odpowiednimi procedurami”.¹⁴⁶

W omawianym okresie sprawozdawczym, podobnie jak w latach ubiegłych, Generalny Inspektor odpowiadał także na pytania dotyczące *konieczności stosowania przez jednostki organizacyjne Policji (komisariaty, komendy rejonowe i wojewódzkie Policji), występujące o udostępnienie danych osobowych, wniosku, o którym mowa w art. 29 ust. 3*

¹⁴³ GI-DS-430/32/02

¹⁴⁴ pismo Komendanta Głównego Policji z dnia 16 kwietnia 2002 r. (znak: O-Ip-2243/1175/02)

¹⁴⁵ GI-DS-430/295/02

¹⁴⁶ wyrok NSA z dnia 2 marca 2001 r. sygn. akt II S.A. 401/00

*ustawy o ochronie danych osobowych*¹⁴⁷. Rozstrzygając tę kwestię Generalny Inspektor wskazywał, że z uwagi na fakt, iż wszystkie organy działające w ramach i na podstawie przepisów prawa – w tym nie tylko organy Policji, lecz również sądy, prokuratura, komornicy sądowi – tworzą zbiory danych osobowych i do nich włączają udostępnione im dane, określona w art. 29 ustawy wnioskowa forma wystąpienia z żądaniem udostępnienia danych nie znajduje w odniesieniu do tego rodzaju podmiotów zastosowania. Jednocześnie Generalny Inspektor informował, iż podmioty te, zwracając się o udostępnienie im danych osobowych, powinny przestrzegać formy pisemnej, wskazując podstawę prawną swojego żądania oraz cel, dla którego posiadanie danych jest im niezbędne.

Generalny Inspektor odpowiadał również na liczne pytania dotyczące podstaw prawnych udostępnienia danych osobowych przez organy Policji innym podmiotom.

Podobnie jak w latach ubiegłych, także w omawianym roku sprawozdawczym znaczna liczba spraw dotyczyła *odmowy udzielania przez funkcjonariuszy Policji danych osobowych uczestników wypadków komunikacyjnych i informacji o ubezpieczycielach, z którymi sprawcy wypadków zawarli umowy ubezpieczenia*¹⁴⁸. Generalny Inspektor informował, iż odmowa taka, jako nie znajdująca uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa, jest bezzasadna. Celem poparcia swojego twierdzenia wskazywał na przepis art. 44 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602 ze zm.), pozwalający na przetwarzanie danych osobowych kierującego pojazdem, a także właściciela lub posiadacza pojazdu, zgodnie z którym, kierujący pojazdem w razie uczestniczenia w wypadku drogowym, na żądanie osoby uczestniczącej w wypadku, jest obowiązany podać swoje dane personalne, dane personalne właściciela lub posiadacza pojazdu oraz dane dotyczące zakładu ubezpieczeń, z którym zawarta jest umowa obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Funkcjonariusz Policji będący w posiadaniu wymienionych wyżej informacji nie może zatem odmówić ich podania osobie poszkodowanej w zdarzeniu komunikacyjnym, bowiem jest ona uprawniona do ich uzyskania na mocy przepisu prawa.

Generalny Inspektor informował również osoby zainteresowane, kwestionujące zasadność *odmowy udostępnienia im przez funkcjonariuszy Policji danych osobowych z akt postępowania przygotowawczego*¹⁴⁹, o treści art. 156 § 5 K.p.k., zgodnie z którym „w toku postępowania przygotowawczego stronom, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom

¹⁴⁷ GI-DP-024/94/02, GI-DP-024/278/02, GI-DP-024/492/02, GI-DP-024/1000/02, GI-DP-024/1131/02

¹⁴⁸ GI-DP-024/83/02, GI-DP-024/337/02, GI-DP-024/597/02, GI-DP-024/622/02

¹⁴⁹ GI-DP-024/445/02, GI-DP-024/797/02

ustawowym udostępnia się akta, umożliwia sporządzanie odpisów i kserokopii oraz wydaje uwierzytelnione odpisy tylko za zgodą prowadzącego postępowanie przygotowawcze. Za zgodą prokuratora akta w toku postępowania przygotowawczego mogą być w wyjątkowych wypadkach udostępnione innym stronom”.

Wśród spraw dotyczących przetwarzania danych osobowych przez Policję pojawiło się także pytanie o *podstawę prawną udostępnienia przez funkcjonariuszy Policji Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu danych osobowych byłego właściciela pojazdu mechanicznego, którego nowy właściciel nie dopełnił obowiązku zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej i ocenę tego działania w świetle przepisów o ochronie danych osobowych*¹⁵⁰. Osoba zainteresowana wskazała, iż zbyła pojazd mechaniczny zawiadamiając o tym fakcie – zgodnie z obowiązującymi przepisami – starostwo powiatowe, natomiast nabywca pojazdu – mimo ustawowego obowiązku – nie przerejestrował nabytego pojazdu i nie zawarł umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC. Stwierdzając powyższe, w trakcie przeprowadzanej kontroli drogowej, funkcjonariusze Policji dysponujący danymi z dokumentów przedstawionych przez nabywcę pojazdu, przekazali dane osoby widniejącej w nich jako właściciel pojazdu, do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego celem wyegzekwowania należności za brak ubezpieczenia OC.

W odpowiedzi Generalny Inspektor poinformował, iż w przedstawionej sytuacji działania funkcjonariuszy Policji nie naruszają przepisów ustawy o ochronie danych osobowych. Ich podstawę stanowią bowiem przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 1998 r. w sprawie organów uprawnionych i organów obowiązanych do przeprowadzenia kontroli wykonania obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego oraz trybu ustalania i egzekwowania opłaty za niedopełnienie tego obowiązku (Dz. U. Nr 74, poz. 474 ze zm.). Jak bowiem stanowią te przepisy, Policja jest obowiązana do przeprowadzenia kontroli wykonania obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Jeżeli osoba kontrolowana nie przedstawi dokumentu potwierdzającego zawarcie takiej umowy, Policja zawiadamia o tym pisemnie, w terminie 14 dni do dnia przeprowadzenia lub zakończenia kontroli, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny (§ 7 ust. 1 pkt 1a rozporządzenia).

Odnosząc się natomiast do kwestii *zasadności prowadzenia przedmiotowego postępowania wobec osoby nie będącej już właścicielem pojazdu*, Generalny Inspektor wskazał, iż okoliczność ta może być przedmiotem zarzutu skierowanego do organu

¹⁵⁰ GI-DP-024/994/02

prowadzącego postępowanie. Przepis art. 33 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 110, poz. 968 ze zm.) stanowi bowiem, iż podstawą zarzutu może być nieistnienie obowiązku oraz błąd co do osoby zobowiązanego.

II. Służba Więzienna

Wśród pytań z zakresu przetwarzania danych osobowych przez służby publiczne nieliczne dotyczyły przetwarzania danych przez Służbę Więzienną (11 skarg i pytań o interpretacje).

Do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych zwracano się z prośbą o *wskazanie podstaw prawnych przetwarzania przez zakłady karne danych, w tym danych szczególnie chronionych osób skazanych, odbywających karę pozbawienia wolności i ocenę tego działania w świetle przepisów ustawy o ochronie danych osobowych*¹⁵¹. W odpowiedzi Generalny Inspektor informował, iż podstawę taką stanowią przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557 ze zm.) oraz wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych, w szczególności rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 sierpnia 1998 r. w sprawie regulaminu wykonywania kary pozbawienia wolności (Dz. U. Nr 11, poz. 699), rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 sierpnia 1998 r. w sprawie zakresu informacji dotyczących skazanego, przesyłanych przez sąd dyrektorowi zakładu karnego lub aresztu śledczego (Dz. U. Nr 111, poz. 702), rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie określenia innych niż kurator sądowy, organów powołanych do przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, jego zakresu oraz trybu przeprowadzania (Dz. U. Nr 113, poz. 726) oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 września 2001 r. w sprawie zasad, zakresu i trybu udzielania świadczeń zdrowotnych osobom pozbawionym wolności przez zakłady opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności (Dz. U. Nr 121, poz. 1304). Przetwarzanie danych osób odbywających karę pozbawienia wolności w celu i zakresie wynikającym z przepisów wyżej powołanych aktów prawnych i przez podmioty w nich wskazane odbywa się zatem na podstawie przesłanki wskazanej w art. 23 ust. 1 pkt 2 i art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, a tym samym nie stanowi naruszenia jej przepisów.

¹⁵¹ GI-DP-024/224/02, GI-DP-024/272/02, GI-DP-024/715/02

Generalny Inspektor podkreślał ponadto, iż nie jest organem uprawnionym do rozpatrywania skarg dotyczących zgodności z prawem wykonywania kary pozbawienia wolności. Wskazywał, iż zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 października 1999 r. w sprawie załatwiania wniosków, skarg i prośb osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz. U. Nr 85, poz. 945 ze zm.), jeśli sprawa dotyczy działalności nadzorowanego aresztu śledczego lub zakładu karnego i nie została załatwiona przez kierownika jednostki – rozpatrywana jest przez dyrektora okręgowego Służby Więziennej.¹⁵²

W kwestii dopuszczalności wykorzystania przez Centralny Ośrodek Szkolenia Służby Więziennej, w celu prowadzenia badań naukowych, danych zawartych w prowadzonej przez zakłady karne dokumentacji lekarskiej i osobopoznawczej osób pozbawionych wolności Generalny Inspektor wskazał, iż podstawę takiego działania stanowić może art. 26 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych.¹⁵³

Przedmiotem rozpoznania była także sprawa dotycząca *podstaw prawnych udostępnienia przez areszt śledczy Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu danych osób osadzonych w jednostkach penitencjarnych, w zakresie obejmującym informacje o okresie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztu, zatrudnieniu i wynagrodzeniu za wykonywaną podczas pobytu w jednostce penitencjarnej pracę oraz posiadanym przez te osoby depozycie finansowym i wartościowym, w celu przeprowadzania kontroli wykonania obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej*.¹⁵⁴ W skierowanym do Generalnego Inspektora pytaniu wskazano, iż Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny występując z żądaniem udostępnienia mu wymienionych informacji powołał się na art. 90e ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r. Nr 11, poz. 62 ze zm.) oraz § 1 pkt 2c rozporządzenia w sprawie organów obowiązanych do przeprowadzania kontroli wykonania obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego oraz trybu ustalania i egzekwowania opłaty za niedopełnienie tego obowiązku.

W odpowiedzi Generalny Inspektor stwierdził, iż wskazane przepisy nie stanowią podstawy do udostępnienia Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu przez areszt śledczy wymienionych wyżej informacji. Zgodnie z § 7 ust. 2 powołanego rozporządzenia, „(...) Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny (...) wzywa wskazaną osobę do uiszczenia, w

¹⁵² GI-DP-024/17/02

¹⁵³ GI-DP-024/715/02

¹⁵⁴ GI-DP-024/1015/02

terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania, opłaty za niedopełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia lub udokumentowania zawarcia umowy ubezpieczenia zgodnie z ogólnymi warunkami tego ubezpieczenia”. Z powyższego – zdaniem Generalnego Inspektora – wynika zatem, iż Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny uprawniony jest jedynie do żądania, bezpośrednio od osoby kontrolowanej, przedstawienia dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia lub też wniesienia opłaty za niedopełnienie tego obowiązku.

Zdecydowana większość skarg dotyczyła *udostępniania przez funkcjonariuszy pełniących funkcję oddziałowych na terenie zakładu karnego danych osobowych osadzonych zawartych w kierowanej do nich i przez nich korespondencji osobom nieupoważnionym*.¹⁵⁵ Skargi dotyczyły także *niewłaściwego przetwarzania przez funkcjonariuszy służb więziennych danych osób odbywających karę pozbawienia wolności umieszczanych na paczkach z żywnością*.¹⁵⁶

W ocenie skarżących, poprzez wyżej opisane działanie, dochodziło nie tylko do udostępnienia ich danych osobowych, ale także danych członków ich rodzin oraz znajomych.

Przeprowadzone postępowania wyjaśniające nie doprowadziły do potwierdzenia zasadności tych zarzutów. Dyrektorzy zakładów karnych wyjaśniali, iż postępowanie z korespondencją osadzonych oraz paczkami adresowanymi do osadzonych odbywa się według zasad zapewniających przetwarzanym danym optymalny stopień ochrony, tj. dostęp do danych osób osadzonych w zakładzie mają wyłącznie osoby do tego upoważnione (wychowawcy, oddziałowi, inni uprawnieni funkcjonariusze) i na potwierdzenie powyższego przedstawiali stosowne procedury, według których dokonywane są na terenie zakładu działania na danych osobowych.¹⁵⁷ Wskazywano przykładowo, iż korespondencja zwykła, po dokonaniu jej segregacji w sekretariacie zakładu karnego dostarczana jest adresatom do rąk własnych za pośrednictwem ww. upoważnionych funkcjonariuszy, natomiast korespondencja polecona wysyłana przez więźniów i wpływająca do więźniów od innych osób, jest rejestrowana i dostarczana adresatom za pisemnym potwierdzeniem odbioru.¹⁵⁸ Niezależnie od powyższego Generalny Inspektor wyjaśniał skarżącym, iż do informacji zawartych na paczkach żywnościowych przesyłanych do osadzonych, jak również do kierowanej do nich korespondencji nie znajduje zastosowania definicja zbioru danych osobowych, o której mowa

¹⁵⁵ GI-DS-430/108/02

¹⁵⁶ GI-DS-430/109/02

¹⁵⁷ Np. Zarządzenie nr 9/2001 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 4 czerwca 2001 r. w sprawie określenia wykazów i wzorów dokumentów ochronnych, Instrukcja nr 7/2001 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 3 sierpnia 2001 r. w sprawie otrzymywania paczek z żywnością przez skazanych, tymczasowo aresztowanych i ukaranych.

¹⁵⁸ GI-DS-430/270/02, GI-DS-430/516/02

w art. 7 pkt 1 ustawy o ochronie danych osobowych.¹⁵⁹ Skarżącym również wskazywano, iż przysługuje im możliwość wystąpienia ze stosowną skargą do dyrektora zakładu, w którym odbywają karę pozbawienia wolności w trybie określonym w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie załatwiania wniosków, skarg i prośb osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych.¹⁶⁰

Nieuzasadnione okazywały się także *skargi dotyczące umieszczania danych osobowych osadzonych na zewnętrznej części drzwi wejściowych do cel mieszkalnych*.¹⁶¹ Dyrektor jednego z zakładów karnych stwierdził, iż praktyka taka wprawdzie miała miejsce w przeszłości, ale zaniechano jej i aktualnie dane osobowe osób odbywających karę pozbawienia wolności nie są udostępniane osobom nieupoważnionym.

Ustosunkowując się do natomiast do *zarzutów dotyczących naruszenia przez zakład karny przepisów prawa poprzez ujawnianie na identyfikatorach noszonych przez funkcjonariuszy zakładu jedynie numerów służbowych, w miejsce identyfikatorów z ich imieniem i nazwiskiem*¹⁶², Generalny Inspektor informował, że wybór stosowania określonych identyfikatorów (np. identyfikatora numerycznego) pozostawiony dyrektorowi określonej jednostki penitencjarnej nie narusza przepisów prawa. Przedmiotową sprawę regulują bowiem przepisy dotyczące procedur wykonywania przez organy penitencjarne kary pozbawienia wolności, w szczególności ustawa z dnia 26 kwietnia 1996 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 61, poz. 283 z późn. zm.), rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1997 r. w sprawie szczegółowego trybu działań funkcjonariuszy Służby Więziennej podczas wykonywania czynności służbowych (Dz. U. Nr 100, poz. 623) oraz rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 czerwca 1997 r. w sprawie określenia wzorów umundurowania, oznak służby, dystynkcji, znaków identyfikacyjnych i wyposażenia specjalnego funkcjonariuszy Służby Więziennej oraz zasad i sposobów noszenia umundurowania i orderów, odznaczeń, medali, odznak oraz znaków identyfikacyjnych (Dz. U. Nr 84, poz. 537).

Z uwagi na liczebność spraw dotyczących przetwarzania danych osób osadzonych w zakładach karnych, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych uznał za uzasadnione wystąpienie do Ministra Sprawiedliwości o kompleksowe zbadanie prawidłowości stosowania przez służby więzienne procedur regulujących przedmiotową kwestię.¹⁶³ Uwzględniając prośbę Generalnego Inspektora, Minister Sprawiedliwości zlecił przeprowadzenie kontroli w

¹⁵⁹ GI-DS-430/211/02

¹⁶⁰ GI-DS-430/109/02

¹⁶¹ Ibidem

¹⁶² GI-DS-430/270/02

¹⁶³ GGI-024-23/02/292

ponad czterdziestu zakładach karnych i aresztach śledczych. W kilku jednostkach, jak poinformowano Generalnego Inspektora, stwierdzone zostały uchybienia mogące skutkować dostępem osób nieupoważnionych do informacji o nadawcach przesyłanych osadzonym paczek i ich adresach, nie mniej jednak nieprawidłowości te zostały bezzwłocznie wyeliminowane. Nie stwierdzono natomiast naruszenia przepisów ustawy, których skutkiem mogłoby być udostępnienie osobom nieupoważnionym danych osobowych w związku z obiegiem korespondencji osadzonych. Wskutek sygnalizacji Generalnego Inspektora, Minister Sprawiedliwości zwrócił także uwagę dyrektorom aresztów śledczych i zakładów karnych na konieczność ścisłego przestrzegania procedur związanych z należyтым stosowaniem ustawy o ochronie danych osobowych. Zapewnił ponadto, że zagadnienie ochrony danych osobowych przez funkcjonariuszy służb więziennych będzie także przedmiotem kontroli realizowanych przez Centralny Zarząd Służby Więziennej oraz okręgowe inspektoraty Służby Więziennej.¹⁶⁴

III. Wojskowe Komendy Uzupelnień

Przedmiotem skarg dotyczących przetwarzania danych osobowych przez Wojskowe Komendy Uzupelnień (WKU) w 2002 r. było najczęściej udostępnienie danych osobom nieupoważnionym. Przykładem może być *sprawa udostępnienia przez Wojskową Komendę Uzupelnień, w ramach wniosku o skierowanie na kontrolne badania lekarskie poborowych, orzeczenia lekarskiego (wraz z wykazem chorób) skarżącego do wydziału komunikacji jednego z urzędów miejskich*.¹⁶⁵

Generalny Inspektor, nie kwestionując uprawnień Komendanta WKU do złożenia Prezydentowi Miasta ww. wniosku (art. 114 ust. 1 pkt 1 lit a oraz art. 122 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym), uznał iż w świetle obowiązujących przepisów prawnych do takiego wniosku nie powinna być załączana kopia orzeczenia lekarskiego wydanego wobec skarżącego. Przeprowadzone w sprawie postępowanie wyjaśniające doprowadziło do ustalenia, iż działanie Komendanta WKU nie znajdowało uzasadnienia w przepisach prawa i było wykorzystaniem danych osobowych niezgodnie z celem ich pozyskania (art. 26 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych). Jak wynika bowiem z przepisów ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z

¹⁶⁴ szerz. w Części IV Sprawozdania pt „Wystąpienia Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych”

¹⁶⁵ GI-DS-430/388/02

2002 r. Nr 21, poz. 205 z późn. zm.) oraz wydanego na jej podstawie rozporządzenia Ministrów Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Obrony Narodowej z dnia 14 czerwca 2002 r. w sprawie poboru do służby wojskowej (Dz. U. Nr 97, poz. 878), orzeczenie powiatowej komisji lekarskiej wydawane jest w ściśle określonym celu – dla dokonania na jego podstawie przez powiatową komisję poborową oceny zdolności poborowego do służby wojskowej. Jednocześnie, przepisy precyzyjnie określają tryb postępowania z przedmiotowym orzeczeniem lekarskim po wydaniu rozstrzygnięcia przez powiatową komisję poborową. Zgodnie z § 20 powołanego wyżej rozporządzenia, powinno być ono włączone do dokumentacji związanej z poborem, którą przechowują starosta, prezydent miasta albo burmistrz właściwy ze względu na siedzibę komisji poborowej.

Wobec powyższego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zwrócił się do Komendanta Wojskowej Komendy Uzupełnień o podjęcie działań mających na celu przestrzeganie przepisów o ochronie danych osobowych w związku ze składaniem do Prezydenta Miasta wniosków o skierowanie na kontrolne badania lekarskie poborowych posiadających uprawnienia do kierowania pojazdami, w razie uzasadnionych zastrzeżeń co do ich kwalifikacji, tj. o zaniechanie przesyłania orzeczeń lekarskich załączanych do ww. wniosków.¹⁶⁶ W odpowiedzi na powyższe, Komendant WKU dzieląc zastrzeżenia Generalnego Inspektora poinformował o ich uwzględnieniu i przywróceniu stanu zgodnego z prawem.

W innej skardze podniesiono, iż dotyczące *dane osobowe skarżącej pracownik jednostki wojskowej udostępnił bez jej zgody podmiotowi nieuprawnionemu, tj. Wojskowej Agencji Mieszkaniowej (WAM)*.¹⁶⁷

Postępowanie wyjaśniające zainicjowane niniejszą skargą nie potwierdziło jej słuszności. Z uzyskanych wyjaśnień i przesłanych w sprawie materiałów dowodowych wynikało bowiem, iż pozyskanie przez ww. Agencję danych skarżącej nastąpiło na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych - w związku z realizacją przez WAM zadań publicznych określonych prawem (administrowanie majątkiem Skarbu Państwa). Dane zostały udostępnione w związku z pismem Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, w którym wskazano na niejasności w znajdującej się w aktach WAM dokumentacji dotyczącej osoby skarżącej. Ponadto poinformowano, iż wyjaśnienie powyższych niejasności było związane z prośbą skarżącej o zawarcie umowy najmu na czas nieokreślony zajmowanego mieszkania. Działania zmierzające do zbadania rozbieżności

¹⁶⁶ GI-DS-430/388/02/2923

¹⁶⁷ GI-DS-430/121/02

między informacjami dotyczącymi okresów pracy skarżącej w poszczególnych jednostkach wojskowych zawartymi w aktach kwatery, a treścią świadectw pracy skarżącej w ocenie Generalnego Inspektora znajdowały uzasadnienie w art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych i były niezbędne do wykonania zadań określonych prawem, tj. przepisami ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 86, poz. 433 z późn. zm.).¹⁶⁸

Nie stwierdzono naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych również w sprawie dotyczącej udostępnienia przez pracownika Wojskowej Agencji Mieszkaniowej oficerowi Jednostki Wojskowej danych osobowych skarżącego zawartych w zaświadczeniu dotyczącego zajmowanej przez niego kwatery służbowej.¹⁶⁹

Przeprowadzone w sprawie postępowanie administracyjne wykazało, iż u podstaw udostępnienia danych skarżącego przez wskazany w skardze podmiot znajdowały się przepisy prawa, tj. w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 21 listopada 2001 r. w sprawie odpowiedzialności majątkowej żołnierzy za wyrządzone przez nich szkody (Dz. U. Nr 138, poz. 1557) i ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o odpowiedzialności majątkowej żołnierzy (Dz. U. Nr 89, poz. 967). Dane osobowe skarżącego zawarte w zaświadczeniu wydanym przez Wojskową Agencję Mieszkaniową zostały bowiem udostępnione oficerowi jednostki wojskowej w związku z prowadzonym wobec skarżącego postępowaniem w sprawie nienależnego wypłacenia mu „należności przeniesionych”. Z materiału dowodowego zebranego w sprawie wynikało ponadto, iż postępowanie dotyczyło szkody polegającej na osiągnięciu przez skarżącego korzyści majątkowej w wyniku wprowadzenia w błąd organów finansowych jednostki wojskowej.

W konsekwencji, w wydanej w niniejszej sprawie decyzji administracyjnej GİODO odmówił uwzględnienia wniosku skarżącego.¹⁷⁰

C. Organy wymiaru sprawiedliwości

I. Sądy

¹⁶⁸ Zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy, przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne, gdy jest niezbędne do wykonywania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego.

¹⁶⁹ GI-DS-430/488/02

¹⁷⁰ GI-DEC-DS-2/03

Pytania dotyczące przetwarzania danych osobowych przez sądy były jednymi z liczniejszych, na jakie w omawianym okresie sprawozdawczym odpowiadał Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (35 spraw). Największe wątpliwości budziła kwestia *legalności gromadzenia przez sąd materiałów dowodowych w toku postępowania sądowego w sprawach cywilnych i karnych*¹⁷¹. Do Generalnego Inspektora kierowano przede wszystkim *skargi na czynności sądu podejmowane w toku postępowania*¹⁷² oraz zwracano się z prośbą o ich ocenę z punktu widzenia przepisów o ochronie danych osobowych.

W odpowiedzi Generalny Inspektor wskazywał, iż w świetle przepisów ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanie danych przez sądy w związku z toczącymi się postępowaniami następuje, w zależności od kategorii przetwarzanych danych, w oparciu o przesłankę wskazaną w art. 23 ust. 1 pkt 2 oraz art. 27 ust. 2 pkt 2, tj. na podstawie szczególnych przepisów prawa.

Zasady i zakres gromadzenia materiału dowodowego niezbędnego do merytorycznej oceny okoliczności sprawy oraz wydania stosownej treści orzeczenia, w zależności od rodzaju postępowania (cywilne lub karne) regulują – odpowiednio – przepisy kodeksu postępowania karnego oraz ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 ze zm.). Jednocześnie Generalny Inspektor wskazywał, iż nie jest organem władnym do oceny materiału dowodowego zebranego w toku postępowania sądowego. Wyjaśniał, iż zgodnie z art. 175 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej „wymiar sprawiedliwości w Rzeczypospolitej Polskiej sprawują (...) sądy powszechne (...)”. Przepis art. 178 § 1 Konstytucji stanowi natomiast, iż „sędziowie w sprawowaniu swego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji i ustawom”.

Dla uzasadnienia swojego stanowiska Generalny Inspektor powoływał się na orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego, z którego wynika, iż Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych „nie jest organem kontrolującym ani nadzorującym prawidłowość stosowania prawa materialnego i procesowego w sprawach należących do właściwości innych organów, służb czy sądów, których orzeczenia podlegają ocenom w toku instancji, czy w inny sposób określony odpowiednimi procedurami”¹⁷³. Generalny Inspektor wskazywał również, iż w ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego „ingerencja Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w tok postępowania karnego jest niedopuszczalna, gdyż w przeciwnym razie zostałaby naruszona zasada wyłącznej

¹⁷¹ GI-DP-024/393/02, GI-DP-024/666/02

¹⁷² GI-DP-024/37/02, GI-DP-024/1010/02, GI-DP-024/1020/02

¹⁷³ wyrok z dnia 2 marca 2001 r., sygn. akt II SA 401/00

kompetencji organów ścigania do prowadzenia postępowania przygotowawczego i niezależnego sądu do wyłącznego sprawowania wymiaru sprawiedliwości”¹⁷⁴. Generalny Inspektor informował również, iż zgodnie z § 38 pkt 9 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 listopada 1987 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. Nr 28, poz. 218 ze zm.), organem właściwym do rozpatrywania skarg, wniosków i listów obywateli dotyczących pracy sądu jest prezes tegoż sądu.

Odnosząc się do podniesionego w jednym z pism *zarzutu stronnictwa sędziego orzekającego w procesie karnym*, Generalny Inspektor wskazał, iż strona postępowania może w takim przypadku złożyć wniosek o wyłączenie sędziego. Art. 41 K.p.k. przewiduje bowiem możliwość wyłączenia sędziego z powodu wątpliwości co do jego bezstronności w sprawie. O wyłączeniu sędziego orzeka – po otrzymaniu stosownej treści wniosku – sąd, przed którym toczy się postępowanie, bez udziału sędziego, którego dotyczy wyłączenie.

Zastrzeżenia pytających budziła również kwestia *ujawniania publiczności zgromadzonej na sali rozpraw danych osobowych stron i uczestników postępowania oraz wszelkich informacji dotyczących przedmiotu tegoż postępowania*, jak również kwestia *udostępniania akt sprawy sądowej*¹⁷⁵. W odpowiedzi Generalny inspektor wskazywał, iż jawność postępowania sądowego jest konstytucyjną zasadą wymiaru sprawiedliwości obowiązującą zarówno w postępowaniu cywilnym, jak i karnym. Zgodnie z art. 9 K.p.c., „rozpoznawanie spraw odbywa się jawnie, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Strony i inni uczestnicy postępowania mają prawo przeglądać akta sprawy i otrzymywać odpisy lub wyciągi z tych akt”. Wskazywano uwagę na jawność postępowania wobec jego stron i innych uczestników (tzw. jawność wewnętrzną) i wobec osób trzecich, prasy i środków masowego przekazu (tzw. jawność zewnętrzną). Generalny Inspektor wskazywał jednocześnie, iż wyjątki od zasady jawności postępowania sądowego przewidziane są – odpowiednio – w art. 153 K.p.c. i art. 360 K.p.k.

Generalny Inspektor odpowiadając na pytania o *zgodność z ustawą o ochronie danych osobowych, wywieszania na korytarzach sądowych wokand zawierających m.in. dane osobowe stron i uczestników postępowania sądowego*¹⁷⁶, informował, iż z uwagi na to, że obowiązek umieszczenia danych osobowych na wokandzie sądowej wynika z przepisów prawa, działanie takie odbywa się na podstawie przesłanki wskazanej w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, a tym samym nie narusza jej przepisów.

¹⁷⁴ wyrok z dnia 21 listopada 2000 r., sygn. akt II SA 308/00

¹⁷⁵ GI-DP-024/312/02, GI-DP-024/350/02, GI-DP-024/581/02

¹⁷⁶ GI-DP-024/605/02, GI-DP-024/632/02

Osobom zainteresowanym wskazywano, iż zgodnie z § 21 ust. 1 zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 lutego 1988 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej (Dz. Urz. M.S. Nr 2 poz. 6 ze zm.), przed posiedzeniem z udziałem stron sekretariat sporządza wokandę, która zawiera imiona i nazwiska sędziów i ławników, sygnatury akt spraw wyznaczonych na posiedzenia, oznaczenie godzin, na które sprawy wyznaczono, oraz imiona i nazwiska stron i innych osób wezwanych. W postępowaniu cywilnym podaje się ponadto przedmiot sprawy, a w postępowaniu karnym – kwalifikację prawną czynu zarzucanego oskarżonemu i sygnaturę akt oskarżyciela publicznego. Wokandę wywiesza się przed salą, w której odbywa się posiedzenie (§ 22 ust. 2 zarządzenia).

Do Generalnego Inspektora wpłynęło również pismo, w którym zakwestionowano *legalność praktyki polegającej na wynoszeniu przez sędziów poza budynek sądu akt spraw sądowych, zawierających dane osobowe, w tym dane szczególnie chronione, stron i innych uczestników postępowania*¹⁷⁷. Generalny Inspektor, dzieląc wątpliwości, co do zgodności z prawem wskazanego postępowania, skierował wystąpienie do Ministra Sprawiedliwości z prośbą o podjęcie działań w przedmiotowej sprawie¹⁷⁸.

Odnosząc się natomiast do kwestii zgodności z prawem *umieszczania przez sąd oraz komorników sądowych na kopertach pism wysyłanych do osób uczestniczących w postępowaniu, informacji o rodzaju tych pism, poprzez użycie zwrotów identyfikujących status adresata w toczącym się postępowaniu*¹⁷⁹, Generalny Inspektor uznał, iż taka praktyka nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach, a ponadto narusza prywatność osób, do których pisma są adresowane. W skierowanym w tej sprawie do Ministra Sprawiedliwości wystąpieniu, Generalny Inspektor zwrócił się o podjęcie działań mających na celu zmianę stosowanej przez sądy i komorników sądowych praktyki w zakresie sposobu oznaczania pism¹⁸⁰. Ministerstwo Sprawiedliwości, w odpowiedzi na powyższe, wystąpiło do prezesów sądów przypominając o obowiązujących zasadach oznaczeń wysyłanej korespondencji.

Podobnie, jak w przypadku udostępniania danych osobowych funkcjonariuszom Policji, liczne pytania dotyczyły *konieczności stosowania przez sądy, występujące o udostępnienie danych osobowych, wniosku, o którym mowa w art. 29 ust. 3 ustawy o ochronie*

¹⁷⁷ GI-DP-024/765/02

¹⁷⁸ Szerzej na ten temat w części IV sprawozdania zatytułowanej „Wystąpienia Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych”

¹⁷⁹ GI-DP-024/1067/02, GI-DP-024/1098/02

¹⁸⁰ Szerzej na ten temat w części V sprawozdania zatytułowanej „Wystąpienia Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych”

*danych osobowych*¹⁸¹. Generalny Inspektor wskazywał, iż w przypadku, gdy dane osobowe mają być udostępnione w celu włączenia ich do zbioru, określona w powołanym przepisie forma występowania z żądaniem udostępnienia danych nie znajduje zastosowania¹⁸².

W omawianym okresie sprawozdawczym Generalny Inspektor zajmował się również kwestią *udostępniania osobom zainteresowanym do wglądu ksiąg wieczystych*¹⁸³. Odpierając zarzut, jakoby ustawa o ochronie danych osobowych stanowiła przeszkodę w uzyskaniu wglądu do tych ksiąg, Generalny Inspektor informował, że księgi wieczyste są jawne z mocy prawa, co wynika bezpośrednio z art. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. Nr 19, poz. 147 ze zm.). Wskazywał również, iż sposób ich prowadzenia oraz udostępniania regulują przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 września 2001 r. w sprawie ksiąg wieczystych i zbiorów dokumentów (Dz. U. Nr 102, poz. 1122). Podkreślał, iż w § 16 stanowi ono, iż księgi wieczyste udostępniane są do wglądu w obecności pracownika wyznaczonego przez prezesa sądu rejonowego lub przewodniczącego wydziału tego sądu.

II. Prokuratura

W 2002 r., w porównaniu z latami ubiegłymi, znacznie zmalała liczba pytań dotyczących przetwarzania danych osobowych przez jednostki organizacyjne prokuratury (10 spraw).

Niemniej jednak nadal liczną grupę stanowiły pytania odnoszące się do *problematyki udostępniania bądź odmowy udostępnienia stronom postępowania i osobom nie będącym stronami, akt sprawy karnej, zawierających dane osobowe wszystkich jego uczestników, oraz oceny takiego działania z punktu widzenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych*¹⁸⁴. W odpowiedzi Generalny Inspektor konsekwentnie wskazywał, iż kwestionowane działania organów ścigania zostały dokładnie uregulowane w przepisach prawa. Zgodnie z art. 156 § 5 K.p.k., jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, w toku postępowania przygotowawczego stronom, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym udostępnia się akta, umożliwia sporządzanie odpisów i kserokopii oraz wydaje odpisy uwierzytelnione za zgodą prowadzącego postępowanie przygotowawcze. Za zgodą

¹⁸¹ GI-DP-024/94/02, GI-DP-024/492/02, GI-DP-024/1131/02

¹⁸² Szerzej na ten temat w Części B zatytułowanej Funkcjonariusze Służb Mundurowych -Policja

¹⁸³ GI-DP-024/64/02

¹⁸⁴ GI-DP-430/28/02, GI-DP-024/139/02, GI-DP-024/774/02

prokuratora akta w toku postępowania przygotowawczego mogą być w wyjątkowych wypadkach udostępnione także innym osobom. Każda ze stron postępowania może zapoznać się zatem z całością materiału dowodowego w sprawie, w tym także ze znajdującymi się w nim danymi osobowymi uczestników postępowania. Decyzja w przedmiocie udzielenia lub też odmowy udzielenia zgody na udostępnienie akt innym osobom, niż strony, obrońcy, pełnomocnicy, czy też przedstawiciele ustawowi stron, jest niezależną decyzją prokuratora, na którą wpływ ma jedynie ocena sytuacji, ewentualnie uzasadniającej udostępnienie przedmiotowych akt.

Ustosunkowując się natomiast do zagadnienia *udostępnienia przez stronę toczącego się postępowania przygotowawczego informacji, w tym danych osobowych innych jego stron lub uczestników, pozyskanych uprzednio z akt sprawy, osobom trzecim*, Generalny Inspektor stwierdził, iż w tego rodzaju przypadkach ustawa o ochronie danych osobowych nie znajduje zastosowania. Jej przepisy odnoszą się bowiem wyłącznie do przetwarzania danych w zbiorach danych, co we wskazanej sytuacji nie ma miejsca. Ponadto, przepisom ustawy nie podlegają osoby fizyczne przetwarzające dane w celach osobistych lub domowych¹⁸⁵.

Do nielicznych należały natomiast prośby o zaopiniowanie możliwości udostępnienia prokuraturze, na jej żądanie, określonych danych i informacji. Wśród nich pojawiło się pytanie o *dopuszczalność udostępnienia profilu genetycznego ewentualnego sprawcy przestępstwa*¹⁸⁶. Jednocześnie osoba zainteresowana zgłosiła wątpliwość, czy udostępniając takie dane nie narazi się na odpowiedzialność za bezprawne ich udostępnienie w sytuacji, gdy wina osoby, której udostępnione dane dotyczyły, odnośnie sprawstwa przestępstwa nie zostanie udowodniona. Generalny Inspektor stwierdził, iż przepisem uprawniającym organy ścigania – prokuraturę i Policję, do uzyskania informacji niezbędnych do ustalenia i pociągnięcia do odpowiedzialności karnej sprawcy przestępstwa, jest art. 15 § 2 Kodeksu postępowania karnego. Udostępnienie prokuraturze na tej podstawie, w związku z prowadzonym postępowaniem karnym, żądanych informacji, nie stanowi zatem naruszenia ustawy o ochronie danych osobowych (art. 23 ust. 1 pkt 2 u.o.d.o.). Działanie takie nie może stanowić podstawy do pociągnięcia podmiotu udostępniającego dane do odpowiedzialności karnej lub cywilnej, nawet wówczas, gdy wina osoby, której udostępnione dane dotyczyły nie zostanie stwierdzona prawomocnym wyrokiem sądowym.

Podobnie jak w latach ubiegłych, do Generalnego Inspektora kierowano *skargi na podejmowane przez prokuratorów w toku prowadzonego postępowania czynności*

¹⁸⁵ GI-DP-024/774/02

¹⁸⁶ GI-DP-024/676/02

*procesowe*¹⁸⁷. Kwestionowano również *zasadność wydanych postanowień o umorzeniu postępowania*¹⁸⁸. Po analizie treści tych pism, dokonanej z uwzględnieniem art. 12 ustawy o ochronie danych osobowych, określającego zakres kompetencji Generalnego Inspektora, stwierdzał on, iż nie jest organem właściwym do oceny działań prokuratury. Wskazywał jednocześnie, iż przedstawione w pismach tych zagadnienia są przedmiotem regulacji innych, niż ustawa o ochronie danych osobowych aktów prawnych – Kodeksu postępowania karnego, ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 kwietnia 1992 r. regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz. U. Nr 38, poz. 163 ze zm.), które w sposób szczegółowy regulują prawa i obowiązki organów prowadzących postępowanie karne, stron i innych jego uczestników. Określają one również prawne środki odwoławcze od decyzji merytorycznych oraz środki zaskarżania czynności prokuratorskich.

III. Komornicy sądowi

W porównaniu do lat ubiegłych, w omawianym okresie sprawozdawczym wyraźnie zwiększyła się ilość spraw dotyczących przetwarzania danych osobowych przez komorników sądowych (32 skargi i pytania).

Do Generalnego Inspektora nadal kierowano pytania dotyczące podstawowej kwestii, a mianowicie – wskazania *podstaw prawnych działania komorników*¹⁸⁹ oraz zwracano się z prośbą o *ocenę zgodności z prawem podejmowanych przez komorników czynności procesowych*. Pytającym wskazywano, iż podstawą działania komorników sądowych są przepisy Kodeksu postępowania cywilnego, ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. Nr 133, poz. 882 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 1968 r. w sprawie czynności komorników (Dz. U. Nr 10, poz. 52 ze zm.). Generalny Inspektor informował również, iż ocena czynności procesowych komorników nie należy do jego właściwości, ale do kompetencji innych upoważnionych z mocy prawa organów. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, komornicy sądowi przy wykonywaniu czynności podlegają tylko

¹⁸⁷ GI-DP-024/627/02, GI-DP-024/1070/02

¹⁸⁸ GI-DP-024/1281/02

¹⁸⁹ GI-DP-024/176/02, GI-DP-024/436/02, GI-DP-024/1043/02

ustawom i orzeczeniom sądu. Na podstawie art. 767 K.p.c. przekroczenie uprawnień przez komornika może być przedmiotem skargi na czynność komornika kierowanej do prezesa właściwego sądu rejonowego, który w ramach sprawowanego nad komornikami nadzoru sądowego, jest uprawniony do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego. Natomiast w myśl art. 6 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, skargi na postępowanie komornika nie dotyczące czynności egzekucyjnych i nie objęte nadzorem prezesa sądu rejonowego rozpatrują organy samorządu komorniczego w trybie przewidzianym tą ustawą.

Indywidualne pytanie dotyczyło *zakresu informacji, jakie mogą być umieszczone w publicznym ogłoszeniu o licytacji nieruchomości*, w szczególności podnoszono problem, *czy umieszczenie w nim danych osobowych dłużnika nie stanowi naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych oraz, czy dopuszczalne jest umieszczenie takiego obwieszczenia w lokalnej prasie*¹⁹⁰. W odpowiedzi Generalny Inspektor wyjaśnił, iż zamieszczenie w obwieszczeniu o licytacji nieruchomości, wydanym w toku sądowego postępowania egzekucyjnego, danych osobowych dłużnika nie narusza przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, bowiem obowiązek umieszczenia tych danych w obwieszczeniu wynika z art. 953 § 1 pkt 1 K.p.c. Przepis ten stanowi, iż komornik ogłosi o licytacji przez publiczne obwieszczenie, w którym wymienia nieruchomość, która ma być sprzedana, ze wskazaniem miejsca jej położenia i przeznaczenia gospodarczego, imienia i nazwiska dłużnika wraz z podaniem księgi wieczystej i miejsca jej przechowania lub z oznaczeniem zbioru dokumentów i sądu, w którym zbiór ten jest prowadzony. W ogłoszeniu w dzienniku wystarczy zamieścić oznaczenie nieruchomości, czasu i miejsca licytacji, sumy oszacowania i ceny wywołania oraz wysokości rękojmi, jaką licytant powinien złożyć (art. 955 § 3 K.p.c.).

Wątpliwości pytających dotyczyły również *uprawnień komorników do uzyskania – dla celów postępowania egzekucyjnego – informacji, w tym danych osób, których postępowanie to dotyczy*¹⁹¹. Generalny Inspektor wskazywał, iż uprawnienie takie wynika z art. 761 § 1 K.p.c., zgodnie z którym „organ egzekucyjny może żądać od uczestników postępowania złożenia wyjaśnień oraz zasięgać od organów administracji państwowej, instytucji i osób nie uczestniczących w postępowaniu informacji niezbędnych do prowadzenia egzekucji”. Odpowiadając natomiast na pytanie o *dopuszczalność udostępnienia komornikowi przez pracodawcę danych osoby, wobec której toczy się postępowanie egzekucyjne*,

¹⁹⁰ GI-DP-024/76/02

¹⁹¹ GI-DP-024/134/02, GI-DP-024/890/02

zestawienia jej dochodów za okres ostatnich 3 miesięcy¹⁹², Generalny Inspektor poinformował, iż zgodnie z art. 882 § 1 pkt 1 K.p.c., dokonując zajęcia wynagrodzenia za pracę, komornik wzywa zakład pracy, aby w ciągu tygodnia przedstawił za okres trzech miesięcy poprzedzających zajęcie, za każdy miesiąc oddzielnie, zestawienie periodycznego wynagrodzenia dłużnika za pracę oraz oddzielenie jego dochodu z wszelkich innych tytułów.

W pismach kierowanych do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych kwestionowano jednak najczęściej *sposób doręczania przez komorników pism procesowych*¹⁹³ oraz *sposób oznaczania koperty, w której są one przesyłane*¹⁹⁴.

W pierwszym ze wskazanych przypadków osoba zainteresowana poinformowała, iż pod jej nieobecność komornik umieścił wezwanie do zapłaty, zawierające jej imię i nazwisko, adres oraz należną do zapłaty kwotę, w drzwiach jej mieszkania. Rozstrzygając tę kwestię Generalny Inspektor stwierdził, iż obowiązujące przepisy nie uprawniają osoby doręczającej pismo do pozostawienia go w drzwiach mieszkania adresata, a jedynie do umieszczenia zawiadomienia o złożeniu pisma w urzędzie pocztowym lub w urzędzie gminy. Przepis art. 139 K.p.c. stanowi bowiem, iż w razie niemożności doręczenia pisma w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających (tj. bezpośrednio adresatowi, dorosłemu domownikowi a gdyby go nie było – administracji domu lub dozorczy domu, jeżeli osoby te nie są przeciwnikami adresata w sprawie i podjęły się oddania pisma) należy złożyć pismo w urzędzie pocztowym lub urzędzie gminy, a zawiadomienie o tym umieścić w drzwiach mieszkania lub w skrzynce na korespondencję. Wyjątek stanowi § 2 wyżej powołanego przepisu, który upoważnia do pozostawienia pisma w miejscu doręczenia, jeżeli adresat lub jego domownik odmawia jego przyjęcia.

Odnosząc się natomiast do kwestii zgodności z prawem umieszczania na stronie adresowej przesyłki informacji o rodzaju pisma, poprzez użycie zwrotów identyfikujących status adresata w toczącym się postępowaniu¹⁹⁵, Generalny Inspektor uznał, iż taka praktyka nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach¹⁹⁶. Przykładowo, w jednej ze skarg podniesiono, iż Komornik Sądowy działający przy Sądzie Rejonowym w Wadowicach przesłał na adres zamieszkania skarżącego korespondencję wraz z zawartą w niej informacją o zajęciu komorniczym. Skarżący wskazał, że na przedniej stronie listu poleconego

¹⁹² GI-DP-024/699/02

¹⁹³ GI-DP-024/1318/02

¹⁹⁴ GI-DP-024/1067/02, GI-DP-024/1098/02

¹⁹⁵ Ibidem

¹⁹⁶ Szerzej na ten temat w rozdziale zatytułowanym „Sądy” oraz w części IV sprawozdania zatytułowanej „Wystąpienia Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych”

umieszczona została przez komornika informacja o rodzaju przedmiotowej przesyłki (tj. informacja o zajęciu wynagrodzenia za pracę) i na potwierdzenie powyższego przedstawił kopię skierowanej do niego w wyżej opisany sposób korespondencji.¹⁹⁷ Wobec powyższego - uznając że praktyka stosowana przez komorników sądowych, polegająca na umieszczaniu przez nich informacji o treści przesyłki na kopertach adresowanych do uczestników postępowań egzekucyjnych, jest niezgodna nie tylko z przepisami ustawy, ale również z przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 czerwca 1999 r. w sprawie szczegółowego trybu doręczania pism sądowych przez pocztę w postępowaniu cywilnym (Dz. U. Nr 62, poz. 697) – Generalny Inspektor wystąpił do Prezesa Krajowej Rady Komorniczej o podjęcie stosownych działań w celu zmiany kwestionowanych działań komorników, jako naruszających istotną sferę prywatności adresatów pism i umożliwiających zapoznanie się z ich danymi osobom nieupoważnionym.¹⁹⁸

Prezes Krajowej Rady Komorniczej poinformował Generalnego Inspektora, że w pełni podziela jego stanowisko i przekazał komornikom do stosowania odpowiednie zalecenia.¹⁹⁹

*Do Generalnego Inspektora wpłynęła także skarga, z której wynikało, że Komenda Wojewódzka Policji otrzymała od Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, w sprawie zainicjowanej złożonym przez ww. Komendę wnioskiem egzekucyjnym przeciwko określonej osobie fizycznej. Komendant wskazał, że do przedmiotowego postanowienia dołączone zostało pismo Urzędu Skarbowego w Białymstoku, zawierające dane osobowe dwóch osób, w zakresie imienia, nazwiska oraz adresu zamieszkania, w jego opinii, w żaden sposób nie związanych z toczącym się na wniosek Komendy Wojewódzkiej postępowaniem egzekucyjnym.*²⁰⁰

Wątpliwości Komendanta zostały potwierdzone w postępowaniu przeprowadzonym w tej sprawie przez Generalnego Inspektora. Komornik wyjaśnił bowiem, że prowadził dwie sprawy, w których zwrócił się do Urzędu Skarbowego – w jednej stroną był Komendant, w drugiej osoby, których dane osobowe zostały udostępnione Komendantowi, przy czym, sprawy te nie były połączone w jedno postępowanie. Urząd Skarbowy udzielił Komornikowi odpowiedzi jednym pismem, a Komornik przesłał je następnie Komendantowi. Wobec powyższego, Generalny Inspektor uznał, że działanie Komornika, polegające na

¹⁹⁷ GI-DS-430/173/02

¹⁹⁸ GI-DS-430/173/02

¹⁹⁹ szerz. w Części IV Sparwowania „Wystąpienia Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych”

²⁰⁰ GI-DS-430/80/02

udostępnieniu danych osobowych uczestników postępowania egzekucyjnego Komendantowi, który nie był stroną tego postępowania, było nieprawidłowe z punktu widzenia przepisów ustawy, w szczególności przepisów art. 23 ust. 1 pkt 1, art. 26 ust. 1 pkt 2 i art. 36 u.o.d.o. Generalny Inspektor wskazał wobec faktu, iż oba postępowania nie były połączone do wspólnego prowadzenia na podstawie przepisów prawa, Komornik powinien był udostępnić Komendantowi jedynie te dane osobowe, które dotyczyły postępowania egzekucyjnego, którego Komendant był stroną. W odpowiedzi na powyższe, Komornik zapewnił Generalnego Inspektora, że podjął działania w celu wyeliminowania sygnalizowanego mu naruszenia przepisów ustawy.²⁰¹

Z kolejnej skargi na przetwarzanie danych osobowych przez komornika sądowego wynikało, że Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy udostępnił dane skarżącej osobie do tego nieupoważnionej, tj. pracodawcy jej matki. Komornik prowadził egzekucję przeciwko skarżącej, przy czym wierzyciel przekazał mu nazwisko panięskie skarżącej. Z dokonanych w sprawie ustaleń wynikało, iż informacja o miejscu pracy skarżącej nie została uprzednio przez Komornika potwierdzona i wskutek powyższego zawiadomienie o zajęciu komorniczym zostało przesłane do pracodawcy matki skarżącej (dłużnika), tj. do osoby nieupoważnionej do ich pozyskania. W związku z powyższym, Generalny Inspektor uznał, że Komornik nie dołożył należytej staranności w procesie przetwarzania danych osobowych skarżącej, w szczególności dane te nie zostały prawidłowo zabezpieczone, jak wymaga tego przepis art. 36 ustawy. Generalny Inspektor wskazał przy tym, że w świetle przepisów regulujących egzekucję z wynagrodzenia za pracę (art. 881 § 1, art. 882 K.p.c.) niedopuszczalna wydaje się dowolność kierowania zawiadomienia o zajęciu komorniczym do podmiotu, co do którego statusu pracodawcy dłużnika istnieją wątpliwości. Mając na uwadze powyższe, GIODO zwrócił się o wyeliminowanie przez Komornika wyżej opisanych działań, jako niezgodnych zarówno z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych, jak również przepisami Kodeksu postępowania cywilnego.²⁰² W odpowiedzi Komornik powiadomił Generalnego Inspektora, iż zastosował się do treści jego wystąpienia.²⁰³

Rozpatrując szereg spraw, jakie wpłynęły do GIODO w 2002 r., Generalny Inspektor zetknął się także z problemem zajmowania przez komorników w toku prowadzonych egzekucji sądowych komputerów wraz z utrwalonymi na ich twardych dyskach bazami danych osobowych. Skarżąca poinformowała, że na dysku zajętego komputera zapisane były

²⁰¹ Ibidem

²⁰² GI-DS-430/161/02

²⁰³ GI-DS-430/161/02

takie dane osobowe, jak m.in. dane osobowe jej pracowników wraz z dokładnymi adresami ich miejsc zamieszkania, numerami PESEL i NIP. Wskazała także, iż komornik, który dokonywał zajęcia komputera nie zgodził się na przeniesienie informacji w nim utrwalonych, ani na wyjęcie twardego dysku, a następnie sprzedał go w drodze licytacji.²⁰⁴

Wobec powyższego, uznając że takie działanie komornika narusza zasady przetwarzania danych osobowych, w tym, zasadę zabezpieczenia zbiorów danych, Generalny Inspektor zwrócił się do Prezesa Krajowej Rady Komorniczej o podjęcie działań w celu wyeliminowania powyższej praktyki komorników. W ocenie GODO powyższe działania prowadzą bowiem do pozbawienia administratorów danych, prowadzących zbiory w systemach informatycznych, możliwości faktycznego decydowania o celach i środkach przetwarzania danych osobowych. W rezultacie administratorzy danych pozbawieni zostają możliwości stosowania ochrony prawnej wobec przetwarzanych danych osobowych oraz narażeni są na ponoszenie odpowiedzialności za niezgodne z ustawą przetwarzanie danych zgromadzonych w zbiorach utrwalonych na dysku.

W udzielonej odpowiedzi, Prezes Krajowej Rady Komorniczej zobowiązał się do podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie ww. działań komorników, jak również poinformował Generalnego Inspektora, że wystąpił do Ministra Sprawiedliwości, z sugestią szczegółowego uregulowania w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie czynności komorników postępowania komorników przy zajmowaniu komputerów, celem zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.²⁰⁵

Generalny Inspektor rozpatrywał również skargę na przetwarzanie danych osobowych przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym wniesioną przez Bank. W skardze tej poinformowano, że Komornik aktualnie prowadzi na wniosek wierzyciela egzekucję przeciwko dłużnikowi i w ramach działań egzekucyjnych Komornik zajął rachunek bankowy dłużnika prowadzony przez Bank. Dłużnik, będąc pracodawcą, zgodnie z przepisem art. 890 K.p.c. złożył w banku listę płac, według której następować miały bieżące wypłaty na wynagrodzenie za pracę. O złożeniu list płac przez dłużnika Bank poinformował komornika, który zażądał wówczas od Banku przesłania kopii wskazanych list płac. Natomiast listy te zawierają dane osobowe pracowników dłużnika, w szczególności w zakresie imienia, nazwiska oraz szczegółowe informacje o wynagrodzeniu. Wobec przedstawionych przez Bank okoliczności, uznając działanie Komornika za niegodne z przepisami ustawy, Generalny Inspektor zwrócił się do Prezesa Sądu Rejonowego o podjęcie stosownych czynności, w

²⁰⁴ GGI-024-9/02

²⁰⁵ GI-DS-430/45/02

ramach nadzoru nad działalnością komorników, w celu wyeliminowania kwestionowanej praktyki Komornika.

W ocenie Generalnego Inspektora żądanie wystosowane przez Komornika do Banku w zakresie przekazania mu list płac złożonych przez dłużnika, nie znajduje bowiem uzasadnienia w przepisach regulujących postępowanie egzekucyjne, w szczególności w art. 889 § 1 K.p.c. oraz art. 890 § 2 K.p.c. Generalny Inspektor wskazując, iż żądanie przez Komornika od Banku przesłania mu list płac nie jest przewidziane w powyższych przepisach, jak również uznając, iż posiadanie przez komornika list płac, według których następować mają wypłaty wynagrodzenia za pracę, nie jest mu niezbędne do prowadzenia egzekucji, wypłaty na wynagrodzenie za pracę (dokonywane są bowiem przez bank do rąk dłużnika) uznał w rezultacie, iż doszło do naruszenia ustawy o ochronie danych osobowych..²⁰⁶

Prezes Sądu, w odpowiedzi na powyższe, poinformował Generalnego Inspektora, że Komornik „sprecyzował” swoje pismo do Banku i zrezygnował z żądania przekazania mu danych osobowych pracowników dłużnika, a ograniczył się jedynie do pozyskiwania danych o stanie obrotów na rachunku dłużnika, a w szczególności o kwotach wypłat dokonywanych na podstawie list płac z wyszczególnieniem ilości pracowników i kwot wynagrodzeń..²⁰⁷

Do Generalnego Inspektora wpłynęła także skarga na udostępnienie danych osobowych przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia. Ze skargi wynikało, że Komornik prowadzi postępowanie egzekucyjne na rzecz kilkudziesięciu wierzycieli, w tym na rzecz skarżącej. Wierzycielom tym nadane zostały indywidualne numery „km”, tj. indywidualne numery porządkowe. ²⁰⁸ Skarżąca wskazała, iż w postępowaniu Komornik wydał wobec wszystkich wierzycieli jedno postanowienie o umorzeniu postępowania, wymieniając przy tym ich dane osobowe, w zakresie: imienia, nazwiska oraz adresu zamieszkania, a kopie tego postanowienia przekazał „do wiadomości” m.in. wszystkim wierzycieli, dłużnika, Komornika i Banków. Następnie, w tym samym postępowaniu Komornik wydał „Obwieszczenie o licytacji ruchomości” należących do dłużnika i jego odpisy przesłał „do wiadomości” stron postępowania, przy czym do obwieszczenia załączona była lista, zawierająca dane osobowe wierzycieli w zakresie: imion, nazwisk oraz adresów zamieszkania..

Przeprowadzone w tej sprawie postępowanie doprowadziło do wykazania naruszenia przez Komornika przepisy ustawy i w rezultacie Generalny Inspektor zwrócił się do

²⁰⁶ GI-DS-430/404/02

²⁰⁷ GI-DS-430/404/02

²⁰⁸ GI-DS-430/205/02

Komornika oraz Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia, sprawującego nadzór nad jego działalnością, o dostosowanie praktyki stosowanej przez Komornika do obowiązujących przepisów. Generalny Inspektor, wskazując na przepisy ustawy Kodeks postępowania cywilnego, regulującej tryb postępowania egzekucyjnego, jak też przepisy szczególne, odnoszące się do czynności komorników sądowych, zauważył, że nie określają one treści i formy wspomnianego postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, ograniczając się do wskazania jego przesłanek, a zatem jedynie w sytuacji, gdy wniosek o wszczęcie egzekucji danego świadczenia wniesiony jest łącznie przez wszystkich wierzycieli oznaczonych w tytule wykonawczym, uzasadnione jest wydanie przez komornika sądowego postanowienia o umorzeniu postępowania łącznie na rzecz wszystkich tych wierzycieli. We wszelkich pozostałych sytuacjach, jak wynika z przepisów K.p.c., egzekucja prowadzona jest oddzielnie na rzecz każdego z wierzycieli, co powinno pociągać za sobą również ten skutek, że orzeczenia wydawane przez organ egzekucyjny powinny dotyczyć każdego wierzyciela z osobna. Ponieważ z okoliczności sprawy wynikało, że wniosek o wszczęcie egzekucji nie był wniesiony przez wierzycieli łącznie, Komornik nadał im bowiem indywidualne numery „km”, w konsekwencji, doszło do udostępnienia przez Komornika danych wierzycieli niezgodnego z zasadami przetwarzania danych osobowych.

Ponadto, Generalny Inspektor wskazał, że nieuzasadnione było załączenie przez Komornika do „Obwieszczenia o licytacji ruchomości” listy zawierającej dane osobowe wszystkich wierzycieli. Z przepisów regulujących egzekucję ruchomości wynika bowiem, że dane osobowe każdego z wierzycieli powinny być zachowane w poufności również wobec współwierzycieli występujących w tym samym postępowaniu²⁰⁹. Prezes Sądu częściowo podzielił stanowisko Generalnego Inspektora. Wskazał, że komornik nie powinien w treści postanowień wskazywać adresów zamieszkania wierzycieli. Uznał natomiast, że wskazywanie ich imion i nazwisk wynika z treści art. 325 w zw. z art. 361 K.p.c.

IV. Varia

W 2002 r. Generalny Inspektor rozpatrywał także skargi na przetwarzanie danych osobowych przez syndyka masy upadłości.

Przykładowo, w jednej ze skarg skarżąca poinformowała, że *syndyk upadłości CARBOCOL S.A., zwołując nadzwyczajne walne zgromadzenie akcjonariuszy ww. spółki,*

²⁰⁹ GI-DS-430/205/02

wywiesił w miejscach ogólnodostępnych (na tablicach ogłoszeń w budynkach Lubelskiego Węgla S.A.) listę akcjonariuszy. W wyniku takiego działania syndyk udostępnił osobom do tego nie upoważnionym jej dane osobowe, w zakresie jej imienia, nazwiska i adresu zamieszkania. Jednocześnie Skarżąca przedstawiła kopie pism zawierających jej dane osobowe w ww. zakresie, stanowiące informacje o zgromadzeniach akcjonariuszy. Zarzuty skarżącej zostały potwierdzone w postępowaniu wyjaśniającym wszczętym przez Generalnego Inspektora. Wobec powyższego, Generalny Inspektor zwrócił się do Prezesa Sądu Rejonowego w Lublinie z prośbą o interwencję w sprawie wyeliminowania stosowanej przez Syndyka w postępowaniu upadłościowym „CARBOKOL S.A.” prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Lublinie praktyki polegającej na nie respektowaniu przepisów ustawy.

Generalny Inspektor w wystąpieniu do Prezesa Sądu, wskazując na art. 36 u.o.d.o., oraz przepisy ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037 z późn. zm.) poinformował, że wobec faktu, iż lista akcjonariuszy uprawnionych do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu, podpisana przez zarząd, zawierająca nazwiska i imiona albo firmy (nazwy) uprawnionych, ich miejsce zamieszkania (siedzibę), liczbę, rodzaj i numery akcji oraz liczbę przysługujących im głosów, powinna być wyłożona w lokalu zarządu przez trzy dni powszednie przed odbyciem walnego zgromadzenia, brak jest podstaw do wywieszania listy akcjonariuszy w miejscach ogólnodostępnych, np. na tablicach ogłoszeń w budynkach, do których wchodzić może nieograniczona liczba osób. Generalny Inspektor podkreślił, że taka forma zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia akcjonariuszy spółki w sygnalizowanej sprawie spowodowała udostępnienie osobom do tego nieupoważnionym danych osobowych skarżącej.²¹⁰

W odpowiedzi na powyższe wystąpienie, Prezes Sądu powiadomił Generalnego Inspektora, że Syndyk został odwołany ze sprawowanej funkcji. Jednocześnie poinformował, że w celu zapobieżenia podobnym przypadkom w przyszłości przedstawił sędziom sprawującym funkcje sędziów – komisarzy pismo Generalnego Inspektora z prośbą o zwrócenie uwagi syndykom na konieczność przestrzegania przepisów ustawy.²¹¹

Odpowiadając z kolei na pytanie, czy syndyk spółdzielni przekazując dane „upadłego” innej spółdzielni, która została zaproszona do rokowań w sprawie sprzedaży nieruchomości należących do upadłej spółdzielni naruszył prawo²¹², Generalny Inspektor wskazał, że zakres przedmiotowy ustawy o ochronie danych osobowych nie obejmuje osób

²¹⁰ GI-DS-430/373/02/2346

²¹¹ GI-DS-430/373/02/2685

²¹² GI-DS-430/628/02

prawnych²¹³. Oznacza to, że wynikająca z ustawy o ochronie danych osobowych ochrona nie obejmuje informacji o spółdzielniach mieszkaniowych. Jednocześnie Generalny Inspektor zwrócił uwagę na jawność informacji o osobach wchodzących w skład zarządu i rady nadzorczej spółdzielni wynikającą z przepisów ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 17, poz. 209 z późn. zm.).

Niezależnie od powyższego GODO poinformował, iż organem właściwym do oceny prawidłowości działań prowadzonych przez syndyka masy upadłościowej będzie ustanowiony w przedmiotowej sprawie sędzia komisarz. Zgodnie bowiem z art. 87 § 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 24 października 1934 r. Prawo upadłościowe (Dz. U. z 1991 r. Nr 118, poz. 512 z późn. zm.), sędzia komisarz kieruje tokiem postępowania, ma nadzór nad czynnościami syndyka i oznacza czynności, których syndykowi nie wolno wykonywać bez szczególnego jego zezwolenia albo bez zgody rady wierzycieli.

D. Przetwarzanie danych osobowych w zakresie ochrony zdrowia

W roku sprawozdawczym od 1 stycznia 2002 r. do 31 grudnia 2002 r. wśród skarg kierowanych do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych liczną grupę stanowiły zagadnienia związane z problematyką przetwarzania danych o stanie zdrowia zarówno przez podmioty zajmujące się świadczeniem usług medycznych, jak również organy nadzoru nad prawidłowością świadczenia przedmiotowych usług. Wpłynęło ok. 102 skarg i pytań dotyczących tej problematyki. Największe wątpliwości, podobnie jak w latach ubiegłych, budziła kwestia przetwarzania danych osobowych świadczeniodawców usług medycznych. Wyraźnie zmniejszyła się natomiast ilość skarg dotyczących przetwarzania danych osobowych przez Kasy Chorych.²¹⁴

I. Kasy Chorych

²¹³ Ustawa o ochronie danych osobowych określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych.

²¹⁴ Kasy Chorych powołane na mocy ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153 z późn. zm.) przestały funkcjonować od chwili wejścia w życie ustawy z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz. U. Nr 45, poz. 391 ze zm.), tj. od dnia 1 kwietnia 2003 r.

Tak jak w latach ubiegłych, w roku 2002 do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych kierowano pytania dotyczące dopuszczalnego zakresu przetwarzania danych osobowych ubezpieczonych przez Kasy Chorych, oraz zakresu danych przekazywanych przez świadczeniodawców usług medycznych Kasom Chorych.²¹⁵ Generalny Inspektor wyjaśnił, że zgodnie z ogólną normą zawartą w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, przetwarzanie danych osobowych, w tym ich udostępnianie, jest dopuszczalne, gdy upoważnia bądź zobowiązuje do tego szczególny przepis prawa. Tym samym ustawa o ochronie danych osobowych odsyła do przepisów szczególnych, którymi w przedstawionej sprawie są odpowiednie przepisy ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153, z późn. zm.)²¹⁶ oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 15 stycznia 1999 r. w sprawie ustalenia zakresu niezbędnych danych gromadzonych przez świadczeniodawców oraz w systemach informatycznych Kas Chorych, a także zakresu i procedury wymiany danych pomiędzy Kasami Chorych oraz Kasami Chorych a świadczeniodawcami, Urzędem Nadzoru Ubezpieczeń Zdrowotnych i Krajowym Związkiem Kas Chorych (Dz. U. Nr 7, poz. 66). Zakres danych, które świadczeniodawcy zobowiązani są przekazywać Kasom Chorych określa w szczególności § 3 i 4 ww. rozporządzenia. Generalny Inspektor wskazał, że powołane rozporządzenie obowiązywało do końca 2002 r., ponieważ uchyliło je rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 11 października 2001 r. w sprawie zakresu niezbędnych danych gromadzonych przez świadczeniodawców, szczegółowego sposobu rejestrowania tych danych oraz ich udostępniania kasom chorych, Prezesowi Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń Zdrowotnych, ministrowi właściwemu do spraw zdrowia i wojewodom, w tym także rodzajów wykorzystywanych nośników informacji oraz wzorów dokumentów (Dz. U. Nr 121, poz. 1318, z późn. zm.). Jeżeli więc przekazywanie danych przez świadczeniodawcę następuje w zgodności i na podstawie szczególnych przepisów prawa, to stosownie do ww. art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, przekazywanie takie nie stanowi naruszenia tej ustawy.

Z przekazywaniem danych Kasom Chorych wiązał się także *problem dopuszczalności przekazywania danych przy pomocy środków łączności, np. telefonicznie*.²¹⁷ Mając na uwadze dyspozycję art. 36 u.o.d.o., GODO wyjaśniał, że udostępnienie informacji

²¹⁵ GI-DP-024/530/02

²¹⁶ Ustawa ta straciła moc obowiązującą od 1 kwietnia 2003 r.

²¹⁷ GI-DP-024/548/02

drogą telefoniczną jest dopuszczalne tylko w sytuacji, gdy tożsamość rozmówcy jest potwierdzona i gdy jest on uprawniony do uzyskania żądanych danych.

Osobną grupę stanowiły pytania dotyczące zakresu uprawnień kontrolnych Kas Chorych, w szczególności *zagadnienia dopuszczalności przekazywania kserokopii dokumentacji medycznej na żądanie Kas Chorych w trakcie przeprowadzanych kontroli*.²¹⁸ W odpowiedzi Generalny Inspektor stwierdzał, iż kwestia dopuszczalności kopiowania przez kontrolujących dokumentacji medycznej ubezpieczonych objętych opieką zdrowotną danego świadczeniodawcy powinna być rozpatrywana na gruncie przepisów ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym w związku z przepisem art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych, określającym obowiązek zapewnienia przez administratora danych, aby przetwarzane dane były merytorycznie poprawne i adekwatne w stosunku do celów przetwarzania.²¹⁹

W okresie sprawozdawczym w dalszym ciągu wątpliwości budziła *dopuszczalność przekazywania przez jednostki samorządowe świadczeniodawcom danych mieszkańców w związku z udzielanymi świadczeniami zdrowotnymi*. Na pytanie o dopuszczalność *przekazania w formie elektronicznej szpitalowi miejskiemu danych w zakresie nazwisk, imion, numerów PESEL oraz adresów wszystkich mieszkańców miasta*,²²⁰ Generalny Inspektor udzielił odpowiedzi, że ponieważ świadczeniodawcy obowiązani są z mocy prawa do przekazania Kasom Chorych wyłącznie danych osób, którym udzielili świadczeń zdrowotnych (co wynika ze wskazanego już uprzednio rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej w sprawie ustalenia zakresu niezbędnych danych gromadzonych przez świadczeniodawców oraz w systemach informatycznych Kas Chorych, a także zakresu i procedury wymiany danych pomiędzy Kasami Chorych oraz Kasami Chorych a świadczeniodawcami, Urzędem Nadzoru Ubezpieczeń Zdrowotnych i Krajowym Związkiem Kas Chorych), to żądanie dyrektora szpitala w przedmiocie udostępnienia szpitalowi imienia, nazwiska, numeru PESEL i adresu wszystkich mieszkańców miasta, bez względu na to, czy korzystali oni ze świadczeń zdrowotnych udzielanych przez ten szpital – celem dokonania rozliczeń z Kasami Chorych, jest bezpodstawne.

W sprawie dopuszczalności potwierdzania przez Kasę Chorych w zbiorach danych prowadzonych przez ZUS uprawnień pacjentów do refundacji odpłatności za leki z tytułu

²¹⁸ GI-DP-024/726/02, GI-DP-024/783/02, GI-DP-024/793/02

²¹⁹ pismo Prezesa UNUZ z dnia 28 lutego 2002 r. (DNU-022-29/02-1/AM) skierowane w tej sprawie do Dyrektorów Kas Chorych, więcej na ten temat w rozdziale Wystąpienia Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych

²²⁰ GI-DP-024/614/02

*inwalidztwa wojennego*²²¹ Generalny Inspektor wyjaśnił, że warunki udostępniania danych przez ZUS na wniosek Kasy Chorych rozstrzygać należy w świetle przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 z późn. zm.). W katalogu podmiotów uprawnionych do pozyskania danych osobowych zgromadzonych na koncie ubezpieczonego i na koncie płatnika składek, nie znajdują się jednak Kasy Chorych (art. 50 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych), a wobec powyższego nie można stwierdzić, żeby po stronie ZUS istniał obowiązek udostępnienia tych danych.

Wiele pytań dotyczyło *dopuszczalności przekazywania na rzecz Kas Chorych przez świadczeniodawców danych dotyczących lekarzy i pozostałego personelu zatrudnionego u tych świadczeniodawców*.²²² W takich przypadkach Generalny Inspektor informował, iż przetwarzanie danych osobowych (w tym również ich udostępnianie) możliwe jest w tym przypadku na podstawie ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym, ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408 ze zm.) oraz wydanych na ich podstawie aktów wykonawczych. Jeżeli zatem zakres żądanych informacji mieści się w wyżej wymienionych przepisach, będzie istnieć podstawa do udzielenia informacji.²²³

Zakres spraw dotyczących niezgodnego z ustawą przetwarzania danych osobowych przez Kasy Chorych w omawianym okresie sprawozdawczym dotyczył także *naruszenia przez Kasy obowiązku właściwego zabezpieczenia danych osobowych*, o którym mowa w ustawie o ochronie danych osobowych, np. udostępnienia danych osobom nieupoważnionym.²²⁴ I tak Generalny Inspektor otrzymał informację, że w okresie od października do początku grudnia 2001 r., w siedzibie Podlaskiej Regionalnej Kasy Chorych w Białymstoku (PRKCh), osoba nie będąca pracownikiem tej instytucji, miała dostęp do danych osobowych, których administratorem jest Podlaska Regionalna Kasa Chorych w Białymstoku. Jak wskazano, osoba ta w szczególności korzystała z systemu informatycznego ww. Kasy Chorych, miała wgląd w akta osobowe pracowników PRKCh, miała dostęp do akt toczących się postępowań kontrolnych i zapoznawała się z aktami toczących się postępowań prowadzonych przez PRKCh w sprawie konkursu ofert na świadczenia medyczne.

²²¹ GI-DP-024/429/02

²²² GI-DP-024/1101/02, GI-DP-024/1231/02, GI-DP-024/1265/02

²²³ GI-DP-024/791/02

²²⁴ GI-DS-430/647/01, GI-DS-430/353/02

Na podstawie ustaleń dokonanych w przedmiotowej sprawie (m.in. na podstawie wyników czynności kontrolnych przeprowadzonych przez inspektorów Generalnego Inspektora) stwierdzono, iż Podlaska Regionalna Kasa Chorych umożliwiła dostęp do danych osobowych osób ubezpieczonych w PRKCh, pacjentów tej Kasy osobie do tego nieupoważnionej i w konsekwencji doszło do naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych (art. 26 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 36). Powyższe stało się podstawą do wydania przez Generalnego Inspektora decyzji administracyjnej nakazującej ww. Kasie usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych, poprzez zabezpieczenie danych osobowych w taki sposób, aby osoby do tego nieupoważnione nie miały do nich dostępu.²²⁵ W świetle analizy przepisów ustawy nie został bowiem spełniony żaden z warunków wynikających z art. 23 ust. 1 pkt 1-5, który uzasadniałby przetwarzanie tych danych osobowych przez byłego pracownika Kasy, a ponadto Podlaska Regionalna Kasa Chorych, jako administrator danych osobowych, nie dochowała obowiązku zastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych, prowadzącego do takiego zabezpieczenia danych osobowych, aby nie zostały one udostępnione osobom nieupoważnionym, zabrane przez osobę nieuprawnioną, przetwarzane z naruszeniem ustawy, zmienione, utracone, uszkodzone lub zniszczone.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych uznał ponadto, iż dokonane w sprawie ustalenia pozwalają na przypisanie osobom odpowiedzialnym za przetwarzanie danych osobowych w PRKCh znamion przestępstwa stypizowanego w art. 51 ustawy o ochronie danych osobowych, polegającego na udostępnieniu danych osobowych lub umożliwieniu dostępu do nich osobom nieupoważnionym. Realizując zatem obowiązek wynikający z art. 19 ustawy, Generalny Inspektor zawiadomił o niniejszej sprawie organy ścigania.²²⁶

II. Świadczeniodawcy usług medycznych

W omawianym okresie sprawozdawczym przedmiotem wielu spraw z zakresu przetwarzania danych osobowych było nieuprawnione, w ocenie skarżących, przetwarzanie ich danych osobowych przez świadczeniodawców usług medycznych. *Zarzuty dotyczyły głównie przetwarzania danych osobowych z naruszeniem zasady legalności i właściwego*

²²⁵ GI-DEC-DS-199/02/673,674

²²⁶ GI-DS-430-647/01/GI-DS-430/353/02/2431

zabezpieczenia zbiorów danych, o którym mowa w art. 36 ustawy (tj. udostępnienia danych osobom nieupoważnionym, braku zastosowania stosownych środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych). Należy podkreślić, iż w 2002 roku szczególnie wiele pytań związanych tematycznie z ochroną zdrowia dotyczyło *zasad prowadzenia, udostępniania i zabezpieczenia dokumentacji medycznej.*²²⁷

Przykładem może być skarga, z której wynikało, iż *dane osobowe skarżącego zawarte w historii jego choroby zostały udostępnione przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej (SP ZOZ) zatrudnionemu w przedmiotowej placówce lekarzowi, który sporządził kserokopię dokumentacji medycznej skarżącego i następnie w ten sposób pozyskane dane osobowe wykorzystał w prywatnych celach, tj. za pośrednictwem swojego obrońcy przekazał dokumentację sądowi w toczącym się przeciwko niemu z powodztwa skarżącego postępowaniu karnym.*²²⁸

W toku postępowania administracyjnego przeprowadzonego w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił, iż pozyskanie danych osobowych skarżącego w ww. celach naruszyło przepisy dotyczące tajemnicy lekarskiej wynikającej z ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodzie lekarza (Dz. U. z 1997 r. Nr 28, poz. 152 z późn. zm.) i w konsekwencji skierował wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec wskazanego w skardze lekarza. Nie znalazł natomiast potwierdzenia zarzut niewłaściwego zabezpieczenia danych przez SP ZOZ zatrudniający ww. lekarza.²²⁹ Zebrany w sprawie materiał dowodowy doprowadził bowiem do ustalenia, iż administrator danych, tj. SP ZOZ przetwarzał dane skarżącego z zachowaniem zasad przetwarzania danych osobowych, natomiast zatrudniony przez szpital lekarz, będąc osobą zobowiązaną do ochrony danych osobowych pacjentów, poprzez udostępnienie danych osobowych będących przedmiotem postępowania, realizował prywatne cele, nie związane z działalnością administratora danych (SP ZOZ), a konsekwencją powyższego było udostępnienie danych osobom nieupoważnionym - w myśl ustawy o ochronie danych osobowych, jak również naruszenie tajemnicy lekarskiej. Analiza okoliczności faktycznych ustalonych w niniejszej sprawie prowadziła zatem do wniosku, iż poprzez działanie polegające na ujawnieniu historii choroby skarżącego na rozprawie, bez wiedzy i zgody sądu – lekarz pominął również określony

²²⁷ np. GI-DP-024/60/02

²²⁸ GI-DS-430/614/01

²²⁹ GI-DEC-DS-155/02

przepisami prawa tryb postępowania, jaki ustawodawca przewidział w przypadku włączenia dowodów do akt postępowania sądowego.

Wątpliwości Generalnego Inspektora w ww. sprawie podzielił Okręgowy Sąd Lekarski, który poinformował, iż postępowanie wyjaśniające zainicjowane wnioskiem Generalnego Inspektora o pociągnięcie do odpowiedzialności dyscyplinarnej wskazanego w skardze lekarza zakończyło się wydaniem wobec niego kary dyscyplinarnej.²³⁰

Sprawa wykorzystania dokumentacji medycznej znajdującej się w dyspozycji SP ZOZ przez zatrudnionego w nim lekarza w celach prywatnych stała się ponadto dla Generalnego Inspektora impulsem do zasygnalizowania Ministrowi Zdrowia szerszego problemu, a mianowicie Generalny Inspektor zwrócił się z pytaniem, czy wszyscy lekarze zatrudnieni w zakładzie opieki zdrowotnej powinni mieć prawo wglądu w indywidualną dokumentację medyczną pacjenta zakładu bez względu na to, czy są leczą danego pacjenta czy nie, a tym samym, czy wszyscy zatrudnieni w zakładzie opieki zdrowotnej uprawnieni są do nieograniczonego dostępu do wszelkiej dokumentacji medycznej zakładu. Odnosząc się do powyższego Ministerstwo Zdrowia stanęło na stanowisku, iż lekarz będący pracownikiem danego zakładu opieki zdrowotnej może mieć wgląd do dokumentacji medycznej pacjenta tego zakładu, jeśli jest to związane z wykonywaniem jego obowiązków pracowniczych. Natomiast jeśli dochodzi do wykorzystania dokumentacji w celach prywatnych lekarza, to czyn ten spełnia przesłanki naruszenia tajemnicy lekarskiej.²³¹

W odpowiedzi na pytania dotyczące *dopuszczalności udostępnienia dokumentacji medycznej (historii choroby) studentom, doktorantom, pielęgniarcom*²³², Generalny Inspektor wskazywał, że oprócz przepisów dotyczących zasad prowadzenia i udostępniania danych z dokumentacji medycznej obowiązuje także tajemnica lekarska. Zgodnie z art. 5 ustawy o ochronie danych osobowych, jeżeli przepisy odrębnych ustaw, które odnoszą się do przetwarzania danych, przewidują dalej idącą ochronę, niż wynika to z tejże ustawy, stosuje się przepisy tych ustaw. Taką dalej idącą ochronę przewidują przepisy ustawy o zawodzie lekarza, której art. 40 ust. 1 nakłada na lekarza obowiązek zachowania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem, a uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu. Lekarz zwolniony jest z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej w pewnych ściśle określonych przypadkach (art. 40 ust. 2 ustawy o zawodzie lekarza) i jest zobowiązany do udostępnienia dokumentacji medycznej tylko gdy wyczerpana zostanie dyspozycja ww. przepisów.

²³⁰ sygn. OIL RO-89/2000/2002

²³¹ sygn. PR-023-TK/466/02

²³² GI-DP-024/519/02, GI-DP-024/596/02

Na pytanie dotyczące *dopuszczalności udostępnienia dokumentacji medycznej zakładom ubezpieczeniowym*²³³, Generalny Inspektor udzielił odpowiedzi, iż kwestie udostępniania zakładom ubezpieczeniowym dokumentacji medycznej w sposób wyraźny rozstrzyga art. 18 ust. 3 pkt 6 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej. Stanowi on, iż zakład opieki zdrowotnej udostępnia zakładom ubezpieczeniowym, w związku z prowadzonym przez nie postępowaniem, dokumentację medyczną osób korzystających ze świadczeń zdrowotnych zakładu. Niezbędnym warunkiem skutecznego powoływania się na zawarte w cytowanym wyżej przepisie uprawnienie jest zatem prowadzenie przez zakład ubezpieczeń stosownego postępowania po zaistnieniu określonego zdarzenia losowego. Szczegółowe warunki udostępniania dokumentacji medycznej w zakładach opieki zdrowotnej określają natomiast przepisy wskazanego już wcześniej rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie rodzajów dokumentacji medycznej w zakładach opieki zdrowotnej, sposobu jej prowadzenia oraz szczegółowych warunków jej udostępniania. Wyrażenie przez osobę, której dokumentacja dotyczy, zgody na jej udostępnienie wskazanym wyżej podmiotom jest w tej sytuacji zbędne. Generalny Inspektor zauważył, iż zakres danych udostępnianych przez zakłady opieki zdrowotnej zakładom ubezpieczeniowym winien być – stosownie do brzmienia art. 26 ust.1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych – adekwatny do celu udostępnienia. Należałoby zatem wnioskować, iż zakres udostępnianej im dokumentacji winien obejmować wyłącznie takie dokumenty, które są niezbędne z punktu widzenia prowadzonego przez zakład ubezpieczeń postępowania.

Do Generalnego Inspektora wpłynęło również *pytanie dotyczące dopuszczalnej ze względów prawnych oraz ze względów bezpieczeństwa formy przekazywania dokumentacji medycznej między świadczeniodawcami usług medycznych, a lekarzem orzecznikiem ZUS*.²³⁴ W odpowiedzi Generalny Inspektor wyjaśnił, iż zgodnie z § 54 ust. 4 i 5 cytowanego już rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie rodzajów dokumentacji medycznej w zakładach opieki zdrowotnej, sposobu jej prowadzenia oraz szczegółowych warunków jej udostępniania wynika, że dokumentację udostępnia się na zewnątrz zakładu w formie kopii, wyciągów i odpisów, chyba że uprawniony organ żąda udostępnienia oryginałów dokumentacji. W razie wydania oryginałów dokumentacji należy pozostawić kopię lub pełny odpis wydanej dokumentacji, chyba że zwłoka w jej wydaniu mogłaby narazić na szkodę.

Ponadto pytano, *czy oddział regionalny Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego może pozyskać dokumentację medyczną dotyczącą osoby w niej ubezpieczonej w związku z*

²³³ GI-DP-024/276/02

²³⁴ GI-DP-024/672/02

*prowadzonym postępowaniem powypadkowym*²³⁵, czy konieczna jest zgoda ubezpieczonego na udostępnienie dokumentacji medycznej Kasie oraz czy konieczne jest złożenie wniosku o udostępnienie danych przez Kasę²³⁶. Udzielono odpowiedzi, że udostępnienie wnioskowanych danych wynika z przepisów szczególnych - na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t. j. Dz. U. z 1998 r. Nr 7, poz. 25 z późn. zm.) oraz ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, a także aktów wykonawczych do niniejszych ustaw, m.in. z rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 21 października 1991 r. w sprawie ustalania prawa do renty inwalidzkiej rolniczej oraz zgłaszania i ustalania okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy rolniczej (Dz. U. Nr 103, poz. 449 z późn. zm.). Powyższe stanowi wystarczającą przesłankę legalności przetwarzania tych danych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Żądanie zgody osoby, której dokumentacja ta dotyczy jest więc w tym przypadku zupełnie zbędne.

Generalny Inspektor wskazał ponadto, iż z uwagi na treść art. 29 u.o.d.o., do udostępnienia danych w celu włączenia do zbioru nie znajduje zastosowania wniosek określony w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 czerwca 1998 r. w sprawie określenia wzorów wniosku o udostępnienie danych osobowych, zgłoszenia zbioru danych do rejestracji oraz imiennego upoważnienia i legitymacji służbowej inspektora Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych. Wystarczająca jest pisemna forma zwrócenia się o udostępnienie danych.

Z zagadnieniem przetwarzania danych zawartych w dokumentacji medycznej wiązało się także pytanie, czy *powstający w wyniku przekształcenia poprzednika (państwowej przychodni) niepubliczny zakład opieki zdrowotnej ma prawo przejąć dokumentację medyczną, w tym dokumentację osób, które w tym nowym zakładzie opieki zdrowotnej nie korzystają z usług medycznych*²³⁷. Również i ten problem rozpatrzony został w oparciu o przepisy ustawy o zakładach opieki zdrowotnej oraz rozdział 5 i 6 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie rodzajów dokumentacji medycznej w zakładach opieki zdrowotnej, sposobu jej prowadzenia oraz szczegółowych warunków jej udostępniania. Jeżeli bowiem zadania zlikwidowanego zakładu przejmuje inny zakład, przejmuje on dokumentację bieżącą i archiwalną zlikwidowanego zakładu (§ 52 ust. 2 rozporządzenia). Stosownie natomiast do § 54 ust. 3, 4 i 5 powołanego rozporządzenia, udostępnienie dokumentacji na zewnątrz zakładu następuje w trybie zapewniającym zachowanie poufności i ochrony danych osobowych, za

²³⁵ GI-DP-024/598/02

²³⁶ Ibidem

²³⁷ GI-DP-024/604/02

pokwitowaniem odbioru i z zastrzeżeniem zwrotu po wykorzystaniu, jeżeli udostępnia się oryginał dokumentacji. W razie wydania oryginałów dokumentacji należy pozostawić kopię lub pełny odpis wydanej dokumentacji, chyba, że zwłoka w jej wydaniu mogłaby narazić pacjenta na szkodę. Dokumentację udostępnia się na zewnątrz zakładu w formie kopii, wyciągów bądź odpisów, chyba że uprawniony organ żąda udostępnienia oryginałów tej dokumentacji. Z powyższych aktów prawnych wynika, iż zakład opieki zdrowotnej, pomimo tego, że nie udziela już świadczeń zdrowotnych określonej osobie jest uprawniony do przechowywania dokumentacji medycznej.

W omawianym okresie sprawozdawczym Generalny Inspektor rozpatrzył ponadto *skargę dotyczącą nielegalnego przetwarzania danych osobowych przez prowadzącego Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Medyczne „MEDYK” (NZ OZ).*²³⁸ Przeprowadzone w sprawie postępowanie wyjaśniające wykazało, iż u podstaw przetwarzania danych skarżącego przez ww. NZ OZ nie znajduje się żadna z przesłanek legalności przetwarzania i w rezultacie Generalny Inspektor nakazał ich usunięcie w wydanej decyzji administracyjnej.²³⁹

W ocenie Generalnego Inspektora przetwarzanie danych skarżącego przez NZ OZ nie znajdowało bowiem uzasadnienia w przepisach prawa, w szczególności w przepisach ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153 z późn. zm.) i ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408 z późn. zm.). Podstawą do zajęcia takiego stanowiska w sprawie stały się ustalenia, z których wynikało, że ww. podmiot wszedł w posiadanie danych skarżącego wskutek nawiązania stosunku pracy z lekarzem, u którego skarżący wpisany był na listę pacjentów. Lekarz ten w sposób nieuprawniony zabrał z dotychczasowego miejsca pracy zapisane w formie elektronicznej dane osobowe swoich pacjentów (w tym dane skarżącego) pochodzące ze zbiorczej deklaracji wyboru lekarza rodzinnego. W ten sposób dane skarżącego zostały włączone do systemu informatycznego Centrum Medycznego i przechowywane w formie tzw. „aktywnej” listy pacjentów, która jest podstawą rozliczeń dokonywanych pomiędzy ww. podmiotem, a Podkarpacką Regionalną Kasą Chorych. W myśl art. 53 ust. 4 pkt 2 tej ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym warunki i zasady udzielania świadczeń określa umowa zawarta pomiędzy kasą chorych a świadczeniodawcami. Z zawartej pomiędzy ww. podmiotem a Podkarpacką Regionalną Kasą Chorych umowy wynikało, iż Centrum może udzielać świadczeń zdrowotnych jedynie

²³⁸ GI-DS-430/231/01

²³⁹ GI-DEC-DS-160/02

osobom, które złożyły deklarację imienną wyboru lekarza, natomiast NZ OZ takiej deklaracji skarżącego nie posiadał. Wskazano ponadto, że u podstaw stanowiska Generalnego Inspektora w tej sprawie znajdował się także art. 18 ust. 1 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, zgodnie z którym zakład opieki zdrowotnej jest obowiązany prowadzić dokumentację medyczną osób korzystających ze świadczeń zdrowotnych zakładu. Podstawą zaś udzielania ww. świadczeń w przedmiotowej sprawie jest wyłącznie imienna deklaracja wyboru lekarza.

W drodze decyzji administracyjnej została także rozstrzygnięta *sprawa legalności przetwarzania danych osobowych skarżącej przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej (SP ZOZ) – Przychodnię Lekarską – w ramach realizowanego przez ww. podmiot „Programu badań przesiewowych dla wczesnego rozpoznawania raka szyjki macicy”*.²⁴⁰ Generalny Inspektor w toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego ustalił, iż zbiór, w ramach którego przetwarzane były dane osobowe skarżącej, był zbiorem doraźnym²⁴¹, a jednocześnie, co potwierdzili inspektorzy GODO w czasie czynności kontrolnych, ZOZ zastosował środki organizacyjne i techniczne spełniające wymogi ustawy o ochronie danych osobowych (art. 36) i wydanego na jej podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie podstawowych warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych. Po zakończeniu i ostatecznym rozliczeniu programu z Ministrem Zdrowia (na podstawie łączącej ich umowy) oraz z właściwą kasą chorych, wszystkie dane osobowe przetwarzane przez ZOZ na potrzeby przedmiotowego programu, zostały komisyjnie usunięte. Ustalono, że aktualnie ZOZ przetwarza, na potrzeby dokumentacji medycznej, jedynie dane osobowe osób, które wzięły udział w programie.

W innej sprawie, jako przykład działań świadczeniodawców usług medycznych naruszających przepisy ustawy wskazano *udostępnienie przez lekarza danych o stanie zdrowia skarżącej (historii choroby) dyrektorowi szkoły (jej pracodawcy), w wyniku czego skarżąca nie otrzymała urlopu dla poratowania zdrowia*.²⁴² Z przeprowadzonego w niniejszej sprawie postępowania nie wynikało, aby lekarz udostępnił dyrektorowi szkoły historię choroby skarżącej, natomiast ustalono, iż lekarz poinformował ogólnie pracodawcę skarżącej

²⁴⁰ GI-DEC-DS-59/02

²⁴¹ Zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy o ochronie danych osobowych, w odniesieniu do zbiorów danych osobowych sporządzanych doraźnie, wyłącznie ze względów technicznych, szkoleniowych lub w związku z dydaktyką w szkołach wyższych, a po ich wykorzystaniu niezwłocznie usuwanych albo poddawanych anonimizacji, mają zastosowanie jedynie przepisy rozdziału 5.

²⁴² GI-DS-430/471/02

o tym, czy istnieją podstawy do udzielenia rocznego urlopu płatnego dla poratowania zdrowia. Powyższe znajdowało natomiast uzasadnienie w przepisach prawa (art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy), tj. w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 1997 r. Nr 56 poz. 357) oraz wydanego na jej podstawie rozporządzenia z dnia 23 listopada 2000 r. w sprawie trybu orzekania o potrzebie udzielenia nauczycielowi urlopu dla poratowania zdrowia (Dz. U. z 2001 r. Nr 1 poz. 13), określających szczegółowo tryb wydania przez lekarza orzeczenia o potrzebie udzielenia nauczycielowi urlopu dla poratowania zdrowia.

Sprawy związane z naruszeniem etyki lekarskiej były natomiast przekazywane według właściwości do organów właściwych (np. do Izb Lekarskich, Biura Praw Pacjenta).²⁴³

Generalny Inspektor w omawianym okresie sprawozdawczym zajmował się także *sprawą udostępnienia przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej (SP ZOZ) danych osobowych skarżącej, zawartych w jej karcie chorobowej Urzędowi Gminy, celem rozpatrzenia przez ten Urząd skargi skarżącej dotyczącej funkcjonowania Szpitala*.²⁴⁴ W przedmiotowej sprawie w toku postępowania SP ZOZ w żaden sposób nie wykazał, aby u podstaw udostępnienia danych o stanie zdrowia skarżącej znalazła się jakkolwiek przesłanka przetwarzania danych szczególnie chronionych z art. 27 ust. 2 ustawy. W szczególności działanie Szpitala nie znajdowało uzasadnienia w przepisach ustawy o zakładach opieki zdrowotnej i wydanych na jej podstawie przepisach rozporządzenia w sprawie rodzajów dokumentacji medycznej w zakładach opieki zdrowotnej, sposobu jej prowadzenia oraz szczegółowych warunków jej udostępniania. Generalny Inspektor podkreślił przy tym, że w świetle ustawy o ochronie danych osobowych udostępnieniem danych jest zarówno materialne przekazanie oryginału dokumentu zawierającego dane osobowe, jego kopii, jak również przekazanie samej jego treści.

Wobec powyższego, wskazując na niezgodność wyżej opisanych działań z przepisami prawa, Generalny Inspektor zwrócił się o podjęcie stosownych czynności, mających na celu wyeliminowanie w przyszłości sygnalizowanych uchybień w procesie przetwarzania przez SP ZOZ danych o stanie zdrowia zawartych w dokumentacji medycznej prowadzonej przez ww. podmiot.²⁴⁵

W 2002 r. Generalny Inspektor zajmował się także *sprawą nieuprawnionego udostępnienia przez jedną z firm zajmujących się zaopatrywaniem w przedmioty ortopedyczne*

²⁴³ GI-DS-430/241/02

²⁴⁴ GI-DS-430/360/02

²⁴⁵ GI-DS-430/360/02/2312

*i środki pomocnicze danych osobowych Urzędowi Nadzoru Ubezpieczeń Zdrowotnych.*²⁴⁶ W toku postępowania Generalny Inspektor ustalił, że działanie wskazanej w skardze firmy, polegające na udostępnieniu Prezesowi Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń Zdrowotnych danych osobowych ubezpieczonych, nie spełnia wymogów ustawy o ochronie danych osobowych i w związku z tym, Generalny Inspektor zobowiązał prezesa firmy do podjęcia działań mających na celu przestrzeganie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.

Ww. firma, jak poinformował Prezes Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń Zdrowotnych, odwołując się od decyzji Wielkopolskiej Regionalnej Kasy Chorych, udostępniła mu dane osobowe dotyczące jedenastu osób ubezpieczonych zawarte w kopiach tzw. „zleceń na zaopatrzenie w przedmiot ortopedyczny / środek pomocniczy”, w zakresie: imienia, nazwiska, adresu zamieszkania, numeru PESEL oraz stanu zdrowia. Z okoliczności sprawy wynikało, że właściwa kasa chorych, stosownie do swych ustawowych uprawnień, przeprowadziła we wskazanej w skardze firmie kontrolę realizacji zawartej z nią „Umowy w sprawie dostarczania przedmiotów ortopedycznych oraz środków pomocniczych”. W ocenie Generalnego Inspektora, choć ustawa o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym nie reguluje postępowania w sprawie rozpatrywania odwołania kontrolowanego podmiotu od zaleceń pokontrolnych kasy chorych (przepis art. 53 ust. 4 pkt 6 tej ustawy stanowi jedynie, że umowy między kasą chorych a świadczeniodawcami powinny określać w szczególności, zasady rozpatrywania kwestii spornych, zażaleń, przeprowadzania i udokumentowania postępowania kontrolnego oraz wydawania wniosków pokontrolnych), to niewątpliwie do procedury postępowania w sprawie rozpatrywania kwestii spornych wynikających z takiej umowy nie może zostać włączony Prezes Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń Zdrowotnych, gdyż posiada on kompetencje enumeratywnie wyliczone w przepisie art. 151 a ust. 4 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym. W kontekście powołanych przepisów, Prezes Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń Zdrowotnych nie był właściwy do rozpatrzenia pisma firmy zawierającego jej stanowisko wobec zaleceń pokontrolnych kasy chorych i udostępnienie mu danych osobowych o stanie zdrowia ubezpieczonych, zawartych w dokumentach załączonych do tego pisma, nie znajdowało podstawy w przepisie art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy.

Zauważyć należy, iż w 2002 r. skargi w zakresie przetwarzania danych o stanie zdrowia były także kierowane do Generalnego Inspektora przez świadczeniodawców usług medycznych, którzy z powodu okoliczności faktycznych leżących wyłącznie po stronie osób trzecich nie byli w stanie zapewnić przetwarzanym danym optymalnego stopnia ich

²⁴⁶ GI-DS-430/196/02

zabezpieczenia. Przykładem może być *skarga osoby prowadzącej gabinet lekarsko – rehabilitacyjny, której gabinet (wskutek wypowiedzenia umowy najmu pomieszczeń) wraz ze znajdującą się w nim dokumentacją medyczną, został zajęty przez aktualnego dzierżawcę lokalu (Dyrektora Prywatnego Gimnazjum i Liceum), przy czym osoba ta odmawiała skarżącej zwrotu kartoteki pacjentów oraz pisemnej i elektronicznej dokumentacji pracy skarżącej dla Kasy Chorych, z którą miała podpisaną umowę.*²⁴⁷

Przeprowadzone postępowanie wyjaśniające potwierdziło powyższą okoliczność i dopiero interwencja Generalnego Inspektora doprowadziła do przywrócenia stanu zgodnego z prawem, tj. zwrotu skarżącej przez wskazaną w skardze osobę dokumentacji medycznej pacjentów skarżącej. Wobec twierdzeń osoby przechowującej dokumentację medyczną skarżącej, iż nie przetwarza danych osobowych w niej zawartych, Generalny Inspektor wyjaśniał, że proces przetwarzania danych osobowych odbywa się także poprzez przechowywanie danych osobowych, stosownie do definicji określonej w art. 7 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych.²⁴⁸

Generalny Inspektor w omawianym okresie sprawozdawczym zajmował się także *sprawą przetwarzania przez zajmującą się świadczeniem usług zdrowotnych Spółkę danych osobowych pacjentów Samodzielnego Publicznego Zakładu Lecznictwa Otwartego (SP ZLO).*²⁴⁹ SP ZLO wskazał, iż ww. Spółka wykorzystuje dane osobowe jego pacjentów nie dysponując żadną z przesłanek przetwarzania, o których mowa w przepisach o ochronie danych osobowych i jako dowód w sprawie przedstawił oświadczenia osób (swoich pacjentów), do których Spółka kierowała korespondencję.

Okoliczności tej nie potwierdził zgromadzony w sprawie materiał dowodowy. Jak ustalono dane osobowe pacjentów ww. świadczeniobiorcy usług medycznych, pozyskiwane były na podstawie karty zgłoszenia pacjenta do Spółki, wypełnionej przez osobę zainteresowaną, tj. w oparciu o zgodę tych osób (art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy). W załączeniu do wyjaśnień Spółka nadesłała również kopie kart wypełnionych i podpisanych przez wskazane przez SP ZLO w skardze osoby.

W jednej ze spraw *zwrócono się z pytaniem, czy zniszczenie „Indywidualnej Karty Statystycznej Czasowej Niezdolności do Pracy” (poprzez przedarcie na wpół oraz wyrzucenie*

²⁴⁷ GI-DS-430/537/02

²⁴⁸ Zgodnie z art. 7 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, przez przetwarzanie danych osobowych rozumie się jakiegokolwiek operacje wykonywane na danych osobowych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych.

²⁴⁹ GI-DS-430/574/02

*na śmietnik) przez kierownika przychodni spełnia wymogi prawidłowego zabezpieczenia danych osobowych zawartych w karcie, a jeżeli nie, czy może to skutkować zastosowaniem sankcji karnych przewidzianych w przepisach ustawy o ochronie danych osobowych.*²⁵⁰

Pytającemu wskazano, że każdy przypadek zestawienia danych w sposób, który pozwoli na zidentyfikowanie osoby fizycznej, należy uznać za przetwarzanie danych osobowych w rozumieniu ustawy. Przez usunięcie danych osobowych należy rozumieć ich zniszczenie lub anonimizację. Prawidłowa anonimizacja powinna prowadzić do uniemożliwienia dokonania jakiegokolwiek zestawienia danych osobowych, które mogłoby doprowadzić do zidentyfikowania osoby fizycznej. Z analizy stanu faktycznego przedstawionego przez pytającego wynikało, że dane osobowe zostały udostępnione osobom nieupoważnionym i w konsekwencji działanie takie należało uznać jako złamanie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.

Podobnie jak w latach ubiegłych w pytaniach kierowanych do GODO pojawiał się problem *informacji o osobach zmarłych, szczególnie w kontekście udostępniania dokumentacji medycznej dotyczącej osób zmarłych.*²⁵¹ W odpowiedzi, Generalny Inspektor konsekwentnie informował, że w myśl regulacji ustawy o ochronie danych osobowych (art. 2 ust. 1 w zw. z art. 6) nie znajdują one zastosowania do wykorzystywania informacji o osobach zmarłych.

Wiele wątpliwości budził w 2002 r. problem *dopuszczalności umieszczania w szpitalach przy łóżku chorego tzw. „kart gorączkowych”, czyli zestawień danych zawierających imię i nazwisko pacjenta z informacjami o jego stanie zdrowia (np. wynikami pomiarów temperatury, czasami - z wykazem zastosowanego leczenia).*²⁵² W takich przypadkach Generalny Inspektor, mając na uwadze treść art. 27 ust. 7 u.o.d.o., wskazywał, że restrykcyjne odczytywanie przepisów ustawy, zwłaszcza fragmentu nakazującego stworzenie pełnych gwarancji ochrony danych osobowych, wskazywałoby na konieczność rezygnacji z umieszczania „kart gorączkowych” na łóżkach pacjentów, ponieważ jest to w istocie udostępnianie danych szczególnie chronionych (związanych z rozpoznaniem lekarskim). Takie są też sugestie niektórych lekarzy, którzy swoje uwagi przekazują do Generalnego Inspektora. Jednakże niebezpieczeństwo pomyłki, a zatem niebezpieczeństwo popełnienia błędu lekarskiego w toku leczenia wskazuje, że należy racjonalnie podchodzić do przedstawionego zagadnienia, uwzględniając różne racje, w tym przede wszystkim dobro

²⁵⁰ GI-DS-430/527/02

²⁵¹ GI-DP-024/1025/02, GI-DP-024/433/02, GI-DP-024/438/02, GI-DP-024/1210/02

²⁵² GI-DP-024/1270/02, GI-DP-024/1284/02

pacjenta. Dlatego też Generalny Inspektor zwrócił się do Ministra Zdrowia, przedstawiając uwagi i opinie lekarzy, z pytaniem, czy Minister Zdrowia zechciałby opracować nowe rozwiązania organizacyjne, które mogłyby pogodzić te dwie wartości (prawo do prywatności pacjentów i właściwą informację dla personelu medycznego).

Jedno z pytań dotyczyło dopuszczalności wywieszania list z nazwiskami osób zapisanych na wizyty o określonej godzinie do lekarzy specjalistów²⁵³. Generalny Inspektor wyjaśnił, iż samo zamieszczenie listy danych osobowych pacjentów na drzwiach gabinetu lekarskiego nie przesądza o tym, że dana osoba jest chora na jakąkolwiek chorobę. Oczekiwanie na wizytę u konkretnego specjalisty nie jest ponadto jednoznaczne z leczeniem się na ściśle określoną chorobę. Nie można więc w tym przypadku mówić o naruszeniu przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.. Biorąc pod uwagę jednak, iż wskazana wyżej forma przetwarzania danych osobowych może powodować wśród pacjentów negatywne reakcje, wydaje się, iż rozwiązaniem lepszym organizacyjnie byłoby wprowadzenie przez przychodnię, np. systemu numerków, zgodnie z kolejnością zapisywania pacjentów.

Przedmiotem odrębnej grupy pytań kierowanych do GIODO w 2002 r. były problemy związane z przekazywaniem danych adresowych na użytek poszczególnych jednostek opieki zdrowotnej, w celu nawiązania kontaktu lub zaproszenia pewnych grup osób na badania. I tak, na pytanie czy dopuszczalne jest przekazanie danych adresowych pacjentów położnej środowiskowej²⁵⁴, Generalny Inspektor udzielił odpowiedzi, że poza zgodą osób, których dane dotyczą, nie jest możliwe przekazanie danych przez zakład opieki zdrowotnej (art. 23 ust. 1 pkt 1 u.o.d.o.). Ewentualne udostępnienie danych w istocie miałoby bowiem na celu jedynie ułatwienie prowadzenia działalności gospodarczej ww. osobie.

Na pytanie, czy dopuszczalne jest przekazanie akademii medycznej danych z akt przetwarzanych przez urzędy stanu cywilnego, w celu zaproszenia wybranych grup osób na badania stanu uzębienia²⁵⁵, Generalny Inspektor stwierdził, iż działania podejmowane w ramach programu profilaktycznego niewątpliwie uznać należy za wykonywanie zadań realizowanych dla dobra publicznego. Tym samym udostępnienie akademii medycznej przez organy gminy danych osób mieszczących się we wskazanych w piśmie przedziałach wiekowych znajduje umocowanie prawne w art. 23 ust. 1 pkt 2 i 4 ustawy o ochronie danych osobowych w związku z art. 44 h ust. 2 pkt 1 ustawy o ewidencji ludności i dowodach

²⁵³ GI-DP-024/807/02

²⁵⁴ GI-DP-024/1263/02

²⁵⁵ GI-DP-024/629/02

osobistych. Odrębną kwestią jest natomiast udział wytypowanych osób we wspomnianym programie. Oczywiście jest, iż uczestniczenie w nim uzależnione jest od wyrażenia przez nie zgody w tym zakresie. W przypadku osób małoletnich, nie mających pełnej zdolności do czynności prawnych, zgodę taką powinni wyrazić ich opiekunowie prawni. Generalny Inspektor wskazał ponadto, iż podmiot, któremu udostępniono dane, będący ich administratorem, obowiązany jest respektować wszystkie wymagania ustawy o ochronie danych osobowych, w tym m.in. te dotyczące obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 25 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych.

Na pytanie niepublicznego zakładu opieki zdrowotnej, *czy może pozyskać z poradni dziecięcych dane dzieci urodzonych w 1998 r. w celu przeprowadzenia akcji szczepień ochronnych*²⁵⁶, Generalny Inspektor uznał, iż przetwarzanie przez zakład opieki zdrowotnej danych osób, którym mają być udzielone świadczenia zdrowotne, jest niezbędne w celu wykonania zadań realizowanych dla dobra publicznego (art. 23 ust. 1 pkt 4 u.o.d.o.).

Generalny Inspektor rozpatrzył także *skargę na Pracownię Medycyny Rodzinnej Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego działającą w porozumieniu z Małopolską Regionalną Kasą Chorych, prowadzącą badania satysfakcji pacjenta z usług lekarzy pierwszego kontaktu*²⁵⁷. Skarżący podnosili, iż *pozyskane w trakcie badania na podstawie ankiet dane nie zostały zanonimizowane, gdyż na kwestionariuszach ponownie przesłanych przez Pracownię naniesiony został kod numeryczny*²⁵⁸. W trakcie przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego ustalono, że wszelkie informacje uzyskiwane przy użyciu kwestionariuszy pozostają anonimowe, tj. nie były i nie będą w przyszłości łączone z danymi osobowymi osób ankietowanych. Dane osobowe były przetwarzane przez Pracownię doraźnie, wyłącznie na czas wysyłania do respondentów ankiety i listów przypominających. Wyjaśniono ponadto, że po zakończeniu wysyłki wszelkie informacje pozwalające na identyfikację osoby zostały usunięte i nie są dalej przechowywane. Zapewniono, że w chwili obecnej - gdy uzyskiwanie wypełnionych ankiet zostało zakończone - nie ma możliwości identyfikacji osoby na podstawie numeru ankiety.

Do Generalnego Inspektora wpływały także sprawy związane z zakresem dopuszczalnej kontroli sprawowanej przez organ prowadzący jednostkę ochrony zdrowia. Generalnego Inspektora pytano, *czy dopuszczalny jest wgląd kontrolerów do teczek*

²⁵⁶ GI-DP-024/933/02

²⁵⁷ GI-DP-430/37/02/, GI-DP-024/855/02

²⁵⁸ Ibidem

*osobowych pracowników jednostki*²⁵⁹. Generalny Inspektor w odpowiedzi stwierdził iż kwestia, ta powinna być rozpatrywana na gruncie przepisów ustawy o zakładach opieki zdrowotnej oraz aktów wykonawczych do niej, w tym m.in. rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 listopada 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru nad samodzielnymi publicznymi zakładami opieki zdrowotnej i nad jednostkami transportu sanitarnego (Dz. U. Nr 94, poz. 1097). Udostępnianie danych osobowych (dokumentów), o których mowa, dopuszczalne jest więc wówczas, gdy zezwalają na to powołane wyżej przepisy, określające tryb i zakres przeprowadzanej kontroli. Interpretacja tych przepisów i jednocześnie ocena, czy wgląd w akta osobowe pracowników mieści się w zakresie kontroli nie należy jednak do zadań Generalnego Inspektora. Jednocześnie wyjaśniono, iż przepis art. 29 ustawy o ochronie danych osobowych nie znajduje w takim przypadku zastosowania. Generalny Inspektor podkreślił także, iż każdy kontrolujący powinien natomiast, jak wynika z wymienionego wyżej rozporządzenia, posiadać imienne upoważnienie, określające m.in. zakres kontroli.

W 2002 r. ponownie pojawiały się sprawy dotyczące obowiązku rejestracji zbioru danych osobowych. Do Generalnego Inspektora zwrócił się *właściciel zakładu okulistyczno-optycznego z pytaniem, czy jest zwolniony z obowiązku zgłoszenia zbioru danych pacjentów zakładu Generalnemu Inspektorowi do rejestracji*²⁶⁰. GODO informował, iż zwolnienie z obowiązku zgłoszenia do rejestracji zbioru danych, będzie miało miejsce, jeśli jego prowadzenie ma związek wyłącznie ze świadczeniem usług medycznych. Podstawą takiego zwolnienia będzie wówczas art. 43 ust. 1 pkt 5 ustawy. Zwolnienie z omawianego obowiązku będzie również możliwe, gdy pomimo udzielania świadczeń nie mających charakteru usług medycznych, zachodzi inna okoliczność określona w art. 43 ust. 1 ustawy. Dla rozwiązania przedstawionego problemu zasadnicze znaczenie ma wykładnia, użytego w art. 43 ust. 1 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych, pojęcia „usługi medyczne”. Należy przyjąć, że analizowany zwrot jest równoznaczny z terminem „świadczenia medyczne” zdefiniowanym pod względem przedmiotowym w art. 3 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej. Jednakże działania wymienione w tym przepisie tylko wtedy będą miały charakter świadczeń medycznych, jeśli będą wykonywane przez uprawnione do tego podmioty, działające w określonej w przepisach szczególnych formie prawnej i zarejestrowane w odpowiednim rejestrze. Takim podmiotem może być zakład opieki zdrowotnej (art. 1 ust. 1 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej), lekarz prowadzący indywidualną praktykę lekarską - art. 50

²⁵⁹ GI-DP-024/1148/02

²⁶⁰ GI-DP-024/1081/02

ustawy z dnia 5 grudnia 1996 roku o zawodzie lekarza (t.j. Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 204) lub lekarze prowadzący grupową praktykę lekarską (art. 50a ustawy o zawodzie lekarza).

E. Przetwarzanie danych osobowych w związku z zatrudnieniem

Sprawy, jakie wpłynęły do Generalnego Inspektora dotyczyły spraw związanych ze stosunkami pracy oraz świadczeniem pracy na innej podstawie prawnej, niż umowa o pracę.

W omawianym okresie sprawozdawczym, w stosunku do poprzednich okresów działalności Generalnego Inspektora, utrzymała się wysoka ilość skarg i pytań prawnych dotyczących problematyki zbyt szerokiego zakresu danych osobowych zbieranych od pracowników oraz legalności udostępnienia przez pracodawców danych dotyczących pracowników. Zdecydowanie zwiększyła się natomiast ilość skarg dotyczących naruszenia przez pracodawcę obowiązku wynikającego z przepisu art. 36 u.o.d.o. Ogółem Generalny Inspektor rozpatrzył ok. 80 spraw z zakresu przetwarzania danych osobowych w związku z zatrudnieniem.

W odpowiedziach na pytania dotyczące *zakresu danych osobowych przetwarzanych przez pracodawcę* Generalny Inspektor wskazywał, iż zasady oraz zakres gromadzenia przez pracodawców danych osobowych pracowników określają przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 ze zm.)²⁶¹. W sposób szczegółowy zagadnienie to uregulowane zostało w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286). Odpowiadając na pytanie dotyczące dopuszczalności *żądania od pracownika informacji o datach urodzin dzieci*, Generalny Inspektor wskazał, iż przetwarzanie przez pracodawcę tego rodzaju informacji nie narusza przepisów ustawy o ochronie danych osobowych. Możliwość ich przetwarzania wynika bowiem ze szczególnych przepisów prawa. Zgodnie z § 6 ust. 1 powołanego rozporządzenia, pracodawca zakłada i prowadzi oddzielnie dla każdego pracownika akta osobowe. W skład akt osobowych wchodzi m.in. kwestionariusz osobowy, którego pomocniczy wzór określony został w załączniku nr 1 do powołanego rozporządzenia. Stosownie do pkt 11 tego kwestionariusza,

²⁶¹ GI-DP-024/729/02

pracownik obowiązany jest podać pracodawcy informacje o stanie rodzinnym, wymieniając imiona i nazwiska oraz datę urodzenia dzieci.

Odnosząc się natomiast do zagadnienia *dopuszczalności przetwarzania przez pracodawcę (Państwowe Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej „Poczta Polska”) informacji o karalności osoby ubiegającej się o pracę* (w służbie doręczeń), Generalny Inspektor wskazał, iż tego rodzaju informacja stanowi daną szczególnie chronioną i jej przetwarzanie dopuszczalne jest po spełnieniu jednej z przesłanek określonych w art. 27 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych²⁶². Prawo do uzyskania takich informacji, zgodnie z art. 6 pkt 10 ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. Nr 50, poz. 580 ze zm.), przysługuje pracodawcom w zakresie niezbędnym dla zatrudnienia pracownika, co do którego z przepisów ustawy wynika wymóg niekaralności, korzystania z pełni praw publicznych, a także ustalenia uprawnienia do zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności gospodarczej. W związku z tym, że przepisy ustawy z dnia 30 lipca 1997 r. o państwowym przedsiębiorstwie użyteczności publicznej „Poczta Polska” (Dz. U. Nr 106, poz. 675 ze zm.) nie regulują tego typu kwestii, przetwarzanie (zbieranie, przechowywanie) danych o karalności jest dopuszczalne wyłącznie po uzyskaniu pisemnej zgody osoby, której dane dotyczą. Generalny Inspektor podkreślił przy tym, iż w celu wyeliminowania ewentualnych nadużyć w żądaniu przez pracodawców zgody na pozyskiwanie danych o karalności pracowników, wybór stanowisk pracy przy których składane będą przedmiotowe oświadczenia, ograniczyć należy do rzeczywiście uzasadnionych przypadków.

Wśród skarg związanych z zakresem przetwarzanych przez pracodawców danych znalazła się także informacja, że *Mokotowska Fundacja „Warszawianka – Wodny Park”, przetwarza dane o karalności osób przez nią zatrudnionych*²⁶³. Wyniki wszczętego postępowania administracyjnego, a także ustalenia dokonane w toku przeprowadzonej w siedzibie Fundacji czynności kontrolnych stały się podstawą do wydania przez Generalnego Inspektora decyzji administracyjnej, w której nakazał Fundacji zaprzestania przetwarzania danych o karalności członków Zarządu Fundacji, kierowników poszczególnych działów oraz osób ponoszących odpowiedzialność majątkową, których dane osobowe uzyskano bez spełnienia wymogów określonych w art. 27 ust. 2 ustawy²⁶⁴.

²⁶² GI-DP-024/275/02

²⁶³ GI-DS-430/65/02

²⁶⁴ GI-DEC-DS-129/02/470,471,472

W świetle zebranego materiału dowodowego, nie została bowiem udzielona zgoda w formie określonej przepisami art. 27 ust. 2 pkt 1 ustawy, jak również brak jest przepisów o randze ustawowej, które upoważniałyby Fundację do przetwarzania przedmiotowych danych bez zgody osób, których dane dotyczą lub co najmniej określały na potrzeby zatrudnienia zakres przetwarzania danych obejmujący dane o karalności. Jednocześnie, Generalny Inspektor podkreślił, że wbrew twierdzeniom Fundacji, w przedmiotowej sprawie nie znajduje zastosowania przesłanka legalności przetwarzania danych określona w art. 27 ust. 2 pkt 4 ustawy²⁶⁵. Bezsprzeczne jest bowiem, że osoby, których dane o karalności przetwarza Fundacja, łączy z nią stosunek zatrudnienia i ocena legalności przetwarzania przedmiotowych danych może być dokonana jedynie w świetle powyższej okoliczności.

Generalny Inspektor uzyskał także informację, że *Auchan Sp. z o.o. stosuje „Ankiętę personalną”, w której zbiera dane od kandydatów do pracy, budzącą wątpliwości z punktu widzenia przepisów ustawy. Stwierdzono, że ankieta ta zawiera m.in. zapytanie o karalność kandydata, a ponadto brak w niej informacji o adresie siedziby i pełnej nazwie spółki, o prawie wglądu zainteresowanych do ich danych osobowych i prawie ich poprawiania oraz informacji o dobrowolności albo obowiązku podania danych, stosownie do przepisu art. 24 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 ustawy.*²⁶⁶ Wobec powyższego, Generalny Inspektor wystąpił do spółki o zmianę treści wskazanej ankiety²⁶⁷. Podkreślił przy tym, że stosownie do przepisu art. 27 ust. 2 pkt 1 ustawy, na przetwarzanie danych osobowych o karalności spółka powinna odbierać od kandydatów do pracy zgodę na piśmie. W odpowiedzi spółka poinformowała Generalnego Inspektora, iż podjęła stosowne czynności w celu dostosowania treści ankiety do przepisów ustawy.

Odnosząc się do *treści formuły zgody wyrażanej przez kandydatów do pracy*²⁶⁸, Generalny Inspektor wskazywał, iż formuła zgody, stanowiącej przesłankę legalności przetwarzania danych, powinna zawierać w swej treści zarówno określenie celu, dla którego dane są zbierane, jak i wskazanie podmiotu, któremu dane są przekazywane. Podmiot danych (osoba, której dane dotyczą), stosownie do art. 7 pkt 5 u.o.d.o. musi mieć bowiem pełną świadomość, na co się godzi. Wskazano ponadto, iż w przypadku zbierania danych

²⁶⁵ Art. 27 ust. 2 pkt 4 Przetwarzanie danych, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy jest jednak dopuszczalne, jeżeli jest to niezbędne do wykonania statutowych zadań kościołów i innych związków wyznaniowych, stowarzyszeń, fundacji lub innych niezarobkowych organizacji lub instytucji o celach politycznych, naukowych, religijnych, filozoficznych lub związkowych, pod warunkiem, że przetwarzanie danych dotyczy wyłącznie członków tych organizacji lub instytucji albo osób utrzymujących z nimi stałe kontakty w związku z ich działalnością i zapewnione są pełne gwarancje ochrony przetwarzanych danych.

²⁶⁶ GI-DS-430/371/02

²⁶⁷ GI-DS-430/371/02/1968

²⁶⁸ GI-DP-024/499/02

bezpośrednio od osoby, której one dotyczą, administrator danych zobowiązany jest do spełnienia w stosunku do tej osoby obowiązku informacyjnego określonego w art. 24 ust. 1 ustawy.

W omawianym okresie sprawozdawczym Generalnego Inspektora pytano także, *czy uprawnione jest, w świetle przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, żądanie przez pracodawcę - w związku z podziałem środków z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych – informacji o wysokości wynagrodzenia małżonka oraz innych członków rodziny pracownika.*²⁶⁹ Generalny Inspektor informował, iż zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t.j. Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 ze zm.), przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu. Stosownie do ust. 2 niniejszego artykułu zasady przeznaczania środków funduszu na poszczególne cele i rodzaje działalności socjalnej oraz zasady i warunki korzystania z usług i świadczeń finansowych funduszu ustala, z uwzględnieniem ust. 1, pracodawca w regulaminie uzgodnionym z zakładowymi organizacjami związkowymi. Pracodawca, którego pracownicy nie są zrzeszeni w związku zawodowym, regulamin uzgadnia odpowiednio z pracownikiem wybranym przez załogę do reprezentowania jej interesów (ust. 2). Wskazując na prezentowane w literaturze przedmiotu poglądy,²⁷⁰ GODO podkreślał, iż z punktu widzenia ustawy o ochronie danych osobowych istotne jest przede wszystkim, aby zakres gromadzonych danych był adekwatny w stosunku do celu, dla którego dane te są gromadzone²⁷¹.

Do Generalnego Inspektora zwrócono się również z zapytaniem, *czy pracodawca może żądać od pracownika wskazania przez niego w billingu numerów telefonów osób prywatnych, z którymi w godzinach pracy kontaktował się w celach prywatnych.* Generalny Inspektor wskazał, iż przedstawione zagadnienie powinno być rozpatrywane na gruncie przepisów Kodeksu pracy, które określają wzajemne prawa i obowiązki pracownika i

²⁶⁹ GI-DP-024/1230/02, GI-DP-024/332/02

²⁷⁰ „na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych przyznanie świadczenia oraz jego wysokość uzależnia się od spełnienia przez osobę uprawnioną kryteriów socjalnych, z których najważniejszym jest sytuacja materialna. Ponieważ przepisy ustawy nie określają sposobu dokumentowania dochodów pracowników do celów socjalnych, pracodawca może i powinien, według zasad przyjętych w wewnętrznym regulaminie, prosić o oświadczenie o sytuacji dochodowej pracownika i członków jego rodziny. Bowiem o sytuacji materialnej pracownika decydują nie tylko jego zarobki, ale także sytuacja dochodowa osób, które wraz z pracownikiem prowadzą wspólne gospodarstwo domowe. Informacje podane przez pracownika posłużą ustaleniu wysokości dofinansowania z funduszu” (Jadwiga Stefaniak, „Służba pracownicza z dnia 14.04.2001 r., Odpowiedzi na pytania dotyczące działalności socjalnej pracodawców, cz. II)

²⁷¹ GI-DP-024/580/02, GI-DP-024/418/02, GI-DP-024/1190/02

pracodawcy, oraz przepisów aktów wykonawczych do niniejszej ustawy. Wskazano, iż w tym przypadku zastosowanie znajdują w szczególności przepisy art. 22 § 1 i art. 100 § 1 Kodeksu pracy, które nakładają na pracownika obowiązek wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy oraz przestrzegania czasu i regulaminu pracy. Zgodnie z przepisem art. 104 § 1 Kodeksu pracy, regulamin pracy ustala organizację i porządek w procesie pracy oraz związane z tym prawa i obowiązki pracodawcy i pracowników. Regulamin pracy, określając prawa i obowiązki pracodawcy i pracowników związane z porządkiem w zakładzie pracy, powinien określać m.in. organizację pracy (art. 104¹ § 1 pkt 1 Kodeksu pracy). Pracownikowi nie wolno wykorzystywać czasu pracy, a także sprzętu pracodawcy, do celów innych niż wynikające ze stosunku pracy. Z telefonu w miejscu pracy winny być więc realizowane jedynie połączenia służbowe. Generalny Inspektor wskazał jednocześnie, iż Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 15 maja 1997 r.²⁷² uznał, iż korzystanie przez pracownika z telefonu służbowego do celów prywatnych może być zakwalifikowane jako ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych.

Odnosząc się do kwestii dopuszczalności *opublikowania na tablicy ogłoszeń informacji o wysokości dochodów zadeklarowanych przez pracowników ubiegających się o świadczenia z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych*²⁷³, Generalny Inspektor podkreślił, iż dane osobowe zawarte w informacji o zadeklarowanych dochodach mogą być przetwarzane poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń wyłącznie po spełnieniu przez administratora danych przesłanki określonej w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie danych osobowych, tj. po uzyskaniu zgody osób, których dane dotyczą. Jednocześnie wskazywano na przyjęty w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, że „ujawnienie (...) bez zgody pracownika wysokości jego wynagrodzenia za pracę może stanowić naruszenie dobra osobistego w rozumieniu art. 23 i 24 Kodeksu cywilnego”²⁷⁴

W omawianym okresie sprawozdawczym do Generalnego Inspektora wpłynęło również pytanie dotyczące *dopuszczalności udostępnienia przez pracodawcę sądowi pracy w związku z prowadzonym postępowaniem, kompletnych akt osobowych pracowników*. Odnosząc się do obowiązków spoczywających na administratorze danych w związku z prowadzeniem postępowania przez sąd pracy, Generalny Inspektor wskazał na przepis art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych w związku z przepisami ustawy Kodeks pracy, ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o

²⁷² sygn. I PKN 93/97, OSNAP 1998/7/208

²⁷³ GI-DP-024/309/02

²⁷⁴ uchwała S.A. z dnia 16 lipca 1993 r., sygn. I PZP 28/93

ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.)²⁷⁵. Przepisy powołanych aktów prawnych w sposób szczegółowy określają kompetencje sądu w tych sprawach, prawa i obowiązki stron oraz innych uczestników postępowania sądowego, a także zasady i zakres gromadzenia materiału dowodowego. Wskazanej problematyki dotyczą przede wszystkim przepisy art. 208 § 1 pkt 5 w związku z art. 187 § 2 pkt 3 i 4 Kodeksu postępowania cywilnego, zgodnie z którymi przewodniczący (sąd) może zarządzić przedstawienie dokumentów i innych dowodów znajdujących się u pozwanego, w urzędach, czy u osób trzecich. Ustawa o ochronie danych osobowych niczego nie zmieniła w zakresie obowiązywania tych przepisów.

Na pytanie dotyczące konieczności *pozyskania przez pracodawcę zgody poszczególnych pracowników na zamieszczenie ich imienia, nazwiska i pełnionej funkcji na stronie internetowej GIODO* wyjaśnił, iż zgoda osoby nie jest jedyną przesłanką uprawniającą pracodawcę do ujawnienia w internecie danych osobowych pracownika. Wskazano, iż takie dane pracowników jak: imię, nazwisko oraz pełniona funkcja stanowią „dane służbowe”, dlatego też, o ile zakres danych przetwarzanych przez pracodawcę nie wkracza w sferę prywatności pracownika, pracodawca jest uprawniony do ich przetwarzania w ramach prowadzonej przez siebie działalności²⁷⁶.

Zwrócono się również z zapytaniem dotyczącym *dopuszczalności - w świetle przepisów ustawy o ochronie danych osobowych - motywowania pracowników poprzez opublikowanie w siedzibie spółki listy zawierającej imiona, nazwiska oraz informację o procentowym wykonaniu przez każdego z tych pracowników planu*. Spółka, która zwróciła się z tym pytaniem podkreślała, iż indywidualne zaangażowanie oraz wydajność pracowników pionu projektowego ma decydujące znaczenie dla funkcjonowania firmy. **Generalny Inspektor wskazał, odnosząc się do powyższego, iż podstawę legalizującą przetwarzanie w zaproponowanej formie mógłby stanowić – obok zgody osoby, której dane dotyczą - również art. 23 pkt 5 ust. 1 u.o.d.o., o ile opublikowanie danych osobowych nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą.** Może się bowiem zdarzyć, że niektórzy pracownicy uzyskają gorsze wyniki z obiektywnie niezawinionych powodów (np. choroba). Publikacja takich wyników mogłaby doprowadzić do naruszenia ich praw i wolności (np. dóbr osobistych). Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, że udostępnianie danych na podstawie przesłanki wskazanej w art. 23 ust. 1 pkt 5, winno odbywać się z uwzględnieniem wszystkich okoliczności, jakie miały wpływ na wysokość uzyskanych przez osobę, której

²⁷⁵ GI-DP-024/1091/02, GI-DP-024/466/02

²⁷⁶ GI-DP-024/54/02

dane dotyczą, wyników. Każdy przypadek zatem, jak wskazał Generalny Inspektor, należałoby rozpatrywać indywidualnie, w celu wyeliminowania zagrożenia naruszenia dóbr osobistych pracownika.

W wielu skargach i pytaniach kierowanych do Generalnego Inspektora podnoszono również kwestię legalności *przetwarzania przez pracodawcę danych osobowych po wygaśnięciu umowy o pracę*. Generalny Inspektor wskazał, iż pracodawca jest zobowiązany do przetwarzania danych osobowych byłego pracownika nawet po ustaniu zatrudnienia, gdyż taki obowiązek wynika z przepisów szczególnych (np. ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1396))²⁷⁷.

W innej sprawie skarżący poinformował, że na stronach internetowych jego byłego pracodawcy, które zawierają informacje o firmie, pomimo ustania jego stosunku pracy, znajdują się jego dane osobowe, w zakresie imienia i nazwiska²⁷⁸. Skarżący wystąpił do Generalnego Inspektora o spowodowanie ich usunięcia, przy czym poinformował, że zwracał się uprzednio, bezskutecznie, do swojego byłego pracodawcy o dokonanie powyższego. Interwencja GIODO w tej sprawie doprowadziła do usunięcia danych osobowych skarżącego ze strony internetowej.

W kolejnej sprawie skarżąca, zatrudniona niegdyś na stanowisku głównej księgowej, a obecnie będąca na emeryturze, poinformowała, że zarząd związku zawodowego, działającego w jej byłym zakładzie pracy, tj. Przedsiębiorstwie Zaopatrzenia PKS, skierował do zarządcy komisarycznego tego zakładu, jak również do innych podmiotów zaangażowanych w proces ratowania zakładu przed upadłością, pisma w których ujawnił dotyczące jej dane osobowe, w zakresie wysokości pobranego przez nią ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, nagrody, nadpłaty wynagrodzenia oraz odprawy emerytalne²⁷⁹. Generalny Inspektor poinformował skarżącą, że nie przysługuje jej ochrona na podstawie przepisów ustawy. Stosownie bowiem do przepisu art. 15 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. Nr 26, poz. 306 z późn. zm.), informacje o wynagrodzeniu osób podlegających przepisom ustawy oraz o nagrodach rocznych, świadczeniach dodatkowych i odprawach są jawne i nie podlegają ochronie danych osobowych ani tajemnicy handlowej. Zgodnie z art. 2 pkt 4 ww. ustawy, ma ona zastosowanie do głównych księgowych jednostek organizacyjnych

²⁷⁷ GI-DP-024/93/02

²⁷⁸ GI-DS-430/189/02

²⁷⁹ GI-DS-430/175/02

wymienionych w art. 1 pkt 1-13 tejże ustawy, tj. m.in. przedsiębiorstw państwowych (podmiotów wskazanych w art. 1 pkt 1).

Szereg skarg i pytań wpływających do Generalnego Inspektora dotyczył *naruszenia przez pracodawcę obowiązku właściwego zabezpieczenia danych osobowych*. Do Generalnego Inspektora wpłynęło *pismo spółdzielni zawierające informację, że spółka, której spółdzielnia wypowiedziała umowę najmu tj. Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo - Usługowe Górnictwa „ZRG” Sp. z o.o., opuszczając lokal pozostawiła w nim akta osobowe swoich pracowników*²⁸⁰. Spółdzielnia wskazała ponadto, że zgłaszają się do niej pracownicy tej spółki z prośbami o wydanie im z akt osobowych dotyczących ich dokumentów, oraz że już kilkakrotnie, bezskutecznie zwracała się do spółki o zabranie tych dokumentów.

Okoliczności przedstawione przez spółdzielnię dały Generalnemu Inspektorowi podstawy do stwierdzenia, że osoby odpowiedzialne za przetwarzanie danych w zbiorach danych osobowych spółki popełniły przestępstwo określone w przepisach art. 51 ust. 1 i art. 52 ustawy²⁸¹, wobec czego skierował do organów ścigania zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.²⁸² Uzasadniając zawiadomienie, Generalny Inspektor wskazał w szczególności, że spółka, pozostawiając akta osobowe swoich pracowników w miejscu dawnej siedziby, uchybiła obowiązkowi należytego zabezpieczenia przetwarzanych danych osobowych przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabranieniem przez osobę nieuprawnioną, przetwarzaniem z naruszeniem ustawy, zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem, który spoczywał na niej na mocy art. 36 ustawy. W niniejszej sprawie wszczęte zostało postępowanie przygotowawcze przez organy ścigania, które jest w toku.²⁸³

Kwestia należytego przechowywania dokumentacji pracowniczej przez pracodawców była również przedmiotem wystąpienia Generalnego Inspektora do Ministra Pracy i Polityki Społecznej.²⁸⁴ Do Generalnego Inspektora wpływały bowiem liczne sygnały, z których wynikało, że *po zaprzestaniu prowadzenia działalności pracodawcy mają problemy z prawidłowym wywiązaniem się z obowiązku należytego zabezpieczenia dokumentacji pracowniczej, spoczywającego na nich z mocy art. 36 ustawy*. Brak jest bowiem

²⁸⁰ GI-DS-430/106/02

²⁸¹ Art. 51 ust. 1 Kto administrując zbiorem danych lub będąc obowiązany do ochrony danych osobowych udostępnia je lub umożliwia dostęp do nich osobom nieupoważnionym, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności (ust.2) albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 52 Kto administrując danymi narusza choćby nieumyślnie obowiązek zabezpieczenia ich przed zabranieniem przez osobę nieuprawnioną, uszkodzeniem lub zniszczeniem, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

²⁸² GI-DS-430/106/02/1334

²⁸³ szerz. w Części V Sprawozdania pt. „Zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa”

²⁸⁴ GI-DS-430/328/01

kompleksowej regulacji prawnej odnoszącej się do archiwizacji takiej dokumentacji. Z informacji, jakie napłynęły do Generalnego Inspektora wynikało, iż *archiwa państwowe, do których zgłaszają się byli pracodawcy uznają się za niewłaściwe do przejęcia i przechowywania dokumentacji likwidowanych zakładów pracy*. Dokumentacja pracownicza likwidowanych zakładów pracy traktowana jest bowiem jako „dokumentacja niearchiwalna” - do której nie stosuje się przepisów ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach. Jednocześnie, przepis art. 76 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694) nakłada na pracodawców obowiązek przechowywania dokumentacji pracowników, takiej jak karty wynagrodzeń pracowników, czy ich odpowiedniki. Realizując powyższy obowiązek wynikający z ustawy o rachunkowości, byli pracodawcy zawierają umowy cywilnoprawne z podmiotami zawodowo zajmującymi się przechowywaniem dokumentacji niearchiwalnej. Problemem dla wielu pracodawców jest jednak wysokość wynagrodzenia żądanego przez prywatnych przechowawców. W konsekwencji, wielu z nich nie zawiera umów o przechowanie dokumentacji, co pociąga za sobą skutek w postaci braku właściwego zabezpieczenia dokumentacji pracowniczej. Przy czym przepisy ustawy o rachunkowości dotyczą wyłącznie ograniczonego katalogu dokumentów, natomiast dokumentacja pracownicza zawiera oprócz danych dotyczących wynagrodzeń pracowników szereg innych danych (np. ujawniających przynależność partyjną lub związkową, czy dane o stanie zdrowia). Ponadto, z informacji jakie wpłynęły do Generalnego Inspektora wynikało, że taki stan prawny znacznie ogranicza byłym pracownikom możliwość prawidłowego udokumentowania okresów pracy dla ustalenia świadczeń emerytalno – rentowych.

Mając na uwadze powyższe, Generalny Inspektor zwrócił się do Ministra Pracy o podjęcie prac legislacyjnych w celu stworzenia jednolitego systemu przepisów regulujących sposób przejmowania i przechowywania przez uprawnione podmioty dokumentacji pracowniczej pracowników likwidowanych zakładów pracy.

Wskutek zasygnalizowanego problemu przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w ustawie o narodowym zasobie archiwalnym wprowadzono stosowne zapisy regulujące ww. zagadnienie.

W innej skardze, dotyczącej przechowywania przez pracodawców danych osobowych pracowników, skarżąca poinformowała, że *w celu ustalenia swoich uprawnień do zasiłku chorobowego dostarczyła zaświadczenia lekarskie pracodawcy, tj. Provident Polska S.A., natomiast spółka nie zabezpieczyła ich należycie, wskutek czego z zawartymi w nich danymi osobowymi zapoznało się kilka osób zatrudnionych w spółce, które nie były*

*upoważnione do załatwiania spraw związanych z zatrudnieniem. Pracownicy ci, pozyskane w ten sposób dane skarżącej, udostępnili następnie kolejnym osobom, spotkanym podczas wykonywania czynności służbowych poza siedzibą spółki*²⁸⁵. Zarzuty skarżącej zostały potwierdzone w postępowaniu wyjaśniającym wszczętym przez Generalnego Inspektora, wobec czego skierował on zawiadomienie o popełnieniu przez osoby odpowiedzialne za przetwarzanie danych w zbiorach danych osobowych spółki przestępstwa określonego w przepisie art. 51 ustawy, polegającego na udostępnieniu osobom nieupoważnionym danych osobowych skarżącej²⁸⁶. Jak ustalono, skarżąca złożyła zaświadczenia lekarskie w celu ustalenia prawa do zasiłku chorobowego, wobec czego dostęp do jej danych, zawartych w tych zaświadczeniach, powinny były mieć wyłącznie te osoby zatrudnione w spółce, które upoważnione były do załatwiania spraw dotyczących zatrudnienia. Natomiast w żadnym razie, biorąc pod uwagę specyfikę działalności Provident Polska S.A., polegającą na stałych kontaktach jej pracowników z klientami i potencjalnymi klientami poza siedzibą firmy, dostępu do wskazanych danych osobowych skarżącej nie powinny mieć inne osoby, w tym inni pracownicy spółki.

W odpowiedzi na złożone zawiadomienie, właściwa prokuratura poinformowała Generalnego Inspektora, że wszczęła na jego podstawie dochodzenie, które jest obecnie w toku.

W innej sprawie, *Urząd Nadzoru Ubezpieczeń Zdrowotnych (UNUZ) poinformował Generalnego Inspektora, że Telekomunikacja Energetyczna TEL – ENERGO S.A. udostępniła mu dane osobowe dotyczące dwóch jej pracowników. Z przekazanych informacji wynikało, że spółka zwróciła się do UNUZ o kontrolę zwolnień lekarskich dwóch jej pracowników, załączając kopie tych zwolnień, uprzedni wniosek wniesiony w tej sprawie przez spółkę do ZUS pozostał bowiem bez odpowiedzi. W ten sposób, bez zgody zainteresowanych, udostępnione zostały UNUZ dane osobowe pracowników spółki, w zakresie: numeru PESEL, imienia, nazwiska, numeru NIP i serii oraz numeru dokumentów ubezpieczonych i daty urodzenia. Uznając, że powyższe działanie spółki stanowi naruszenie przepisów ustawy, Generalny Inspektor wystąpił do prezesa zarządu spółki o wyeliminowanie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych jej pracowników*²⁸⁷.

Wskazując na regulacje art. 23 ust. 1 pkt 2 u.o.d.o., Generalny Inspektor stwierdził, że spółka, udostępniła Urzędowi Nadzoru Ubezpieczeń Zdrowotnych dane osobowe swoich

²⁸⁵ GI-DS-430/520/02

²⁸⁶ GI-DS-430/520/02/2687

²⁸⁷ GI-DS-430/435/02/2480

pracowników bez podstawy prawnej. W konsekwencji, udostępniając przedmiotowe dane osobowe, spółka uchybiła spoczywającemu na każdym administratorze danych obowiązkowi ich należytego zabezpieczenia, ustanowionego w przepisie art. 36 ustawy.

W szczególności podstawy dla udostępnienia danych ww. organowi nie stanowią przepisy ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. Nr 60, poz. 636 z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu kontroli prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich od pracy oraz formalnej kontroli zaświadczeń lekarskich (Dz. U. Nr 65, poz. 743). Regulują one tryb kontroli prawidłowości wykorzystywania przez pracowników zwolnień od pracy a ich treść nie wskazuje aby taka kontrola należała do zadań Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń Zdrowotnych. Nie ma on również uprawnień nadzorczych wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, prowadzącego kontrolę w powyższym zakresie.

W omawianym okresie sprawozdawczym do Generalnego Inspektora wpłynęło również pytanie dotyczące zasadności odmowy, z powołaniem się na przepisy ustawy o ochronie danych osobowych, *udostępnienia pracownikowi kontroli wewnętrznej zakładu pracy, wglądu do informacji zgromadzonych na kontach analitycznych „wkłady” i „pożyczki”* (oznaczonych imieniem i nazwiskiem oraz numerem ewidencyjnym członków pracowniczej kasy zapomogowo-pożyczkowej), *a także dokumentów źródłowych stanowiących podstawę tych zapisów*²⁸⁸. Generalny Inspektor zaznaczył na wstępie, iż nie jest organem uprawnionym do rozstrzygania o uprawnieniach do kontroli pracowniczej kasy zapomogowo-pożyczkowej przez zakład pracy. Wskazano jednocześnie, iż kwestia ta jest przedmiotem uregulowań ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854 ze zm.), jak również rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1992 r. w sprawie pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w zakładach pracy (Dz. U. Nr 100, poz. 502 ze zm.). Uprawnienie do uzyskania dostępu do danych członków kasy zapomogowo-pożyczkowej jest zagadnieniem wtórnym w stosunku do kwestii uprawnień przysługujących kontrolującym i nie może być traktowane w oderwaniu od przepisów powołanych aktów prawnych.

Nie potwierdziły się natomiast *zarzuty skarżącego, iż jego były pracodawca naraził na udostępnienie osobom nieupoważnionym jego dane osobowe, zawarte w orzeczeniu lekarskim, świadectwie pracy oraz „zapytaniu o udzielenie informacji o osobie”*. Skarżący

²⁸⁸ GI-DP-024/117/02

*poinformował, że osoba upoważniona przez pracodawcę do doręczania pracownikom korespondencji rzuciła ww. dokumenty na podłogę parteru klatki schodowej budynku, w którym on mieszka*²⁸⁹. Na podstawie odebranych w toku postępowania zarówno od pracodawcy skarżącego, jak i od osób odpowiedzialnych za doręczanie korespondencji w jego imieniu wyjaśnień, a także na podstawie analizy złożonych w sprawie dokumentów ustalono, że „dokumenty kadrowe”, m.in. świadectwa pracy i zapytania o karalność byłych pracowników, w tym skarżącego, były doręczane zgodnie z wewnętrznymi procedurami przyjętymi przez pracodawcę, zapewniającymi należytą ochronę danych osobowych.

W kolejnej sprawie *skarżąca zarzuciła swojemu byłemu pracodawcy tj. COWAN MOBEL sp. z o.o, iż nienależycie zabezpieczył jej dane osobowe, zawarte w aktach osobowych. Skarżąca poinformowała bowiem, że złożyła wypowiedzenie umowy o pracę, a następnego dnia udała się do siedziby pracodawcy w celu zapoznania się ze swoimi aktami osobowymi. Wówczas została poinformowana, iż jej akta osobowe „wydane zostały poza teren firmy”, przy czym wskazała, że taki stan rzeczy trwał przez kilka dni. Ponadto, skarżąca podniosła, iż w jej akta osobowe „zostały wpięte jakieś notatki trzech pracowników” i zwróciła się do Generalnego Inspektora o spowodowanie ich usunięcia z akt*²⁹⁰. Ze skargi wynikało także, że skarżąca wytoczyła powództwo przeciwko byłemu pracodawcy. Wszczęte przez Generalnego Inspektora postępowanie wyjaśniające nie potwierdziło zarzutów skarżącej. W odniesieniu natomiast do żądania spowodowania usunięcia z akt osobowych „notatek trzech pracowników”, Generalny Inspektor poinformował skarżącą, że przetwarzanie danych osobowych niezbędnych pracodawcom do wykonywania zadań odnoszących się do zatrudniania pracowników uregulowane jest w odrębnych przepisach prawnych, w tym wskazał na przepis art. 94 pkt 9a ustawy Kodeks pracy oraz przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286). Mając na uwadze powołane wyżej przepisy, Generalny Inspektor stwierdził, że są one „przepisami odrębnych ustaw”, które odnoszą się do przetwarzania danych - w rozumieniu art. 5 ustawy i wobec tego mają przed tą ustawą pierwszeństwo w stosowaniu, jako regulacja przewidująca „dalej idącą” ochronę danych osobowych. Generalny Inspektor wyjaśnił przy tym skarżącej, iż powołane przepisy prawa pracy regulują w sposób szczegółowy i wyczerpujący sprawy dotyczące prowadzenia przez pracodawcę akt osobowych, a ich naruszenie otwiera zainteresowanemu

²⁸⁹ GI-DS-430/266/02

²⁹⁰ GI-DS-430/280/02

drogę dla dochodzenia roszczeń przed sądem pracy. Poinformował ponadto, że powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego.²⁹¹

W innej z rozpatrywanych skarg, *skarżący podniósł, że część wynagrodzenia za dany miesiąc wypłacił mu nie pracodawca, tj. Group 4 Polska Sp. z o.o., a inna firma „z którą nie zawierał umowy o pracę, ani nie udostępniał jej danych osobowych”*²⁹². Wobec powyższego, skarżący zarzucił swojemu pracodawcy, iż udostępnił jego dane osobowe, w tym numer konta bankowego, osobie nieupoważnionej. Zarzuty skarżącego nie zostały potwierdzone w postępowaniu wyjaśniającym wszczętym przez Generalnego Inspektora. Ustalono bowiem, że skarżący otrzymał powyższe wynagrodzenie za pracę, jaką świadczył w danym okresie na podstawie umowy zlecenia na rzecz firmy, która dokonała wypłaty. W tym stanie rzeczy, Generalny Inspektor poinformował skarżącego, że działanie jego zleceniodawcy znajdowało uzasadnienie w przepisie art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy²⁹³.

Do Generalnego Inspektora wpłynęło także *pismo od osób, podających się za pracowników Okręgowego Inspektoratu Pracy Państwowej Inspekcji Pracy zrzeszonych w związku zawodowym, z którego wynikało, że ich kierownictwo po generalnych porządkach w archiwum stwierdziło brak miejsca na bieżącą dokumentację. Wobec tego, po uzgodnieniu z dyrektorem zaczęto wymuszać na inspektorach pracy, aby zabrali do domów segregatory z dokumentacją z kontroli w zakładach pracy przeprowadzonych w 1999 r.*²⁹⁴. Poinformowano przy tym, że dokumentacja, zawarta w tych segregatorach zawierała m.in. kopie świadectw pracy, umów o pracę, wnioski o ukaranie. Upoważnieni przez Generalnego Inspektora inspektorzy niezwłocznie udali się do siedziby Okręgowego Inspektoratu Pracy Państwowej Inspekcji Pracy, jednak w toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w procesie przetwarzania danych osobowych, zawartych w dokumentacji sporządzanej przez inspektorów pracy z przeprowadzonych inspekcji. W szczególności, stwierdzono, że dokumenty te, w tym dotyczące czynności inspektorów pracy podjętych w 1999 r., są

²⁹¹ W wyroku z dnia 16 marca 2000 r. (sygn. I PKN 672/99) SN stwierdził w szczególności, że „przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych mają zastosowanie wobec danych dotyczących zatrudnienia tylko w zakresie nie uregulowanym przepisami prawa pracy (art. 94 pkt 9a k.p.; rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika - Dz. U. Nr 62, poz. 286).”

²⁹² GI-DS-430/88/02

²⁹³ Art. 23 ust. 1 pkt 3 Przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy jest konieczne dla realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia koniecznych działań przed zawarciem umowy.

²⁹⁴ GI-DS-430/656/02

należycie przechowywane w archiwum Inspektoratu, a dostęp do nich mają jedynie upoważnieni pracownicy tego Inspektoratu.

Generalny Inspektor rozpatrywał również sprawę, w której skarżąca podniosła, że *pracownik działu finansowo – księgowego Zakładu Administrowania Nieruchomościami Gminy Warszawa – Centrum „przekazał formularz ZUS RMUA za miesiąc marzec i kwiecień osobie trzeciej”²⁹⁵*. W toku postępowania wyjaśniającego zarzuty skarżącej nie zostały potwierdzone. Generalny Inspektor ustalił, że dostęp do danych przetwarzanych w systemie finansowo – kadrowym Zakładu Administrowania Nieruchomościami Gminy Warszawa – Centrum mieli jedynie pracownicy związani bezpośrednio z jego eksploatacją, w tym skarżąca, która była kiedyś pracownikiem Zakładu. Jednocześnie, wszyscy ci pracownicy przeszkoleni zostali w zakresie ochrony danych osobowych i podpisali zobowiązanie o przestrzeganiu tajemnicy służbowej. Ponadto, Dyrektor tego Zakładu oświadczył, że dokumenty skarżącej, o których mowa w skardze, zostały odebrane przez dwóch pracowników Zakładu, pracujących przy obsłudze systemu finansowo – kadrowego.

W minionym roku wiele pytań kierowali do Generalnego Inspektora zarówno przedstawiciele związków zawodowych, jak i pracodawcy. Pytano m.in. o *konieczność uzyskiwania przez pracodawcę zgody na przetwarzanie danych osobowych dotyczących przynależności związkowej w celu pobierania składek związkowych z wynagrodzenia pracowników*²⁹⁶. Wątpliwości budziła w szczególności kwestia, czy wcześniejsza zgoda pracownika na pobieranie składek z jego wynagrodzenia jest tożsama ze zgodą na przetwarzanie danych w rozumieniu art. 27 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie danych osobowych. W odpowiedzi Generalny Inspektor poinformował, że stosownie do art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanie tzw. danych szczególnie chronionych, w tym m. in. danych o przynależności związkowej, dopuszczalne jest – bez zgody osoby, której dane te dotyczą – wówczas, gdy przepis szczególny innej ustawy na to zezwala i stwarza pełne gwarancje ich ochrony. Przepisem takim jest art. 33¹ ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.), zgodnie z którym „pracodawca, na pisemny wniosek zakładowej organizacji związkowej i za pisemną zgodą pracownika, jest obowiązany pobierać z wynagrodzenia pracownika składkę związkową w zadeklarowanej przez niego wysokości”. Wobec istnienia ustawowej podstawy uprawniającej pracodawcę do przetwarzania danych o przynależności związkowej pracowników w celu pobierania z ich wynagrodzenia składki związkowej na

²⁹⁵ GI-DS-430/519/02

²⁹⁶ GI-DP-024/181/02

rzecz określonego związku zawodowego, stwierdzić należy, iż nie jest już konieczne uzyskiwanie ich odrębnej, pisemnej zgody w tym przedmiocie.

Pytano również, czy *pracodawca jest uprawniony do przekazywania organizacji związkowej listy z wyszczególnioną wysokością składek związkowych*²⁹⁷. Ponieważ składka opłacana przez pracowników określana jest jako procent wynagrodzenia, na podstawie takiej listy możliwe jest ustalenie wysokości wynagrodzenia poszczególnych pracowników. W odniesieniu do powyższego zagadnienia Generalny Inspektor wyjaśnił, że przetwarzanie tzw. danych zwykłych (jakimi są np. dane o wysokości składek), jest dopuszczalne m.in. wtedy, gdy zezwalają na to przepisy prawa (art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych). Takim przepisem prawa w odniesieniu do powyższej sytuacji jest art. 33¹ ustawy o związkach zawodowych, zgodnie z którym „pracodawca, na pisemny wniosek zakładowej organizacji związkowej i za pisemną zgodą pracownika, jest obowiązany pobierać z wynagrodzenia pracownika składkę związkową w zadeklarowanej przez niego wysokości”. Stosownie zaś do ust. 2 powołanego przepisu „pracodawca jest obowiązany niezwłocznie przekazywać kwoty pobranych składek związkowych na rachunek bankowy wskazany przez zakładową organizację związkową”. Cytowany powyżej przepis stanowi ustawową podstawę uprawniającą pracodawcę do pobierania z wynagrodzenia pracownika składki i przekazywania jej na rzecz określonego związku zawodowego. Jednak żaden z przepisów ustawy o związkach zawodowych nie upoważnia pracodawcy do przekazywania działającej w jego zakładzie organizacji związkowej listy z wyszczególnioną wysokością składek. Mając na uwadze uchwałę Sądu Najwyższego²⁹⁸, w której stwierdzono, że ujawnienie przez pracodawcę bez zgody pracownika wysokości jego wynagrodzenia za pracę może stanowić naruszenie dobra osobistego w rozumieniu przepisów ustawy Kodeks cywilny, Generalny Inspektor uznał, iż uzyskiwanie odrębnej zgody pracownika w tym przedmiocie jest zasadne.

Jeden ze związków zawodowych zwrócił się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z pytaniem, czy *pracodawca może zobowiązać pracowników do przedstawiania się imieniem i nazwiskiem w służbowych rozmowach telefonicznych*²⁹⁹. W odpowiedzi Generalny Inspektor wskazał, że przedstawianie się osoby w rozmowie telefonicznej nie stanowi przetwarzania danych w zbiorze i w związku z tym przepisy ustawy o ochronie danych osobowych nie znajdują zastosowania do takiej sytuacji. Niemniej Generalny Inspektor wskazał, że imię, nazwisko i stanowisko pełnione w zakładzie pracy

²⁹⁷ GI-DP-024/302/02, GI-DP-024/708/02

²⁹⁸ z dnia 16 lipca 1993 r., sygn. I PZP 28/93

²⁹⁹ GI-DP-024/654/02

mają charakter danych „służbowych”. Pracodawca może zobowiązać pracowników do podawania tych danych, gdyż jest uzasadnione ze względu na ustalone zwyczajowe stosunki gospodarcze, społeczne czy dobre obyczaje.

Odnosząc się natomiast do zagadnienia konieczności *zgłoszenia do rejestracji zbioru zawierającego dane osób wykonujących pracę na podstawie umowy zlecenia oraz umowy o dzieło*³⁰⁰ Generalny Inspektor wskazywał na definicję pracownika w rozumieniu przepisów ustawy Kodeks pracy i wyjaśniał, iż nie jest nim osoba wykonująca pracę np. na podstawie umowy zlecenia, umowy o dzieło, czy też umowy agencyjnej. Ponieważ zwolnieniu z obowiązku rejestracji, o którym mowa w art. 43 ust. 1 u.o.d.o. podlegają m.in. administratorzy danych prowadzący zbiory osób u nich zatrudnionych, w związku z tym, zbiór zawierający dane osób świadczących usługi na rzecz administratora danych w oparciu o cywilnoprawne umowy o dzieło lub zlecenia podlega obowiązkowi zgłoszenia do rejestracji Generalnemu Inspektorowi.

³⁰⁰ GI-DP-024/713/02

F. Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe

W omawianym okresie sprawozdawczym zanotowano znaczący wzrost skarg i pytań o interpretację przepisów ustawy dotyczących przetwarzania danych osobowych przez spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe (ok. 125 spraw). Z perspektywy kilku lat wyraźnie widać, że jest to stała utrzymująca się tendencja.³⁰¹ Sprawy dotyczyły udostępnienia danych osobom nieupoważnionym, zabezpieczenia danych osobowych przetwarzanych przez spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, jak również odmowy udostępnienia danych osobowych podmiotom uprawnionym do ich przetwarzania. Pytania dotyczyły w szczególności legalności, z punktu widzenia ustawy o ochronie danych osobowych, publikowania list zawierających numer lokalu mieszkalnego oraz kwotę zadłużenia w związku z niedokonywaniem opłat z tytułu zamieszkiwania w lokalu, a także udostępniania danych z rejestru członków spółdzielni, kwestii legalności ujawniania wynagrodzeń członków zarządu spółdzielni oraz wynagrodzeń pracowników spółdzielni.³⁰² Analiza tych spraw prowadziła do wniosku, że wielokrotnie naruszane były zagwarantowane ustawowo prawa osób, których dane przetwarzane były przez spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe.

W 2002 r. rozpatrywane były skargi na *udostępnienie przez Spółdzielnie Mieszkaniowe danych osobowych skarżących Vittera Energy Services sp. z o.o. w związku z rozliczeniem przez spółkę kosztów zużycia energii cieplnej*³⁰³. GODO w niniejszych sprawach nie dopatrywał się naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, gdyż spółdzielnie powierzyły spółce przetwarzanie danych spółdzielców na podstawie art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych.³⁰⁴ Generalny Inspektor wyjaśnił, że działalność spółdzielni mieszkaniowych regulują przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 1995 r. Nr 54, poz. 288 z późn. zm.), oraz przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 4, poz. 27 z późn. zm.). W myśl art. 1 ust. 3 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, spółdzielnia ma obowiązek zarządzania nieruchomościami stanowiącymi jej mienie lub nabyte na podstawie ustawy mienie jej członków. Spółdzielnia więc jako administrator danych użytkowników

³⁰¹ Por. w 2000 r. – 90 spraw

³⁰² GI-DP-024/1245/02

³⁰³ GI-DS-430/524/02, GI-DS-430/702/02

³⁰⁴ Stosownie do art. 31 administrator danych może powierzyć innemu podmiotowi przetwarzanie danych, w drodze umowy zawartej na piśmie. Podmiot, o którym mowa w cytowanym przepisie, może przetwarzać dane wyłącznie w zakresie i celu przewidzianym w umowie (art. 31 ust. 2).

lokali będących w zasobach spółdzielni powierzyła przetwarzanie ich danych spółce w celu dokonywania rozliczeń całkowitych oraz indywidualnych kosztów zużycia energii cieplnej i wody. Podkreślenia również wymaga, iż przepisy ustawy o ochronie danych osobowych nie uzależniają powierzenia przetwarzania danych osobowych innemu podmiotowi od wyrażania zgody na powyższe przez osobę, której dane dotyczą.

Indywidualna skarga dotyczyła *umieszczenia przy przycisku domofonu imienia i nazwiska skarżącej bez jej zgody*.³⁰⁵ Generalny Inspektor ustalił, iż w związku z konserwacją urządzeń domofonowych przeprowadzoną w maju 2002 r. konserwator pomyłkowo umieścił przy przycisku domofonu kartkę z imieniem i nazwiskiem skarżącej. Niezwłocznie zaś po zgłoszeniu przez skarżącą powyższego zdarzenia władzom spółdzielni dane zostały usunięte, zatem przywrócony został stan zgodny z prawem.

Podobnie jak w ubiegłych latach, w omawianym okresie sprawozdawczym, przedmiotem licznej grupy skarg było *umieszczanie w miejscach powszechnie dostępnych list lokatorów zalegających z czynszem*.³⁰⁶

Wskazując na obowiązujące w tym przedmiocie orzecznictwo sądowe, z którego wynika, że informacja o zadłużeniu z tytułu zalegania z płatnością czynszu należy do sfery prywatności osoby i podlega ochronie również jako dobro osobiste³⁰⁷, Generalny Inspektor wyjaśniał, iż informacja o numerze lokalu wraz z kwotą zadłużenia czynszowego z tytułu korzystania z lokalu, dotyczy możliwej do zidentyfikowanej osoby fizycznej, tj. osoby, która posiada tytuł prawny do korzystania z danego lokalu. Tym samym informacja ta - zgodnie z art. 6 ustawy - stanowi dane osobowe, a podmiot, który je udostępnia obowiązany jest legitymować się jedną z przesłanek wynikających z art. 23 ust. 1 ustawy. W ocenie Generalnego Inspektora nie ma podstaw prawnych do działań spółdzielni polegających na publikowaniu informacji o numerze lokalu wraz z kwotą zadłużenia czynszowego z tytułu korzystania z lokalu, w sytuacji, gdy spółdzielnia nie dysponuje np. zgodą na przetwarzanie danych osoby, której dane dotyczą. Należy przy tym podkreślić, że zgody tej nie można domniemywać z milczenia osoby zainteresowanej lub braku pisemnego zastrzeżenia dotyczącego przetwarzania jej danych. Wywieszenie w miejscu powszechnie dostępnym informacji o numerze lokalu wraz z kwotą zadłużenia czynszowego z tytułu korzystania z lokalu, w takiej sytuacji może skutkować naruszeniem obowiązku, jaki ustawodawca nałożył

³⁰⁵ GI-DS-430/287/02

³⁰⁶ Np. GI-DS-430-464/02, GI-DP-024/27/02

³⁰⁷ wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 14 czerwca 1995 r. (sygn. I ACr 143/95), wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 17 listopada 1995 r. (sygn. I ACr 559/95)

na administratora danych w art. 36 ustawy, tj. obowiązku prawidłowego zabezpieczenia zbioru danych osobowych.³⁰⁸

Generalny Inspektor wskazywał przy tym, iż możliwe jest zamieszczanie informacji o zaległościach czynszowych jej członków w rejestrze członków spółdzielni. Możliwość umieszczania takich danych w rejestrze wynikać może bowiem ze statutu spółdzielni. Zgodnie bowiem z art. 30 ustawy Prawo spółdzielcze oraz art. 1 ust. 7 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, rejestr członków spółdzielni zawiera także „inne dane przewidziane w statucie”. Statut spółdzielni zaś, stosownie do art. 5 § 2 Prawa spółdzielczego, oprócz obligatoryjnych elementów wymienionych w tym przepisie, może zawierać także „inne postanowienia”. Może on zatem zawierać zapisy, stosownie do których informacje o zaległościach czynszowych zamieszczane będą w rejestrze spółdzielni. Spółdzielnia mogłaby więc osiągnąć w ten sposób zamierzony cel nie naruszając jednocześnie przepisów prawa.

W konsekwencji, Generalny Inspektor zwracał się o zaprzestanie kwestionowanej praktyki.³⁰⁹ Powyższe zagadnienie zostało również zasygnalizowane Prezesowi Związku Rewizyjnego Spółdzielni Mieszkaniowych Rzeczypospolitej Polskiej.³¹⁰

W odpowiedzi na wystąpienia Generalnego Inspektora, spółdzielnie przywracały stan zgodny z prawem.

Z kolei w sprawie *udostępnienia członkom Spółdzielni Mieszkaniowej w Elblągu informacji dotyczącej zadłużenia czynszowego z tytułu użytkowania lokalu poszczególnych członków spółdzielni*³¹¹, Generalny Inspektor w świetle okoliczności sprawy nie stwierdził naruszenia ustawy o ochronie danych osobowych. W toku postępowania wyjaśniającego ustalono bowiem, iż informacje dotyczące zadłużenia czynszowego z tytułu użytkowania lokalu otrzymali tylko członkowie spółdzielni. Na uwagę zasługuje również fakt, iż informacje dotyczące zadłużenia czynszowego członków spółdzielni z tytułu użytkowania lokalu nie zostały wywieszone w miejscu publicznie dostępnym, gdzie dostęp do nich dla osób, które nie są członkami spółdzielni byłby nieograniczony.

Wskazane działanie spółdzielni podyktowane było żądaniem jej niezadłużonych członków, którzy wystąpili do spółdzielni z wnioskiem o udostępnianie przedmiotowych informacji, gdyż w związku z zadłużeniem czynszowym niektórych członków spółdzielni powstało niebezpieczeństwo odcięcia dopływu m.in. gazu i wody w budynkach spółdzielni.

³⁰⁸ GI-DP-024/1240/02, GI-DP-024/835/02, GI-DP-024/460/02, GI-DP-024/292/02,

³⁰⁹ GI-DS-430/538/02

³¹⁰ GI-DS-430/20/02/222

³¹¹ GI-DS-338/02

Tym samym, zadłużenie czynszowe poszczególnych członków spółdzielni mogło doprowadzić do wstrzymania dostaw wody i gazu niezadłużonym członkom spółdzielni. Generalny Inspektor stwierdził, iż w przedstawionym stanie faktycznym udostępnienie powyższych informacji członkom spółdzielni odbyło się na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy o ochronie danych osobowych³¹².

Natomiast w innej skardze skarżący zwrócił się z wnioskiem do Generalnego Inspektora o *ustalenie czy Spółdzielnia Mieszkaniowa udostępniła jego dane innemu podmiotowi*³¹³. Generalny Inspektor poinformował skarżącego o uprawnieniach osób, których dane dotyczą, a w szczególności wskazał na treść art. 32 ust 1 ustawy o ochronie danych osobowych. Artykuł ten stanowi między innymi, iż osoba której dane dotyczą ma prawo do uzyskania informacji o sposobie udostępniania danych, a w szczególności informacji o odbiorcach lub kategoriach odbiorców, którym dane są udostępniane. Generalny Inspektor poinformował również skarżącego, iż w obowiązującym stanie prawnym, w celu uzyskania interesujących go informacji powinien zwrócić się bezpośrednio do administratora danych lub podmiotu, któremu dane miały być udostępnione.

Liczna grupa skarg dotyczyła nienależytego zabezpieczenia danych osobowych spółdzielców. Przykładowo, do Generalnego Inspektora wpłynęła skarga, z treści której wynika, iż *pracownicy Spółdzielni Mieszkaniowej w Koźuchowie doręczają korespondencje skierowaną do użytkowników lokali w sposób umożliwiający zapoznanie się z jej treścią osobom nieupoważnionym. Kierowana do mieszkańców korespondencja często jest bowiem zostawiana na klatce schodowej w drzwiach mieszkań*³¹⁴. Skarga okazała się zasadna. Generalny Inspektor wskazując na treść art. 26 ust. 1 i art. 36 u.o.d.o., informował, iż wybór środków gwarantujących przetwarzanym danym optymalny stopień ich zabezpieczenia pozostawiony został do uznania administratorowi danych. Powinien on jednak dysponować takimi instrumentami organizacyjnymi i technicznymi, które zapobiegą nie tylko realnym naruszeniom, ale i możliwości ich powstania.

³¹² Zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy, przetwarzanie danych jest dopuszczalne, gdy jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego. Natomiast, stosownie do przepisu art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy, przetwarzanie danych jest dopuszczalne, gdy jest niezbędne do wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów administratorów danych, o których mowa w art. 3 ust. 2, lub osób trzecich, którym są przekazywane te dane - a przetwarzanie danych nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą

³¹³ GI-DS-430/602/02

³¹⁴ GI-DS-430/539/02

W związku z powyższym zwrócono się do spółdzielni o podjęcie działań mających na celu doręczanie korespondencji w sposób uniemożliwiający osobom trzecim zapoznanie się z jej treścią i Spółdzielnia Mieszkaniowa zaprzestała kwestionowanej praktyki.

W innej sprawie fakt *pozostawienia noty księgowej za zużycie wody na klatce schodowej między drzwiami mieszkania a futryną w sposób umożliwiający zapoznanie się z jej treścią przez osoby postronne*³¹⁵ spółdzielnia uzasadniała wyłącznie zawinieniem pracownika odpowiedzialnego za doręczanie korespondencji, gdyż jak wykazało postępowanie wyjaśniające w spółdzielni zostały opracowane stosowne procedury zabezpieczające dane osobowe jej członków. W związku z naruszeniem przyjętych przez spółdzielnię procedur, spółdzielnia nie przedłużyła umowy z pracownikiem, który doręczył korespondencję w sposób niewłaściwy.

Generalny Inspektor zajmował się również *sprawą udostępnienia przez radcę prawnego - pełnomocnika spółdzielni - imion i nazwisk oraz adresów zamieszkania członków spółdzielni poprzez umieszczenie powyższych danych we wniosku o przypozwanie członków spółdzielni w nim wymienionych*³¹⁶. Generalny Inspektor stwierdził, iż postępowanie radcy prawnego, jako znajdujące oparcie w przepisach ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych. (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059 z późn. zm.), jest dopuszczalne również na gruncie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, bowiem nie prowadzi do udostępnienia danych osobowych osobom nieupoważnionym.

Na podstawie przepisów procedury cywilnej i ustawy o radcach prawnych, radca prawny, jako pełnomocnik strony - pod warunkiem, że był do tego należycie umocowany – ma prawo i jednocześnie obowiązek złożyć dowody w toczącym się przed sądem powszechnym postępowaniu. Ocena materiału dowodowego należy do niezawisłego sądu, który może uznać albo odrzucić dowody w sprawie. Materiału dowodowego sprawy będącej w toku postępowania sądowego nie może natomiast ocenić Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, który nie jest organem właściwym do oceny prawidłowości działania stron postępowania prowadzonego przed sądem powszechnym. Jednocześnie stwierdzić należy, że wniosek o przypozwanie został złożony w sądzie przez pełnomocnika Spółdzielni w formie, która nie narusza przepisów ustawy. Pełnomocnik wymieniając członków Spółdzielni wniósł jednocześnie o ich wezwanie do udziału w sprawie. Dlatego też w konsekwencji do Sądu – a nie do pełnomocnika Spółdzielni - należeć będzie wezwanie tych

³¹⁵ GI-DS-430/470/02

³¹⁶ GI-DS-430/290/02

osób na rozprawę. Wyjaśniono ponadto, że z przepisu art. 30 ustawy - Prawo spółdzielcze, wynika zasada jawności, tj. dostępu ww. osób do rejestru członków spółdzielni, a w konsekwencji prawo wglądu w ich dane osobowe. Tak więc co do zasady osoby określone w powołanym przepisie mają prawo dostępu do danych osobowych w zakresie wymienionym we wniosku radcy prawnego Spółdzielni.

W jednej ze skarg nadesłanych w 2002 r. do Generalnego Inspektora *skarżąca zakwestionowała legalność udostępnienia innym członkom spółdzielni informacji zawartych w uchwale Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej w Warszawie (m.in. rozpoznanie choroby skarżącej)*³¹⁷. Przeprowadzone postępowanie wyjaśniające nie potwierdziło zarzutu skarżącej.

Generalny Inspektor ustalił, iż w treści uchwały, dotyczącej wniosku skarżącej o dokonanie korekty rozliczenia kosztów centralnego ogrzewania ze względu na stan zdrowia lokatora, nie było szczegółowych informacji o stanie zdrowia skarżącej. Natomiast dane o stanie zdrowia skarżącej przechowywane są w dokumentacji Spółdzielni, do której nie mają dostępu osoby nieupoważnione. Zgodnie zaś ze statutem Spółdzielni, uchwały Rady Nadzorczej Spółdzielni są jawne i dostępne dla wszystkich członków Spółdzielni, natomiast odpisy uchwały będącej przedmiotem skargi wraz z uzasadnieniem zostały doręczone członkom spółdzielni, którzy złożyli wnioski o dokonanie korekty. Odpis uchwały został doręczony innemu członkowi spółdzielni, gdyż zakres przedmiotowy uchwały obejmował również rozpatrzenie wniosku tego członka spółdzielni. Stosownie zaś do art. 2 Prawo spółdzielcze, spółdzielnia prowadzi działalność na podstawie niniejszej ustawy, innych ustaw oraz zarejestrowanego statutu.

Również w sprawie *udostępnienia imienia i nazwiska członka spółdzielni w wyniku ich umieszczenia na zawiadomieniach o zwołaniu walnego zgromadzenia spółdzielni*³¹⁸, Generalny Inspektor uznał brak naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych.

Generalny Inspektor ustalił, że w związku z podjęciem przez Radę Nadzorczą Spółdzielni uchwały o wykluczeniu skarżącego ze Spółdzielni, złożył on odwołanie do Walnego Zgromadzenia. Natomiast dla skuteczności podjętych przez Walne Zgromadzenie uchwał niezbędne jest zawiadomienie członków Spółdzielni o sprawach objętych porządkiem obrad. Generalny Inspektor podkreślił, że zgodnie z Prawem spółdzielczym spółdzielnia prowadzi działalność na podstawie niniejszej ustawy, innych ustaw oraz zarejestrowanego statutu. Natomiast w myśl art. 5 § 1 pkt 6 Prawa spółdzielczego statut powinien określać

³¹⁷ GI-DS-430/621/02

³¹⁸ GI-DS-430/231/02

zasady zwoływania walnych zgromadzeń, obradowania na nich i podejmowania uchwał. Z powołanym przepisem koresponduje treść art. 40 § 1 Prawa spółdzielczego, zgodnie z którym o czasie, miejscu i porządku obrad walnego zgromadzenia zawiadamia się członków, związek rewizyjny, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, oraz Krajową Radę Spółdzielczą w sposób i w terminach określonych w statucie. Przepisy Prawa spółdzielczego nakładają więc na organy spółdzielni obowiązek zawiadomienia członków spółdzielni o sprawach, które mają być rozpatrywane przez walne zgromadzenie. W konsekwencji spółdzielnia była upoważniona do umieszczenia danych osobowych skarżącego w zawiadomieniach o zwołaniu Walnego Zgromadzenia, bowiem jedynie w ten sposób możliwe było właściwe określenie sprawy będącej przedmiotem obrad Walnego Zgromadzenia.

GIODO rozpatrzył ponadto *skargę w sprawie odmowy udostępnienia przez Spółdzielnię Mieszkaniową Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych informacji związanych ze statusem członka spółdzielni oraz uprawnieniami do wskazanego lokalu mieszkalnego*³¹⁹. Generalny Inspektor stwierdził, iż odmowa udostępnienia żądanych danych nie znajduje uzasadnienia w obowiązującym porządku prawnym.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję administracyjną, nakazującą Spółdzielni Mieszkaniowej udostępnienie Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych danych osobowych członka spółdzielni³²⁰. W uzasadnieniu treści decyzji Generalny Inspektor wskazał, iż Spółdzielnia nie ma podstaw, aby odmówić udostępnienia rejestru członków ZUS-owi, występującemu na podstawie art. 24 ust. 2 oraz art. 26 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, jako wierzyciel członka Spółdzielni. Do takiego żądania uprawnia bowiem ZUS przepis art. 30 Prawa spółdzielczego. Zgodnie natomiast z art. 223¹ Prawa spółdzielczego, spółdzielnie mieszkaniowe są obowiązane prowadzić rejestr lokali, dla których zostały założone oddzielne księgi wieczyste, z adnotacją o ustanowionych hipotekach. Ponieważ żaden z przepisów ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych nie reguluje kwestii udostępniania danych osobowych członków spółdzielni, zastosowanie znajduje cytowany powyżej art. 30 Prawa spółdzielczego.

W ocenie Generalnego Inspektora zachowanie przez ZUS w przedmiotowej sprawie formy pisemnej wraz z powołaniem podstawy prawnej uzasadniającej pozyskanie danych, stanowi dostateczną przesłankę ich udostępnienia przez Spółdzielnię. Uprawnienia ZUS, w sytuacji wystąpienia wierzytelności z tytułu zaległych składek na ubezpieczenie społeczne,

³¹⁹ GI-DS-430/473/02

³²⁰ GI-DEC-DS-204/02

do prowadzenia postępowania egzekucyjnego oraz dokonywania zabezpieczeń wynika bowiem z przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (art. 24 ust. 1, art. 26 ust. 1).³²¹

W innej sprawie Generalny Inspektor zajmował się zagadnieniem *odmowy udostępnienia rejestru członków pełnomocnikowi członkini spółdzielni. Spółdzielnia uzależniała udostępnienie rejestru od przedłożenia pełnomocnictwa sporządzonego w formie aktu notarialnego.*³²² Wobec braku przepisów prawa, które nakazywałyby w przedmiotowej sprawie zachowania szczególnej formy pełnomocnictwa, w wyniku interwencji Generalnego Inspektora żądane przez skarżącą informacje zostały udostępnione. Generalny Inspektor wskazując na przepisy art. 96 i nast. Kodeksu cywilnego informował, że jedynie jeżeli pełnomocnictwo ma być udzielone do dokonania czynności prawnej, dla której wymagana jest szczególna forma, to zachowania takiej formy wymaga również pełnomocnictwo.

Wątpliwości pytających budziła również kwestia *dostępu członków spółdzielni do dokumentów finansowych spółdzielni*³²³, w tym w szczególności kwestia legalności udostępnienia przez zarząd spółdzielni jej członkom informacji na temat stanu zaległości poszczególnych osób we wpłatach wkładu budowlanego i opłat eksploatacyjnych. Wskazano, iż działanie takie znajduje uzasadnienie w przepisach prawa (art. 23 ust. 1 pkt 2 u.o.d.o.), w szczególności z brzmienia art. 30 Prawa spółdzielczego zarząd spółdzielni obowiązany jest udostępnić jej członkom informacje, które rejestr zawiera. Wskazano przy tym jednocześnie, iż ani przepisy Prawa spółdzielczego ani ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, a także wydanych na ich podstawie aktów wykonawczych nie uprawniają członków spółdzielni do bezpośredniego, indywidualnego dostępu do dokumentów finansowych spółdzielni, w tym do uzyskiwania informacji o stanie zaległości poszczególnych jej członków w uiszczaniu opłat eksploatacyjnych. W ocenie GODO uprawnienie takie wynikać może natomiast ze statutu spółdzielni, który zgodnie z art. 5 § 1 Prawa spółdzielczego określa m.in. prawa i obowiązki jej członków.

Zwracano się także do Generalnego Inspektora o wyrażenie stanowiska, czy dopuszczalne jest *udostępnienie członkom spółdzielni mieszkaniowej listy płac osób zatrudnionych w spółdzielni.*³²⁴ W odpowiedziach wskazywano, iż kwestie związane z ujawnianiem wysokości wynagrodzeń były przedmiotem orzeczeń Sądu Najwyższego. W

³²¹ GI-DEC-DS-232/02/772,773,774

³²² GI-DS-430/194/02/

³²³ GI-DP-024/42/02

³²⁴ GI-DP-024/931/02, GI-DP-024/356/02

uchwale z dnia 16 lipca 1993 r.³²⁵, SN stwierdził, że ujawnienie przez pracodawcę bez zgody pracownika wysokości jego wynagrodzenia za pracę może stanowić naruszenie dobra osobistego w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego. Zgodnie natomiast z wyrokiem SN z dnia 12 września 2001 r.³²⁶, „podanie w prasie informacji o wysokości otrzymywanego wynagrodzenia może nastąpić bez zgody osoby, której dotyczy, gdy pełni ona funkcję publiczną w rozumieniu art. 14 ust. 6 Prawa prasowego. Pełnienie funkcji prezesa zarządu spółdzielni mieszkaniowej może być w konkretnych okolicznościach uznane za działalność publiczną w rozumieniu tego przepisu”. Generalny Inspektor podkreślał więc, iż sprawy dotyczące ujawnienia wysokości wynagrodzenia wymagają każdorazowego, indywidualnego rozstrzygnięcia sądu, czy stanowi ono naruszenie dobra osobistego w rozumieniu art. 23 i 24 Kodeksu cywilnego.

Generalny Inspektor wskazywał również, iż ustawa o ochronie danych osobowych nie stanowi przeszkody w *udostępnianiu członkom spółdzielni informacji o innych jej członkach pełniących jednocześnie funkcje statutowe w organach spółdzielni* (będących ich przedstawicielami)³²⁷. Przepis art. 30 Prawa spółdzielczego stanowi wystarczającą podstawę do zapoznania się przez członków spółdzielni z danymi innych członków - występujących w ich imieniu na walnym zgromadzeniu.

Odnosząc się natomiast do kwestii *udostępniania do wglądu członkom spółdzielni uchwał określających przedmiot odrębnej własności lokalu* Generalny Inspektor informował, iż wgląd w konkretną uchwałę mogą mieć wyłącznie osoby, których uchwała ta dotyczy³²⁸. Zgodnie bowiem z art. 43 ust. 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych „projekty uchwał, o których mowa w art. 42 ust. 2, zarząd spółdzielni wykląda (...) do wglądu tych osób, których uchwała dotyczy i którym, zgodnie z przepisami ustawy, przysługuje prawo żądania przeniesienia na nich własności poszczególnych lokali”. Jednocześnie, Generalny Inspektor wskazywał w niektórych przypadkach, iż np. *zbiorcze zestawienie liczby osób zameldowanych w lokalu nie identyfikuje ani nie dotyczy zidentyfikowanej osoby fizycznej*³²⁹. Kwestia ewentualnego udostępniania takich liczbowych zestawień jest więc obojętna z punktu widzenia ustawy. Również dane dotyczące jedynie wysokości rachunku za centralne ogrzewanie wraz z wielkością lokalu, bez podawania numeru lokalu lub danych użytkownika - jako informacje o charakterze statystycznym - nie stanowią danych osobowych w świetle

³²⁵ I PZP 28/93

³²⁶ sygn. V CKN 440/00

³²⁷ GI-DP-024/989/02

³²⁸ GI-DP-024/1170/02

³²⁹ GI-DP-024/712/02

określonej przez ustawodawcę definicji, a tym samym nie podlegają przepisom ustawy o ochronie danych osobowych³³⁰.

Odrębna kategoria spraw odnosiła się do *przetwarzania danych osobowych przez wspólnoty mieszkaniowe*. I tak do Generalnego Inspektora wpłynęła skarga w której wskazano, że *Administracja Wspólnot Mieszkaniowych w Lublinie zbiera dane osobowe o osobach zamieszkałych w lokalach wchodzących w skład wspólnoty mieszkaniowej w zakresie: nazwiska, imienia, roku urodzenia, stosunku do właściciela, stopni pokrewieństwa, nazwy i adresu zakładu pracy ww. osób (jak również innego źródła ich utrzymania, dochodów), numeru telefonu*³³¹. Przeprowadzone potępowanie wyjaśniające pozwoliło na ustalenie, iż takie działania naruszają zasady przetwarzania danych osobowych wyrażone w art. 26 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o ochronie danych osobowych. Jak bowiem zarząd wspólnoty poinformował, w celu prawidłowego naliczania zużycia wody oraz opłat za wywóz nieczystości stosowany jest formularz o nazwie „Oświadczenie właściciela”, którego analiza wykazała, że Administracja Wspólnot Mieszkaniowych zbiera informacje w zakresie „nazwiska i imienia, roku urodzenia, stosunku do właściciela, stopnia pokrewieństwa”. Generalny Inspektor kwestionując praktykę zbierania danych wszystkich osób zamieszkałych w lokalach stanowiących wspólnotę w tak szerokim zakresie zwrócił się do zarządu wspólnoty o podjęcie działań zmierzających do jej zaprzestania.

Generalny Inspektor wskazując, że wspólnota mieszkaniowa - jako administrator danych osób zamieszkałych w lokalach należących do wspólnoty - przetwarza ich dane na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903 z późn. zm.), podkreślił, iż uprawnienie do przetwarzania przedmiotowych danych nie jest nieograniczone. Nie kwestionując faktu, iż informacje dotyczące ilości osób zamieszkałych w lokalach należących do wspólnoty, są konieczne do prawidłowego rozliczenia „zużycia wody i wywozu nieczystości”, GODO podkreślił, że dla osiągnięcia wskazanego celu niezbędne są wyłącznie informacje o ilości osób zamieszkałych w lokalach wspólnoty, natomiast przetwarzanie danych osobowych w postaci „imienia i nazwiska, roku urodzenia, stosunku do właściciela, stopnia pokrewieństwa” w powyższym celu, jest zarówno zbędne, jak i nieadekwatne w stosunku do celu ich zbierania.

W efekcie interwencji GODO zaprzestano wykorzystywania przedmiotowego formularza.

³³⁰ GI-DP-024/1118/02

³³¹ GI-DS-430/350/02, GI-DS-430/453/02

Generalny Inspektor rozpatrywał również sprawę dotyczącą *nieudzielenia w terminie przez wspólnotę mieszkaniową informacji, o które skarżący wystąpili na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych*³³². Skarga okazała się zasadna i osoba, której obowiązek został niewypełniony została pozbawiona faktycznej kontroli nad procesem przetwarzania swoich danych osobowych.

Wobec powyższego, Generalny Inspektor zasygnalizował zarządowi wspólnoty mieszkaniowej zaistniałe nieprawidłowości w terminowym realizowaniu obowiązku informacyjnego i zobowiązał zarząd do podjęcia działań mających na celu terminowe wykonywanie niniejszego obowiązku. W wyniku interwencji Generalnego Inspektora żądane przez skarżących informacje zostały udzielone.

Analizując sprawę *udostępnienia w trakcie zebrania członków wspólnoty danych osobowych wspólnoty (w tym informacji o zużyciu wody)*³³³ GODO wskazał, iż takie działanie znajduje podstawy w obowiązującym stanie prawnym. Podstawą przetwarzania danych osobowych członka wspólnoty mieszkaniowej przez wspólnotę są bowiem przepisy ustawy o własności lokali. Artykuł 1 ust. 2 powołanej ustawy stanowi, że w zakresie nieuregulowanym przez powyższą ustawę stosuje się przepisy ustawy Kodeks cywilny. Stosowne zaś do przepisów Księgi Drugiej Tytułu I Działu IV Kodeksu cywilnego uzasadnione jest, aby współwłaściciele dla prawidłowego zarządzania współwłasnością oraz efektywnego wykonywania kontroli wydatków znali dane osobowe pozostałych współwłaścicieli.

Generalny Inspektor rozpatrywał także sprawę udostępnienia przez *Zarząd Budynków Komunalnych w Chrzanowie danych osobowych członków zarządów wspólnot mieszkaniowych osobom nieupoważnionym*³³⁴. Generalny Inspektor w toku postępowania wyjaśniającego nie znalazł podstaw do stwierdzenia naruszenia ustawy o ochronie danych osobowych w przedmiotowej sprawie. Stosownie do art. 21 ust. 1 ustawy o własności lokali, zarząd kieruje sprawami wspólnoty mieszkaniowej i reprezentuje ją na zewnątrz oraz w stosunkach między wspólnotą a poszczególnymi właścicielami lokali. Wykaz członków zarządów wspólnot mieszkaniowych zawiera dane osób, które reprezentują daną wspólnotę na zewnątrz. Z uwagi na fakt, że członkowie zarządów wspólnot występują w imieniu wspólnot i reprezentują je na zewnątrz, dane tych osób należy traktować jako dane osobowe, do których dostęp – dla osób utrzymujących z nimi kontakt - powinien być ułatwiony. Przy czym

³³² GI-DS-430/446/02

³³³ GI-DS-430/569/02

³³⁴ GI-DS-430/412/02

wskazać należy, że udostępnieniu mogą podlegać jedynie informacje, które dotyczą działalności (zawodowej, społecznej), jaką członkowie zarządów wykonują w związku z pełnionymi funkcjami. Udostępnienie danych osobowych członków zarządów wspólnot mieszkaniowych jest dopuszczalne, o ile dane te udostępnione są osobom, które z uwagi na pełnione funkcje upoważnione są do kontaktów z członkami zarządów wspólnot np. przedsiębiorcom, którzy w nieruchomościach należących do wspólnot wykonują prace remontowe.

W praktyce działalności Generalnego Inspektora pojawiło się zagadnienie dotyczące *legalności przetwarzania przez zarządcę nieruchomości danych osobowych członków wspólnoty, jak również pojawiły się wątpliwości, czy na zarządcy nieruchomości ciąży obowiązek zgłoszenia do rejestracji Generalnemu Inspektorowi zbioru danych członków wspólnoty mieszkaniowej*³³⁵. W jednej ze spraw dotyczącej przetwarzania danych osobowych członków wspólnoty przez zarządcę nieruchomości Generalny Inspektor nie dopatrując się naruszenia ustawy o ochronie danych osobowych wskazał, iż administratorem danych osobowych właścicieli i najemców nieruchomości administrowanych przez zarządcę nieruchomości jest wspólnota mieszkaniowa, którą - stosownie do art. 6 ustawy o własności lokali – jest ogół właścicieli, których lokale wchodzi w skład określonej nieruchomości. Wspólnota mieszkaniowa może nabywać prawa i zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozwana. Na zarządcy nieruchomości nie ciąży więc obowiązek zgłoszenia takiego zbioru danych osobowych, jak również z takiego obowiązku zwolniona jest na mocy art. 43 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych wspólnota mieszkaniowa, z uwagi na fakt, że przetwarza dane osobowe członków zrzeszonych we wspólnocie mieszkaniowej³³⁶.

Generalny Inspektor jednocześnie wyjaśnił, że zarządca nieruchomości przetwarza dane członków wspólnoty zgodnie z art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych, a zatem może przetwarzać dane wyłącznie w zakresie i celu przewidzianym w umowie (art. 31 ust. 2 ustawy).

W jednej ze spraw *kwestionowano doręczanie zawiadomień o zmianie opłat eksploatacyjnych przez osoby, które nie są pracownikami WAM, jak również kwestionowano sposób doręczania korespondencji jako umożliwiający zapoznanie się z nią przez osoby postronne*³³⁷. Generalny Inspektor w przedmiotowej sprawie ustalił, że na podstawie umowy

³³⁵ GI-DS-430/83/02

³³⁶ zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 4 ustawy, z obowiązku rejestracji zbioru danych zwolnieni są administratorzy danych dotyczących osób u nich zatrudnionych, zrzeszonych lub uczących się

³³⁷ GI-DS-430/247/02

zawartej między Wspólnotą Mieszkaniową, na rzecz której zarząd sprawuje Wojskowa Agencja Mieszkaniowa Oddział Terenowy, a osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, do czynności wykonywanych przez pracowników tego przedsiębiorcy należy „wręczanie wezwań oraz wszelkich zawiadomień mieszkańcom budynków”.

W związku ze stwierdzeniem niewłaściwego zabezpieczenia korespondencji kierowanej do użytkowników lokali administrowanych przez WAM Generalny Inspektor zwrócił się do Prezesa WAM o podjęcie działań mających na celu zapewnienie właściwego doręczania korespondencji. W wyniku interwencji Generalnego Inspektora Prezes WAM m.in. wydał zakaz „przekazywania użytkownikom kwater jakiegokolwiek otwartej korespondencji zawierającej dane osobowe lokatorów”.

G. Partie polityczne, stowarzyszenia, fundacje, samorządy zawodowe i inne

W omawianym okresie sprawozdawczym do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęło ok. 40 pytań i skarg dotyczących przetwarzania danych osobowych przez partie polityczne, fundacje, samorządy zawodowe, związki wyznaniowe oraz inne związki. Podobnie, jak w latach poprzednich przedmiotem skarg było przetwarzanie danych osobowych przez ww. podmioty z naruszeniem zasady legalności oraz zasad odnoszących się do prawidłowego zabezpieczenia danych osobowych.

Należy jednak zaznaczyć, że w związku z przeprowadzonymi jesienią 2002 r. wyborami samorządowymi, największa ilość spraw dotyczyła przetwarzania danych osobowych przez partie polityczne.³³⁸ W tym względzie - w porównaniu do ubiegłych lat - zanotowano znaczący przyrost skarg. Skarżący wyrażali zaniepokojenie z powodu dysponowania ich danymi, a także danymi członków ich rodzin w celu prowadzenia kampanii wyborczych przez różne ugrupowania polityczne pomimo, iż na powyższe nie wyrażali zgody.

Z treści jednej ze skarg wynikało, iż Prezydent Miasta Pabianic oraz Stowarzyszenie Młodej Lewicy Demokratycznej rozesłali do wyborców imiennie adresowane materiały wyborcze, zachęcające do głosowania w wyborach samorządowych na kandydata Sojuszu Lewicy Demokratycznej i Unii Pracy na Prezydenta Miasta.³³⁹ Generalny Inspektor ustalił przy tym, że część wyborców nie udostępniała swoich danych osobowych Komitetowi Wyborczemu SLD - UP i nie wyrażała zgody na przetwarzanie ich danych przez ww. Komitet. W świetle zgromadzonego w sprawie materiału, a także na podstawie analizy

³³⁸ Np. GI-DS-430/652/02, GI-DS-430/658/02, GI-DS-430/687/02, GI-DS-430/689/02, GI-DS-430/762/02

³³⁹ GI-DS-430/698/02

przepisów ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. Nr 95, poz. 602 z późn. zm.), Generalny Inspektor uznał, iż u podstaw przetwarzania danych ww. osób nie znajdowała się żadna z przesłanek legalizujących proces przetwarzania danych osobowych, o których mowa w ustawie i w konsekwencji - na podstawie art. 19 ustawy - skierował zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa z art. 49 u.o.d.o. Sprawa jest w toku.

Nie znalazła natomiast jednoznacznego potwierdzenia w materiale zebranym w toku postępowania wyjaśniającego informacja, z której wynikało, że *dyrektor jednego z banków wykorzystując dane osobowe klientów banku, rozesłał do wyborców (klientów banku), za pośrednictwem Sztabu Wyborczego SLD-UP, imiennie adresowane ulotki wyborcze, zachęcające do głosowania na niego w wyborach samorządowych.*³⁴⁰ Jak wyjaśniono ww. Sztab Wyborczy pozyskał dane osobowe z ogólnodostępnych źródeł, tj. na podstawie informacji adresowych z książki telefonicznej i ze spisu mieszkańców umieszczonych w klatkach bloków mieszkalnych. W tej sytuacji Generalny Inspektor nie znalazł podstaw do stwierdzenia naruszenia przez wskazane w skardze podmioty przepisów ustawy o ochronie danych osobowych dotyczących naruszenia zasady celowości przetwarzania danych (art. 26 ust. 1 pkt 2).

Odmienny stan faktyczny został ustalony w sprawie dotyczącej skargi na nieuprawnione przetwarzanie danych osobowych przez kandydata Komitetu Wyborczego Sojusz Lewicy Demokratycznej – Unia Pracy do Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego.³⁴¹ Skarżąca wskazała, iż wraz z mężem otrzymali listy agitacyjne przesłane na swój adres zamieszkania, w których kandydat ww. Komitetu zwraca się bezpośrednio do adresatów i informuje, iż mieli okazję zetknąć się z nim podczas zbierania podpisów poparcia dla Pana Prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego. Przedmiotowe listy były sporządzone na komputerze i podpisane bezpośrednio przez ich nadawcę. Skarżąca poinformowała przy tym, iż wraz z mężem udostępnili swoje dane osobowe (w zakresie: imienia, nazwiska oraz adresu zamieszkania) osobie zbierającej podpisy w celu poparcia kandydatury Pana Aleksandra Kwaśniewskiego na stanowisko Prezydenta RP, natomiast nie wyrażali zgody na wykorzystywanie tych danych w innych celach, w szczególności nie udzielali takiej zgody na przetwarzanie ich danych przez wskazanego w skardze kandydata Komitetu Wyborczego Sojusz Lewicy Demokratycznej – Unia Pracy do Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

³⁴⁰ GI-DS-430/762/02

³⁴¹ GI-DS-430/665/02

Przeprowadzone przez Generalnego Inspektora postępowanie wyjaśniające doprowadziło do potwierdzenia zawartych w skardze zarzutów, a dokonane w sprawie ustalenia stały się dla Generalnego Inspektora podstawą do skierowania zawiadomienia o popełnieniu przez ww. przestępstwa określonego w art. 49 ustawy o ochronie danych osobowych.³⁴² Generalny Inspektor stwierdził bowiem, że wskazany w skardze kandydat Komitetu Wyborczego bez podstawy prawnej skopiował, przechowywał i następnie wykorzystał we własnej kampanii wyborczej dane osobowe, które zebrał w 2000 r. na listach poparcia kandydatury Pana Aleksandra Kwaśniewskiego na urząd Prezydenta RP. Na powyższe działanie nie posiadał zgody pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego SLD – UP³⁴³ ani nie posiadał zgody zainteresowanych (art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy).

Z kolei w sprawie skargi dotyczącej przetwarzania danych przez Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojuszu Lewicy Demokratycznej – Unia Pracy, polegającego na kierowaniu przez kandydata Komitetu Rady Miasta Warszawy do skarżących imiennie adresowanych listów agitacyjnych,³⁴⁴ zebrany materiał dowodowy nie dostarczył dowodów na potwierdzenie jej zasadności. Jak ustalono, ww. kandydat nie przetwarzał danych osobowych w zbiorze danych, a akcję rozpowszechniania ulotek prowadził jednorazowo za pomocą grupy mieszkańców, którzy w jego imieniu zwracali się bezpośrednio do swoich znajomych i sąsiadów.

Uzasadniona okazała się skarga na Komitet Wyborczy Ligi Polskich Rodzin w sprawie przetwarzania danych uczestników gminnego referendum w sprawie budowy na terenie Gminy Ursynów autostrady A-2 oraz drogi ekspresowej,³⁴⁵ zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwolił na ustalenie, iż u podstaw przedmiotowego działania nie znajdowała się jakakolwiek przesłanka legalności o których mowa w ustawie o ochronie danych osobowych i w konsekwencji GODO skierował zawiadomienie o popełnieniu przez ww. podmiot przestępstwa określonego w art. 49 u.o.d.o. Sprawa jest w toku.

Ponadto w 2002 r. Generalny Inspektor - od jednego z kandydatów do Rady Powiatu Krapkowskiego (województwo opolskie) - uzyskał informację, że na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej opublikowano dokładne adresy zamieszkania ww. kandydatów. Osoba, która poinformowała Generalnego Inspektora o powyższym fakcie, wskazała, że dokładne adresy kandydatów na radnych umieszczone zostały pod adresem:

³⁴² Ibidem

³⁴³ Przepis art. 67 ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. Nr 95, poz. 602 z późn. zm.), stanowi, że bez uprzedniej zgody pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego zakazana jest każda forma agitacji wyborczej, w tym rozpowszechnianie ulotek wyborczych o masowym nakładzie.

³⁴⁴ GI-DS-430/658/02

³⁴⁵ GI-DS-430/652/02

<http://212.77.160/Wybory>, jako tzw. bieżące dane z systemu informatycznego Krajowego Biura Wyborczego.³⁴⁶ Dane osobowe dotyczyły kandydatów na radnych wszystkich szczebli samorządu terytorialnego z całego kraju, a w przypadku kandydatów do Rady Powiatu Krapkowickiego, na ww. stronie internetowej, umieszczone zostały dokładne adresy zamieszkania każdego z kandydatów. Do informacji załączono wydruk danych o listach i kandydatach z dnia 12 listopada 2002 r. wraz z dokładnymi adresami zamieszkania.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie wyjaśniające doprowadziło do ustalenia, że Powiatowa Komisja Wyborcza w Krapkowicach nie wywiązała się należycie ze swoich obowiązków dopuszczając do wprowadzenia dokładnego adresu zamieszkania kandydatów na radnych do systemu informatycznego, z którego dane te zostały automatycznie przesłane na strony internetowe PKW. Do działania takiego nie była upoważniona z mocy art. 99 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. Nr 95, poz. 602 z późn. zm.), gdyż w zgłoszeniu listy kandydatów podaje się m.in. nazwiska i imiona, wiek oraz miejsce zamieszkania kandydatów. W ocenie GODO termin „miejsce zamieszkania kandydatów”, nie powinien bowiem być utożsamiany ze wskazaniem dokładnego adresu zameldowania lub zamieszkania kandydata w danej miejscowości. Tożsame stanowisko zaprezentował Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej, do którego GODO zwrócił się o wyjaśnienie powstałych wątpliwości co do zakresu danych osobowych kandydatów na radnych podawanych do publicznej wiadomości.³⁴⁷

Ponadto, Przewodniczący PKW wskazał, iż działania terytorialnych komisji wyborczych były kontrolowane w tym zakresie, jednakże mogło dojść do opisanej sytuacji, ponieważ kontrola 300214 danych osobowych kandydatów na radnych w kraju była przeprowadzana losowo. GODO został także poinformowany, iż informacje dotyczące dokładnego adresu zamieszkania kandydatów do Rady Powiatu Krapkowickiego zostały usunięte z serwera wyborczego i zdjęte ze stron serwisowych PKW, więc dostęp do danych został ograniczony do zakresu wymaganego ustawą – Ordynacja wyborcza i ustawą o ochronie danych osobowych. Ponadto Przewodniczący PKW zapewnił, iż podjęte zostaną wszelkie starania aby podobne zdarzenia nie miały miejsca w przyszłości.

W innej sprawie rozpatrywanej przez Generalnego Inspektora wskutek złożonej skargi wskazano, iż dane osobowe skarżącego zostały bezpodstawnie wykorzystane przez proboszcza miejscowej parafii w celu przeprowadzenia akcji polityczno – propagandowej, tj.

³⁴⁶ GI-DS-430/694/02

³⁴⁷ szerz. w Części IV Sparzozdania pt. „Wystąpienia Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych”

do rozesłania imiennie adresowanych ulotek wyborczych.³⁴⁸ W toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego ustalono, iż dane osobowe wykorzystane przez proboszcza pochodzą ze zbioru danych osobowych dotyczącego członków Kościoła Katolickiego prowadzonego przez ww. proboszcza. Generalny Inspektor poinformował jednak skarżących, iż w nie może podjąć działań określonych przepisem art. 12 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych (tj. wydawać decyzji administracyjnych i rozpatrywać skarg w sprawach wykonania przepisów o ochronie danych osobowych). Powyższe stanowisko jest konsekwencją regulacji prawnej przewidzianej w art. 43 ust. 2 ustawy. Zgodnie z jego treścią w odniesieniu do zbiorów danych dotyczących członków kościoła lub innego związku wyznaniowego, o uregulowanej sytuacji prawnej, Generalnemu Inspektorowi nie przysługują uprawnienia określone w art. 12 pkt 2, art. 14 pkt 1, 3-5 oraz w art. 15-18 ustawy.

Inną z podejmowanych w 2002 r. przez Generalnego Inspektora kwestii było zagadnienie *dopuszczalności udostępnienia komisji rewizyjnej Związku Artystów Scen Polskich dokumentacji stowarzyszenia w celu dokonania kontroli jego działalności finansowo- gospodarczej*³⁴⁹, w tym także do dokumentacji pracowniczej czy dokumentów określających „siatkę” płac pracowników stowarzyszenia. W ocenie GODO nie ma podstaw do odmowy udostępnienia kontrolerom dokumentacji stowarzyszenia, w tym dokumentów określających „siatkę” płac w związku z przepisami ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (tekst jednolity: Dz. U. 2001 r. Nr 79 poz. 855) oraz statutu ZASP. Szczególne uregulowania prawne w tym zakresie (art. 11 ustawy Prawo o stowarzyszeniach, statut ZASP oraz regulamin organu kontroli wewnętrznej tego stowarzyszenia - komisji rewizyjnej) wskazują, że do kompetencji komisji rewizyjnej stowarzyszenia należy m. in. przeprowadzanie kontroli całokształtu działalności stowarzyszenia oraz że członkowie powołanej w ZASP komisji rewizyjnej są uprawnieni do wglądu do wszelkiej dokumentacji jednostki kontrolowanej. Uprawnienie do wglądu w dokumenty o „siatce” wynagrodzeń nie budzi wątpliwości tym bardziej, że dokument ten nie wskazuje na wysokość zarobków konkretnych osób, a jedynie w sposób ogólny określa w jakich granicach kwotowych może być przyznane wynagrodzenie na danym stanowisku pracy.

Jednocześnie Generalny Inspektor wskazał, że sposób wykonywania uprawnień kontrolnych organu kontroli stowarzyszenia powinien każdorazowo podlegać ocenie *in concreto*. Uprawnienie to może być bowiem wykorzystywane jedynie w celu wykonywania statutowych zadań komisji. Toteż zakres informacji udostępnianych temu organowi w toku

³⁴⁸ GI-DS-430/725/02

³⁴⁹ GI-DP-024/911/02, GI-DP-024/802/02

czynności kontrolnych musi być ściśle związany z tematyką przeprowadzanej kontroli i służyć jedynie realizacji jego określonych przepisami zadań. Przy zachowaniu powyższych warunków, udostępnianie informacji statutowemu organowi kontrolnemu ZASP nie może być traktowane jako naruszenie zasad o ochronie danych osobowych.

Do Generalnego Inspektora kierowano również pytania dotyczące zasadności odmowy udostępniania stowarzyszeniom określonych informacji z powołaniem się na ustawę o ochronie danych osobowych. Stowarzyszenie Autorów ZAIKS zwróciło się do Generalnego Inspektora z pytaniem dotyczącym *zasadności odmowy przez Prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji – z powołaniem się na przepisy ustawy o ochronie danych osobowych - udostępnienia wykazu operatorów sieci kablowych w celu ustalenia zakresu wykorzystywania przez sieci kablowe utworów chronionych prawem autorskim*.³⁵⁰ W odpowiedzi wyjaśniono, iż przepisów ustawy o ochronie danych osobowych nie stosuje się do informacji o przedsiębiorcach związanych z prowadzoną przez nich działalnością gospodarczą. Informacje takie nie są danymi osobowymi w rozumieniu tej ustawy. Obejmuje ona bowiem ochroną jedynie dane osób fizycznych (art. 2 ust. 1 ustawy). Motywowanie odmowy udostępnienia informacji o operatorach sieci kablowych przepisami ustawy o ochronie danych osobowych jest zatem bezzasadne.

Podobnie jak w poprzednich latach część pytań dotyczyła problemów z interpretacją zapisów statutów stowarzyszeń odnoszących się bezpośrednio lub pośrednio do przetwarzania danych osobowych. Jedno z pytań skierowane do Generalnego Inspektora przez Polski Związek Działkowców dotyczyło *zgodności z prawem publicznego udostępnienia przez zarząd jednego z pracowniczych ogrodów działkowych nazwisk działkowców, którzy nie uiścili należnych opłat (np. z energią elektryczną)*³⁵¹. W odpowiedzi Generalny Inspektor poinformował, że powyższą kwestię należy oceniać na gruncie przepisów szczególnych w stosunku do ustawy o ochronie danych osobowych. Przepisy ustawy Prawo o stowarzyszeniach stanowią, że statut stowarzyszenia określa m.in. kompetencje władz stowarzyszenia oraz uprawnienia i obowiązki członków. Jeżeli zatem z postanowień statutu wynika dopuszczalność takiej formy publikowania informacji o zadłużeniach działkowców, to działanie takie nie narusza ustawy o ochronie danych osobowych.

Zakres skarg dotyczył także przetwarzania danych przez takie podmioty, jak fundacje. Przykładem może być skarga dotycząca udostępnienia danych osobowych osobom nieupoważnionym przez Fundację Ochrony Zdrowia DAR SERCA Pracowników Polskich

³⁵⁰ GI-DP-024/455/02, GI-DP-024/1272/02

³⁵¹ GI-DP-024/209/02

Linii Lotniczych LOT S.A. i Członków Ich Rodzin.³⁵² Fundacja ta wywiesiła na tablicach ogłoszeniowych dane osobowe skarżącego w zakresie imienia, nazwiska i adresu zakładu pracy, nie dysponując do dokonania powyższej czynności jego zgodą ani inną przesłanką określoną w art. 23 ust. 1 ustawy. Interwencja Generalnego Inspektora w niniejszej sprawie doprowadziła do usunięcia przez Fundację kwestionowanych danych z tablic ogłoszeniowych znajdujących się na terenie siedziby Fundacji i w konsekwencji dalsze prowadzenie postępowania w tej sprawie stało się bezprzedmiotowe.

Do Generalnego Inspektora zwrócono się o wyjaśnienie, czy fundacja może przetwarzać pozyskane drogą elektroniczną - od innych organizacji zajmujących się problemem autyzmu u dzieci i dorosłych - dane dzieci autystycznych, następnie zaś te dane, pozbawione imienia, nazwiska i adresu pacjenta wykorzystywać w celach statystycznych³⁵³. Z pisma przedstawicielki władz fundacji wynikało jednocześnie, iż dane, które mają być zbierane dotyczą: członków fundacji oraz członków innych organizacji zajmujących się problemem autyzmu. W udzielonej odpowiedzi Generalny Inspektor stwierdził, że przepis art. 27 ust. 2 pkt 4 u.o.d.o. może stanowić przesłankę legalności przetwarzania jedynie danych dotyczących członków fundacji oraz osób utrzymujących z fundacją stałe kontakty. Przetwarzanie danych osobowych członków innych organizacji dopuszczalne będzie natomiast tylko wówczas, gdy osoby, których dane dotyczą, a w przypadku dzieci - ich rodzice lub opiekunowie, wyrażą pisemną zgodę na przetwarzanie dotyczących ich danych (art. 27 ust. 2 pkt 1 ustawy). Jednocześnie, Generalny Inspektor wskazał, iż formuła zgody zamieszczona w formularzu powinna dokładnie określać cel przetwarzania danych osobowych (statystyczny, lub inny) oraz podmiot, któremu dane te są przekazywane, tj. fundację wraz z jej siedzibą. Osoby, których dane dotyczą muszą mieć bowiem pełną świadomość na co się godzą.

Niekiedy skargi wnoszone w jednostkowych sprawach stawały się dla Generalnego Inspektora impulsem do podjęcia z urzędu działań mających na celu kompleksowe zbadanie procesu przetwarzania danych osobowych przez podmiot wskazywany w skargach. Generalny Inspektor rozpatrzył w ten sposób z urzędu *sprawę nie zgłoszenia do rejestracji zbioru danych osobowych prowadzonego przez wyżej wskazaną Fundację*.³⁵⁴ Fundacja ta przetwarzając dane osobowe darczyńców nie wypełniła spoczywającego na niej z mocy

³⁵² GI-DS-430/361/02

³⁵³ GI-DP-024/477/02

³⁵⁴ GI-DS-430/458/02

*ustawy obowiązku zgłoszenia zbioru danych do rejestracji*³⁵⁵. Ustalono przy tym, że przedmiotowy zbiór nie podlega zwolnieniom z obowiązku rejestracji, o których mowa art. 43 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych. Generalny Inspektor w związku z powyższym zdecydował o konieczności złożenia w przedmiotowej sprawie do organów ścigania zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z art. 53 ustawy.

Przedmiotem jednej ze spraw była kwestia wywieszania w miejscach publicznie dostępnych w cyklu comiesięcznym przez Fundację Studentów i Absolwentów „Bratniak” Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie listy osób zalegających ze spłatą zobowiązań wobec Fundacji, tj. mieszkańców jednego z domów studenckich zarządzanym przez Fundację.³⁵⁶ Przeprowadzone przez Generalnego Inspektora postępowanie wyjaśniające nie doprowadziło do potwierdzenia słuszności powyższych zarzutów. Jak bowiem ustalono rejestr mieszkańców zalegających z opłatami za akademik był wywieszany na tablicy ogłoszeń, ale od momentu wejścia w życie ustawy o ochronie danych osobowych zaprzestano ww. praktyki. Obecnie rejestr ma charakter dokumentu wewnętrznego i nie jest udostępniany osobom nieupoważnionym. Natomiast do osoby zadłużonej kierowany jest monit wzywający do zapłaty. Ww. monit jest umieszczany w kopercie, na której widnieje jedynie numer pokoju osoby zadłużonej. Ustalono także, iż przedmiotowa korespondencja jest doręczana za pośrednictwem portiera. Okoliczności powyższe potwierdzone zostały w toku czynności kontrolnych przeprowadzonych przez upoważnionych przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych inspektorów.³⁵⁷

Generalny Inspektor badał także prawidłowość przetwarzania danych osobowych przez Mokotowską Fundację Warszawianka – Wodny Park.³⁵⁸ Również i w tym przypadku przeprowadzone postępowanie wyjaśniające wykazało nieprawidłowości w procesie przetwarzania danych osobowych, potwierdzone w zgromadzonym w toku czynności kontrolnych materiale dowodowym.³⁵⁹ Jak bowiem ustalono Fundacja przetwarzała dane o karalności członków Zarządu Fundacji oraz pracowników ponoszących odpowiedzialność materialną bez spełnienia wymogów określonych w art. 27 ust. 2 ustawy. W konsekwencji w

³⁵⁵ Zgodnie z art. 40 ustawy o ochronie danych osobowych, administrator danych jest obowiązany zgłosić zbiór do rejestracji Generalnemu Inspektorowi, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 43 ust. 1.

³⁵⁶ GI-DS-430/59/02

³⁵⁷ Szerz. w Części II Sprawozdania pt. Kontrole

³⁵⁸ GI-DS-430/65/02

³⁵⁹ szerz. w rozdziale E. Przetwarzanie danych w związku z zatrudnieniem

wydanej decyzji administracyjnej Generalny Inspektor nakazał przywrócenia stanu zgodnego z prawem.³⁶⁰

Odnosząc się do szeregu pytań w przedmiocie obowiązku rejestracji zbiorów danych prowadzonych przez stowarzyszenia, fundacje i partie polityczne³⁶¹ informowano, że zgłoszenie zbioru danych do rejestracji stanowi regułę i wymienione w art. 43 ust. 1 powyższej ustawy wyjątki nie mogą być interpretowane w sposób rozszerzający. W przepisie tym brak jest przesłanki dotyczącej zwolnienia z obowiązku rejestracji zbiorów danych prowadzonych przez fundacje. Natomiast w odniesieniu do stowarzyszeń i partii politycznych (będących jedną z form realizacji prawa obywateli do zrzeszania się) informowano, że stosownie do art. 43 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych z obowiązku rejestracji zwolnieni są administratorzy danych dotyczących osób u nich zatrudnionych, zrzeszonych lub uczących się. Stowarzyszenia czy partie polityczne przetwarzające dane swoich członków są więc zwolnione z obowiązku zgłoszenia zbioru do rejestracji.

W omawianym okresie sprawozdawczym zdarzało się również, że stowarzyszenia lub fundacje zwracały się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z prośbą o wyrażenie zgody na przetwarzanie danych osobowych.³⁶² W odpowiedzi na powyższe, Generalny Inspektor informował, iż w zakresie jego kompetencji nie znajduje się podejmowanie tego typu działań; ww. podmioty mogą przetwarzać dane wyłącznie wtedy, gdy dysponują stosowną przesłanką przetwarzania.

Jedna z fundacji zajmująca się pomocą ofiarom wypadków i kolizji drogowych zwróciła się do Generalnego Inspektora z pytaniem, czy *Policja uprawniona jest do udostępnienia tej fundacji danych ofiar wypadków drogowych i ich rodzin*. W odpowiedzi Generalny Inspektor poinformował, że brak jest podstawy prawnej dla udostępnienia ww. fundacji danych ofiar wypadków i ich rodzin przez jednostki organizacyjne Policji, gdyż nie istnieją przepisy prawa zawierające upoważnienie do takiego działania (np. w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji - Dz. U. 2002 r. Nr 7 poz. 58, z późn. zm.). Mając jednakże świadomość wagi przedstawionej sprawy Generalny Inspektor wskazał, że powyższe nie wyklucza możliwości pozyskiwania potrzebnych informacji z innych źródeł, w tym zwłaszcza bezpośrednio od zainteresowanych pomocą osób, które zostaną poinformowane o działalności Fundacji, np. za pośrednictwem środków masowego przekazu.

³⁶⁰ GI-DEC-DS-129/02

³⁶¹ GI-DP-024/200/02, GI-DP-024/908/02, GI-DP-024/938/02

³⁶² GI-DP-024/106/02, GI-DP-024/206/02, GI-DP-024/477/02

Nieuzasadniona okazała się skarga dotycząca przetwarzania przez Związek Harcerstwa Polskiego (ZHP) danych osobowych skarżącego z naruszeniem ustawy o ochronie danych osobowych.. Przedmiotem skargi było nieuprawnione - w ocenie skarżącego - udostępnienie przez Hufiec ZHP osobom nieupoważnionym, m.in. członkom Warszawskiego Konwentu Wyborczego UW, danych zawartych w orzeczeniu sądu harcerskiego wykluczającym skarżącego ze Związku.³⁶³

W wydanej decyzji administracyjnej skarżącemu wskazano, iż przetwarzanie jego danych przez ZHP odbywało się na podstawie Regulaminu Sądów Harcerskich ZHP i wydanego na jego podstawie załącznika w sprawie zasad postępowania przez sądami harcerskimi ZHP w sprawach dyscyplinarnych i pojednawczych. Natomiast wyrok sądu harcerskiego z 1997 r., zawierający jego dane osobowe przechowywany jest w archiwum sądu Hufca ZHP, do którego dostęp mają wyłącznie osoby upoważnione, na podstawie ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. Nr 38, poz. 173 z późn. zm.). Wobec faktu, iż skarżący w toku postępowania nie przedstawił dowodów obalających twierdzenia ZHP, w szczególności nie udowodnił, aby jego dane zostały udostępnione członkom Warszawskiego Komitetu Wyborczego, Generalny Inspektor w wydanej decyzji administracyjnej odmówił uwzględnienia wniosku skarżącego.³⁶⁴

Ocenie Generalnego Inspektora w 2002 r. była także poddawana *sprawa legalności przetwarzania danych osobowych skarżącego przez Rejonowy Związek Spółek Wodnych*.³⁶⁵ Z treści skargi wynikało, iż pomimo nieudostępniania danych osobowych ww. podmiotowi, Związek przesłał do skarżącego korespondencję, w której wzywał go do dokonania określonej należności. Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor stwierdził, iż przetwarzanie danych osobowych przez Rejonowy Związek Spółek Wodnych odbywa się w oparciu o przesłankę wyrażoną w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, tj. zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. Nr 115, poz. 1229 z późn. zm.). Jak ustalono, skarżący był następcą prawnym członka spółki wodnej - Spółki Drenarskiej zrzeszonej w Rejonowym Związku Spółek Wodnych i ona też przekazała powyższemu Związkowi jego dane osobowe. Spółka Drenarska pozyskała natomiast dane osobowe skarżącego z aktu notarialnego dostarczonego przez byłego członka ww. spółki od którego nabył skarżący „zmeliorowaną” nieruchomość.

³⁶³ GI-DS-430/430/01

³⁶⁴ GI-DEC-DS-30/02

³⁶⁵ GI-DS-430/563/02

W minionym roku, w zakresie pytań kierowanych do Generalnego Inspektora przez samorządy zawodowe, wiele wątpliwości wzbudzało zagadnienie *dopuszczalności publikowania przez np. izby lekarskie danych osobowych lekarzy w spisach lekarzy czy rocznikach lekarskich*³⁶⁶. Ustosunkowując się do tego zagadnienia Generalny Inspektor wyjaśniał, że tak jak każda inna forma przetwarzania danych osobowych, tak i opublikowanie danych osobowych musi znajdować oparcie w jednej z przesłanek określonych w art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych. Przy czym w przedstawionych sytuacjach zasadnie rozważać można jedynie przesłanki wskazane w pkt 1 i 2 lub 4 cytowanego przepisu. Biorąc jednakże pod uwagę, iż mające w niniejszej sprawie zastosowanie przepisy ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o izbach lekarskich (Dz. U. Nr 30, poz. 158 ze zm.) oraz ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodzie lekarza (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 204 ze zm.) nie uprawniają okręgowych izb lekarskich do publikowania danych osobowych ich członków, stwierdzić należy, iż działanie takie jest możliwe wyłącznie po uzyskaniu w tym przedmiocie zgody osób, których dane mają być opublikowane.

H. Telekomunikacja

W analizowanym okresie sprawozdawczym do Generalnego Inspektora wpłynęło około 80 skarg i pytań prawnych dotyczących przetwarzania danych osobowych przez podmioty świadczące usługi telekomunikacyjne.

O ile w poprzednich latach – w kategorii spraw dotyczących sektora telekomunikacji - Generalny Inspektor analizował kwestie zakresu danych osobowych przetwarzanych w związku z zawieraniem umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych, dokonywania przez operatorów sieci telefonii weryfikacji zdolności płatniczej potencjalnych klientów na podstawie numeru PESEL, udostępniania danych osobowych dla celów użytku publicznego oraz problem przekazywania danych osobowych klientów podmiotom egzekwującym zaległości finansowe klientów wobec operatorów, w roku 2002, Generalny Inspektor rozpatrzył wiele skarg dotyczących kwestii udostępniania danych osobowych abonentów zastrzeżonych przez nich w umowach zawartych z operatorami, jak również przetwarzanie danych osobowych przez podmioty zajmujące się w imieniu operatorów windykacją należności z tytułu umów. Przedmiotem wielu pytań była także *legalność publikowania przez operatora sieci telekomunikacyjnej użytku publicznego spisu*

³⁶⁶ GI-DP-024/637/02, GI-DP-024/695/02, GI-DP-024/138/02

*abonentów i legalności udostępnienia danych osobowych abonentów operatora świadczącego usługi powszechne innemu operatorowi.*³⁶⁷

Generalny Inspektor wskazywał pytającym, iż przetwarzanie, a więc również udostępnianie, danych osobowych dopuszczalne jest m.in. wówczas, gdy zezwalają na to przepisy prawa (art. 23 ust. 1 pkt 2), a za takie należy uznać przepisy ustawy z dnia 21 lipca 2000 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 73, po. 852 ze zm.). Zgodnie z jej art. 55, operator świadczący usługi powszechne obowiązany jest do dostarczania abonentom swojej sieci, po cenie uwzględniającej koszty, aktualnego spisu swoich abonentów z obszaru strefy numeracyjnej, w której znajduje się zakończenie sieci abonenta, nie rzadziej niż raz na 2 lata. Przepisy Prawa telekomunikacyjnego w sposób wyraźny określają również zakres danych osobowych możliwy do ujawnienia w spisie abonentów. Zgodnie z art. 70 powołanej ustawy, dane osobowe zawarte w publicznie dostępnym spisie abonentów, a także udostępniane za pośrednictwem służb informacyjnych operatora powinny być ograniczone do: 1) numeru abonenta lub znaku identyfikującego abonenta, 2) nazwiska i imion abonenta, 3) nazwy miejscowości, w której znajduje się zakończenie sieci udostępnione abonentowi, 4) nazwy ulicy, przy której znajduje się zakończenie sieci udostępnione abonentowi.

Generalny Inspektor wskazywał przy tym, na regulację art. 70 ust. 3 Prawa telekomunikacyjnego, zgodnie z którą abonent będący osobą fizyczną może złożyć zastrzeżenie dotyczące umieszczania w publicznie dostępnym spisie abonentów określonych danych identyfikujących go, dotyczących w szczególności nazwiska, imion, płci albo adresu lub części adresu, a także ich udostępniania za pośrednictwem służb informacyjnych operatora.³⁶⁸ Zgoda osoby nie jest więc w takim przypadku, co podkreślano, wymagana. Administrator danych dysponuje bowiem przesłanką legalności w postaci przepisu szczególnego.

Wskazywano przy tym, iż w przypadku, gdy numer telefonu nie został zastrzeżony w trybie przewidzianym w art. 70 ust. 3 Prawa telekomunikacyjnego, udzielenie przez służby informacyjne operatora publicznego informacji o abonencie (jego numerze telefonu – gdy znamy jego dane identyfikujące lub o imieniu, nazwisku, nazwie miejscowości i nazwie ulicy – gdy znamy jego numer telefonu) jest obowiązkiem operatora sieci telekomunikacyjnej.³⁶⁹

³⁶⁷ GI-DP-024/99/02

³⁶⁸ GI-DP-024/1055/02, GI-DP-024/1106/02

³⁶⁹ GI-DP-024/1103/02

W porównaniu z rokiem ubiegłym stosunkowo duża ilość spraw w sektorze telekomunikacji dotyczyła problemu przetwarzania danych osobowych pomimo dokonania przez skarżących zastrzeżenia na podstawie art. 70 ust. 3 Prawa telekomunikacyjnego.

W sprawach tych – po stwierdzeniu naruszenia przepisów ustawy - Generalny Inspektor, działając na podstawie art. 19 ustawy oraz art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.), zawiadamiał o podejrzeniu popełnienia przestępstwa spenalizowanego w art. 51 ust. 1 ustawy³⁷⁰, polegającego na udostępnieniu osobom nieupoważnionym danych osobowych abonenta tej spółki przez osoby odpowiedzialne za przetwarzanie danych osobowych w spółce telekomunikacyjnej.³⁷¹

W jednej z tego rodzaju spraw, pomimo złożenia przez skarżącą w Netia Telekom S.A. zlecenia zastrzeżenia danych identyfikujących abonenta (w tym numeru telefonu), spółka umieściła jej dane w internetowej książce telefonicznej, a ponadto, celem umieszczenia przedmiotowych danych w publicznie dostępnym spisie abonentów spółka udostępniła dane TP S.A.³⁷² W konsekwencji działań Netii Telekom S.A. dane identyfikujące skarżącą zostały opublikowane w książce telefonicznej dla jednego z polskich miast na lata 2001/2002, wydanej przez TP S.A. Ponadto, jak ustalił Generalny Inspektor, dopiero po 17 miesiącach dane identyfikujące skarżącą zostały zastrzeżone w TP S.A. W analizowanej sprawie doszło więc do udostępnienia przedmiotowych danych nieograniczonej liczbie osób nieupoważnionych, a spółka nie dołożyła szczególnej staranności w celu ochrony interesów osoby, której dane dotyczyły i nie zapewniła bezpieczeństwa danych w procesie ich przetwarzania, czym naruszyła obowiązek zabezpieczenia danych osobowych spoczywający na administratorze z mocy art. 36 ustawy. Brak wywiązania się z powyższych obowiązków doprowadził do naruszenia art. 51 ust. 1 ustawy, a w konsekwencji, do powiadomienia właściwej prokuratury przez Generalnego Inspektora.³⁷³

Ponadto, Generalny Inspektor złożył, na podstawie art. 17 pkt 2 ustawy,³⁷⁴ wniosek o wszczęcie przez spółkę telekomunikacyjną postępowania dyscyplinarnego w stosunku

³⁷⁰ Zgodnie z art. 51 ustawy, kto administrując zbiorem danych lub będąc obowiązany do ochrony danych osobowych udostępnia je lub umożliwia dostęp do nich osobom nieupoważnionym, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2, jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

³⁷¹ GI-DS-430/128/02, GI-DEC-DS-123/02/443,444, GI-DS-430/243/02/1609, GI-DS-430/243/02, GI-DS-430/328/02/1617, GI-DS-430/328/02, GI-DS-430/436/02, GI-DS-430/544/02/2818, GI-DS-430/544/02

³⁷² GI-DS-430/128/02

³⁷³ GI-DS-430/128/02/1984

³⁷⁴ Na podstawie ustaleń kontroli inspektor może żądać wszczęcia postępowania dyscyplinarnego lub innego przewidzianego prawem postępowania przeciwko osobom winnym dopuszczenia do uchybień i

do osób odpowiedzialnych za udostępnienie przedmiotowych danych osobom nieupoważnionym, pomimo zlecenia przez skarżącą zastrzeżenia jej danych.³⁷⁵

Spółka poinformowała, że ukaranie osoby odpowiedzialnej nie jest możliwe ponieważ nie pracuje już ona w spółce, jednakże oświadczono, że spółka dołoży wszelkich starań, aby takie zdarzenia nie miały miejsca w przyszłości.

W opisywanym roku sprawozdawczym, Generalny Inspektor zawiadomił również o popełnieniu przez osoby odpowiedzialne za przetwarzanie danych osobowych abonentów Telefonii DIALOG S.A. przestępstwa określonego w art. 51 ust. 1 ustawy, polegającego na udostępnieniu TP S.A. danych osobowych abonentów Telefonii DIALOG S.A.³⁷⁶ Generalny Inspektor zdecydował o powyższym po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego wszczętego na skutek wniesienia do niego pisma, w którym poinformowano organ, iż *TP S.A. – Dystrybucja Teleinformacji „TP DITel” dokonała dystrybucji książek telefonicznych, które dotyczyły strefy numeracyjnej jednego z miast i zawierały m. in. pełne dane adresowe abonentów Telefonii DIALOG S.A.*³⁷⁷

Generalny Inspektor stwierdził, iż Telefonii DIALOG S.A. mogła udostępnić dane osobowe abonentów na podstawie przesłanki określonej w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy, zawierając z TP S.A. umowę, o której mowa w art. 56 ust. 1 Prawa telekomunikacyjnego i przekazując dane abonentów, lecz jedynie w zakresie wskazanym w przepisach prawa. Abonenci Telefonii DIALOG S.A. zawierając umowę świadczenia usług telekomunikacyjnych wyrazili zgody na przetwarzanie ich danych osobowych jedynie w celu wykonywania przez Spółkę działalności telekomunikacyjnej – zgody te dotyczyły więc przetwarzania danych jedynie w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych. Wprawdzie Telefonii DIALOG S.A. zgodnie z art. 56 ust. 1 ww. ustawy ma obowiązek udostępnienia danych osobowych swoich abonentów TP S.A., ale jedynie w zakresie niezbędnym do świadczenia usługi biura numerów i jedynie na podstawie umowy zawartej pomiędzy przedmiotowymi operatorami. Dodatkowo istotne w sprawie było ustalenie, że dane osobowe abonentów ww. Spółki przekazano TP DITel jeszcze przed podpisaniem umowy z TP S.A. dotyczącej świadczenia usługi biura numerów. Ponadto, bezprawne było udostępnienie TP DITel pełnego adresu abonentów Telefonii DIALOG S.A., bowiem zgodnie z art. 70 ust. 1 pkt 3 i 4 Prawa telekomunikacyjnego, zakres danych zawartych w publicznie

poinformowania go, w określonym terminie, o wynikach tego postępowania i podjętych działaniach (art. 17 ust. 2 ustawy).

³⁷⁵ GI-DS-430/128/02/1985

³⁷⁶ GI-DS-430/122/02/1156

³⁷⁷ GI-DS-430/122/02

dostępnym spisie abonentów jest ograniczony do nazwy miejscowości i ulicy, przy której znajduje się zakończenie sieci udostępnione abonentowi. Wprawdzie rozszerzenie ww. zakresu danych jest możliwe, ale wymaga to odrębnej zgody abonenta (art. 70 ust. 2 Prawa telekomunikacyjnego). Telefonía DIALOG S.A. przyznała, iż nie posiadała zgody abonentów na powyższe.

Generalny Inspektor prowadził również postępowania wyjaśniające na skutek skarg w sprawie bezprawnego zdaniem skarżących, przekazania przez TP S.A. ich danych osobowych Niezależnemu Operatorowi Międzystrefowemu Sp. z o.o. (NOM), do czego skarżący nigdy nie upoważnili TP S.A.³⁷⁸ W przedmiotowej sprawie nie stwierdzono naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.

Generalny Inspektor ustalił w drodze pisemnych wyjaśnień, iż Niezależny Operator Międzystrefowy Sp. z o.o. zawarł z TP S.A. porozumienie w sprawie wzajemnych rozliczeń, co było zgodne z art. 78 ust. 1 Prawa telekomunikacyjnego. Zawarcie ww. porozumienia było niezbędne, bowiem ze względów techniczno-organizacyjnych oraz prawnych NOM świadczyła od dnia 1 lipca 2001 r. usługi telekomunikacyjne, nie mogąc rejestrować połączeń i identyfikować użytkowników, a rejestracji połączeń międzystrefowych, nawiązywanych przez wybranie prefiksu 1044 należącego do NOM, dokonywała TP S.A. W wyniku zawartego porozumienia NOM Sp. z o.o. zlecił TP S.A. wydrukowanie i wysyłanie faktur za zrealizowane usługi. Dysponentem danych osobowych (w pełnym zakresie) pozostawała więc TP S.A. Dane osobowe pozyskane zostały przez NOM Sp. z o.o. dopiero z chwilą przekazania przez TP S.A. zestawienia faktur niezbędnych do wykonania obowiązków w zakresie rachunkowości.

Do przekazania innemu operatorowi danych osobowych klienta nie jest więc w takim przypadku wymagana jego zgoda. Przetwarzanie danych odbywa się bowiem na podstawie przesłanki określonej w art. 23 ust. 1 pkt 2, tj. przepisu prawa. Utrwalenie i przechowywanie przez NOM zebranych danych, dotyczących osób, które skorzystały z jej usług znajduje bowiem uzasadnienie w przepisach art. 74 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694) oraz art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50 z późn. zm.) oraz przesłanki określonej w art. 23 ust. 1 pkt 3, tj. konieczne jest do realizacji

³⁷⁸ GI-DP-430/35/02, GI-DP-430/30/02, GI-DP-430/33/02, GI-DS-430/492/02, GI-DS-430/750/02

umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia koniecznych działań przed zawarciem umowy.³⁷⁹

Ponadto, w analizowanym roku sprawozdawczym Generalny Inspektor wystąpił do prezesa zarządu NOM Sp. z o.o. o podjęcie stosownych działań mających na celu wypełnienie przez NOM Sp. z o.o. obowiązku informacyjnego, wynikającego z art. 25 ust. 1 ustawy, w związku z przetwarzaniem przez Spółkę danych osób korzystających z jej usług.

W wyniku pozyskania danych wskazanych powyżej osób od Telekomunikacji Polskiej S.A. Spółka stała się administratorem danych w rozumieniu art. 7 pkt 4 ustawy. Nie kwestionując legalności pozyskania przedmiotowych danych przez NOM Sp. z o.o. Generalny Inspektor wskazał, iż ustawa nakłada na administratora określone obowiązki, w szczególności obowiązek informacyjny wynikający z art. 25 ustawy. Prezes zarządu NOM Sp. z o.o. poinformował Generalnego Inspektora, iż z chwilą wejścia w faktyczne posiadanie danych osobowych o klientach, w sposób umożliwiający przystąpienie do ich przetwarzania, NOM Sp. z o.o. niezwłocznie wykona obowiązki ustawowe ciążyące na niej jako administratorze danych osobowych.

Rozpatrując skargi dotyczące odmowy udostępnienia przez operatora informacji o użytkownikach sieci telekomunikacyjnych, w tym o konkretnych połączeniach telefonicznych organom ścigania z powołaniem się na przepisy ustawy o ochronie danych osobowych,³⁸⁰ GIODO wyjaśniał, iż odmowa taka stanowi nadinterpretację przepisów o ochronie danych osobowych. Generalny Inspektor wskazywał także, iż choć w określonych przypadkach brak jest możliwości bezpośredniego udostępnienia konkretnej osobie informacji objętych tajemnicą telekomunikacyjną, to informacje te mogą być udostępnione organom ścigania, w tym Prokuraturze i Policji na podstawie właściwych przepisów Kodeksu postępowania karnego. Mogą one uzyskać informacje np. o lokalizacji zakończeń sieci, pomiędzy którymi wykonano połączenie w określonym czasie w związku z prowadzonym postępowaniem, np. w sprawie o przestępstwo zniewagi z art. 216 K.k.

Generalny Inspektor podkreślał przy tym, iż zgodnie z art. 488 § 1 K.p.k. Policja na żądanie pokrzywdzonego (osoby, która została znieważona w rozmowie telefonicznej) zobowiązana jest przyjąć ustną lub pisemną skargę i w razie potrzeby zabezpieczyć dowody, po czym przesyła skargę do właściwego sądu. Zgodnie z § 2 tego artykułu na polecenie sądu Policja dokonuje określonych przez sąd czynności dowodowych (np. uzyskuje określone informacje), po czym ich wyniki przekazuje sądowi. Zaznaczyć należy również, iż w związku

³⁷⁹ GI-DP-430/35/02, GI-DP-430/30/02, GI-DP-430/33/02

³⁸⁰ GI-DP-024/966/02

z niedopuszczalną odmową przyjęcia przez organy ścigania zawiadomienia o znieważeniu (drogą telefoniczną) Generalny Inspektor skierował sygnalizację do Prokuratora Generalnego oraz Komendanta Głównego Policji wskazując na nieuprawnioną odmowę podjęcia postępowania i niewłaściwe interpretowanie przepisów prawa³⁸¹.

Inną grupą spraw rozpatrywanych przez Generalnego Inspektora - istotnych ze względu na ich ilość w 2002 r. – były *skargi, w których skarżący wskazywali na niezgodną z prawem, ich zdaniem, praktykę udostępnienia danych osobowych podmiotowi zajmującemu się windykacją należności przysługujących administratorowi z tytułu umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych*.³⁸² W sprawach tych Generalny Inspektor uznawał brak podstaw dla stwierdzenia niezgodności procesu przetwarzania danych osobowych skarżących z przepisami o ochronie danych osobowych. Tym samym Generalny Inspektor stwierdzał – wbrew żądaniom skarżących - brak podstaw dla wydania w stosunku do operatorów decyzji nakazujących przywrócenie stanu zgodnego z prawem poprzez nakazanie usunięcia danych osobowych skarżącego, jak również – na podstawie przepisów karnych ustawy – dla skierowania spraw do organu właściwego do ścigania przestępstw.

Przykładem może być sprawa dotycząca złamania – zdaniem skarżącego - przepisów ustawy przez Polską Telefonię Cyfrową Sp. z o.o. poprzez udostępnienie danych osobowych skarżącego Kredyt Inkaso Sp. z o.o. - podmiotowi zajmującemu się windykacją należności z tytułu umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, o czym skarżący nie został poinformowany w umowie, ani regulaminie świadczenia usług.³⁸³ Generalny Inspektor nie znalazł podstaw dla uznania działań operatora za niezgodne z prawem. Ponadto stwierdził, że działania operatora są dopuszczalne na podstawie art. 31 ustawy. Jak bowiem ustalił Generalny Inspektor, operator, na podstawie umowy sporządzonej na piśmie, zlecił spółce wskazanej przez skarżącego, windykację należności abonentów – dłużników operatora (kopia umowy w aktach sprawy), a windykator zobowiązał się m.in. do dołożenia szczególnej staranności w celu ochrony danych osobowych uzyskanych od zleceniodawcy. Przy czym skarżący wyraził zgodę na przetwarzanie podanych przez niego danych osobowych dla celów realizacji niniejszej umowy, a także był, jako dłużnik wzywany przez operatora do zapłaty należności i informowany, że PTC Sp. z o.o. nie zamierza zrezygnować z pełnej windykacji wszelkich należnych jej kwot.

³⁸¹ GI-DP-024/966/02

³⁸² GI-DS-430/504/02, GI-DS-430/112/02, GI-DS-430/310/02

³⁸³ GI-DS-430/188/02

W sprawach tych Generalny Inspektor informował skarżących, że w razie wniesienia sprzeciwu na podstawie art. 32 ust. 1 pkt 8 ustawy, w myśl art. 32 ust. 3 ustawy administrator może pozostawić w prowadzonym przez siebie zbiorze imię lub imiona i nazwisko osoby oraz numer PESEL lub adres wyłącznie w celu uniknięcia ponownego wykorzystania danych tej osoby w celach objętych sprzeciwem, a wniesienie przedmiotowego sprzeciwu nie pociąga za sobą obowiązku zaprzestania - przez operatora i podmiot zajmujący się w jego imieniu windykacją - przetwarzania danych osobowych skarżącego w celu dochodzenia roszczeń wynikających z zawartej ze skarżącym umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych.

Kolejna grupa spraw z dziedziny telekomunikacji dotyczy legalności udostępnienia przez firmy telekomunikacyjne podmiotom zajmującym się cesją wierzytelności danych osobowych dłużników tych firm.³⁸⁴ U podstaw takiego działania firmy telekomunikacyjne zbywające swoje wierzytelności (a z nimi dane osobowe dłużników), jak również ich nabywcy wskazywali art. 509 K.c.³⁸⁵

Przykładowo, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w jednej z takich spraw, Generalny Inspektor wydał jedną decyzję, mocą której nakazał spółce zajmującej się cesją wierzytelności, usunięcie danych osobowych skarżącego, pozyskanych bez jego zgody w związku z zawarciem umowy przelewu wierzytelności od Polkomtel S.A.³⁸⁶ oraz drugą decyzję, w której nakazał Polkomtel S.A. nieudostępnianie danych osobowych skarżącego, przetwarzanych w związku z przelewem wierzytelności, bez spełnienia warunków określonych w art. 385¹ § 1 w związku z art. 385³ pkt 5 Kodeksu cywilnego, tj. bez zgody skarżącego.³⁸⁷ Wątpliwości GODO w przedmiocie udostępniania danych osobowych dłużników operatorów sieci telekomunikacyjnej innym podmiotom wyłącznie na podstawie art. 509 K.c. były efektem zmiany przepisów K.c. w sferze zawierania umów z udziałem konsumentów.³⁸⁸ Treść art. 385¹ § 1 i art. 385³ pkt 5 Kc wskazywała bowiem, że za niedozwolone uznać należy postanowienia umowy zawieranej z konsumentem dopuszczające

³⁸⁴ GI-DS-488/01, GI-DS-501/01, GI-DS-113/02, GI-DS-557/02, GI-DS-603/02,

³⁸⁵ GI-DP-024/805/02, GI-DP-024/373/02

³⁸⁶ GI-DEC-DS-15/03

³⁸⁷ Zgodnie z art. 385¹ § 1 K.c., postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Stosownie do art. 385³ pkt 5 K.c., w razie wątpliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które w szczególności zezwalają kontrahentowi konsumenta na przeniesienie praw i przekazanie obowiązków wynikających z umowy bez zgody konsumenta.

³⁸⁸ Przepis art. 385¹ § 1 Kodeksu cywilnego został zmieniony z dniem 1 lipca 2000 r., mocą ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz. U. Nr 22, poz. 271).

przeniesienie wierzytelności na osobę trzecią bez zgody konsumenta. Polkomtel S.A., zbywając zatem wierzytelność skarżącego bez jego zgody udostępnił jego dane w sposób nieuprawniony, tj. nie dysponował żadną z przesłanek przetwarzania danych określonych w art. 23 ust. 1 ustawy, podobnie jak firma, która pozyskała dane osobowe dłużników w ramach cesji wierzytelności.

Stanowisko GODO w tej sprawie podzielił Prezes UOKiK, który wyraził opinię, że cesja długów abonenta pomiędzy przedsiębiorcą, a firmą windykacyjną jest dopuszczalna jedynie za zgodą konsumenta, w przeciwnym razie – przyjęcie dopuszczalności takiej cesji spełnia ogólne przesłanki postanowienia umownego, określone w art. 385¹ § 1 K.c. O ile postanowienie umowy, na podstawie którego dokonuje się przelewu wierzytelności konsumenta bez jego zgody na rzecz cesjonariusza, zostaje zapisane formalnie we wzorcu umownym – nie może być uznane za niedozwolone postanowienie umowne w rozumieniu przepisów art. 509, art. 385¹ § 1 i art. 385³ pkt 5 K.c. Inne, podobne do wyżej opisanych skargi, Generalny Inspektor również zakończył wydaniem analogicznych decyzji administracyjnych.³⁸⁹ Sprawy powyższe są obecnie rozpoznawane przez Naczelny Sąd Administracyjny.

Generalny Inspektor analizował również skargę, której przedmiotem było przekazanie przez TP S.A. miejskiemu ośrodkowi pomocy społecznej danych osobowych skarżącej (wraz ze szczegółową informacją o wysokości jej rachunków). Skarżąca, będąc osobą bezrobotną bez prawa do zasiłku, zwróciła się do ośrodka o dofinansowanie do rachunku telefonicznego.³⁹⁰

Generalny Inspektor nie stwierdził w tej sprawie naruszenia przepisów ustawy i wyjaśnił skarżącą, iż kwestionowane przez nią działanie znalazło uzasadnienie w przepisach prawa (z art. 23 ust. 1 pkt 2 u.o.d.o.), tj. art. 42 ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 414 z późn. zm.), w myśl którego sądy, organy państwowe i inne jednostki organizacyjne są obowiązane niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni, udostępnić lub udzielić pracownikowi socjalnemu odpowiednich informacji, które mają znaczenie dla rozstrzygnięcia o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczeń oraz ich rozmiarów. Ustawodawca zatem nakłada na ww. podmioty obowiązek udostępnienia danych osobowych niezbędnych do prowadzenia przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej postępowań w sprawach dotyczących świadczeń pomocy społecznej. Niezależnie od powyższego poinformowano skarżącą, iż w opinii Generalnego Inspektora niniejsza

³⁸⁹ GI-DEC-DS-11/03 i 12/03, GI-DEC-DS-4/03 i 5/03, GI-DEC-DS-13/03 i 14/03

³⁹⁰ GI-DS-430/316/02

sprawa może być ewentualnie rozpatrywana w przedmiocie naruszenia tajemnicy telekomunikacyjnej określonej w Prawie telekomunikacyjnym.

Odrębna grupa spraw z omawianej dziedziny dotyczyła *marketingu bezpośredniego stosowanego przez operatora wobec jego abonentów*. W jednej ze skarg wskazano na załączanie przez TP S.A. do rachunków za swoje usługi, w jednej kopercie oferty Poland Direct nie związanej z zawartą umową o świadczenie usług telekomunikacyjnych.³⁹¹ Generalny Inspektor, w świetle obowiązującego stanu prawnego oraz okoliczności sprawy przedstawionej przez skarżącego uznał, iż usługę Poland Direct zaliczyć należy do marketingu bezpośredniego usług TP S.A. W związku z powyższym poinformowano skarżącego o zachodzącej w tej sytuacji przesłance przetwarzania danych określonej w art. 23 ust. 1 pkt 5 u.o.d.o., jak również o prawie kontrolnym przysługującym mu na podstawie art. 32 ust. 1 pkt 8 ustawy, tj. prawie wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych w przypadkach wymienionych w art. 23 ust. 1 pkt 4 i 5, gdy administrator danych zamierza je przetwarzać w celach marketingowych lub wobec przekazywania danych osobowych innemu administratorowi danych osobowych. Do odpowiedzi załączono wzór takiego sprzeciwu. Ponadto wskazano, że zgodnie z art. 32 ust. 3 ustawy, w razie wniesienia ww. sprzeciwu dalsze przetwarzanie kwestionowanych danych jest niedopuszczalne, a administrator danych może pozostawić w zbiorze imię lub imiona i nazwisko osoby oraz numer PESEL lub adres wyłącznie w celu uniknięcia ponownego wykorzystania danych tej osoby w celach objętych sprzeciwem.

Inne skargi związane z przetwarzaniem danych osobowych w telekomunikacji odnosiły się do problemu identyfikacji numeru telefonu abonenta – osoby dzwoniącej na wyświetlaczu aparatu innego abonenta – osoby, do której dzwoniono.³⁹²

Generalny Inspektor informował skarżących, iż kwestionowane działanie uregulowane jest w przepisie art. 71 ust. 1 pkt 1 Prawa telekomunikacyjnego, zgodnie z którym operator publicznej sieci telefonicznej jest obowiązany zapewnić: abonentowi wywołującemu – możliwość wyeliminowania prezentacji identyfikacji linii wywołującej u użytkownika wywoływanego, podczas wywoływania i połączenia lub w sposób trwały u operatora. Operator – stosownie do art. 71 ust. 4 Prawa telekomunikacyjnego - jest obowiązany do poinformowania abonentów, że eksploatowana przez niego sieć zapewnia prezentację identyfikacji linii wywołującej lub wywołanej, a także o możliwości eliminacji takiej prezentacji. Ponadto poinformowano skarżącego, że w myśl art. 71 ust. 6 pkt 2 Prawa

³⁹¹ GI-DS-430/456/02

³⁹² GI-DS-430/484/02

telekomunikacyjnego, eliminacja prezentacji identyfikacji linii wywołującej może być anulowana przez operatora sieci na wniosek abonenta, jeżeli wnioskujący uprawdopodobni, że do jego aparatu końcowego są kierowane połączenia uciążliwe lub zawierające groźby, w celu identyfikacji numerów użytkowników wywołujących tego abonenta.

Generalny Inspektor rozpatrywał także skargi dotyczące niewykonania przez operatora sieci telefonii komórkowej - PTK Centertel Sp. z o.o. wobec skarżącego obowiązku informacyjnego z art. 33 ustawy, co w konsekwencji spowodowało przetwarzanie danych osobowych skarżącego pomimo złożonego przez niego żądania ich usunięcia.³⁹³ Generalny Inspektor ustalił w toku postępowań, że skargi były niezasadne, a w związku z tym stwierdził brak podstaw do nakazania operatorowi usunięcia danych osobowych skarżących.

Generalny Inspektor przeprowadził w tych sprawach postępowania wyjaśniające, w toku których ustalił, że operator przetwarza dane osobowe skarżących na podstawie przesłanek z art. 23 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, tj. na podstawie zgody i przepisów prawa. Pomimo rozwiązania umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, operator przechowuje dane osobowe skarżących na podstawie art. 75 ust. 2 Prawa telekomunikacyjnego oraz na podstawie art. 86 § 1 Ordynacji podatkowej, dlatego też spółka nie uwzględniła żądań skarżących dotyczących całkowitego usunięcia danych osobowych z prowadzonego przez nią zbioru danych osobowych. Wobec skarżących wykonano obowiązek informacyjny określony w art. 33 ust. 1 ustawy. Ponadto, jak uznał Generalny Inspektor w analizowanych sprawach, nie wystąpiła żadna z przesłanek określonych w przepisie art. 32 ust. 1 pkt 6 ustawy, zgodnie z którą operator byłby zobowiązany do usunięcia danych osobowych skarżących.

W jednej z tych spraw zwłoka w udzieleniu odpowiedzi na wniosek skarżącego – na którą wskazał operatorowi Generalny Inspektor – stała się dla operatora impulsem do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w przedmiotowej sprawie i podjęcia szeregu działań mających na celu wyeliminowanie podobnych nieprawidłowości w procesie przetwarzania danych osobowych.

Do innych spraw z kategorii sektora telekomunikacji zaliczyć należy sprawę legalności działania TP S.A., polegającego na zobligowaniu skarżącego do wypełnienia ankiety, w tym podania danych osobowych, w związku ze zgłoszeniem przez skarżącego odwołania w sprawie wysokości rachunku telefonicznego.³⁹⁴ Na skutek interwencji Generalnego Inspektora w tej sprawie TP S.A. przyznała, iż pozyskano od skarżącego jego

³⁹³ GI-DS-430/67/02, GI-DS-430/298/02

³⁹⁴ GI-DS-430/43/02

dane osobowe bez zgody na przetwarzanie tych danych, a w związku z tym podjęto odpowiednie czynności w celu przywrócenia stanu zgodnego z ustawą.

Jak ustalił Generalny Inspektor, na podstawie pisemnych wyjaśnień złożonych przez TP S.A., w spółce tej obowiązuje zarządzenie nr 218 Dyrektora Pionu Obsługi Klientów TP S.A. z dnia 28 września 2000 r. w sprawie udzielania ulg i zwolnień od opłat za świadczone usługi, umarzania należności za wykonane usługi telekomunikacyjne. Zgodnie z postanowieniami ww. zarządzenia, abonenci ubiegający się o przyznanie ulgi w świadczonych usługach są zobowiązani do wypełnienia ankiety, którą wskazał skarżący, jednakże wywiad może być przyjęty jedynie w przypadku, gdy abonent wyrazi zgodę na przetwarzanie danych osobowych w nim zawartych. TP S.A. przyznała, iż od skarżącego przyjęto ankietę, pomimo braku jego zgody na przetwarzanie danych osobowych zawartych w ankiecie. Jak oświadczone był to przypadek incydentalny, a uzyskane dane nie zostały umieszczone w żadnym zbiorze danych, jak również nie zostały udostępnione osobom trzecim. Na skutek interwencji Generalnego Inspektora w tej sprawie, wobec osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe załatwienie sprawy zastosowano karę upomnienia, a ankietę zawierająca dane osobowe skarżącego została komisyjnie zniszczona.

W dziedzinie telekomunikacji Generalny Inspektor rozpatrywał również skargi na niewłaściwe zabezpieczenie danych osobowych przetwarzanych przez operatorów sieci telekomunikacyjnej, np. poprzez przesłanie rachunku telefonicznego innemu abonentowi.³⁹⁵ W toku postępowania wyjaśniającego przeprowadzonego w jednej ze spraw ustalono, że udostępnienie danych osobowych osobie nieupoważnionej nastąpiło na skutek błędu pracownika operatora. Na podstawie uzyskanych wyjaśnień GIODO ustalił, że przyczyną przesłania na adres innego abonenta faktury VAT za usługi telekomunikacyjne było wadliwym działaniem urządzenia kopertującego, na skutek którego nastąpiło umieszczenie dwóch faktur w jednej kopercie. Wobec operatora ww. urządzenia, winnego powstania opisanej sytuacji wyciągnięto konsekwencje służbowe. Ponadto operator zapewnił, iż podjęto działania mające na celu wyeliminowanie w przyszłości podobnych uchybień, m.in. przeszkolono wszystkich operatorów i ponownie poinformowano ich o konieczności dokładnego sprawdzania przesyłek oraz rozpoczęto inne prace nad poprawą kontroli procesu kopertowania.

Generalny Inspektor potwierdził zaistnienie okoliczności udostępnienia danych osobowych osobie nieupoważnionej wskazanej przez skarżącą, jednakże ze względu na fakt,

³⁹⁵ GI-DS-430/185/02

iż sytuacja ta miała charakter incydentalny oraz, że na skutek interwencji Generalnego Inspektora uchybienia w procesie przetwarzania danych zostały usunięte, uznał, że dalsza interwencja w sprawie jest bezprzedmiotowa.

W analizowanym roku sprawozdawczym Generalny Inspektor wystąpił do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie nieadekwatnego – w świetle ustawy – pozyskiwania przez operatorów danych osobowych ich klientów poprzez kserowanie ich dowodów tożsamości.³⁹⁶ Odnosząc się do kwestii kopiowania dokumentów tożsamości przez operatorów sieci komórkowych Generalny Inspektor informował, tak jak w latach poprzednich, iż tego rodzaju działanie (w tym przypadku wiązało się to z uzupełnieniem, uaktualnieniem danych osobowych) prowadzić może do pozyskania przez administratora danych w zakresie szerszym niż niezbędny do osiągnięcia celu przetwarzania, a tym samym do naruszenia zasady adekwatności przetwarzanych danych (art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych)³⁹⁷. Zgodnie z powołanym przepisem, administrator danych powinien dołożyć szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą, a w szczególności jest obowiązany zapewnić, aby dane te były adekwatne w stosunku do celów, w jakich są przetwarzane. Generalny Inspektor wskazując na art. 32 ust. 1 pkt 6 u.o.d.o. i art. 35 ust. 1 tej ustawy, iż każdej osobie przysługuje prawo do kontroli przetwarzania danych, które jej dotyczą, zawartych w zbiorach danych, a zwłaszcza prawo do żądania uzupełnienia, uaktualnienia, sprostowania danych osobowych, czasowego lub stałego wstrzymania ich przetwarzania lub ich usunięcia, jeżeli są one niekompletne, nieaktualne, nieprawdziwe lub zostały zebrane z naruszeniem ustawy albo są już zbędne dla realizacji celu, dla którego zostały zebrane. Stosownie natomiast do art. 35 ust. 1 ustawy, „w razie wykazania przez osobę, której dane dotyczą, że są one niekompletne, nieaktualne, (...), administrator danych jest obowiązany, bez zbędnej zwłoki, do uzupełnienia, uaktualnienia (...) kwestionowanych danych, (...)”. W razie niedopełnienia przez administratora danych ww. obowiązku, osoba, której dane dotyczą, może się zwrócić do Generalnego Inspektora z wnioskiem o nakazanie dopełnienia tego obowiązku (art. 35 ust. 2 ustawy).

I. Przetwarzanie danych osobowych w sektorze energetyki

W 2002 r. do Generalnego Inspektora wpłynęło znacznie mniej, niż w latach poprzednich, pytań i skarg dotyczących przetwarzania danych osobowych w sektorze energetyki (16 spraw). Skargi, jakie zostały złożone na przetwarzanie danych osobowych

³⁹⁶ GI-DS-430/605/02

³⁹⁷ GI-DP-024/1092/02

przez zakłady produkujące energię elektryczną i ciepłą, dotyczyły przede wszystkim problematyki niewłaściwego zabezpieczenia danych, dotyczących odbiorców ich usług, tj. naruszenia obowiązku wynikającego z przepisu art. 36 ustawy. Jest to sytuacja nowa, bowiem w minionych latach przedmiotem skarg z omawianej dziedziny, jakie rozpatrywał Generalny Inspektor, była przede wszystkim kwestia zakresu danych osobowych zbieranych przez dostawców energii.

Z wielu skarg wynikało, że korespondencja kierowana przez Energetykę Kaliską S.A. do odbiorców jej usług, zwłaszcza dokumenty płatnicze (faktury za usługi), doręczana była w sposób umożliwiający osobom trzecim zapoznanie się z jej treścią. W sytuacji bowiem, gdy odbiorca był nieobecny, faktura VAT umieszczana była w futrynie drzwi jego mieszkania, ew. pozostawiana była u sąsiadów odbiorcy, czyli osób nieuprawnionych do jej odbioru³⁹⁸. W konsekwencji, dostęp do informacji oraz danych osobowych zawartych w przedmiotowej korespondencji, przeznaczonej wyłącznie dla odbiorcy, miały również osoby postronne.

Wobec powyższego, Generalny Inspektor zwrócił się do Prezesa Zarządu wskazanej spółki o podjęcie stosownych działań w celu wyeliminowania powyższych działań, jako niezgodnych z art. 26 ust. 1 i art. 36 u.o.d.o. Generalny Inspektor podkreślił, że konieczna jest zmiana sposobu doręczania przez spółkę przedmiotowych dokumentów, zawierających dane osobowe odbiorców jej usług, w szczególności w przypadku, gdy doręczenie faktury do rąk własnych uprawnionego nie jest możliwe. Wskazał także, iż konieczne jest doręczanie ww. korespondencji w formie uniemożliwiającej osobom trzecim dostęp do informacji w niej zawartych, tj. umieszczanie jej w kopertach lub zabezpieczanie w inny, podobny sposób.

W odpowiedzi na powyższe wystąpienie poinformowano, że podjęte zostały stosowne działania (m.in. „doraźne” kontrole), w celu wyeliminowania sygnalizowanych nieprawidłowości przy doręczaniu korespondencji odbiorcom usług spółki. Z wyjaśnień członka zarządu spółki wynikało także, iż procedury doręczania korespondencji obowiązujące w spółce czynią zadość wymaganiom przewidzianym przepisami o ochronie danych osobowych, a powstałe nieprawidłowości miały charakter incydentalny i wynikały z naruszenia obowiązków pracowniczych przez inkasentów.

W związku ze stosowaniem podobnej praktyki przez Zakład Energetyczny Łódź Teren S.A.³⁹⁹, Łódzki Zakład Energetyczny Spółka Akcyjna⁴⁰⁰ oraz Rejonowy Zakład

³⁹⁸ GI-DS-430/699/02

³⁹⁹ GI-DS-430/300/02

⁴⁰⁰ GI-DS-430/253/02

Energetyczny Radom „ZEORK” S.A.⁴⁰¹ GODO wystąpił również i do tych spółek o zaprzestanie kontynuowania kwestionowanych działań i w odpowiedzi na powyższe otrzymał odpowiedź, że wobec osób winnych naruszeń wyciągnięte zostały konsekwencje służbowe oraz podjęto stosowne działania organizacyjne, celem zapobieżenia powstania podobnych uchybień w przyszłości.

Indywidualne skargi i pytania dotyczyły legalności przetwarzania danych osobowych skarżących przez podmioty świadczące usługi z zakresu dostarczania energii.⁴⁰²

Generalny Inspektor wyjaśniał wówczas, że przetwarzanie przez przedsiębiorstwa energetyczne danych osobowych odbiorców m. in. energii ciepłej odbywa się na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348, z późn. zm.) oraz wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych. Zakres danych osobowych odbiorców energii ciepłej, gromadzonych przez przedsiębiorstwa energetyczne w związku z dostarczaniem energii, określony został w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 11 sierpnia 2000 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci ciepłowniczych, obrotu ciepłem, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz standardów jakościowych obsługi (Dz. U. Nr 72, poz. 845). Zgodnie z treścią z § 12 pkt 1 i 2 ww. rozporządzenia, umowa sprzedaży ciepła zawierana przez przedsiębiorstwo ciepłownicze z odbiorcami ciepła, powinna m. in. zawierać wskazanie miejsca oraz warunki dostarczania i odbioru ciepła oraz oznaczenie stron umowy.

W innej sprawie skarżąca wskazała na nielegalne przetwarzanie jej danych osobowych przez Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. (PEC), które pomimo rozwiązania przez nią umowy o dostarczenie energii ciepłej i zmiany miejsca zamieszkania, pozyskało jej dane osobowe, a następnie wykorzystywało do przesłania nieuzasadnionych rozliczeń za energię ciepłą.⁴⁰³ Postępowanie wyjaśniające wykazało, że przetwarzanie danych osobowych przez wskazany w skardze podmiot pozostawało w zgodzie z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych. Jak wynikało ze zgromadzonej w sprawie dokumentacji to Spółdzielnia Mieszkaniowa była administratorem danych skarżącej, natomiast PEC podmiotem, któremu spółdzielnia zleciła prowadzenie rozliczeń z indywidualnymi odbiorcami za zużytą energię, w tym ze skarżącą na podstawie umowy powierzenia, o której mowa w art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych. Jednocześnie, na mocy tej umowy, na spółdzielni ciążył obowiązek przekazywania PEC aktualnych danych

⁴⁰¹ GI-DS-430/526/02

⁴⁰² GI-DS-430/599/02

⁴⁰³ GI-DS-430/334/02

najemców lokali oraz osób wspólnie z nimi zamieszkujących. Spółdzielnia była zatem uprawniona do udostępnienia danych o aktualnym adresie skarżącej PEC, w celu dochodzenia przez niego roszczeń z tytułu dostarczonej energii cieplnej.

Generalny Inspektor podkreślił przy tym, że dla skuteczności czynności powierzenia przetwarzania danych osobowych przez administratora danych innemu podmiotowi nie jest wymagana zgoda osób, których dane dotyczą.⁴⁰⁴

Pytania dotyczyły ponadto kwestii legalności żądania przez przedsiębiorstwa energetyczne, w związku z zawieranymi lub aktualizowanymi umowami o sprzedaż energii elektrycznej, określonych danych osobowych.⁴⁰⁵ Wątpliwości pytających dotyczyły żądania przez przedsiębiorstwa energetyczne w związku z umową o sprzedaż energii elektrycznej m.in. numeru identyfikacji podatkowej, numeru PESEL, numeru i serii dowodu osobistego, informacji na temat tytułu prawnego do korzystania z obiektu, do którego ma być dostarczana energia elektryczna, a także informacji na temat banku, w którym strona umowy ma otwarty rachunek oraz numeru przedmiotowego rachunku.

Generalny Inspektor wskazywał na przepisy ustawy Prawo energetyczne oraz wydanego na jej podstawie art. 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci elektroenergetycznych, obrotu energią elektryczną, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców, jako przesłankę legalności przetwarzania danych osobowych przez zakłady energetyczne. Informowano że przetwarzanie danych osobowych jest w tym przypadku dopuszczalne również na podstawie przepisu art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych, tj. konieczne jest dla realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia koniecznych działań przed zawarciem umowy. W rezultacie podkreślano, iż zgoda osoby, której dane dotyczą, jest zbędna, o ile dane są zbierane w celu wywiązania się z umowy. Przepisy powołanych wyżej aktów prawnych w sposób szczegółowy regulują m.in. wzajemne prawa i obowiązki przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców energii elektrycznej powstałych w związku z zawarciem i realizacją umowy o przyłączenie, umowy o sprzedaż energii elektrycznej i umowy o świadczenie usług przesyłowych. Stanowią one, iż każda spośród wskazanych rodzajów umów powinna zawierać m.in. oznaczenie strony umowy.

⁴⁰⁵ GI-DP-024/602/02

Generalny Inspektor, mając na uwadze zasadę adekwatności przetwarzanych danych wskazywał, iż dla oznaczenia klienta, jako strony umowy, konieczne jest przetwarzanie takich danych jak: imię, nazwisko, numer PESEL, seria i numer dowodu osobistego oraz oznaczenie organu, który dowód osobisty wydał, a także adres zamieszkania odbiorcy energii. Uprawnione jest również, na podstawie przepisu art. 7 ust. 2 ustawy Prawo energetyczne, żądanie przez przedsiębiorstwo energetyczne informacji o tytule prawnym do lokalu⁴⁰⁶. W przypadku bowiem, gdy osoba ubiegająca się o zawarcie umowy nie ma tytułu prawnego do korzystania z obiektu, do którego energia ma być dostarczana – przedsiębiorstwo energetyczne nie ma obowiązku zawarcia umowy (z uwzględnieniem warunków określonych w ust. 1 art. 7). Uzasadnione jest również żądanie przez zakład energetyczny numeru NIP. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 1999 r. (Dz. U. Nr 109, poz.1245 z późn. zm.) w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym wymienia bowiem w § 37 pkt 1, jako element faktury stwierdzającej dokonanie sprzedaży, m.in. numery identyfikacji podatkowej lub numery tymczasowe sprzedawcy i nabywcy.

Nie jest natomiast obligatoryjne, w ocenie GODO, podanie numeru telefonu. Zgodnie z § 15 rozporządzenia, o którym mowa na wstępie przedsiębiorstwo energetyczne obowiązane jest m.in. do informowania odbiorców o terminach planowanych przerw i ograniczeń w dostarczaniu energii elektrycznej z wyprzedzeniem umożliwiającym przygotowanie się odbiorcy do przerw lub ograniczeń. W przepisie § 33 pkt 4 rozporządzenia określony został natomiast termin i formy powiadamiania odbiorców o przerwach. W związku z tym, że przepisy prawa przewidują kilka form powiadamiania odbiorców o przerwach lub ograniczeniach w dostawie energii, Generalny Inspektor podkreślał, iż powiadamianie w formie telefonicznej jest tylko jednym ze sposobów dopełnienia tego obowiązku.⁴⁰⁷ Odnosząc się natomiast do *kwestii ujawniania numeru konta bankowego* – informacja ta może zostać podana jeśli odbiorca będzie się rozliczać z zakładem energetycznym za pośrednictwem banku.⁴⁰⁸

J. Instytucje finansowe

I. Banki

⁴⁰⁶ GI-DP-024/96/02, GI-DP-024/1282/02

⁴⁰⁷ GI-DP-024/653/02

⁴⁰⁸ GI-DP-024/653/02

W analizowanym okresie sprawozdawczym – w dziedzinie przetwarzania danych osobowych w bankowości – Generalny Inspektor rozpatrzył około 120 spraw.

Treść pytań sugeruje, iż nadal pozostają aktualne problemy będące przedmiotem zainteresowania Generalnego Inspektora w latach ubiegłych. Sprawy dotyczyły kwestii udostępniania przez Banki danych osobowych ich klientów innym podmiotom lub osobom, przetwarzania danych osobowych klientów w celach marketingowych, przekazywania danych osobowych klientów do Systemu Międzybankowej Informacji Gospodarczej - Bankowy Rejestr, prowadzonego przez Związek Banków Polskich oraz przekazywania danych osobowych do Biura Informacji Kredytowej S.A., wypełnienia obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 24 i 25 u.o.d.o., jak również wypełniania przez Banki obowiązku zabezpieczenia gromadzonych przez nie danych osobowych klientów. Wśród spraw dotyczących udostępniania danych osobowych innym podmiotom przeważały skargi dotyczące niezgodnego z prawem przekazywania danych podmiotom świadczącym na rzecz Banków usługi odzyskiwania należności od klientów będących dłużnikami. W sprawach dotyczących przekazywania danych do BIK S.A. pojawił się nowy problem - błędne przekazywanie danych osób, których dane nie powinny znaleźć się w zbiorze prowadzonym przez BIK S.A.

Nowością w sektorze bankowym w 2002 r. było *rozpoczęcie działalności przez arbitra bankowego*. Jest to instytucja mająca rozstrzygać spory między bankami, które są członkami ZBP lub poddają się rozstrzygnięciom arbitra, a konsumentami. Podkreślenia wymaga fakt, iż podmiotami uprawnionymi do występowania do arbitra są jedynie konsumenci. Tylko na ich pisemny wniosek następuje wszczęcie postępowania. Taka droga rozwiązania sporu nie służy natomiast przedsiębiorcom. Arbiter bankowy rozstrzyga spory zaistniałe po 1 lipca 2001 r., które mają charakter roszczeń pieniężnych z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przez bank czynności bankowych lub innych czynności na rzecz konsumenta. Dodatkowo jednak wartość przedmiotu sporu nie może przekraczać 8 tysięcy złotych. Arbiter bankowy działa w oparciu o Regulamin Bankowego Arbitrażu Konsumentckiego. Jego orzeczenia są wiążące dla banku i winny być wykonane w terminie 14 dni od dnia otrzymania wypisu orzeczenia. Odmienne uregulowania dotyczą konsumentów. Służy im bowiem jeszcze droga sądowa. W wyniku powołania powyższej instytucji, w przypadku, gdy z okoliczności sprawy wynikało, iż może być ona przedmiotem postępowania

prowadzonego przez arbitra bankowego, GIODO wskazywał zainteresowanym taką możliwość rozwiązania sporu.⁴⁰⁹

Szczególnie wiele pytań i kontrowersji budziło przekazywanie danych osobowych przetwarzanych przez banki prowadzonych przez Związek Banków Polskich i Biuro Informacji Kredytowej S.A.⁴¹⁰ Generalny Inspektor wielokrotnie wypowiadał się na temat działalności tych podmiotów. Informacje na ten temat znajdują się m.in. na stronie internetowej Biura, w części zawierającej sprawozdania z działalności GIODO. W związku z ww. problematyką pojawiały się zwłaszcza pytania o legalność takich działań z punktu widzenia ustawy o ochronie danych osobowych, a także z punktu widzenia tajemnicy bankowej. W takich przypadkach Generalny Inspektor informował, iż dyspozycja art. 105 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 ze zm.) wskazuje, iż bank ma obowiązek udzielenia informacji stanowiących tajemnicę bankową innym bankom o wierzytelnościach oraz o obrotach i stanach rachunków bankowych w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń oraz czynnościami obrotu dewizowego, a także w związku z konsolidacją sprawozdań finansowych. Informacja ta może dotyczyć wierzytelności oraz obrotów i stanu rachunków. Dane osobowe klienta banku mogą być umieszczane we wskazanych powyżej zbiorach wyłącznie na pisemny wniosek banku i są przetwarzane, aż do czasu ich usunięcia na podstawie decyzji banku. Usunięcie danych klientów polega na rzeczywistym usunięciu określonych informacji ze zbioru nie zaś na odnotowaniu faktu wywiązania się ze zobowiązań. Zatem z punktu widzenia ustawy o ochronie danych osobowych działania banków polegające na udostępnianiu informacji o swoich klientach są dopuszczalne, gdyż znajdują uzasadnienie w obowiązujących przepisach prawa.⁴¹¹

Jako nowy problem w dziedzinie bankowości wskazać należy rozpatrywaną w wielu skargach kwestię przekazania danych osobowych klientów banków do Biura Informacji Kredytowej S.A. na skutek błędów pracowników banków lub z powodu wadliwego funkcjonowania systemu informatycznego odpowiadającego za przepływ informacji o

⁴⁰⁹ GI-DP-024/390/02, GI-DP-024/473/02, GI-DP-024/511/02, GI-DP-024/645/02, GI-DP-024/764/02, GI-DS-430/81/02, GI-DS-430/101/02, GI-DS-430/145/02, GI-DS-430/171/02, GI-DS-430/191/02, GI-DS-430/235/02, GI-DS-430/291/02, GI-DS-430/206/02, GI-DS-430/306/02, GI-DS-430/344/02, GI-DS-430/397/02, GI-DS-430/570/02

⁴¹⁰ Np. GI-DS-430/345/02

⁴¹¹ GI-DP-024/11/02, GI-DP-430/18/02, GI-DP-024/25/02, GI-DP-024/315/02, GI-DP-024/511/02, GI-DP-024/1222/02

klientach pomiędzy Biurem Informacji Kredytowej S.A., a bankami, z którymi BIK S.A. łączy umowa w sprawie zbierania i udostępniania informacji.⁴¹²

Prowadzone przez Generalnego Inspektora postępowania pozwoliły na stwierdzenie, iż w rejestrze prowadzonym przez BIK S.A. często umieszcza się informacje o zadłużeniu osób, które bądź spłaciły należności przed wprowadzeniem ich danych do ww. rejestru, bądź nigdy nie posiadały statusu dłużnika. W konsekwencji osoby, o których fałszywe informacje znajdują się w zbiorze BIK S.A., faktycznie spełniając wszelkie warunki określone w odrębnych przepisach wewnętrznych Banków, zostały uznane za niesolidnego klienta (kredytobiorcę) i nie mogły np. uzyskać kredytu. Błędne przekazanie danych następowało m.in. w związku z błędnym rozliczeniem kredytu przez pracowników, błędem technicznym lub brakiem terminowej aktualizacji danych.

W jednej ze spraw dane osobowe klienta Banku, pomimo umorzenia jego zobowiązań wobec Banku i umieszczenia w bazie danych adnotacji „windykacja spłacona”, po przekazaniu do BIK S.A. nadal figurowały jako dane niesolidnego dłużnika wskutek błędu systemu informatycznego.⁴¹³ W postępowaniu wyjaśniającym przeprowadzonym przez Generalnego Inspektora Bank wyjaśnił, iż dopiero skarga klienta uwidoczniła, iż system informatyczny działa nieprawidłowo, co powoduje, że proces przekazywania danych osobowych klientów banku do BIK S.A. przebiega w sposób wadliwy. Duża ilość przetwarzanych i przesyłanych co miesiąc do BIK S.A. danych oraz niedoskonałość procesów informatycznych spowodowały powstanie błędów. W trakcie postępowania wyjaśniającego, prowadzonego przez Generalnego Inspektora, wystąpiono o aktualizację danych skarżącego do Banku, sygnalizując również Przewodniczącemu Komisji Nadzoru Bankowego brak spójności pomiędzy systemem informatycznym Banku, a systemem użytkowanym przez BIK S.A. w połączeniu z brakiem ogólnodostępnej procedury weryfikacji danych.

Po rozpatrzeniu innej skargi, która wpłynęła do Generalnego Inspektora w sprawie przetwarzania danych osobowych skarżącego będącego klientem Banku ustalono, że błędne umieszczenie danych skarżącego w systemie prowadzonym przez BIK S.A. nastąpiło z przyczyn leżących wyłącznie po stronie Banku, bowiem wskutek błędów pracownika klientowi przekazano niewłaściwy harmonogram spłat kredytu, a po dokonaniu spłaty kredytu klient ten posiadał nadal w Banku otwarty rachunek kredytowy z tzw. zaległą spłatą.⁴¹⁴ W następstwie tych błędów pracownika Banku przekazano do BIK S.A. dane osobowe klienta

⁴¹² Np. GE Capital Bank S.A., PKO BP S.A., WBK S.A.

⁴¹³ GI-DS-430/425/02

⁴¹⁴ GI-DS-430/252/02

niezgodne z rzeczywistością. Następnie, uwzględniając reklamację skarżącego, Bank dwukrotnie przesłał do BIK S.A. błędne wnioski o skorygowanie danych osobowych skarżącego. W wyniku powyższych błędów pracowników Banku nieprawdziwe informacje dotyczące skarżącego, który spłacił zaciągnięty kredyt jeszcze w 1999 r., znajdowały się w BIK S.A. przez blisko trzy lata. Ponadto, informacja o jego kondycji finansowej błędnie przekazana przez Bank do BIK S.A. stała się przyczyną przekazania innym bankom informacji o kliencie, które postawiły go w złym świetle oraz ograniczyły jego prawo do swobodnego zawierania umów. W sprawie tej, na skutek interwencji Generalnego Inspektora w Banku dokonano aktualizacji danych osobowych skarżącego. Ponadto, po wystąpieniu przez Generalnego Inspektora z wnioskiem o przeprowadzenie postępowania dyscyplinarnego⁴¹⁵ przeprowadzono wewnętrzne postępowanie kontrolne w celu ustalenia i wyeliminowania uchybień powstałych w procesie przetwarzania danych osobowych skarżącego.

Z kolei – w podobnej sprawie – Bank wskazał na błąd techniczny w wysokości zadłużenia wykazywanego na 1850 rachunkach umów kredytowych zawartych w grudniu 2001 r.⁴¹⁶ Do błędu w zapisach danych, dotyczących wysokości zadłużenia na rachunku ROR, przekazywanych do BIK S.A. przyznał się także inny Bank. Informacja powyższa została ujawniona dopiero wskutek interwencji skarżącego, któremu inny bank odmówił udzielenia kredytu z powodu widniejącego w BIK S.A. zadłużenia tej osoby na kwotę ponad 20 mln zł.⁴¹⁷

W sprawach tych Banki nie przedstawiały Generalnemu Inspektorowi dowodów potwierdzających pisemne informowanie BIK S.A. o wycofaniu danych lub przesłaniu poprawnych danych w wyniku żądania klienta, albowiem wskazana informacja została przekazana upoważnionym pracownikom BIK S.A. drogą elektroniczną, albo dowody tej okoliczności były trudne do odczytania. Tymczasem, obowiązek poinformowania BIK S.A. w ww. formie spoczywa na bankach z mocy zawartych z BIK S.A. umów (np. Fiat Bank Polska S.A., PKO BP S.A.).⁴¹⁸

⁴¹⁵ GI-DS-430/252/02/1793

⁴¹⁶ GI-DS-430/407/02

⁴¹⁷ GI-DS-430/206/02

⁴¹⁸ Z § 3 ust. 4 pkt 10 Regulaminu PKO BP S.A. dotyczącego zbierania i udostępniania informacji przez BIK S.A. wynika, iż - w przypadku wniesienia przez Klienta do BIK S.A. lub Banku żądania w odniesieniu do Bazy „Kredytobiorcy”, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 6 ustawy o ochronie danych osobowych – Bank zobowiązany jest do podjęcia na zlecenie i w imieniu BIK S.A., niezbędnych działań w celu usunięcia przyczyny tego żądania. W razie zasadności żądania Bank zobowiązany jest do przesłania do BIK S.A. poprawnych danych dotyczących klienta wnoszącego żądanie w kolejnym tzw. wsadzie informacyjnym oraz pisemne poinformowanie o tym BIK S.A., stosownie do Regulaminu. Ponadto na podstawie § 8 pkt 4 ww.

W sprawach tych Generalny Inspektor informował skarżących,⁴¹⁹ że przekazywanie informacji o klientach banków do BIK S.A. oraz prowadzenie przez BIK S.A. zbioru danych z powyższymi informacjami jest zgodne z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy w związku z art. 105 ust. 1 Prawa bankowego. Wskutek interwencji GIODO usunięto uchybienia w procesie przetwarzania ich danych osobowych, natomiast ich skargi przyczyniły się do wykazania uchybień mających szerszy zasięg, tj. wskazania nieprawidłowości w procesie przekazywania danych osobowych klientów banków do BIK S.A. W konsekwencji Generalny Inspektor uznał za w pełni uzasadnione zwrócenie się do Przewodniczącego Komisji Nadzoru Bankowego o podjęcie stosownych działań mających na celu zapewnienie prawidłowości wykonania przez Banki umów i wydanych na ich podstawie regulaminów wewnętrznych dotyczących przekazywania przez Banki do BIK S.A. danych osobowych klientów.

W jednej ze spraw Bank S.A. odmówił skarżącemu wydania karty VISA powołując się na to, że jego nazwisko znajdowało się w Bankowym Rejestrze, natomiast skarżący uznał - na podstawie informacji o tym, że nie figuruje w bazie danych Biura Informacji Kredytowej S.A. - iż *bank prowadzi swój własny rejestr niesolidnych dłużników i zażądał wglądu do powyższego rejestru bankowego*.⁴²⁰ Generalny Inspektor stwierdził w tej sprawie brak podstaw do stwierdzenia naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych.

W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego ustalono bowiem, iż Bank przetwarza dane osobowe na podstawie przepisów Prawa bankowego oraz Kodeksu cywilnego, w związku z prowadzeniem rachunku bankowego klienta. Dane nie zostały udostępnione innym podmiotom. Jednocześnie przeprowadzone postępowanie nie wykazało, aby Bank prowadził własny rejestr niesolidnych dłużników, a informacje o potencjalnych klientach pozyskiwane były wyłącznie z systemu Międzybankowej Informacji Gospodarczej – Bankowy Rejestr, o czym skarżący został poinformowany zgodnie z art. 33 ustawy. Bank nie wydał skarżącemu karty kredytowej ponieważ jego dane nadal figurują w Bankowym Rejestrze.

W związku z inną skargą dotyczącą przetwarzania przez bank danych osobowych osoby nie będącej klientem banku, w tym przekazania tych danych do Bankowego Rejestru⁴²¹ w postępowaniu wyjaśniającym ustalono, iż Bank wszedł w posiadanie danych osobowych skarżącej wskutek okoliczności leżących wyłącznie po stronie klientki Banku. Skarżąca,

Regulaminu, w każdym przypadku wycofania danych lub przesyłania poprawnych danych w wyniku żądania Klienta Bank pisemnie powiadomi o tym BIK S.A.

⁴¹⁹ GI-DS-430/407/02, GI-DS-430/575/02, GI-DS-430/252/02, GI-DS-430/425/02

⁴²⁰ GI-DS-430/558/02

⁴²¹ GI-DS-430/610/02

dokonując zastrzeżenia skradzionych jej czeków i dowodu osobistego błędnie wpisała ostatnią cyfrę numeru swojego dokumentu tożsamości. Bank dokonał usunięcia błędnie podanych przez ww. osobę danych bezpośrednio po uzyskaniu informacji o zaistniałej pomyłce. Generalny Inspektor nie znalazł dowodów na okoliczność dalszego przetwarzania danych skarżącej, w szczególności ich udostępniania podmiotom nieuprawnionym, dlatego też żądanie usunięcia danych uznano za bezprzedmiotowe.

Kolejną grupą powtarzających się skarg były sprawy związane z *zakresem przetwarzanych przez Banki danych osobowych*.

Do grupy tej zaliczyć należy skargę dotyczącą uzyskania przez osobę fizyczną dokonującą wpłaty gotówkowej w placówce Banku na rachunek innej osoby fizycznej, w potwierdzeniu dokonania transakcji (oprócz kwoty wpłaty, imienia i nazwiska dokonującego wpłaty, numeru rachunku i imienia i nazwiska właściciela rachunku) także jego adres i numer dowodu osobistego tej osoby.⁴²² W wyniku podjętych przez Generalnego Inspektora działań bank dokonał stosownej modyfikacji systemu finansowo-księgowego, polegającej na tym, że system, przy odpowiednio ustawionych parametrach, nie umieszcza automatycznie na „dowodzie wpłaty” adresu zamieszkania i numeru dowodu osobistego posiadacza rachunku.

Pytania *dotyczyły przetwarzania danych osobowych przez banki w związku z procedurą udzielania kredytu*. W tym przypadku GIODO informował, że zgodnie z art. 70 ust. 1 Prawa bankowego, bank uzależnia przyznanie kredytu od zdolności kredytowej kredytobiorcy. Kredytobiorca jest obowiązany przedłożyć na żądanie banku dokumenty i informacje niezbędne do dokonania oceny tej zdolności. Przywołany przepis stanowi więc podstawę prawną do przetwarzania przez bank danych osobowych niezbędnych do oceny zdolności kredytowej osoby ubiegającej się o przyznanie kredytu, w związku z koniecznością oceny zdolności kredytowej tej osoby.⁴²³

Zastrzeżenia budziła także *konieczność podawania danych osobowych w poleceniu przelewu*. GIODO wyjaśnił, iż nie jest możliwe dokonywanie anonimowych przelewów. Wynika to nie tylko z ogólnych zasad prawa cywilnego, ale również z Prawa bankowego oraz innych przepisów branżowych, a zwłaszcza dotyczących zasad prowadzenia rachunkowości przez banki. Sprzeciw jednego z klientów banku wywołał także wymóg podania danych dotyczących jego pełnomocnika do lokaty rentierskiej. W tej sytuacji skarżący został poinformowany, iż bez znajomości wewnętrznych regulaminów bankowych i całości

⁴²² GI-DS-430/304/02

⁴²³ GI-DP-024/322/02

dokumentacji związanej z założeniem takiej lokaty nie można określić dopuszczalnego zakresu danych przetwarzanych przez bank.

Z jednego z pism kierowanych do Generalnego Inspektora wynikało także, iż zdarzają się przypadki uzależniania zawarcia umowy o świadczenie usług bankowych, od wyrażenia przez zainteresowane zawarciem takiej umowy osoby, zgody na przetwarzanie jej danych. W tym przypadku GIODO – mając na uwadze fakt, iż takie postępowanie może wynikać z niewłaściwej interpretacji przepisów regulujących przetwarzanie danych osobowych – sygnalizował konieczność zmiany powyższej praktyki. Wskazywano jednocześnie, iż zgoda osoby, której dane dotyczą (art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy), nie jest jedyną przesłanką legalizującą przetwarzanie danych klientów banku. Stanowi ona niewątpliwie upoważnienie do przetwarzania danych, ale od jej wyrażenia nie można uzależniać zawarcia umowy, banki bowiem dysponują prawną podstawą legalizującą przetwarzanie danych swoich klientów⁴²⁴.

Innym powtarzającym się zagadnieniem, podobnie jak w roku ubiegłym, była kwestia przetwarzania danych osobowych niezgodnie z celem, dla którego zostały udostępnione oraz niezgodnie z zasadą adekwatności.

Przykładem może być skarga na działanie Banku polegające na przesyłaniu rachunków bankowych z tytułu korzystania z kont, których skarżący nie otworzyli (skarżący starali się o kredyt w tym banku, jednakże z przyczyn formalnych ich wnioski zostały rozpatrzone odmownie).⁴²⁵ Generalny Inspektor uznał, iż praktyka stosowana przez Bank polegająca na przetwarzaniu danych osobowych osób ubiegających się o kredyt, w celu obsługi bankowych rachunków oszczędnościowych ww. osób przed zawarciem z nimi umowy dotyczącej bankowego rachunku oszczędnościowego stanowi naruszenie ustawy oraz nie znajduje uzasadnienia w przepisach Prawa bankowego.

Wobec dokonania takich ustaleń, Generalny Inspektor, mając na uwadze zasady wynikające z art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy, zwrócił się do Banku o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie podobnych uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych klientów. Bank jest bowiem uprawniony do przetwarzania danych osób ubiegających się o kredyt jedynie w celu obsługi wnioskowanego kredytu, gdyż w takim tylko celu przedmiotowe dane zostały zebrane.⁴²⁶ Natomiast otworenie rachunku bankowego

⁴²⁴ GI-DP-024/509/02

⁴²⁵ GI-DS-430/235/02

⁴²⁶ Administrator danych przetwarzający dane powinien dołożyć szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą, a w szczególności jest obowiązany zapewnić, aby dane te były

osobie ubiegającej się o kredyt i przetwarzanie jej danych w celu obsługi przedmiotowego rachunku jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy pomiędzy Bankiem a ww. osobą zostanie zawarta umowa bankowego rachunku oszczędnościowego. Przetwarzając dane klientów ubiegających się o kredyt w celu obsługi rachunków bankowych przed zawarciem umowy rachunku bankowego uznać należy za działania niezgodne z celem, dla którego dane zostały zebrane.

Na skutek interwencji Generalnego Inspektora, Bank poinformował, że analizowany przypadek miał charakter incydentalny. Jednocześnie poinformowano, że w Banku pouczono pracowników, jak postępować, aby w przyszłości zapobiec wszelkim uchybieniom w procesie przetwarzania danych osobowych klientów Banku.

Jeden z banków – mając na uwadze nowelizację ustawy o ochronie danych osobowych, która weszła w życie pod koniec 2001 r. - zwrócił się do GODO z pytaniem *dotyczącym legalności gromadzenia danych o niekaralności*. Przed nowelizacją przetwarzanie danych dotyczących skazań, orzeczeń o ukaraniu, czy też innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym można było prowadzić wyłącznie na podstawie przepisów prawa rangi ustawy (stanowił o tym art. 28 ust. 1 ustawy). Obecnie obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa pozwalają administratorom na przetwarzanie danych o karalności nie tylko wtedy, gdy zezwala na to przepis szczególny innej ustawy, ale również wówczas, gdy zostanie spełniona inna, wymieniona w art. 27 ust. 2 ustawy, przesłanka dopuszczalności ich przetwarzania. W związku z powyższym wyjaśniono zainteresowanemu, iż przesłankę uprawniającą bank do przetwarzania takich danych dotyczących zatrudnianych pracowników, może stanowić pisemna zgoda osoby, której dane dotyczą. GODO podkreślił jednak, że należy dążyć do wyeliminowania ewentualnego nadużycia w żądaniu przez pracodawców zgody na pozyskiwanie danych o karalności pracowników. W związku z tym wybór stanowisk pracy, przy których składane będą przedmiotowe oświadczenia, należy ograniczyć do rzeczywiście uzasadnionych przypadków.⁴²⁷

W innej skardze podniesiono, iż Bank przekazał do Bankowego Rejestru dane o karalności skarżącego, w sytuacji gdy skazanie uległo zatarciu w myśl obowiązującego prawa. Jak ustalił Generalny Inspektor, Bank udostępnił dane osobowe skarżącego Związkowi Banków Polskich na skutek zaistnienia wobec Banku zadłużenia powstałego po dokonaniu na szkodę Banku przestępstwa fałszerstwa dokumentu. Jednakże nie przekazano

zbierane dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów i nie poddawane dalszemu przetwarzaniu niezgodnemu z tymi celami, z zastrzeżeniem ust. 2 (art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy).

⁴²⁷ GI-DP-024/199/02

danych szczególnie chronionych, tj. danych o karalności skarżącego. W tym więc zakresie skarga była nieuzasadniona. Generalny Inspektor uznał, że działanie takie nie narusza przepisów ustawy, albowiem znajduje uzasadnienie zarówno w przepisach Prawa bankowego, jak i wydanym na podstawie art. 105 ust. 1 pkt 1 Prawa bankowego regulaminie wymiany informacji w ww. Bankowym Rejestrze (art. 23 ust. 1 pkt 2 u.o.d.o.).

W roku 2002 Generalny Inspektor uzyskał informację, iż jeden z Banków stosuje formularze zawierające klauzule zgody na przetwarzanie danych szczególnie chronionych, tj. danych o stanie zdrowia, dotyczących skazań, orzeczeń o ukaraniu i mandatów karnych, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym.⁴²⁸ W toku prowadzonego postępowania ustalono, iż oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie powyższych danych dotyczy klientów Banku, którzy z własnej inicjatywy dostarczyli ww. informacje do oddziału Banku widząc w tym możliwość pozytywnego dla siebie rozpatrzenia sprawy przez Bank. Bank przetwarza jedynie dane, które dostarczy klient po wyrażeniu przez klienta pisemnej zgody, na to, by znalazły się w bazie klientów Banku. W powyższej sprawie Generalny Inspektor wystąpił do prezesa zarządu Banku o podjęcie działań mających na celu zmianę wzoru formularza zgody na przetwarzanie danych osobowych, o których mowa w art. 27 ustawy.

Na skutek interwencji GIODO, Bank zmienił obowiązujący w nim wzór formularza zgody na przetwarzanie danych osobowych szczególnie chronionych, tj. wyraźnie umieścił w nim informację, że zgoda odbierana jest od osób, które przekazują Bankowi ww. dane z własnej inicjatywy. Ponadto wzór formularza podzielono na kategorie danych osobowych szczególnie chronionych w taki sposób, aby klient przekazujący Bankowi te dane miał możliwość wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych odrębnie dla tej kategorii danych, które udostępnia Bankowi. Bank wycofał z wniosku kategorię mandatów karnych, gdyż jak się okazało informacja ta była mu zbędna.

Z pism kierowanych do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wynika, iż wiele wątpliwości wzbudzała *legalność przetwarzania danych osobowych nie tylko aktualnych, ale i byłych klientów banków*.⁴²⁹

Klienci negowali zwłaszcza prawo banków do przechowywania ich danych osobowych w przypadku rozwiązania umowy z bankiem. Zwracali się do Generalnego Inspektora z prośbą o nakazanie usunięcia ich danych. W takich sytuacjach GIODO wyjaśniał, iż bank jest zobowiązany do przetwarzania danych osobowych także po

⁴²⁸ GI-DS-430/387/02, GI-DS-430/401/02

⁴²⁹ GI-DS-430/570/02, GI-DS-430/171/02

rozwiązaniu umowy. Powyższy obowiązek wynika z przepisów prawa, które zobowiązują te podmioty do przechowywania danych osobowych przez określony czas, w zależności od celu, w jakim są one archiwizowane. Przykładowo wskazywał ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tj. Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694)⁴³⁰ oraz wydane na jej podstawie rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz. U. Nr 149, poz. 1673 ze zm.). Z art. 74 ust. 2 pkt 1 powyższej ustawy wynika bowiem obowiązek przechowywania ksiąg rachunkowych przez okres 5 lat. Stosownie do § 8 ust. 2 powołanego rozporządzenia podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe, w ramach których można wyróżnić dyspozycje wystawione przez klienta banku, dyspozycje własne banku lub inne dokumenty otrzymane bądź sporządzone w ustalonej formie i spełniające warunki określone w ustawie o rachunkowości (§ 9 ust. 1 rozporządzenia). Zatem dane osobowe, mimo rozwiązania umowy, nie mogą zostać usunięte ze zbioru danych administrowanego przez bank, gdyż obowiązek ich przechowywania wynika ze szczególnych przepisów prawa.⁴³¹

W jednej z rozpatrywanych skarg dotyczących przetwarzania danych osobowych osoby nie będącej klientem banku bez zgody i upoważnienia tej osoby, w nieznanym jej celu i zakresie⁴³². W sprawie tej Generalny Inspektor nie znalazł jednakże podstaw do nakazania usunięcia danych osobowych skarżącej. W toku postępowania wyjaśniającego ustalono bowiem, iż Bank przetwarzał dane osobowe skarżącej z tytułu sukcesji prawnej, po połączeniu z PBI S.A. (skarżąca była jego klientką) i stał się właścicielem archiwum, w którym znajdowały się dane osobowe klientów PBI S.A. Bank z dniem przejęcia PBI S.A. stał się administratorem danych klientów PBI S.A., a będąc administratorem danych, miał nie tylko prawo, ale i obowiązek przetwarzać przedmiotowe dane osobowe na podstawie przepisów ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach. Natomiast operacja założenia lokaty dla skarżącej została wykonana omyłkowo, tj. na skutek błędnego działania pracownika przy wprowadzaniu numeru rachunku, a wyciąg z transakcji został przesłany na nieaktualny adres.

Przedmiotem innej skargi było przetwarzanie przez Bank danych skarżącego, który nigdy nie był klientem tego Banku, a jedynie spadkobiercą osoby, która w Banku posiadała

⁴³⁰ Dokumentację przyjętych zasad rachunkowości, księgi rachunkowe, dowody księgowe, dokumenty inwentaryzacyjne i sprawozdania finansowe, należy przechowywać w należyty sposób i chronić przed niedozwolonymi zmianami, nieupoważnionym rozpowszechnianiem, uszkodzeniem lub zniszczeniem, (art. 71 ust. 1 ustawy o rachunkowości). Ponadto, art. 74 ust. 2 ustawy o rachunkowości wskazuje okresy przechowywania poszczególnych rodzajów dokumentów

⁴³¹ GI-DP-024/586/02, GI-DP-024/1222/02, GI-DP-024/1007/02

⁴³² GI-DS-430/570/02

rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy, tymczasem, po śmierci spadkodawcy, skarżący został wezwany telefonicznie do uregulowania zobowiązań spadkodawcy.⁴³³ Skarżący poddał w wątpliwość także przetwarzanie przez Bank danych osób zmarłych. Podjęte przez Generalnego Inspektora czynności wyjaśniające pozwoliły stwierdzić, iż w przedstawionej sprawie przepisy ustawy nie znajdują zastosowania, gdyż dane nie były przetwarzane w zbiorach danych Banku. Wyjaśniono ponadto skarżącemu, iż dane osobowe osób zmarłych pozostają poza zakresem stosowania ustawy.

Generalny Inspektor rozpatrzył także sprawę dotyczącą przetwarzania przez Bank danych osobowych osoby nie będącej klientem banku bez zgody i upoważnienia tej osoby, w nieznanym jej celu i zakresie.⁴³⁴ Na skutek interwencji Generalnego Inspektora Bank uwzględnił żądanie skarżącej dotyczące zaprzestania przetwarzania jej danych osobowych, wobec czego przywrócony został stan zgodny z prawem. W toku postępowania prowadzonego przez Generalnego Inspektora, w siedzibie Banku przeprowadzona została kontrola legalności przetwarzania danych skarżącej, w toku której ustalono, że Bank przetwarzał przedmiotowe dane w związku z korespondencją prowadzoną ze skarżącą, dane zostały pozyskane od właściciela budynku, który błędnie wskazał skarżącą, jako właścicielkę budynku. Dane nie zostały udostępnione innym podmiotom, nie są przetwarzane w prowadzonych przez Bank zbiorach i nie będą wykorzystywane przez Bank w związku z przedmiotową sprawą.

Z pism kierowanych do GODO wynika, iż wątpliwości nadal budzi *przetwarzanie danych przez banki w celach marketingowych*. Duże znaczenie dla spraw dotyczących tej problematyki miało doprecyzowanie w art. 23 ust. 4 ustawy o ochronie danych osobowych (po jej nowelizacji, która weszła w życie pod koniec 2001 r.) usprawiedliwionego celu administratora danych, o którym traktuje jej art. 23 ust. 5. Powołany przepis art. 23 ust. 4 ustawy usankcjonował zatem wprost legalność przetwarzania danych osobowych w celach marketingowych własnych produktów i usług administratora danych. Generalny Inspektor podkreślał jednak, iż w przypadku, gdy podstawą przetwarzania danych w celu marketingowym jest art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych, osobie - której one dotyczą, służy uprawnienie wynikające z art. 32 ust. 1 pkt 8, t.j. prawo złożenia sprzeciwu wobec przetwarzania jej danych w takim celu.⁴³⁵

⁴³³ GI-DS-430/344/02

⁴³⁴ GI-DS-430/148/02

⁴³⁵ GI-DP-024/1168/02

Pojawiły się jednak wątpliwości odnośnie możliwości *promowania w oparciu o wskazaną powyżej przesłankę produktów banku przez podmiot, któremu bank zlecił tego rodzaju usługę*. GODO w tej sytuacji wyjaśnił, iż w takim przypadku znajdują zastosowanie przepisy regulujące instytucję powierzenia przetwarzania danych. Jeśli więc strony zawarły stosowną umowę, nie jest konieczne by podmiot, któremu dane powierzono, spełniał dodatkowo jedną z przesłanek wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy.⁴³⁶

Generalny Inspektor podkreślał wielokrotnie, iż przetwarzanie danych w celach marketingowych w oparciu o art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy, jest dopuszczalne wyłącznie w odniesieniu do danych osób będących już klientami banku. Nie jest możliwe więc, by na tej podstawie bank przetwarzał dane osób nie będących jego klientami. Przesłanką legalizującą tego rodzaju działania jest wyłącznie zgoda osoby, której dane dotyczą (art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy).⁴³⁷ Powyższa przesłanka legalizuje także wykorzystanie danych osobowych dla potrzeb marketingowych podmiotów finansowych innych, niż bank oraz przetwarzanie w takim celu danych osobowych byłych klientów.

W jednej ze skarg wskazano, iż Bank pomimo złożenia zastrzeżenia przez byłego klienta w przedmiocie nieprzetwarzania jego danych osobowych w celach marketingowych po wygaśnięciu umowy kredytowej kontynuował proces przetwarzania jego danych w tym celu⁴³⁸. Przeprowadzone postępowanie wyjaśniające doprowadziło do potwierdzenia powyższej okoliczności i dopiero w efekcie działań GODO Bank zaprzestał przetwarzania danych osobowych byłego klienta w celach marketingowych.

Kontrowersje nadal budziło gromadzenie danych o osobach, które dokonują wpłat podlegających rejestrowaniu na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2000r. o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł (Dz. U. Nr 116, poz. 1216 ze zm.).⁴³⁹ GODO wyjaśniał, iż z punktu widzenia ustawy o ochronie danych osobowych istotne jest, aby gromadzenie danych było legalne (zgodne z art. 23 ust. 1 ustawy). Wskazana ustawa, w art. 8 ust. 1 i 3, nałożyła na banki, jako instytucje obowiązane w rozumieniu jej art. 2 ust. 1, obowiązek prowadzenia rejestru transakcji powyżej 15 000 €, a także rejestrowania wprowadzenia do obiegu wartości materialnych pochodzących z nielegalnych lub

⁴³⁶ GI-DP-024/435/02

⁴³⁷ GI-DP-024/1243/02

⁴³⁸ GI-DS-430/497/02

⁴³⁹ GI-DP-403/117/02, GI-DP-024/694/02, GI-DP-024/1302/02

nieujawnionych źródeł.⁴⁴⁰ Rejestry transakcji prowadzone przez banki, jak również rejestr, którego administratorem jest Generalny Inspektor Informacji Finansowej, są zbiorami danych w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych, zaś przetwarzanie znajdujących się w nim danych osobowych – co do zasady – podlega przewidzianym w niej rygorom. Wprawdzie stosowny przepis ustawy, nakazujący rejestrowanie transakcji powyżej 15 000 € wejdzie w życie 1 lipca 2004 r., jednakże z art. 106 Prawa bankowego wynika, iż bank jest obowiązany podejmować działania w celu przeciwdziałania wykorzystywaniu jego działalności dla celów mających związek z przestępstwem prania brudnych pieniędzy lub w celu ukrycia działań przestępczych. Zgodnie z delegacją zawartą w ust. 5 tego przepisu Komisja Nadzoru Bankowego, w uchwale z dnia 30 czerwca 1998 r. w sprawie trybu postępowania banków w przypadkach prania brudnych pieniędzy oraz ustalenia wysokości kwoty i warunków prowadzenia rejestru wpłat gotówkowych powyżej określonej kwoty oraz danych o osobach dokonujących wpłaty i na rzecz których wpłata została dokonana (Dz. Urz. NBP Nr 18, poz. 40), nałożyła na banki obowiązek rejestracji takich transakcji.⁴⁴¹ Przetwarzanie zatem powyższych danych przez banki nie narusza przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, gdyż znajduje uzasadnienie w jej art. 23 ust. 1 pkt 2, w związku z realizacją obowiązków wynikających z Prawa bankowego. Nowe zagadnienie jakie analizował Generalny Inspektor w opisywanym roku jego działalności, to problem udostępnienia podmiotowi trzeciemu, w trakcie trwania umowy kredytowej, danych osobowych klienta, który nie wywiązywał się z postanowień umowy, w celu windykacji należności w imieniu Banku.⁴⁴²

W sprawie tej Generalny Inspektor zasygnalizował powyższe zagadnienie Prezesowi Narodowego Banku Polskiego, sprawującego jednocześnie funkcję Przewodniczącego Komisji Nadzoru Bankowego, który stwierdził, iż informacje stanowiące tajemnicę bankową mogą być udostępnione podmiotowi trzeciemu, w celu windykacji należności, o ile klient Banku, będący dłużnikiem wie o istnieniu tego podmiotu i został poinformowany, że podmiot pośredniczący w windykacji będzie bezpośrednim uczestnikiem działań polegających na doprowadzeniu do wykonania zobowiązania, które wynika z określonej czynności bankowej. Na skutek interwencji Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych – Generalny

⁴⁴⁰ Od 1 grudnia 2002 r. kwota podlegająca obowiązkowi rejestracji na podstawie przepisów tej ustawy została podwyższona z 10 000 € do 15 000 €.

⁴⁴¹ Uchwała utraciła moc dnia 31 grudnia 2003 r. w związku z art. 45 pkt 3 lit. b) oraz art. 49 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł.

⁴⁴² GI-DS-430/81/02

Inspektor Nadzoru Bankowego skierował do wszystkich prezesów banków pismo ze wskazaniem prawidłowego sposobu postępowania Banków w ww. zakresie.

W innych, podobnych sprawach, Generalny Inspektor dokonał oceny legalności przetwarzania danych osobowych dłużnika Banku - przez podmiot trzeci zajmujący się obsługą wierzytelności - w związku z długiem powstałym z tytułu umowy kredytu bankowego.⁴⁴³ W sprawach tych Generalny Inspektor poinformował skarżących, że kwestionowane przez nich działania są zgodne z przepisami art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy⁴⁴⁴ i art. 31 ustawy. W jednej ze spraw ustalono, iż podmiot, któremu zlecono przetwarzanie danych osobowych w związku z windykacją należności działał w charakterze pełnomocnika Banku na podstawie zawartej umowy i udzielonego pełnomocnictwa.⁴⁴⁵

W ww. sprawach, celem realizacji przysługujących ustawowo uprawnień, tj. na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 23 ust. 4 pkt 2 ustawy, Banki mogły same dochodzić przysługujących im roszczeń lub upoważnić podmiot wskazany w umowie powierzenia. Jednocześnie, przeprowadzone postępowania wyjaśniające nie wykazały, aby procesy przetwarzania danych przebiegały w sposób sprzeczny z postanowieniami zawartych umów, w szczególności dotyczącymi zakresu i celu przetwarzania powierzonych danych.

Z wpływających do Biura GODO spraw wynikało ponadto, iż wątpliwości wzbudzają nadal *kwestie związane z realizacją obowiązków informacyjnych* wynikających zarówno z artykułów 24 i 25, jak i 32 i 33 ustawy o ochronie danych osobowych⁴⁴⁶. Przykładowo z jednej ze spraw wynikało, że BIK S.A. nie wywiązał się z ciążącego na nim (na mocy art. 25 ustawy) obowiązku informacyjnego. W związku jednak z wnioskami, kierowanymi na podstawie art. 33 ustawy o ochronie danych osobowych, zainteresowany uzyskał wyczerpującą informację o interesujących go okolicznościach.. Poinformowany został zatem, iż nakazanie w drodze decyzji administracyjnej BIK S.A. dopełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 25 ustawy w tych okolicznościach byłoby bezprzedmiotowe, gdyż informacje te są już mu znane. Zgodnie zaś z art. 18 ust. 1 ustawy, Generalny Inspektor nakazuje administratorowi danych – w drodze decyzji administracyjnej -

⁴⁴³ GI-DS-430/101/02, GI-DS-430/120/02 - Generalny Inspektor przeprowadził postępowania wyjaśniające w sprawach przetwarzania danych przez Kruk Systemy Inkaso Sp. z o.o. powierzonego przez ING Bank Śląski S.A. oraz przetwarzania danych przez Dogmat Inkasso Sp. z o.o. w imieniu i na rzecz Fiat Bank Polska S.A.

⁴⁴⁴ Przetwarzanie danych jest dopuszczalne, gdy jest konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia koniecznych działań przed zawarciem umowy (art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy).

⁴⁴⁵ GI-DS-430/717/02

⁴⁴⁶ GI-DP-024/315/02, GI-DP-024/343/02, GI-DP-024/378/02, GI-DP-024/645/02, GI-DP-024/1291/02

przywrócenie stanu zgodnego z prawem wtedy, gdy stwierdzi naruszenie przepisów o ochronie danych osobowych (BIK S.A. ostatecznie udzielił żądanych informacji).⁴⁴⁷

Jeden z banków miał natomiast wątpliwości odnośnie konieczności dopełnienia obowiązku informacyjnego w sytuacji przekazywania danych do Systemu Międzybankowej Informacji Gospodarczej – Bankowy Rejestr, prowadzonego przez Związek Banków Polskich. Zdaniem GODO w tym przypadku zwolnienie administratora danych z dopełnienia obowiązku informacyjnego, o którym mowa w przepisie art. 25 ust. 1 pkt 5 ustawy, nie znajduje zastosowania. Przepis ten mówi bowiem wyraźnie, iż ust. 1 nie stosuje się jeżeli dane są przetwarzane przez administratora, o którym mowa w art. 3 ust. 1, na podstawie przepisów prawa. Banki, jako podmioty prowadzące działalność bankową na podstawie przepisów prawa bankowego, nie są podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy. Podmiotem określonym w tym przepisie nie jest również Związek Banków Polskich. Podmioty te są administratorami, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy. Jeśli więc osoby, których dane są przetwarzane w zbiorze nie posiadają pełnej informacji w zakresie wskazanym w ust. 1 – nie można stwierdzić, iż spełniony jest warunek wyłączający dopełnienie wskazanego obowiązku. Na bankach przekazujących dane klientów do zbioru o nazwie „System Międzybankowej Informacji Gospodarczej – Bankowy Rejestr” nadal spoczywa obowiązek informacyjny, o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy. Banki, jako administratorzy danych, obowiązane są bowiem bezwzględnie do dopełnienia określonego w tym przepisie obowiązku, w tym m.in. poinformowania swoich klientów o znanych w czasie udzielania informacji, przewidywanych odbiorcach lub kategoriach odbiorców danych (art. 24 ust. 1 pkt 2 ustawy)⁴⁴⁸.

Osoba zainteresowana uzyskaniem informacji dotyczących jej danych może skorzystać z przysługującego jej na mocy art. 32 ust. 5 prawa nie częściej, niż raz na 6 miesięcy. W związku z pojawiającymi się *wątpliwościami odnośnie biegu tegoż terminu*, GODO wyjaśnił, iż wyznaczając 6 miesięczny termin ustawodawca wyważył w ten sposób zarówno interesy osoby, której dane są przetwarzane, jak i podmiotu, który te dane przetwarza. Uprawnienie do skorzystania z prawa do informacji obwarowane 6 miesięcznym terminem stanowi ograniczenie uprawnień osoby, której dane dotyczą. Początek biegu terminu, o którym mowa w powołanym na wstępie przepisie, należy liczyć od dnia zgłoszenia przez osobę uprawnioną żądania uzyskania informacji jej dotyczących⁴⁴⁹.

⁴⁴⁷ GI-DP-024/315/02

⁴⁴⁸ GI-DP-024/378/02

⁴⁴⁹ GI-DP-024/343/02

Na pytanie dotyczące problematyki związanej z zakresem informacji, jakie winny zostać udostępnione w ramach realizacji obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 32 i 33 ustawy o ochronie danych osobowych⁴⁵⁰ GIODO wskazał, iż ustawa określa jedynie ogólne zasady przetwarzania, w tym udostępniania danych. Ich sprecyzowanie i sposób realizacji uregulowany powinien być w odrębnych przepisach odnoszących się wprost do działalności określonych organów i instytucji przetwarzających dane osobowe.

Realizacja uprawnień umożliwiających kontrolę przetwarzania danych osobowych, poprzez przyznanie możliwości uzyskania informacji na temat tegoż przetwarzania, nie ogranicza się do uzyskania informacji o samej kategorii przetwarzanych danych. Jest ona bowiem równoznaczna z prawem do zapoznania się z ich treścią.⁴⁵¹ GIODO informował ponadto, iż terminowe wypełnienie obowiązku z art. 33 u.o.d.o. gwarantuje, że osoba, której dane dotyczą, uzyska wyczerpujące informacje dotyczące jej danych osobowych, co w konsekwencji umożliwia jej ewentualne korzystanie z uprawnień wynikających z przepisów ustawy, tj. kontroli procesu przetwarzania danych osobowych.

W wielu przypadkach dopiero interwencja Generalnego Inspektora zainicjowana wniesioną skargą doprowadzała do podjęcia przez Bank działań mających na celu wyeliminowanie w przyszłości stwierdzonych nieprawidłowości (np. skierowano pismo do wszystkich pracowników Banku, w którym zwrócono szczególną uwagę na konieczność dotrzymywania ustawowego terminu wyznaczonego dla udzielenia odpowiedzi klientom, wprowadzono w Banku obowiązek niezwłocznego konsultowania się w każdej sprawie dotyczącej ochrony danych osobowych z zespołem ds. ochrony danych i bezpieczeństwa informacji w departamencie bezpieczeństwa Banku).

W jednej z analizowanych przez Generalnego Inspektora spraw dotyczących niedopełnienia przez Bank obowiązku informacyjnego przewidzianego w art. 33 ustawy, Bank uzależnił jego wypełnienie od uregulowania zaległych rat przez klienta banku.⁴⁵² W wyniku interwencji Generalnego Inspektora obowiązek powyższy został wobec klienta Banku wypełniony. Jednocześnie Generalny Inspektor wystąpił do prezesa zarządu Banku o podjęcie działań mających na celu terminowe wykonywanie powyższego obowiązku wobec osób, które wystąpiły z wnioskiem na podstawie art. 33 ustawy. W odpowiedzi poinformowano Generalnego Inspektora, iż opisane zdarzenie miało charakter incydentalny, a ponadto podjęto

⁴⁵⁰ GI-DS-430/242/02,

⁴⁵¹ GI-DP-024/1291/02

⁴⁵² GI-DS-430/499/02

działania mające na celu terminowe wykonywanie przez Bank obowiązków wynikających z ustawy.

Do grupy ww. zagadnień należał również, podnoszony przez skarżących problem przetwarzania danych w związku z negatywnie rozpatrzonymi przez banki wnioskami kredytowymi. W jednej ze spraw z tego zakresu skarżący żądali od Banku zwrotu złożonych do wniosków kredytowych oryginalnych dokumentów, ich kopii oraz wszystkich notatek dokonanych przez pracowników Banku, wskazując jako podstawę żądania art. 32 ust. 1 u.o.d.o.⁴⁵³ Generalny Inspektor – po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego stwierdził brak podstaw dla uznania, że działania Banku nie są zgodne z przepisami o ochronie danych osobowych. Bank nie zachował żadnych oryginałów dokumentów złożonych do wniosku kredytowego. Dla potrzeb postępowania weryfikacyjnego – analizy kredytowej, stosownie do obowiązujących w Banku procedur, zbierane są kopie oryginalnych dokumentów, poświadczone za zgodność z oryginałem przez pracownika Banku, a tylko niektóre dokumenty należy przedstawić w oryginałach. Mając powyższe na uwadze, Generalny Inspektor poinformował skarżących, że prawa kontrolnego zagwarantowanego przepisem art. 32 ust. 1 ustawy nie należy utożsamiać z prawem do żądania zwrotu dokumentów złożonych w celu zawarcia umowy cywilno-prawnej, ponieważ nie przewidują tego przepisy o ochronie danych osobowych. Przepis art. 70 ust 1 Prawa bankowego stanowi dla Banku przesłankę legalizującą proces przetwarzania (w tym także przechowywania) danych osobowych bez dodatkowej zgody osoby, której dane osobowe dotyczą. Zgodnie bowiem z powołanym przepisem Prawa bankowego Bank uzależnia przyznanie kredytu od zdolności kredytowej kredytobiorcy, a kredytobiorca jest obowiązany przedłożyć na żądanie banku dokumenty i informacje niezbędne do dokonania oceny tej zdolności.

Stanowisko powyższe prezentował także Przewodniczący Komisji Nadzoru Bankowego i Prezes Zarządu Związku Banków Polskich⁴⁵⁴, do których GODO zwrócił się z prośbą o zajęcie stanowiska.

Inną, analizowaną przez Generalnego Inspektora w roku 2002, była sprawa przekazana przez Bank w trybie określonym w art. 32 ust. 2 ustawy, celem rozstrzygnięcia żądania skarżących w przedmiocie zaprzestania przetwarzania ich danych osobowych przez Bank z uwagi na szczególną sytuację, tj. „bezpieczeństwo osobiste”.⁴⁵⁵ Analiza zgromadzonego materiału dowodowego w przedmiotowej sprawie nie pozwoliła na

⁴⁵³ GI-DS-430/191/02

⁴⁵⁴ Szerz. W Części IV Sprawozdania „Wystąpienia Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych”

⁴⁵⁵ GI-DEC-DS-151/02 i GI-DEC-DS-152/02

stwierdzenie, aby zaistniały uchybienia w procesie przetwarzania przez Bank danych osobowych skarżących, tym samym Generalny Inspektor nie znalazł podstaw do nakazania Bankowi zaprzestania ich przetwarzania.

W toku postępowania administracyjnego Generalny Inspektor ustalił, że skarżący zawarli z Bankiem umowę kredytową, a w związku z niespłaceniem kredytu w terminie Bank wszczął w stosunku do skarżących postępowanie egzekucyjne. Bank przetwarzał dane osobowe skarżących na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy. Jednocześnie, Bank przekazał dane do Bankowego Rejestru prowadzonego przez Związek Banków Polskich, o czym poinformował skarżących wskazując jednocześnie jaki zakres ich danych przetwarza ZBP, a także jaki jest cel przetwarzania, przewidywane kategorie odbiorców. Skarżących poinformowano również o prawie wglądu do danych i ich poprawiania oraz uprawnieniach wskazanych w art. 32 ust. 1 pkt 7 i 8 ustawy.⁴⁵⁶

Generalny Inspektor odpowiadał także na pytania *związane z realizacją obowiązku wynikającego z art. 40 ustawy o ochronie danych osobowych*. Jeden z banków zgłosił wątpliwości odnośnie obowiązku zgłoszenia do rejestracji danych rzeczoznawców majątkowych. Poinformowany został, iż przepis art. 40 jest regułą, która nie może być interpretowana rozszerzająco. Wprawdzie można byłoby rozpatrywać przesłankę wskazaną w art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy, zwalniającą z tego obowiązku, jednakże przesłanka ta jest spełniona wówczas, gdy z danymi zawartymi w administrowanym zbiorze może zapoznać się bez szczególnego nakładu sił i środków nieograniczony krąg podmiotów.⁴⁵⁷

Inny bank natomiast zwrócił się do GODO z pytaniem *odnośnie obowiązku zgłoszenia do rejestracji zbioru danych zawierającego informacje o kandydatach do pracy*.⁴⁵⁸ Z przedmiotowego pisma wynikały także wątpliwości dotyczące sposobu postępowania z dokumentami takich osób, jeżeli nie wyraziły one zgody na przetwarzanie swoich danych. Generalny Inspektor wyjaśnił, iż zbiory danych zawierające dane kandydatów do pracy podlegają zgłoszeniu do rejestracji. Zatem administrator danych, legitymujący się stosowną podstawą uprawniającą go do przechowywania tych danych, zobowiązany jest dopełnić

⁴⁵⁶ Kryteria klasyfikowania klientów do systemu Międzybankowej Informacji Gospodarczej Bankowy Rejestr zostały opracowane z uwzględnieniem postanowień Uchwały Nr 13/98 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 22 grudnia 1998 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. NBP Nr 29 poz. 65) i stanowią załącznik nr 1 do Regulaminu wymiany informacji w systemie Międzybankowej Informacji Gospodarczej – Bankowy Rejestr. Kryteria te – w stosunku do osób fizycznych nie będących przedsiębiorcami to: 1) niezapłacenie trzech kolejnych rat kredytu, 2) nieuregulowanie trzech kolejnych płatności z tytułu należnych Bankowi odsetek, 3) nieuregulowanie zobowiązań wobec Banku z tytułu gwarancji bankowej, 4) poręczyciele, którzy uchylają się od regulowania zobowiązań osoby fizycznej wobec Banku.

⁴⁵⁷ GI-DP-024/1186/02

⁴⁵⁸ GI-DP-024/1310/02

obowiązku wynikającego z art. 40 ustawy. Odnośnie zaś procedury postępowania z aktami kandydatów do pracy wskazał, iż powinna być opracowana w dokumencie wewnętrznym przedsiębiorcy (może to być np. procedura niszczenia dokumentacji).

W analizowanym roku sprawozdawczym powtarzały się również *skargi, których przedmiotem było zabezpieczenie danych osobowych w procesie ich przetwarzania przez Banki*. Szereg skarg i pytań prawnych dotyczyło ponadto legalności udostępnienia przez Banki danych osobowych osobom nieupoważnionym. Wątpliwości dotyczyły przykładowo *legalności udostępniania danych klientów banków podmiotom świadczącym usługi w zakresie ubezpieczenia grupowego*.⁴⁵⁹ GIODO podkreślił, iż w takiej sytuacji należy przede wszystkim rozważyć, czy spełniony został jeden z warunków dopuszczalności przetwarzania, a więc jedna z przesłanek art. 23 ust. 1 ustawy. Tytułem przykładu wskazał, iż przesłankę taką może stanowić zgoda osoby, której dane dotyczą (art. 23 ust. 1 pkt 1).

Kolejna z analizowanych w 2002 r. spraw dotyczyła skargi na udostępnienie przez Banku danych osobowych klienta (który zaciągnął w banku kredyt na zakup samochodu i z umowy nie wywiązał się) obecnemu właścicielowi pojazdu.⁴⁶⁰ Przeprowadzone postępowanie wyjaśniające pozwoliło Generalnemu Inspektorowi na ustalenie, iż Bank udzielił kredytu z przeznaczeniem na nabycie samochodu osobowego. Wobec tego, że kredytobiorca zaprzestał spłaty kredytu, Bank wypowiedział umowę oraz wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, a sąd opatrzył go klauzulą wykonalności. Bank złożył następnie do właściwego komornika wnioszek o wszczęcie egzekucji z majątku dłużnika, w tym z samochodu nabytego za kredyt. W związku z tym, iż brak było majątku do którego można by skierować egzekucję, a samochód (na którym ustanowiony został zastaw rejestrowy na rzecz banku) został sprzedany, Bank wezwał aktualnego właściciela do wydania samochodu i wystąpił przeciwko niemu do Sądu z pozwem o wydanie rzeczy. W świetle przepisów ustawy oraz okoliczności sprawy Generalny Inspektor stwierdził, że Bank przetwarzał dane osobowe skarżącego na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy, zawarł on bowiem z Bankiem umowę kredytu. Mając natomiast na uwadze działania Banku podjęte wobec aktualnego właściciela pojazdu i związane z tym udostępnienie mu przez Bank informacji o fakcie wypowiedzenia skarżącemu umowy kredytu, Generalny Inspektor uznał, iż znajdowały one oparcie w obowiązujących przepisach prawa, zwłaszcza, że w celu zabezpieczenia swojej wierzytelności Bank ustanowił na samochodzie, na którego zakup udzielono kredytu, zastaw rejestrowy. Udostępnienie danych osobowych skarżącego znajdowało podstawę prawną w przepisach art. 1 ust. 1 pkt 4 i 5 oraz

⁴⁵⁹ GI-DP-024/816/02, GI-DP-024/958/02

⁴⁶⁰ GI-DS-430/672/02

art. 21 ustawy z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (Dz. U. Nr 149, poz.703 z późn. zm.) oraz Kodeksu cywilnego, a także art. 3 i 9 Kodeksu postępowania cywilnego.⁴⁶¹

Jedna ze skarg odnoszących się do problemu zabezpieczenia danych osobowych przetwarzanych przez bank dotyczyła – jak wskazywał skarżący - *zagubienia przez Bank dokumentów zawierających dane osobowe skarżącego złożonych wraz z wnioskiem o przyznanie linii debetowej*.⁴⁶² Generalny Inspektor podjął czynności wyjaśniające, na podstawie których uznał, że w sprawie brak jest dowodów potwierdzających okoliczności przytoczone w skardze.

Skarga stała się natomiast dla Generalnego Inspektora impulsem do przeprowadzenia kontroli poziomu zabezpieczenia danych osobowych przetwarzanych przez Bank, jednakże w wyniku przeprowadzenia czynności kontrolnych we wskazanym przez skarżącego oddziale Banku nie stwierdzono uchybień w sposobie zabezpieczenia zbiorów danych osobowych.

W kolejnej ze spraw dotyczącej zabezpieczenia danych osobowych w procesie ich przetwarzania Generalny Inspektor uzyskał informację, że jedna z placówek Banku dokonuje wypłat świadczeń przedemerytalnych w sposób umożliwiający osobom pobierającym powyższe świadczenie zapoznanie się z danymi innych świadczeniobiorców.⁴⁶³ Bank podpisał z powiatowym urzędem pracy umowę na realizację zastępczej obsługi kasowej osób zarejestrowanych w urzędzie i dokonywał stosownych wypłat w oparciu o dostarczone przez urząd listy osób uprawnionych do świadczeń przedemerytalnych. W wyniku interwencji Generalnego Inspektora został przywrócony stan zgodny z prawem, ponieważ kierownik powiatowego urzędu pracy poinformował, iż stosownie do art. 36 ustawy⁴⁶⁴, podjął działania zmierzające do zabezpieczenia danych umieszczonych na listach wypłat, które spowodowały zaniechanie wypłat świadczeń przedemerytalnych w kasach Banku na podstawie imiennych

⁴⁶¹ Zastaw rejestrowy może być ustanowiony w celu zabezpieczenia wierzytelności: banku zagranicznego, osoby prawnej, której celem określonym w ustawie jest udzielanie pożyczek i kredytów (art. 1 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów). Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu rejestrowego następuje w drodze sądowego postępowaniu egzekucyjnego, o ile przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej (art. 21 ww. ustawy). Strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody (art. 3 Kpc) Rozpoznawanie spraw odbywa się jawnie, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Strony i uczestnicy postępowania mają prawo przeglądać akta sprawy i otrzymywać odpisy lub wyciągi z tych akt (art. 9 Kpc).

⁴⁶² GI-DS-430/250/02

⁴⁶³ GI-DS-430/389/02, GI-DS-430/393/02

⁴⁶⁴ Administrator danych jest obowiązany do zastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych, a w szczególności powinien zabezpieczyć dane przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabranieniem przez osobę nieuprawnioną, przetwarzaniem z naruszeniem ustawy, zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem (art. 36 ustawy).

list wypłat w celu wyeliminowania sytuacji udostępnienia danych osobom nieupoważnionym w kasach Banku w momencie składania podpisu przez pobierającego świadczenie.

Odrębnym zagadnieniem związanym z przetwarzaniem danych w sektorze bankowym była dopuszczalność udzielania telefonicznych potwierdzeń informacji zawartych w zaświadczeniach o zatrudnieniu i wysokości osiągniętych dochodów wystawionych na potrzeby banków.⁴⁶⁵ W odpowiedzi Generalny Inspektor informował, iż zakład pracy powinien potwierdzić telefonicznie fakt zatrudnienia pracownika, o ile ten ostatni wyrazi zgodę na telefoniczne potwierdzenie danych i jest to niezbędne do zawarcia prawnie skutecznej umowy. Udostępnienie przedmiotowych danych bez uprzedniej zgody pracownika stanowiłoby naruszenie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych.⁴⁶⁶

W trakcie analizowanego okresu GODO spotkał się także z pytaniem dotyczącym legalności praktyki polegającej na legitymowaniu klientów banku przez podmiot zajmujący się profesjonalnie ochroną osób i mienia. W odpowiedzi poinformował, że kwestie te regulowane są przez szczególne, wobec ustawy o ochronie danych osobowych, przepisy prawa. Wskazał także zainteresowanemu, iż kwestionowana praktyka znajduje uzasadnienie w szczególnych przepisach prawa, tj. w ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. Nr 114, poz. 740 ze zm.), a także wydanym na jej podstawie rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 listopada 1998 r. w sprawie szczegółowego trybu działań pracowników ochrony, podejmowanych wobec osób znajdujących się w granicach chronionych obiektów i obszarów (Dz. U. Nr 144, poz. 933). GODO zwrócił zwłaszcza uwagę na art. 36 ust. 1 pkt 1 wskazanej ustawy, w świetle którego pracownik ochrony przy wykonywaniu zadań ochrony osób i mienia, w granicach chronionych obiektów i obszarów, ma prawo do ustalania uprawnień do przebywania w danym miejscu oraz legitymowania osób, w celu ustalenia ich tożsamości. W zakresie ustalenia tożsamości pracownik uprawniony jest do żądania okazania osobistego dokumentu, np. dowodu osobistego, oraz sprawdzenia tego dokumentu pod względem zgodności danych personalnych w nim zawartych z tożsamością osoby legitymowanej. Z powołanych przepisów wynika ponadto, że pracownik sporządza notatkę służbową, zawierającą m.in. dane personalne osoby legitymowanej oraz numer i serię jej dokumentu.⁴⁶⁷

⁴⁶⁵ GI-DP-024/644/02, GI-DP-024/111/02

⁴⁶⁶ Problem żądania przez Banki telefonicznego udzielania informacji o wysokości wynagrodzeń, ze względu na ryzyko bezprawnego ujawnienia przy tej czynności tajemnicy bankowej został przez Generalnego Inspektora zasygnalizowany w ubiegłym roku Przewodniczącemu Komisji Nadzoru Bankowego oraz Prezesowi Związku Banków Polskich.

⁴⁶⁷ GI-DP-024/251/02

II. Fundusze emerytalne

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych w bieżącym okresie sprawozdawczym zajmował się również sprawami dotyczącymi przetwarzania danych przez fundusze emerytalne. W omawianym okresie rozpatrzonych zostało 17 spraw z tego zakresu.

Większość spraw dotyczyła przetwarzania danych w związku z nabywaniem i utratą członkostwa w otwartych funduszach emerytalnych i związanym z tymi zdarzeniami przetwarzaniem danych osobowych członków funduszy.

Treść zadawanych pytań wskazywała, iż nadal istnieją wątpliwości dotyczące możliwości wykorzystywania danych zgromadzonych przez fundusze, w celu zaoferowania nowych produktów i usług, zarówno samego administratora danych, jak też proponowanych przez inne podmioty.⁴⁶⁸

Jeden z funduszy wystąpił do Generalnego Inspektora poprzez zarządzający nim organ z prośbą o ocenę legalności działań polegających na skierowaniu do swoich członków pytania, czy wyrażają zgodę na przetwarzanie ich danych w celu promocji produktów podmiotów powiązanych kapitałowo z tym funduszem. W odpowiedzi Generalny Inspektor wskazał, iż przetwarzanie danych w takim celu możliwe jest na podstawie art. 23 ust. 1 pkt. 5 ustawy. Podkreślił jednocześnie, iż przepis ten legalizuje marketing własnych produktów i usług. Jediną zaś przesłanką uzasadniającą wykorzystanie danych w akcji promującej produkty innych, niż administrator danych, podmiotów, jest zgoda osoby, której dane dotyczą (art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy). GODO zaznaczył jednocześnie, wyrażenie zgody musi być połączone z wyraźnym wskazaniem przez administratora danych celu przetwarzania danych. Deklaracja zgody winna być jednocześnie sformułowana w taki sposób, by nie pozostawiała wątpliwości, co do woli danej osoby. GODO wskazał także, iż konsekwencją zaproponowanej formy przetwarzania danych (ich udostępnienia), jest konieczność dopełnienia obowiązku informacyjnego względem tych osób. Po spełnieniu takich wymogów, realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia nie będzie stanowiła naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.⁴⁶⁹

W analizowanym roku sprawozdawczym jedną ze spraw z tej kategorii była skarga na działanie OFE Skarbiec-Emerytura (dalej OFE), reprezentowany przez PTE Skarbiec-Emerytura S.A. (dalej PTE) polegające na przetwarzaniu danych osobowych skarżącego przez OFE pomimo złożenia przez niego odwołania zgody na przetwarzanie danych

⁴⁶⁸ GI-DP-024/35/0, GI-DP-024/815/02, GI-DP-024/685/02

⁴⁶⁹ GI-DP-024/685/02, GI-DP-024/815/02

osobowych przez ww. Fundusz w celach marketingowych. PTE przesłała skarżącemu pismo opisujące zalety pozostania członkiem OFE, co w ocenie skarżącego stanowiło działania marketingowe niezgodne z przepisami o ochronie danych osobowych. Skarżący poinformował jednocześnie, iż PTE nie uwzględniła także żądania w przedmiocie usunięcia jego danych osobowych z bazy danych OFE.⁴⁷⁰

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w tej sprawie Generalny Inspektor wydał decyzję, mocą której nakazał OFE, reprezentowanemu przez PTE zaprzestanie przetwarzania w celach marketingowych danych skarżącego w związku ze złożeniem przez niego sprzeciwu, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 8 ustawy, a w pozostałym zakresie odmówił uwzględnienia wniosku.⁴⁷¹ Generalny Inspektor uznał, iż OFE, celem realizacji postanowień umowy o członkostwo zawartej ze skarżącym do czasu jej rozwiązania, przetwarzał jego dane na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy oraz na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. Nr 139, poz.934 z późn. zm.)⁴⁷² Natomiast prowadzenie przez OFE marketingu własnych produktów i usług mogło się odbywać w oparciu o przesłankę przetwarzania danych wyrażoną w art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy, która znajduje zastosowanie w przypadku prowadzenia akcji marketingowej własnych produktów wobec członków OFE. Jednakże po wniesieniu przez skarżącego sprzeciwu wobec przetwarzania jego danych w celach marketingowych, fundusz nie był uprawniony do przysyłania mu ofert marketingowych. Zakres informacji skierowanych do skarżącego powinien być ograniczony do przesyłania mu formularza oświadczenia o ewentualnym wycofaniu rezygnacji z członkostwa w OFE, a także potwierdzenia faktu otrzymania przez Fundusz zawiadomienia o zawarciu umowy członkostwa z innym funduszem - celem wyeliminowania przypadków dokonania zmiany funduszu emerytalnego bez faktycznej wiedzy i woli członka OFE. W tej sytuacji kierowanie do skarżącego przez OFE informacji potwierdzającej fakt otrzymania przez Fundusz zawiadomienia o rezygnacji skarżącego z usług OFE łącznie z dalszą promocją produktów tej firmy należało uznać za działanie nieprawidłowe.

Generalny Inspektor stwierdził brak w obowiązujących przepisach prawa uzasadnienia dla uwzględnienia żądania skarżącego w przedmiocie usunięcia, w związku z rezygnacją z członkostwa w OFE, danych osobowych z bazy danych tego Funduszu. Dane

⁴⁷⁰ GI-DS-430/157/02

⁴⁷¹ GI-DEC-DS-79/02/288,289

⁴⁷² wyrok NSA z dnia 19 listopada 2001 r., sygn. akt. II SA 2748/00

objęte rejestrem członków funduszy⁴⁷³, zgodnie z dyspozycją § 4 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia rejestru członków funduszu emerytalnego, szczegółowego zakresu informacji, które powinny być zawarte w rejestrze, oraz zasad sporządzania i przechowywania kopii danych zawartych w rejestrze na wypadek jego utraty, przechowuje się przez okres 5 lat, licząc od dnia wypłaty środków zgromadzonych na rachunku członka funduszu. Natomiast dane zawarte na wydruku komputerowym wszystkich danych z rejestru albo kopię tych danych, sporządzoną na trwałym elektronicznym nośniku informacji, na ostatni dzień roboczy każdego roku kalendarzowego, przechowuje się, w myśl § 4 ust. 7 ww. rozporządzenia, przez okres 50 lat, licząc od dnia jego sporządzenia. OFE reprezentowany przez PTE - będąc zobowiązany ustawowo do przechowywania danych aktualnych i byłych członków Funduszu - nie był zatem uprawniony do usunięcia danych osobowych skarżącego, po rozwiązaniu łączącej go ze skarżącym umowy.

Również w innej z rozpatrywanych spraw związanych z *legalnością przetwarzania danych osobowych skarżącego przez Otwarty Fundusz Emerytalny*, GODO nie stwierdził naruszenia przepisów ustawy.⁴⁷⁴ Jak bowiem ustalono skarżący podpisał umowę o członkostwo w OFE Norwich Union. W związku ze zmianą akcjonariusza PTE Norwich Union S.A. dokonano zmiany Statutu OFE w zakresie jego nazwy, tj. na SAMPO OFE. Powyższa zmiana jest konsekwencją zmiany akcjonariusza. Na gruncie prawa handlowego - zarówno uprzednio obowiązujących przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 czerwca 1934 r. Kodeks handlowy (Dz. U. Nr 57, poz. 502 z późn. zm.) jak i obowiązujących od 1 stycznia 2001 r. przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037 z późn. zm.) - zmiana akcjonariusza spółki akcyjnej nie oznacza zmian zasad funkcjonowania tej spółki. Zmiana akcjonariusza i będąca

⁴⁷³ Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, towarzystwo, jako organ funduszu, przechowuje i archiwizuje dokumenty i inne nośniki informacji funduszu, którym zarządza. Fundusz natomiast, zgodnie z art. 89 ust. 1 ww. ustawy, prowadzi rejestr członków funduszy zawierający podstawowe dane osobowe członków, dane o wpłatach składek do funduszu i otrzymanych wypłatach transferowych oraz przeliczeniach tych składek i wypłat transferowych na jednostki rozrachunkowe, dane o aktualnym stanie środków na rachunkach, a w pracowniczych funduszach – także dane o aktualnym stanie akcji na rachunkach ilościowych. Szczegółowy zakres danych zawartych w rejestrze członków funduszu oraz m.in. sposób przechowywania przedmiotowych danych określony został w art. 89 ust. 2 ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz na podstawie wydanego z delegacji art. 89 ust. 4 tej ustawy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 maja 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia rejestru członków funduszu emerytalnego, szczegółowego zakresu informacji, które powinny być zawarte w rejestrze, oraz zasad sporządzania i przechowywania kopii danych zawartych w rejestrze na wypadek jego utraty (Dz. U. Nr 63, poz. 402).

⁴⁷⁴ GI-DS-430/187/02

jej konsekwencją zmiana nazwy na SAMPO PTE S.A. nie spowodowała zatem zmiany administratora danych.⁴⁷⁵

W związku z wyżej opisaną zmianą nazwy na SAMPO PTE S.A. Generalny Inspektor stwierdził, że podmiot ten przetwarza dane osobowe skarżącego na podstawie przesłanki z art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy, tj. na podstawie umowy o członkostwo, o której mowa powyżej. W związku z powyższym, Generalny Inspektor stwierdził również brak podstawy dla nakazania usunięcia danych skarżącego.

Do Generalnego Inspektora wpłynęła również skarga dotycząca otrzymania przez skarżącego korespondencji - nakłaniającej go do zmiany decyzji o wycofaniu się z SAMPO OFE – w kopercie firmowej SAMPO Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie S.A.⁴⁷⁶

Jak ustalił Generalny Inspektor, OFE Norwich Union i Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Norwich Union S.A. (obecnie SAMPO T.U. na Życie S.A.) zawarły umowę o prowadzenie działalności akwizycyjnej przez OFE Norwich Union na rzecz T.U. na Życie Norwich Union S.A. W związku z zawarciem tej umowy SAMPO T.U. na Życie S.A. prowadzi działalność akwizycyjną na rzecz SAMPO OFE, a dane osobowe skarżącego były przetwarzane w toku działań, w celu nakłonienia go do pozostania w SAMPO OFE. W ocenie GODO działania te zostały podjęte w interesie skarżącego, tj. w celu ponownego rozważenia decyzji o zmianie funduszu emerytalnego i mogą być prowadzone na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 92 ust. 3 ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych⁴⁷⁷ a w rezultacie pozostają zgodne z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy oraz z art. 31 ustawy.

Na podstawie uzyskanych w tej sprawie wyjaśnień Generalny Inspektor uznał, że SAMPO OFE, działając na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa oraz na podstawie umowy o prowadzenie działalności akwizycyjnej, mogło powierzyć przetwarzanie danych osobowych skarżącego SAMPO Towarzystwu Ubezpieczeń na Życie S.A. W związku z zawarciem takiej umowy administrator danych osobowych - SAMPO PTE

⁴⁷⁵ Administratora, czyli podmiotu, który zgodnie z art. 7 pkt 4 ustawy decyduje o przetwarzaniu danych w jednym z celów wskazanych w art. 3 ust. 2 ustawy, a więc w związku z działalnością zarobkową, zawodową lub dla realizacji celów statutowych tych osób lub podmiotów.

⁴⁷⁶ GI-DS-430/187/02

⁴⁷⁷ Działalność akwizycyjną na rzecz otwartego funduszu w zakresie wynikającym z art. 92 ust. 3 mogą prowadzić otwarty fundusz lub na zlecenie tego funduszu zakłady ubezpieczeń (art. 93 ust. 1 pkt 2 ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych). Działalność akwizycyjna, w rozumieniu ust. 1, oznacza wszelką działalność zarobkową, mającą na celu skłonienie kogokolwiek, aby przystąpił do otwartego funduszu lub pozostawał członkiem tego funduszu; działalność akwizycyjna obejmuje także zawieranie w imieniu otwartego funduszu umów, na których podstawie następuje uzyskanie członkostwa w tym funduszu, oraz pośredniczenie przy zawieraniu takich umów (art. 92 ust. 3 ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych).

S.A., które zarządza SAMPO OFE – nie był zobowiązany do odbierania zgody osób, których dane dotyczą na zawarcie ww. umowy, z którą wiąże się przetwarzanie danych osobowych.

W odniesieniu do kwestii przesłania przedmiotowej korespondencji w kopercie SAMPO T.U. na Życie S.A., SAMPO PTE S.A., na skutek interwencji Generalnego Inspektora, ustalono, iż miał miejsce błąd osoby działającej w imieniu SAMPO T.U. na Życie S.A. Dlatego też, w celu uniemożliwienia powstania podobnych sytuacji w przyszłości, SAMPO PTE S.A. zwróciło się do SAMPO T.U. na Życie S.A. z wnioskiem o zaprzestanie prowadzenia czynności akwizycyjnych przez osobę odpowiedzialną za adresowaną do skarżącego korespondencję. Generalny Inspektor uznał, że błędne przesłanie korespondencji było zdarzeniem o charakterze jednostkowym, incydentalnym, jak również pozytywnie ocenił działania podjęte w niniejszej sprawie przez SAMPO PTE S.A.

Pojawiały się także inne problemy związane z przetwarzaniem danych przez fundusze emerytalne. Przykładowo można wskazać, iż jeden z funduszy miał wątpliwości, czy *można udostępnić dane zawartych w kopii umowy o członkostwo w funduszu, stronie tej umowy*.⁴⁷⁸

Zastrzeżenia pojawiły się zwłaszcza odnośnie sposobu udostępnienia tych danych. W świetle bowiem ustawy o ochronie danych osobowych, na administratorze danych spoczywa obowiązek zastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych. Obawy wzbudzała zwłaszcza możliwość udostępnienia danych osobie nieuprawnionej do ich pozyskania. Dlatego też administrator danych zaproponował, iż tego typu dokumenty będą udostępniane zainteresowanym osobiście, bądź na pisemne żądanie uwiarygodnione notarialnie poświadczonym podpisem. Generalny Inspektor wskazał w tym przypadku, że z punktu widzenia ustawy, istotne jest, aby dane osobowe nie były udostępnione osobie do tego nieupoważnionej. W myśl powyższego zatem, zaproponowane przez administratora zasady udostępniania danych z pewnością gwarantują bezpieczeństwo przetwarzanym danym. Jednakże należy zaznaczyć, iż tego typu praktyka nie powinna uniemożliwiać faktycznego korzystania z uprawnień członka funduszu.⁴⁷⁹

W innej sprawie były członek jednego z funduszy emerytalnych zwrócił się do Generalnego Inspektora z pytaniem, czy *fundusz może przechowywać dane byłych członków*.⁴⁸⁰ Odpowiadając na to pytanie, GODO wyjaśnił zainteresowanemu, iż opisaną przez niego sytuację regulują przepisy ustawy z o organizacji i funkcjonowaniu funduszy

⁴⁷⁸ GI-DP-024/1182/02

⁴⁷⁹ ibidem

⁴⁸⁰ GI-DP-024/595/02

emerytalnych, w szczególności art. 84 tej ustawy, który określa procedury związane ze zmianą otwartego funduszu emerytalnego. Rozwiązanie umowy z funduszem skutkuje zaprzestaniem przekazywania składek przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, natomiast dane osobowe byłego członka, które były przetwarzane na podstawie art. 89 ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, pozostają w rejestrze członków wraz ze stosowną adnotacją. GODO wskazał ponadto na przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 maja 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia rejestru członków funduszu emerytalnego, szczegółowego zakresu informacji, które powinny być zawarte w rejestrze, oraz zasad sporządzania i przechowywania kopii danych zawartych w rejestrze na wypadek jego utraty (Dz. U. Nr 63, poz. 402), które nakładają obowiązek przechowywania akt rejestrowych w celach archiwalnych. Zaznaczył jednocześnie, że dane byłego członka funduszu nie mogą być bez jego zgody wykorzystywane do żadnych innych celów administratora danych.

W omawianym okresie sprawozdawczym Generalny Inspektor otrzymywał także sygnały w sprawie niewykonania przez Otwarte Fundusze Emerytalne obowiązku informacyjnego określonego w art. 33 u.o.d.o.⁴⁸¹ W związku z potwierdzeniem powyższej okoliczności w postępowaniu wyjaśniającym prowadzonym z udziałem Commercial Union Otwarty Fundusz Emerytalny BPH CU WBK, Generalny Inspektor zwrócił się do prezesa zarządu ww. OFE o podjęcie działań mających na celu terminowe wykonywanie obowiązku, o którym mowa w art. 33 ustawy wobec osób, które wystąpiły z wnioskiem.⁴⁸²

W 2002 r., jedna ze spraw, którymi zajmował się GODO *dotyczyła sposobu wykonania obowiązku aktualizacji wskazanego w art. 41 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych*.⁴⁸³ Zainteresowanemu wyjaśniono, iż ustawa nie reguluje sposobu zgłoszenia Generalnemu Inspektorowi takich zmian. Zdaniem GODO pomimo braku stosownych regulacji przedmiotowa aktualizacja winna odpowiadać sposobowi złożenia wniosku o zarejestrowanie zbioru. W związku z powyższym ilość wniosków o aktualizację wpisu do rejestru powinna odpowiadać ilości zarejestrowanych zbiorów, które obowiązek aktualizacji obejmuje. Podkreślono jednocześnie, iż zgłoszenie aktualizacji może zostać dokonane jednym pismem, które jasno określi zakres zgłaszanej aktualizacji w stosunku do poszczególnych zbiorów.

⁴⁸¹ GI-DS-430/337/02

⁴⁸² GI-DS-430/337/02/1956

⁴⁸³ GI-DP-024/1157/02

Ponadto, w analizowanym roku sprawozdawczym – podobnie jak w roku 2001 – do Generalnego Inspektora wpływały skargi związane z wykorzystaniem danych osobowych skarżących dla zawarcia fikcyjnych umów o członkostwo w funduszu emerytalnym..⁴⁸⁴

Jako przykład takiej sprawy wskazać można przekazanie do wiadomości Generalnego Inspektora pisma kierowanego przez skarżącą do Credit Suisse Life & Pensions Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego S.A. w sprawie wniosku o przyjęcie do OFE reprezentowanego przez ww. PTE, który w opinii skarżącej został sfalszowany. W związku z tym Generalny Inspektor skierował przedstawioną sprawę do właściwej prokuratury celem zbadania, czy w ww. sprawie nie doszło do popełnienia przestępstwa fałszerstwa określonego w art. 270 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).⁴⁸⁵

Generalny Inspektor rozpatrywał również pismo, w którym skarżący zwrócili się o pomoc w związku z przetwarzaniem bez ich zgody i wiedzy ich danych osobowych (w zakresie imion, nazwisk, adresów oraz numerów i serii dowodów osobistych) przez PTE PZU S.A. zarządzające OFE „Złota Jesień”.⁴⁸⁶ Jednakże - ze względu na okoliczność, iż z materiałów załączonych do pisma wynikało, iż skarżący osobiście złożyli w tej sprawie zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa i postanowieniem prokuratura podjęła na nowo dochodzenie w niniejszej sprawie - Generalny Inspektor poinformował skarżących, iż jedynym organem uprawnionym do przeprowadzenia postępowania jest prokurator, w trybie i na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.). Poinformowano również skarżących, że Generalny Inspektor nie może rozstrzygać kwestii należących do kompetencji innych organów, przyznanych im na podstawie odrębnych przepisów prawa.⁴⁸⁷

III. Zakłady ubezpieczeń

W 2002 r., w porównaniu do lat ubiegłych, zwiększyła się ilość spraw dotyczących różnych aspektów przetwarzania danych osobowych w związku z prowadzonymi przez

⁴⁸⁴ GI-DS-430/451/02

⁴⁸⁵ GI-DS-430/522/02/2328

⁴⁸⁶ GI-DS-430/703/02

⁴⁸⁷ Takie stanowisko zajął również Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 2 marca 2001 r. (sygn. akt II S.A. 401/00) „(...) Generalny Inspektor (...) nie jest organem kontrolującym ani nadzorującym prawidłowość stosowania prawa materialnego i procesowego w sprawach należących do właściwości innych organów, służb czy sądów, których orzeczenia podlegają ocenom w toku instancji, czy w inny sposób określony odpowiednimi procedurami.”

zakłady ubezpieczeń postępowaniami likwidacyjnymi. Generalny Inspektor zajmował się sprawami dotyczącymi pozyskiwania i udostępniania danych osobowych, jak również powierzania ich przetwarzania innym podmiotom działającym na rzecz zakładów ubezpieczeń. Podobnie jak w przypadku innych podmiotów z sektora prywatnego, przetwarzanie danych przez zakłady ubezpieczeń jest niezbędne do podejmowania czynności będących zasadniczym przedmiotem ich działalności.

Analiza spraw o tej problematyce wskazuje na wciąż rosnącą świadomość osób ubezpieczonych, co do przysługujących im praw w zakresie ochrony ich danych osobowych. Duży wpływ na rosnące zainteresowanie tym tematem ma zakres danych gromadzonych i utrwalanych przez te podmioty, zwłaszcza fakt przetwarzania danych sensytywnych. Legalność przetwarzania w tym sektorze niektórych danych osób ubezpieczonych, w szczególności zaś tzw. „danych medycznych”, była przedmiotem wystąpienia, jakie skierował do Generalnego Inspektora Rzecznik Ubezpieczonych.⁴⁸⁸ Z zasygnalizowanej sprawy wynikało, iż niepokój ubezpieczonych wzbudza zwłaszcza żądanie przez zakłady ubezpieczeń zgody na przetwarzanie „wszelkich” danych osób ubezpieczonych, w tym wgląd do wszelkich danych medycznych. Zakres danych zbieranych na podstawie powyższej przesłanki niejednokrotnie wykracza poza krąg informacji niezbędnych do realizacji umowy ubezpieczenia. W odpowiedzi na powyższe wystąpienie, Generalny Inspektor poinformował, iż w świetle unormowań ustawy o ochronie danych osobowych przedstawioną powyżej praktykę zakładów ubezpieczeń należy uznać za nieprawidłową. Przede wszystkim GODO wyjaśnił, iż uzyskiwanie zgody jest zbędne w sytuacji, gdy upoważnienie do udostępnienia ubezpieczycielom określonych danych jednoznacznie wynika z przepisów prawa. Jednocześnie, Generalny Inspektor wskazał, że w zakresie pozyskiwania przez zakłady ubezpieczeń danych swoich klientów od innych podmiotów tę podstawę stanowią przepisy ustawy o działalności ubezpieczeniowej, a zwłaszcza zaś jej art. 8a oraz art. 18 ust. 3 pkt 6 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej (pierwszy z nich stanowi przesłankę uprawniającą do żądania przez zakłady ubezpieczeń od sądów, organów prokuratury, policji oraz innych organów i instytucji, informacji i udostępnienia materiałów niezbędnych do ustalenia okoliczności wypadków i zdarzeń (będących podstawą ustalenia odpowiedzialności) oraz do określenia wysokości odszkodowania lub świadczenia. Z kolei zgodnie z przywołanym art. 18 ust. 3 pkt 6 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, zakład taki udostępnia dokumentację medyczną osób korzystających ze świadczeń zdrowotnych tegoż zakładu organom rentowym,

⁴⁸⁸ GI-DP-024/384/02

zakładom ubezpieczeniowym oraz zespołom do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności, w związku z prowadzonym postępowaniem. Jak GIODO zaznaczył, powyższe przepisy wprowadzają pewne ograniczenia. Stanowią je w tej sytuacji po pierwsze, związek z określonym postępowaniem, po drugie zaś niezbędność do ustalenia okoliczności zdarzenia objętego odpowiedzialnością zakładu. Uzyskiwanie zatem danych w omawianym celu od wymienionych w tych przepisach podmiotów może następować jedynie na ich podstawie. Inną sytuacją jest natomiast dostęp do danych medycznych ewentualnego, przyszłego klienta zakładu, w trakcie oceny ryzyka ubezpieczeniowego. Biorąc powyższe aspekty pod uwagę Generalny Inspektor zajął stanowisko, iż w tym przypadku przetwarzanie danych na podstawie wyrażonej zgody jest uzasadnione. Taka bowiem sytuacja nie jest objęta zakresem powoływanych norm ustawowych.⁴⁸⁹

Obok wątpliwości odnośnie gromadzenia przez podmioty z tego sektora danych o stanie zdrowia, pojawiły się także zastrzeżenia w związku z przetwarzaniem innej kategorii danych poddanych przez ustawodawcę szczególnej ochronie, tj. danych dotyczących skazań.⁴⁹⁰ Generalny Inspektor uznał w tej sytuacji, że skoro zakłady ubezpieczeń dysponują podstawą uprawniającą do pozyskiwania określonych informacji od sądów, organów prokuratury, policji oraz innych organów i instytucji i są one rzeczywiście niezbędne do ustalenia zasadności wypłaty i określenia wysokości świadczenia, to ich przetwarzanie nie narusza przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.

Generalny Inspektor wielokrotnie podkreślał „związanie” każdego administratora danych, wynikającą z ustawy o ochronie danych osobowych, zasadą adekwatności ich przetwarzania w stosunku do celów tegoż przetwarzania. Takie stanowisko zajął także w sprawie dotyczącej *gromadzenia danych przez jeden z zakładów ubezpieczeń, w przypadku zgłoszenia szkody komunikacyjnej*.⁴⁹¹ Wskazał równocześnie, iż należy zweryfikować formularz zgłoszenia takiej szkody tak, by wynikało z niego, które z jego pozycji - z punktu widzenia danych niezbędnych do przyjęcia zgłoszenia - są konieczne do wypełnienia, a które fakultatywne.

Niewłaściwa interpretacja przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, zwłaszcza zaś jej art. 32 ust. 1, była powodem *występowania przez byłych klientów zakładów ubezpieczeń, z żądaniem usunięcia ich danych*. GIODO wyjaśnił, iż żądanie takie jest uzasadnione, o ile cel przetwarzania zostanie zrealizowany. Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o

⁴⁸⁹ ibidem

⁴⁹⁰ GI-DP-403/25/02

⁴⁹¹ GI-DP-024/395/02

ochronie danych osobowych, osoba występująca z takim żądaniem, winna wykazać, że dotyczące jej dane są zbędne dla realizacji celu ich przetwarzania. Na administratorze danych natomiast spoczywa obowiązek dokonania oceny, czy w świetle okoliczności faktycznych ten cel został osiągnięty. Generalny Inspektor wyjaśnił, że o ile przetwarzanie następuje w celu wykonania umowy cywilno-prawnej (np. umowy ubezpieczenia), jest ono uzasadnione do chwili wywiązania się przez obie strony z ciężących na nich zobowiązań – cel ten obejmuje zatem również ewentualne dochodzenie roszczeń wynikających z umowy.⁴⁹²

GIODO rozpatrzył ponadto skargę dotyczącą udostępnienia przez Fiat Ubezpieczenia Majątkowe S.A. danych osoby, która zawarła umowę ubezpieczenia OC/AC/NW w ramach programu Fiat, podmiotowi zajmującemu się znakowaniem pojazdów - Identicar Polska Sp. z o.o.⁴⁹³ W toku czynności wyjaśniających Generalny Inspektor ustalił, że udostępnienie danych skarżącego odbyło się na podstawie jego zgody, a więc na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie danych osobowych. Identikar Polska Sp. z o.o. prowadzi działalność usługową w zakresie znakowania pojazdów na rzecz klientów, którzy zawarli umowę ubezpieczenia pojazdu z Fiat Ubezpieczenia Majątkowe S.A. Natomiast informacje dotyczące pojazdu oraz dane osobowe właścicieli pojazdów umieszczane są w prowadzonej przez Spółkę bazie danych pojazdów oznakowanych. Dane osób ubezpieczonych przekazywane są zaś na podstawie oświadczenia zgody, złożonego na formularzu Wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia w ramach programu Fiat.

Liczna grupa skarg i pytań dotyczyła przetwarzania danych osobowych w celach marketingowych przez podmioty omawianego sektora.

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga, w której skarżąca wskazała, że otrzymała od agenta ubezpieczeniowego Commercial Union TUnŻ S.A. imiennie adresowane materiały o charakterze marketingowym. Skarżąca ponadto wyraziła przypuszczenie, że agent ubezpieczeniowy uzyskał jej dane osobowe w związku z zatrudnieniem w miejscowym urzędzie gminy⁴⁹⁴. Skarga okazała się bezzasadna. Generalny Inspektor bowiem ustalił, że skarżąca błędnie utożsamiała agenta ubezpieczeniowego z pracownikiem urzędu, co było możliwe ze względu na zbieżność imion i nazwisk obu osób. Przeprowadzone postępowanie wyjaśniające nie potwierdziło również faktu udostępnienia danych osobowych skarżącej ze zbiorów prowadzonych w urzędzie gminy.

⁴⁹² GI-DP-024/812/02

⁴⁹³ GI-DS-430/254/02

⁴⁹⁴ GI-DS-430/22/02

Inna sprawa dotyczyła umieszczenia danych osobowych skarżącego, na przesłanym przez PZU S.A. na jego adres domowy, blankiecie wpłaty składki z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, pomimo niezawarcia takiej umowy ubezpieczenia⁴⁹⁵. Przeprowadzone postępowanie wyjaśniające wykazało, że PZU S.A. przetwarza dane osobowe dwóch różnych osób o identycznym imieniu i nazwisku, lecz różnych adresach zamieszkania. Dane dotyczące wyżej wymienionej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego zostały, z powodu błędu, wprowadzone do systemu komputerowego dla obu osób o tym samym imieniu i nazwisku. W konsekwencji również do skarżącego został wysłany blankiet wpłaty składki z tytułu umowy ubezpieczenia zawartej przez inną osobę. W wyniku interwencji Generalnego Inspektora błąd w systemie informatycznym został poprawiony, a osoby odpowiedzialne za powstałe nieprawidłowości (operator, który wprowadził niewłaściwe dane oraz osoba nadzorująca jego pracę) zostały ukarane karą dyscyplinarną⁴⁹⁶.

Z jednej ze spraw dotyczących przetwarzania danych przez zakład ubezpieczeń, wynikało, iż podmiot ten wymaga od swoich klientów *zgody na przetwarzanie danych osobowych własnych klientów w celu marketingowym*. GODO wyjaśnił w tej sytuacji, iż zgoda taka wymagana jest jedynie w przypadku marketingu produktów i usług innego podmiotu (również współdziałającego z administratorem). Natomiast promocja materiałów administratora danych dopuszczalna jest na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy.⁴⁹⁷

Pytania dotyczyły także działań zakładów ubezpieczeń polegających na podejmowaniu czynności zmierzających do wyegzekwowania swoich należności wynikających z zawartych umów, w szczególności zaś zlecenia wykonania tych czynności podmiotom zewnętrznym.⁴⁹⁸ GODO informował zatem, iż z punktu widzenia ustawy o ochronie danych osobowych, praktyka taka nie narusza jej przepisów. W tego rodzaju sprawach administratorem danych nadal pozostaje zakład ubezpieczeń. Jeżeli zatem zleci on przetwarzanie danych innemu podmiotowi, zgodnie z dyspozycją art. 31 ustawy, spełniając przy tym wynikające z tego przepisu obowiązki, nie narusza tym samym ustawy o ochronie danych osobowych.

Odrębną grupę zagadnień, z jakimi Generalny Inspektor zetknął się w tym okresie sprawozdawczym, stanowiły *kwestie związane z odmową udostępnienia danych zarówno*

⁴⁹⁵ GI-DS-430/254/02

⁴⁹⁶ GI-DS-430/604/02

⁴⁹⁷ GI-DP-024/395/02

⁴⁹⁸ GI-DP-024/767/02

*zakładom ubezpieczeń, jak i przez same zakłady.*⁴⁹⁹ W szczególności sprzeciw zainteresowanych wzbudzał fakt odmowy udostępnienia danych sprawców kolizji przez organy zobowiązane do ich udostępnienia na podstawie obowiązujących przepisów prawa, z powołaniem się na przepisy ustawy o ochronie danych osobowych. Z tym problemem zwrócił się do Generalnego Inspektora w imieniu poszkodowanych jeden z zakładów ubezpieczeń. GIODO - podobnie jak w latach ubiegłych - wyjaśnił, iż w obowiązującym stanie prawnym odmowa taka nie znajduje uzasadnienia. W świetle bowiem Prawa o ruchu drogowym, a także wydanego na jego podstawie rozporządzenia, uprawnienie takie nie może być kwestionowane. Powołane przepisy stanowią materialno - prawną podstawę pozyskiwania takich danych przez wszystkich uczestników wypadków. GIODO podkreślił zatem, iż odmowa uzasadniona ochroną wynikającą z przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, jest jej nadinterpretacją.⁵⁰⁰

Jeden z zakładów ubezpieczeń zwrócił się do Generalnego Inspektora o zajęcie stanowiska w sprawie odmowy udostępnienia temu podmiotowi danych niezbędnych do dochodzenia roszczeń regresowych. Poinformowany został, iż zgodnie z przepisem § 33 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, zakładowi ubezpieczeń przysługuje uprawnienie dochodzenia od kierującego pojazdem zwrotu wypłaconego z tytułu ubezpieczenia OC odszkodowania, jeżeli kierujący nie posiadał wymaganych uprawnień do kierowania pojazdem, (...). Wskazał jednocześnie, iż podstawą uprawniającą do pozyskania, od określonych podmiotów i instytucji, informacji niezbędnych w prowadzonym postępowaniu stanowi art. 8a ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Generalny Inspektor rozpatrywał również sprawę udostępnienia przez AIG Credit S.A. danych osoby, która zawarła umowę kredytu na zakup towarów i usług Amplico Life Pierwszemu Amerykańsko – Polskiemu Towarzystwu Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji S.A.⁵⁰¹. Skarga okazała się bezpodstawna, gdyż udostępnienie danych nastąpiło na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy.

W toku postępowania administracyjnego ustalono, że skarżący zawierając umowę o kredyt na zakup towarów i usług wyraził zgodę na objęcie jego osoby ochroną ubezpieczeniową w ramach zawartej między AIG Credit S.A. a Amplico Life Pierwszym

⁴⁹⁹ GI-DP-024/32/02, GI-DP-024/377/02, GI-DP-024/428/02, GI-DP-024/622/02

⁵⁰⁰ Szerzej na ten temat rozdziale poświęconym przetwarzaniu danych przez Policję.

⁵⁰¹ GI-DS-430/367/02

Amerykańsko – Polskim Towarzystwem Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji S.A umowy grupowego ubezpieczenia na życie. W myśl art. 808 § 1 Kodeksu cywilnego, umowę ubezpieczenia można zawrzeć także na rzecz osoby trzeciej. Osoba trzecia może być w umowie wymieniona. Ubezpieczający może w czasie trwania umowy wskazywać osoby, na których rzecz została zawarta umowa. Ubezpieczonym jest osoba fizyczna, której dobra osobiste są przedmiotem umowy ubezpieczenia. W niniejszym przypadku ubezpieczony jest podmiotem stosunku prawnego ubezpieczenia, choć nie jest stroną umowy ubezpieczenia, istnieje bowiem możliwość zawarcia umowy na rzecz osoby trzeciej, której szczególnym typem jest umowa ubezpieczenia na cudzy rachunek. Wskazać ponadto należy, iż ubezpieczenie może przybrać powszechnie stosowaną w praktyce i aprobowaną przez doktrynę formę ubezpieczenia zbiorowego. Objęcie ochroną ubezpieczeniową wiąże się z koniecznością zidentyfikowania osoby ubezpieczonej, a zatem konieczne było przekazanie danych osobowych Skarżącego. W związku z powyższym Generalny Inspektor decyzją administracyjną odmówił uwzględnienia wniosku skarżącego w przedmiocie nielegalności udostępnienia jego danych osobowych⁵⁰².

Do Generalnego Inspektora TUiR Warta S.A. zwróciła się z pytaniem, czy na podstawie przedstawianych przez Rzecznika Ubezpieczonych pisemnych upoważnień jest upoważniona do udostępnienia z akt postępowań likwidacyjnych danych osób poszkodowanych⁵⁰³. Odpowiadając na powyższe pytanie Generalny Inspektor stwierdził, iż przetwarzanie przez Rzecznika Ubezpieczonych danych osobowych osób ubezpieczonych i uprawnionych z umowy ubezpieczenia, w związku z podejmowanymi przez niego działaniami w indywidualnych sprawach dotyczących ich interesów konsumenckich, znajduje podstawy w obowiązującym stanie prawnym, w szczególności w ustawie z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 1996 r. Nr 11, poz. 62 z późn. zm.) i rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 8 grudnia 1995 r. w sprawie szczegółowych zasad działania i trybu powołania Rzecznika Ubezpieczonych (Dz. U. Nr 149, poz. 727 z późn. zm.).

Odnotać należy również grupę, nadesłanych przez Metropolitan Life Ubezpieczenia na Życie S.A, *spraw związanych z fałszowaniem umów ubezpieczenia*⁵⁰⁴.

⁵⁰² GI-DEC-DS-186/02/634,635 w związku ze złożeniem przez skarżącego zgodnie z art. 21 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nadal prowadzone jest postępowanie w przedmiotowej sprawie.

⁵⁰³ GI-DS-430/631/02

⁵⁰⁴ GI-DS-430/70/02, GI-DS-430/71/02, GI-DS-430/72/02, GI-DS-430/73/02, GI-DS-430/74/02, GI-DS-430/75/02, GI-DS-430/76/02, GI-DS-430/77/02, GI-DS-430/78/02, GI-DS-430/79/02, GI-DS-430/105/02

Niejednokrotnie w wyniku przeprowadzonych postępowań wyjaśniających Generalny Inspektor uznawał za zasadne zawiadomienie organów ścigania o popełnieniu przestępstwa fałszerstwa⁵⁰⁵.

W kontekście przetwarzania danych osób zgłaszających do zakładu ubezpieczeń roszczenia z tytułu umowy ubezpieczenia, pojawił się problem legalności przetwarzania danych osobowych przez podmioty, którym zakłady ubezpieczeń powierzyły przetwarzanie danych w związku z prowadzonym postępowaniem likwidacji szkody⁵⁰⁶. W jednej ze skarg nadesłanych do Generalnego Inspektora wskazano, że *Towarzystwo Ubezpieczeń w Rolnictwie i Gospodarce Żywnościowej Agropolisa S.A. udostępniło niezgodnie z prawem dane osobowe skarżącego Agencji Relikwidacji Szkód Komunikacyjnych i Majątkowych, której przedstawiciel ustalał okoliczności zgłoszonego przez skarżącego wypadku ubezpieczeniowego*.⁵⁰⁷ Jednakże przeprowadzone przez Generalnego Inspektora postępowanie wyjaśniające nie potwierdziło zarzutów skarżącego.

Generalny Inspektor ustalił, że TUwRiGŻ Agropolisa S.A. związana jest umową o współpracy w zakresie przeprowadzania czynności sprawdzających (wyjaśniających), mających na celu ustalenie stanu faktycznego okoliczności uzasadniających powstanie roszczenia odszkodowawczego. W ramach powyższej umowy zostało zlecone Agencji podjęcie czynności w sprawie dotyczącej zgłoszonej przez skarżącego szkody oraz nastąpiło udostępnienie jego danych osobowych w zakresie jaki podał w zgłoszeniu szkody komunikacyjnej. Dane osobowe skarżącego przetwarzane były tylko dla realizacji zlecenia, zgodnie z zawartą umową i nie zostały wykorzystane do dalszego przetwarzania; akta sprawy po wykonaniu zlecenia zostały zgodnie z umową zwrócone TUwRiGŻ Agropolisa S.A. Działanie powyższe znajduje uzasadnienie w art. 1a ust. 5 ustawy o działalności ubezpieczeniowej⁵⁰⁸ i pozostaje w zgodzie z art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych.

Generalny Inspektor uzyskał informacje, że TUiR WARTA S.A. przy pomocy samodzielnie wypełnianego przez osoby występujące z roszczeniami związanymi ze szkodą na osobie z tytułu umowy odpowiedzialności cywilnej pojazdu mechanicznego formularza zatytułowanego „Wywiad Społeczny” zbiera m.in. informacje o pobieranych świadczeniach

⁵⁰⁵ GI-DS-430/105/02/1708, GI-DS-430/73/02/1710 (w pozostałych sprawach stosowne zawiadomienia organów ścigania zostały wystosowane przez zakład ubezpieczeń);

⁵⁰⁶ GI-DS-430/1/02, GI-DS-430/28/02, GI-DS-430/54/02, GI-DS-430/90/02, GI-DS-430/151/02, GI-DS-430/223/02

⁵⁰⁷ GI-DS-430/1/02

⁵⁰⁸ W szczególności zgodnie z art. 1a ust. 3 pkt 2 i 3 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, czynnościami ubezpieczeniowymi są również m.in.: ustalanie przyczyn i okoliczności wypadków ubezpieczeniowych, ustalanie wysokości szkód i rozmiaru odszkodowań oraz innych świadczeń należnych uprawnionym z umów ubezpieczenia lub umów gwarancji.

alimentacyjnych, stanie rodzinnym i stosunkach rodzinnych, warunkach mieszkaniowych, możliwości samodzielnego zaspokajania codziennych potrzeb, a także informacje dotyczące członków rodziny⁵⁰⁹. W ocenie Generalnego Inspektora zbieranie danych klientów przez TUiR WARTA S.A. w wyniku samodzielnego wypełniania przez osoby poszkodowane nadesłanego do nich formularza stanowi naruszenie zasady adekwatności przetwarzania danych osobowych. Praktyka taka umożliwia bowiem pozyskanie danych osobowych w zakresie szerszym niż konieczny do likwidacji konkretnej szkody w związku z konkretnym roszczeniem. Należy podkreślić, że ocena Generalnego Inspektora została podzielona przez Komisję Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych oraz Rzecznika Ubezpieczonych.

W wyniku interwencji Generalnego Inspektora dotychczasowa praktyka została zaniechana, obecnie zaś formularz wypełniany jest jedynie przez likwidatorów przeprowadzających postępowanie likwidacyjne, którzy zgodnie z przyjętymi przez TUiR WARTA S.A. procedurami wewnętrznymi zobowiązani są do zbierania danych jedynie w zakresie ściśle związanym ze zgłoszonym roszczeniem oraz szkodą.⁵¹⁰

W nadesłanym do Generalnego Inspektora piśmie skarżący wskazał, że w toku postępowania likwidacyjnego prowadzonego w związku ze zgłoszoną przez niego do Bankowego Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji HEROS S.A szkodą komunikacyjną, zapoznając się z aktami szkodowymi zauważył przechowywane w aktach kserokopie stron jego dowodu osobistego oraz prawa jazdy. Skarżący, uznając działanie Towarzystwa za niezgodne z prawem, zwrócił się o usunięcie z akt szkodowych powyższych kserokopii. Jednakże Towarzystwo zwróciło skarżącemu jedynie kopie stron dowodu osobistego. Generalny Inspektor stwierdził zasadność skargi. Przeprowadzone postępowanie wyjaśniające wykazało bowiem, że Towarzystwo przetwarza dane osobowe skarżącego w szerszym zakresie niż jest to konieczne do stwierdzenia, czy skarżący jest uprawniony do wypłaty odszkodowania z tytułu zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego. Prawo jazdy, oprócz danych niezbędnych do potwierdzenia uprawnień do kierowania pojazdem mechanicznym zawiera także dane ze sfery prywatnej skarżącego (wizerunek), które w ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych są zbędne dla dochodzenia roszczeń z tytułu likwidacji szkody komunikacyjnej. W świetle § 25 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 marca 2000 r. w sprawie

⁵⁰⁹ GI-DS-0430/369/02, GI-DS-430/541/02

⁵¹⁰ Wobec przywrócenia stanu zgodnego z prawem postępowanie w przedmiotowej sprawie zostało umorzone przez Generalnego Inspektora decyzją nr GI-DEC-DS-3/03/6,7

ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (Dz. U. Nr 26, poz. 310 z późn. zm.), posiadacz lub kierujący pojazdem bądź też osoba zgłaszająca roszczenie powinni przedstawić zakładowi ubezpieczeń posiadane dowody dotyczące wypadku i ułatwić zakładowi ubezpieczeń ustalenie okoliczności wypadku i rozmiaru szkód, jak również udzielić pomocy w dochodzeniu przez zakład ubezpieczeń roszczeń przeciwko sprawcy wypadku. Zgodnie z art. 8a ustawy o działalności ubezpieczeniowej, na wniosek zakładu ubezpieczeń, Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego lub Polskiego Biura Ubezpieczeń Komunikacyjnych oraz w zakresie zadań wykonywanych przez te instytucje ubezpieczeniowe i w celu ich wykonania, w związku z wypadkiem lub zdarzeniem będącym podstawą ustalania odpowiedzialności, sądy, organy prokuratury, policji oraz inne organy i instytucje mają obowiązek udzielić informacji i udostępnić materiały niezbędne do ustalenia okoliczności tych wypadków i zdarzeń oraz do określenia wysokości odszkodowania lub świadczenia. Jednakże w świetle art. 26 ust. 1 pkt 3 u.o.d.o., pozyskanie wizerunku skarżącego przez Towarzystwo prowadzi do pozyskania zbyt szerokiego, nieadekwatnego w stosunku do celów przetwarzania zakresu danych koniecznych do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych z tytułu szkody powstałej w związku z ruchem pojazdu, za którą odpowiedzialność cywilna objęta jest ubezpieczeniem OC. W związku z powyższym Generalny Inspektor nakazał decyzją administracyjną usunięcie wizerunku skarżącego z prowadzonych akt szkodowych⁵¹¹.

W omawianym okresie sprawozdawczym do Generalnego Inspektora napływały również skargi dotyczące problemów osób poszkodowanych związanych z dostępem do prowadzonej przez zakłady ubezpieczeń, w toku postępowań likwidacyjnych, dokumentacji szkodowej⁵¹². W takich sytuacjach, ze względu na brak właściwości do rozpatrywania spraw dotyczących interesów osób ubezpieczonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia, Generalny Inspektor sygnalizując powyższe zagadnienie przekazywał skargi według właściwości Rzecznikowi Ubezpieczonych.

W nadesłanym do Generalnego Inspektora piśmie Rzecznik Ubezpieczonych poinformował, że problem nieudostępniania osobom dochodzącym roszczeń akt szkodowych przez zakłady ubezpieczeń dotyczy całego rynku ubezpieczeń, dlatego w trakcie trwających obecnie prac legislacyjnych nad pakietem ustaw ubezpieczeniowych podejmowane są próby uregulowania tych kwestii. Rzecznik Ubezpieczonych zapewnił również o czynionych

⁵¹¹ GI-DEC-DS-189/02/652, 653

⁵¹² GI-DS-430/204/02, GI-DS-430/239/02

staraniach, aby prawo ubezpieczonych i uprawnionych z umowy ubezpieczenia do zapoznania się z aktami gromadzonymi w zakładzie ubezpieczeń w związku ze zgłoszonym roszczeniem odszkodowawczym znalazło odzwierciedlenie w wyraźnie sformułowanych przepisach ustawowych.

Generalny Inspektor rozpatrywał również skargę na udostępnienie przez TUiR „Warta” S.A. swoim klientom informacji, iż skarżąca, która zajmowała się obsługą zawartych umów ubezpieczenia nie jest już pracownikiem Spółki⁵¹³. Generalny Inspektor w niniejszej sprawie nie stwierdził naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych. TuiR „Warta” S.A. przetwarza dane osobowe skarżącej na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 2 i 5 ustawy o ochronie danych osobowych.

W myśl § 6 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie z zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286), pracodawca ma prawo do przetwarzania danych osobowych pracownika również po rozwiązaniu z nim stosunku pracy.

Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” S.A. przesłało do klientów, z którymi skarżąca zawierała umowy ubezpieczenia w imieniu Towarzystwa, pisma zawierające jej dane osobowe w związku z uprzednio istniejącym stosunkiem pracy, jaki łączył skarżącą z Towarzystwem. Podkreślenia wymaga, iż przedmiotowe pisma nie zawierały informacji dotyczących przyczyny rozwiązania ze skarżącą umowy o pracę, a jedynie powiadamiały klientów Towarzystwa o zmianie osoby obsługującej ich umowy, co miało na celu wyłącznie zapewnienie właściwej obsługi klienta. Powyższe działanie należy zatem uznać za zgodne z przepisami prawa, gdyż miało ono związek z istniejącym uprzednio stosunkiem pracy, jak również za niezbędne do wypełnienia usprawiedliwionych celów ściśle związanych z prowadzoną przez Towarzystwo działalnością.

IV. Inne

Obok spraw związanych z przetwarzaniem danych przez podmioty z sektora bankowego, czy też ubezpieczeniowego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozpatrywał także sprawy dotyczące przetwarzania danych przez inne podmioty z sektora prywatnego. W porównaniu do lat ubiegłych ilość takich spraw była jednak niewielka.

⁵¹³ GI-DS-430/635/02

Jedno z towarzystw funduszy inwestycyjnych zgłosiło wątpliwości odnośnie tego, kto jest administratorem danych członków funduszu – towarzystwo, czy też fundusz.⁵¹⁴ GIODO wyjaśnił, iż przeprowadzona na gruncie przepisów regulujących powstawanie i działalność funduszy inwestycyjnych analiza zależności pomiędzy funduszem inwestycyjnym, a towarzystwem funduszy wskazuje, że administratorem danych wspomnianych osób jest fundusz. Za powyższym stanowiskiem przemawiają różne argumenty. W świetle art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 139, poz. 933 ze zm.), fundusz inwestycyjny jest osobą prawną. Z przepisów jednoznacznie wynika, że towarzystwo jest organem funduszu, jako organ funduszu urzeczywistnia jego wolę i reprezentuje go na zewnątrz. Z punktu widzenia dokonywania czynności prawnych przez osobę prawną, a więc występowania w obrocie prawnym, najważniejszy jest ten organ, któremu przysługuje prawo reprezentacji (zarówno czynnej, jak i biernej). Organem takim w tym przypadku jest towarzystwo.

Nieuzasadnionym był również pogląd towarzystwa, zgodnie z którym - w przypadku przyznania statusu administratora danych funduszowi – musiałby on zawrzeć z towarzystwem nim zarządzającym umowę powierzenia przetwarzania danych. Przepis art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych nie może mieć w omawianych okolicznościach zastosowania, bowiem towarzystwo nie występuje jako odrębny podmiot, a jedynie jako organ funduszu. Przetwarzanie następuje w ramach jednego administratora danych, zawieranie więc umowy pomiędzy osobą prawną, a jej organem nie znajduje uzasadnienia w przepisach regulujących przetwarzanie danych. Zaakcentowania wymaga fakt, że towarzystwo dokonując wszelkich czynności wynikających z zarządzania funduszem, działa jako obligatoryjny organ funduszu. Jego działalność w tej płaszczyźnie jest nierozzerwalnie związana z działalnością samego funduszu. Zatem towarzystwo nie jest przedstawicielem funduszu, lecz w zakresie działalności zastrzeżonej dla funduszu, działa jako ten fundusz.

Generalny Inspektor analizował również w opisywanym roku sprawozdawczym *sprawę dotyczącą działania domu maklerskiego*.⁵¹⁵

Do Generalnego Inspektora wpłynęło pismo dotyczące niezgodnego z ustawą - w opinii skarżącego - przetwarzania danych osobowych skarżącego przez Centralny Dom Maklerski Pekao S.A. (dalej CDM Pekao S.A. lub Dom Maklerski). Skarżący poinformował, iż w 2001 r. nabył obligacje Skarbu Państwa na okaziciela oraz podniósł, że CDM Pekao S.A. „zapisał jego dane osobowe bezprawnie i je przetwarza dowolnie, udostępnia Ministrowi

⁵¹⁴ GI-DP-403/48/02

⁵¹⁵ GI-DS-430/160/02

Finansów i podległym organom itp.”. Ww. podmiot odmówił uwzględnienia wniosku o usunięcie danych osobowych skarżącego z prowadzonego przez siebie rejestru. skarżący wniósł do Generalnego Inspektora o „zastosowanie środków prawnych do przymuszenia Centralnego Biura Maklerskiego do zastosowania się do jego żądania i spowodowania wykreślenia danych z rejestru”.

Po uzyskaniu wyjaśnień Domu Maklerskiego, Generalny Inspektor poinformował skarżącego, że Dom Maklerski jest uprawniony, na podstawie stosownych przepisów prawa, do przetwarzania danych osobowych określonego kręgu nabywców obligacji Skarbu Państwa, dla realizacji celów wskazanych w tych przepisach (art. 23 ust. 1 pkt 2 u.o.d.o.).

Przetwarzanie danych osobowych nabywców obligacji Skarbu Państwa przez CDM Pekao S.A. odbywa się na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. z 2002 r. Nr 49, poz. 447 z późn. zm.)⁵¹⁶, art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 z późn. zm.)⁵¹⁷ oraz § 1 ust. 5 i § 2 pkt 3 rozporządzenia - wydanego na podstawie art. 55 ustawy o finansach publicznych - Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie warunków emitowania obligacji skarbowych oferowanych w sieci sprzedaży detalicznej (Dz. U. Nr 38, poz. 369 z późn. zm.).⁵¹⁸ Jednocześnie wyjaśniono, iż w związku z powyższym brak jest podstaw do nakazania CDM Pekao S.A. usunięcia dotyczących go danych z prowadzonego przez ten podmiot rejestru nabywców obligacji.⁵¹⁹

Jeden z domów maklerskich zwrócił się do Generalnego Inspektora o dopuszczalność podejmowania przez administratora danych działalności marketingowej z punktu widzenia ustawy o ochronie danych osobowych.⁵²⁰ W odpowiedzi wskazano art. 23 ust. 1 pkt 5, jako przesłankę uprawniającą do promowania własnych produktów obok art. 23

⁵¹⁶ Przez rejestr nabywców obligacji rozumie się rejestr, prowadzony m.in. przez agenta emisji, zawierający zapisy, o których mowa w art. 9 ust. 2 ustawy Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi. W myśl art. 9 ust. 2 ustawy Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, za rachunki papierów wartościowych uważa się również zapisy dokonywane przez podmioty biorące udział w oferowaniu papierów wartościowych w obrocie pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej, o ile identyfikują one osoby, którym przysługują prawa z papierów wartościowych (z zastrzeżeniem art. 133 ust. 2 tej ustawy).

⁵¹⁷ Zgodnie z art. 58 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, obligacja skarbowa jest papierem wartościowym oferowanym do sprzedaży w kraju lub za granicą, oprocentowanym w postaci dyskonta lub odsetek.

⁵¹⁸ Obligacje skarbowe oferowane w sieci sprzedaży detalicznej są obligacjami na okaziciela (§ 1 ust. 5 rozporządzenia). W rejestrze ujawnione są osoby, które nabyły obligacje na rynku pierwotnym, oraz kolejni posiadacze obligacji, jeżeli obligacje nie zostały zdeponowane na rachunkach papierów wartościowych prowadzonych przez uprawnione podmioty lub na kontach uczestników bezpośrednich Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych (§ 2 pkt 3 rozporządzenia).

⁵¹⁹ GI-DEC-DS-137/02/493/494

⁵²⁰ GI-DP-024/175/02

ust. 1 pkt 1, który może również stanowić podstawę uprawniającą do podejmowania działań marketingowych na rzecz innych administratorów danych.

K. Media

Wśród skarg kierowanych do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w omawianym okresie sprawozdawczym, wiele dotyczyło przetwarzania danych osobowych przez środki masowego przekazu. W 2002 r. wpłynęły do Biura Generalnego Inspektora 43 sprawy w tym zakresie.

Wielokrotnie zwracano się z pytaniami, czy zostały naruszone przepisy ustawy w związku z zamieszczeniem w treści materiałów prasowych danych osobowych pytających. Zagadnienia te dotyczyły zarówno tekstów publikowanych w prasie ogólnopolskiej, jak również w prasie lokalnej oraz w programie telewizyjnym.⁵²¹ Zaznaczyć należy, iż podstawową kwestią wymagającą wyjaśnienia było ustalenie, czy ustawa o ochronie danych osobowych ma w takich przypadkach zastosowanie. Generalny Inspektor informował, iż ustawa o ochronie danych osobowych określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych – w systemach informatycznych, kartotekach, skorowidzach, księgach, wykazach i innych zbiorach ewidencyjnych (art. 2 ust. 1 i 2 ustawy). Art. 7 pkt 1 powołanej ustawy stanowi, iż przez zbiór danych rozumie się każdy posiadający strukturę zestaw danych o charakterze osobowym, dostępnych według określonych kryteriów, niezależnie od tego, czy zestaw ten jest rozproszony lub podzielony funkcjonalnie. Aby więc można było mówić o zastosowaniu ustawy o ochronie danych osobowych niezbędne jest zaistnienie przetwarzania danych osobowych w zbiorze. Pojawienie się w materiale prasowym informacji, nawet o charakterze osobowym, nie oznacza jednak przetwarzania danych w zbiorze w rozumieniu ustawy. Również kwestia treści i emisji programu telewizyjnego nie może być rozpatrywana na gruncie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych⁵²². Generalny Inspektor podkreślał, iż w takich przypadkach zastosowanie znajdują przepisy ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.), a ewentualnie także Kodeksu cywilnego, w tym w szczególności przepisy

⁵²¹ GI-DP-024/562/02

⁵²² GI-DP-024/444/02, GI-DP-147/02

dotyczące ochrony dóbr osobistych⁵²³. Wskazywano, iż każdy, kto ma - w związku z publikacją określonego materiału prasowego - poczucie naruszenia dóbr osobistych może wystąpić do sądu powszechnego z roszczeniem cywilnym, na podstawie art. 23 i 24 Kodeksu cywilnego. Określona publikacja może bowiem, jak informował Generalny Inspektor, stanowić naruszenie chronionego przepisami Kodeksu cywilnego prawa do prywatności, jednakże, co podkreślano, organem właściwym do orzekania w tym zakresie jest sąd powszechny. W odpowiedziach powoływano także przepis art. 14 ust. 6 Prawa prasowego, zgodnie z którym nie wolno bez zgody osoby zainteresowanej publikować informacji oraz danych dotyczących prywatnej sfery życia, chyba, że wiąże się to bezpośrednio z działalnością publiczną tej osoby. Przepis ten dopuszcza więc publikowanie bez zgody osoby dotyczących jej informacji, wtedy gdy wiąże się to bezpośrednio z działalnością publiczną tej osoby (tak też w wyroku SN z dnia 12 września 2001 r. V CKN 440/2000)⁵²⁴.

Generalny Inspektor wskazywał, iż również *udział prasy w postępowaniu karnym oraz sposób relacjonowania procesu karnego* (m.in. poprzez publikowane w prasie artykuły) uregulowane są przepisami Prawa prasowego, a także ustawy Kodeks postępowania karnego⁵²⁵. Podkreślano, iż zgodnie z art. 13 Prawa prasowego, nie wolno wypowiadać w prasie opinii co do rozstrzygnięcia w postępowaniu sądowym przed wydaniem orzeczenia w I instancji, publikować w prasie danych osobowych i wizerunku osób, przeciwko którym toczy się postępowanie przygotowawcze lub sądowe, jak również danych osobowych i wizerunku świadków, pokrzywdzonych i poszkodowanych, chyba że osoby te wyrażą na to zgodę albo właściwy prokurator lub sąd zezwoli, ze względu na ważny interes społeczny, na ujawnienie danych osobowych i wizerunku osób, przeciwko którym toczy się postępowanie przygotowawcze lub sądowe.

Odnosząc się natomiast do kwestii legalności *publicznego ujawnienia (udostępnienia) przez administratora danych ze zbioru (np. poprzez ich opublikowanie w prasie)* Generalny Inspektor wskazał, iż tego rodzaju działanie dopuszczalne będzie jedynie wówczas, gdy administrator danych wykaże istnienie co najmniej jednej przesłanki legalności przetwarzania danych osobowych (w tym ich udostępniania), określonej w art. 23 ust. 1 pkt 1-5 ustawy o ochronie danych osobowych⁵²⁶.

⁵²³ GI-DP-024/990/02, GI-DP-024/1239/02, GI-DP-024/607/02

⁵²⁴ GI-DP-024/978/02, GI-DP-024/1114/02, GI-DP-024/570/02

⁵²⁵ GI-DP-024/1172/02

⁵²⁶ GI-DP-024/795/02

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozpatrywał w 2002 r. sprawę, w której skarżąca zwróciła się o nakazanie ujawnienia autorowi publikacji prasowej źródła uzyskania jej danych osobowych w postaci informacji o ubieganiu się skarżącej na stanowisko Zastępcy Dyrektora ds. Medycznych w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego.⁵²⁷ Generalny Inspektor poinformował skarżącą, iż stosownie do przyznanych mu ustawowo kompetencji, nie jest organem uprawnionym do nakazania dziennikarzom ujawnienia źródeł ich informacji, a tym samym źródła pochodzenia informacji o kandydaturze skarżącej na ww. stanowisko. Powyższe wynika także z przepisów ustawy Prawo prasowe, zgodnie z którymi, dziennikarz ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych umożliwiających identyfikację autora materiału prasowego, listu do redakcji lub innego materiału o tym charakterze, jak również innych osób udzielających informacji opublikowanych albo przekazanych do opublikowania, jeżeli osoby te zastrzegły nieujawnianie powyższych danych (art. 15 ust. 2 pkt 1). Skarżąca została ponadto poinformowana, że zakres ujawnionych w prasie informacji odnoszących się do jej osoby dotyczył wyłącznie pełnionej (w momencie publikacji) przez nią funkcji Dyrektora ds. Medycznych w SP ZOZ Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego. Wskazano jej, że dyrektor zakładu opieki zdrowotnej traktowany jest, jako funkcjonariusz publiczny i w tym zakresie korzysta z ograniczonej ochrony wynikającej z przepisów o ochronie danych osobowych. Stanowisko Generalnego Inspektora znalazło oparcie w orzecznictwie i literaturze przedmiotu. W wyroku z dnia 27 listopada 2000 r. Sąd Najwyższy stwierdził, że „...lekarz zatrudniony w publicznej służbie zdrowia może być uznany za funkcjonariusza publicznego w rozumieniu art. 115 § 13 Kodeksu karnego, jedynie wówczas, gdy swój zawód łączy z funkcjami o charakterze administracyjnym”.⁵²⁸ Z kolei w wyroku z dnia 24 czerwca 1999 r. NSA stwierdził m.in., że „...błędny jest twierdzenie, iż imię i nazwisko oraz stanowisko pracownika państwowego (z wyjątkiem służb specjalnych) lub samorządowego podlega ochronie danych osobowych na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. Nr 133, poz. 887). Prawo obywatela do uzyskania informacji na ten temat stanowi Konstytucja RP w art. 61 ust. 1 stwierdzając m.in., iż obywatel ma prawo do uzyskania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne”.⁵²⁹ Natomiast w literaturze przedmiotu podnosi się, iż osoba zajmująca kierownicze stanowisko w publicznym zakładzie

⁵²⁷ GI-DS-430/553/02

⁵²⁸ sygn. SN WKN/27/00 OSNW 2001/3-4/21

⁵²⁹ sygn. II S.A. 686/99

opieki zdrowotnej, z uwagi na fakt, że pełni funkcje publiczne, traktowana jest, jako funkcjonariusz publiczny.⁵³⁰

W 2002 r. uzyskana została również informacja, iż w „Gazecie Rembertowskiej” – biuletynie informacyjnym Urzędu Gminy Warszawa – Rembertów, którego wydawcą był Burmistrz Gminy Warszawa – Rembertów *w treści artykułu, pt. „Donosiciele wystąp! Kto i dlaczego paraliżuje Pracę w Gminie?, umieszczono – w sposób pozwalający na zapoznanie się w pełni z jego treścią – kopie pisma kierowanego przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Powiecie Warszawskim do skarżących, które również wpłynęło do Burmistrza. Z treści opublikowanego pisma wynikało, iż stanowi ono odpowiedź na wniosek skarżących w sprawie budowy kanalizacji sanitarnej oraz zawiera ich pełne dane osobowe w zakresie ich imion, nazwisk oraz dokładnych adresów zamieszkania. Natomiast treść artykułu nie wskazywała, aby ujawnienie powyższych danych, w szczególności prywatnego adresu zamieszkania skarżących, miało związek z prowadzoną przez skarżących działalnością publiczną. Skarżący zostali opisani w artykule jako byli pracownicy Urzędu Gminy Warszawa – Rembertów, a ich działania polegające na wysyłaniu listów i skarg do instytucji kontrolnych określone zostały wyłącznie jako działania osób, które „...nieustannie nękają wszystkie możliwe władze i urzędy swoimi skargami na byłego pracodawcę”⁵³¹.*

Generalny Inspektor uznając, że Burmistrz Gminy Warszawa – Rembertów, będący jednocześnie wydawcą „Gazety Rembertowskiej” swoim działaniem polegającym na udostępnieniu osobom nieupoważnionym tj. nieograniczonej liczbie czytelników „Gazety Rembertowskiej”, których był administratorem, danych osobowych skarżących wyczerpał znamiona przestępstwa określonego w art. 51 ustawy o ochronie danych osobowych⁵³², działając na podstawie art. 19 ustawy o ochronie danych osobowych zawiadomił właściwą prokuraturę o popełnieniu przestępstwa⁵³³.

Generalny Inspektor rozpatrywał także *legalność umieszczenia przez towarzystwo ubezpieczeń stanowiska zajętego w sporze ze skarżącym na łamach „Gazety Współczesnej”*.⁵³⁴ W toku postępowania wyjaśniającego przeprowadzonego wskutek powyższej skargi ustalono, iż podstawowe informacje dotyczące przedmiotu sporu prawnego

⁵³⁰ Garus-Ryba J., Liszewska A. (Palestra 2001/7-8/18), Surkont M. (PS 2000/11-12/29)

⁵³¹ DI-DS-430/552/02

⁵³² Zgodnie z art. 51 ustawy, kto administrując zbiorem danych lub będąc obowiązany do ochrony danych osobowych udostępnia je lub umożliwia dostęp do nich osobom nieupoważnionym, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku (art. 51 ust. 2 ustawy).

⁵³³ GI-DS-430/552/02/3044

⁵³⁴ GI-DS-430/465/02

między skarżącym, a towarzystwem gazeta opublikowała za zgodą skarżącego. Towarzystwo zaś odnosząc się do informacji przedstawionych w artykule, zaprezentowało swoje stanowisko w oparciu o przepisy ustawy Prawo prasowe, które umożliwiają zamieszczanie w mediach sprostowań i odpowiedzi na stwierdzenia zagrażające dobrom osobistym. W myśl art. 1 Prawa prasowego, prasa, zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, korzysta z wolności wypowiedzi i urzeczywistnia prawo obywateli do rzetelnego informowania, jawności życia publicznego oraz kontroli i krytyki społecznej. Natomiast zgodnie z art. 5 ust. 1 powołanej ustawy, każdy obywatel, zgodnie z zasadą wolności słowa i prawem do krytyki, może udzielać informacji prasie. Nikt zaś nie może być narażony na uszczerbek lub zarzut z powodu udzielenia informacji prasie, jeżeli działał w granicach prawem dozwolonych (art. 5 ust. 2). Ponadto należy wskazać, że na podstawie art. 31 Prawa prasowego, na wniosek zainteresowanej osoby fizycznej, prawnej lub innej jednostki organizacyjnej redaktor naczelny redakcji właściwego dziennika lub czasopisma jest obowiązany opublikować bezpłatnie rzeczowe i odnoszące się do faktów sprostowanie wiadomości nieprawdziwej lub nieścisłej lub rzeczową odpowiedź na stwierdzenie zagrażające dobrom osobistym.

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w 2002 r. wpłynęła skarga w sprawie udostępnienia prasie ze zbioru, którego administratorem jest Powiatowy Inspektor Sanitarny informacji o stanie zdrowia skarżącego. Skarżący wskazał, że Kierownik Działu Żywienia Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej udostępnił dziennikarzom informacje o wynikach badań na nosicielstwo choroby zakaźnej skarżącego jako właściciela prowadzonej przez niego restauracji oraz informacje o wynikach badań pracowników restauracji.⁵³⁵ W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych w wydanej decyzji administracyjnej stwierdził, że w przedmiotowej sprawie nie doszło do naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych z uwagi na okoliczność, iż opublikowane przez dziennikarzy dane nie miały charakteru danych osobowych w rozumieniu art. 6 u.o.d.o., dziennikarzom zostały bowiem udostępnione wyniki kontroli przeprowadzonej w restauracji bez dookreślenia pracujących w niej osób.⁵³⁶ Uzasadniając swoje stanowisko Generalny Inspektor wskazał ponadto, że wobec potencjalnie zmiennego składu osobowego restauracji nie jest możliwe zidentyfikowanie na podstawie powyższych informacji konkretnych pracowników, jak również nie jest możliwe określenie ich tożsamości na podstawie powszechnie dostępnych źródeł informacji o osobach.

⁵³⁵ GI-DS-430/524/01

⁵³⁶ GI-DEC-DS-61/02

Osoby trzecie mogą ustalić tożsamość tych osób jedynie w bezpośrednich kontaktach z pracownikami.⁵³⁷

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych w sprawach związanych z publikacją materiałów prasowych na łamach czasopism (np. publikacji wizerunku bez zgody skarżących) wskazywał ponadto skarżącym na ewentualną możliwość dochodzenia przez nich ochrony prawnej na podstawie przepisów o ochronie dóbr osobistych, o których mowa w art. 23 K.c. Podkreślano jednocześnie, że Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych – stosownie do przyznanych mu ustawowo kompetencji – nie jest organem właściwym do rozpatrywania spraw z zakresu prawa prasowego oraz ochrony dóbr osobistych. Przedmiotowe sprawy należą bowiem do właściwości sądów powszechnych.⁵³⁸

*W 2002 r. Generalny Inspektor rozstrzygnął także sprawę dotyczącą legalności przetwarzania danych osobowych skarżącej przez Radio Maryja. Skarżąca podniosła, iż w połowie 2001 r., w związku z dokonaniem rzekomej wpłaty na rzecz Radia Maryja – otrzymała od tego radia kartkę pocztową. Jednocześnie podkreśliła, że nigdy nie była darczyńcą ww. Radia oraz, że nie udostępniała swoich danych osobowych temu Radiu.*⁵³⁹

W toku postępowania wyjaśniającego przeprowadzonego w niniejszej sprawie ustalono, iż na konto Radia Maryja została dokonana wpłata, której nadawcą jest skarżąca (Radio przedstawiło kopię przelewu). Radio zapewniło ponadto, że nigdy nikomu nie udostępnia danych osobowych ofiarodawców. Przedmiotową wpłatę uznano za anonimową, zaś dane osobowe skarżącej zostały usunięte ze zbioru danych Radia Maryja.

*Szereg spraw rozpatrywanych przez Generalnego Inspektora w 2002 r. dotyczyło skarg na UPC Telewizję Kablową Sp. z o. o. W jednej ze spraw, skarżąca podniosła, że nigdy nie zawierała umowy z jakąkolwiek firmą zajmującą się usługami w zakresie dostarczania sygnału telewizji kablowej, a pomimo tego Spółka wezwała skarżącą do zapłaty zaległych płatności z tytułu świadczenia usług telewizji kablowej. Skarżąca wniosła jednocześnie o zaprzestanie przetwarzania jej danych osobowych przez Spółkę.*⁵⁴⁰

Wobec faktu, iż do dnia wydania decyzji Spółka nie przedstawiła Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych dowodu potwierdzającego prawo do przetwarzania danych osobowych skarżącej, tym samym Generalny Inspektor uznał za wiarygodne oświadczenie skarżącej, że nigdy nie zawierała umowy z jakąkolwiek firmą

⁵³⁷ W 2003 r. decyzja GODO została utrzymana przez NSA (wyrok NSA z dnia 29 kwietnia 2003 r., sygn. II S.A. 3295/02).

⁵³⁸ GI-DS-430/143/02, GI-DS-430/465/02

⁵³⁹ GI-DS-430/631/01

⁵⁴⁰ GI-DS-430/107/02

zajmującą się usługami w zakresie dostarczania sygnału telewizji kablowej. Generalny Inspektor postępowanie administracyjne w niniejszej sprawie jednak umorzył, albowiem UPC Telewizja Kablowa Sp. z o. o. podjęła decyzję o umorzeniu całej kwoty wierzytelności, która w opinii Spółki przysługiwała jej względem skarżącej, z tytułu świadczenia usług telewizji kablowej, zaś jej dane osobowe zostały usunięte z bazy danych osobowych klientów Spółki.⁵⁴¹ Przedmiotowa skarga stała się jednak dla Generalnego Inspektora impulsem do kompleksowego zbadania działalności Spółki i przeprowadzenia w jej siedzibie czynności kontrolnych.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych badał także, pod kątem przepisów o ochronie danych osobowych, proces przetwarzania danych osobowych przez Telewizję Kablową Vectra S.A. Z napływających do Generalnego Inspektora sygnałów wynikało bowiem, iż w umowach o świadczenie usług telewizji kablowej, zawieranych z osobami fizycznymi, zwanymi dalej abonentami, zawarte są budzące wątpliwości klauzule dotyczące zgody na przetwarzanie ich danych osobowych.⁵⁴² Wobec dokonanych w sprawie ustaleń Generalny Inspektor wydał decyzję administracyjną, w której nakazał Spółce usunięcie z formularzy umów o świadczenie usług telewizji kablowej postanowień dotyczących wyrażenia przez abonenta, w ramach umowy, zgody na przetwarzanie danych osobowych, wprowadzenie odrębnej klauzuli dotyczącej zgody abonenta na przetwarzanie danych osobowych, jak również dopełnienie obowiązku informacyjnego w zakresie celu zbierania danych oraz dobrowolności podania danych osobowych.⁵⁴³

Postępowanie administracyjne przeprowadzone z urzędu w tej sprawie wykazało bowiem, iż wątpliwości budziła treść zgody na przetwarzanie danych, odbieranej przez Spółkę od jej abonentów. W wyniku tego postępowania, Generalny Inspektor wskazał na zastosowanie w niniejszej sprawie do przetwarzania danych przez Spółkę przesłanek określonych w art. 23 ust. 1 pkt 3 i 5 ustawy, a zatem za zbędne należało uznać wykorzystanie dodatkowo zgody abonenta. Materiał dowodowy zebrany w sprawie wykazał ponadto, że Spółka nie wywiązuje się wobec abonentów z obowiązku informacyjnego w zakresie określonym w przepisie art. 24 ust. 1 pkt 2 i 4 ustawy. W przypadku zbierania danych osobowych od osoby, której dane dotyczą, administrator danych jest obowiązany poinformować tę osobę o celu zbierania danych (pkt 2) oraz o dobrowolności lub obowiązku podania danych, a jeżeli obowiązek taki istnieje, o jego podstawie prawnej (pkt 4). Spółka

⁵⁴¹ GI-DEC-DS-91/02/325,326

⁵⁴² GI-DS-430/637/01

⁵⁴³ GI-DEC-DS-36/02

powinna zatem jasno określić o jakie przetwarzanie chodzi, a w szczególności, jaki jest jego cel. W wyniku postępowania w projekcie zmienionej klauzuli dotyczącej przetwarzania danych abonentów, przysłanym przez Spółkę, znajdują się już stosowne zapisy, informujące abonentów o dobrowolności udostępniania przez nich danych, z zastrzeżeniem, że podanie danych jest niezbędne do wykonania umowy.

Skargi w omawianym sektorze dotyczyły także przetwarzania danych osobowych abonentów w związku ze świadczeniem usług przez Polską Korporację Telewizyjną Sp. z o. o. (PKT) oraz Canal+ Cyfrowy Sp. z o. o.⁵⁴⁴ Większość skarg spowodowana była brakiem świadomości skarżących co do faktu przejęcia przez Canal+ Cyfrowy Sp. z o. o. wszelkich praw i obowiązków ww. Korporacji. Wskutek włączenia PKT do Canal+ Cyfrowy Sp. z o. o. Spółka przejmująca stała się administratorem danych osobowych abonentów CANAL+/CYFRA+.

Przykładowo, w jednej z tych skarg skarżąca wskazała, iż pomimo niezawierania umowy z Canal+ Cyfrowy Sp. z o. o., Spółka przesyła na jej adres pisma, domagając się w nich zapłaty z tytułu świadczonych na rzecz skarżącej usług. Skarżąca wskazała ponadto, że Spółka udostępniła jej dane podmiotom nieupoważnionym, tj. firmie zajmującej się windykacją należności.⁵⁴⁵

Przeprowadzone w tej sprawie postępowanie wyjaśniające nie potwierdziło zasadności skargi. Jak ustalono, skarżąca wprawdzie nie zawierała umowy o świadczenie usług z Canal+ Cyfrowy Sp. z o. o., ale była dłużnikiem PKT. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynikało także, aby jej dane osobowe były udostępnione osobom nieupoważnionym, gdyż spółka zajmująca się windykacją należności skarżącej działała w zakresie i celu oznaczonym w umowie powierzenia zawartej z Canal+ Cyfrowy Sp. z o. o., tj. na podstawie art. 31 u.o.d.o. W ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych u podstaw przetwarzania danych skarżącej przez wskazany w skardze podmiot znajdowała się przesłanka określona w art. 23 ust. pkt 5 w związku z art. 23 ust. 4 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych. Dążenie do wyegzekwowania przedmiotowego świadczenia stanowiło bowiem usprawiedliwiony cel administratora danych w rozumieniu powyżej wskazanego przepisu.

W sytuacji, gdy skarżący zwracali się do Generalnego Inspektora z prośbą o dokonanie oceny naruszenia ich praw konsumenckich przez Canal+ Sp. z o. o., w tym wydania rozstrzygnięcia w przedmiocie bezzasadnego żądania przez ww. Spółkę

⁵⁴⁴ Np. GI-DS-430/607/02, GI-DS-430/691/02

⁵⁴⁵ GI-DS-430/607/02

świadczenia⁵⁴⁶, Generalny Inspektor wyjaśniał, że nie jest organem właściwym do występowania do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów, jak również do rozpatrywania spraw dotyczących należności pieniężnych wynikających z zawartych umów. Skarżących, w których przekonaniu zostały naruszone ich prawa konsumenckie kierowano do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wyjaśniano im, że spory dotyczące należności pieniężnych wynikających z zawartych umów rozstrzygają w ramach swej wyłącznej właściwości sądy powszechne.⁵⁴⁷

Generalny Inspektor zajmował się ponadto sprawą dotyczącą odmowy udostępnienia przez wydawcę czasopisma „Parkiet” danych osobowych dziennikarzy radcy prawnemu (skarżącej), działającemu w imieniu spółki, która to wobec ww. dziennikarzy złożyła pozew o naruszenie dóbr osobistych.⁵⁴⁸ Wydawca ww. gazety wyjaśnił, iż podstawą odmowy ujawnienia prywatnych danych adresowych pracowników spółki było niedoręczenie przez skarżącą oryginału postanowienia Sądu wzywającego do ujawnienia tych danych (załączono jedynie kserokopie) oraz wola ochrony bezpieczeństwa pracowników, którzy byli autorami artykułów prasowych opisujących działania mocodawców skarżącej. Skarżąca podkreśliła natomiast, że została wezwana do usunięcia braku formalnego pozwu, tj. do określenia danych adresowych pozwanych, pod rygorem jego zwrotu oraz że w sposób wiarygodny uzasadniła potrzebę pozyskania żądanych danych.

W ocenie Generalnego Inspektora odmowę udostępnienia wnioskowanych danych przez wydawcę czasopisma Parkiet należało uznać za nieuzasadnioną. Stanowisko powyższe zostało zaprezentowane w decyzji administracyjnej nakazującej wydawcy czasopisma Parkiet udostępnienie wnioskowanych przez skarżącą adresów zamieszkania dziennikarzy zatrudnionych w tym wydawnictwie, z uwagi na istnienie przesłanek uprawnających skarżącą do ich pozyskania (art. 23 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 ustawy).⁵⁴⁹ Analiza przepisów art. 29 ust. 1 – 3 ustawy wskazuje, że poza ich regulacją pozostaje kwestia udostępnienia danych ze zbiorów administrowanych przez podmioty sektora prywatnego. Uzasadniając swoje stanowisko Generalny Inspektor wskazał art. 187 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), zgodnie z którego treścią pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego. W myśl art. 126 § 1 pkt 1 K.p.c., każde pismo procesowe powinno zawierać oznaczenie sądu, do którego jest

⁵⁴⁶ GI-DS-430/339/02

⁵⁴⁷ Ibidem

⁵⁴⁸ GI-DS-430/408/02

⁵⁴⁹ GI-DEC-DS-219/02/738,739

skierowane, imię i nazwisko lub nazwę stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników. Zgodnie zaś z § 2 powołanego przepisu, gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, powinno ponadto zawierać oznaczenie zawodu i miejsca zamieszkania lub siedziby stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników oraz przedmiotu sporu, pisma zaś dalsze – sygnaturę akt. Podkreślenia zatem wymaga, iż identyfikacja strony postępowania dokonuje się przez podanie jej adresu zamieszkania. W konsekwencji Generalny Inspektor uznał, iż powołane przepisy uprawniają i zobowiązują skarżącą do przetwarzania żądanych danych osobowych. Jednocześnie żądanie przez skarżącą przedmiotowych danych - w ramach istniejącego porządku prawnego – w celu realizacji swych uprawnień nie narusza praw i wolności osób, których dane mają być udostępnione.⁵⁵⁰

L. Marketing

W 2002 r. do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęło ok. 130 skarg i pytań dotyczących przetwarzania danych osobowych w celach marketingowych. Była to, podobnie jak w latach ubiegłych, najliczniejsza kategoria spraw rozpatrywanych w omawianym okresie sprawozdawczym. Przedmiotem zainteresowania Generalnego Inspektora pozostawała działalność marketingowa prowadzona zarówno przez podmioty pod tym kątem wysoko wyspecjalizowane (np. firmy marketingowe), jak i podmioty, których działalność marketingowa jest jedynie fragmentem ich funkcjonowania (np. banki, operatorzy telefonii komórkowej, firmy ubezpieczeniowe). Na gruncie ustawy o ochronie danych osobowych największe kontrowersje budziły działania firm marketingowych. W powszechnej świadomości to właśnie działalność firm specjalizujących się w prowadzeniu promocji produktów i usług innych podmiotów kojarzy się z naruszeniem przepisów o ochronie danych osobowych.

Wielość oraz różnorodność skarg, a także wyniki przeprowadzonych kontroli i postępowań administracyjnych wykazały, iż przetwarzanie danych w ramach obrotu marketingowego dokonywane było bardzo często niezgodnie z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych.⁵⁵¹

⁵⁵⁰ Ibidem

⁵⁵¹ Powyższa problematyka została poruszona w pozostałych działach Części I niniejszego sprawozdania.

Należy zauważyć, iż wielokrotnie skargi te dotyczyły działalności tych samych co w latach 1998 - 2001 firm marketingowych.⁵⁵² Pojawiły się także nowe firmy marketingowe, których analiza działalności w 2002 r. budziła wątpliwości skarżących w świetle obowiązywania ustawy o ochronie danych osobowych.⁵⁵³ Wzrosła także ilość skarg dotyczących marketingu prowadzonego wyłącznie za pośrednictwem internetu.⁵⁵⁴

Należy zauważyć, że od czasu nowelizacji ustawy o ochronie danych osobowych w październiku 2001 r., sprecyzowane zostało pojęcie marketingu.⁵⁵⁵ Ułatwiło to w znacznej mierze ustalenie zakresu praw i obowiązków podmiotów uczestniczących w reklamie i promocji produktów i usług.⁵⁵⁶ Dla przetwarzania danych w celach marketingowych znamienne znaczenie mają dwie przesłanki określone w art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych:

- gdy osoba, której dane dotyczą wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych (art. 23 ust. 1 pkt 1),
- gdy jest to niezbędne do wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów administratorów danych, o których mowa w art. 3 ust. 2, lub osób trzecich, którym są przekazywane te dane – a przetwarzanie danych nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą, przy czym za prawnie usprawiedliwiony cel, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, uważa się w szczególności marketing bezpośredni własnych produktów lub usług administratora danych i dochodzenie roszczeń z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej (art. 23 ust. 4 u.o.d.o.).

Rozpatrując szereg skarg związanych z przetwarzaniem danych w celach marketingowych, Generalny Inspektor wielokrotnie wskazywał, iż ze względu na charakter działalności marketingowej u jej podstaw administratorzy danych powinni wykazać przede wszystkim przesłankę zgody osoby, której dane dotyczą (art. 23 ust. 1 pkt 1 u.o.d.o.).

Podkreślić należy, iż pomimo popularyzacji idei ochrony danych osobowych i propagowania przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, wielu administratorów

⁵⁵² Przykładem mogą być takie firmy jak Reader's Digest Przegląd Sp. z o. o., IMP Sp. z o. o., ZXY Sp. z o. o., Willemse-Ogrody Sp. z o. o., Claritas Polska Sp. z o. o., Neckerman Polska, POLAKINA.

⁵⁵³ Np. Vegas Sp. z o. o., ARKADIA, C&C S.A., CEAC POLONIA Sp. z o. o., ALLADYN Sp. z o. o.

⁵⁵⁴ Np. GI-DS-430/303/02, GI-DS-430/655/02

⁵⁵⁵ Pojęcie marketingu bezpośredniego wprowadzono mocą ustawy z dnia 25 sierpnia 2001 r. o zmianie ustawy o ochronie danych osobowych (Dz. U. Nr 100, poz. 1087)

⁵⁵⁶ Do czasu nowelizacji przepisów ustawy posiłkowano się często definicją marketingu zawartą w art. 1 Rekomendacji R(85)20 Komitetu Ministrów Rady Europy, zgodnie z którym przez „marketing bezpośredni” należy rozumieć ogół działań, jak również wszelkich dotyczących go usług pomocniczych umożliwiających oferowanie produktów i usług, bądź przekazywanie oświadczeń kierowanych do ludności – za pośrednictwem kurierów, telefonów lub innych bezpośrednich środków – w celach informacyjnych bądź w celu wywołania reakcji ze strony osoby zainteresowanej.

danych nie posiada świadomości, iż naruszają oni swoim działaniem przepisy ustawy o ochronie danych osobowych. Analiza dużej części skarg w 2002 r. wskazuje również na świadome naruszanie przez podmioty zajmujące się marketingiem praw osób, których dane przetwarzają. Niektóre *firmy marketingowe przetwarzały dane osobowe w celach marketingowych, pomimo wyraźnego zastrzeżenia skarżących, z którego wynikało, iż nie życzą sobie przetwarzania ich danych w tych celach. Przykładem może być skarga w sprawie przetwarzania danych osobowych przez Claritas Polska Sp. z o. o.*⁵⁵⁷

Przeprowadzone w jednej ze spraw postępowanie wyjaśniające wykazało, iż skarżąca wypełniła Ogólnopolski Kwestionariusz Produktów i Usług Claritas Polska Sp. z o. o., w którym wyraźnie zaznaczyła, że nie wyraża zgody na przetwarzanie jej danych osobowych przez Spółkę w celach marketingowych i pomimo złożenia przez skarżącą powyższego zapisu, jej dane zostały udostępnione IMP Sp. z o. o., a następnie przetwarzane (m.in. przechowywane) przez ten podmiot przez okres kilku miesięcy. Przedmiotowe ustalenia stały się podstawą do złożenia przez Generalnego Inspektora zawiadomienia o popełnieniu przez Claritas Polska Sp. z o. o. przestępstwa z art. 49 ust. 1 ustawy.⁵⁵⁸ Wprawdzie Spółka wskazywała, iż dysponowała inną przesłanką przetwarzania danych skarżącej, tj. art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy, nie mniej jednak przesłanka ta nie znajdowała zastosowania w omawianej sprawie wobec wyrażonego przez skarżącą żądania „nieprzetwarzania jej danych”, złożonego w momencie ich pozyskania przez Spółkę.

Jednocześnie, w sprawach, w których podważano *legalność rozesłania ww. Kwestionariusza*⁵⁵⁹, Generalny Inspektor wyjaśniał, iż zawiera on w swej treści klauzulę zgody na przetwarzanie danych osobowych w celach marketingowych i statystycznych, a wypełnienie ankiety i wyrażenie zgody na przetwarzanie danych osobowych jest całkowicie dobrowolne. W tej sytuacji nie można mówić o naruszeniu ustawy poprzez samo rozesłanie ankiety. Gromadzenie danych osobowych w celach marketingowych i statystycznych, odbywające się za zgodą osoby, której dane dotyczą, nie narusza bowiem ustawy o ochronie danych osobowych (art. 21 ust. 1 pkt 1 u.o.d.o.).

Podobnie jak w ubiegłych latach sprawozdawczych, objaśniając warunki stosowania przesłanki zgody z art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy, Generalny Inspektor wskazywał, iż zgoda na przetwarzanie danych w celach marketingowych powinna ściśle odpowiadać definicji zgody

⁵⁵⁷ GI-DS-430/595/02, także GI-DS-430/305/02

⁵⁵⁸ GI-DS-430/595/02/3352

⁵⁵⁹ GI-DP-024/112/02

wyrażonej w art. 7 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych⁵⁶⁰, a zatem nie może być domniemana lub dorozumiana z oświadczenia woli o innej treści. Tymczasem z sygnałów napływających do Generalnego Inspektora wynikało, iż zgoda na przetwarzanie danych osobowych skarżących w celu marketingu produktów i usług osób trzecich firmy marketingowe wywodziły np. z określonych zdarzeń, np. *Claritas Sp. z o. o.* wywodziła z faktu odesłania wypełnionego przez skarżącego formularza *Kwestionariusza Produktów i Usług*.⁵⁶¹ W kontekście przepisów ustawy, przedmiotowa praktyka Spółki uznana została za niedopuszczalną, a o fakcie jej stosowania Generalny Inspektor poinformował organy ścigania.

Z analizy treści niektórych formularzy zamówień określonych towarów wynikało ponadto, że osoba wyrażająca chęć zakupu określonego towaru, jest jednocześnie zmuszana do wyrażenia zgody na przetwarzanie jej danych w celach marketingowych i promocyjnych przez spółkę.⁵⁶² Podobne uchybienia występowały w treści formularza uczestnictwa w konkursach i szkoleniach.⁵⁶³

W 2002 r. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zajmował się przykładowo poprawnością - pod kątem przepisów o ochronie danych osobowych – formuły zgody na przetwarzanie danych osobowych zamieszczanej w formularzu uczestnictwa w konkursach organizowanych przez Gazetę Wyborczą.⁵⁶⁴ Analiza kuponu uczestnictwa w jednym z konkursów organizowanych przez wydawcę ww. czasopisma doprowadziła do ustalenia, iż w formularzu uczestnictwa brakowało wyodrębnienia dwóch niezależnych od siebie rubryk, przeznaczonych na podpisy potencjalnych uczestników konkursu, tj. rubryki, w której osoba wypełniająca kupon składałaby podpis będący potwierdzeniem woli uczestnictwa w konkursie oraz prawdziwości zamieszczonych na kuponie danych, a także rubryki, gdzie osoba ta wyrażałaby zgodę na przetwarzanie jej danych w celach marketingowych i promocyjnych przez wydawcę Gazety Wyborczej. W związku z powyższym, a także mając na uwadze definicję zgody wyrażoną w art. 7 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych⁵⁶⁵, Generalny Inspektor zwrócił się do administratora danych o

⁵⁶⁰ Zgodnie z art. 7 pkt 5 ustawy, ilekroć w ustawie jest mowa o zgodzie osoby, której dane dotyczą – rozumie się przez to oświadczenie woli, którego treścią jest zgoda na przetwarzanie danych osobowych tego, kto składa oświadczenie; zgoda nie może być domniemana lub dorozumiana z oświadczenia woli o innej treści.

⁵⁶¹ GI-DS-430/595/02

⁵⁶² GI-DS-430/530/02, GIDS-430/641/02, GI-DS-430/457/02

⁵⁶³ GI-DS-430/475/02, GI-DS-430/641/02, GI-DP-024/323/02

⁵⁶⁴ GI-DS-430/528/02

⁵⁶⁵ Zgodnie z art. 7 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych, poprzez zgodę osoby, której dane dotyczą – rozumie się oświadczenie woli, którego treścią jest zgoda na przetwarzanie danych osobowych tego, kto składa oświadczenie; zgoda nie może być domniemana lub dorozumiana z oświadczenia woli o innej treści.

wyeliminowanie wykazanych nieprawidłowości. Interwencja powyższa doprowadziła do przywrócenia stanu zgodnego z prawem, na dowód czego przesłano poprawiony formularz uczestnictwa w ww. konkursie.

Analizie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych poddawany był także z urzędu proces pozyskiwania danych osobowych w ramach konkursów przeprowadzanych w takich czasopismach, jak „Twoje imperium”, „Imperium”, Chwila dla ciebie”.⁵⁶⁶ Z treści formuł zamieszczanych w ww. czasopismach wynikało, że osoba zamierzająca uczestniczyć w konkursach jest zobowiązana do wyrażenia zgody na przetwarzanie danych jej dotyczących w bazie danych wydawcy ww. czasopism oraz przekazywanie innym podmiotom powiązanym z wydawnictwem, „zgodnie z treścią ustawy o ochronie danych osobowych, w celach marketingowych” lub jest zobowiązana do wyrażenia zgody „...na przetwarzanie danych osobowych w celach marketingowych zgodnie z wymogami ustawy o ochronie danych osobowych”. W ocenie Generalnego Inspektora takie ogólne sformułowanie klauzuli zgody nie odpowiada wymogom ustawy o ochronie danych osobowych i powoduje, że zgoda na przetwarzanie danych w celach marketingowych staje się dorozumianą z oświadczenia woli o innej treści. Jeżeli bowiem warunkiem uczestnictwa w konkursie jest podanie danych osobowych jego uczestnika, to tylko w takim zakresie powinny być przetwarzane przedmiotowe dane. Generalny Inspektor uznał zatem, iż niezbędna jest modyfikacja dotychczasowej klauzuli zgody, która pozwoli osobie, której dane dotyczą na uzyskanie precyzyjnej informacji w przedmiocie celu przetwarzania przez Spółkę jej danych i podkreślił, że uczestnik konkursu nie musi się zgodzić na udostępnienie swych danych w celach marketingowych, a taki przymus faktycznie wynikał z treści konstrukcji klauzul zgody zamieszczanych na łamach ww. czasopism.

Po zasygnalizowaniu przez Generalnego Inspektora ww. nieprawidłowości, administrator danych przywrócił stan zgodny z prawem.

Należy zatem stwierdzić, iż postępowania wyjaśniające przeprowadzone przez Generalnego Inspektora wielokrotnie powodowały modyfikację kwestionowanej formuły zgody, np. poprzez wprowadzenie odrębnych rubryk, przeznaczonych na podpisy osoby zamawiającej, z których jeden podpis oznaczałby potwierdzenie woli otrzymania zamawianej przesyłki oraz prawdziwości zamieszczonych na kuponie danych, natomiast poprzez złożenie drugiego podpisu osoba, która składa zamówienie wyrażałaby zgodę na przetwarzanie jej danych w celach marketingowych i promocyjnych. Stanowisko Generalnego Inspektora

⁵⁶⁶ GI-DS-430/641/02

znalazło również potwierdzenie w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego, który w wyroku z dnia 19 stycznia 2001 r. stwierdził, iż zgoda na przetwarzanie danych osobowych w celach marketingowych powinna być zawarta w odrębnym oświadczeniu o wyrażeniu zgody, nie powinna natomiast zawierać się w treści zgody na realizację warunków umowy skarżącego z danym podmiotem.⁵⁶⁷

W ocenie Generalnego Inspektora, ukształtowanej na podstawie treści skarg z 2002 r., administratorzy danych, wychodząc z założenia, że raz zebrane dane stają się ich własnością, zmieniają cel przetwarzania danych, np. *dane zebrane w celu realizacji umowy (prenumeraty, zamówienia), wykorzystują następnie w innym niż pierwotnie celu*.⁵⁶⁸ W takiej sytuacji Generalny Inspektor sygnalizował administratorom danych, iż zasada niezmienności celu przetwarzania danych powoduje, iż administrator danych może wykorzystywać informacje znajdujące się w prowadzonych przez niego zbiorach jedynie w ściśle określonym celu, dla realizacji którego zostały zgromadzone. Skarżących informowano zatem, że zmiana celu przetwarzania może nastąpić jedynie po spełnieniu jednej z przesłanek dopuszczalności przetwarzania określonych w art. 23 ust. 1 ustawy, natomiast osoba, której dane dotyczą powinna być dokładnie i wyczerpująco poinformowana o celach przetwarzania danych. Tylko bowiem pod tym warunkiem udzielona zgoda jest prawnie skuteczna.⁵⁶⁹ W toku postępowań wyjaśniających, administratorzy danych wykorzystywanych niezgodnie z celem pozyskania usuwali kwestionowane dane, natomiast w związku z wątpliwościami dotyczącymi legalności przetwarzania danych przez wskazywane w skargach podmioty Generalny Inspektor decydował o przeprowadzeniu czynności kontrolnych w ich siedzibach.⁵⁷⁰ Materiał zebrany w ich toku stawał się wielokrotnie podstawą do wydania decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień.⁵⁷¹

Źródłem innych uchybień było przekonanie, iż raz udzielona zgoda na przetwarzanie danych określonej osoby wyrażona w stosunku do jednego podmiotu może być przedmiotem sukcesji prawnej, dlatego też przenoszono zgodę na inne podmioty, udostępniając (zbywając) równocześnie zbiory danych firmom, które wykorzystywały je przy organizacji akcji promocyjnych.⁵⁷² W takich przypadkach zwracano uwagę na regulacje prawne ustawy o ochronie danych osobowych, w których przedmiotowe działania są dopuszczalne jedynie w

⁵⁶⁷ sygn. II SA 2748/00

⁵⁶⁸ GI-DS-430/606/02, GI-DS-430/439/02, GI-DS-430/197/02, GI-DS-430/573/02, GI-DP-024/1039/02

⁵⁶⁹ GI0DP-024/1151/02

⁵⁷⁰ Np. GI-DS-430/595/02, GI-DS-430/608/02, GI-DS-430/433/02, GI-DS-430/136/02

⁵⁷¹ GI-DEC-DIS-173/02

⁵⁷² GI-DS-430/170/02, GI-DS-430/227/02, GI-DS-430/305/02

razie wyraźnego zastrzeżenia i uzyskania nowej, wyraźnej zgody przez nowego administratora danych, której nie można domniemywać, chyba że taka zgoda uzyskiwana była wcześniej. W przypadkach, w których skarżący nie wyrażali zgody na przetwarzanie ich danych dla realizacji akcji marketingowych prowadzonych na rzecz podmiotów trzecich, Generalny Inspektor w wydawanych decyzjach administracyjnych nakazywał administratorom danych (np. Bertelsmann Media Sp. z o. o.) zaprzestanie przetwarzania danych osobowych skarżących w tych celach.⁵⁷³ Generalny Inspektor podkreślał, iż powyższe działanie prowadzi w konsekwencji do udostępnienia danych osobowych skarżących osobom nieupoważnionym i korzystając z przysługujących mu ustawowo uprawnień zawiadamiał również organy ścigania o popełnieniu przestępstwa z art. 52 ustawy.⁵⁷⁴ W większości spraw interwencja Generalnego Inspektora doprowadzała jednak do przywrócenia stanu zgodnego z prawem i zaprzestania ww. praktyki nie znajdującej uzasadnienia w przepisie art. 26 ust. 1 ustawy.⁵⁷⁵

Część skarg wynikała z braku świadomości skarżących co do skutków, jakie niesie ze sobą prawnie skuteczne wyrażenie przez nich zgody na przetwarzanie danych w celach marketingowych.⁵⁷⁶ W toku postępowań okazywało się bowiem, że *administratorzy danych dysponowali pisemną zgodą skarżących na przetwarzanie ich danych w celach promocyjnych* i na dowód powyższego przedstawiali kopie kuponów zawierających przedmiotową zgodę.⁵⁷⁷ Uwzględniając jednak fakt, iż skarżący występowali o interwencję w sprawie przetwarzania danych do Generalnego Inspektora, ich dane osobowe były przez te podmioty usuwane.⁵⁷⁸ W przypadku, gdy u podstaw przetwarzania danych nie znajdowała się przesłanka zgody osoby, której dane dotyczą, zaś firma nie przedstawiała żadnych dowodów na potwierdzenie legalności przetwarzania danych skarżących w celach marketingowych w wydawanych decyzjach administracyjnych Generalny Inspektor nakazywał usunięcie danych z prowadzonych przez firmę zbiorów.⁵⁷⁹ Przykładem firmy, w której działalności stwierdzono ww. uchybienia było IMP Sp. z o. o.⁵⁸⁰

Odnosząc się natomiast do *zarzutów fałszowania oświadczeń zgody* w skargach dotyczących przetwarzania danych skarżących przez firmy marketingowe, Generalny

⁵⁷³ GI-DEC-DS-64/02, GI-DEC-DS-53/02, GI-DEC-DS-48/02

⁵⁷⁴ GI-DS-430/170/02/2495, GI-DS-430/132/02

⁵⁷⁵ GI-DS-430/439/02

⁵⁷⁶ GI-DS-430/248/02

⁵⁷⁷ GI-DS-430/277/02, GI-DS-430/722/02

⁵⁷⁸ GI-DEC-DS-68/02, GI-DEC-DS-69/02

⁵⁷⁹ GI-DEC-DS-39/02, GI-DEC-DS-41/02, GI-DEC-DS-42/02,

⁵⁸⁰ Np. GI-DS-430/587/02, GI-DS-430/539/02, GI-DS-430/602/02, GI-DEC-DS-222/02

Inspektor wskazywał, iż nie jest organem upoważnionym do rozstrzygania spraw nie leżących w sferze jego właściwości. Zdarzały się jednak przypadki, gdy przeprowadzone postępowania wyjaśniające w sprawie legalności przetwarzania danych skarżących pozwoliły jednak na powzięcie podejrzenia sfalszowania podpisu zawartego na kuponie zamówienia produktu w konsekwencji skierowania do organów ścigania zawiadomień o popełnieniu przestępstwa określonego w art. 270 § 1 K.k.⁵⁸¹

Generalny Inspektor w udzielanych skarżącym odpowiedziach wskazywał, iż zgoda osoby uprawnionej ma wprowadzić charakter priorytetowy, lecz nie jest jedyną przesłanką, na podstawie której można przetwarzać dane osobowe.

W wielu z kierowanych do Biura GIODO pismach podnoszono fakt naruszenia ustawy o ochronie danych osobowych poprzez przesyłanie niezamówionych przez skarżących zestawów publikacji, czy zestawów innych produktów.⁵⁸² W celu zbadania zasadności przedmiotowych skarg Generalny Inspektor przeprowadził postępowania wyjaśniające oraz dokonywał czynności kontrolnych w siedzibach firm, którym zarzucano fakt bezprawności działań. Postępowania wyjaśniające prowadzone przez Generalnego Inspektora wykazywały, iż u podstaw przetwarzania danych skarżących znajdowała się zawarta z firmą marketingową umowa (np. prenumeraty), a tym samym do czasu wygaśnięcia takiej umowy zaskarżony podmiot działał w oparciu o przesłankę określoną w art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy, zgodnie z którą przetwarzanie danych jest dopuszczalne, gdy jest konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia koniecznych działań przed zawarciem umowy. Generalny Inspektor informował wówczas o braku podstaw do stwierdzenia naruszenia przepisów prawa.

Odnosząc się natomiast do *przechowywania danych skarżących pozyskanych wskutek zawarcia umowy prenumeraty, po jej wygaśnięciu*⁵⁸³, Generalny Inspektor informował, iż pomimo wygaśnięcia takiej umowy podmiotowi, z którym została ona przez skarżącego zawarta przysługuje prawo dalszego jej przetwarzania (przechowywania), jeżeli jest realizacją celów związanych ze sprawozdawczością finansową (na podstawie ustawy o rachunkowości) i w celach archiwalnych (na podstawie przepisów ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach).⁵⁸⁴

⁵⁸¹ GI-DS-430/423/02, GI-DS-430/654/02

⁵⁸² GI-DS-430/221/02, GI-DS-430/232/02, GI-DS-430/390/02

⁵⁸³ GI-DS-430/478/02

⁵⁸⁴ Według stanu prawnego sprzed wprowadzenia tekstu jednolitego ustawy – obecnie ustawa o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach - Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1396.

Przedmiotem skarg była także kwestia przekazywania przez firmy marketingowe danych osobowych podmiotom prowadzącym działania windykacyjne, pomimo wygaśnięcia umowy.⁵⁸⁵ Przeprowadzone postępowania wyjaśniające wykazywały, iż u podstaw udostępnienia danych skarżących firmom zajmującym się windykacją wierzytelności znajdowały się umowy powierzenia, o których mowa w art. 31 ustawy. Skarżącym wyjaśniano, że niezależnie od powierzenia przetwarzania w rozumieniu art. 31 ustawy, przetwarzanie danych przez inny podmiot niż administrator danych może odbywać się również na podstawie udzielonego przez administratora danych pełnomocnictwa na zasadach określonych w art. 95 i nast. K.c. Podmiot umocowany działa w imieniu i na rzecz mocodawcy, zaś jego działania – w granicach umocowania – pociągają za sobą skutki bezpośrednio dla reprezentowanego administratora danych. Skarżącym wyjaśniono, iż w sytuacji, gdy dane są przetwarzane w oparciu o zawartą z klientem umowę, nie jest konieczne uzyskiwanie zgody osoby, której dane dotyczą. Generalny Inspektor poinformował przy tym, iż - stosownie do przyznanych mu kompetencji - nie jest organem właściwym do występowania w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów, jak również do rozpatrywania spraw dotyczących należności pieniężnych wynikających z zawartych umów. Skarżący kierowani byli wówczas do organów właściwych ustawowo do rozpatrzenia ich spraw.⁵⁸⁶

W 2002 r. skarżący wyrażali ponadto zaniepokojenie z powodu pozyskiwania ich danych przez instytucje zajmujące się badaniem opinii publicznej lub rynku.⁵⁸⁷ Kwestionowano legalność pozyskiwania przez ww. podmioty danych w celach statystycznych, a następnie ich przechowywania.⁵⁸⁸

Przeprowadzone postępowania wyjaśniające nie doprowadziły w większości przypadków do potwierdzenia zasadności przedmiotowych zarzutów. Skarżącym wyjaśniano, iż u podstaw przetwarzania, a więc także pozyskania⁵⁸⁹, ich danych osobowych znajdują się przepisy prawa (art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych). Jak bowiem ustalono, dane skarżących zostały pozyskane z Rejestru PESEL prowadzonego przez Departament Rejestrów Państwowych MSWiA w celu przeprowadzania badań rynkowych i socjologicznych, a

⁵⁸⁵ GI-DS-430/197/02, GI-DS-430/475/02, GI-DS-430/535/02

⁵⁸⁶ GI-DS-430/659/02, GI-DS-430/260/02, GI-DS-430/343/02

⁵⁸⁷ Np. SMG/KRC Poland Media Sp. z o. o., Instytut Badania Opinii GfK Polonia Sp. z o. o.

⁵⁸⁸ GI-DS-430/581/02, GI-DS-430/582/02, GI-DS-430/7/02

⁵⁸⁹ Stosownie do art. 7 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, ilekroć w ustawie jest mowa o przetwarzaniu danych – rozumie się przez to jakiegokolwiek operacje wykonywane na danych osobowych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych.

następnie po zrealizowaniu badań poddane anonimizacji. Stosownie zaś do art. 44h ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2001 r. Nr 87, poz. 960 z późn. zm.), dane osobowe ze zbioru PESEL mogą być udostępniane jednostkom organizacyjnym, jeżeli po ich wykorzystaniu w celach badawczych, statystycznych, badania opinii publicznej lub rynku, dane te zostaną poddane takiej modyfikacji, która nie pozwoli na ustalenie tożsamości osób, których dane dotyczą. Zgodnie z art. 44i ust. 3 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych, dane ze zbioru PESEL oraz ogólnokrajowej ewidencji wydanych i utraconych dowodów osobistych udostępnia minister właściwy do spraw administracji publicznej. Natomiast w odniesieniu do podmiotów przetwarzających dane osób biorących udział w badaniach rynku w celu innym niż cel pozyskania (np. w sytuacji, gdy dane pozyskane zostały na podstawie zgody w celu oceny materiałów reklamowych firm oferujących materiały budowlane i wyposażenia wnętrz, a wykorzystane w celu marketingu usług banku) Generalny Inspektor wydawał decyzje administracyjne nakazujące przetwarzanie danych wyłącznie w zakresie zgody wyrażonej przez te podmioty.⁵⁹⁰

Analiza skarg, które wpłynęły w 2002 r. wskazuje, że administratorzy danych - przetwarzając dane w zbiorze - legitymowali się przesłanką dopuszczalności przetwarzania danych z art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych.⁵⁹¹ Podobnie jak w roku 2001 jest to najczęściej powoływana podstawa przetwarzania. Dla legalności przetwarzania danych, wbrew ocenom wielu skarżących, nie jest wówczas potrzebna ich zgoda.⁵⁹²

W takich sytuacjach Generalny Inspektor informował skarżących o prawie do kontroli przetwarzania danych, prawie wniesienia pisemnego umotywowanego żądania zaprzestania przetwarzania danych ze względu na szczególną sytuację, a także o prawie wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osoby, gdy administrator zamierza je przetwarzać w celach marketingowych lub wobec przekazania danych osobowych innemu administratorowi.⁵⁹³ W przypadku wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych w celach marketingowych dalsze przetwarzanie danych, np. poprzez przysyłanie imiennie adresowanych ofert promocyjnych, kolejnych ankiet, ulotek itp., z mocy art. 32 ust. 3 jest niedopuszczalne.⁵⁹⁴ Mocą noweli tego przepisu od 3 października 2001 r. administrator danych może jednak pozostawić w zbiorze imię lub imiona i nazwisko osoby oraz numer

⁵⁹⁰ GI-DEC-DS-55/02

⁵⁹¹ GI-DS-430/95/02, GI-DS-430/442/02, GI-DS-430/439/02

⁵⁹² GI-DS-430/417/02

⁵⁹³ GI-DS-430/ 432/02, GI-DS-430/351/02

⁵⁹⁴ GI-DS-430/442/02

PESEL lub adres, wyłącznie w celu uniknięcia ponownego wykorzystania danych tej osoby w celach objętych sprzeciwem. Przepis ten jest o tyle istotny, że wiedza administratora danych choćby o imieniu i nazwisku osoby, która złożyła sprzeciw, pozwala na uniknięcie w przyszłości naruszenia jej praw. Wiele tego rodzaju informacji udzielono również osobom telefonującym do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, które prosiły o spowodowanie, aby administratorzy ich danych przestali przetwarzać te dane w celu marketingowym.

W praktyce natomiast, na co wskazywała liczna grupa skarg, największym problemem było *nieuwzględnianie przez firmy marketingowe sprzeciwu osób, których dane są wykorzystywane w celach marketingowych*.⁵⁹⁵

Niektóre z firm postępowanie takie argumentowały nieprawidłową w ich ocenie, ustną formą wniesionego sprzeciwu, inne firmy żądanie zaprzestania przetwarzania danych nie traktowały jako tożsamego z instytucją sprzeciwu i dopiero interwencja Generalnego Inspektora doprowadziła do takiego rozumienia kierowanych przez skarżących pism.⁵⁹⁶ Interwencje Generalnego Inspektora, a niejednokrotnie sam fakt jego powiadomienia przez osoby pokrzywdzone, przyczyniły się w większości przypadków do uznania sprzeciwu przez firmy marketingowe.⁵⁹⁷ Informowano np. o usunięciu przedmiotowych danych z bazy danych firmy⁵⁹⁸ lub, jak w przypadku Reader's Digest Sp. z o. o., o umieszczeniu kwestionowanych danych w bazie danych „Promo No”, tj. bazie danych osób, które nie wyrażają woli kierowania do nich materiałów marketingowych pod jakąkolwiek postacią.⁵⁹⁹ Wobec winnych naruszeń (niedostosowania działalności do wymogów ustawy) prowadzono postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji nakazującej usunięcie danych lub zaprzestania przetwarzania danych w celach marketingowych.⁶⁰⁰

Niezależnie od powyższego Generalny Inspektor powiadamiał organy ścigania o fakcie popełnienia przestępstwa określonego w art. 49 ustawy.⁶⁰¹

W omawianym okresie sprawozdawczym Generalny Inspektor zauważył ponadto zwiększenie się ilości skarg dotyczących uchybień administratorów danych polegających na nieuwzględnieniu sprzeciwu spowodowanych błędną rejestracją tego sprzeciwu w systemach

⁵⁹⁵ GI-DS-430/429/02,

⁵⁹⁶ GI-DS-430/31/02, GI-DS-430/30/02, GI-DS-430/9/02, GI-DS-430/16/02, GI-DS-430/25/02

⁵⁹⁷ Np. w GI-DS-430/98/02, GI-DS-430/119/02, GI-DS-430/675/02

⁵⁹⁸ GI-DS-430/144/02, GI-DS-430/166/02, GI-DS-430/167/02, GI-DS-430/140/02

⁵⁹⁹ GI-DS-430/104/02, GI-DS-430/154/02, GI-DS-430/31/02

⁶⁰⁰ GI-DEC-DS-52/02, GI-DEC-DS-96/02, GI-DEC-DS-225/02

⁶⁰¹ GI-DS.430/429/02/02, GI-DS-430/616/02

informatycznych firm przetwarzających dane w celach marketingowych (np. zdublowanie adresu zamieszkania i zarejestrowanie skarżącego, jako dwóch odrębnych klientów, niewprowadzenie kodu blokującego możliwość przetwarzania danych).⁶⁰² Generalny Inspektor sygnalizował, iż skutki błędu administratora danych nie mogą w żadnym wypadku wpływać na pogorszenie sytuacji osoby, której dane dotyczą, a w szczególności pozbawiać ją praw przewidzianych w ustawie o ochronie danych osobowych. Przetwarzanie danych osobowych po wniesieniu sprzeciwu, jako niedopuszczalne z mocy prawa, stało się podstawą do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa określonego w art. 49 ustawy, m.in. przez osoby odpowiedzialne za przetwarzanie danych osobowych w Vegas Sp. z o. o.⁶⁰³

Odrębna kategoria skarg dotyczyła niedopełnienia przez administratora danych obowiązku informacyjnego określonego w art. 24 i 25 ustawy o ochronie danych osobowych.⁶⁰⁴ Skargi w przedmiocie niewykonania ww. obowiązku najczęściej dotyczyły działalności firmy ARKADIA, a przeprowadzone przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych postępowanie administracyjne potwierdziło ich zasadność. Szczegółowa analiza materiałów marketingowych oferowanych przez ww. firmę doprowadziła do ustalenia, iż zbierając dane nie od osób, które one dotyczą, informowano te osoby jedynie o prawie wglądu do swoich danych oraz ich poprawiania. Natomiast ww. osoby nie otrzymały informacji odnośnie: adresu siedziby administratora danych, zakresu zbierania danych i odbiorców lub kategorii odbiorców, dokładnego źródła danych oraz uprawnień wynikających z art. 32 ust. 1 pkt 7 i 8 ustawy. Ponadto ustalono, iż wypełnienie obowiązku informacyjnego w ww. zakresie nastąpiło z równoczesnym wysłaniem do adresatów przedmiotowych ofert. Generalny Inspektor w wydanej decyzji administracyjnej nakazał usunięcie stwierdzonych uchybień oraz podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie podobnych uchybień w przyszłości.⁶⁰⁵

Liczna grupa skarżących utraciła kontrolę nad obiegiem swoich danych osobowych poprzez *niedopełnienie względem nich obowiązku informacyjnego w zakresie źródła pozyskania danych*.⁶⁰⁶ W takich sytuacjach Generalny Inspektor interweniował wydając decyzję nakazującą poinformowanie w zakresie źródła pozyskania danych, jak również zawiadamiając organy ścigania o niedopełnieniu obowiązku określonego w art. 54 u.o.d.o.⁶⁰⁷

⁶⁰² GI-DS-430/466/02, GI-DS-430/560/02, GI-DS-430/429/02

⁶⁰³ GI-DS-430/429/02/2676

⁶⁰⁴ GI-DS-430/681/02

⁶⁰⁵ GI-DEC-DS-128/02

⁶⁰⁶ GI-DS-430/193/02, GI-DS-430/207/02

⁶⁰⁷ GI-DS-430/9/02, GI-DS-430/132/02, GI-DS-430/226/02, GI-DS-430/227/02, GI-DS-430/177/02

W 2002 r. Generalny Inspektor zajmował się także *badaniem prawidłowości realizacji uprawnień osoby, której dane dotyczą wynikających z art. 32 i 33 ustawy o ochronie danych osobowych*. Generalny Inspektor wielokrotnie wskazywał, iż z mocy ww. przepisów administrator danych jest zobligowany do udostępnienia osobie, której dane dotyczą pełnych informacji o procesie przetwarzania jej danych. Rozpatrzenie wniosku osoby, której dane dotyczą powinno odbyć się w formie zrozumiałej dla tej osoby i w ustawowo wskazanym terminie 30 dni. Również zakres udzielonych informacji nie może być węższy niż przewiduje ustawa. Tymczasem, jak wynikało z sygnałów docierających do Generalnego Inspektora, wielu administratorów pozostawiało bez rozpoznania wpływające do nich wnioski, uniemożliwiając tym samym wykonanie kontroli przetwarzania danych osób, których dane dotyczą.⁶⁰⁸ Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych kierował w takim przypadku zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa polegającego na niedopełnieniu obowiązku poinformowania skarżących o ich prawach oraz nieprzekazywania im informacji umożliwiających korzystanie z praw przyznanych w ustawie.⁶⁰⁹ Administratorom danych, którzy nie dopełnili obowiązku wynikającego z art. 33 ustawy, nakazywano ponadto w drodze decyzji jego dopełnienie w ustawowym terminie.⁶¹⁰

Indywidualne skargi dotyczyły *przetwarzania danych osób zmarłych w celach marketingowych*.⁶¹¹ Odnosząc się do powyższego zagadnienia, podobnie jak w latach ubiegłych, Generalny Inspektor wskazywał, iż ustawa o ochronie danych osobowych nie znajduje zastosowania do ochrony informacji o osobach zmarłych, na co wskazuje zarówno konstrukcja sformułowań zawartych w tej ustawie (m.in. prawo do kontroli przetwarzania danych), jak również definicja pojęcia „osoby fizycznej” i „zdolności prawnej” określona w przepisach kodeksu cywilnego. Niemniej wykorzystanie danych osób zmarłych może być podstawą do stwierdzenia naruszenia dóbr osobistych takich osób, które mogą być dochodzone przez osoby najbliższe w postępowaniu sądowym.

O braku zastosowania ustawy o ochronie danych osobowych Generalny Inspektor informował także skarżących, w sytuacji gdy przeprowadzone postępowanie wyjaśniające wykazało, iż *proces przetwarzania dotyczył informacji o przedsiębiorcach*.⁶¹² Zagadnienie

⁶⁰⁸ GI-DS-430/675/02

⁶⁰⁹ GI-DS-430/461/02

⁶¹⁰ GI-DEC-DS-98/02

⁶¹¹ GI-DS-430/430/02, GI-DS-430/431/02, GI-DS-430/490/02

⁶¹² GI-DEC-DS-92/02, GI-DEC-DS-225/02

powyższe było także przedmiotem wydawanych przez Generalnego Inspektora decyzji administracyjnych.⁶¹³

Indywidualne *skargi dotyczyły także bezadresowego promowania produktów i usług.*⁶¹⁴ Ich ilość wyraźnie się zmniejszyła w porównaniu z poprzednimi okresami sprawozdawczymi. Generalny Inspektor informował, iż w odniesieniu do tej kategorii promocji nie znajduje zastosowania zarówno definicja zbioru danych osobowych określona w art. 7 pkt 1 ustawy, jak również brak jest administratora danych w rozumieniu art. 7 pkt 4 ustawy. Odnosząc się natomiast do zagadnienia legalności *przesyłania przez określone podmioty reklam swoich usług w drodze krótkich wiadomości tekstowych przez telefon komórkowy, czy też na adres e-mail* Generalny Inspektor wskazywał, iż dnia 10 marca 2003 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. Nr 144, poz. 1204), która reguluje m.in. kwestie dotyczące dopuszczalności przesyłania za pomocą poczty elektronicznej lub podobnego środka komunikacji elektronicznej niezamówionych informacji handlowych. Wskazywano, iż niezamówione informacje handlowe będą mogły być wysyłane pocztą elektroniczną lub sms-em tylko po uprzednim wyrażeniu zgody przez adresatów takich informacji⁶¹⁵. Brak takiej zgody będzie stanowił czyn nieuczciwej konkurencji.

Niezależnie od konkretnego stanu faktycznego przedstawionego Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych przez osoby skarżące (zarówno nabywców produktów i usług, jak i osoby nie będące klientami danej firmy), zostały one pouczone o przysługującym im prawie kontroli przetwarzania danych, polegającym w szczególności na prawie do żądania uzupełnienia, uaktualniania, sprostowania danych osobowych, czasowego lub stałego wstrzymania ich przetwarzania lub ich usunięcia, jeżeli są one niekompletne, nieaktualne, nieprawdziwe lub zostały zebrane z naruszeniem ustawy albo stały się zbędne, do realizacji celu, dla którego zostały zebrane, a także o prawie do wniesienia pisemnego umotywowanego żądania zaprzestania przetwarzania danych ze względu na ich szczególną sytuację. Ponadto Generalny Inspektor przeprowadzał szeroką akcję informacyjną na łamach mediów, mającą na celu podniesienie poziomu wiedzy na temat ustawy o ochronie danych osobowych. Osoby, których przedmiotem skarg było przetwarzanie ich danych dla celów marketingowych, były informowane o prawie złożenia sprzeciwu wobec przetwarzania ich danych w tym celu, a w razie jego bezskuteczności, o dalszych przysługujących im środkach

⁶¹³ GI-DEC-DS-92/02, GI-DEC-DS-93/02, GI-DEC-DS-161/02

⁶¹⁴ GI-DS-430/301/02, GI-DP-024/850/02

⁶¹⁵ GI-DP-024/546/02, GI-DP-024/952/02

prawnych. Do odpowiedzi dołączano przykładowy wzór sprzeciwu.⁶¹⁶ W celu pełnej realizacji praw przysługujących osobom, których dane były przetwarzane, zostały one poinformowane o obowiązkach nałożonych przepisami ustawy na administratorów danych. W wyniku wniesienia sprzeciwu określonego w art. 32 ust. 1 pkt. 8 ustawy większość firm zaprzestała przetwarzania kwestionowanych danych. W stosunku do podmiotów, które jednak nie zaprzestawały kontynuacji procesu przetwarzania kwestionowanych danych osobowych Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydawał decyzje administracyjne nakazujące przywrócenie stanu zgodnego z prawem.⁶¹⁷

⁶¹⁶ GI-DS-430/16/02, GI-DS-430/442/02, GI-DS-430/532/02, GI-DS-430/551/02

⁶¹⁷ GI-DEC-DS-48/02, GI-DEC-DS-52/02, GI-DEC-DS-53/02, GI-DEC-DS-55/02

Część II. KONTROLE

Działalność Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w roku 2002 w zakresie inspekcji polegała na realizacji następujących zadań: przeprowadzanie kontroli zgodności przetwarzania danych z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych oraz przygotowywanie projektów decyzji i zawiadomień o popełnieniu przestępstwa w związku z uzasadnionym podejrzeniem naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.

Departament Inspekcji jest statutową jednostką organizacyjną Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, za pomocą którego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wykonuje swoje obowiązki określone w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926).

I. Kontrole i czynności kontrolne

W okresie sprawozdawczym inspektorzy przeprowadzili 223 kontrole zgodności przetwarzania danych z przepisami o ochronie danych osobowych. Kontrolowano zbiory danych osobowych w różnym zakresie, sprawdzano wszystkie zbiory danych prowadzone przez jednostkę kontrolowaną, bądź tylko niektóre z prowadzonych zbiorów danych osobowych. Kontrole przeprowadzono również w celu sprawdzenia wykonania decyzji wydanych przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych lub zaleceń pokontrolnych. Kontrole podejmowano przede wszystkim na skutek wpływających do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych skarg na niezgodne z przepisami o ochronie danych osobowych przetwarzanie danych, a także na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych i Departamentu Prawnego.

Kontrolą obejmowano wszystkie zbiory danych osobowych prowadzone przez jednostkę kontrolowaną (tzw. kontrola całościowa), bądź tylko wybrane aspekty przetwarzania danych osobowych (tzw. kontrola tematyczna).

W celu wykonywania swoich statutowych zadań inspektorzy żądali - w ramach czynności kontrolnych prowadzonych w celu oceny zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami o ochronie danych osobowych - złożenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień, okazania dokumentów i wszelkich danych mających bezpośredni związek

z problematyką kontroli oraz udostępnienia do kontroli urządzeń, nośników oraz systemów informatycznych służących do przetwarzania danych osobowych. Ponadto, przesłuchiwali osoby w zakresie niezbędnym dla ustalenia stanu faktycznego.

I.1 Przedmiot kontroli

Problematyka przeprowadzonych przez Departament Inspekcji kontroli dotyczyła w szczególności podstawy prawnej przetwarzania danych osobowych, źródeł pozyskiwania danych, zakresu, celu i rodzaju przetwarzania danych, sposobu dopełnienia obowiązków administratora danych wynikających z art. 24 i 25 ustawy o ochronie danych osobowych, sposobu zbierania i udostępniania danych, adekwatności danych w stosunku do celu ich przetwarzania, sposobu załatwienia sprzeciwów wynikających z art. 32 ust. 1 pkt 8 ustawy, zabezpieczania zbiorów danych osobowych oraz sposobu wypełnienia podstawowych warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych.

I.2 Wykaz przeprowadzonych kontroli

GI-DIS-K-411/1/02

Telemedia Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/507/01. Kontrolą objęto przetwarzanie przez Telemedia Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie danych osobowych w zakresie niezbędnym dla postępowania GI-DS-430/507/01.

Wnioski z kontroli zostały przekazane do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/2/02

Biuro Leśnych Usług Projektowych „Lasotaks” Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie.

Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Biuro Leśnych Usług Projektowych, w tym zbiór o nazwie „Rejestr prywatnych właścicieli lasów” (zgłoszenie nr R 059909/99). W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z usunięciem w toku postępowania administracyjnego stwierdzonych w trakcie kontroli uchybień, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzje GI-DEC-DIS-193/02, GI-DEC-DIS-194/02, GI-DEC-DIS-195/02 i GI-DEC-DIS-196/02 umarzające postępowania w przedmiotowej sprawie.

GI-DIS-K-411/3/02

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Polonia” z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/541/01. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Polonia”. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych, nieadekwatności danych w stosunku do celu ich przetwarzania oraz niewypelnienia obowiązków o charakterze personalnym, formalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustaw.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-88/02, nakazującą Spółdzielni Mieszkaniowej „Polonia” z siedzibą w Warszawie usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych. Ponadto, o dokonanych ustaleniach w zakresie dotyczącym postępowania w sprawie GI-DS-430/541/01 poinformowano Departament Skarg.

GI-DIS-K-411/4/02

Centrum TeleMarketingowe Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Inspekcję przeprowadzono w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/148/01. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Centrum TeleMarketingowe Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie na podstawie umów powierzenia przetwarzania danych osobowych oraz zbiorów danych osobowych pracowników Spółki. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych, ponadto nie został wyznaczony obszar przetwarzania danych osobowych.

W związku z tym, że w toku postępowania wyjaśniającego stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia zostały usunięte, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/5/02 i GI-DIS-K-411/44/02

Lukas Bank S.A. z siedzibą we Wrocławiu

Kontrolą objęto przetwarzane przez Lukas Bank S.A. z siedzibą we Wrocławiu zbiory danych osobowych w zakresie niezbędnym dla postępowania w sprawie GI-DS-

430/452/01. W jej toku ustalono, że ww. podmiot nie przetwarza danych osobowych skarżącego.

Wnioski z kontroli zostały przekazane do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/6/02

Towarzystwo Finansowo - Inwestycyjne Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w związku ze sprawą GI-DIS-K-411/69/01. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Towarzystwo Finansowo Inwestycyjne Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, w tym zbiór danych osobowych pracowników i zbiór o nazwie „Klienci i potencjalni klienci Towarzystwa Finansowo-Inwestycyjnego” (zgłoszenie nr R 000793/01). W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku zgłoszenia zmiany w zbiorze danych, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym, personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ustalono ponadto, iż prowadzona ewidencja osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych nie spełnia wymogów określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-87/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych.

GI-DIS-K-411/7/02

Bank Spółdzielczy w Ząbkowicach Śląskich

Kontrolę przeprowadzono w związku z pismem Rzecznika Praw Obywatelskich. Zakresem kontroli objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Bank Spółdzielczy w Ząbkowicach Śląskich, w tym zbiór o nazwie „Klient Banku” (nr KR 023967) oraz zbiór pracowników Banku. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku informacyjnego, przetwarzania bez podstawy prawnej danych szczególnie chronionych dotyczących pracowników Banku, w tym danych o karalności, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym, formalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Stwierdzono ponadto, iż w ww. Banku nie został dopełniony obowiązek opracowania celów, strategii i polityki zabezpieczania danych w systemie informatycznym, w którym przetwarzane są dane osobowe.

W związku z dokonanymi ustaleniami, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-43/02 nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości. Ponadto, o dokonanych ustaleniach poinformowano Rzecznika Praw Obywatelskich.

GI-DIS-K-411/8/02

Urząd Dzielnicy Mokotów Gminy Warszawa-Centrum

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/498/01. Kontrolą objęto prowadzone przez Urząd Dzielnicy Mokotów Gminy Warszawa-Centrum zbiory danych osobowych w zakresie niezbędnym dla postępowania w sprawie GI-DS-430/498/01.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/9/02

Politechnika Rzeszowska z siedzibą w Rzeszowie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/438/00. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych studentów Politechniki Rzeszowskiej, m.in. w zakresie sprawy GI-DS-430/438/00 oraz postępowania prowadzonego przez Prokuraturę Okręgową w Rzeszowie (sygn. akt V Ds 41/01). W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie przetwarzania bez podstawy prawnej danych szczególnie chronionych, niedopełnienia obowiązku sporządzenia ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych, dopuszczenia do przetwarzania danych osobowych osób nie posiadających stosownych upoważnień, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym, organizacyjnym, personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-63/02 nakazującą Politechnice Rzeszowskiej usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości. Ponadto, o dokonanych w toku kontroli ustaleniach poinformowano Prokuraturę Okręgową w Rzeszowie w związku z prowadzonym postępowaniem sygn. V Ds 41/01.

GI-DIS-K-411/10/02

„Polakina” Zbigniew Pazoła z siedzibą w Poznaniu i JJ direct Sp. z o. o. z siedzibą w Otwocku

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/619/01. Kontrolą objęto prowadzone zbiory danych osobowych, w tym zbiór o nazwie „POLAKINA” (zgłoszenie nr R 001731/01). W toku kontroli ustalono, iż podmiot kontrolowany całokształt zagadnień związanych z przetwarzaniem danych osobowych powierzył JJ direct Sp. z o. o. z siedzibą w Otwocku. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku informacyjnego, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzania danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-84/02 nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych. Wnioski z kontroli w zakresie postępowania GI-DS-430/619/01 przekazano do Departamentu Skarg.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych skierował do prokuratury zawiadomienie o popełnieniu przez ww. przedsiębiorcę przestępstwa z art. 54 ustawy o ochronie danych osobowych.

Ponadto, w związku z dokonanymi ustaleniami zaistniała konieczność przeprowadzenia kontroli w World Mailing Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie.

GI-DIS-K-411/11/02 i GI-DIS-K-411/133/02

Apteka Panaceum z siedzibą w Warszawie

Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Aptekę Panaceum z siedzibą w Warszawie, w tym zbiór danych osobowych stałych klientów. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym, formalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ustalono ponadto, iż ewidencja osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych nie spełnia wszystkich wymagań wynikających z przepisów dotyczących ochrony danych osobowych.

W związku z usunięciem w toku postępowania administracyjnego stwierdzonych w trakcie kontroli uchybień, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-153/02 umarzającą postępowanie w przedmiotowej sprawie.

GI-DIS-K-411/12/02

Euro RSCG Marketing House Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Euro RSCG Marketing House Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, w tym zbiór pracowników. W toku kontroli

stwierdzono uchybienia w zakresie niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z tym, że w toku postępowania wyjaśniającego stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia zostały usunięte, w przedmiotowej sprawie nie zostało wszczęte postępowanie administracyjne.

GI-DIS-K-411/13/02

Gryf Warszawa Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Inspekcję przeprowadzono w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/148/01. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Gryf Warszawa Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niezastosowania środków technicznych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z usunięciem w toku postępowania administracyjnego stwierdzonych w trakcie kontroli uchybień przez Gryf Warszawa Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-70/02 umarzającą postępowanie w sprawie.

GI-DIS-K-411/14/02

Skandynawska Spółka Motoryzacyjna Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w związku ze sprawą GI-DIS-K-411/116/01. Kontrolą objęto w szczególności zbiór klientów oraz zbiór pracowników. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku zgłoszenia do rejestracji zbioru danych osobowych, braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym, formalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy, a ponadto nieokreślenia w umowie zawartej z podmiotem, który udostępnił Skandynawskiej Spółce Motoryzacyjnej Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie sprzęt i zasoby sieciowe, zakresu wykonywanych usług, dostępu pracowników do danych osobowych oraz zobowiązania do zachowania w tajemnicy danych osobowych.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-76/02, nakazującą Skandynawskiej Spółce Motoryzacyjnej Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych. Ponadto, skierował do prokuratury zawiadomienie o

popęlnieniu przez osoby odpowiedzialne za przetwarzanie danych osobowych w zbiorach danych osobowych prowadzonych przez ww. podmiot przestępstwa z art. 53 ustawy o ochronie danych osobowych.

GI-DIS-K-411/15/02

LINKLATERS T. Komosa i Wspólnicy Spółka Komandytowa z siedzibą w Warszawie

Inspekcję przeprowadzono w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/149/01. Kontrolą objęto przetwarzanie przez LINKLATERS T. Komosa i Wspólnicy Spółka Komandytowa z siedzibą w Warszawie danych osób zainteresowanych zatrudnieniem w ww. podmiocie w zakresie niezbędnym dla postępowania we wskazanej sprawie.

Ustalenia dokonane w toku kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/16/02

Jan Sobczyński prowadzący działalność gospodarczą w Łodzi

Inspekcję przeprowadzono w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/184/01. W jej toku nie stwierdzono uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych realizowanym przez Pana Jana Sobczyńskiego w ramach umowy powierzenia przetwarzania danych przez SOMERW Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie.

GI-DIS-K-411/17/02

Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „POLIMEX” z siedzibą w Łodzi

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/60/02. Kontrolą objęto dane osobowe kandydatów do pracy.

W związku z tym, że w toku kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/18/02

„ANMA” Biuro Nieruchomości z siedzibą w Lublinie

Inspekcję przeprowadzono w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/2/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez „ANMA” Biuro Nieruchomości z siedzibą w Lublinie, w tym zbiór danych pracowników oraz zbiór danych osobowych o nazwie „Baza Danych Biura Nieruchomości <ANMA>”. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku informacyjnego oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze organizacyjnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z usunięciem w toku postępowania administracyjnego stwierdzonych w trakcie kontroli uchybień, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-54/02 umarzającą postępowanie w przedmiotowej sprawie.

GI-DIS-K-411/19/02

Urząd Stanu Cywilnego w Piasecznie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/588/01. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Urząd Stanu Cywilnego w Piasecznie, w tym zbiór danych osobowych o nazwie „Urząd Stanu Cywilnego” (nr KR 052554). W toku kontroli ustalono, iż ww. podmiot nie przetwarza danych osobowych skarżących.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/20/02

Polska Grupa Usług Finansowych S.A. Biuro Okręgu z siedzibą w Bydgoszczy

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/511/01. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Biuro Okręgu Polskiej Grupy Usług Finansowych S.A. z siedzibą w Bydgoszczy w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego oraz obsługi ubezpieczeń. W toku kontroli ustalono, iż ww. podmiot nie przetwarza danych osobowych skarżących.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/21/02

Krystyna Gwiazda Apteka Prywatna z siedzibą w Warszawie

Kontrolą objęto przetwarzanie przez Panią Krystynę Gwiazdę prowadzącą działalność pod firmą Apteka Prywatna z siedzibą w Warszawie danych osobowych pacjentów dokonujących zakupu leków oraz realizujących zlecenia na zaopatrzenie w środki pomocnicze. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Stwierdzono ponadto, iż ewidencja osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych nie spełnia wszystkich wymagań wynikających z przepisów dotyczących ochrony danych osobowych.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-103/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych.

GI-DIS-K-411/22/02

Urząd Gminy Warszawa - Targówek z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/41/01. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Urząd Gminy Warszawa - Targówek w Warszawie, w tym zbiory o nazwach „Urząd Stanu Cywilnego Warszawa - Targówek” (nr KR 045041), „Ewidencja gruntów i budynków jednostki ewidencyjnej Targówek” (nr KR 045095), „Ewidencja użytkowników wieczystych nieruchomości stanowiących własność Gminy Warszawa - Targówek” (nr KR 045043), „Ewidencja dzierżawców gruntów stanowiących własność Gminy Warszawa - Targówek” (nr KR 045072), „Ewidencja ludności i dowodów osobistych” (nr KR 045045), „Ewidencja korespondencji Urzędu Gminy Warszawa - Targówek” (nr KR 045159), „Ewidencja pojazdów” (nr KR 045073), „Ewidencja kierowców” (nr KR 045074) oraz „Ewidencja osób ubiegających się o przydział lokalu z zasobów komunalnych” (nr KR 045090). W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie nieadekwatności danych w stosunku do celu ich przetwarzania, niedopełnienia obowiązku zgłoszenia zbiorów danych osobowych do rejestracji w określonym ustawowo terminie, niezastosowania środków technicznych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-174/02, nakazującą Gminie Warszawa - Targówek usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych decyzją GI-DEC-DIS-203/02 uchylił zaskarżoną decyzję w części usuniętych nieprawidłowości w toku postępowania odwoławczego, a w pozostałej utrzymał w mocy.

GI-DIS-K-411/23/02

Warszawskie Przedsiębiorstwo Kontroli Parkingu Ulicznego „WAPARK” Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DIS-430/565/01. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Warszawskie Przedsiębiorstwo Kontroli Parkingu Ulicznego „WAPARK” Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, w tym zbiór o nazwie „WAPARK” (nr KR 004433) oraz zbiór danych osobowych pracowników. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia

obowiązków o charakterze personalnym, formalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z usunięciem w toku postępowania administracyjnego stwierdzonych w trakcie kontroli uchybień, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-78/02 umarzającą postępowanie w przedmiotowej sprawie.

GI-DIS-K-411/24/02

Bracia Strzelczyk Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w celu sprawdzenia wykonania zaleceń zawartych we wnioskach z kontroli GI-DIS-K-411/173/01. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych prowadzony przez Braci Strzelczyk Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, w tym zbiór o nazwie „Baza danych klientów biura obrotu nieruchomościami <Bracia Strzelczyk> Sp. z o. o.” (zgłoszenie nr R 000187/00).

W związku z usunięciem w toku postępowania administracyjnego stwierdzonych w trakcie kontroli uchybień przez podmiot kontrolowany, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-34/02 umarzającą postępowanie w przedmiotowej sprawie.

GI-DIS-K-411/26/02

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarska z siedzibą w Starogardzie Gdańskim

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/518/01. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych kobiet objętych programem badań przesiewowych dla wczesnego wykrywania raka piersi i raka szyjki macicy przetwarzanych przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarska w Starogardzie Gdańskim w zakresie postępowania GI-DS-430/518/01. W toku kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych.

Wnioski z kontroli w zakresie postępowania prowadzonego w sprawie GI-DS-430/518/01 przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/27/02

Biuro Obsługi Radiowej Sp. z o. o. z siedzibą w Poznaniu

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto dane osobowe słuchaczy stacji radiowych i kandydatów do pracy oraz zbiór osób zatrudnionych. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie dopuszczenia do przetwarzania danych osobowych osób nie posiadających stosownych

upoważnień, braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym, formalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ustalono ponadto, iż ww. podmiot nie przetwarza danych osobowych kandydatów do pracy.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-89/02, nakazującą usunięcie stwierdzonych uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości. Ponadto, o dokonanych ustaleniach poinformowano Departament Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych.

GI-DIS-K-411/28/02

Accord Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skarg GI-DS-430/538/01 i GI-DS-430/634/01. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Accord Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie w zakresie niezbędnym dla postępowania w sprawie GI-DS-430/538/01.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/29/02

Finplus Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skarg GI-DS-430/538/01 i GI-DS-430/634/01. Kontrolą objęto przetwarzanie przez Finplus Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie danych osobowych w zakresie niezbędnym dla postępowania w sprawach GI-DS-430/538/01 i GI-DS-430/634/01.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

W związku z dokonanymi w toku kontroli ustaleniami zaistniała konieczność przeprowadzenia kompleksowej kontroli w ww. podmiocie.

GI-DIS-K-411/30/02

P.H.Z. „AFATEX” – Alicja Furmankiewicz z siedzibą w Łodzi

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/558/01. Kontrolą objęto przetwarzanie danych osobowych klientów sklepu „FUNGI” realizujących zamówienia na produkty „REHAB”. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku informacyjnego. Ustalono ponadto, iż podmiot kontrolowany nie zawarł stosownej umowy z podmiotem, któremu powierzył przetwarzanie danych osobowych klientów.

W związku z zaprzestaniem prowadzenia działalności polegającej na sprzedaży wysyłkowej produktów „REHAB”, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-135/02 umarzającą postępowanie w przedmiotowej sprawie.

GI-DIS-K-411/31/02

„Profesjonalna Obsługa Przedsiębiorstw i Nieruchomości Enterprise & Property Consultans” Sp. z o. o. z siedzibą w Łodzi

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/402/01. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez „Profesjonalną Obsługę Przedsiębiorstw i Nieruchomości Enterprise & Property Consultans” Sp. z o. o. z siedzibą w Łodzi. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku informacyjnego, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę danych osobowych, braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym i formalnym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-147/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

GI-DIS-K-411/32/01

Starkl Ogrodnik Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie

Inspekcję przeprowadzono w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/136/01. Kontrolą objęto prowadzone przez Starkl Ogrodnik Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie zbiory danych osobowych, w tym zbiór o nazwie „Starkl Ogrodnik” (zgłoszenie nr R 006177/99).

W związku z ustaleniem, że Starkl Ogrodnik Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie została postawiona w stan likwidacji, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-72/02 umarzającą postępowanie w przedmiotowej sprawie.

GI-DIS-K-411/34/02

Urząd Miejski w Pruszkowie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Urząd Miejski w Pruszkowie, w tym zbiory o nazwach „Rejestr zezwoleń na sprzedaż i podanie napojów alkoholowych” (zgłoszenie nr R 026226/99), „Oferenci uczestniczący w postępowaniu o zamówienie publiczne” (zgłoszenie nr R 026419/99), „Rejestr zezwoleń na wykonywanie krajowego przewozu osób taksówkami osobowymi” (zgłoszenie nr R 026231/99) oraz zbiór

danych osobowych osób zatrudnionych w Urzędzie. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku zgłoszenia do rejestracji zbioru danych osobowych o nazwie „Kandydaci do pracy”, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę danych osobowych, braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym, personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-157/02, nakazującą jednostce kontrolowanej usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

GI-DIS-K-411/35/02

Berlitz Poland Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Berlitz Poland Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, w tym zbiór danych osobowych o nazwie „Berlitz - baza danych klientów” (zgłoszenie nr R 001351/01). W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku informacyjnego, braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym, formalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-141/02, nakazującą Berlitz Poland Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

GI-DIS-K-411/36/02

Mokotowska Fundacja „Warszawianka-Wodny Park” z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/65/02. Kontrolą objęto przetwarzanie danych osobowych w zakresie niezbędnym dla postępowania w sprawie GI-DS-430/65/02. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie przetwarzania bez podstawy prawnej danych osobowych szczególnie chronionych, braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ponadto stwierdzono, że

pracownikom dopuszczonym do obsługi systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych nie zostały wydane stosowne upoważnienia.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-125/02, nakazującą Warszawskiej Fundacji „Warszawianka-Wodny Park” z siedzibą w Warszawie usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości. O dokonanych ustaleniach w zakresie dotyczącym postępowania w sprawie GI-DS-430/65/02 poinformowano Departament Skarg.

GI-DIS-K-411/37/02

Bank Handlowy S.A. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/110/01. Kontrolą objęto przetwarzanie przez Bank danych osobowych w zakresie niezbędnym dla postępowania w sprawie GI-DS-430/110/01.

Wyniki kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/38/02

Communication Service Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/35/02. Kontrolą objęto dane osobowe powierzone do przetwarzania w drodze umowy Communication Service Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przez Berlitz Poland Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie nieumieszczenia w ewidencji wszystkich osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym, technicznym, organizacyjnym i formalnym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z tym, że w toku postępowania wyjaśniającego jednostka kontrolowana usunęła stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/39/02

Raiffeisen Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Raiffeisen Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie, w tym zbiór danych o nazwie „Baza dokumentów zastrzeżonych” (zgłoszenie nr R 009460/99). W toku kontroli nie stwierdzono uchybień

w procesie przetwarzania danych osobowych. Ustalono ponadto, iż administratorem danych osobowych przetwarzanych w ww. zbiorze jest Związek Banków Polskich.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych.

GI-DIS-K-411/40/02 i GI-DIS-K-411/41/02

Fundacja Studentów i Absolwentów Uniwersytetu Jagiellońskiego „Bratniak” z siedzibą w Krakowie i Dom Studencki „Piast” w Krakowie

Kontrole przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/59/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Fundację Studentów i Absolwentów Uniwersytetu Jagiellońskiego „Bratniak” z siedzibą w Krakowie zarządzającą domami studenckimi „Piast”, „Bydgoska”, „Żaczek” i „Nowojka” na podstawie umowy zawartej z Uniwersytetem Jagiellońskim. W toku kontroli ustalono, iż umowy zawarte pomiędzy ww. Fundacją a Uniwersytetem Jagiellońskim dotyczące prowadzenia i zarządzania domami studenckimi przez podmiot kontrolowany nie zawierają uregulowań w przedmiocie powierzenia przetwarzania danych osobowych, których administratorem jest Uniwersytet Jagielloński. Stwierdzono ponadto uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku zgłoszenia do rejestracji prowadzonych zbiorów danych osobowych, przetwarzania bez podstawy prawnej danych szczególnie chronionych dotyczących pracowników domów studenckich, niedopełnienia obowiązku informacyjnego, braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym, organizacyjnym, personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzje GI-DEC-DIS-138/02 i GI-DEC-DIS-139/02, nakazujące Fundacji Studentów i Absolwentów Uniwersytetu Jagiellońskiego „Bratniak” z siedzibą w Krakowie oraz Uniwersytetowi Jagiellońskiemu z siedzibą w Krakowie usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

Po rozpoznaniu wniosku podmiotu kontrolowanego o ponowne rozpatrzenie przedmiotowej sprawy, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych decyzją GI-DEC-DIS-228/02 uchylił uprzednio wydaną decyzję GI-DEC-DIS-139/02 w zakresie usuniętych w toku postępowania odwoławczego uchybień i w tym zakresie umorzył postępowanie, a w pozostałym zakresie decyzję utrzymał w mocy.

GI-DIS-K-411/42/02

Podlaska Regionalna Kasa Chorych z siedzibą w Białymstoku

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/647/01. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Podlaską Regionalną Kasę Chorych w Białymstoku, w szczególności zbiór danych o nazwie „Rejestr ubezpieczonych w Podlaskiej Kasie Chorych” (zgłoszenie nr R 001711/00) oraz zbiór danych osobowych pracowników. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ponadto stwierdzono, iż do przetwarzania danych osobowych zostały dopuszczone osoby nie posiadające stosownych upoważnień.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-77/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych.

O dokonanych ustaleniach w zakresie dotyczącym postępowania w sprawie GI-DS-430/647/01 poinformowano Departament Skarg.

GI-DIS-K-411/43/02

Polskapresse Sp. z o. o. Oddział Prasa Wrocławska z siedzibą we Wrocławiu

Kontrolę przeprowadzono na skutek skarg GI-DS-430/639/01, GI-DS-430/652/01 i GI-DS-430/657/01. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Polskapresse Sp. z o. o. Oddział Prasa Wrocławska z siedzibą we Wrocławiu w zakresie niezbędnym dla postępowania w sprawach GI-DS-430/639/01, GI-DS-430/652/01 i GI-DS-430/657/01.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/45/02

Bregger Polska Sp. z o. o. z siedzibą we Wrocławiu

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/37/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Bregger Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych oraz niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych.

W związku z dokonanymi ustaleniami, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-101/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie

przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

GI-DIS-K-411/46/02

Urząd Miasta Łodzi Delegatura Łódź Widzew z siedzibą w Łodzi

Kontrolą objęto przetwarzanie danych przez Urząd Miasta Łodzi Delegaturę Łódź Widzew z siedzibą w Łodzi w zakresie niezbędnym dla postępowania GI-DS-430/68/02. W toku kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/47/02 i GI-DIS-K-411/134/02

Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych o nazwie „Skatalogowany zbiór filmowych dokumentów WFD i F” (zgłoszenie nr R 070036/99) prowadzony przez Wytwórnię Filmów Dokumentalnych i Fabularnych z siedzibą w Warszawie. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym, formalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ustalono ponadto, że ewidencja osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych nie spełnia wszystkich wymagań wynikających z przepisów o ochronie danych osobowych.

W związku z usunięciem w toku postępowania administracyjnego stwierdzonych uchybień przez podmiot kontrolowany, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-140/02, umarzającą postępowanie w przedmiotowej sprawie. Ponadto, o dokonanych ustaleniach poinformowano Departament Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych.

GI-DIS-K-411/48/02

Związek Banków Polskich w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych o nazwie „System Międzybankowej Informacji Gospodarczej – Dokumenty Zastrzeżone” (nr KR 000122) prowadzony przez Związek Banków Polskich z siedzibą w Warszawie. Ustalono, iż ww. podmiot zawarł z Krajową Izbą Rozliczeniową S.A. z siedzibą w Warszawie umowę, na podstawie której, jako właściciel systemu MIG-DZ, zlecił dystrybucję danych Krajowej Izbie Rozliczeniowej S.A. i powierzył jej zarządzanie przedmiotowym systemem, jego eksploatację i sprawowanie nadzoru technicznego oraz prowadzenie rozliczeń z bankami. Na centralnego dystrybutora nośników Zarząd Krajowej Izby Rozliczeniowej S.A. z siedzibą w Warszawie wyznaczył

Bankową Regionalną Izbę Rozliczeniową z siedzibą w Bydgoszczy. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-119/02, nakazującą Związkowi Banków Polskich z siedzibą w Warszawie usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych uchybień. Ponadto, o dokonanych ustaleniach poinformowano Departament Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych.

W związku z dokonanymi w toku kontroli ustaleniami zaistniała konieczność przeprowadzenia kontroli w Bankowej Regionalnej Izbie Rozliczeniowej z siedzibą w Bydgoszczy.

GI-DIS-K-411/49/02

„AKA” s.c. Katarzyna Liebner, Beata Zawadka – Biuro Doradztwa i Dochodzenia Odszkodowań Komunikacyjnych i Innych z siedzibą w Szczecinie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez podmiot kontrolowany. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku informacyjnego wobec klientów tego podmiotu, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z usunięciem w toku postępowania administracyjnego stwierdzonych uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-114/02, umarzającą postępowanie w przedmiotowej sprawie.

GI-DIS-K-411/50/02

Telewizja Polska S.A. Oddział w Białymstoku

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych o nazwie „Zbiór taśm wizyjnych” (zgłoszenie nr R 065975/99) prowadzony przez Telewizję Polską S.A. Oddział w Białymstoku. W toku kontroli nie stwierdzono uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych.

GI-DIS-K-411/51/02

Bank Przemysłowo-Handlowy PBK S.A. II Oddział z siedzibą w Bydgoszczy

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/636/01. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez II Oddział Banku Przemysłowo-Handlowego PBK S.A. z siedzibą w Białymstoku, w szczególności zbiorów o nazwie „Dane o klientach PBK w systemie krezus” (zgłoszenie nr R 008838/99) w zakresie niezbędnym dla postępowania we wskazanej sprawie.

Wyniki z kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/52/02

Telewizja Polska S.A. - Oddział w Katowicach

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Oddział Telewizji Polskiej S.A. z siedzibą w Katowicach, w szczególności zbiorów danych osobowych o nazwie „Zbiór taśm wizyjnych i filmowych” (zgłoszenie nr R 038415/99). W toku kontroli nie stwierdzono uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych przez podmiot kontrolowany.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych.

GI-DIS-K-411/53/02

Schronisko dla Zwierząt z siedzibą w Łodzi

Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Schronisko dla Zwierząt z siedzibą w Łodzi, w tym zbiory danych osób biorących zwierzęta ze schroniska, osób oddających zwierzęta do schroniska, osób oddających zwierzęta w ramach usług hotelowych świadczonych przez schronisko, a także zbiorów danych osobowych o nazwie „Rejestracja i Identyfikacja Zwierząt dla Miasta Łodzi” (zgłoszenie nr R 001293/00) oraz zbiorów danych osobowych osób zatrudnionych. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku informacyjnego oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym, organizacyjnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-132/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

GI-DIS-K-411/54/02

Reader's Digest Przegląd Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w związku z postępowaniem w sprawie GI-DP-024/226/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Reader's Digest Przegląd Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, w szczególności „Baza Klientów-RDP-CDMS” (nr KR 024427) oraz „Baza Klientów-RDP-IFS” (nr KR 024433). W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

Wyniki z kontroli w zakresie dotyczącym postępowania w sprawie GI-DP-024/226/02 przekazano do Departamentu Prawnego.

GI-DIS-K-411/55/02

Dom Pomocy Społecznej w Ruskich Piaskach

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych mieszkanek Domu Pomocy Społecznej oraz zbiór pracowników ww. podmiotu. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych.

W związku z tym, że w toku postępowania wyjaśniającego jednostka kontrolowana usunęła stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia, w przedmiotowej sprawie nie zostało wszczęte postępowanie administracyjne. Ponadto, o dokonanych ustaleniach poinformowano Departament Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych.

GI-DIS-K-411/56/02

Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej nr 1 z siedzibą w Rzeszowie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/231/01. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej nr 1 z siedzibą w Rzeszowie. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ponadto stwierdzono, że pracownikom dopuszczonym do obsługi systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych nie zostały wydane stosowne upoważnienia.

W związku z dokonаныmi ustaleniami, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-131/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych. Ponadto, o dokonanych ustaleniach w zakresie dotyczącym postępowania w sprawie GI-DS-430/231/01 poinformowano Departament Skarg.

GI-DIS-K-411/57/02

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Medyczne „Medyk” z siedzibą w Rzeszowie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/231/01. Kontrolą objęto przetwarzanie danych osobowych przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Medyczne „Medyk” z siedzibą w Rzeszowie w zakresie niezbędnym dla postępowania w sprawie GI-DS-430/231/01.

Wnioski ustalone w toku kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/58/02

BIGRAM S.A. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w związku z postępowaniem GI-DS-430/632/01. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez BIGRAM S.A. z siedzibą w Warszawie, w tym zbiór o nazwie „Baza danych Bigram” oraz zbiór pracowników. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niewypełnienia obowiązku informacyjnego oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym, personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ustalono ponadto, iż ewidencja osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych nie spełnia wszystkich wymagań wynikających z przepisów dotyczących ochrony danych osobowych.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-134/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

GI-DIS-K-411/59/02

TRANS KONTROL s.c. z siedzibą w Poznaniu

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/85/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez TRANS KONTROL s.c. z siedzibą w Poznaniu. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych, niedopełnienia obowiązku informacyjnego wobec pasażerów, których dane osobowe pozyskiwane zostały w ramach kontroli biletów, przetwarzania bez podstawy prawnej danych osobowych szczególnie chronionych, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym, formalnym, organizacyjnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ponadto stwierdzono, że pracownikom dopuszczonym do obsługi

systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych nie zostały wydane stosowne, imienne upoważnienia. Ustalono również, iż w umowach powierzenia przetwarzania danych osobowych, które zawarł podmiot kontrolowany z przewoźnikami nie określono zakresu i celu przetwarzania danych osobowych.

W przedmiotowej sprawie wszczęto postępowanie administracyjne w celu w przywrócenia stanu zgodnego z prawem.

GI-DIS-K-411/60/02

Bank Societe Generale S.A. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/148/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Bank Societe Generale S.A. z siedzibą w Warszawie w zakresie niezbędnym dla postępowania w sprawie GI-DS-430/148/02.

Ustalenia dokonane w toku kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/61/02

HPS Direct Marketing Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie

Inspekcję przeprowadzono w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/136/01. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez HPS Direct Marketing Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie, a pozyskane od Starkl Ogrodnik Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie.

W związku z ustaleniem w toku kontroli, że HPS Direct Marketing Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie przetwarza dane osobowe pozyskane od Starkl Ogrodnik Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

Jednocześnie ustalono, iż zaistniała konieczność przeprowadzenia czynności kontrolnych w Eurodirect Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie.

GI-DIS-K-411/62/02

Bankowa Regionalna Izba Rozliczeniowa z siedzibą w Bydgoszczy

Inspekcję przeprowadzono w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/48/02. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych o nazwie „System Międzybankowej Informacji Gospodarczej-Dokumenty Zastrzeżone” zarządzany przez Bankową Regionalną Izbę Rozliczeniową z siedzibą w Bydgoszczy w zakresie niezbędnym dla postępowania w sprawie GI-DIS-K-411/48/02. W toku kontroli ustalono, iż podmiot kontrolowany został wyznaczony na centralnego dystrybutora nośników przez Krajową Izbę Rozrachunkową S.A. z siedzibą w Warszawie, która zawarła porozumienie ze Związkiem Banków Polskich z siedzibą w Warszawie w sprawie realizacji ogólnokrajowego systemu międzybankowej informacji gospodarczej. Stwierdzono ponadto, iż ww. podmiot pełni funkcję podmiotu zarządzającego

systemem Międzybankowej Informacji Gospodarczej - Dokumenty Zastrzeżone”, zaś administratorem kontrolowanego zbioru danych osobowych jest Związek Banków Polskich z siedzibą w Warszawie.

GI-DIS-K-411/63/02

Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej w Gliwicach

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiór danych o nazwie „Rejestr sprzedaży biletów miesięcznych” (zgłoszenie nr R 061554/99). W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie braku ewidencji wszystkich osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ponadto stwierdzono, że pracownikom dopuszczonym do obsługi systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych nie zostały wydane stosowne imienne upoważnienia.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-148/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych uchybień.

Ponadto, ustalenia dokonane w toku kontroli przekazano do Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych.

GI-DIS-K-411/64/02

Bank Przemysłowo-Handlowy PBK S.A. I Oddział w Gliwicach

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/551/01. Kontrolą objęto przetwarzanie przez Bank Przemysłowo-Handlowy PBK S.A. I Oddział w Gliwicach danych osobowych w zakresie niezbędnym dla postępowania GI-DS-430/551/01.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/65/02

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Kliniczny nr 1 z siedzibą w Zabrze

Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Kliniczny nr 1 z siedzibą w Zabrze. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych.

W związku z usunięciem w toku postępowania administracyjnego stwierdzonych uchybień przez podmiot kontrolowany, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-112/02 umarzającą postępowanie w przedmiotowej sprawie.

GI-DIS-K-411/66/02

Ministerstwo Zdrowia z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w związku z postępowaniem GI-DP-024/202/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Ministerstwo Zdrowia w zakresie niezbędnym dla wskazanego postępowania GI-DP-024/202/02, w tym zbiór danych osobowych o nazwie „Sekamed” (nr KR 015495). W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie nieadekwatności danych w stosunku do celu ich przetwarzania oraz przetwarzania bez podstawy prawnej danych osobowych kadry medycznej z wyższym wykształceniem zatrudnionej w publicznych placówkach opieki zdrowotnej.

Wyniki z kontroli przekazano do Departamentu Prawnego.

GI-DIS-K-411/67/02

Lasy Państwowe Nadleśnictwo Włodawa z siedzibą we Włodawie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Lasy Państwowe Nadleśnictwo Włodawa z siedzibą we Włodawie, w tym zbiór danych osobowych kandydatów do pracy oraz zbiór danych osobowych zatrudnionych pracowników. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-111/02 nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych uchybień.

GI-DIS-K-411/68/02

Andrzej Mikołajewicz Biuro Usługi Turystycznej „Czorsztyn” z siedzibą w Czorsztynie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych o nazwie „Baza danych klienta i kwaterodawcy” (zgłoszenie nr R 060560/99). W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku informacyjnego, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych

oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-184/02 nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych naruszeń.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych.

GI-DIS-K-411/69/02

Barbara Mikołajewicz Willa „Jasna” z siedzibą w Czorsztynie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych o nazwie „Baza danych klienta” (zgłoszenie nr 060905/99). W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie nieadekwatności danych w stosunku do celu ich przetwarzania oraz niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych.

W związku z dokonanymi ustaleniami, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-149/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych.

GI-DIS-K-411/70/02

Agencja Ochrony Mienia i Osób „Arsen” Sp. z o. o. z siedzibą w Pabianicach

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/85/02. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych pasażerów korzystających z przewozu bez ważnego lub właściwego dokumentu przewozowego oraz zbiór danych osobowych pracowników. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie nieokreślenia w umowie zawartej z przewoźnikami, którzy powierzyli przetwarzanie danych osobowych podmiotowi kontrolowanemu zakresu przetwarzania tych danych, braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym, organizacyjnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ponadto stwierdzono, że pracownikom dopuszczonym do obsługi systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych nie zostały wydane stosowne upoważnienia.

W przedmiotowej sprawie prowadzone jest postępowanie administracyjne w celu przywrócenia stanu zgodnego z prawem.

GI-DIS-K-411/71/02

PricewaterhouseCoopers Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych o nazwie „Baza klientów” (zgłoszenia nr R 10792/02). W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z usunięciem w toku postępowania administracyjnego stwierdzonych uchybień, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-154/02, umarzającą postępowanie w przedmiotowej sprawie.

GI-DIS-K-411/72/02

„Metro” Agencja Obrotu Nieruchomościami z siedzibą w Łodzi

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiór danych o nazwie „Interhouse Metro” (zgłoszenie nr R 000903/01). W jej toku nie stwierdzono uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych przez podmiot kontrolowany.

O dokonanych ustaleniach poinformowano Departament Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych.

GI-DIS-K-411/73/02

„1 to 1 Magic” Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie.

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy „1 to 1 Magic” Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji.

W związku z ustaleniem w toku kontroli, że podmiot kontrolowany nie przetwarza danych osobowych w zbiorach danych, które podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/74/02

Agencja Reklamowa „Radna W. Palczewski, D. Kiljański, A. Różycki spółka jawna” z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy ww. Agencja przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji.

W związku z ustaleniem w toku kontroli, że podmiot kontrolowany nie przetwarza danych osobowych w zbiorach danych, które podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/75/02

Migut Media Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy Migut Media Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. Kontrolą objęto również zbiór danych osobowych o nazwie „Bazy danych Laborpress” (nr KR 29300). Ustalono ponadto, iż podmiot kontrolowany prowadzi zbiór danych osobowych prenumeratorów wydawanych czasopism oraz zbiór danych osób odpowiedzialnych za zarządzanie, marketing, informatykę i finanse w przedsiębiorstwach, które są lub mogą być jej klientami. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku zgłoszenia zbioru danych osobowych do rejestracji oraz zmian w prowadzonym zbiorze danych osobowych.

W związku z usunięciem w toku postępowania administracyjnego stwierdzonych uchybień w zakresie przetwarzania danych osobowych, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-214/02 umarzającą postępowanie w przedmiotowej sprawie.

GI-DIS-K-411/76/02

Bakker Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Pruszkowie

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy Bakker Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Pruszkowie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

W związku z ustaleniem w toku kontroli, że podmiot kontrolowany nie przetwarza danych osobowych w zbiorach danych, które podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/77/02

Artegence Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolą objęto sprawdzenie, czy Artegence Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

W związku z ustaleniem w toku kontroli, że podmiot kontrolowany nie przetwarza danych osobowych w zbiorach danych, które podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/78/02

Axel Springer Kontakt Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy Axel Springer Kontakt Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

W toku kontroli stwierdzono, że podmiot kontrolowany przetwarza dane osobowe na zlecenie innych podmiotów na podstawie art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych tj. na podstawie umów powierzenia przetwarzania danych. Wobec ustalenia, iż Axel Springer Kontakt Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie nie przetwarza danych osobowych w zbiorach danych, które podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/79/02

BANCOM Centrum Telemarketingu Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy BANCOM Centrum Telemarketingu Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. W toku kontroli ustalono, iż podmiot kontrolowany przetwarza dane osobowe na zlecenie innych podmiotów na zasadzie art. 31 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych tj. w ramach umów powierzenia przetwarzania danych.

Wobec nie stwierdzenia uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych realizowanym przez BANCOM Centrum Telemarketingu Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie w zakresie objętym kontrolą, w przedmiotowej sprawie nie zostało wszczęte postępowanie administracyjne.

GI-DIS-K-411/80/02

BONG Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy BONG Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. W toku kontroli ustalono, że podmiot kontrolowany nie przetwarza danych klientów będących osobami fizycznymi, nie prowadzi ponadto zbioru kandydatów do pracy.

W związku z ustaleniem, że BONG Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie nie przetwarza, zarówno w zapisie papierowym, jak i w systemie informatycznym, danych osobowych w zbiorach danych, które podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu

Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/81/02

OCP Outsource Center Poland Sp. z o. o. z siedzibą w Pruszkowie

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy OCP Outsource Center Poland Sp. z o. o. z siedzibą w Pruszkowie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. W toku kontroli ustalono, że podmiot kontrolowany przetwarza, zarówno w zapisie papierowym, jak i w systemie informatycznym, dane osobowe swoich klientów w zbiorach danych, które podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. Stwierdzono ponadto, iż ww. podmiot jest administratorem danych przetwarzanych w zbiorze o nazwie „Najważniejsze Najmniejsze <Rośnijmy Razem>”. Zbiór ten został zgłoszony do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych przez IBS International Business Solutions Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie (poprzednia nazwa podmiotu kontrolowanego). Wobec powyższego stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełniania obowiązku zgłoszenia zmiany w zbiorze danych w zakresie oznaczenia podmiotu prowadzącego przedmiotowy zbiór.

W związku z tym, że podmiot kontrolowany usunął w toku postępowania wyjaśniającego stwierdzone uchybienia w procesie przetwarzania danych osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/82/02

IQ Marketing (Poland) Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy IQ Marketing (Poland) Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

W toku kontroli ustalono, że podmiot kontrolowany w ramach prowadzonej działalności nie prowadzi własnych zbiorów danych osobowych przetwarzanych w celach marketingowych, nie prowadzi ponadto zbioru kandydatów do pracy, a w ramach prowadzonej rekrutacji korzysta z firm doradztwa personalnego. W przypadku zawarcia umowy powierzenia danych osobowych w związku z prowadzeniem konkursu lub loterii ww. podmiot w drodze umowy zleca podwykonawcy prowadzenie takiej promocji.

W związku z ustaleniem, że IQ Marketing (Poland) Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie nie jest administratorem danych osobowych w rozumieniu ustawy o ochronie

danych osobowych przetwarzanych w zbiorach podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie zostało wszczęte postępowanie administracyjne.

GI-DIS-K-411/83/02

Canal + Cyfrowy Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy Canal + Cyfrowy Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Canal + Cyfrowy Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie o nazwach „SMB Web – System zarządzania Abonamentem Canal + / Cyfra +” oraz „Baza danych klientów Wizji TV”. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie nieadekwatności danych w stosunku do celu ich przetwarzania, podmiot kontrolowany poprzez kopiowanie dowodów tożsamości pozyskuje bowiem dane osobowe abonentów w zakresie szerszym niż określony w umowie o abonament.

W związku z dokonanymi ustaleniami, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-143/02, nakazującą Canal + Cyfrowy Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych.

Po ponownym rozpatrzeniu sprawy, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych decyzją GI-DEC-DIS-182/02 utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję.

GI-DIS-K-411/84/02

EURO RSCG Dialog Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy EURO RSCG Dialog Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

W toku kontroli ustalono, że EURO RSCG Dialog Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie nie przetwarza, zarówno w zapisie papierowym, jak i w systemie informatycznym, danych osobowych w zbiorach danych, które podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. W związku z powyższym w przedmiotowej sprawie nie zostało wszczęte postępowanie administracyjne.

GI-DIS-K-411/85/02

Buster Sp. z o. o. z siedzibą w Michałowicach

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy Buster Sp. z o. o. z siedzibą w Michałowicach przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają

zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. W toku kontroli ustalono, że podmiot kontrolowany przetwarza w zbiorach dane osobowe, zarówno w systemie informatycznym, jak i w niektórych przypadkach w zapisie papierowym, nie prowadzi zbioru kandydatów do pracy.

W toku kontroli stwierdzono, że podmiot kontrolowany przetwarza dane osobowe na zlecenie innych podmiotów na podstawie art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych tj. na podstawie umów powierzenia przetwarzania danych. Wobec ustalenia, że Buster Sp. z o. o. z siedzibą w Michałowicach nie jest administratorem danych osobowych w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w zbiorach podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/86/02

Leo Burnett Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie - Oddział PIN Direct

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy Spółka przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. W toku kontroli ustalono, że podmiot kontrolowany zajmuje się świadczeniem usług reklamowych, w ramach prowadzonej działalności nie dysponuje bazami klientów, zawierającymi dane osobowe, ponadto nie prowadzi zbioru kandydatów do pracy.

W związku z ustaleniem, że podmiot kontrolowany nie przetwarza, zarówno w zapisie papierowym, jak i w systemie informatycznym, danych osobowych w zbiorach danych, które podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/87/02

Quant Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiór o nazwie „Baza danych współpracowników i respondentów” (zgłoszenie nr R 001408/00) oraz zbiór pracowników Spółki. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku informacyjnego, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym, organizacyjnym oraz technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-169/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

GI-DIS-K-411/88/02

PTK CENTERTEL Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/100/01. Kontrolą objęto przetwarzanie przez PTK CENTERTEL Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie danych osobowych w zakresie dotyczącym postępowania w tej sprawie. W jej toku ustalono, że w zakresie objętym kontrolą podmiot kontrolowany nie przetwarza danych osobowych skarżącego.

O powyższych ustaleniach poinformowano Departament Skarg.

GI-DIS-K-411/89/02

Oligraf Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy Oligraf Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

W związku z ustaleniem, że podmiot kontrolowany nie przetwarza, zarówno w zapisie papierowym, jak i w systemie informatycznym, danych osobowych w zbiorach danych, które podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/90/02

Parallel Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy Parallel Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. W toku kontroli ustalono, że podmiot kontrolowany przetwarza, na podstawie umowy powierzenia, dane osobowe w zbiorze o nazwie „Baza danych Klubu Premium-Fiat Auto Poland”, którego administratorem jest Fiat Auto Poland S.A. z siedzibą w Bielsku Białej.

W toku kontroli nie stwierdzono uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych przez Parallel Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie.

GI-DIS-K-411/91/02

„Jedynka-Taxi” Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w celu sprawdzenia wykonania wniosków z kontroli GI-DIS-K-185/01. W toku kontroli ustalono, iż podmiot kontrolowany zaprzestał przetwarzania w systemie informatycznym danych osobowych pasażerów korzystających z jego usług w zakresie zarobkowego przewozu taksówkami.

W związku z usunięciem w toku postępowania administracyjnego stwierdzonych uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-109/02, umarzającą postępowanie w przedmiotowej sprawie.

W związku z dokonanymi w toku kontroli ustaleniami zaistniała konieczność przeprowadzenia kontroli w „EURO-TAXI” Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie.

GI-DIS-K-411/92/02

KUVERT Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Przyprostyni

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy KUVERT Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Przyprostyni przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

W związku z ustaleniem, że podmiot kontrolowany nie prowadzi zbiorów danych osobowych podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/93/02

Coloplast Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w celu sprawdzenia wykonania decyzji Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych GI-DEC-DIS-151/01. W toku kontroli ustalono, że Coloplast Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie usunęła uchybienia w procesie przetwarzania danych osobowych wskazane w ww. decyzji.

GI-DIS-K-411/94/02

Tompla Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Zakresem kontroli objęto ustalenie, czy Tompla Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przetwarza dane osobowe w zbiorach podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

W toku kontroli nie stwierdzono uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych realizowanym przez Tompla Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie w zakresie objętym kontrolą.

GI-DIS-K-411/95/02

WEBTEL Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy WEBTEL Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

W związku z ustaleniem, że podmiot kontrolowany w związku z prowadzoną działalnością nie przetwarza danych osobowych w zbiorach danych podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/96/02

WUNDERMAN Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy WUNDERMAN Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

W toku kontroli ustalono, że w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą polegającą na świadczeniu usług strategicznych i kreatywnych w zakresie reklamy oraz doradztwem w zakresie wykorzystywania baz danych, których właścicielami są klienci WUNDERMAN Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, podmiot ten nie prowadzi zbiorów danych osobowych.

Ustalono, iż podmiot kontrolowany jako administrator danych nie przetwarza danych osobowych w zbiorach osobowych podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w tym stanie rzeczy nie zostało wszczęte postępowanie administracyjne.

GI-DIS-K-411/97/02

Relationship Marketing Group Marcom Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy Relationship Marketing Group Marcom Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

W związku z ustaleniem, że podmiot kontrolowany nie prowadzi zbiorów danych osobowych podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/98/02

OgilvyOne Spółka z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy OgilvyOne Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

W toku kontroli nie stwierdzono uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych realizowanym przez podmiot kontrolowany w zakresie objętym kontrolą, w tym stanie rzeczy w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/99/02

Business Point Customer Interaction Center Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Zakresem kontroli objęto ustalenie, czy Business Point Customer Interaction Center Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. W toku kontroli ustalono, że Business Point Customer Interaction Center Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przetwarza dane osobowe na zlecenie innych podmiotów na zasadzie art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych tj. na podstawie umów powierzenia przetwarzania danych.

W związku z ustaleniem, że podmiot kontrolowany nie prowadzi zbiorów danych osobowych podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/100/02

Tequila Poland Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy Tequila Poland Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

W związku z ustaleniem, że podmiot kontrolowany nie prowadzi zbiorów danych osobowych podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/101/02

Pro Duct BBF Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy Pro Duct BBF Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. W toku kontroli nie

stwierdzono uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych realizowanym przez Pro Duct BBF Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie.

W związku z ustaleniem, że podmiot kontrolowany nie prowadzi zbiorów danych osobowych podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/102/02

Stowarzyszenie Architektów Polskich z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w celu sprawdzenia wykonania decyzji GI-DEC-DIS-11/01 wydanej przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z tym, że w toku postępowania wyjaśniającego jednostka kontrolowana usunęła stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/103/02

Polymus BTL Agencja Reklamowa Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy Polymus BTL Agencja Reklamowa Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiór o nazwie „Zbiór danych pracowników zewnętrznych” (zgłoszenie nr R 002106/00). W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku informacyjnego wobec pracowników promocji, niezgłoszenia do rejestracji prowadzonego zbioru danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z usunięciem w toku postępowania stwierdzonych uchybień Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-211/02 umarzającą postępowanie w przedmiotowej sprawie.

GI-DIS-K-411/104/02

Telepizza Poland Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Telepizzę Poland Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie w celu sprawdzenia wykonania wniosków z kontroli GI-DIS-K-411/126/01 i GI-DIS-K-411/170/01. W toku kontroli stwierdzono, że Telepizza Poland Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie usunęła uchybienia w procesie przetwarzania danych osobowych.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-127/02 umarzającą postępowanie w przedmiotowej sprawie.

GI-DIS-K-411/105/02

Wojewódzki Szpital Bródnowski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/56/02. Kontrolą objęto przetwarzanie przez Wojewódzki Szpital Bródnowski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej z siedzibą w Warszawie danych osobowych w zakresie wskazanego postępowania. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-207/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości. Ponadto, wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/106/01

Emerson Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy Emerson Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. W toku kontroli ustalono, iż podmiot kontrolowany przetwarza zbiór danych osobowych kandydatów do pracy pod nazwą „Kandydaci do pracy” (nr KR 056248).

W toku kontroli nie stwierdzono uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych realizowanym przez podmiot kontrolowany w zakresie objętym kontrolą, w tym stanie rzeczy w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/107/02

Instytut Marketingu i Komunikacji Inmark Sp. z o. o. z siedzibą w Poznaniu

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy Instytut Marketingu i Komunikacji Inmark Sp. z o. o. z siedzibą w Poznaniu przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. W toku kontroli ustalono, iż ww. podmiot przetwarza dane osobowe na zlecenie innych podmiotów na podstawie art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych tj. umów powierzenia przetwarzania danych osobowych.

W związku z ustaleniem, że podmiot kontrolowany nie jest administratorem danych osobowych w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w zbiorach podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/108/02

BTL Group Sp. z o. o. z siedzibą w Poznaniu

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy BTL Group Sp. z o. o. z siedzibą w Poznaniu przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. W toku kontroli ustalono, iż ww. podmiot przetwarza dane osobowe na zlecenie innych podmiotów na podstawie art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych tj. umów powierzenia przetwarzania danych osobowych.

W związku z ustaleniem, że podmiot kontrolowany nie jest administratorem danych osobowych w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w zbiorach podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/109/02

Axel Studio Stachowski-Urbaniak-Dembiński s. j. z siedzibą w Poznaniu

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy Axel Studio Stachowski-Urbaniak-Dembiński s. j. z siedzibą w Poznaniu przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. W toku kontroli ustalono, iż podmiot kontrolowany przetwarza dane osobowe na zlecenie innych podmiotów na podstawie art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych tj. umów powierzenia przetwarzania danych osobowych.

W związku z ustaleniem, że podmiot kontrolowany nie jest administratorem danych osobowych w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w zbiorach

podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/110/02

ART. FM Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy ART. FM Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

W toku kontroli nie stwierdzono uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych realizowanym przez podmiot kontrolowany w zakresie objętym kontrolą, w tym stanie rzeczy w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/111/02

Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. W toku kontroli ustalono, iż podmiot kontrolowany przetwarza dane osobowe na zlecenie innych podmiotów na podstawie art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych tj. umów powierzenia przetwarzania danych osobowych.

W związku z ustaleniem, że ww. podmiot nie jest administratorem danych osobowych w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w zbiorach podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/112/02

Społeczny Komitet Parkingowy w Warszawie

Kontrolą objęto przetwarzanie przez Społeczny Komitet Parkingowy w Warszawie danych osobowych użytkowników parkingu społecznie strzeżonego, położonego przy ul. Waliców 20 w Warszawie. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę danych osobowych.

W związku z usunięciem w toku postępowania administracyjnego uchybień dotyczących przetwarzania przez Społeczny Komitet Parkingowy w Warszawie danych osobowych użytkowników parkingu społecznie strzeżonego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-144/02 umarzającą postępowanie w przedmiotowej sprawie

GI-DIS-K-411/113/02

Polish Medical Mailing Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/184/02. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych o nazwie „Bad” (zgłoszenie nr R 000393/99) oraz zbiór danych osobowych pracowników. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie nieumieszczenia w ewidencji wszystkich osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ponadto stwierdzono, że pracownikom dopuszczonym do obsługi systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych nie zostały wydane stosowne upoważnienia. Ustalono, iż osoby, których dane są przetwarzane w zbiorze „Bad” uaktualniają swoje dane osobowe oraz korespondują z podmiotem kontrolowanym za pośrednictwem serwera Pharma Net, którym administruje MediNet Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, podmiot kontrolowany nie dokonał powierzenia przetwarzania danych osobowych we wskazanym zakresie MediNet Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie w drodze umowy zawartej zgodnie z art. 31 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-209/02 nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

Dokonane w toku kontroli ustalenia uzasadniły konieczność przeprowadzenia kontroli w „MediNet” Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie.

GI-DIS-K-411/114/01

C.C. Mailer Sp. z o. o. z siedzibą w Węgrzycach k / Krakowa

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy C.C. Mailer Sp. z o. o. z siedzibą w Węgrzycach k / Krakowa przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. W toku kontroli ustalono, iż podmiot kontrolowany przetwarza dane osobowe na zlecenie innych podmiotów na podstawie art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych tj. w drodze umów powierzenia przetwarzania danych osobowych.

W związku z ustaleniem, że podmiot kontrolowany nie jest administratorem danych osobowych w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w zbiorach podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/115/02

Eurodirect Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy Eurodirect Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku zgłoszenia zbioru danych osobowych do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, ustalono bowiem, iż ww. podmiot przetwarza dane osobowe w zbiorze o nazwie „Prenumerata - Sprzedaż Wysyłkowa”, nabytym w drodze umowy od „DM - Graf” Sp. z o. o. z siedzibą w Kawcu.

W związku z ustaleniem, iż Eurodirect Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie w toku postępowania wyjaśniającego usunęła stwierdzone uchybienie w procesie przetwarzania danych osobowych, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-229/02 umarzającą postępowanie w przedmiotowej sprawie.

GI-DIS-K-411/116/02

R.R. DONNELLEY EUROPE Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy R.R. DONNELLEY EUROPE Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. W toku kontroli ustalono, że podmiot kontrolowany prowadzi zbiory danych osobowych o nazwach „Baza klientów DPA” (nr KR 053174) oraz „Kandydaci do pracy w DPA” (nr KR 053152). Ustalono ponadto, iż ww. podmiot przetwarza dane osobowe na zlecenie innych podmiotów na podstawie art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych tj. w drodze umów powierzenia przetwarzania danych osobowych.

W toku kontroli nie stwierdzono uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych realizowanym przez podmiot kontrolowany w zakresie objętym kontrolą, w tym stanie rzeczy w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/117/02

„Wirtualna Polska” S.A. z siedzibą w Gdańsku Wrzeszczu

Kontrolę przeprowadzono w związku z pismem Prokuratury Rejonowej Kraków Podgórze, sygn. 4 Ds. 574/02. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych o nazwie „Wirtualna Polska” (nr KR 0050241) oraz zbiór danych osobowych pracowników. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia

obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-201/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych uchybień.

Ponadto, o dokonanych ustaleniach w zakresie dotyczącym postępowania w sprawie 4 Ds. 574/02 poinformowano Prokuraturę Rejonową Kraków Podgórze.

GI-DIS-K-411/118/02

Przedsiębiorstwo Poligraficzno Wydawnicze MODENA z siedzibą w Gdyni

Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Przedsiębiorstwo Poligraficzno Wydawnicze MODENA z siedzibą w Gdyni, w szczególności zbiór danych osobowych pracowników. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze, personalnym, organizacyjnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-170/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

GI-DIS-K-411/119/02

Główny Urząd Miar z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto ustalenie, czy Główny Urząd Miar przetwarza w zbiorach dane osobowe w związku z rozpatrywaniem skarg i wniosków, wydawaniem decyzji administracyjnych, prowadzeniem szkoleń i pobieraniem opłat za czynności urzędów administracji miar oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z usunięciem w toku postępowania administracyjnego stwierdzonych w trakcie kontroli uchybień przez jednostkę kontrolowaną, Generalny Inspektor Ochrony

Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-171/02 umarzającą postępowanie w przedmiotowej sprawie.

GI-DIS-K-411/120/02

DMS – Direct Marketing Services Sp. z o. o. z siedzibą w Poznaniu

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy DMS – Direct Marketing Services Sp. z o. o. z siedzibą w Poznaniu przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. W toku kontroli stwierdzono, iż podmiot kontrolowany przetwarza dane osobowe na zlecenie innych podmiotów na podstawie art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych tj. w drodze umów powierzenia przetwarzania danych.

W związku z ustaleniem, że podmiot kontrolowany nie jest administratorem danych osobowych w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w zbiorach podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/121/02

Bertelsmann Service Center Poland z siedzibą w Plewiskach

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy Bertelsmann Service Center Poland z siedzibą w Plewiskach przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. W toku kontroli stwierdzono, iż podmiot kontrolowany przetwarza dane osobowe na zlecenie innych podmiotów na podstawie art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych tj. w drodze umów powierzenia przetwarzania danych.

W związku z ustaleniem, że podmiot kontrolowany nie jest administratorem danych osobowych w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w zbiorach podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/122/02

Lasy Państwowe Nadleśnictwo Koszęcin z siedzibą w Koszęcinie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiory o nazwach „Rejestr dotyczący ochrony przyrody” (zgłoszenie nr R 068168/99), „Rejestr dotyczący urządzania lasów, ochrony terenów leśnych oraz pozyskiwania drewna” (zgłoszenie nr R 068208/99), „Rejestr dotyczący usług przewozowych” (zgłoszenie nr R 068172/99), „Rejestr dotyczący straży leśnej” (nr KR 50433), „Rejestr odbiorców naliczeń i płatności za czynsz mieszkalny, użytkowy oraz inne

opłaty związane z najmem lub dzierżawą” (nr KR 51552), „Rejestr skarg i wniosków” (nr KR 51367), „Rejestr kontrahentów za odbiór drzewa, zwierzyny leśnej i owoców leśnych (runo leśne)” (nr KR 55052), „Rejestr spraw przychodzących i wychodzących” (nr KR 50431) oraz „Rejestr podań, ofert pracy” (nr KR 51368). W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niewypełnienia obowiązków o charakterze organizacyjnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-191/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

GI-DIS-K-411/123/02

Komitet Badań Naukowych z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych osobowych. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych o nazwach „Finansowanie infrastruktury informatycznej – osoby kontaktowe” (zgłoszenie nr R 059410/99), „Lista prenumeratorów i odbiorców egzemplarzy gratisowych biuletynu KBN – Sprawy Nauki” (zgłoszenie nr R 059860/99), „Osoby kontaktowe w instytucjach zainteresowanych udziałem w VPR Badań, Rozwoju Technicznego i Prezentacji UE” (zgłoszenie nr R 054854/99), „Słowniki kierowników projektów badawczych” (zgłoszenie nr R 059404/99), „Baza raportów końcowych” (zgłoszenie nr R 059406/99) oraz zbiór danych osób zatrudnionych. W toku kontroli ustalono, iż Komitet Badań Naukowych powierzył Ośrodkowi Przetwarzania Informacji z siedzibą w Warszawie przetwarzanie danych osobowych w zbiorach o nazwach „Lista prenumeratorów i odbiorców egzemplarzy gratisowych biuletynu KBN - Sprawy Nauki” i „Słownik kierowników projektów badawczych”, nie zawarł jednak wymaganej w art. 31 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych umowy w tym zakresie. Stwierdzono ponadto uchybienia w zakresie niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-175/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

GI-DIS-K-411/124/02

Meiller Direct Sp. z o. o. z siedzibą w Katowicach

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy Meiller Direct Sp. z o. o. z siedzibą w Katowicach przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. W toku kontroli stwierdzono, iż podmiot kontrolowany przetwarza dane osobowe na zlecenie innych podmiotów na podstawie art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych tj. w drodze umów powierzenia przetwarzania danych.

W związku z ustaleniem, że podmiot kontrolowany nie jest administratorem danych osobowych w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w zbiorach podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/125/02

„Vadatus” Ochrona Mienia i Osób Ryszard Tambor z siedzibą w Katowicach

Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez „Vadatus” Ochrona Mienia i Osób z siedzibą w Katowicach. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku zgłoszenia Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych do rejestracji prowadzonego zbioru danych osobowych, przetwarzania bez podstawy prawnej danych osobowych szczególnie chronionych dotyczących pracowników, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym, organizacyjnym, personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ustalono ponadto, iż podmiot kontrolowany nie opracował ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-192/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych skierował do prokuratury zawiadomienie o popełnieniu przez osoby odpowiedzialne za przetwarzanie danych osobowych w zbiorach danych osobowych prowadzonych przez „Vadatus” Ochrona Mienia i Osób z siedzibą w Katowicach przestępstwa z art. 53 ustawy o ochronie danych osobowych.

GI-DIS-K-411/126/02

Consultronix S.A. z siedzibą w Krakowie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/184/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Consultronix S.A. z siedzibą w Krakowie,

w szczególności zbiorów danych osobowych o nazwie „Katalog” (zgłoszenie nr R 000033/02). W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełniania obowiązku zgłoszenia w ustawowym terminie zbioru danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z usunięciem w toku postępowania administracyjnego stwierdzonych w trakcie kontroli uchybień przez jednostkę kontrolowaną, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-167/02 umarzającą postępowanie w przedmiotowej sprawie.

Ponadto, o dokonanych ustaleniach w zakresie dotyczącym postępowania w sprawie GI-DS-430/184/02 poinformowano Departament Skarg.

GI-DIS-K-411/127/02 i GI-DIS-K-411/151/02

Agnieszka Rzepkowska „ARKADIA” z siedzibą w Łodzi i JJ direct Sp. z o. o. z siedzibą w Otwocku

Kontrolę przeprowadzono na skutek skarg GI-DS-430/177/02 i GI-DS-430/193/02. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych o nazwie „ARKADIA” (zgłoszenie nr R 000211/02). Jak ustalono, Pani Agnieszka Rzepkowska prowadząca działalność gospodarczą pod firmą „ARKADIA” z siedzibą w Łodzi powierzyła JJ direct Sp. z o. o. z siedzibą w Otwocku przetwarzanie danych osobowych w ww. zbiorze. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych, braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W przedmiotowej sprawie prowadzone jest postępowanie administracyjne mające na celu przywrócenie stanu zgodnego z prawem.

GI-DIS-K-411/128/02

UPC Telewizja Kablowa Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/107/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych o nazwach „Baza Danych klientów UPC Telewizja Kablowa Sp. z o. o.” (nr KR 43293) i „Medialna baza danych klientów PTK Operator Sp. z o. o.” (zgłoszenie nr R 002179/00) oraz zbiór danych osobowych pracowników. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełniania obowiązku zgłoszenia zmiany w zbiorze danych osobowych w przedmiocie nazwy i adresu podmiotu kontrolowanego oraz niewypełnienia

obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami zaistniała konieczność przeprowadzenia kontroli w UPC Telewizja Kablowa Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie Oddział w Katowicach.

GI-DIS-K-411/129/02

Volkswagen Leasing Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w związku ze skargą GI-DS-430/181/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Volkswagen Leasing Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, w szczególności zbiór danych osobowych o nazwie „Dane naszych klientów” (nr KR 0000010). W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku zgłoszenia do rejestracji zbioru danych osobowych, nieadekwatności zakresu zbieranych danych w stosunku do celu ich przetwarzania oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-227/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

GI-DIS-K-411/130/02

W. Z. Eurocopert Sp. z o. o. z siedzibą w Szczecinku

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy W. Z. Eurocopert Sp. z o. o. z siedzibą w Szczecinku przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

W związku z ustaleniem, że podmiot kontrolowany nie jest administratorem danych osobowych w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w zbiorach podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/131/02

Bertelsmann Media Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/57/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Bertelsmann Media Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie przetwarzania danych osobowych bez podstawy prawnej.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-173/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych. Po ponownym rozpatrzeniu sprawy, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych decyzją GI-DEC-DIS-208/02 utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję.

GI-DIS-K-411/132/02

EURO TAXI Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w związku z kontrolami GI-DIS-K-411/185/01 i GI-DIS-K-411/91/02. Kontrolą objęto zbiór osób korzystających z usług ww. podmiotu w zakresie zarobkowego przewozu taksówkami oraz zbiór danych osobowych osób zatrudnionych. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym, organizacyjnym i technicznym.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-206/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych.

GI-DIS-K-411/136/02

Bank Handlowy S.A. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skarg GI-DS-430/250/02 i GI-DS-430/202/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Bank Handlowy S.A. z siedzibą w Warszawie. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych, nie umieszczono w ewidencji wszystkich osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/138/02

Wojewódzki Oddział Służby Ochrony Zabytków Województwa Kujawsko - Pomorskiego z siedzibą w Toruniu Delegatura we Włocławku

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/246/02. Kontrolą objęto przetwarzanie danych osobowych w zakresie niezbędnym dla wskazanego postępowania GI-DS-430/246/02. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie nieadekwatności danych w stosunku do celu ich przetwarzania.

W związku z tym, że w toku postępowania wyjaśniającego jednostka kontrolowana usunęła stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/139/02

Urząd Miasta Rypin z siedzibą w Rypinie

Kontrolę przeprowadzono na skutek pisma Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Departamentu Kontroli, Skarg i Wniosków oraz w związku z postępowaniem w sprawie GI-DIS-K-411/361/00. Kontrolą objęto zbiór danych osób, które złożyły dokumenty w odpowiedzi na ogłoszenie ww. podmiotu o poszukiwaniu kandydatów na stanowisko Prezesa Rypińskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o. o. z siedzibą w Rypinie. W toku kontroli nie stwierdzono naruszeń w procesie przetwarzania danych osobowych realizowanym przez Urząd Miasta Rypin.

GI-DIS-K-411/140/02

Ministerstwo Infrastruktury z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w związku z postępowaniem GI-DP-430/3/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Ministerstwo Infrastruktury w zakresie niezbędnym dla postępowania prowadzonego w tej sprawie. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku zgłoszenia zbioru danych osobowych do rejestracji, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z usunięciem przez jednostkę kontrolowaną w toku postępowania administracyjnego stwierdzonych w trakcie kontroli uchybień, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-198/02 umarzającą postępowanie w przedmiotowej sprawie. Ponadto, o dokonanych ustaleniach w zakresie dotyczącym postępowania w sprawie GI-DP-430/3/02 poinformowano Departament Prawny.

W związku z dokonanymi ustaleniami zaistniała konieczność przeprowadzenia czynności kontrolnych w Głównym Inspektoracie Lotnictwa Cywilnego z siedzibą w Warszawie.

GI-DIS-K-411/141/02

„Klub Wakacyjny” Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez „Klub Wakacyjny” Sp. o. o. z siedzibą w Warszawie. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku zgłoszenia do rejestracji zbioru danych osobowych,

niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych, niewypełnienia obowiązku informacyjnego, braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym, formalnym, organizacyjnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-230/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych.

Ponadto, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych skierował do prokuratury zawiadomienie o popełnieniu przez osoby odpowiedzialne za przetwarzanie danych osobowych w zbiorach danych osobowych prowadzonych przez „Klub Wakacyjny” Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przestępstw określonych w dyspozycji art. 52 i art. 53 ustawy o ochronie danych osobowych

GI-DIS-K-411/143/02

DOMINET S.A. z siedzibą w Piasecznie

Kontrolą objęto zbiory danych osobowych o nazwach „POLISA.DBF” (nr KR 011375), „KLIENT.DBF, KORESP.DBF, KLPRACA.DBF” (nr KR 013105) oraz zbiorów danych osób zatrudnionych i zbiorów danych osobowych kandydatów do pracy. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie przetwarzania bez podstawy prawnej danych osobowych szczególnie chronionych, dotyczących pracowników oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-210/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

GI-DIS-K-411/144/02

Centrum Sztuki Studio im. S. I. Witkiewicza z siedzibą w Warszawie

Kontrolą objęto zbiór danych osobowych pracowników oraz zbiorów danych osobowych widzów, którzy zakupili promocyjną kartę teatralną i wypełnili kupon rejestracyjny. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie przetwarzania bez podstawy prawnej danych szczególnie chronionych dotyczących pracowników, w szczególności danych dotyczących skazań i orzeczeń o ukaraniu, braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-210/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

GI-DIS-K-411/145/02

Urząd Miejski w Jeleniej Górze

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/196/02. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych o nazwie „Zbiór arkuszy organizacyjnych placówek oświatowych na dany rok szkolny” (zgłoszenie nr R 000302/02). W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych, braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym, formalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ponadto stwierdzono, że pracownikom dopuszczonym do obsługi systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych nie zostały wydane stosowne upoważnienia.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-235/02, nakazującą Gminie Jelenia Góra z siedzibą w Jeleniej Górze usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

GI-DIS-K-411/146/02

Prokuratura Rejonowa w Rybniku

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/524/01. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Prokuraturę Rejonową w Rybniku w zakresie niezbędnym dla postępowania prowadzonego we wskazanej sprawie.

Ustalenia dokonane w toku kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/147/02

Iberia Motor Company S.A. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/570/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych o nazwie „Zbiór klientów Iberia Motor Company S.A.” (zgłoszenie nr R 000933/00), „Strona internetowa Iberia Motor Company S.A. (www.seat.pl)” (zgłoszenie nr R 000637/02) oraz zbiór osób zatrudnionych. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie przetwarzania bez podstawy prawnej danych osobowych szczególnie chronionych dotyczących pracowników, niedopełnienia obowiązku informacyjnego oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym i technicznym, określonych w

przepisach wykonawczych do ustawy, a także nie określenia w umowie zawartej z podmiotem, któremu powierzono przetwarzanie danych osobowych, zakresu przetwarzania danych.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-218/02 usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

GI-DIS-K-411/148/02

UPC Telewizja Kablowa Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie Oddział w Katowicach

Kontrolę przeprowadzono w związku z postępowaniem w sprawie GI-DIS-K-411/128/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez UPC Telewizję Kablową Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie Oddział w Katowicach. Kontrolą objęto system informatyczny i jego zabezpieczenia oraz Ogólnopolskie Biuro Obsługi Klienta. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z usunięciem przez podmiot kontrolowany w toku postępowania administracyjnego stwierdzonych uchybień, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-24/03 umarzającą postępowanie w przedmiotowej sprawie.

GI-DIS-K-411/152/02

Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej z siedzibą w Łodzi

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami zaistniała konieczność przeprowadzenia kontroli na Stanowiskach Kierowania Powiatowych lub Miejskich Komend Państwowej Straży Pożarnej.

GI-DIS-K-411/153/02

Galeria Centrum Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Galerię Centrum Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie w celu otwarcia karty kredytowej lub udzielenia kredytu klientom. W toku kontroli ustalono, iż przetwarzanie danych osobowych przez podmiot

kontrolowany odbywa się według procedur ustalonych przez Cetelem Polska Expansion S.A. z siedzibą w Warszawie.

W związku z dokonanymi ustaleniami zaistniała konieczność przeprowadzenia kontroli w Cetelem Polska Expansion S.A. z siedzibą w Warszawie.

GI-DIS-K-411/154/02

Interia.pl. S.A. z siedzibą w Krakowie

Kontrolę przeprowadzono w związku z postępowaniem GI-DP-024/619/02. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych o nazwie „Zbiór danych osobowych Interia.pl.” (nr KR 053507). W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z usunięciem przez jednostkę kontrolowaną w toku postępowania administracyjnego stwierdzonych w trakcie kontroli uchybień, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-213/02, umarzającą postępowanie w przedmiotowej sprawie.

GI-DIS-K-411/155/02

Bank Handlowy S.A. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/250/02. Kontrolą objęto przetwarzanie przez Bank Handlowy S.A. z siedzibą w Warszawie danych osobowych w zakresie niezbędnym dla postępowania w sprawie GI-DS-430/250/02. W wyniku przeprowadzenia czynności kontrolnych nie stwierdzono uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych realizowanym przez podmiot kontrolowany.

O dokonanych ustaleniach poinformowano Departament Skarg.

GI-DIS-K-411/156/02

Lubuskie Przedsiębiorstwo Handlowe „Merkur” Sp. z o. o. z siedzibą we Wrocławiu

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych o nazwie „Klienci L.P.H. <Merkur>” (zgłoszenie nr 001751/01) oraz zbiór osób zatrudnionych. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z usunięciem w toku postępowania administracyjnego stwierdzonych w trakcie kontroli uchybień przez jednostkę kontrolowaną, Generalny Inspektor Ochrony

Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-221/02 umarzającą postępowanie w przedmiotowej sprawie.

O wynikach kontroli poinformowano Departament Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych.

GI-DIS-K-411/157/02

Volksbank Leasing Polska S.A. z siedzibą we Wrocławiu

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/181/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Volksbank Leasing Polska S.A. z siedzibą we Wrocławiu, w szczególności danych osobowych osób zatrudnionych, współpracowników oraz klientów. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie przetwarzania danych osobowych szczególnie chronionych pracowników, niedopełnienia obowiązku zgłoszenia do rejestracji zbioru danych osobowych, nieadekwatności danych w stosunku do celu ich przetwarzania oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym, personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ponadto stwierdzono, że pracownikom dopuszczonym do obsługi systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych nie zostały wydane stosowne upoważnienia.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-212/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych.

GI-DIS-K-411/158/02

MediNet Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez MediNet Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, w szczególności zbiorów danych osobowych użytkowników serwisu PharmaNet oraz zbiorów pracowników ww. podmiotu. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku zgłoszenia do rejestracji prowadzonego zbioru danych osobowych, braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych, niedopełnienia obowiązku informacyjnego, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym, organizacyjnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ponadto stwierdzono, że pracownikom dopuszczonym do obsługi systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych nie zostały wydane stosowne upoważnienia.

W przedmiotowej sprawie prowadzone jest postępowanie administracyjne.

GI-DIS-K-411/159/02

Falck Sezam Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych o nazwie „Falck” (zgłoszenie nr R 049680/99), zbiór danych osób zatrudnionych w ww. Spółce oraz zbiór kandydatów do pracy. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie przetwarzania bez podstawy prawnej danych szczególnie chronionych dotyczących pracowników, którzy nie posiadają licencji pracownika ochrony, w szczególności danych o karalności, niedopełnienia obowiązku zgłoszenia do rejestracji zbioru danych osobowych kandydatów do pracy oraz zmian w prowadzonych rejestrach danych osobowych, a także niewypełnienia obowiązków o charakterze organizacyjnym, personalnym, formalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ustalono ponadto, iż do ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych nie wpisano identyfikatorów użytkowników systemów informatycznych służących do przetwarzania danych osobowych.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-238/02 nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

Ponadto, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych skierował do prokuratury zawiadomienie o popełnieniu przez osoby odpowiedzialne za przetwarzanie danych osobowych w zbiorach danych osobowych prowadzonych przez Falck Sezam Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przestępstwa z art. 53 ustawy o ochronie danych osobowych.

GI-DIS-K-411/160/02

ELVIA Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych o nazwie „Dane osobowe osób ubezpieczonych, dla których assistance prowadzi ELVIA Sp. z o. o.” (zgłoszenie nr R 000369/00), zbiór, w którym przetwarzane są dane osobowe likwidatorów szkód oraz zbiór danych osobowych pracowników. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie przetwarzania bez podstawy prawnej danych osobowych dotyczących karalności pracowników, niedopełnienia obowiązku zgłoszenia do rejestracji prowadzonego zbioru danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ponadto stwierdzono, że pracownikom dopuszczonym do obsługi systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych nie zostały wydane stosowne upoważnienia.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-10/03, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

GI-DIS-K-411/161/02

QXL Poland Sp. z o. o. z siedzibą w Poznaniu

Kontrolą objęto zbiór danych osobowych o nazwie „Zbiór korzystających ze stron internetowych Allegro” (zgłoszenie nr R 002390/00) oraz zbiór danych osobowych zatrudnionych pracowników. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze organizacyjnym, personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ponadto stwierdzono, że pracownikom dopuszczonym do obsługi systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych nie zostały wydane stosowne upoważnienia.

W przedmiotowej sprawie prowadzone jest postępowanie administracyjne.

GI-DIS-K-411/162/02

Dem'a Promotion Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Konstancinie - Jeziornej

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych o nazwie : „Zbiór Danych Osobowych osób zainteresowanych prowadzeniem i obsługą promocji dla klientów Dem'a Promotion Polska Sp. z o. o.” (zgłoszenie nr R 084855/99) oraz zbiór danych osobowych pracowników. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym, personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-220/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych.

Ponadto, o dokonanych ustaleniach poinformowano Departament Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych.

GI-DIS-K-411/163/02

„Wybrzeże” Sergiusz Fiodorow z siedzibą w Gdyni

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych zgłoszony przez Pana Sergiusza

Fiodrowa prowadzącego działalność pod firmą „Wybrzeże” z siedzibą w Gdyni do rejestracji w dniu 15 grudnia 1999 r. (zgłoszenie nr 069830/99). W toku kontroli ustalono, iż podmiot kontrolowany zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej wskazanej w ww. zgłoszeniu do rejestracji zbiorów danych osobowych.

GI-DIS-K-411/164/02

C&T Marine Consultans CO LTD Sp. z o. o. z siedzibą w Gdyni

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych pracowników oraz zbiór danych osobowych o nazwie „Rejestr osób, którym administrator reprezentujący pracodawcę i działający w jego imieniu, zamierza zaproponować pracę na statkach” (zgłoszenie nr R 069585/99). W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonаныmi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-234/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

Ponadto o ustaleniach dokonanych w toku kontroli poinformowano Departament Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych.

GI-DIS-K-411/165/02

Scan Holiday Travel Sp. z o. o. z siedzibą w Poznaniu

Kontrolę przeprowadzono w związku z pismem Sądu Okręgowego w Warszawie Wydział III Cywilny. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych o nazwie „Scan Holiday – adresy Klientów” (nr KR 042513) oraz zbiór danych osobowych osób zatrudnionych. W toku kontroli stwierdzono, iż ww. podmiot przetwarza bez podstawy prawnej dane osobowe kandydatów do pracy, pomimo, że niektóre z osób ubiegających się o zatrudnienie nie wyraziły zgody na przetwarzanie ich danych w celu rekrutacji. Ustalono ponadto, iż podmiot kontrolowany nie dopełnił obowiązku zawarcia umowy z podmiotem, któremu powierzył przetwarzanie danych osobowych swoich klientów, tym samym nie został określony cel i zakres przetwarzania danych osobowych. Stwierdzono ponadto uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku informacyjnego, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-21/03, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

Ponadto, o dokonanych w toku kontroli ustaleniach poinformowano Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział III Cywilny.

GI-DIS-K-411/166/02

Urząd Gminy Warszawa – Centrum

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/419/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Urząd Gminy Warszawa – Centrum w zakresie niezbędnym dla postępowania prowadzonego w sprawie GI-DS-430/419/02. W toku kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie przetwarzanych danych osobowych.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/167/02

Polskie Linie Lotnicze LOT S.A. z siedzibą w Warszawie

Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Polskie Linie Lotnicze LOT S.A. z siedzibą w Warszawie, w tym zbiory o nazwach: „Ewidencja uczestników programu LOT Voyager” (nr KR 037637), „Ewidencja pasażerów - respondentów badań marketingowych” (nr KR 053965) i „Mój profil” (nr KR 054473) oraz zbiory danych osobowych pracowników, osób wykonujących swoje czynności na podstawie umów cywilnoprawnych oraz kandydatów do pracy. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku informacyjnego oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ustalono ponadto, iż ewidencja osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych w systemie informatycznym jest niewystarczająca pod względem zakresu określonego w przepisach wykonawczych do ustawy.

W przedmiotowej sprawie prowadzone jest postępowanie administracyjne.

GI-DIS-K-411/168/02

Starostwo Powiatu Wołomińskiego z siedzibą w Wołominie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych o nazwie „Dziennik Ewidencji Robót” (zgłoszenie nr R 064613/99) oraz zbiór danych osobowych osób zatrudnionych i kandydatów do pracy. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych,

braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym, organizacyjnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ponadto stwierdzono, że pracownikom dopuszczonym do obsługi systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych nie zostały wydane stosowne upoważnienia.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-18/03, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości. Ponadto, o dokonanych w toku kontroli ustaleniach poinformowano Departament Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych.

GI-DIS-K-411/169/02

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej z siedzibą w Lubaniu

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej z siedzibą w Lubaniu, w szczególności zbiór danych osobowych o nazwie „Zbiór danych osobowych Terenowego Rejestru Usług Medycznych” (zgłoszenie nr R 065354/99), zbiór danych osób korzystających z usług medycznych Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej z siedzibą w Lubaniu oraz zbiór danych osób zatrudnionych. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym, organizacyjnym, personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ponadto stwierdzono, że pracownikom dopuszczonym do obsługi systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych nie zostały wydane stosowne upoważnienia.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-20/03, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

O dokonanych w toku kontroli ustaleniach poinformowano Departament Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych.

GI-DIS-K-411/170/02

Nadleśnictwo Wichrowo z siedzibą w Wichrowie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Nadleśnictwo

Wichrowo, w szczególności zbiór danych osobowych pracowników. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie przetwarzania bez podstawy prawnej danych szczególnie chronionych dotyczących pracowników, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych, braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym, organizacyjnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-215/02, nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

GI-DIS-K-411/171/02

Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy z siedzibą w Elblągu

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy z siedzibą w Elblągu, w szczególności zbiory danych osobowych o nazwach „Bank danych o dzieciach” (zgłoszenie nr R 025630/99) i „Kandydaci na rodziców adopcyjnych, zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka” (zgłoszenie nr R 025636/99). W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie przetwarzania bez podstawy prawnej danych osobowych szczególnie chronionych dotyczących pracowników oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z usunięciem przez jednostkę kontrolowaną stwierdzonych w toku kontroli uchybień, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/172/02

„PERFEKT” Anna Karwacka Biuro Nieruchomości z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek informacji przekazanej przez Inspekcję Handlową. Kontrolą objęto dane osobowe klientów oraz osób zatrudnianych na podstawie umów cywilno – prawnych.

W toku kontroli nie stwierdzono uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych w zakresie objętym kontrolą, zatem w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/173/02

De Agostini Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych o nazwie „De Agostini” (nr KR 7940), „Zbiór danych o potencjalnych czytelnikach De Agostini” (nr KR 44520), „Ewidencja klientów De Agostini Polska” (nr KR 30338) oraz zbiór osób zatrudnionych i kandydatów do pracy. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku informacyjnego, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ustalono ponadto, iż podmiot kontrolowany powierzył przetwarzanie danych w ww. zbiorze Call Center Poland S.A. z siedzibą w Warszawie.

W związku z dokonanymi ustaleniami zaistniała konieczność przeprowadzenia kontroli w Call Center Poland S.A. z siedzibą w Warszawie i w ImageDoc Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie.

GI-DIS-K-411/174/02

De Agostini Atlas Sp. z o. o. w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez De Agostini Atlas Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, w tym zbiór danych osobowych o nazwie „Ewidencja klientów De Agostini Atlas” (zgłoszenie nr 001107/01) oraz zbiór osób zatrudnionych. W jej toku stwierdzono, iż podmiot kontrolowany powierzył przetwarzanie w ww. zbiorze danych osobowych Call Center Poland S.A. z siedzibą w Warszawie oraz ImageDoc Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie.

W związku z dokonanymi ustaleniami zaistniała konieczność przeprowadzenia kontroli w Call Center Poland S.A. z siedzibą w Warszawie i w ImageDoc Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie.

GI-DIS-K-411/175/02

Recon Direct Sales Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/269/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Recon Direct Sales Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym, formalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ponadto stwierdzono, że pracownikom dopuszczonym do obsługi

systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych nie zostały wydane stosowne upoważnienia.

W związku z dokonanymi ustaleniami, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-9/03 nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

Ponadto, wnioski z kontroli w zakresie niezbędnym dla postępowania GI-DS-430/269/02 przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/176/02

Netia Telekom Warszawa S.A. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/109/01. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Netia Telekom Warszawa S.A. z siedzibą w Warszawie, w tym zbiór o nazwie „Baza Abonentów Netia Telekom Warszawa S.A.” (nr KR 008253). W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niewypełnienia obowiązków o charakterze organizacyjnym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-17/03 nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych.

GI-DIS-K-411/177/02

Bank Zachodni WBK S.A. z siedzibą w Wrocławiu

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/347/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Bank Zachodni WBK S.A. z siedzibą we Wrocławiu w zakresie niezbędnym dla postępowania we wskazanej sprawie.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/178/02

„PMC Barbara Mróz” z siedzibą we Wrocławiu

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych oraz w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/177/02. Kontrolą objęto zbiór danych osobowych o nazwie „Baza danych kandydatów do pracy Personel Management Consulting PMC s.c.” (zgłoszenie nr R 068928/99), zbiór danych osobowych kandydatów poszukujących pracy za pośrednictwem „PMC Barbara Mróz” oraz zbiór danych osobowych pracowników zatrudnionych przez ww. przedsiębiorcę.

W toku kontroli nie stwierdzono uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych realizowanym przez podmiot kontrolowany w zakresie objętym kontrolą.

GI-DIS-K-411/179/02

Finplus Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skarg GI-DS-430/538/01, GI-DS-430/634/01 i GI-DS-430/391/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Finplus Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie. Ustalono, iż w zakresie udzielania kredytów administratorem danych osobowych jest ING Bank Śląski S.A. z siedzibą w Katowicach. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie nieadekwatności danych w stosunku do celu ich przetwarzania, niedopełnienia obowiązku zapewnienia szczególnej staranności w celu ochrony interesów, których dane dotyczą, braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze organizacyjnym, personalnym, technicznym i formalnym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z dokonanymi ustaleniami zaistniała konieczność przeprowadzenia czynności kontrolnych w ING Bank Śląski S.A. z siedzibą w Katowicach.

GI-DIS-K-411/180/02

MediaOne Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiór danych osób zatrudnionych w MediaOne Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym, formalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W związku z tym, że w toku postępowania wyjaśniającego jednostka kontrolowana usunęła stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/181/02

„Alfa” Sp. z o. o. z siedzibą w Mysłowicach

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia, czy „Alfa” Sp. z o. o. z siedzibą w Mysłowicach przetwarza w zbiorach dane osobowe oraz, czy zbiory te podlegają zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

W związku z ustaleniem, że podmiot kontrolowany nie jest administratorem danych osobowych w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w zbiorach

podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/182/02

Przedsiębiorstwo Handlu i Usług „Alfa” z siedzibą w Mysłowicach

Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Przedsiębiorstwo Handlu i Usług „Alfa” z siedzibą w Mysłowicach. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie przetwarzania bez podstawy prawnej danych osobowych szczególnie chronionych dotyczących pracowników, w tym danych o karalności, niedopełnienia obowiązku zgłoszenia do rejestracji prowadzonego zbioru danych osobowych, braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze organizacyjnym, personalnym, technicznym i formalnym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ponadto stwierdzono, że pracownikom dopuszczonym do obsługi systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych, nie zostały wydane stosowne upoważnienia.

W przedmiotowej sprawie wszczęto postępowanie administracyjne w celu przywrócenia stanu zgodnego z prawem.

GI-DIS-K-411/183/02

Śląska Regionalna Kasa Chorych z siedzibą w Katowicach

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Śląską Regionalną Kasę Chorych z siedzibą w Katowicach, w szczególności zbiór danych osobowych o nazwie „Deklaracja przystąpienia do podstawowej opieki zdrowotnej” (nr KR 29214), „Baza danych systemu START” (nr KR 16147), „Zbiór danych – ewidencja osób zgłaszających wnioski na przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze” (nr KR 19239), „Osoby ubezpieczone wnioskujące o leczenie sanatoryjne” (nr KR 19252), „Ewidencja lekarzy wystawiających wnioski na przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze” (nr KR 35071), „Ewidencja lekarzy, którzy podpisali umowę ze Śląską Regionalną Kasą Chorych w sprawie refundacji recept” (nr KR 35088), „Ewidencja lekarzy wydających skierowania na leczenie sanatoryjne” (zgłoszenie nr 014840/99) oraz „Skargi i wnioski” (nr KR 55446). W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niewypełnienia obowiązków o charakterze organizacyjnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych.

GI-DIS-K-411/184/02 i GI-DIS-K-411/211/02

Beverly Hills Video S.A. z siedzibą w Warszawie i Beverly Hills Video S.A. wypożyczalnia nr 5 z siedzibą w Gdańsku

Kontrolę przeprowadzono w związku z postępowaniem prowadzonym w sprawie GI-DP-024/899/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Beverly Hills Video S.A. z siedzibą w Warszawie, w tym zbiór o nazwie „Baza danych klientów sieci wypożyczalni video Beverly Hills Video S.A.” (nr KR 7554) oraz zbiór danych osób zatrudnionych. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niewypelnienia obowiązków o charakterze personalnym, formalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ponadto stwierdzono, że pracownikom dopuszczonym do obsługi systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych nie zostały wydane stosowne upoważnienia.

W przedmiotowej sprawie prowadzone jest wszczęto postępowanie administracyjne.

GI-DIS-K-411/185/02

„Luksus” Agencja Nieruchomości z siedzibą w Piasecznie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez „Luksus” Agencję Nieruchomości z siedzibą w Piasecznie, w szczególności zbiór danych osobowych o nazwie „Luksus – Nieruchomości” (zgłoszenie nr R 000862/02) oraz zbiór pracowników. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku informacyjnego wobec klientów Agencji.

W związku z tym, że w toku postępowania wyjaśniającego jednostka kontrolowana usunęła stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego. Ponadto, wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych.

GI-DIS-K-411/186/02

Świat Sprzedaży Wysyłkowej – Centrum Parapsychologii Stosowanej Sp. z o. o. z siedzibą we Wrocławiu

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/359/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Świat Sprzedaży Wysyłkowej – Centrum Parapsychologii Stosowanej Sp. z o. o. z siedzibą we Wrocławiu, w tym zbiór danych osobowych o nazwie „SSW-Klienci” (nr KR 0531180) oraz zbiór danych osobowych pracowników. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku

informacyjnego wobec klientów oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

O powyższych ustaleniach, w zakresie niezbędnym dla postępowania GI-DS-430/359/02 poinformowano Departament Skarg.

GI-DIS-K-411/187/02

Dom Mistycznego Serca Sp. z o. o. z siedzibą we Wrocławiu

Kontrolę przeprowadzono w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/186/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Dom Mistycznego Serca Sp. z o. o. z siedzibą we Wrocławiu, w tym zbiór o nazwie „SSW-Klienci” (nr KR 53118). W jej toku ustalono, iż w ww. zbiorze przetwarzane są zarówno dane osobowe klientów Domu Mistycznego Serca Sp. z o. o. z siedzibą we Wrocławiu, jak i dane osobowe klientów Świata Sprzedaży Wysyłkowej - Centrum Parapsychologii Stosowanej Sp. z o. o. z siedzibą we Wrocławiu, która świadczy na rzecz podmiotu kontrolowanego usługi polegające na informatycznym opracowywaniu danych. Zawarta pomiędzy wskazanymi podmiotami umowa kooperacyjna nie określa jednak celu i zakresu przetwarzania danych osobowych. W toku kontroli stwierdzono ponadto uchybienia w zakresie braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych, niezgłoszenia do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych zbioru danych o nazwie „SSW – Klienci” oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym, personalnym i technicznym określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ponadto stwierdzono, że pracownikom dopuszczonym do obsługi systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych nie zostały wydane stosowne upoważnienia.

W przedmiotowej sprawie prowadzone jest postępowanie administracyjne w celu wydania decyzji nakazującej usunięcie stwierdzonych uchybień.

GI-DIS-K-411/188/02

BRE Bank S.A. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w celu sprawdzenia wykonania decyzji Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych GI-DEC-DS-110/02/383 nakazującej BRE Bankowi S.A. z siedzibą w Warszawie usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osób zawierających przez internet umowy o prowadzenie bankowego rachunku oszczędnościowego w mBanku-Bankowość Detaliczna pozyskiwanych poprzez kopiowanie dowodów tożsamości. Materiał dowodowy zebrany w jej toku stanowił podstawę do uznania, że BRE Bank S.A. z siedzibą w Warszawie wykonał zalecenia zawarte w decyzji Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych GI-DEC-DS-110/02/383. W toku

kontroli ustalono, iż całokształtem obsługi m-Banku zajmuje się Oddział Bankowości Detalicznej z siedzibą w Łodzi.

W związku z dokonanymi ustaleniami zaistniała konieczność przeprowadzenia kontroli w BRE Banku S.A. Oddział Bankowości Detalicznej z siedzibą w Łodzi.

Wnioski z kontroli w zakresie postępowania GI-DS-430/608/02 przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/189/02

Provident Polska S.A. z siedzibą w Warszawie

Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Provident Polska S.A. z siedzibą w Warszawie, w tym zbiory o nazwach: „Zbiór danych osobowych potencjalnych klientów” (nr KR 054959), „Zbiór danych osobowych potencjalnych agentów” (nr KR 054963), „Paid up customers” - Zbiór danych osobowych klientów, którzy spłacili pożyczki zaciągnięte od Provident Polska S.A. (nr KR 042713), „Current customers” - zbiór danych zawierających dane osób, z którymi Provident Polska S.A. łączy stosunek prawny wynikający z zawartej umowy pożyczki (nr KR 042722) oraz „Reference file” - zbiór zawierający dane osobowe klientów, którzy nie spłacili prawidłowo pożyczki zaciągniętej w Provident Polska S.A. (nr KR 042719). W toku kontroli ustalono, iż systemy informatyczne, w których przetwarzane są dane osobowe w zbiorach o nazwach: „Current customers – zbiór danych zawierających dane osób, z którymi Provident Polska S.A. łączy stosunek prawny wynikający z zawartej umowy pożyczki” oraz „Reference file – zbiór danych zawierających dane osobowe klientów, którzy nie spłacili prawidłowo pożyczki zaciągniętej w Provident Polska S.A.” funkcjonują jedynie w oddziałach podmiotu kontrolowanego.

W związku z powyższym, zaistniała konieczność przeprowadzenia kontroli w Oddziałach Provident Polska S.A.

GI-DIS-K-411/190/02 i GI-DIS-K-411/205/02

Główny Urząd Statystyczny w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Główny Urząd Statystyczny w Warszawie, w tym zbiory danych osobowych o nazwach „NSP 2002” (zgłoszenie nr 000668) oraz „PSR 2002” (zgłoszenie nr 000667). W toku kontroli stwierdzono m.in. uchybienia w zakresie braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia

obowiązków o charakterze organizacyjnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

Ustalono ponadto, iż system informatyczny, w którym przetwarzane są dane osobowe dzierżawców i użytkowników gruntów zlokalizowany jest w Urzędzie Statystycznym w Łodzi. W związku z dokonanymi ustaleniami zaistniała konieczność przeprowadzenia czynności kontrolnych we wskazanym podmiocie.

GI-DIS-K-411/191/02

Biuro Matrymonialne „Razem” Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Biuro Matrymonialne „Razem” Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, w szczególności zbiór o nazwie „Razem” (nr KR 016080).

W związku z ustaleniem, że Biuro Matrymonialne „Razem” Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie nie jest już administratorem danych osobowych w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w zbiorach podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Danych Ochrony Osobowych, w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

GI-DIS-K-411/192 /02

Bank Spółdzielczy z siedzibą w Jeleśni

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Bank Spółdzielczy z siedzibą w Jeleśni, w szczególności zbiór o nazwie „Klienci Międzybankowej Informacji Gospodarczej – dokumenty zastrzeżone w Gospodarczym Banku Południowo – Zachodnim S.A. i w zrzeszonych bankach spółdzielczych i ewidencjonowane w Banku Spółdzielczym w Jeleśni” (zgłoszenie nr R 037395/99). W jej toku ustalono, że administratorem powyższego zbioru danych osobowych jest Związek Banków Polskich.

W toku kontroli nie stwierdzono uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych realizowanym przez podmiot kontrolowany w zakresie objętym kontrolą, w tym stanie rzeczy w przedmiotowej sprawie nie wszczęto postępowania administracyjnego.

O dokonanych w toku kontroli ustaleniach poinformowano Departament Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych.

GI-DIS-K-411/193/02

Zakłady Spożywcze „BONA” Cwalina, Krzyżkowiak i Komorowscy sp. j. z siedzibą w Łomży

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Zakłady Spożywcze „BONA” Cwalina, Krzyżkowiak i Komorowscy sp. j. z siedzibą w Łomży, w szczególności zbiór danych osobowych pracowników oraz zbiór danych osobowych pacjentów Przyszakładowej Przychodni Lekarskiej. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku zgłoszenia do rejestracji prowadzonego zbioru danych osobowych, braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze organizacyjnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ponadto stwierdzono, że pracownikom dopuszczonym do obsługi systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych nie zostały wydane stosowne upoważnienia.

O dokonanych w toku kontroli ustaleniach poinformowano Departament Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych.

GI-DIS-K-411/194/02

BRE Bank S.A. Oddział Bankowości Detalicznej z siedzibą w Łodzi

Inspekcję przeprowadzono w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/188/02. Jej celem było sprawdzenie wykonania decyzji Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych GI-DEC-DS-110/02 nakazującej BRE Bankowi S.A. z siedzibą w Warszawie usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osób zawierających przez internet umowy o prowadzenie bankowego rachunku oszczędnościowego w mBanku - Bankowość Detaliczna pozyskiwanych poprzez kopiowanie dowodów tożsamości. Materiał dowodowy zebrany w jej toku stanowił podstawę do uznania, że BRE Bank S.A. Oddział Bankowości Detalicznej z siedzibą w Łodzi, zajmujący się obsługą m-Banku, wykonał zalecenia zawarte w decyzji Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych GI-DEC-DS-110/02.

GI-DIS-K-411/195/02

Biuro Matrymonialne „Razem w Warszawie” z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/191/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Biuro Matrymonialne „Razem w Warszawie” z siedzibą w Warszawie, w szczególności zbiór danych osobowych o nazwie „Razem” nr KR 016080), przekazany w drodze umowy podmiotowi kontrolowanemu przez Biuro Matrymonialne „Razem” Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku zgłoszenia do rejestracji zbioru danych osobowych, niedopełnienia obowiązku informacyjnego, przetwarzania bez podstawy prawnej danych szczególnie chronionych, niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych

zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy

W związku z dokonanymi ustaleniami, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-22/03 nakazującą usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych oraz umarzającą postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości.

GI-DIS-K-411/196/02

International Masters Publishers Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skarg GI-DS-430/507/02, GI-DS-430/562/02 oraz GI-DS-430/595/02 oraz w związku z postępowaniem w sprawie GI-DP-430/39/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez International Masters Publishers Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, w tym zbiór danych osobowych o nazwie „Scandinavisk Press” (nr KR 007304).

Ustalenia dokonane w toku kontroli w zakresie niezbędnym dla postępowań prowadzonych w sprawach GI-DS-430/507/02, GI-DS-430/562/02 i GI-DS-430/595/02 oraz GI-DP-430/39/02 przekazano odpowiednio do Departamentu Skarg i Departamentu Prawnego.

GI-DIS-K-411/197/02

LoJack S.A. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez LoJack S.A. z siedzibą w Warszawie, w tym zbiór o nazwie: „Rejestr Pojazdów” (nr KR 044519) oraz zbiór danych osób zatrudnionych, współpracowników i kandydatów do pracy. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie przetwarzania bez podstawy prawnej danych szczególnie chronionych, dotyczących zatrudnionych pracowników, niedopełnienia obowiązku zgłoszenia zmiany do zmiany w zbiorze danych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

Wnioski przekazano do Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych.

GI-DIS-K-411/198/02

Hex Kredyt Sp. z o. o. z siedzibą w Gdańsku

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/521/01. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Hex Kredyt Sp. z o. o. z siedzibą w Gdańsku, w szczególności zbiór danych osób zawierających za pośrednictwem ww. podmiotu umowy kredytowe i umowy pożyczki z Kredyt Bank S.A. z siedzibą w Warszawie oraz zbiór

pracowników. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie nieokreślenia w umowie zawartej z podmiotem, któremu powierzono przetwarzanie danych osób zawierających z Kredyt Bankiem S.A. umowy kredytowe i umowy o udzielenie pożyczki, zakresu i celu przetwarzania tych danych, braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym, organizacyjnym, personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/199/02

Bankowe Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „HEROS” S.A. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/234/02. Kontrolą objęto ustalenie zakresu danych osobowych przetwarzanych przez Bankowe Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „HEROS” S.A. z siedzibą w Warszawie, w związku z zawieranymi umowami ubezpieczenia majątkowego i osobowego oraz prowadzonymi postępowaniami dotyczącymi likwidacji szkód. W toku kontroli stwierdzono, iż w ramach postępowań likwidacyjnych dokonywane były kserokopie dowodów osobistych, które są archiwizowane wraz z dokumentacją dotyczącą szkód.

Wnioski dokonane w toku kontroli zostały przekazane do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/200/02

Polkredyt s. c. M. Czerny, P. Zapiór z siedzibą w Krakowie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/335/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Polkredyt s. c. z siedzibą w Krakowie. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie nieadekwatności danych w stosunku do celu ich przetwarzania, ustalono bowiem, iż do umów komisowych zawieranych przez podmiot kontrolowany z osobami fizycznymi dołączane są kserokopie dowodów osobistych osób sprzedających lub kupujących samochody oraz pełnomocników tych osób.

W związku z usunięciem przez jednostkę kontrolowaną w toku postępowania administracyjnego stwierdzonych w trakcie kontroli uchybień, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję GI-DEC-DIS-19/03 umarzającą postępowanie w przedmiotowej sprawie.

GI-DIS-K-411/201/02

Górnośląski Bank Gospodarczy S.A. z siedzibą w Katowicach – Oddział w Krakowie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/335/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Górnśląski Bank Gospodarczy S.A. Oddział w Krakowie, w tym zbiór o nazwie „Baza klientów Banku” (zgłoszenie nr R 004575/99), którego administratorem jest Górnśląski Bank Gospodarczy S.A. z siedzibą w Katowicach. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie nieadekwatności danych w stosunku do celu ich przetwarzania.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/202/02

Provident Polska S.A. z siedzibą w Warszawie Oddział w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w związku z kontrolą w sprawie GI-DIS-K-411/160/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Provident Polska S.A. z siedzibą w Warszawie Oddział w Warszawie.

W przedmiotowej sprawie prowadzone jest postępowanie wyjaśniające.

GI-DIS-K-411/203/02

EGB Investment S.A. z siedzibą w Bydgoszczy

Kontrolę przeprowadzono w celu ustalenia zgodności przetwarzania danych osobowych przez EGB Investment S.A. z siedzibą w Bydgoszczy z przepisami o ochronie danych osobowych. Kontrolą objęto: zbiory danych osobowych prowadzone przez EGB Investment S.A. z siedzibą w Bydgoszczy, w szczególności zbiór danych osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej oraz sprawdzenie sposobu wykonania decyzji Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych sygn. GI-DEC-DS-128/01.

W przedmiotowej sprawie prowadzone jest postępowanie wyjaśniające.

GI-DIS-K-411/204/02

Polska Telefonía Komórkowa Centertel Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/306/01. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Polską Telefonię Komórkową Centertel Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie w zakresie niezbędnym dla postępowania prowadzonego we wskazanej sprawie.

Ustalenia dokonane w toku kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/206/02

Cetelem Polska Expansion S.A. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/153/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Cetelem Polska Expansion S.A. z siedzibą w Warszawie, w tym zbiór danych osobowych o nazwie „Dane osobowe klientów,

którym udzielono kredytów konsumpcyjnych za pośrednictwem Cetelem dla celów marketingowych Cetelem” (zgłoszenie nr R 002465/00). W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku informacyjnego oraz nieadekwatności danych w stosunku do celu ich przetwarzania. Ustalono ponadto, iż podmiot kontrolowany powierzył innym podmiotom na podstawie art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanie danych swoich klientów w zakresie windykacji należności, personalizacji kart kredytowych, wysyłki korespondencji oraz archiwizacji dokumentacji prowadzonej w zapisie papierowym.

W przedmiotowej sprawie prowadzone jest postępowanie wyjaśniające.

GI-DIS-K-411/207/02 i GI-DIS-K-411/208/02

PEDiZ Sp. z o. o. z siedzibą w Zielonej Górze i Urząd Miejski w Zielonej Górze

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/382/01. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez PEDiZ Sp. z o.o. z siedzibą w Zielonej Górze oraz Urząd Miejski w Zielonej Górze w zakresie niezbędnym dla postępowania w sprawie GI-DS-430/382/02. W jej toku stwierdzono uchybienia w zakresie braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ponadto stwierdzono, że pracownikom dopuszczonym do obsługi systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych nie zostały wydane stosowne upoważnienia.

Dokonane w toku kontroli ustalenia w zakresie dotyczącym postępowania GI-DS-430/382/01 przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/209/02

Okręgowy Inspektorat Pracy Państwowej Inspekcji Pracy w Bydgoszczy

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/656/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Okręgowy Inspektorat Pracy Państwowej Inspekcji Pracy w Bydgoszczy.

Dokonane w toku kontroli ustalenia w zakresie dotyczącym postępowania GI-DS-430/656/02 przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/210/02

Call Center Poland S.A. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w związku z kontrolami GI-DIS-K-411/173/02 i GI-DIS-K-411/174/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Call Center Poland S.A. z siedzibą w Warszawie.

W toku kontroli stwierdzono, że podmiot kontrolowany przetwarza dane osobowe na podstawie art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych tj. na podstawie umów powierzenia przetwarzania danych zawartych z DeAgostini Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie i DeAgostini Atlas Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niewypełnienia obowiązków o charakterze organizacyjnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W przedmiotowej sprawie prowadzone jest postępowanie wyjaśniające.

GI-DIS-K-411/212/02

GE Capital Bank S.A. z siedzibą w Gdańsku

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/556/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez GE Capital Bank S.A. z siedzibą w Gdańsku w zakresie niezbędnym dla postępowania prowadzonego we wskazanej sprawie.

Wnioski dokonane w toku kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/213/02

Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A. Inspektorat z siedzibą w Nowym Sączu

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/421/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A. Inspektorat w Nowym Sączu, w szczególności zbiorów danych osób ubezpieczonych za pośrednictwem „Alfa” s.c. Agencji Ubezpieczeniowej Haliny Klehr i Wacława Klehr z siedzibą w Nowym Sączu. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

Wnioski z kontroli w zakresie niezbędnym dla postępowania w sprawie GI-DS-430/421/02 przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/214/02

Agencja Ubezpieczeniowa Halina Klehr i Wacław Klehr „Alfa” s.c. z siedzibą w Nowym Sączu

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/421/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych, w szczególności zbiorów danych dotyczący osób ubezpieczonych za pośrednictwem kontrolowanej Agencji Ubezpieczeniowej (zgłoszenie nr R 000006/01) oraz zbiorów pracowników. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/215/02

Biuro Turystyczno – Handlowe „Gama” z siedzibą w Skierniewicach

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/592/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Biuro Turystyczno – Handlowe „Gama” z siedzibą w Skierniewicach w zakresie niezbędnym dla postępowania prowadzonego we wskazanej sprawie.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/216/02

Direct Communication Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/510/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych o nazwie „Baza danych lekarzy w Polsce firmy Direct Communication Sp. z o. o.” (nr KR 006696), „Baza danych osób zainteresowanych preparatami Biovital” (nr KR 056175) oraz zbiór osób zatrudnionych. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niewypełnienia obowiązków o charakterze technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/217/02

Gymnasion Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/586/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Gymnasion Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, w szczególności zbiór danych osobowych klientów i zbiór danych pracowników. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niezastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym, organizacyjnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ponadto stwierdzono, że pracownikom dopuszczonym do obsługi systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych nie zostały wydane stosowne upoważnienia.

W przedmiotowej sprawie prowadzone jest postępowanie wyjaśniające.

GI-DIS-K-411/218/02

Marks & Spencer Franchise Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/608/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Marks & Spencer Franchise Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, w szczególności zbiór danych o nazwie „Klubowicze Marks &

Spencer” (zgłoszenie nr R 001072/02) oraz zbiór pracowników. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku informacyjnego oraz przetwarzania bez podstawy prawnej danych szczególnie chronionych dotyczących pracowników oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze formalnym i organizacyjnym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W przedmiotowej sprawie wszczęte zostało postępowanie administracyjne.

GI-DIS-K-411/219/02

Urząd Statystyczny w Łodzi

Kontrolę przeprowadzono w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/190/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Urząd Statystyczny z siedzibą w Łodzi, w tym dane osobowe dzierżawców i użytkowników gruntów.

W przedmiotowej sprawie prowadzone jest postępowanie wyjaśniające.

GI-DIS-K-411/220/02

Bank Handlowy S.A. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skarg GI-DS-430/467/02 i GI-DS-430/559/02. Kontrolą objęto przetwarzanie danych osobowych przez Bank Handlowy S.A. z siedzibą w Warszawie w zakresie niezbędnym dla postępowania prowadzonego w sprawach GI-DS-430/467/02 i GI-DS-30/559/02. W związku z ustaleniami dokonanymi w toku kontroli zaistniała konieczność przeprowadzenia dalszych czynności kontrolnych w ww. podmiocie.

GI-DIS-K-411/221/02

MS Direct Sales Sp. z o. o. z siedzibą we Wrocławiu

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/559/02. Kontrolą objęto przetwarzanie danych osobowych przez MS Direct Sales Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie w zakresie niezbędnym dla postępowania prowadzonego we wskazanej sprawie.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/222/02 i GI-DIS-K-411/224/02

Ventura Nova Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie i Ventura Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych. Kontrolą objęto przetwarzanie danych osobowych przez Ventura Nova Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie i Ventura Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie. W toku kontroli stwierdzono, iż podczas przeprowadzki związanej ze zmianą siedziby skradzione zostały dokumenty i inne rzeczy należące do ww. Spółek, w tym zbiory zawierające dane osobowe klientów i agentów prowadzone w systemie informatycznym

i w postaci dokumentów w zapisie komputerowym oraz dyskietki z kopiami zapasowymi. Ustalono, iż w przedmiotowej sprawie wszczęte zostało postępowanie karne.

GI-DIS-K-411/223/02

ImageDoc Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono w związku z kontrolami GI-GIS-K-411/173/02 i GI-DIS-K-411/174/02. Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez ImageDoc Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie. W toku kontroli stwierdzono, że podmiot kontrolowany przetwarza dane osobowe na podstawie art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych tj. na podstawie umów powierzenia przetwarzania danych zawartych z DeAgostini Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie i DeAgostini Atlas Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie braku ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych, niewypełnienia obowiązków o charakterze organizacyjnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy. Ponadto stwierdzono, że pracownikowi dopuszczonemu do obsługi systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych nie zostało wydane stosowne upoważnienie.

W przedmiotowej sprawie prowadzone jest postępowanie mające na celu przywrócenie stanu zgodnego z prawem.

GI-DIS-K-411/225/02

Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/378/02. Kontrolą objęto ustalenie, czy Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie udostępnia dane osobowe swoich abonentów Polkomtel S.A. z siedzibą w Warszawie oraz Polskiej Telefonii Komórkowej Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, a także, czy pozyskuje dane osobowe dotyczące ich abonentów. W toku kontroli stwierdzono, iż podmiot kontrolowany zawarł z Polkomtel S.A. z siedzibą w Warszawie i Polską Telefonią Komórkową Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie - operatorami telefonii komórkowej, porozumienie w sprawie określenia m. in. zasad współpracy w zakresie wzajemnego udostępniania informacji dotyczących niesolidnych klientów, wykazów skradzionych, zagubionych i sfałszowanych dokumentów oraz wprowadzenia jednakowych zasad dostępu do sieci umożliwiających wzajemne udostępnianie ww. informacji. Ustalono ponadto, iż podmiot kontrolowany opracował Instrukcję Weryfikacji Wiarygodności Klientów, która stosowana jest wyłącznie w stosunku do tego klienta, który chce zawrzeć umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych w promocji. W toku kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie

nieumieszczenia w ewidencji wszystkich osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych oraz niewypełnienia obowiązków o charakterze personalnym i technicznym, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W przedmiotowej sprawie prowadzone jest postępowanie wyjaśniające.

GI-DIS-K-411/226/02

Kompania Międzynarodowych Wydawnictw Medycznych Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie

Kontrolą objęto zbiory danych osobowych prowadzone przez Kompanię Międzynarodowych Wydawnictw Medycznych Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, w szczególności zbiór danych o nazwie „Baza danych lekarzy Firmy: Kompania Międzynarodowych Wydawnictw Medycznych Sp. z o. o. (K. M. W. M. Sp. z o. o.)” (nr KR 006698).

W przedmiotowej sprawie prowadzone jest postępowanie wyjaśniające.

GI-DIS-K-411/227/02

Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „Warta” S.A. z siedzibą w Warszawie.

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/369/02. Kontrolą objęto przetwarzanie danych osobowych przez Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „Warta” S.A. z siedzibą w Warszawie w zakresie niezbędnym dla postępowania prowadzonego w sprawie GI-DS-430/369/02.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/228/02

Dom Dziecka w Chorzowie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/525/02. Kontrolą objęto sposób przetwarzania przez Dom Dziecka w Chorzowie danych osobowych członków rodzin zastępczych, które złożyły wniosek o przyznanie pomocy społecznej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w tych rodzinach. W toku kontroli ustalono, iż zadania w zakresie organizowania opieki w rodzinach zastępczych przejął Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzowie, któremu podmiot kontrolowany przekazał akta osobowe dzieci przebywających w rodzinach zastępczych.

Wnioski z kontroli przekazano do Departamentu Skarg.

GI-DIS-K-411/229/02

Polska Telefonía Komórkowa Centertel Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie.

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/378/02. Kontrolą objęto przetwarzanie danych osobowych przez Polską Telefonię Komórkową Centertel

Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie w zakresie niezbędnym dla postępowania prowadzonego we wskazanej sprawie.

W przedmiotowej sprawie prowadzone jest postępowanie wyjaśniające.

GI-DIS-K-411/230/02

Polkomtel S.A. z siedzibą w Warszawie

Kontrolę przeprowadzono na skutek skargi GI-DS-430/378/02. Zakresem kontroli objęto sprawdzenie, czy Polkomtel S.A. z siedzibą w Warszawie prowadzi zbiór danych osobowych niesolidnych klientów oraz, czy udostępnia dane osobowe swoich abonentów innym podmiotom. W toku kontroli stwierdzono, iż podmiot kontrolowany prowadzi, w ramach zbioru o nazwie „Baza abonencka”, zbiór nierzetelnych klientów, którzy zalegają z płatnościami z tytułu świadczonych usług telekomunikacyjnych. Ustalono ponadto, iż Polkomtel S.A. z siedzibą w Warszawie zawarł z pozostałymi operatorami telefonii komórkowej porozumienie w sprawie określenia m. in. zasad współpracy w zakresie wzajemnego udostępniania informacji dotyczących niesolidnych klientów, wykazów skradzionych, zagubionych i sfalszowanych dokumentów oraz wprowadzenia jednakowych zasad dostępu do sieci umożliwiających wzajemne udostępnianie ww. informacji. Na podstawie przedmiotowego porozumienia podmiot kontrolowany został zobowiązany do utworzenia w systemie informatycznym zbioru danych osobowych niesolidnych klientów, jego weryfikowania i uzupełniania.

W przedmiotowej sprawie prowadzone jest postępowanie wyjaśniające.

I.3 Czynności kontrolne przeprowadzone z urzędu w podmiotach zrzeszonych w Stowarzyszeniu Marketingu Bezpośredniego

Departament Inspekcji w okresie od 06 maja 2002 r. do 10 lipca 2002 r. przeprowadził, na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych, czynności kontrolne w 40 podmiotach należących do Stowarzyszenia Marketingu Bezpośredniego. Zakresem kontroli objęto ustalenie, czy podmioty zrzeszone w Stowarzyszeniu Marketingu Bezpośredniego przetwarzają dane osobowe w zbiorach podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

Na podstawie podjętych działań ustalono, iż: jeden podmiot nie zgłosił prowadzonego zbioru danych osobowych do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, 9 podmiotów dopełniło powyższego obowiązku, 26 podmiotów

przetwarza dane osobowe w zbiorach nie podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. Ponadto, w wyniku przeprowadzonych inspekcji stwierdzono, iż 18 z kontrolowanych podmiotów przetwarza dane osobowe na podstawie umowy o powierzeniu przetwarzania danych osobowych w oparciu o art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych.

II. Rozstrzygnięcia kończące postępowania kontrolne

II.1 Projekty decyzji

W roku 2002 r. w związku z przeprowadzonymi kontrolami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał 116 decyzji administracyjnych, w tym 25 decyzji nakazujących usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych, 35 decyzji umarzających postępowanie administracyjne oraz 45 decyzji nakazujących usunięcie uchybień i umarzających postępowanie w zakresie usuniętych nieprawidłowości. Jedna decyzja została wydana w przedmiocie odmowy udostępnienia informacji w sprawie. Ponadto, wydanych zostało 10 decyzji w przedmiocie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Wykaz decyzji został przedstawiony w załączniku nr 2. Kierowane były ponadto zawiadomienia o popełnieniu przestępstw (9 zawiadomień) określonych w art. 49, 52, 53 u.o.d.o. przez administratorów danych odpowiedzialnych za prawidłowość procesu przetwarzania⁶¹⁸.

III. Podsumowanie

W okresie sprawozdawczym inspektorzy Departamentu Inspekcji przeprowadzili **223** kontrole, w tym **217** kontroli zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami o ochronie danych osobowych, **3** kontrole wykonania decyzji oraz **3** kontrole w zakresie sprawdzenia wykonania zaleceń pokontrolnych.

Kontrole przeprowadzano przede wszystkim na wniosek Departamentu Skarg w związku z kierowanymi do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych skargami dotyczącymi niezgodnego z przepisami przetwarzania danych osobowych przez administratorów danych oraz na wniosek Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych

⁶¹⁸ Szerz. w części V sprawozdania pt „Zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa”

Osobowych, rzadziej na wniosek Departamentu Prawnego. Ponadto, kontrole przeprowadzano w celu sprawdzenia wykonania decyzji wydanych przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych lub zaleceń pokontrolnych. W większości przypadków kontrola miała charakter całościowy i wówczas obejmowano nią wszystkie zbiory danych osobowych prowadzone przez jednostkę kontrolowaną. W pozostałych przypadkach kontrola była tematyczna, wtedy kontrolowano tylko wybrane aspekty przetwarzania danych osobowych.

Problematyka kontroli dotyczyła w szczególności podstawy prawnej przetwarzania danych osobowych, źródeł pozyskiwania danych osobowych, zakresu, celu i rodzaju przetwarzania danych osobowych, sposobu dopełnienia obowiązków administratora danych wynikających z art. 24 i 25 ustawy o ochronie danych osobowych, adekwatności danych w stosunku do celu ich przetwarzania, sposobu zbierania i udostępniania danych, sposobu załatwienia sprzeciwów wynikających z art. 32 ust. 1 pkt 8 powołanej ustawy, zabezpieczania zbiorów danych osobowych oraz sposobu wypełnienia podstawowych warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych.

Kontrole zgodności przetwarzania danych osobowych prowadzone w roku 2002 obejmowały, podobnie jak w latach ubiegłych, bardzo zróżnicowane kategorie administratorów. Z ogólnej liczby **223** przeprowadzonych inspekcji, w podmiotach prowadzących działalność gospodarczą (m.in. banki, towarzystwa ubezpieczeniowe, firmy marketingowe, biura obrotu nieruchomościami) - dokonano **183** kontrole, w instytucjach i organach państwowych (m.in. kasy chorych, zakłady opieki zdrowotnej, Komitet Badań Naukowych, Główny Urząd Miar, Główny Urząd Statystyczny, Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Infrastruktury) - **26** kontroli, w instytucjach i organach samorządu terytorialnego (m.in. gminy, starostwa powiatowe) - **10** kontroli. Ponadto, przeprowadzono **4** kontrole w spółdzielniach, stowarzyszeniach i fundacjach.

Najczęstsze uchybienia stwierdzone w toku przeprowadzonych kontroli to:

- niedopełnienie w pełnym zakresie obowiązku informacyjnego określonego w art. 24 ust. 1 i art. 25 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych;
- nieadekwatność danych osobowych w stosunku do celu ich przetwarzania, w szczególności poprzez kserowanie dowodów tożsamości;
- przetwarzanie danych szczególnie chronionych, dotyczących danych o karalności, bez podstawy prawnej;

- niewłaściwe zabezpieczenie zbiorów danych osobowych przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabranie przez osobę nieuprawnioną, przetwarzaniem z naruszeniem ustawy, zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem;
- brak ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych bądź nieodnotowanie identyfikatorów użytkowników systemu informatycznego lub niewymienienie w jej treści wszystkich użytkowników;
- brak wypełnienia podstawowych warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych, stosownie do wymogów określonych w przepisach wykonawczych do ustawy;
- niedopełnienie obowiązków o charakterze formalnym, personalnym i technicznym określonych w przepisach wykonawczych do ustawy.

W kilku przypadkach, po przedstawieniu podmiotom kontrolowanym wniosków pokontrolnych, administratorzy danych podejmowali działania mające na celu usunięcie stwierdzonych w trakcie kontroli uchybień, a następnie przedstawiali stosowne dowody, które potwierdzały przywrócenie stanu zgodnego z prawem. W pozostałych sytuacjach zasadne było wszczęcie postępowania administracyjnego, a w konsekwencji wydanie decyzji nakazującej usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych.

W przypadku, gdy kontrola została przeprowadzona na wniosek Departamentu Skarg, Departamentu Prawnego bądź Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych o dokonanych w jej toku ustaleniach informowano właściwy departament, który prowadził w tym zakresie określone postępowanie.

Należy wskazać, iż w 2002 r. zaplanowano **230** kontroli. Spośród nich nie odbyło się 7 inspekcji w następujących podmiotach z sektora prywatnego: „Oskar” Computer Studio - Piotr Olczak z siedzibą w Warszawie⁶¹⁹, World Mailing Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie⁶²⁰, EASY NET S.A. z siedzibą w Warszawie⁶²¹, „Kontra” Pośrednictwo Finansowe Kredyty - Ubezpieczenie z siedzibą we Włocławku⁶²², Firma Usługowa „Dragowscy” z siedzibą w

⁶¹⁹ GI-DIS-K-411/25/02

⁶²⁰ GI-DIS-K-411/33/02

⁶²¹ GI-DIS-K-411/135/02

⁶²² GI-DIS-K-411/137/02

Warszawie⁶²³, Age Travel Sp. z o. o. z siedzibą w Łodzi⁶²⁴, Atlantic Travel Sp. z o. o. z siedzibą w Łodzi⁶²⁵.

Przyczyny, które uniemożliwiły przeprowadzenie zaplanowanych kontroli spowodowane były niedopełnieniem przez administratorów danych obowiązku poinformowania Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych przede wszystkim o zmianie swojej siedziby, jak również o zaprzestaniu prowadzenia działalności. Podmioty te nie zgłosiły zmian we wskazanym zakresie do rejestrów sądowych lub ewidencji działalności gospodarczej. Tylko jeden z powyżej wymienionych podmiotów tj. EASY NET S.A. z siedzibą w Warszawie złożył wniosek o ogłoszenie upadłości w sądzie rejonowym. O niemożności przeprowadzenia czynności kontrolnych inspektorzy Departamentu Inspekcji dowiadawali się po przybyciu do siedziby podmiotu kontrolowanego, gdzie na miejscu zazwyczaj uzyskiwali informacje o tym, że określony podmiot nie przebywa już pod ustalonym adresem, bądź zaprzestał prowadzenia działalności.

Przedmiotowe działania administratorów wskazują, iż zarówno możliwość przeprowadzenia czynności kontrolnych przez inspektorów Departamentu Inspekcji działających z upoważnienia Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, jak i ich skuteczność, zależą w równym stopniu od zachowania kontrolowanych podmiotów, które, jak wykazała praktyka, często znamionują swoim postępowaniem naruszenie obowiązujących przepisów prawnych. W toku czynności kontrolnych podjętych w sprawie⁶²⁶ ustalono, iż World Mailing Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie nie prowadzi działalności pod adresem stanowiącym, zgodnie z treścią akt rejestrowych, jej siedzibę. W miejscu tym ww. podmiot pozostawił: swój sprzęt komputerowy oraz całą dokumentację zawierającą dane osobowe m. in. dowody wpłaty i wypłaty, rachunki bankowe, karty gwarancyjne, umowy zlecenia, PIT-y oraz wypełnione kupony konkursowe. Ustalony stan faktyczny stanowił podstawę do skierowania zawiadomienia o popełnieniu czynu zabronionego wypełniającego znamiona określone w dyspozycji art. 52 ustawy o ochronie danych osobowych tj. podmiot ten administrując danymi osobowymi nie zabezpieczył ich przed zabraniem przez osobę nieuprawnioną, uszkodzeniem lub zniszczeniem.

Ustalenia dokonane w trakcie przeprowadzonych w 2002 r. kontroli przez inspektorów dają podstawę, aby twierdzić, że administratorzy danych nie dostosowali w

⁶²³ GI-DIS-K-142/02

⁶²⁴ GI-DIS-K-411/149/02

⁶²⁵ GI-DIS-K-411/150/02

⁶²⁶ GI-DIS-K/411/33/02

pełnym zakresie procesu przetwarzania danych osobowych do wymogów określonych w przepisach ustawy o ochronie danych osobowych, zarówno w przypadku przetwarzania danych osobowych w systemie informatycznym, jak i w formie dokumentacji papierowej. Zarzut ten jest dosyć istotny w świetle stwierdzenia, iż ustawa o ochronie danych osobowych weszła w życie w dniu 30 kwietnia 1998 r., zatem obowiązuje w polskim porządku prawnym już 4 lata.

Podkreślić należy, iż podniósł się stopień świadomości istnienia przepisów o ochronie danych osobowych. Większość podmiotów kontrolowanych zaznajomiła zatrudnionych pracowników z przepisami o ochronie danych osobowych oraz opracowała i wdrożyła programy szkoleń w zakresie odpowiedniego zabezpieczenia przetwarzanych danych osobowych.

Część III. REJESTRACJA ZBIORÓW DANYCH OSOBOWYCH

I. Statystyczne przedstawienie procesu rejestracyjnego w 2002 r.

Do ustawowych zadań Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych należy:

1. przyjmowanie zgłoszeń zbiorów danych osobowych do rejestru danych osobowych,
2. prowadzenie rejestru zbiorów danych osobowych,
3. przygotowywanie projektów decyzji o odmowie zarejestrowania zbioru,
4. wydawanie zaświadczeń o zarejestrowaniu zbioru,
5. udostępnianie danych zawartych w rejestrze.

Ustawa o ochronie danych osobowych w art. 40 nakłada na administratora danych obowiązek zgłoszenia prowadzonego zbioru danych osobowych do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

Zgodnie z art. 7 pkt 1 ustawy zbiorem danych jest „każdy posiadający strukturę zestaw danych o charakterze osobowym, dostępnych według określonych kryteriów, niezależnie od tego, czy zestaw ten jest rozproszony lub podzielony funkcjonalnie”. Natomiast, stosownie do treści art. 7 pkt 4 ustawy, administratorem danych jest „organ, instytucja, jednostka organizacyjna, podmiot lub osoba, (...) decydujące o celach i środkach przetwarzania danych osobowych”. Administratorami danych w sferze publicznej są organy państwowe oraz samorządu terytorialnego, a także inne państwowe i komunalne jednostki organizacyjne oraz podmioty niepaństwowe realizujące zadania publiczne.

Administratorami danych w sferze prywatnej są osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej, które przetwarzają dane w związku z działalnością zarobkową, zawodową lub dla realizacji celów statutowych.

Działalność Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w roku 2002 w zakresie rejestracji polegała na rozpatrywaniu zgłoszeń zbiorów danych, które wpłynęły do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w latach 1999 – 2002. Znikomą część spośród nich stanowiły zgłoszenia pochodzące jeszcze z roku 1999, kiedy to do rejestracji zgłoszonych zostało 70 910 zbiorów danych osobowych. Mimo, iż ustawodawca przewidział w art. 61 ustawy 18 miesięczny termin od dnia wejścia w życie ustawy na dopełnienie obowiązku rejestracyjnego przez „podmioty (...) prowadzące w dniu wejścia w życie ustawy zbiory danych osobowych w systemach informatycznych”, tj. do dnia 30

października 1999 r, to jednak zdecydowana większość podmiotów zgłosiła posiadane zbiory danych w ostatnich dniach powyższego terminu. Spowodowało to napłynięcie do Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych ogromnej ilości zgłoszeń. Zdecydowana większość z nich została już rozpatrzona. Jednak sporadycznie są one rozpatrywane jeszcze obecnie. W roku 2000 i 2001 do rejestracji zgłoszono już znacznie mniej zbiorów danych – odpowiednio 2801 i 1814, w związku z czym większość z nich w roku 2002 r. została rozpatrzona.

W 2002 r. do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych zostało zgłoszonych 1342 zbiory danych osobowych.

Podmioty określone w art. 3 ust. 1 ustawy, tj. organy państwowe oraz samorządu terytorialnego, inne państwowe i komunalne jednostki organizacyjne oraz podmioty niepaństwowe realizujące zadania publiczne, zgłosiły 531 zbiorów danych, natomiast podmioty określone w art. 3 ust. 2 ustawy, tj. osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, które przetwarzają dane w związku z działalnością zarobkową, zawodową lub dla realizacji celów statutowych – 811 zbiorów danych.

Gminy zgłosiły do rejestracji 176 zbiorów danych osobowych, powiaty natomiast 66 zbiorów. Jednostki organizacyjne, czyli np:

- ośrodki pomocy społecznej - 15 zbiorów danych osobowych,
- powiatowe centra pomocy rodzinie - 21 zbiorów danych osobowych.

Urzędy skarbowe dokonały 7 zgłoszeń zbiorów danych osobowych do rejestracji.

Organy i instytucje centralne zgłosiły 29 zbiorów danych osobowych.

Organy administracji rządowej i samorządowej województw zgłosiły 39 zbiorów danych osobowych.

W roku 2002 zostało zarejestrowanych 2407 zbiorów danych osobowych. Na dzień 31 grudnia 2002 r. ogólna liczba zarejestrowanych zbiorów danych wyniosła 57293.

Stosownie do treści art. 41 ust. 2 ustawy administrator danych jest zobowiązany zgłaszać Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych każdą zmianę informacji, o której mowa w art. 41 ust. 1 w terminie 30 dni od dnia dokonania zmiany. W rezultacie otrzymania informacji o takiej zmianie dokonywano stosownej aktualizacji zapisów w księgach rejestrowych. W roku 2002 dokonano 1720 zapisów aktualizacyjnych.

Szczegółowe zestawienie statystyczne przedstawiono w załączniku nr 3 do sprawozdania.

Wielu administratorów danych aktualizowało zgłoszone do rejestracji zbiory w zakresie informacji o odbiorcach lub kategoriach odbiorców, którym dane mogą być przekazywane oraz informacji dotyczących ewentualnego przekazywania danych za granicę. Było to następstwem wejścia w życie ustawy z dnia 25 sierpnia 2001 r. o zmianie ustawy o ochronie danych osobowych (Dz. U. Nr 100, poz. 1087).⁶²⁷ Zgodnie z art. 2 tejże ustawy „obowiązek wynikający z art. 41 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych, w odniesieniu do informacji wymienionych w art. 41 ust. 1 tej ustawy, zawartych w zbiorach zgłoszonych do rejestracji przed dniem wejścia w życie ustawy, należy wykonać w ciągu 6 miesięcy od dnia wejścia ustawy w życie”.

Jednocześnie zaznaczyć należy, że administratorzy danych często nie dopełniają obowiązku określonego w art. 41 ust. 2 ustawy. Niekiedy nadesłane aktualizacje są niezgodne z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych, co powoduje konieczność wysyłania do wnioskodawców pism o złożenie stosownych wyjaśnień. Ponadto, często zwracają się z zapytaniami o formę w jakiej powinni zgłaszać aktualizacje. Ustawa o ochronie danych osobowych nie wskazuje formy zawiadomienia organu rejestracyjnego o wprowadzonych zmianach. W związku z tym należy przyjąć, iż w takim przypadku sposób dokonania aktualizacji uzależniony jest od uznania administratora danych. Administrator danych może w odrębnym piśmie wskazać informacje, które uległy zmianie, jak również poinformować o wprowadzonych zmianach na wzorze zgłoszenia określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 września 2002 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia wzorów wniosku o udostępnienie danych osobowych, zgłoszenia zbioru danych do rejestracji oraz imiennego upoważnienia i legitymacji służbowej inspektora Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (Dz. U. Nr 154, poz. 1285).⁶²⁸ Zgłoszenie zmian na wzorze zgłoszenia jest uzasadnione w sytuacji wprowadzenia istotnych zmian co do informacji określonych w art. 41 ust. 1 ustawy, a w szczególności zmian w opisie sposobu spełnienia wymogów, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy.

Poniżej przedstawiono procedurę dokonywania aktualizacji w oparciu o kilka przykładowych spraw.

⁶²⁷ Powołana ustawa weszła w życie 3 października 2001 r.

⁶²⁸ Powołane rozporządzenie weszło w życie 6 października 2002 r.

Polski Związek Działkowców zgłosił do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych zbiór danych o nazwie „Prenumeratorzy miesięcznika <Działkowiec>” (zgłoszenie nr R 019179/99). Przedmiotowy zbiór został zarejestrowany.

Następnie Wydawnictwo Działkowiec Sp. z o. o. przesłała do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych pismo, z którego wynikało, iż Wydawnictwo Działkowiec Sp. z o. o. jest następcą prawnym Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców w zakresie wydawania miesięcznika <Działkowiec>. Przedmiotowym pismem poinformowano również, iż Wydawnictwo Działkowiec Sp. z o. o. przejęła od Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców także zbiór danych osobowych o nazwie „Prenumeratorzy miesięcznika <Działkowiec>”. W związku z tym, na podstawie art. 14 ustawy zwrócono się do wnioskodawcy o złożenie dodatkowych wyjaśnień w przedmiotowej sprawie. W szczególności zwrócono się o przesłanie przez nowego administratora stosownego odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego. Ponadto, w związku ze zmianą administratora danych, zwrócono się z o dokładne informacje o innych zmianach jakie zaszły w zakresie środków technicznych i organizacyjnych zastosowanych w celach określonych w art. 36-39 ustawy o ochronie danych osobowych oraz o spełnieniu wymogów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 czerwca 1998 r. w sprawie określenia podstawowych warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. Nr 80, poz. 521 z późn. zm.).

W odpowiedzi Wydawnictwo Działkowiec Sp. z o. o. poinformowała, iż w zgłoszonym pierwotnie przez Polski Związek Działkowców zbiorze danych nie zaszły żadne zmiany w zakresie środków technicznych i organizacyjnych zastosowanych w celach określonych w art. 36-39 ustawy. Do wyjaśnień dołączono również odpis z Krajowego Rejestru Sądowego.

Biorąc pod uwagę przesłane wyjaśnienia dokonano aktualizacji zapisów w księdze rejestrowej.

Powiat Wąbrzeźno zgłosił do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych zbiór danych o nazwie „Rejestr wniosków i zamówień na prawa jazdy i świadectwa kwalifikacji” (zgłoszenie nr R 017176/99). Zbiór ten prowadzony był metodą tradycyjną (manualnie). Został on zarejestrowany.

W trybie art. 41 ust. 2 ustawy administrator danych wystąpił z wnioskiem o aktualizację zgłoszonego do rejestracji zbioru danych. W przedmiotowym wniosku

wnioskodawca zwrócił się o zmianę zapisów w księdze rejestrowej. W szczególności poinformował o zmianie:

- nazwy zbioru, która obecnie brzmi: „Ewidencja Kierowców”,
- zakresu przetwarzanych danych osobowych - uległ on poszerzeniu,
- zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych zbioru.

Ponadto, w związku z wprowadzeniem informatycznego systemu przetwarzania danych osobowych w przedmiotowym zbiorze, wnioskodawca poinformował o wypełnieniu wymagań technicznych i organizacyjnych określonych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie określenia podstawowych warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych.

Na podstawie złożonego wniosku dokonano aktualizacji przedmiotowego zbioru danych osobowych.

Powiat Jędrzejów zgłosił do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych zbiór danych o nazwie „Ewidencja kierowców” (zgłoszenie nr R 014365/99). Został on zarejestrowany.

W trybie art. 41 ust. 2 ustawy administrator danych wystąpił z wnioskiem o aktualizację przedmiotowego zbioru danych. Aktualizacja dotyczyła zmian w zakresie zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych zbioru (części E i F zgłoszenia). Wnioskodawca poinformował o zmianie środków organizacyjnych zastosowanych przy przetwarzaniu danych w ww. zbiorze.

Wniosek strony stanowił podstawę do dokonania aktualizacji przedmiotowego zbioru danych osobowych.

Otwarty Fundusz Emerytalny PBK Orzeł reprezentowany przez Powszechne Towarzystwo Emerytalne PBK S.A. zgłosił do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych osobowych zbiór danych o nazwie „Rejestr członków Otwartego Funduszu Emerytalnego PBK S.A.” (zgłoszeniu nr R 000081/99). Przedmiotowy zbiór danych został zarejestrowany.

Administrator danych poinformował, w trybie art. 41 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych, o zmianach dokonanych w zbiorze.

Zmiany dotyczyły:

- nazwy podmiotu prowadzącego zbiór, którym obecnie jest Otwarty Fundusz Emerytalny Ergo Hestia reprezentowany przez Powszechne Towarzystwo Emerytalne Ergo Hestia S.A.
- nazwy zbioru, która obecnie brzmi: „Rejestr członków Otwartego Funduszu Emerytalnego Ergo Hestia S.A.”.

Wobec powyższego, organ rejestracyjny dokonał aktualizacji zapisów w księdze rejestrowej.

Peugeot Polska Sp. z o. o. zgłosiła do rejestracji zbiór danych osobowych o nazwie „Klienci Peugeot Polska Sp. z o. o.” (zgłoszenie nr R 027062/99). Zbiór ten zarejestrowano i założono dla niego księgę rejestrową. Realizując obowiązek wynikający z art. 41 ust. 2 ustawy, administrator danych poinformował o dokonaniu zmiany sposobu udostępniania danych ze zbioru.

W związku z tym, organ rejestracyjny dokonał stosownej aktualizacji zapisów w księdze rejestrowej.

Urząd Skarbowy w Gryficach zgłosił do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych zbiór danych o nazwie „Zbiór danych o podmiotach: podatnikach, płatnikach, inkasentach, wierzycielach, dłużnikach i osobach trzecich Urzędu Skarbowego” (zgłoszenie nr R 021745/99). Został on zarejestrowany.

W trybie art. 41 ust. 2 ustawy administrator danych wystąpił z wnioskiem o aktualizację przedmiotowego zbioru danych. Aktualizacja dotyczyła następujących zmian:

- zakresu przetwarzanych danych osobowych,
- celu przetwarzania danych osobowych,
- sposobu udostępniania danych ze zbioru,
- zabezpieczeń technicznych zbioru.

Wniosek strony stanowił podstawę do dokonania aktualizacji przedmiotowego zbioru danych osobowych.

Zgłoszeniodawca ponownie poinformował o zmianach dokonanych w przedmiotowym zbiorze. Tym razem dotyczyły one zmiany siedziby administratora danych oraz obszaru przetwarzania danych w zbiorze.

W związku z tym, organ rejestracyjny dokonał kolejnej aktualizacji przedmiotowego zbioru danych osobowych.

Powiat Śrem zgłosił do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych zbiór danych o nazwie „Ewidencja kierowców i ewidencja osób bez uprawnień w Starostwie Powiatowym w Śremie” (zgłoszenie nr R 001790/99). Został on zarejestrowany.

Ponieważ wnioskodawca przesłał do rejestracji zgłoszenie zbioru danych o nazwie „Ewidencja kierowców” organ rejestracyjny, na podstawie art. 14 ustawy o ochronie danych osobowych, zwrócił się do wnioskodawcy z zapytaniem, czy zgłosił do rejestracji nowy zbiór danych, czy też aktualizację zbioru danych o nazwie „Ewidencja kierowców i ewidencja osób bez uprawnień w Starostwie Powiatowym w Śremie” dokonaną w trybie art. 41 ust. 2 ustawy.

W odpowiedzi strona oświadczyła, iż przesłane zgłoszenie stanowi aktualizację zgłoszenia zbioru danych o nazwie „Ewidencja kierowców i ewidencja osób bez uprawnień w Starostwie Powiatowym w Śremie”.

Zbiór danych o nazwie „Ewidencja kierowców i ewidencja osób bez uprawnień w Starostwie Powiatowym w Śremie” dotyczy danych osobowych kierowców oraz osób bez uprawnień, natomiast ze zgłoszenia zbioru o nazwie „Ewidencja kierowców” wynikało, że dotyczy ono wyłącznie osób posiadających uprawnienia do kierowania pojazdami, a więc zakres przetwarzanych w nim danych jest węższy niż w zbiorze o nazwie „Ewidencja kierowców i ewidencja osób bez uprawnień w Starostwie Powiatowym w Śremie”. W związku z tym, zwrócono się do strony o wyjaśnienia, czy ewidencja osób bez uprawnień stanowi część zbioru danych o nazwie „Ewidencja kierowców”. Jeżeli nie, to czy Powiat Śrem przetwarza dane osób bez uprawnień, czy też nie posiada zbioru danych takich osób. Poinformowano stronę także, iż w przypadku przetwarzania danych osób bez uprawnień w oddzielnym zbiorze, należy taki zbiór zgłosić na wzorze zgłoszenia stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia wzorów wniosku o udostępnienie danych osobowych, zgłoszenia zbioru danych do rejestracji oraz imiennego upoważnienia i legitymacji służbowej inspektora Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.

W odpowiedzi strona oświadczyła, iż w piśmie stanowiącym aktualizację błędnie podano nazwę aktualizowanego zbioru danych osobowych, i że zbiór danych ma nazwę „Ewidencja kierowców i ewidencja osób bez uprawnień w Starostwie Powiatowym w Śremie”.

Wobec powyższego, dokonano aktualizacji przedmiotowego zbioru danych osobowych.

Bałtycki Bank Regionalny S.A. z siedzibą w Koszalinie zgłosił do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych osobowych zbiór danych o nazwie „Klienci” (zgłoszenie nr R 046935/99). Dla przedmiotowego zbioru danych została założona księga rejestrowa.

Na skutek połączenia Bałtyckiego Banku Regionalnego S.A. (bank przejmowany) z Gospodarczym Bankiem Wielkopolskim S.A. w Poznaniu (bank przejmujący) nowym administratorem przedmiotowego zbioru stał się Gospodarczy Bank Wielkopolski S.A.

W roku 2002 organ rejestracyjny został poinformowany, w trybie art. 41 ust. 2 ustawy, o zmianach dokonanych w przedmiotowym zbiorze. Poszerzono informacje zawarte w tym zbiorze o odbiorców i kategorie odbiorców, którym dane mogą być przekazywane. Poinformowano także o zmianie podstawy prawnej przetwarzania danych w zbiorze. Ponadto zaprzestano przetwarzania danych w celach marketingowych. Obecnie dane przetwarzane są w celach archiwalnych.

Biorąc powyższe pod uwagę, organ rejestracyjny dokonał aktualizacji zgłoszonego do rejestracji zbioru danych.

Do prowadzonego przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych rejestru zbiorów danych osobowych został zgłoszony przez Cigna Stu Życie S. A. z siedzibą w Warszawie zbiór danych osobowych o nazwie „Osoby ubezpieczające, ubezpieczone, uposażone, agenci ubezpieczeniowi” (zgłoszenie nr R 000571/99).

Przedmiotowy zbiór danych został zarejestrowany.

W 2002 r. administrator danych, w trybie art. 41 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych, poinformował o zmianie firmy spółki prowadzącej zbiór na Finlife S.A. Następnie zgłoszona została zmiana adresu podmiotu będącego administratorem zbioru danych osobowych.

Na tej podstawie organ rejestracyjny dokonał stosownych zmian zapisów w księdze rejestrowej.

Do prowadzonego przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych rejestru został zgłoszony przez Prószyński i S-ka Czasopisma Sp. z o. o. zbiór danych osobowych o nazwie „Prenumerata” (zgłoszenie nr R 000265/02). Przedmiotowy zbiór danych został zarejestrowany.

W roku 2002 organ rejestracyjny został powiadomiony o zmianie podmiotu prowadzącego zbiór. W wyniku nabycia szeregu składników majątkowych od

dotychczasowego administratora danych, spółka Agora S.A. z siedzibą w Warszawie stała się administratorem przedmiotowego zbioru danych osobowych.

Wobec powyższego, dokonano odpowiedniej aktualizacji.

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Stacje Paliw Rafinerii Gdańskiej zgłosiła do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych zbiór danych o nazwie „Zbiór danych osobowych kandydatów do pracy w spółce” (zgłoszenie nr R 035077/99). Został on zarejestrowany.

W 2002 r. administrator danych dokonał, na podstawie art. 41 ust. 2 ustawy, dwóch aktualizacji. W pierwszej poinformował o zmianie adresu swojej siedziby, w drugiej natomiast - o zmianie swojej nazwy.

W związku z tym, organ rejestracyjny dwukrotnie dokonał stosownej aktualizacji zapisów w księdze rejestrowej.

Zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych prowadzi ogólnokrajowy, jawny rejestr zbiorów danych osobowych zgłoszonych do rejestracji. Każda osoba ma prawo przeglądać ten rejestr (art. 42 ust. 2). Powyższa zasada jawności realizowana była poprzez udostępnianie zainteresowanym rejestru do przeglądania oraz sporządzania z niego odpisów i notatek. W 2002 r. Departament Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych przyjął w takich sprawach 20 interesantów. Ponadto, pracownicy departamentu odpowiadali na zapytania kierowane telefonicznie oraz udzielali wskazówek i wyjaśnień w razie wątpliwości związanych z obowiązkiem rejestracyjnym. W ciągu roku udzielono 1870 takich odpowiedzi. Statystyczne zestawienie zawiera załącznik nr 7 do sprawozdania.

W 2002 r. do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęło od organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości ogółem 12 wniosków o udzielenie informacji dotyczących wywiązania się administratorów danych z obowiązku zgłoszenia do rejestracji prowadzonych przez nich zbiorów danych: 4 wnioski wpłynęły z Komendy Miejskiej Policji w Łodzi, 2 z Komendy Miejskiej Policji w Bydgoszczy, 1 z Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu, 1 z Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie, 1 z Komisariatu Policji Warszawa Mokotów, 1 z Komisariatu Policji Warszawa Bemowo, 1 z Prokuratury Okręgowej w Gdańsku, 1 z Sądu Okręgowego w Gdańsku. Wszystkie wnioski o udzielenie informacji związane były z prowadzonymi przez ww. organy postępowaniami przygotowawczymi.

II. Zawiadomienia o zwolnieniach i zgłoszeniach przez podmioty nieuprawnione.

II.1 Zwolnienia z obowiązku zgłoszenia zbioru danych osobowych do rejestracji.

Do rejestracji zgłaszane były zbiory danych osobowych, które na podstawie art. 43 ust. 1 ustawy nie podlegały obowiązkowi rejestracyjnemu.

Spośród rozpatrzonych w roku 2002 wniosków rejestracyjnych taka sytuacja miała miejsce w 196 przypadkach. W porównaniu do lat poprzednich liczba zgłoszonych zbiorów danych osobowych nie podlegających obowiązkowi rejestracji na podstawie art. 43 ust. 1 ustawy znacznie się zmniejszyła. W roku 2001 zastosowano 1653 takich zwolnień, a w roku 2000 – 853.

Zwolnienia z obowiązku zgłoszenia zbioru danych osobowych do rejestracji określone zostały w art. 43 ust. 1 ustawy. Stanowią one listę numerus clausus. Stosownie do treści powołanego artykułu z obowiązku rejestracji zwolnieni są administratorzy danych:

- 1) objętych tajemnicą państwową ze względu na obronność lub bezpieczeństwo państwa, ochronę życia i zdrowia ludzi, mienia lub bezpieczeństwa i porządku publicznego,
 - 1a) które zostały uzyskane w wyniku czynności operacyjno – rozpoznawczych przez funkcjonariuszy organów uprawnionych do tych czynności,
- 2) przetwarzanych przez właściwe organy dla potrzeb postępowania sądowego oraz na podstawie przepisów o Krajowym Rejestrze Karnym,
 - 2a) przetwarzanych przez Generalnego Inspektora Informacji Finansowej,
- 3) dotyczących członków kościoła lub innego związku wyznaniowego, o uregulowanej sytuacji prawnej,
- 4) dotyczących osób u nich zatrudnionych, zrzeszonych lub uczących się,
- 5) dotyczących osób korzystających z ich usług medycznych, obsługi notarialnej, adwokackiej lub radcy prawnego, rzecznika patentowego, doradcy podatkowego lub biegłego rewidenta,
- 6) tworzonych na podstawie ordynacji wyborczych do Sejmu, Senatu, rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustaw o referendum i ustawy o referendum gminnym,
- 7) dotyczących osób pozbawionych wolności na podstawie ustawy, w zakresie niezbędnym do wykonania tymczasowego aresztowania lub kary pozbawienia wolności,
- 8) przetwarzanych wyłącznie w celu wystawienia faktury, rachunku lub prowadzenia sprawozdawczości finansowej,

- 9) powszechnie dostępnych,
- 10) przetwarzanych w celu przygotowania rozprawy wymaganej do uzyskania dyplomu ukończenia szkoły wyższej lub stopnia naukowego,
- 11) przetwarzanych w zakresie drobnych bieżących spraw życia codziennego.

W przypadku zgłoszenia do rejestracji zbioru danych osobowych, nie podlegającego na podst. art. 43 ust. 1 temu obowiązkowi, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zawiadamiał wnioskodawców, że z mocy ustawy zwolnieni są z obowiązku rejestracyjnego.

Poniżej przedstawiono przykłady takich zgłoszeń w oparciu o kilka spraw.

Spółdzielnia Telekomunikacyjna Wist zgłosiła Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych do rejestracji zbiór danych osobowych o nazwie „Wykaz osób, którym Spółdzielnia Wist świadczy usługi telekomunikacyjne” (zgłoszenie nr R 000813/02).

Z wyjaśnień wnioskodawcy, o złożenie których zwrócono się na podstawie art. 14 ustawy, wynikało, iż w przedmiotowym zbiorze przetwarzane są wyłącznie dane osób zrzeszonych w spółdzielni.

Zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 4 ustawy z obowiązku rejestracji zbioru danych zwolnieni są administratorzy danych dotyczących osób u nich zrzeszonych.

W związku z powyższym, na podstawie powołanego przepisu, przedmiotowy zbiór danych osobowych zwolniono z obowiązku zgłoszenia do rejestracji.⁶²⁹

Wojewódzki Konserwator Zabytków z siedzibą w Przemyślu zgłosił do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych zbiór danych o nazwie „Akta osobowe” (zgłoszenie nr R 000485/02).

Ze zgłoszenia nie wynikało jednoznacznie, czy w zbiorze przetwarzane są wyłącznie dane osób zatrudnionych u administratora danych, czy także dane innych osób. Wobec tego zwrócono się do wnioskodawcy o złożenie wyjaśnień w tej sprawie.

W odpowiedzi strona oświadczyła, iż „zbiór ten zawiera dane wyłącznie pracowników Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków (...)”

Stosownie do treści art. 43 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych z obowiązku rejestracji zbioru danych zwolnieni są administratorzy danych dotyczących osób u nich zatrudnionych.

⁶²⁹ DRZDO/401/000813/02-3661/02

Wobec powyższego, poinformowano wnioskodawcę, iż zbiór danych osobowych o nazwie „Akta osobowe” nie podlega obowiązkowi zgłoszenia do rejestracji.⁶³⁰

Rektor Wyższej Szkoły Zarządzania w Słupsku zgłosił do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych zbiór danych o nazwie „Rejestr studentów i absolwentów Wyższej Szkoły Zarządzania w Słupsku” (zgłoszenie nr R 000067/02).

Na podstawie art. 14 ustawy zwrócono się do wnioskodawcy o złożenie wyjaśnień, czy w przedmiotowym zbiorze są przetwarzane wyłącznie dane osób uczących się u wnioskodawcy, a celem przetwarzania tych danych w zbiorze jest wyłącznie „wykonywanie obowiązków związanych z tokiem studiów w WSZ w Słupsku”.

W odpowiedzi wnioskodawca oświadczył, iż w przedmiotowym zbiorze „przetwarzane są wyłącznie dane osób uczących się”.

Zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 4 ustawy z obowiązku rejestracji zbioru danych zwolnieni są administratorzy danych dotyczących osób u nich uczących się.

Wobec powyższego, organ rejestracyjny poinformował wnioskodawcę, iż zgłoszony do rejestracji zbiór danych nie podlega takiemu obowiązkowi⁶³¹.

Główny Inspektor Ochrony Roślin zgłosił do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych zbiór danych o nazwie „Sprawy kadrowe i płacowe GIOR” (zgłoszenie nr R 000159/02).

Na podstawie art. 14 ustawy, zwrócono się do wnioskodawcy o wyjaśnienia, czy w przedmiotowym zbiorze są przetwarzane wyłącznie dane osób zatrudnionych u administratora danych, czy także dane innych osób.

W odpowiedzi wnioskodawca oświadczył, że w przedmiotowym zbiorze „przetwarzane są wyłącznie dane osób zatrudnionych u Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa”.

Zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych zwolnieniu z obowiązku zgłoszenia zbioru danych do rejestracji podlegają administratorzy danych dotyczących osób u nich zatrudnionych.

W związku z tym, poinformowano wnioskodawcę, iż przedmiotowy zbiór danych nie podlega obowiązkowi rejestracyjnemu⁶³².

⁶³⁰ DRZDO/401/000485/02-2398/02

⁶³¹ DRZDO/401/067246/99-906/02

⁶³² DRZDO/401/000159/02-3422/02

Biuro Biegłych Rewidentów Buchalter Sp. z o. o. zgłosiła Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych do rejestracji zbior danych osobowych o nazwie „Ewidencja podatników i zbiorów danych rachunkowości przetwarzanych przez Biuro Biegłych Rewidentów Buchalter Sp. z o. o. w Lubaniu” (zgłoszenie nr R 070615/99).

W celu ustalenia, czy w przedmiotowym zbiorze przetwarzane są wyłącznie dane osób korzystających z usług biegłych rewidentów, zwrócono się do wnioskodawcy na podstawie art. 14 ustawy o złożenie wyjaśnień w tej sprawie.

Z udzielonych wyjaśnień wynikało, iż przedmiotowy zbiór zawiera dane osób korzystających z usług audytorskich oraz dane osób fizycznych i prawnych prowadzących działalność gospodarczą, dla których wnioskodawca prowadzi ewidencję księgową i rozliczenia podatkowe oraz ZUS.

Wobec powyższego, na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 5 ustawy zbior danych osobowych o nazwie „Ewidencja podatników i zbiorów danych rachunkowości przetwarzanych przez Biuro Biegłych Rewidentów <Buchalter> Sp. z o. o. w Lubaniu” zwolniono z obowiązku zgłoszenia do rejestracji.⁶³³

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia w Kunicach zgłosił do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych zbior danych o nazwie „Zbiornicze zestawienie deklaracji Podstawowej Opieki Zdrowotnej wzór POZ 7b” (zgłoszenie nr R 067246/99).

Na podstawie art. 14 ustawy zwrócono się do wnioskodawcy o wyjaśnienia, czy dane przetwarzane w przedmiotowym zbiorze dotyczą wyłącznie osób korzystających z usług medycznych administratora danych, czy także innych osób.

W odpowiedzi wnioskodawca oświadczył, iż przedmiotowy zbiór „dotyczy wyłącznie osób korzystających z usług medycznych w Ośrodku Zdrowia w Kunicach”

Zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych zwolnieniu z obowiązku zgłoszenia zbioru danych do rejestracji podlegają administratorzy danych dotyczących osób korzystających z ich usług medycznych.

W związku z tym, poinformowano wnioskodawcę, iż na podstawie ww. przepisu przedmiotowy zbiór danych nie podlega obowiązkowi zgłoszenia do rejestracji⁶³⁴.

⁶³³ DRZDO/401/070615/99-3483/02

⁶³⁴ DRZDO/401/000067/02-3421/02

Ośrodek Rozwojowo-Wdrożeniowy Lasów Państwowych w Bedoniu zgłosił do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych zbiór danych o nazwie „Dane teleadresowe pracowników Lasów Państwowych” (zgłoszenie nr R001863/00).

W zgłoszeniu wnioskodawca oświadczył, iż celem przetwarzania danych w zbiorze jest wydanie Leśnej Książki Teleadresowej w celu udogodnienia kontaktów z jednostkami Lasów Państwowych. W związku z powyższym, organ rejestracyjny, na podstawie art. 14 ustawy o ochronie danych osobowych, zwrócił się do Ośrodka Rozwojowo-Wdrożeniowego Lasów Państwowych w Bedoniu o wyjaśnienie, czy wszystkie dane osobowe zebrane do przedmiotowego zbioru zostały podane przez wnioskodawcę do wiadomości publicznej poprzez opublikowanie ich w ww. książce teleadresowej. W odpowiedzi wnioskodawca potwierdził, iż wszystkie dane osobowe przetwarzane w przedmiotowym zbiorze zostały podane do publicznej wiadomości poprzez opublikowanie ich w Leśnej Książce Teleadresowej.

Stosownie do treści art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o ochronie danych osobowych, zwolnieniu z obowiązku zgłoszenia zbioru danych do rejestracji podlegają administratorzy danych powszechnie dostępnych.

Wobec powyższego, organ rejestracyjny poinformował wnioskodawcę, iż zbiór danych osobowych o nazwie „Dane teleadresowe pracowników Lasów Państwowych” nie podlega obowiązkowi zgłoszenia do rejestracji.⁶³⁵

Polski Związek Krótkofalowców zgłosił do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych zbiór danych o nazwie „Polski CallBook” (zgłoszenie nr R 001252/01). Wnioskodawca oświadczył, iż zgłoszona do rejestracji baza danych jest spisem krótkofalowców uporządkowanym według ich znaków wywoławczych. Stwierdził ponadto, że specyfiką funkcjonowania tej bazy jest ogólna dostępność danych w niej zawartych poprzez umieszczenie ich w ogólnodostępnej sieci komputerowej Internet.

W związku z tym, organ rejestracyjny zwrócił się o wyjaśnienie, czy powszechnie dostępne są wszystkie dane przetwarzane w zgłoszonym do rejestracji zbiorze, czy tylko niektóre z nich. Stosownie bowiem do treści art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o ochronie danych osobowych, zwolnieniu z obowiązku zgłoszenia zbioru danych do rejestracji podlegają administratorzy danych prowadzący zbiory danych powszechnie dostępnych. Jednakże

⁶³⁵ DRZDO/001864/00-3484/02

przedmiotowe zwolnienie może mieć zastosowanie tylko wówczas, gdy powszechnie dostępne są wszystkie dane przetwarzane w zbiorze.

W odpowiedzi wnioskodawca poinformował, że wszystkie przetwarzane przez niego dane osobowe są przeznaczone do powszechnego udostępniania.

Wobec powyższego, poinformowano wnioskodawcę, iż przedmiotowy zbiór danych osobowych na podstawie art. 43 ust 1 pkt 9 ustawy nie podlega obowiązkowi zgłoszenia do rejestracji.⁶³⁶

Narodowy Bank Polski zgłosił do rejestracji Generalnemu Inspektorowi danych Osobowych zbiór danych osobowych o nazwie „Kontrola dostępu-Cotag” (zgłoszenie nr R 002406/00).

W toku przeprowadzonego przez organ rejestracyjny, na podstawie art. 14 ustawy, postępowania wyjaśniającego ustalono, iż jedynym celem przetwarzania danych w przedmiotowym zbiorze jest identyfikacja osób mających dostęp do obiektów należących do Narodowego Banku Polskiego w celu ochrony przed dostępem do nich osób nieuprawnionych. Zgłoszony zbiór danych osobowych nie jest zbiorem związanym z główną działalnością administratora danych. Jest on zbiorem pomocniczym, prowadzonym w celu usprawnienia zasadniczej działalności administratora danych. Dane w nim zawarte należy zatem traktować, jako przetwarzane w zakresie drobnych, bieżących spraw życia codziennego w rozumieniu przywołanego wyżej przepisu.

Stosownie do treści art. 43 ust. 1 pkt 11 ustawy z obowiązku rejestracji zwolnieni są administratorzy danych przetwarzanych w zakresie drobnych bieżących spraw życia codziennego⁶³⁷.

Wobec powyższego, poinformowano wnioskodawcę, że zbiór danych osobowych o nazwie „Kontrola dostępu-Cotag” nie podlega obowiązkowi zgłoszenia do rejestracji.

II.2 Zgłoszenia zbiorów danych osobowych do rejestracji dokonane przez podmioty nieuprawnione.

Zgłoszeń rejestracyjnych dokonywały podmioty nie będące administratorami danych osobowych w rozumieniu art. 7 ust. 4 w związku z art. 3 ustawy o ochronie danych

⁶³⁶ DRZDO/401/001252/01-3828/02

⁶³⁷ DRZDO/401/002406/00-3514/02

osobowych - wysłano do nich 875 pism zawiadamiających, iż zgłoszenie zostało dokonane przez podmiot nieuprawniony. Do podmiotów tych należy w szczególności zaliczyć agentów ubezpieczeniowych lub osoby reprezentujące otwarte fundusze emerytalne. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych uznał, że agenci ubezpieczeniowi przetwarzający dane osobowe w ramach czynności wykonywanych na rzecz towarzystw ubezpieczeniowych lub otwartych funduszy emerytalnych nie mają statusu administratora danych, ale jedynie podmiotu, któremu administrator danych powierzył przetwarzanie danych osobowych na podstawie art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych.

W 2002 r. wysłano 875 pism zawiadamiających o zgłoszeniu zbioru danych przez podmiot nie będący administratorem danych. Dotyczyło to głównie agentów ubezpieczeniowych i sporadycznie innych podmiotów

Z charakteru czynności wykonywanych przez agentów ubezpieczeniowych (zawieranie umów z poszczególnymi klientami i w związku z tym przetwarzanie danych osobowych na rzecz towarzystwa ubezpieczeniowego lub otwartego funduszu emerytalnego) wynika, iż są to jedynie podmioty, którym zgodnie z 31 ustawy o ochronie danych osobowych, powierzono przetwarzanie danych osobowych. Administratorem danych jest natomiast towarzystwo ubezpieczeniowe lub otwarty fundusz emerytalny. W przypadku zgłoszenia zbioru danych do rejestracji przez agentów ubezpieczeniowych byli oni informowani, że nie podlegają obowiązkowi określonemu w art. 40 ustawy, gdyż nie są administratorami danych a jedynie podmiotami, którym na podstawie art. 31 ustawy powierzono przetwarzanie danych osobowych, (np. zgłoszenia nr: R 036347/99, R 002705/00).

Pani Aldona Witecka prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Firma Usługowa „Alwit” zgłosiła do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych zbioru danych o nazwie „Ewidencja pasażerów, którzy odmówili opłacenia należności i opłaty dodatkowej w związku z brakiem biletu lub dokumentu uprawniającego do ulgi” (zgłoszenie nr R 001715/01). Przedmiotowy zbiór prowadzony jest w związku z wykonywaniem przez wnioskodawcę kontroli biletów w pojazdach Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacji Sp. z o. o. w Legnicy na podstawie umowy zawartej przez wnioskodawcę z ww. spółką.

W związku z zaistniałymi wątpliwościami, czy zgłoszenie zostało dokonane przez podmiot uprawniony, organ rejestracyjny, na podstawie art. 14 ustawy o ochronie danych osobowych, zwrócił się do wnioskodawcy o złożenie pisemnych wyjaśnień.

W odpowiedzi wnioskodawca przesłał kopię ww. umowy zawartej z Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacji Sp. z o. o. w Legnicy.

Organ rejestracyjny poinformował wnioskodawcę, iż z przedmiotowego zgłoszenia oraz postanowień ww. umowy wynika, iż brak jest podstaw, aby przyjąć, że administratorem danych w rozumieniu przepisu art. 7 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych jest wnioskodawca. Administratorem danych w tym przypadku jest Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w Legnicy, natomiast wnioskodawca podmiotem, któremu administrator danych, zgodnie z art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych, powierzył w drodze umowy przetwarzanie danych osobowych.

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Heinz Polska zgłosiła do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych zbiór danych o nazwie „Klienci Pudliszki S. A.” (zgłoszenie nr R 000687/02).

Zgłoszenie nie zawierało wskazania osoby reprezentującej administratora danych. W związku z tym, zwrócono się o złożenie pisemnych wyjaśnień w sprawie.

Zgłoszeniodawca złożył wyjaśnienia, do których załączył umowę zlecenia. Wynikało z niej, że wnioskodawca jest jedynie podmiotem, któremu Pudliszki S. A. powierzyła przetwarzanie danych w zbiorze na podstawie art. 31 ustawy.

Wobec powyższego, zwrócono się o wyjaśnienie kto jest administratorem danych zgłoszonego do rejestracji zbioru.

W odpowiedzi poinformowano, że administratorem danych tego zbioru jest Pudliszki S. A. oraz przesłano poprawnie wypełniony wniosek rejestracyjny. Przedmiotowy zbiór danych został zarejestrowany.

III. Postępowanie wyjaśniające.

III.1 Postępowania wyjaśniające zakończone rejestracją zbioru danych osobowych.

Od dnia 6 października 2002 r. obowiązuje nowy wzór zgłoszenia zbioru danych do rejestracji. Został on zmodyfikowany w taki sposób, aby w pełni odpowiadał przepisom ustawy.

Ze względu na daleko idące skutki decyzji odmawiającej rejestracji zbioru, w każdym przypadku zgłoszenia do rejestracji zbioru danych osobowych wywołującego wątpliwości co

do stanu prawnego lub faktycznego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przeprowadza postępowanie wyjaśniające.

W roku 2002 przeprowadzono 3290 postępowań wyjaśniających.

Poniżej przedstawiono najczęściej występujące nieprawidłowości w składanych zgłoszeniach zbiorów danych osobowych do rejestracji.

1) Zgłoszenie zbioru danych osobowych zgodnie z art. 63 Kodeksu postępowania administracyjnego powinno w szczególności zawierać elementy, o których mowa w § 2 i 3 powołanego przepisu. Do podstawowych kodeksowych wad formalnych należy zaliczyć brak podpisu, bądź podpis nie pozwalający na ustalenie, czy zbiór został zgłoszony przez osobę uprawnioną do reprezentowania administratora danych (np. zgłoszenia nr: R 000939/02, R 001020/02).

2) Elementy zgłoszenia zbioru danych osobowych zostały określone w art. 41 ust. 1 ustawy, natomiast obowiązujący wzór zgłoszenia stanowi załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 września 2002 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia wzorów wniosku o udostępnienie danych osobowych, zgłoszenia zbioru danych do rejestracji oraz imiennego upoważnienia i legitymacji służbowej inspektora Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (Dz. U. Nr 154, poz. 1285).

Zbiory danych osobowych zgłaszano na niekompletnym formularzu, tzn. zgłoszenia nie zawierały jednej lub kilku stron wzoru (np. zgłoszenia nr R 001170/02,) lub w zgłoszeniu nie wypełniono poszczególnych części formularza (np. zgłoszenia nr: R 000997/02, R 001053/02).

Zgodnie z art. 44 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych odmawia rejestracji zbioru danych, jeżeli przetwarzanie danych w takim zbiorze naruszałoby zasady określone w art. 23-30 ustawy, np:

- w przypadku braku podstawy prawnej przetwarzania danych osobowych - art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych (np. zgłoszenie nr R 000955/02),
- w przypadku naruszenia zasady zachowania szczególnej staranności przy przetwarzaniu danych osobowych w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą - art. 26 ust. 1 ustawy (np. zgłoszenie nr R 001070/02),
- w przypadku przetwarzania bez podstawy prawnej tzw. „danych wrażliwych” - art. 27 ust. 2 ustawy (np. zgłoszenie nr R 000910/02),

Znaczna ilość zgłoszeń zbiorów danych spełniała warunki wydania decyzji o odmowie rejestracji, o których mowa w art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy. Urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania zbioru danych zgłoszonego do rejestracji nie spełniały bowiem wymogów technicznych i organizacyjnych wskazanych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie określenia podstawowych warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych.

Administratorzy danych często niewłaściwie wypełniali części E i F zgłoszenia dotyczące technicznych i organizacyjnych aspektów przetwarzania danych osobowych. Może to świadczyć bądź o rzeczywistym niedopełnianiu wymogów wynikających z w/w rozporządzenia, bądź też o trudnościach związanych ze zrozumieniem i właściwą interpretacją poszczególnych zapisów wzoru zgłoszenia.

Poniżej przedstawiono procedurę rejestracyjną w oparciu o kilka przykładowych spraw.

Bank Polska Kasa Opieki S. A. zgłosiła Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych do rejestracji zbior danych osobowych o nazwie „Klienci (wnioskodawcy, współmałżonkowie i poręczyciele) detaliczni wnioskujący o przyznanie kredytu” (zgłoszenie nr R 001070/02).

Ze zgłoszenia wynikało, iż celem przetwarzania danych w zbiorze jest m. in. automatyczne przetwarzanie danych osobowych zawartych we wnioskach kredytowych klientów indywidualnych i wspomaganie w ten sposób decyzji kredytowych.

Na podstawie art. 14 ustawy o ochronie danych osobowych w zw. z art. 26 a. ust. 1 ustawy, zwrócono się do wnioskodawcy o złożenie wyjaśnień w tej sprawie.

Ze złożonych wyjaśnień wynikało, iż ostateczne rozstrzygnięcie indywidualnej sprawy osoby, której dane dotyczą nie jest wyłącznie wynikiem operacji na danych osobowych. System informatyczny proponuje jedynie ocenę wniosku kredytowego, natomiast ostateczna decyzja podejmowana jest przez osoby zaangażowane w proces kredytowy.

Wobec powyższego przedmiotowy zbiór danych został zarejestrowany.

Dom-Grunt Nieruchomości s.c. Alicja Marcinków-Stanisława Siejko zgłosiła Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych do rejestracji zbior danych

osobowych o nazwie „Dom - Grunt Nieruchomości s.c. Alicja Marcinków – Stanisława Siejko – Baza Danych Klientów” (zgłoszenie nr R 001053/02).

Ze zgłoszenia wynikało, iż spełniona została przesłanka odmowy rejestracji, określona w art. 44 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie danych osobowych tj. nie zostały spełnione wymogi określone w art. 41 ust. 1 ustawy. Zgłoszenie nie zawierało opisu środków technicznych i organizacyjnych zastosowanych w celach określonych w art. 36- 39 ustawy oraz informacji o sposobie wypełnienia wymagań technicznych i organizacyjnych, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie określenia podstawowych warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych.

W związku z powyższym, na podstawie art. 14 ustawy, zwrócono się do wnioskodawcy o złożenie pisemnych wyjaśnień w tej sprawie.

W związku z tym, iż ze złożonych wyjaśnień wynikało, że przedmiotowy zbiór przetwarzany jest w systemie tradycyjnym, a jednocześnie uzupełniono braki w zakresie opisu środków technicznych i organizacyjnych zastosowanych w celu zapewnienia ochrony przetwarzanych danych osobowych, nie zachodziła przesłanka wydania decyzji o odmowie rejestracji.

Wobec powyższego, zbiór danych został zarejestrowany.

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęło zgłoszenie zbioru danych osobowych przesłane przez Pana Mariana Olejniczaka prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą OLMAR-Nieruchomości-Obrót-Pośrednictwo-Wycena-Doradztwo (zgłoszenie nr R 000666/02). Przedmiotowe zgłoszenie nie zostało złożone na obowiązującym wzorze.

W związku z tym, na podstawie art. 14 ustawy, zwrócono się do wnioskodawcy o złożenie pisemnych wyjaśnień, w szczególności o dopełnienie obowiązku zgłoszenia zbioru danych na odpowiednim wzorze zgłoszenia.

W odpowiedzi wnioskodawca udzielił wyjaśnień przesyłając wypełniony wniosek o wpisanie do rejestru prowadzonego przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych osobowych zbioru danych o nazwie „Baza danych klientów biura nieruchomości prowadzącego działalność w zakresie pośrednictwa, wyceny, doradztwa”.

Jednakże ze zgłoszenia wynikało, iż została spełniona przesłanka odmowy rejestracji zbioru danych osobowych określona w art. 44 ust. 1 pkt 2 ustawy, tj. przetwarzanie danych osobowych w zgłoszonym zbiorze danych osobowych naruszałoby zasadę określoną w art. 27

ust. 1 ustawy. Wnioskodawca w przesłanym zgłoszeniu poinformował o przetwarzaniu w przedmiotowym zbiorze takich danych jak „dane osobowe współwłaścicieli, współspadkobierców nieruchomości, współużytkowników wieczystych pochodzące z ksiąg wieczystych, rejestru gruntu, orzeczeń i postanowień w sprawach o zniesienie współwłasności i dział spadku itp.; decyzji o wysokości podatku od nieruchomości (...)”.

W toku dalszego postępowania ustalono, iż wnioskodawca nie zachowuje przedmiotowych dokumentów, ma jedynie wgląd w te dokumenty, a następnie przekazuje je notariuszowi w celu przygotowania do zawarcia umowy kupna – sprzedaży nieruchomości.

Biorąc powyższe pod uwagę przedmiotowy zbiór został zarejestrowany.

PRO FUTURO Spółka z o.o. zgłosiła do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych zbiór danych o nazwie „Baza klientów katalogu Prodoks” (zgłoszenie nr R 001360/01). Następnie do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych osobowych wpłynęło pismo złożone przez Prodoks Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, z którego wynikało, iż obecnie administratorem danych przedmiotowego zbioru jest właśnie ta spółka. W toku postępowania ustalono, iż spółka, która pierwotnie zgłosiła w/w zbiór do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych zmieniła nazwę i siedzibę.

W konsekwencji przedmiotowy zbiór danych został zarejestrowany.

Mustang Poland Sp. z o. o. jako administrator danych osobowych zgłosiła do rejestracji zbiór danych osobowych o nazwie „Dane osobowe dla Mustang Poland” (zgłoszenie nr R 001524/00).

Z nadesłanego zgłoszenia wynikało, że została spełniona przesłanka odmowy rejestracji, określona w art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych tj. urządzenia i systemy informatyczne nie spełniały podstawowych wymagań technicznych i organizacyjnych, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie określenia podstawowych warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych. Wyjaśnień wymagała również kwestia przedsięwzięć zastosowanych w zakresie środków służących do zabezpieczenia zbioru danych, zgodnie z wymogami określonymi w art. 36-39 ustawy o ochronie danych osobowych.

Wobec powyższego, zwrócono się do administratora danych o złożenie odpowiednich wyjaśnień w tej sprawie.

W związku z tym, iż nadesłane przez wnioskodawcę wyjaśnienia były niewystarczające, a mianowicie brak było informacji o opracowaniu przez administratora danych instrukcji postępowania w sytuacji naruszenia ochrony danych osobowych oraz instrukcji określającej sposób zarządzania systemem informatycznym, organ rejestracyjny ponownie zwrócił się do wnioskodawcy o usunięcie ww. uchybień.

W odpowiedzi na wezwanie Mustang Poland Sp. z o. o. udzieliła wyjaśnień, z treści których nie wynikało wprost, czy zostały opracowane instrukcje o których mowa w § 6 i 11 w/w rozporządzenia.

W związku z powyższym, ponownie zwrócono się do wnioskodawcy o udzielenie odpowiedzi, czy zostały opracowane w/w instrukcje ze wskazaniem co powinny w szczególności one zawierać.

Wnioskodawca w odpowiedzi na pismo poinformował, iż przedmiotowe instrukcje zostały opracowane przez Mustang Poland Sp. z o. o.

Biorąc powyższe pod uwagę, przedmiotowy zbiór danych został zarejestrowany.

Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Kielcach zgłosił do rejestracji zbiór danych o nazwie „Zbiór danych osobowych osób ubiegających się o stwierdzenie kwalifikacji osób kierownictwa lub dozoru ruchu zakładu górniczego” (zgłoszenie do rejestracji nr R 000782/02).

Ze zgłoszenia wynikało, iż została spełniona przesłanka odmowy rejestracji, o której mowa w art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych, tj. urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych w przedmiotowym zbiorze nie spełniały wymogów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie określenia podstawowych warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych.

W związku z tym, zwrócono się do strony o złożenie oświadczenia, czy zostały spełnione w/w wymogi. Wyjaśnienia wymagała również kwestia przedsięwzięć zastosowanych w zakresie środków służących do zabezpieczenia zbiorów danych osobowych, zgodnie z wymogami określonymi w art. 36-39 ustawy o ochronie danych osobowych. Ponadto w części B zgłoszenia wnioskodawca wskazał jako przesłankę legalności przetwarzania danych w zbiorze art. 23 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o ochronie danych osobowych. W związku z tym zwrócono się do wnioskodawcy o złożenie wyjaśnień, czy rzeczywiście przetwarza dane na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy. W przypadku, gdyby rzeczywiście

wskazana przesłanka stanowiła podstawę do przetwarzania danych w zbiorze, powinien wyjaśnić, jakiego rodzaju umowę wnioskodawca zawiera z osobą, której dane dotyczą.

Wnioskodawca wyjaśnił, iż zostały spełnione wymogi odnośnie przetwarzania danych osobowych w systemie informatycznym. Nie odniósł się natomiast do kwestii podstawy prawnej upoważniającej wnioskodawcę do przetwarzania danych w zbiorze.

Wobec powyższego, ponownie zwrócono się do wnioskodawcy o wyjaśnienie, czy rzeczywiście wnioskodawca przetwarza dane na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych.

W złożonych wyjaśnieniach wnioskodawca oświadczył, iż jedyną przesłanką upoważniającą wnioskodawcę do przetwarzania danych w zbiorze jest art. 68 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27, poz. 96 z późn. zm.).

W związku z powyższym, przedmiotowy zbiór danych został zarejestrowany.

III.2 Postępowania wyjaśniające zakończone wydaniem decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie

W przypadku uznania, że postępowanie w sprawie rejestracji zbioru danych osobowych jest bezprzedmiotowe wydawano na podstawie art. 105 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie. W 2002 r. wydano 267 takich decyzji.

W sytuacji, gdy administrator danych poinformował o zaprzestaniu przetwarzania danych w zarejestrowanym zbiorze danych, dokonywano jedynie odpowiedniego zapisu w księdze rejestrowej, ze względu na to, iż ustawa o ochronie danych osobowych nie przewiduje możliwości wyrejestrowania zbioru.

Poniżej opisano kilka decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie rejestracji zbioru danych osobowych wydanych w 2002 r.

Wielkopolski Bank Spółdzielczy w Łagowie zgłosił Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych do rejestracji zbiór danych osobowych o nazwie „Dane osobowe klientów B.S. w Łagowie” (zgłoszenie nr R 069654/99).

Bank Spółdzielczy w Krośnie Odrzańskim (jako bank przejmujący) poinformował o połączeniu z Bankiem Spółdzielczym w Łagowie (bank przejmowany). Ponadto wnioskodawca poinformował, iż zbiór danych o nazwie „Dane osobowe klientów B.S. w Łagowie” został włączony do zbioru „Klienci Banku Spółdzielczego w Krośnie Odrzańskim”, który został wpisany do rejestru zbiorów danych osobowych pod numerem księgi rejestrowej 17077 (zgłoszenie nr R 027233/99).

Wobec przedstawionego stanu faktycznego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych uznał, iż postępowanie w sprawie rejestracji zbioru danych o nazwie „Dane osobowe klientów B.S. w Łagowie” jest bezprzedmiotowe i w konsekwencji na mocy art. 105 § 1 K.p.a. wydał decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie.⁶³⁸

Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu dopełniając obowiązku wynikającego z art. 40 ustawy zgłosił do rejestracji zbiór danych osobowych o nazwie „Baza cudzoziemców ubiegających się o pracę w Polsce” (zgłoszenie nr R 014356/99).

Wnioskodawca zawiadomił organ rejestracyjny o przekazaniu materiałów dotyczących <Bazy cudzoziemców ubiegających się o pracę w Polsce> w styczniu 2000 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu. Na potwierdzenie tego, Wnioskodawca przesłał kopie protokołów zdawczo-odbiorczych dokumentacji spraw obejmujących lata 1993-1999. Zgodnie z art. 97 pkt 7 w zw. z pkt 8 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej - w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668 z późn. zm.), zadania polegające na wydawaniu zezwoleń i zgód w sprawach dotyczących zatrudnienia lub wykonywania innej pracy zarobkowej przez cudzoziemców wykonywały powiatowe urzędy pracy od dnia 1 stycznia 2000 r. (art. 150 ustawy kompetencyjnej). Stosownie do treści art. 1 pkt 8 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o zmianie ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2001 r. Nr 89, poz. 973) wydawanie przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców należy od 1 stycznia 2002 r. (art. 6 powyższej ustawy) do zadań wojewody.

W związku z tym stwierdzono, iż zbiór danych osobowych o nazwie „Baza cudzoziemców ubiegających się o pracę w Polsce” w chwili obecnej nie jest prowadzony przez Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu.

⁶³⁸ GI-DRZDO/401/DEC/069654/99-20/02

Wobec powyższego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych uznał, iż postępowanie w sprawie rejestracji zbioru danych o nazwie „Baza cudzoziemców ubiegających się o pracę w Polsce” jest bezprzedmiotowe i w konsekwencji, na mocy art. 105 § 1 K.p.a., należało wydać decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie.⁶³⁹

Gmina Panki zgłosiła Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych do rejestracji zbiór danych osobowych o nazwie „Elektroniczna Ewidencja Pojazdów Gminy Panki” (zgłoszenie nr R 046507/99).

W piśmie przesłanym Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych wnioskodawca powiadomił, iż z dniem 1 stycznia 2001 r. prowadzenie spraw związanych z rejestracją pojazdów zostało przejęte przez Starostwo Powiatowe w Kołbucku. Stosownie bowiem do treści art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 31 marca 2000 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. 2000 r. Nr 43, poz. 483) porozumienia zawarte z gminami przed wejściem w życie niniejszej ustawy dotyczące wykonywania zadań i kompetencji określonych w art. 73 ust. 1 i 2, art. 74 ust. 1, art. 75, art. 77 ust. 3, art. 78 ust. 3, art. 89 ust. 2 i 3, art. 93 ust. 2, art. 97 ust. 1, art. 114 ust. 1 pkt 1, art. 122 ust. 1 pkt 4, art. 138 ust. 1 i art. 140 ust. 1-3 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602 z późn. zm.), tracą moc z dniem 31 grudnia 2000 r., z wyjątkiem porozumień dotyczących powiatu warszawskiego. Gminy w terminie, o którym mowa powyżej mają obowiązek przekazać właściwym starostom dane i informacje oraz dokumentację, dotyczące pojazdów zarejestrowanych w okresie obowiązywania porozumień oraz wydanych w tym czasie uprawnień do kierowania pojazdami.

W związku z powyższym należy uznać, iż w aktualnym stanie faktycznym i prawnym Gmina Panki zaprzestała prowadzenia przedmiotowego zbioru danych osobowych i przekazała zawarte w nim dane do Powiatu w Kołbucku, który prowadzi zbiór danych osobowych dotyczący pojazdów dla całego obszaru powiatu. W świetle definicji art. 7 pkt 1 ustawy o ochronie danych osobowych należy uznać, że odrębny zbiór danych osobowych prowadzony dotychczas przez Gminę Panki już nie istnieje.

Wobec powyższego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych uznał, iż postępowanie w sprawie rejestracji przedmiotowego zbioru danych jest bezprzedmiotowe

⁶³⁹ GI-DRZDO/401/DEC/014356/99-62/02

i w konsekwencji, na mocy art. 105 § 1 K.p.a., wydał decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie.⁶⁴⁰

Powiat Pińczów dopełniając obowiązku wynikającego z art. 40 ustawy zgłosił do rejestracji zbiór danych osobowych o nazwie „Decyzje dotyczące ochrony środowiska” (zgłoszenie nr R 033830/99).

Organ rejestracyjny zwrócił się o złożenie pisemnych wyjaśnień w kwestii spełnienia wymogów wynikających z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie określenia podstawowych warunków technicznych i organizacyjnych jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych jak również o sprecyzowanie celu przetwarzania danych zawartych w zgłoszonym do rejestracji zbiorze oraz określenie przepisów prawnych upoważniających wnioskodawcę do prowadzenia przedmiotowego zbioru.

W odpowiedzi wnioskodawca poinformował, iż „wniosek ubiegającego się o wydanie decyzji jak i sama decyzja dotycząca ochrony środowiska nie zawiera danych osobowych (...), a jedynie warunki korzystania ze środowiska”. Wobec powyższego należy uznać, iż zbiór danych osobowych o nazwie „Decyzje dotyczące ochrony środowiska” w chwili obecnej nie jest prowadzony przez wnioskodawcę.

W związku z powyższym, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych uznał, iż postępowanie w sprawie rejestracji zbioru danych o nazwie „Decyzje dotyczące ochrony środowiska” jest bezprzedmiotowe i w konsekwencji, na mocy art. 105 § 1 K.p.a., należało wydać decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie.⁶⁴¹

Spółka Akcyjna Global Hotels Development Group Poland z siedzibą w Warszawie Oddział w Gdańsku zgłosiła Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych do rejestracji zbiór danych osobowych o nazwie „Holiday Inn Gdańsk” (zgłoszenie nr R 061645/99).

W związku z zaistniałymi wątpliwościami, czy zgłoszenie zostało dokonane przez podmiot uprawniony, organ rejestracyjny, na podstawie art. 14 ustawy o ochronie danych osobowych, zwrócił się do wnioskodawcy o złożenie pisemnych wyjaśnień.

Wnioskodawca w złożonych wyjaśnieniach oświadczył, że „wycofuje zgłoszenie zbioru danych osobowych, wniesione do Generalnego Inspektora Ochrony Danych

⁶⁴⁰ GI-DRZDO/401/DEC/046507/99-117/02

⁶⁴¹ GI-DRZDO/401/DEC/033830/99-185/02

Osobowych”. Ponadto oświadczył, iż „Hotel Holiday Inn, położony w Gdańsku, którego działalności dotyczyło zgłoszenie, jest częścią przedsiębiorstwa spółki Global Hotel Gdańsk Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku”.

W związku z powyższym organ rejestracyjny, na podstawie art. 14 ustawy o ochronie danych osobowych, zwrócił się do Global Hotel Gdańsk Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku o złożenie pisemnych wyjaśnień.

W odpowiedzi na pismo organu rejestracyjnego spółka Global Hotel Gdańsk z siedzibą w Gdańsku wyjaśniła, iż w dniu zgłoszenia do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych Global Hotels Development Group Poland S.A. z siedzibą w Warszawie był administratorem danych osobowych o nazwie Holiday Inn Gdańsk. W wyniku zmiany struktury kapitałowej, Global Hotels Development Group Poland S.A. z siedzibą w Warszawie przekształcił swój oddział w Gdańsku w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością o nazwie Global Hotel Gdańsk Sp. z o.o. i przekazał tej spółce prowadzenie Hotelu Holiday Inn Gdańsk.

Wobec powyższego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych uznał, iż postępowanie w sprawie zgłoszonego do rejestracji przez Global Hotels Development Group Poland S.A. z siedzibą w Warszawie Oddział w Gdańsku zbioru danych o nazwie „Holiday Inn Gdańsk” jest bezprzedmiotowe i w konsekwencji na mocy art. 105 § 1 K.p.a. wydał decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie.⁶⁴²

Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach zgłosił do rejestracji zbiór danych o nazwie „Zbiór danych osobowych osób ubiegających się o pracę zgodnie z ustawą o służbie cywilnej” (zgłoszenie do rejestracji nr 000776/02).

Jako przesłankę legalności przetwarzania danych w tym zbiorze wskazano art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych. W związku z tym poinformowano stronę, iż wskazana przesłanka nie daje podstaw do przetwarzania danych w przedmiotowym zbiorze danych osobowych, ponieważ przetwarzanie danych na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 3 jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy „... jest konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia koniecznych działań przed zawarciem umowy”.

W związku z tym, zwrócono się do wnioskodawcy aby wskazał właściwą podstawę prawną upoważniającą do przetwarzania danych w przedmiotowym zbiorze. Ponadto

⁶⁴² GI-DRZDO/401/DEC/061645/99-103/02

wyjaśnienia wymagała kwestia przedsięwzięć zastosowanych w zakresie środków służących do zabezpieczenia zbiorów danych osobowych, zgodnie z wymogami określonymi w art. 36-39 ustawy o ochronie danych osobowych.

W odpowiedzi zgłoszeniodawca oświadczył powołanym pismem, iż „nie tworzy zbioru danych osobowych osób ubiegających się o pracę zgodnie z ustawą o służbie cywilnej”.

Wobec powyższego, zwrócono się o wyjaśnienie, czym kierował się wnioskodawca zgłaszając przedmiotowy zbiór do rejestracji, czy zgłoszenie do rejestracji było wynikiem pomyłki, czy też dane osobowe ze zbioru zostały usunięte.

Wnioskodawca oświadczył, że zgłoszenie przedmiotowego zbioru danych „... było wynikiem pomyłki”.

W związku z powyższym, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych uznał, iż postępowanie w sprawie rejestracji zbioru o nazwie „Zbiór danych osobowych osób ubiegających się o pracę zgodnie z ustawą o służbie cywilnej” jest bezprzedmiotowe i w konsekwencji, na mocy art. 105 § 1 K.p.a. należało wydać decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie⁶⁴³.

Sympatia.pl. W. Wrzaskała, D. Golenia, A. Fronczek Spółka jawna zgłosiła do rejestracji zbiór danych o nazwie „Sympatia.pl” (zgłoszenie nr R 000986/02).

Ze zgłoszenia wynikało, iż została spełniona przesłanka odmowy rejestracji, o której mowa w art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych, tj. urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych w przedmiotowym zbiorze nie spełniały wymogów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie określenia podstawowych warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych. W związku z tym zwrócono się do strony o złożenie oświadczenia, czy zostały spełnione w/w wymogi. Ponadto, wyjaśnienia wymagała kwestia przedsięwzięć zastosowanych w zakresie środków służących do zabezpieczenia zbiorów danych osobowych, zgodnie z wymogami określonymi w art. 36-39 ustawy o ochronie danych osobowych.

W odpowiedzi strona zwróciła się z prośbą o przedłużenie terminu złożenia wyjaśnień w przedmiotowej sprawie. Termin ten został przedłużony o 30 dni.

⁶⁴³ GI-DRZDO/401/DEC/000776/02-258/02

Wnioskodawca oświadczył, iż „Spółka SYMPATIA.PL spółka jawna mimo zarejestrowania w KRS nigdy nie podjęła działalności w planowanym zakresie związanym z gromadzeniem i przetwarzaniem danych osobowych w zbiorach”.

Wobec powyższego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych uznał, iż postępowanie w sprawie rejestracji zbioru o nazwie „Sympatia.pl” jest bezprzedmiotowe i w konsekwencji, na mocy art. 105 § 1 K.p.a. należało wydać decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie⁶⁴⁴.

Dom Pomocy Społecznej w Ruskich Piaskach złożył organowi rejestracyjnemu zgłoszenie zbioru danych o nazwie „Ewidencja osób korzystających ze środków PFRON, ewidencja osób ubiegających się o miejsce w Domu Pomocy Społecznej, ewidencja rodzin zastępczych, ewidencja dzieci w rodzinach zastępczych, ewidencja dzieci kierowanych do placówek opiekuńczo-wychowawczych (Domów Dziecka), ewidencja odpłatności rodziców za pobyt ich dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych” (zgłoszenie nr R 004850/99).

Organ rejestracyjny wszczął w niniejszej sprawie postępowanie wyjaśniające mające na celu ustalenie, czy wnioskodawca jest podmiotem zobowiązanym, zgodnie z art. 40 ustawy o ochronie danych osobowych, do zgłoszenia przedmiotowego zbioru do rejestracji. W wyjaśnieniach zgłoszeniodawca oświadczył, że wniosek o dokonanie rejestracji zbioru danych osobowych o nazwie <Ewidencja osób korzystających ze środków PFRON, ewidencja osób ubiegających się o miejsce w Domu Pomocy Społecznej, ewidencja rodzin zastępczych, ewidencja dzieci w rodzinach zastępczych, ewidencja dzieci kierowanych do placówek opiekuńczo-wychowawczych (Domów Dziecka), ewidencja odpłatności rodziców za pobyt ich dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych> został zgłoszony niewłaściwie, ponieważ w całym zakresie nie dotyczy ewidencji jaką prowadzi Dom Pomocy Społecznej w Ruskich Piaskach”. Ponadto poinformował, że Dom Pomocy Społecznej nie prowadzi i nigdy nie prowadził w/w ewidencji, ponieważ brak jest podstawy prawnej uprawniającej Dom Pomocy Społecznej do wykonywania tego rodzaju zadań. Jednocześnie wnioskodawca dokonał zgłoszenia do rejestracji zbioru danych o nazwie „Ewidencja osób zamieszkałych w Domu Pomocy Społecznej w Ruskich Piaskach”.

U wnioskodawcy przeprowadzone zostały czynności kontrolne przez inspektorów Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych. W ich toku ustalono, że Dom

⁶⁴⁴ GI-DRZDO/401/DEC/000986/02-2/03

Pomocy Społecznej w Ruskich Piaskach prowadzi tylko jeden, podlegający rejestracji zbiór danych o nazwie „Ewidencja osób zamieszkałych w Domu Pomocy Społecznej w Ruskich Piaskach”. Ponadto ustalono, że w DPS nie jest i nigdy nie był prowadzony zbiór danych o nazwie „Ewidencja osób korzystających ze środków PFRON, ewidencja osób ubiegających się o miejsce w Domu Pomocy Społecznej, ewidencja rodzin zastępczych, ewidencja dzieci w rodzinach zastępczych, ewidencja dzieci kierowanych do placówek opiekuńczo-wychowawczych (Domów Dziecka), ewidencja odpłatności rodziców za pobyt ich dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych”.

Wobec powyższego, organ rejestracyjny uznał, iż postępowanie w sprawie rejestracji zbioru danych osobowych o nazwie „Ewidencja osób korzystających ze środków PFRON, ewidencja osób ubiegających się o miejsce w Domu Pomocy Społecznej, ewidencja rodzin zastępczych, ewidencja dzieci w rodzinach zastępczych, ewidencja dzieci kierowanych do placówek opiekuńczo-wychowawczych (Domów Dziecka), ewidencja odpłatności rodziców za pobyt ich dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych” jest bezprzedmiotowe i na podstawie art. 105 § 1 K.p.a. wydał decyzję o umorzeniu postępowania⁶⁴⁵.

Natomiast zbiór danych o nazwie „Ewidencja osób zamieszkałych w Domu Pomocy Społecznej w Ruskich Piaskach” wpisano do rejestru zbiorów danych osobowych.

Do prowadzonego przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych rejestru zbiorów danych osobowych został zgłoszony przez Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Sunflower Farm z siedzibą w Stryżowie (zgłoszenie nr R 001464/00). Ze zgłoszenia wynikało, że została spełniona przesłanka odmowy rejestracji, określona w art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych tj. urządzenia i systemy informatyczne nie spełniały podstawowych wymagań technicznych i organizacyjnych, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie określenia podstawowych warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych. Wyjaśnień wymagała również kwestia przedsięwzięć zastosowanych w zakresie środków służących do zabezpieczenia zbioru danych, zgodnie z wymogami określonymi w art. 36-39 ustawy o ochronie danych osobowych. Organ rejestracyjny zapytał również wnioskodawcę, jakich osób dotyczą dane przetwarzane w zbiorze oraz o cel przetwarzania danych w zbiorze.

⁶⁴⁵ GI-DRZDO/401/DEC/004850/99-143/02

W odpowiedzi na pismo wnioskodawca zawiadomił, że zbiór danych o nazwie „Baza Danych Sunflower Farm” nigdy nie powstał. W związku ze zmianą profilu działalności, po złożeniu wniosku o rejestrację Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, zgłoszeniodawca zrezygnował z tworzenia zbioru danych osobowych.

Wobec powyższego, organ rejestracyjny uznał, iż postępowanie w sprawie rejestracji zbioru danych osobowych o nazwie „Baza Danych Sunflower Farm” jest bezprzedmiotowe i na podstawie art. 105 § 1 K.p.a. wydał decyzję o umorzeniu postępowania⁶⁴⁶.

Towarzystwo Ubezpieczeniowe Compensa S.A. Oddział Regionalny w Płocku zgłosił Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych do rejestracji zbiór danych osobowych o nazwie „System Rejestracji Polis i Szkód FAN” (zgłoszenie nr R 070619/99).

Ze zgłoszenia wynikało, iż administratorem danych w przedmiotowym zbiorze jest Towarzystwo Ubezpieczeniowe Compensa S.A. z siedzibą w Warszawie, nie zaś jednostka organizacyjna osoby prawnej – Towarzystwo Ubezpieczeniowe Compensa S.A. Oddział Regionalny w Płocku.

W związku z powyższym, zwrócono się do wnioskodawcy, na podstawie art. 14 ustawy o ochronie danych osobowych, o złożenie wyjaśnień w sprawie.

W wyjaśnieniach wnioskodawca poinformował, iż przedmiotowy zbiór jest częścią zbioru zgłoszonego przez T.U. Compensa S.A. w Warszawie i jako samodzielny zbiór nigdy nie istniał. T.U. Compensa S.A. Oddział w Płocku nie będąc więc administratorem w odniesieniu do przedmiotowego zbioru nie był zobowiązany do zgłoszenia go do rejestracji.

Wobec powyższego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych uznał, iż postępowanie w sprawie rejestracji zbioru danych o nazwie „System Rejestracji Polis i Szkód FAN” jest bezprzedmiotowe i w konsekwencji, na mocy art. 105 § 1 K.p.a. wydał decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie.⁶⁴⁷

Prezes Wyższego Urzędu Górniczego z siedzibą w Katowicach dopełniając obowiązek wynikającego z art. 40 ustawy zgłosił do rejestracji zbiór danych osobowych o nazwie „Inspektorzy ds. urządzeń (maszyn) budowy przeciwwybuchowej stosowanych w zakładach górniczych” (zgłoszenie nr R 000733/02).

Organ rejestracyjny zwrócił się o złożenie pisemnych wyjaśnień w kwestii spełnienia wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

⁶⁴⁶ GI-DRZDO/401/DEC/001464/00-24/02

⁶⁴⁷ GI-DRZDO/401/DEC/070619/99-61/02

w sprawie określenia podstawowych warunków technicznych i organizacyjnych jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych jak również o wskazanie właściwej obowiązującej podstawy prawnej upoważniającej do przetwarzania danych w tym zbiorze oraz o określenie sposobu udostępniania danych ze zbioru.

W odpowiedzi wnioskodawca poinformował, że „wstrzymano” przetwarzanie danych w tym zbiorze.

W związku z tym, na podstawie art. 14 ustawy o ochronie danych osobowych, zwrócono się do strony o złożenie pisemnych wyjaśnień w tej sprawie.

W odpowiedzi zgłoszeniodawca poinformował, że zaprzestano przetwarzania danych w przedmiotowym zbiorze, usunięto z niego wszystkie dane osobowe oraz nastąpiła fizyczna jego likwidacja.

Wobec powyższego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych uznał, iż postępowanie w sprawie rejestracji zbioru danych o nazwie „Inspektorzy ds. urządzeń (maszyn) budowy przeciwwybuchowej stosowanych w zakładach górniczych” jest bezprzedmiotowe i w konsekwencji, na mocy art. 105 § 1 K.p.a., należało wydać decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie⁶⁴⁸.

Także pozostałe decyzje o umorzeniu sporządzano w rezultacie złożenia przez wnioskodawców w toku postępowania rejestracyjnego oświadczeń o likwidacji zbioru i usunięciu z niego wszystkich danych osobowych.

W przypadku, gdy zbiór został już zarejestrowany, oświadczenie takie, z uwagi na to, iż ustawa o ochronie danych osobowych nie przewiduje możliwości wyrejestrowania zbioru, skutkowało dokonaniem zapisu o zaprzestaniu przetwarzania danych osobowych w zgłoszonym do rejestracji zbiorze.

IV. Zaświadczenia.

Zgodnie z art. 42 ust. 3 ustawy o ochronie danych osobowych, na wniosek osoby zainteresowanej może zostać wydane zaświadczenie o zarejestrowaniu zbioru danych.

⁶⁴⁸ GI – DRZDO/401/DEC/000733/02-248/02

W 2002 r. wydanych zostało 932 zaświadczenia. Żaden wniosek o wydanie zaświadczenia nie został załatwiony odmownie.

V. Wnioski.

W roku 2002 praca Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych (DRZDO) Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych koncentrowała się na rozpatrywaniu zgłoszeń zbiorów danych osobowych złożonych w latach 2000-2002. Pewną część rozpatrywanych zgłoszeń w roku 2002 stanowiły zgłoszenia z roku 1999, kiedy do rejestracji zgłoszono 70 910 zbiorów danych osobowych. Mimo przewidzianego w ustawie o ochronie danych osobowych 18 miesięcznego przejściowego terminu do zgłaszania zbiorów danych osobowych, zgłoszeń tych dokonywano w ostatnich dniach powyższego terminu.

Spowodowało to, iż w latach następnych praca Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych koncentrowała się na rozpatrywaniu takich właśnie zgłoszeń. Konsekwencją tego stanu rzeczy było opóźnienie w rozpatrywaniu zgłoszeń napływających w latach 2000-2002. Jednakże większość zgłoszeń zbiorów danych osobowych z tych lat została rozpatrzona.

Mimo, iż ustawa o ochronie danych osobowych obowiązuje prawie 5 lat to nadal wiele trudności sprawia administratorom danych prawidłowe wywiązanie się z obowiązku zgłoszenia zbioru danych osobowych do rejestracji. To z kolei powoduje wydłużenie procesu rejestracji zbiorów danych osobowych przez DRZDO. Nawet dwukrotna zmiana wzoru zgłoszenia, która go uprościła, nie spowodowała wzrostu liczby prawidłowo wypełnianych zgłoszeń.

Przede wszystkim nadal dokonywane są zgłoszenia zbiorów danych na nieobowiązujących wzorach zgłoszenia. Pomimo opublikowania wzoru zgłoszenia w Dzienniku Ustaw, na stronie internetowej Biura GODO oraz licznych publikacjach, wnioskodawcy posługiwali się niewłaściwym wzorem zgłoszenia. Wnioskodawcy nadal mają problemy

z prawidłowym wypełnianiem zgłoszeń. Powoduje to konieczność zwracania się do nich o złożenie wyjaśnień. Najczęściej administratorzy danych mają kłopot z wypełnieniem części E i F zgłoszenia, tj. z oświadczeniem o spełnieniu wymogów określonych w art. 36-39 ustawy o ochronie danych osobowych oraz o spełnieniu wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie określenia podstawowych warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy

informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych. Wynika to z rzeczywistego niespełnienia powyższych wymogów, ale także związane jest z trudnościami ze zrozumieniem i właściwą interpretacją zapisów wzoru zgłoszenia. Szczególnie ten problem dotyczy administratorów danych osobowych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą. Również administratorzy danych nie określają jednoznacznie przy użyciu jakiego systemu przetwarzają dane osobowe w zbiorze. Zgłoszeniodawcy nie podawali podstaw prawnych przetwarzania danych osobowych, w szczególności danych osobowych wskazanych w art. 27 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych. Daleko idące konsekwencje wydania decyzji o odmowie rejestracji zbioru danych osobowych (wstrzymanie przetwarzania danych w zbiorze lub ich usunięcie, które podlega natychmiastowemu wykonaniu) powodowały, iż organ rejestracyjny zwracał się do administratorów danych o złożenie wyjaśnień co do zgłoszonego zbioru danych osobowych. Jednakże i w takim przypadku administratorzy danych mieli problemy z oświadczeniem o spełnieniu wymogów określonych przepisami prawa. Również częstą praktyką jest ignorowanie przez administratorów danych wezwań organu rejestracyjnego do złożenia wyjaśnień w sprawie zgłoszonego zbioru danych osobowych. To wszystko powoduje wydłużenie postępowania rejestracyjnego oraz rozpatrywanie mniejszej ilości bieżących zgłoszeń.

Administratorzy danych również nie realizują obowiązku, o którym mowa w art. 41 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych, tj. nie zawiadamiają organu rejestracyjnego o zmianie informacji, o których mowa w art. 41 ust. 1 ustawy. Obowiązek ten administrator powinien zrealizować w ciągu 30 dni od dokonania zmiany i to niezależnie od tego, czy zbiór danych osobowych został już wpisany do rejestru, czy też na to oczekuje. Ma to poważne konsekwencje w szczególności, gdy administrator nie informuje organu rejestracyjnego o zmianie adresu siedziby lub zamieszkania. Powoduje to trudności z doręczeniem pism kierowanych przez organ rejestracyjny do administratora danych w sprawie zgłoszonego przez niego zbioru danych osobowych. W roku 2002 wielu administratorów aktualizowało zgłoszone do rejestracji zbiory w zakresie informacji o odbiorcach lub kategoriach odbiorców, którym przekazywane są dane oraz informacji dotyczących ewentualnego przekazywania danych za granicę. Było to następstwem wejścia w życie ustawy z dnia 25 sierpnia 2001 r. o zmianie ustawy o ochronie danych osobowych. Zgodnie z art. 2 tejże ustawy „obowiązek wynikający z art. 41 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych, w odniesieniu do informacji wymienionych w art. 41 ust. 1 tej ustawy, zawartych w zbiorach zgłoszonych do rejestracji przed dniem wejścia w życie ustawy, należy wykonać w ciągu 6 miesięcy od dnia wejścia ustawy w życie”.

W roku 2002 zgłoszono do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych 1342 zbiory danych osobowych. Obowiązek zgłoszenia zbioru danych osobowych do rejestracji był realizowany zarówno przez podmioty ze sfery publicznej, jak i podmioty działające w sektorze prywatnym. Wydaje się, że wiele podmiotów zarówno publicznych i prywatnych nie dopełniło jeszcze tego obowiązku.

Działalność Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych w roku 2002 związana była z rozpatrywaniem zgłoszeń z lat 1999-2002. Jednakże większość rozpatrywanych zgłoszeń pochodziła z lat 2001-2002. W roku 2002 skierowano do zgłoszeniodawców 4361 pism w prowadzonych postępowaniach wyjaśniających oraz pism o wyłączeniu z obowiązku rejestracji. W tym 3290 pism w związku z prowadzeniem postępowań wyjaśniających, 196 pism informujących o zwolnieniu z obowiązku rejestracji zbioru danych osobowych oraz 875 pism skierowanych do podmiotów nie będących administratorami danych, które zgłosiły zbiór danych osobowych do rejestracji. Wydano 267 decyzji o umorzeniu postępowania oraz 932 zaświadczenia o zarejestrowaniu zbioru danych osobowych. Dokonano również w trybie art. 41 ust. 2 – 1720 aktualizacji zapisów w księgach rejestrowych.

Część IV. WYSTĄPIENIA GENERALNEGO INSPEKTORA OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

Obok innych form działalności, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych kierował wystąpienia do naczelnych i centralnych organów administracji państwowej oraz organów samorządowych, a także organów samorządów gospodarczych w celu poinformowania o nieprawidłowościach w działaniu organów i podmiotów gospodarczych, bądź zasygnalizowania niespójności w obowiązujących przepisach prawa.

W 2002 r. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych skierował 78 tego rodzaju wystąpień. W większości przypadków podejmowane były sugerowane przez GODO działania. Poniżej przedstawione są wybrane wystąpienia Generalnego Inspektora wraz z udzielonymi odpowiedziami.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji (GGI-024-7/02/76 z dnia 30 stycznia 2002 r.)

w sprawie budzącej wątpliwości praktyki organów zajmujących się wydawaniem dowodów osobistych

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zasygnalizował Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji budzącą wątpliwości praktykę organów zajmujących się wydawaniem dowodów osobistych, dotyczącą żądania dołączenia do wniosku o wydanie dowodu osobistego określonego rodzaju dokumentów.

Tryb postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 listopada 2000 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich wymiany, zwrotu lub utraty (Dz. U. Nr 112, poz. 1182). § 1 ust. 5 tego rozporządzenia określa dokumenty, które muszą być złożone wraz z wnioskiem o wydanie dowodu osobistego (m.in. dwie aktualne, wyraźne fotografie, dowód uiszczenia opłaty za wydanie dowodu osobistego, odpis skrócony aktu urodzenia – w przypadku osób, które nie wstąpiły w związek małżeński, odpis skrócony aktu małżeństwa wraz z adnotacją o aktualnie używanym nazwisku). Jednocześnie rozporządzenie przewiduje zwolnienie z obowiązku dostarczania dokumentów, jeśli tylko dane wskazywane we wniosku można sprawdzić drogą urzędową.

W § 1 ust. 6 rozporządzenia znalazło się zastrzeżenie, iż do wniosku nie dołącza się dokumentów wymienionych w ust. 5 pkt 1 i 2, jeżeli zostały sporządzone w urzędzie stanu cywilnego miejsca, w którym osoba ubiega się o wydanie dowodu osobistego. § 5 ust. 4 zwalnia natomiast z obowiązku złożenia określonych dokumentów, jeśli wniosek dotyczy wymiany dokumentu w razie upływu ważności dowodu osobistego, uszkodzenia lub powstania innej okoliczności utrudniającej ustalenie tożsamości osoby posiadającej dokument, a dane osobowe wnioskodawcy nie uległy zmianie.

Sygnalizowany problem dotyczył sytuacji wymiany dowodu osobistego w przypadku zmiany adresu. Urzędy odmawiały dokonania stosownego wpisu do posiadanego przez petenta dowodu osobistego, żądając złożenia wniosku o wymianę dowodu wraz ze wszystkimi dokumentami określonymi w powołanym wcześniej § 1 ust. 5, w tym z odpisem skróconego aktu urodzenia. Takie żądanie byłoby uzasadnione w przypadku zmiany miejsca zamieszkania na inną miejscowość, natomiast nie jest racjonalne, jeżeli zmiana adresu zamieszkania następuje w obrębie tego samego miasta, a nawet dzielnicy i stosowne urzędy wydając dowód osobisty posiadają wymagane dokumenty.

Z tego względu Generalny Inspektor zwrócił się do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z prośbą o rozważenie, czy działaniami nadzorczymi będącymi w jego dyspozycji na podstawie art. 50 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 87, poz. 650), można byłoby złagodzić praktykę organów wydających dowody osobiste w zakresie bezwzględnego żądania wszystkich dokumentów jako załączników do wniosku o wymianę dowodu osobistego w związku ze zmianą miejsca zamieszkania, jeżeli tożsamość osoby nie budzi wątpliwości a dokumenty ją potwierdzające znajdują się w dyspozycji urzędu wydającego dowód osobisty.

Generalny Inspektor zwrócił się także z sugestią rozważenia możliwości zmiany przepisów powołanego rozporządzenia i zwolnienie z obowiązku dołączania do wniosku dokumentów wymienionych w § 1 ust. 5 rozporządzenia w sytuacji, gdy tożsamość osoby oraz dotyczące jej dokumenty nie budzą wątpliwości i znajdują się już w dyspozycji właściwego urzędu.

Odpowiedź Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji (pismo z dnia 13 lutego 2002 r., znak SPB – 250/02)

W odpowiedzi Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji poinformował, że przedstawiona w piśmie Generalnego Inspektora Ochrony

Danych Osobowych praktyka jest Departamentowi Rozwoju Informatyki i Systemu Rejestrów Państwowych MSWiA, nadzorującemu zadania z zakresu wydawania dowodów osobistych, znana. Przyznał jednocześnie, iż jest ona niezgodna z obowiązującym rozporządzeniem w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich wymiany, zwrotu lub utraty.

Wyjaśnił, że § 1 wskazanego rozporządzenia określa, jakie dokumenty wnioskodawca składa przy ubieganiu się o wydanie dowodu osobistego. Dokumenty te są podstawą do ustalenia tożsamości wnioskodawców oraz aktualizacji danych w rejestrach meldunkowych. Z obowiązku ich złożenia zwolnieni są wnioskodawcy, których akty urodzenia i małżeństwa zostały sporządzone w urzędzie stanu cywilnego miejsca, w którym ubiegają się o wydanie dowodu osobistego. Jeżeli w dokumentacji dowodowej wnioskodawcy znajduje się odpis aktu urodzenia i małżeństwa, a nie uległy zmianie dane osobowe, to składając wniosek o wymianę dowodu osobistego wnioskodawca również jest zwolniony z obowiązku złożenia tych dokumentów na podstawie § 5 pkt 4 rozporządzenia. Zmiana adresu zamieszkania nie powoduje zmiany danych zawartych w aktach stanu cywilnego, dlatego żądanie złożenia odpisów aktów stanu cywilnego, jest nieuzasadnione. Wskazał również, iż jeżeli uzyskanie tych dokumentów jest możliwe, dokumentacja podlega uzupełnieniu, natomiast w przypadku osób starszych, urodzonych poza granicami kraju, gdzie wydobycie odpisów akt jest utrudnione – odstępuje się od żądania dostarczenia tych dokumentów.

Podsekretarz Stanu wyjaśnił ponadto, że w ramach nadzoru nad wydawaniem dowodów osobistych, informacje o nieprawidłowościach w tym zakresie przekazywane są do Dyrektorów Wydziałów Spraw Obywatelskich, a każda indywidualna skarga na nieprawidłową interpretację przepisów wskazanego rozporządzenia rozpatrywana jest na korzyść skarżącego.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji (GI-DP-024/19/02 z dnia 19 lutego 2002 r.)

w sprawie udostępniania danych lub informacji zgromadzonych w ewidencji pojazdów

Do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji skierowana została prośba o wyrażenie stanowiska, czy podmioty występujące o udostępnienie danych lub informacji zgromadzonych w ewidencji pojazdów winny czynić to na wniosku o udostępnienie danych

ze zbioru danych osobowych, o którym mowa w art. 29 ust. 3 ustawy o ochronie danych osobowych, czy też wniosek ten, wobec odrębnego uregulowania formy wystąpienia o udostępnienie przedmiotowych danych w przepisach ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602 ze zm.), w takich przypadkach nie obowiązuje.

Ze skarg kierowanych do Generalnego Inspektora wynikało, iż organy upoważnione do udostępniania danych i informacji zgromadzonych w ewidencji pojazdów wymagają, by ubiegające się o nie podmioty stosowały formę wniosku o udostępnienie danych osobowych, o którym mowa w art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, a którego wzór stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 czerwca 1998 r. w sprawie określenia wzorów wniosku o udostępnienie danych osobowych, zgłoszenia zbioru danych do rejestracji oraz imiennego upoważnienia i legitymacji służbowej inspektora Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych Inspektora Ochrony Danych Osobowych (Dz. U. Nr 80, poz. 522, ze zm.).

W myśl art. 80 c ust. 6 Prawa o ruchu drogowym, dane i informacje zgromadzone w ewidencji pojazdów udostępnia się na pisemny, uzasadniony wniosek zainteresowanego podmiotu. Jednocześnie ani w przepisach powołanej ustawy, ani też w wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych nie określono, na jakim formularzu wniosek ten ma być złożony. Na skutek niedookreślenia formularza przedmiotowego wniosku organy upoważnione do udostępniania danych lub informacji z ewidencji pojazdów wymagają, by podmioty zwracające się z żądaniem ich udostępnienia, stosowały formę wniosku, o którym mowa w art. 29 ust. 3 ustawy o ochronie danych osobowych.

Wątpliwości budziła ponadto kwestia, czy wniosek, o którym stanowi art. 80 c ust. 6 Prawa o ruchu drogowym, winien być stosowany wyłącznie przez podmioty wskazane w jego art. 80 c ust. 4 (osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, jeżeli wykażą swój uzasadniony interes), czy też wniosek ten obowiązuje również w sytuacji, gdy o udostępnienie danych i informacji z ewidencji pojazdów występują podmioty uprawnione do ich uzyskania na podstawie przepisów prawa (art. 80 c ust. 1).

***Odpowiedź Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
(pismo z dnia 5 kwietnia 2002 r., znak DIR-V-634-17/2341/01)***

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji wyjaśnił, że w trybie omawianej sprawy wpływają dwa rodzaje wniosków. Pierwszy z nich jest żądaniem udostępnienia informacji o pojeździe osoby, której dane osobowe są wnioskodawcy znane. Wniosek ten ma charakter zwykłego pisma. Natomiast, gdy wnioskodawca zna informacje o pojeździe, a żąda ujawnienia danych osobowych właściciela, składa wniosek o udostępnienie danych osobowych w formie określonej przepisami rozporządzenia. w sprawie określenia wzorów wniosku o udostępnienie danych osobowych, zgłoszenia zbioru danych do rejestracji oraz imiennego upoważnienia i legitymacji służbowej Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji (GGI-024-11/02 z dnia 22 lutego 2002 r.)

w sprawie udostępniania/weryfikowania danych przez Departament PESEL MSWiA na potrzeby Kas Chorych

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych otrzymywał pytania kierowane przez Kasy Chorych, dotyczące procedury weryfikacji danych osobowych przekazywanych do Departamentu Rozwoju Informatyki i Systemu Rejestrów Państwowych MSWiA. Weryfikacja ta dokonywana była na podstawie § 4 b ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 2001 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie algorytmu wyrównania finansowego dokonywanego między Kasami Chorych oraz wysokości procentowej przewidywanych przychodów, które nie są uwzględnione w wyrównaniu (Dz. U. Nr 86, poz. 948). Kasy Chorych podnosiły, że wskazany przepis stanowi podstawę do jednorazowego przekazania danych osób ubezpieczonych w celu wyeliminowania danych osób zmarłych, wewnętrznych powtórzeń i ustalenia poprawności numeru PESEL. Po dokonanej weryfikacji dane powinny zostać usunięte lub zwrócone administratorowi danych. Natomiast, zdaniem Kas Chorych, przekazane zbiory nie zostały zwrócone i dane w nich zawarte są wciąż przetwarzane przez MSWiA.

Zgodnie z treścią wskazanego przepisu, „dla 2001 r. jako roku poprzedniego i odpowiednio w latach kolejnych liczbę osób ubezpieczonych w wieku do 60 roku życia włącznie i powyżej 60 roku życia w poszczególnych Kasach Chorych ustala minister właściwy do spraw zdrowia na podstawie danych według stanu na dzień 30 czerwca roku poprzedniego. Dane do tego ustalenia są uzyskiwane od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,

Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz za pośrednictwem Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń Zdrowotnych od Kas Chorych. Dane przekazywane przez poszczególne Kasy Chorych powinny być uprzednio zweryfikowane przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej pod względem wskazania osób zmarłych, wewnętrznych powtórzeń i poprawności numeru PESEL”.

W związku z powyższym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zwrócił się do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z prośbą o określenie procedur podejmowanych w trakcie przeprowadzanej weryfikacji, okresu, jaki można uznać za niezbędny dla ich przeprowadzenia oraz o wskazanie, czy proces weryfikacji został już zakończony, a w sytuacji jego zakończenia – o wskazanie, czy zaprzestano przetwarzania przekazanych danych.

Odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (pismo z dnia 7 marca 2002 r., znak O/R2288/02)

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji wyjaśnił, że Ministerstwo w okresie od 5 lipca do 30 sierpnia 2001 r. dokonało weryfikacji zbiorów numerów ewidencyjnych przekazanych przez 17 Regionalnych Kas Chorych.

Wskazał, iż w chwili przystępowania do weryfikacji nie obowiązywało powołane wyżej rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 2001 r., zatem konieczne było zawarcie przez Kasy Chorych z MSWiA umowy powierzenia przetwarzania danych, stosownie do treści art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych. W trakcie sporządzania umów powierzenia rozporządzenie weszło w życie, więc od zawierania umów powierzenia odstąpiono i w dalszej kolejności zadanie było realizowane na podstawie § 4 w/w rozporządzenia. Minister wyjaśnił ponadto, że weryfikacja nastąpiła na wniosek Prezesa Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń Zdrowotnych, skierowany do Podsekretarza Stanu w MSWiA i traktowana była jako zadanie priorytetowe. Porównanie zbiorów Kas Chorych ze zbiorem PESEL dotyczyło numerów ewidencyjnych z przypisaną datą zgonu oraz poprawności numerów ewidencyjnych w podziale na grupy wiekowe. Weryfikację wewnętrznych powtórzeń przesunięto na późniejszy termin. Do chwili sporządzania przedmiotowej odpowiedzi MSWiA nie otrzymało wniosku o realizację tego zadania.

Kasy Chorych, bez pośrednictwa UNUZ przekazały natomiast do MSWiA, wraz z wnioskiem o udostępnienie danych osobowych lub protokołem przekazania, zbiory zawierające następujące informacje:

- numer ewidencyjny PESEL osoby ubezpieczonej,
- kod rejestru źródłowego,
- kod Kasy Chorych.

Po weryfikacji ze zbiorem PESEL numery ewidencyjne osób ubezpieczonych w ramach każdej z 17 Kas Chorych zostały uzupełnione o jeden ze znaczników identyfikacji:

- numer ewidencyjny formalnie błędny,
- Z – numer ewidencyjny z datą zgonu w zbiorze PESEL,
- N – w zbiorze PESEL numer ewidencyjny został wymieniony z powodu np. błędnej daty urodzenia lub błędnej płci,
- A – w zbiorze PESEL numer ewidencyjny został anulowany,
- B – w zbiorze PESEL brak podanego przez Kasę Chorych numeru ewidencyjnego,
- W – w zbiorze PESEL przy podanym przez Kasę Chorych numerze ewidencyjnym jest zapis o wyjeździe za granicę.

Minister wyjaśnił ponadto, że Ministerstwo zweryfikowało 17 zbiorów liczących 39 658 200 numerów ewidencyjnych.. Proces weryfikacji zakończono 30 sierpnia 2001 r., a jego wyniki przekazano do UNUZ 31 sierpnia 2001 r. Zweryfikowane przez ministerstwo zbiory numerów ewidencyjnych z przypisanymi znacznikami identyfikacji oraz zbiory źródłowe Kas Chorych zostały protokolarnie przekazane przez Ministerstwo Kasom Chorych i proces przetwarzania danych zakończono.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji (GI-DP-024/686/02/983 z dnia 10 lipca 2002 r.)

w sprawie procedury przyznawania strażakom Państwowej Straży Pożarnej równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego

W związku z pismem, jakie wpłynęło do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych dotyczącym przyznawania strażakom Państwowej Straży Pożarnej równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego w trybie określonym rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10 stycznia 1998 r. w sprawie wysokości i szczegółowych zasad przyznawania strażakom Państwowej Straży Pożarnej równoważnika pieniężnego za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego i równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego oraz szczegółowych zasad ich

wypłaty i zwrotu (Dz. U. Nr 15, poz. 67 ze zm.), Generalny Inspektor zwrócił się z prośbą do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o wyrażenie stanowiska w kwestii zasadności żądania w oświadczeniu o przyznanie równoważnika pieniężnego, które jest załącznikiem do wymienionego rozporządzenia, danych osobowych we wskazanym tam zakresie. Generalny Inspektor zasugerował też rozważenie możliwości nowelizacji przedmiotowego rozporządzenia, z uwagi na to, że jego stosowanie może prowadzić do praktyki niezgodnej z ustawą o ochronie danych osobowych.

Zgodnie z art. 78 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 88, poz. 400 ze zm.), strażakowi przysługuje równoważnik pieniężny, jeżeli on sam lub członkowie jego rodziny nie posiadają lokalu mieszkalnego w miejscu pełnienia służby albo w miejscowości pobliskiej. Szczegółowe zasady ustalania wysokości i trybu przyznania równoważnika za brak lokalu mieszkalnego zostały dookreślone w powołanym wyżej rozporządzeniu. Stosownie do brzmienia jego § 10, równoważniki pieniężne za brak lokalu przyznaje się na podstawie składanego przez osobę zainteresowaną oświadczenia mieszkalnego. We wniosku wymagane jest podanie danych osoby zainteresowanej, członków jej rodziny i osób trzecich nie będących członkami rodziny, w ściśle określonym zakresie (nazwisko i imię, stopień pokrewieństwa, data urodzenia, stan cywilny, data zawarcia związku małżeńskiego, data zameldowania, czy jest strażakiem emerytem, rencistą, podać jednostkę).

Żądanie takiego zakresu informacji oraz wymóg dołączania umowy najmu wykracza – w ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych – poza potrzeby związane z ustaleniem, czy i w jakiej wysokości należy przyznać równoważnik pieniężny za brak lokalu mieszkalnego. Mając na uwadze zasadę celowości i adekwatności wyrażoną w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych, Generalny Inspektor zwrócił się do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z prośbą o wyrażenie opinii, czy żądanie w oświadczeniach mieszkalnych wskazanych informacji jest konieczne i adekwatne do celu, w jakim są gromadzone.

Odpowiedź Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji (pismo z dnia 24 sierpnia 2002 r., znak L-II-388/02)

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji wyjaśnił, że żądanie szczegółowych danych osobowych strażaka i jego rodziny w celu odpowiedniego i prawidłowego ustalenia uprawnień strażaka do wypłaty równoważnika pieniężnego jest

niezbędne. Dane muszą być wiarygodne, a więc takie, które można sprawdzić. Są to: data urodzenia, stopień pokrewieństwa, stan cywilny, data zawarcia związku małżeńskiego, data zameldowania albo fakt, czy członek rodziny jest strażakiem, emerytem lub rencistą. Ponieważ stan faktyczny ustalony na podstawie wymienionych danych ulega zmianie, konieczne jest coroczne uzupełnianie tych danych. Brak wiarygodnych danych o stanie rodzinnym stwarzałby dużą możliwość popełniania nadużyć na szkodę budżetu państwa.

Minister Zdrowia (GI-DP-024/8/02 z dnia 1 lutego 2002 r.)

w sprawie ujawnienia w piśmie Ministra Zdrowia skierowanym do Centrali Farmaceutycznej danych osobowych pacjentów, dla których miał być sprowadzony lek

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych otrzymał skargę dotyczącą legalności ujawnienia (udostępnienia) przez Ministra Zdrowia (pismem skierowanym do Centrali Farmaceutycznej CEFARM) danych osobowych pacjenta (imienia, nazwiska, adresu oraz nazwy środka farmaceutycznego wraz z określeniem jego ilości) innym wymienionym w piśmie pacjentom, dla których miał być sprowadzony ten sam lek. Z załączonego do skargi pisma wynikało, iż Minister Zdrowia, na podstawie przepisu art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 10 października 1991 r. o środkach farmaceutycznych, materiałach medycznych, aptekach, hurtowniach i Inspekcji Farmaceutycznej (Dz. U. Nr 105, poz. 452 ze zm.), wyraził zgodę na wprowadzenie do obrotu niezarejestrowanego w Polsce środka farmaceutycznego pod nazwą RITALIN, wymieniając jednocześnie w piśmie imiona, nazwiska i adresy pacjentów, dla których lek miał być przeznaczony. Pismo to przesłane zostało następnie w takiej postaci m.in. poszczególnym pacjentom.

Powołany wyżej przepis, nieobowiązujący od dnia 1 stycznia 2002 r. tj. od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. Nr 126, poz. 1381), rzeczywiście uprawniał Ministra Zdrowia do wydania zezwolenia, o którym mowa wyżej, jednakże bez konieczności zamieszczania w nim danych osobowych pacjentów, dla których miał być sprowadzony objęty zezwoleniem lek. Z przepisów powołanej ustawy nie wynikało jednak uprawnienie, a tym bardziej obowiązek informowania konkretnego pacjenta o innym pacjencie, który ten sam środek farmaceutyczny stosuje.

Przedstawione działanie Ministra Zdrowia budziło wątpliwości Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ponieważ udostępnienie danych osobowych konkretnego pacjenta innemu pacjentowi nie znajduje podstaw w powołanych wyżej

przepisach prawa, a nie zachodziła również inna, wymieniona w przepisie art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych przesłanka legalności ich przetwarzania. Kwestia ta budziła wątpliwości również z tego względu, że w dniu wydania zezwolenia, o którym mowa wyżej, obowiązywało obwieszczenie Ministra Zdrowia z dnia 19 lipca 2001 r. w sprawie okresowego wprowadzenia do obrotu środków farmaceutycznych i materiałów medycznych nie wpisanych do Rejestru (Dz. Urz. MZ Nr 7, poz. 46), ustalające w załączniku numer 1 do obwieszczenia środki farmaceutyczne i materiały medyczne, nie wpisane do Rejestru Środków Farmaceutycznych i Materiałów Medycznych oraz nie określone w art. 5 ust. 2 ustawy o środkach farmaceutycznych, materiałach medycznych, aptekach, hurtowniach i Inspekcji Farmaceutycznej, wprowadzone do obrotu do dnia 31 grudnia 2001 r.

Generalny Inspektor zwrócił się więc do Ministra Zdrowia o wskazanie podstaw, czy też powodów (celu) takiego postępowania.

Odpowiedź Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Zdrowia (pismo z dnia 24 maja 2002 r., znak FAR-L/911/210/2002)

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia wyjaśnił, że ze względu na zagrożenie życia lub zdrowia pacjentów oraz na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy o środkach farmaceutycznych i Inspekcji Farmaceutycznej, w dniu 22 stycznia 2001 r. Minister Zdrowia wydał obwieszczenie w sprawie okresowego wprowadzenia do obrotu środków farmaceutycznych i materiałów medycznych nie wpisanych do Rejestru, dwukrotnie w 2001 r. nowelizowane. W załączniku nr 1 do w/w obwieszczenia znalazły się środki farmaceutyczne i materiały medyczne, o których okresowe dopuszczenie do obrotu wnioskowali konsultanci i specjaliści krajowi, szpitale, kliniki i instytuty, a których zasadność sprowadzenia została również pozytywnie zaopiniowana przez Komisję Rejestracji Środków Farmaceutycznych i Materiałów Medycznych, będącą organem opiniodawczo-doradczym Ministra Zdrowia w sprawach związanych z rejestracją leków i materiałów medycznych w Polsce. W przypadku zagrożenia życia lub zdrowia pacjenta i konieczności zastosowania w terapii innego, niż dopuszczony na mocy obwieszczenia preparatu, Minister Zdrowia, po zasięgnięciu opinii wspomnianej Komisji rejestracji wydawał indywidualne zgody na sprowadzenie z zagranicy takich środków farmaceutycznych i materiałów medycznych.

W stosunku do preparatu RITALIN Minister Zdrowia uzyskał pozytywną opinię Komisji Rejestracji na wydanie stosownych decyzji pod warunkiem jednakże, że będą to decyzje indywidualne. Decydował o tym charakter środka farmaceutycznego zaliczanego do

preparatów silnie działających. Podsekretarz Stanu wyjaśnił, że decyzje były przygotowywane w Ministerstwie Zdrowia przez Departament Polityki Lekowej. Zgody na sprowadzenie z zagranicy tego preparatu wydane były wyłącznie Centrali Farmaceutycznej CEFARM, bowiem zgodnie z przepisami o obrocie środkami silnie działającymi oraz z informacji uzyskanych od Głównego Inspektora tylko ta hurtownia uzyskała wcześniej stosowne zezwolenie na obrót tym środkiem farmaceutycznym. Departament Polityki Lekowej przygotował decyzje dla wskazanej hurtowni farmaceutycznej dotyczące sprowadzania preparatu, wydając łączną zgodę na sprowadzenie konkretnych ilości preparatu dla konkretnych pacjentów, w przepisanych przez lekarzy ilościach. O wydaniu przedmiotowej zgody poszczególni pacjenci byli informowani indywidualnie poprzez przekazanie im kserokopii zgody.

Ponadto Podsekretarz Stanu wyjaśnił, że zamieszczanie danych osobowych poszczególnych pacjentów w decyzji Ministra Zdrowia miało na celu jedynie łatwą ich identyfikację przez Centralę Farmaceutyczną CEFARM i sprawne sprowadzenie leków, nie zaś chęć ujawniania informacji na temat choroby pacjenta. W związku z powyższym Podsekretarz Stanu wyraził głębokie ubolewanie z powodu zaistniałej sytuacji i wystosował stosownej treści pismo przeprasające skarżącego pacjenta.

Minister Zdrowia (GI-DS-430/614/01 z dnia 6 maja 2002 r.)

w sprawie udostępnienia przez zakład opieki zdrowotnej lekarzowi w nim zatrudnionemu indywidualnej dokumentacji medycznej pacjenta zakładu

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zwrócił się do Ministra Zdrowia z pytaniem czy dopuszczalne jest, aby zakład opieki zdrowotnej udostępnił lekarzowi w nim zatrudnionemu indywidualną dokumentację medyczną pacjenta zakładu a lekarz uzyskaną w ten sposób dokumentację medyczną wykorzystał w celach prywatnych.

Powyższe działanie budziło wątpliwości z punktu widzenia ustawy o ochronie danych osobowych. Pełnomocnik zakładu opieki zdrowotnej wyjaśnił, iż lekarz któremu udostępniono dokumentację medyczną pacjenta, jako osoba zatrudniona w zakładzie był upoważniony do jej uzyskania. Pełnomocnik zakładu wskazał również, iż „w warunkach zakładu opieki zdrowotnej każdemu lekarzowi zatrudnionemu przez tenże zakład przysługuje prawo dostępu do wewnętrznej dokumentacji medycznej, co wynika z charakteru i zakresu jego obowiązków zawodowych i służbowych oraz specyfiki zakładu opieki zdrowotnej jako

podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych w sposób zorganizowany”. Podkreślił jednocześnie, iż ograniczenie lekarzom zatrudnionym w jednym zoz-ie dostępu do dokumentacji medycznej wszystkich pacjentów nie sprzyjałoby właściwemu funkcjonowaniu tych jednostek, a tym samym utrudniałoby sprawowanie opieki medycznej nad chorymi.

W ocenie Generalnego Inspektora umożliwienie każdemu lekarzowi zatrudnionemu w zakładzie opieki zdrowotnej dostępu do wszystkich dokumentacji medycznych pacjentów jest bezzasadne. Generalny Inspektor nie kwestionował działania polegającego na umożliwieniu lekarzom zatrudnionym w zakładzie opieki zdrowotnej wglądu w indywidualną dokumentację medyczną pacjentów, którym lekarze udzielają świadczeń zdrowotnych. Nie kwestionował również faktu udostępnienia indywidualnej dokumentacji medycznej pacjentów w przypadkach, gdy ustawodawca wyraźnie na to zezwala, tj. w sytuacjach wymienionych w art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408 ze zm.) oraz w art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodzie lekarza (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 204 ze zm.). Podkreślenia jednak wymaga, iż umożliwienie każdemu lekarzowi zatrudnionemu w zakładzie opieki zdrowotnej nieograniczonego dostępu do indywidualnej dokumentacji medycznej pacjenta powoduje niebezpieczeństwo wykorzystania danych osobowych, szczególnie chronionych, pacjenta w celach innych niż cel, dla którego dane te zostały zebrane. Powyższe działanie skutkować może również ujawnieniem danych osobowych, szczególnie chronionych, pacjentów osobom nieupoważnionym.

Generalny Inspektor podkreślił, iż dla zapewnienia prawidłowego procesu przetwarzania danych osobowych ich administrator jest zobowiązany do wypełnienia szeregu spoczywających na nim z mocy ustawy obowiązków. Jednym z nich jest wskazany w art. 36 ustawy obowiązek prawidłowego zabezpieczenia danych osobowych przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabranieniem przez osobę nieuprawnioną, przetwarzaniem z naruszeniem ustawy, zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem.

W związku z powyższym Generalny Inspektor zwrócił się do Ministra Zdrowia z prośbą o wyjaśnienie, czy wszyscy lekarze zatrudnieni w zakładzie opieki zdrowotnej powinni mieć prawo wglądu w indywidualną dokumentację medyczną pacjenta zakładu bez względu na to, czy są pacjentami danego lekarza. Tym samym, czy lekarze zatrudnieni w zakładzie opieki zdrowotnej uprawnieni są do nieograniczonego dostępu do wszelkiej dokumentacji medycznej zakładu.

Odpowiedź Ministra Zdrowia (pismo z dnia 29 maja 2002 r., znak PR-023-TK/466/02)

Minister Zdrowia wyjaśnił, że zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 sierpnia 2001 r. w sprawie rodzajów dokumentacji medycznej w zakładach opieki zdrowotnej, sposobu jej prowadzenia oraz szczegółowych warunków jej udostępniania (Dz. U. Nr 88, poz. 966) dokumentacja indywidualna dzieli się na dokumentację indywidualną wewnętrzną przeznaczoną na potrzeby zakładu oraz dokumentację indywidualną zewnętrzną przeznaczoną na potrzeby pacjenta korzystającego ze świadczeń zdrowotnych udzielanych w zakładzie. Tak więc, jego zdaniem, lekarz będący pracownikiem danego zakładu opieki zdrowotnej może mieć wgląd do dokumentacji medycznej pacjenta tego zakładu, jeśli jest to związane z wykonywaniem jego obowiązków pracowniczych. Jednakże, jeżeli dokumentacja indywidualna została wykorzystana przez lekarza do jego celów prywatnych, to czyn ten spełnia przesłanki naruszenia tajemnicy zawodowej, co powoduje odpowiedzialność zawodową lekarza na podstawie ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o izbach lekarskich (Dz. U. Nr 30, poz. 158 ze zm.) i jednocześnie stanowi naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych, karane na podstawie przepisów prawa pracy.

W ocenie Ministra Zdrowia wgląd do dokumentacji medycznej pacjenta zakładu opieki zdrowotnej przez lekarza będącego pracownikiem tego zakładu, dla celów związanych z wykonywaniem jego obowiązków pracowniczych nie jest udostępnianiem dokumentacji medycznej. Lekarz natomiast zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy o zawodzie lekarza ma obowiązek zachowania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem, a uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu. Zasygnalizowany problem, zdaniem Ministra Zdrowia, jest natury organizacyjnej. Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, zakład opieki zdrowotnej zobowiązany jest do zapewnienia ochrony danych zawartych w dokumentacji medycznej osób korzystających ze świadczeń zdrowotnych zakładu (a więc przede wszystkim ochronę przed dostępem do niej osób nieuprawnionych). Jednocześnie w art. 18 ust. 3 ww. ustawy zostały enumeratywnie wymienione podmioty, którym zakład opieki zdrowotnej może udostępnić dokumentację medyczną.

W myśl § 46 i 47 powołanego na wstępie rozporządzenia, kierownik zakładu jest odpowiedzialny za stworzenie warunków organizacyjnych i technicznych przechowywania dokumentacji zapewniających jej poufność, zabezpieczających przed dostępem osób nieupoważnionych, zniszczeniem lub zgubieniem oraz umożliwiających jej wykorzystanie bez zbędnej zwłoki. Sposób i miejsce przechowywania bieżącej dokumentacji wewnętrznej określają kierownicy poszczególnych komórek organizacyjnych w porozumieniu z kierownikiem zakładu. W związku z tym, w procesie leczenia danego pacjenta, wgląd do

dokumentacji medycznej dotyczącej jego osoby będzie miało więcej osób, aniżeli tylko lekarz prowadzący (np. konieczność konsultacji, porównania historii choroby kilku pacjentów może mieć wpływ na prawidłową diagnozę). Także organizacja pracy w zakładzie opieki zdrowotnej (całodobowa opieka w szpitalu) wymusza konieczność wglądu do dokumentacji przez różne osoby udzielające świadczeń zdrowotnych, w celu zapewnienia właściwego procesu leczenia. Jednak osoby te są zobowiązane do zachowania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem.

Minister Sprawiedliwości (GIG-024-23/02 z dnia 30 kwietnia 2002 r.)

w sprawie doręczania osadzonym w zakładach karnych paczek i korespondencji, zawierających dane osób ukaranych i tymczasowo aresztowanych oraz dane osób trzecich (nadawców korespondencji)

W związku z napływającymi do Biura GIODO licznymi skargami i pytaniami w sprawie doręczania osadzonym w zakładach karnych paczek i korespondencji, zawierających dane osób ukaranych i tymczasowo aresztowanych oraz dane osób trzecich (nadawców korespondencji), Generalny Inspektor zwrócił się do Ministra Sprawiedliwości z prośbą o zbadanie prawidłowości stosowania przez służby więzienne procedur regulujących przedmiotową kwestię, w celu jednoznacznego wyjaśnienia sprawy. W nadawaniu i odbiorze korespondencji oraz paczek zawierających zarówno dane osobowe osadzonych, jak również członków ich rodzin, będących nadawcami korespondencji kierowanej na adres zakładu karnego, uczestniczyły osoby nieupoważnione, tj. inni więźniowie, którzy następnie pozyskane w ten sposób dane wykorzystywali w prywatnych celach. Ze skarg wynikało ponadto, że niewłaściwe zabezpieczenie danych osobowych nadawców i odbiorców paczek i korespondencji przez zakłady karne polegało także na umożliwieniu innym osadzonym dostępu do rejestru otrzymanych paczek, czy tzw. książek korespondencji.

W związku z powyższym, Generalny Inspektor zwrócił się do Ministra Sprawiedliwości z prośbą o uwzględnienie, w ramach przysługujących Ministrowi kompetencji, możliwości dokonania w zakładach karnych kontroli zgodności wyżej opisanych działań służb więziennych (m.in. zbadanie, czy w nadawaniu i odbiorze przesyłek kierowanych do osób odbywających karę pozbawienia wolności uczestniczą wyłącznie osoby upoważnione) z obowiązującymi przepisami prawa.

Odpowiedź Dyrektora Generalnego Służby Więziennej (pisma z dnia 20 maja 2002 r. oraz z dnia 10 czerwca 2002 r., znak BPZ-301/2002)

Dyrektor Generalny Służby Więziennej przyznał, że w myśl obowiązujących przepisów i zasad, prywatna i urzędowa korespondencja zarówno wysyłana, jak i otrzymywana przez osadzonych, winna być przekazywana za pośrednictwem funkcjonariuszy pełniących służbę na oddziałach mieszkalnych, tj. wychowawców lub oddziałowych. W jej obiegu w żadnym razie nie mogą uczestniczyć inni osadzeni, niż ci bezpośrednio zainteresowani (adresaci). Natomiast wszelka dokumentacja związana z obiegiem korespondencji (np. rejestr korespondencji urzędowej), czy otrzymywaniem przez osadzonych paczek (np. rejestr otrzymanych paczek) może być prowadzona jedynie przez funkcjonariuszy i pracowników służby więziennej. Nie mogą do niej mieć wglądu osoby postronne, w tym osadzeni.

Poinformował również, iż zgodnie z sugestią Generalnego Inspektora polecił, w celu sprawdzenia prawidłowości postępowania w tym zakresie, przeprowadzić kontrole w wybranych zakładach karnych i aresztach śledczych w całym kraju. W wyniku przeprowadzonej kontroli w kilku jednostkach stwierdzono uchybienia, które mogłyby skutkować dostępem osób nieupoważnionych do informacji o nadawcach przysyłanych osadzonym paczek i ich adresach. Nieprawidłowości te zostały niezwłocznie wyeliminowane. Nie stwierdzono natomiast żadnych zagrożeń dostępem osób nieupoważnionych do danych osobowych w związku z obiegiem korespondencji osadzonych. Biorąc pod uwagę doniosłość niebezpieczeństw, jakie mogą być skutkiem niestaranego postępowania funkcjonariuszy z paczkami i korespondencją osadzonych, dyrektorom aresztów śledczych i zakładów karnych zwrócono uwagę na konieczność ścisłego przestrzegania procedur gwarantujących pełne przestrzeganie przepisów o ochronie danych osobowych.

Dyrektor Generalny Służby Więziennej wyjaśnił ponadto, że zagadnienie ochrony danych osobowych będzie przedmiotem kontroli realizowanych przez Centralny Zarząd Służby Więziennej oraz okręgowe inspektoraty SW oraz zobowiązał się do poszukiwania rozwiązań organizacyjnych, które pozwolą jeszcze bardziej zabezpieczyć dane osobowe osadzonych przed przypadkowym lub pośrednim dostępem osób nieupoważnionych.

Minister Sprawiedliwości (GI-DP—024/1501/01 z dnia 30 kwietnia 2002 r.)

w sprawie nakładania na tłumaczy przysięgłych obowiązku sporządzania kopii tłumaczeń zawierających dane osobowe

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zwrócił się do Ministra Sprawiedliwości z prośbą o wyrażenie stanowiska, czy w świetle obowiązujących przepisów prawidłowa jest praktyka nakładania na tłumaczy przysięgłych przez nadzorującego ich prezesa sądu lub upoważnionego pracownika sądowego obowiązku sporządzania i przechowywania przez 3 lata kopii tłumaczeń zawierających dane osobowe.

Sporządzanie przedmiotowych kopii prowadzi do gromadzenia szerokiego zakresu danych osobowych, w tym danych objętych szczególną ochroną, dotyczących zarówno klientów tłumacza (osób zlecających wykonanie tłumaczenia), jak również osób trzecich, których dane znajdują się w treści tłumaczonych dokumentów. W wystąpieniu wskazano przepisy ustawy o ochronie danych osobowych leżące u podstaw legalności przetwarzania danych osobowych (23 ust. 1, art. 27 ust. 2). Źródłem obowiązku kopiowania przez tłumaczy przysięgłych sporządzanych przez nich tłumaczeń i przechowywania sporządzonych kopii przez okres 3 lat może być – zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 2 i art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych – wyłącznie szczególny przepis prawa. Obowiązujące w przedmiotowym zakresie przepisy ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.), rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 listopada 1987 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. Nr 38, poz. 218 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 czerwca 1987 r. w sprawie biegłych sądowych i tłumaczy przysięgłych (Dz. U. Nr 18, poz. 112, ze zm.) nie stanowią wprost o obowiązku sporządzania i przechowywania przez tłumaczy przysięgłych kopii tłumaczeń. Z przepisu § 23 ust. 1 rozporządzenia w sprawie biegłych sądowych i tłumaczy przysięgłych wynika jedynie obowiązek prowadzenia przez tłumacza przysięgłego repertorium, w którym odnotowywane są czynności określone w jego § 21 pkt 1 i 2, tj. „sporządzanie i poświadczanie tłumaczeń na język polski z języka obcego, na ten język z języka polskiego oraz z języka obcego na inny język obcy w zakresie ustanowienia, a także sprawdzanie i poświadczanie tłumaczeń z tego zakresu sporządzonych przez inne osoby, sporządzanie poświadczonych odpisów pism w języku, dla którego tłumacz został ustanowiony, a także sprawdzanie i poświadczanie odpisów pism z tego zakresu, sporządzonych przez inne osoby”.

Wobec braku wynikającego z przepisów prawa obowiązku sporządzania i przechowywania przez tłumaczy przysięgłych kopii tłumaczeń, zastrzeżenia budzi

nakładanie na nich takiego obowiązku przez prezesa sądu lub upoważnionego przez niego pracownika sądowego. Jest to tym bardziej wątpliwe, iż uprawnienie do nałożenia wspomnianego obowiązku nie wynika wprost z przepisu § 28 rozporządzenia w sprawie biegłych sądowych i tłumaczy przysięgłych, który określa zakres kompetencji nadzorczych prezesa sądu nad działalnością tłumaczy przysięgłych.

Mając powyższe na uwadze, Generalny Inspektor zwrócił się do Ministra Sprawiedliwości z prośbą o wyrażenie stanowiska w tej sprawie. Do zakończenia okresu sprawozdawczego Minister Sprawiedliwości nie przesłał w tej sprawie odpowiedzi.

Minister Sprawiedliwości (GI-DP-024/789/02 z dnia 25 lipca 2002 r.)

w sprawie wynoszenia przez sędziów akt sądowych poza budynek sądu

Do Ministra Sprawiedliwości zwrócono się z prośbą o wyrażenie stanowiska, czy w świetle obowiązujących przepisów prawidłowa jest praktyka wynoszenia przez sędziów akt spraw sądowych, zawierających dane osobowe stron oraz innych uczestników postępowania, poza budynek sądu.

Powyższe wątpliwości wynikały z treści jednej ze skarg, w której Generalny Inspektor został poinformowany, iż w sprawie, w której skarżący występował w charakterze strony, sędzia prowadzący wyniósł akta poza budynek sądu, w celu pisania uzasadnienia wyroku. Skarżący zakwestionował legalność takiego postępowania z punktu widzenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych podkreślając, iż w aktach sprawy znajdują się, podlegające przewidzianej w niej ochronie, dane osobowe stron i innych uczestników postępowania.

Wynoszenie przez sędziów akt spraw sądowych poza budynek sądu niewątpliwie stwarza niebezpieczeństwo ich utraty, uszkodzenia, zniszczenia lub zabrania przez osobę nieupoważnioną, a tym samym uchybienia obowiązkowi wynikającemu z art. 36 ustawy o ochronie danych osobowych. Niedopełnienie tego obowiązku jest naruszeniem ustawy o ochronie danych osobowych, obwarowanym zarówno sankcjami o charakterze administracyjnym (art. 18 ustawy), jak i karnym (art. 51 i 52 ustawy).

Kwestionowanie tego rodzaju czynności wydaje się tym bardziej uzasadnione, że obowiązujące przepisy odnoszące się do pracy sądów, jak również regulujące tryb pracy sędziów – ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) oraz rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 lipca 1987 r. –

Regulamin wewnętrznego urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. Nr 38, poz. 218 ze zm.), nie uprawniają ich do wynoszenia akt sprawy sądowej poza budynek sądu.

Generalny Inspektor wskazał ponadto, iż działanie takie ogranicza osobom upoważnionym możliwość skorzystania z przysługujących im – na mocy art. 9 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 ze zm.), art. 156 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 ze zm.) oraz § 102 Regulaminu wewnętrznego urzędowania sądów powszechnych – uprawnień do przeglądania akt sprawy, otrzymywania z nich odpisów i wyciągów.

Odpowiedź Ministra Sprawiedliwości (pismo z dnia 21 sierpnia 2002 r., znak PIV 468/624/02)

Minister Sprawiedliwości uznał, iż wynoszenie przez sędziów akt sprawy poza budynek sądu w żaden sposób nie narusza przepisów prawa, gdyż „żadne przepisy nie zakazują tego”, a rozważana praktyka „znacznie ułatwia sędziemu pracę, przez co przyczynia się do sprawniejszego prowadzenia postępowań sądowych”. Wskazano ponadto, że na sędzi spoczywa odpowiedzialność dyscyplinarna w przypadku utraty, zniszczenia, uszkodzenia lub zabrania akt przez osobę nieuprawnioną.

Minister Sprawiedliwości (GI-DP-024/1067/02 z dnia 6 listopada 2002 r.)

w sprawie ujawniania na stronie adresowej przesyłki oraz dokumencie potwierdzenia odbioru pism przeznaczonych dla stron informacji o rodzaju przesyłki

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zwrócił uwagę Ministrowi Sprawiedliwości na problem ujawniania na stronie adresowej przesyłki oraz dokumencie potwierdzenia odbioru pism przeznaczonych dla stron, ich pełnomocników oraz świadków, biegłych i innych osób biorących udział w postępowaniach sądowych, informacji o rodzaju przesyłki. Podkreślił, iż sposób prezentowania tych oznaczeń pozwala na określenie charakteru przesyłanego pisma, zaś praktyka sądów w zakresie oznaczania strony adresowej pisma oraz sposobu określania jego rodzaju na potwierdzeniu odbioru prowadzi niejednokrotnie do naruszenia prywatności osób, do których pisma sądowe są kierowane.

Mimo, iż kwestia ta była już sygnalizowana Ministrowi Sprawiedliwości w 1999 r. oraz mimo otrzymanych wówczas zapewnień, że „(...) Ministerstwo Sprawiedliwości zwraca

szczególną uwagę, aby oznaczenie rodzaju wysyłanego pisma sądowego na druku potwierdzenia odbioru tego pisma, miało jedynie hasłowy charakter i w żadnym wypadku nie ujawniało treści merytorycznej tego pisma”, Generalnemu Inspektorowi nadal zgłaszano przypadki zamieszczania przez sąd na stronie adresowej przesyłki informacji o rodzaju pisma, poprzez użycie zwrotów identyfikujących status osoby, do której były one skierowane, w toczącym się postępowaniu, (np. „o wszcz. egz.+ wezw. dobrowolne, termin eksmisji”, „wpis od zarzut.”).

Wobec powyższego, Generalny Inspektor ponownie poinformował Ministra Sprawiedliwości, iż praktyka sądów w zakresie określania rodzaju przesyłki kierowanej do adresatów nie odpowiada zapewnieniom otrzymanym przez Generalnego Inspektora w 1999 r. Jednocześnie wystosował prośbę o podjęcie skutecznych działań mających na celu jej zmianę. Podkreślił, iż wskazane byłoby, aby zgodnie z zapewnieniami Ministerstwa Sprawiedliwości określanie, na druku potwierdzenia odbioru (zwanym potocznie ”zwrotką”) rodzaju przesyłki, ograniczone zostało jedynie do oznaczenia hasłowego. Ujawnianie w treści potwierdzenia odbioru informacji pozwalających na identyfikację statusu osoby w toczącym się postępowaniu nie jest konieczne dla prawidłowego oznaczenia rodzaju pisma, a ponadto narusza prywatność osób, do których pisma są kierowane. Generalny Inspektor zastrzegł jednocześnie, iż nie kwestionuje de lege lata konieczności oznaczania pism procesowych, a jedynie sposób określania ich rodzaju.

Mając na względzie brak jednolitości stosowanej w przedstawionym wyżej zakresie praktyki oraz kierując się potrzebą ochrony danych uczestników postępowań karnych i cywilnych, Generalny Inspektor poddał pod rozagę Ministra Sprawiedliwości – jako dalej idące rozwiązanie, nie naruszające prywatności osób, do których pisma są kierowane – możliwość wprowadzenia systemu niepowtarzalnych numerów, pozwalających na identyfikację doręczanej przesyłki. Podkreślił, iż widniejący zarówno na potwierdzeniu odbioru, jak też na dokumencie zwrotnym w aktach sprawy niepowtarzalny numer pisma pozwoli sądowi na bezbłędne ustalenie, czy konkretna przesyłka została adresatowi doręczona. W aktach organu procesowego pozostawałby dokument zawierający ten niepowtarzalny numer oraz informację dokładnie określającą rodzaj doręczanego adresatowi pisma. Na „zwrotce” (lub ewentualnie także na kopercie) znajdowałby się natomiast jedynie ten niepowtarzalny numer identyfikacyjny. System ten zapewniałby, że nikt, poza organem procesowym oraz adresatem przesyłki, nie miałby dostępu do żadnej informacji o jego statusie procesowym.

Ministrowi Sprawiedliwości zwrócono również uwagę na formalne nieprawidłowości w oznaczaniu strony adresowej przesyłki (samej koperty), gdzie zamieszczane są informacje identyczne ze znajdującymi się na potwierdzeniu odbioru. Na stronie adresowej przesyłki powinno natomiast znajdować się jedynie imię, nazwisko i adres zamieszkania adresata.

Z przepisów rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 czerwca 1999 r. w sprawie szczegółowego trybu doręczania pism sądowych przez pocztę w postępowaniu cywilnym (Dz. U. Nr 62, poz. 697) oraz w sprawie szczegółowego trybu doręczania pism sądowych przez pocztę w postępowaniu karnym (Dz. U. Nr 62, poz. 696) wynika bowiem, iż informację o rodzaju przesyłki zamieszcza się jedynie na formularzu potwierdzenia odbioru.

Odpowiedź Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości (pismo z dnia 8 stycznia 2003 r., znak DO.I.0133/96/02)

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości podziękował Generalnemu Inspektorowi za informację o nieprawidłowościach w oznaczaniu przesyłek sądowych.

Wyjaśnił jednocześnie, że wprowadzone stosunkowo niedawno oznaczenia przesyłek sądowych upowszechniły się na tyle, że nie stanowią utrudnienia w zidentyfikowaniu przez sądy wysyłanej korespondencji i zapewniają sprawność i prawidłowość obiegu dokumentów. Z tego względu wprowadzenie kolejnych oznaczeń liczbowych, obok sygnatur oznaczonych takimi symbolami, mogłoby spowodować niezamierzone pomyłki w wysyłanej korespondencji. Proponowane oznaczenia przesyłek sądowych były przedmiotem rozważań, lecz odstąpiono od tej możliwości.

Poinformował ponadto, iż Ministerstwo Sprawiedliwości wystąpiło do prezesów sądów przypominając o obowiązujących zasadach oznaczeń wysyłanej korespondencji.

Tożsame w swojej treści wystąpienie, w sprawie umieszczania przez komorników sądowych informacji o treści przesyłki na przedniej stronie listu poleconego kierowanego do uczestników postępowań egzekucyjnych, **Generalny Inspektor skierował do Prezesa Krajowej Rady Komorniczej (GI-DS-430/173/02 z dnia 7 maja 2002 r.).**

Odpowiedź Prezesa Krajowej Rady Komorniczej (pismo z dnia 15 maja 2002 r., znak KRK/W/209/02)

Prezes Krajowej Rady Komorniczej wyjaśnił, że podziela pogląd Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w sygnalizowanej sprawie. Zapewnił również, iż wszyscy komornicy zostaną zapoznani z treścią wystąpienia Generalnego Inspektora oraz zostaną zobligowani do stosowania zawartych w nim zaleceń.

Minister Sprawiedliwości (GI-DP-1392/02/183/03 z dnia 4 lutego 2003 r.)

w sprawie weryfikacji zakresu danych zamieszczanych w protokołach zawiadomienia o przestępstwie oraz protokołach przesłuchania świadka

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zwrócił się do Ministra Sprawiedliwości z prośbą o podjęcie działań mających na celu zmianę praktyki w zakresie gromadzenia przez organy ścigania danych o osobach składających zawiadomienie o przestępstwie oraz przesłuchiwanym w charakterze świadka, poprzez zweryfikowanie zakresu danych zamieszczanych w protokołach sporządzanych na te okoliczności. W przepisach prawa brak jest bowiem podstaw do pozyskiwania dotyczących tych osób danych o wykształceniu, miejscu zatrudnienia i zajmowanym stanowisku.

Na powyższe działania Policji i Prokuratury wpływają do Biura GIODO liczne skargi. Zdaniem Generalnego Inspektora powyższa praktyka organów ścigania nie znajduje umocowania w przepisach ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.), przez co jest również niezgodna z ustawą o ochronie danych osobowych, która w art. 23 ust. 1 wymaga, aby przetwarzanie danych osobowych następowało w oparciu o jedną z wymienionych w tym przepisie podstaw prawnych. Należy zauważyć, że art. 191 § 1 K.p.k. określający zakres informacji, jakie każdorazowo należy odebrać od osoby przesłuchiwanej w charakterze świadka, nie wymienia informacji o wykształceniu. Brak jest również podstawy prawnej do zbierania tego typu informacji od osoby składającej zawiadomienie o przestępstwie.

W odniesieniu natomiast do informacji o miejscu zatrudnienia i stanowisku należy zauważyć, iż powołany art. 191 § 1 K.p.k. przewiduje jedynie pozyskiwanie danych o „zajęciu” osoby przesłuchiwanej w charakterze świadka. Nieprecyzyjne określenie „zajęcie” jest interpretowane przez osoby przesłuchujące w sposób rozszerzający. W konsekwencji zbierane są informacje o miejscu zatrudnienia i stanowisku, zamiast np. jedynie o wykonywanym zawodzie.

Powyższa praktyka prokuratorów i policjantów budzi uzasadnione zastrzeżenia również z punktu widzenia zasady adekwatności zakresu danych do celu ich pozyskiwania. Informacje podawane przez osobę składającą zawiadomienie o przestępstwie czy przesłuchiwaną w charakterze świadka mają służyć przede wszystkim ustaleniu, w sposób nie budzący wątpliwości, jej tożsamości. Dla tego celu wystarczające są informacje w zakresie obejmującym imię i nazwisko, imiona rodziców, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania oraz cechy okazywanego dokumentu tożsamości. Dla identyfikacji osoby zbędne są natomiast informacje o wykształceniu, miejscu pracy czy zajmowanym stanowisku. Należy zauważyć, że w przypadkach, gdy tego typu dane mają znaczenie dla konkretnej sprawy, mogą być one objęte treścią zeznań. Pozyskiwanie tego typu informacji nie powinno jednak następować „automatycznie”, a jedynie w uzasadnionych przypadkach.

Generalny Inspektor podniósł również, że ograniczenia zakresu informacji odbieranych od osób przesłuchiwanych w charakterze świadka czy składających zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa stanowi, obok innych rozwiązań przewidzianych w przepisach K.p.k. (np. w jego art. 191 § 3), jeden ze środków służących zapewnieniu bezpieczeństwa tych osób. Biorąc pod uwagę, że informacje zawarte w przedmiotowych protokołach są włączane do dostępnych dla podejrzanego czy oskarżonego akt postępowania karnego, niewątpliwie powinny być one ograniczone do niezbędnego zakresu.

W związku z powyższym Generalny Inspektor zwrócił się do Ministra Sprawiedliwości o podjęcie działań mających na celu weryfikację zakresu danych pozyskiwanych od osób składających zawiadomienie o przestępstwie czy przesłuchiwanych w charakterze świadka, tak by odpowiadał on wymogom przepisów prawa oraz uzasadnionym potrzebom postępowania karnego.

Minister Pracy i Polityki Społecznej (GI-DS-430/328/01 z dnia 31 lipca 2002 r.)

w sprawie ujednolicenia przepisów regulujących sprawę przejmowania i przechowywania dokumentacji (w tym dokumentacji pracowniczej) likwidowanych zakładów pracy przez upoważnione do tego podmioty

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zwrócił się do Ministra Pracy i Polityki Społecznej z prośbą o podjęcie działań w celu ujednolicenia przepisów regulujących sprawę przejmowania i przechowywania dokumentacji (w tym dokumentacji pracowniczej) likwidowanych zakładów pracy przez upoważnione do tego podmioty.

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpływały sygnały, z których wynikało, iż po zaprzestaniu prowadzenia przez pracodawców określonej działalności, dokumentacja znajdująca się w ich zasobach (m.in. zawierająca dane osobowe byłych pracowników) przejmowana jest przez osoby (podmioty) nieuprawnione do jej przechowywania. W aktualnym stanie prawnym nie ma natomiast przepisów szczególnych, które regulowałyby przedstawione zagadnienie w sposób kompleksowy. Z sygnałów napływających do Generalnego Inspektora wynikało ponadto, iż pracodawcy, którzy po zaprzestaniu działalności chcą przekazać dokumentację, w tym dokumentację pracowniczą, uprawnionym podmiotom, nie mogą tego uczynić ze względu na brak przepisów regulujących powyższą materię. Wskazywano też, iż dokumentacja pracownicza likwidowanych zakładów pracy traktowana jest jako „dokumentacja niearchiwalna”, do której nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1396). Z tego względu archiwa państwowe, do których zgłaszają się byli pracodawcy, uznają się za niewłaściwe do przejęcia i przechowywania dokumentacji likwidowanych zakładów pracy.

Stosownie do art. 76 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591 ze zm.), zbiory jednostek, które zostały zlikwidowane (w tym karty wynagrodzeń pracowników bądź ich odpowiedniki) przechowuje wyznaczona osoba lub jednostka przez okres wymaganego dostępu do tych informacji, wynikający z przepisów emerytalnych, rentowych oraz podatkowych, nie krócej jednak niż 5 lat. O miejscu przechowywania kierownik, likwidator jednostki lub syndyk masy upadłościowej informuje właściwy sąd lub inny organ prowadzący rejestr lub ewidencję działalności gospodarczej oraz urząd skarbowy. Na tej podstawie byli pracodawcy zawierają umowy cywilnoprawne z podmiotami, które zawodowo zajmują się przechowywaniem dokumentacji niearchiwalnej. Wysokość opłat za przechowanie dokumentacji uzależniona jest od ofert poszczególnych przechowawców. Zbyt wysokie wynagrodzenie dla przechowawcy za przechowanie dokumentacji niejednokrotnie powoduje, że byli pracodawcy nie decydują się na zawarcie umowy przechowania. Konsekwencją powyższego działania jest brak właściwego, profesjonalnego zabezpieczenia dokumentacji.

Generalny Inspektor podkreślił jednocześnie, że przytoczone przepisy ustawy o rachunkowości, na podstawie których byli pracodawcy mogą przekazywać do przechowania dokumentację dotyczącą wyłącznie ograniczonego katalogu dokumentów (m.in. kart wynagrodzeń pracowników bądź ich odpowiedników). Natomiast dokumentacja pracownicza, oprócz danych dotyczących wynagrodzeń pracowników, zawiera szereg innych danych (np.

ujawniających przynależność partyjną lub związkową, czy dane o stanie zdrowia). Przekazanie, jak również przechowywanie powyższych danych przez byłych pracodawców jest dopuszczalne po spełnieniu jednej z przesłanek enumeratywnie wymienionych w przepisie art. 27 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych.

Reasumując, w ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, brak kompleksowej regulacji prawnej dotyczącej omawianego zagadnienia niejednokrotnie uniemożliwia byłym pracodawcom przekazanie posiadanej dokumentacji, w tym pracowniczej, podmiotom, które profesjonalnie zajmują się archiwizacją dokumentów. Tym samym nie może być realizowany jeden z podstawowych obowiązków, jaki ustawodawca nałożył na administratorów danych osobowych, tj. obowiązek prawidłowego zabezpieczenia danych osobowych.

Ponadto, kwestionowane działania znacznie ograniczają byłym pracownikom możliwość prawidłowego udokumentowania okresu pracy dla ustalenia świadczeń emerytalno – rentowych.

Z tych wszystkich względów Generalny Inspektor Ochrony danych Osobowych zwrócił się do Ministra Pracy i Polityki Społecznej o podjęcie prac legislacyjnych w celu stworzenia jednolitego systemu przepisów regulujących sposób przejmowania i przechowywania dokumentacji (w tym dokumentacji pracowniczej) likwidowanych zakładów pracy przez upoważnione do tego podmioty.

Odpowiedź Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej (pismo znak BDG.I.077-102/02)

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej podzielił pogląd Generalnego Inspektora o potrzebie podjęcia inicjatywy legislacyjnej zmierzającej do ustanowienia jednolitej regulacji prawnej dotyczącej przejmowania i przechowywania dokumentacji likwidowanych zakładów pracy. Jednocześnie poinformował, że w Ministerstwie Kultury przygotowywany jest projekt ustawy o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach⁶⁴⁹ i w związku z tym przesłał wystąpienie Generalnego Inspektora ministrowi nadzorującemu wymienioną nowelizację ustawy.

⁶⁴⁹ Wskutek zasygnalizowanego przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych problemu, art. 2a ustawy o narodowym zasobie archiwalnym uzupełniono o treść stanowiącą, iż archiwa państwowe mogą również prowadzić działalność usługową polegającą na przechowywaniu, kopiowaniu i konserwacji dokumentacji o czasowym okresie przechowywania, w tym dokumentacji osobowej i placowej pracowników. Dodano również Rozdział 4a zatytułowany „Działalność gospodarcza w dziedzinie

Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (GI-DS-430/218/02 z dnia 10 czerwca 2002 r.)

w sprawie przesyłania pracodawcom przez ZUS informacji o przyznaniu lub odmowie przyznania ubezpieczonemu renty lub emerytury na odkrytej kartce pocztowej

Do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych kierowane były skargi na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, który przysyłał pracodawcom ubezpieczonych informacje o przyznaniu lub odmowie przyznania ubezpieczonemu renty lub emerytury na odkrytej kartce pocztowej (druk ZUS Rp-43). W ten sposób udostępniane były dane osobowe ubezpieczonych w zakresie obejmującym imię i nazwisko, adres zamieszkania oraz przyczyny przyznania lub odmowy przyznania świadczenia (w tym informacje dotyczące stanu zdrowia) oraz kwotę osiąganego z tego tytułu dochodu.

W ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych przesyłanie przez ZUS powyższych danych osób ubezpieczonych na odkrytej kartce pocztowej sprawia, że mogą się z nimi zapoznać nie tylko pracodawcy, ale również osoby nieupoważnione.

Zdaniem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych powyższe działanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych narusza przysługujące każdej osobie prawo do prywatności, a w rezultacie również przepisy ustawy o ochronie danych osobowych

Oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, działania którego dotyczyły skargi, wskazywał, że znajduje ono podstawę w przepisie art. 71a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 ze zm.). Stosownie do tego przepisu, ZUS może przysyłać pisma i decyzje zwykłą przesyłką listową. Taką przesyłką, jak stanowi § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Łączności z dnia 15 marca 1996 r. w sprawie warunków korzystania z usług pocztowych o charakterze powszechnym (Dz. U. Nr 40, poz. 173), są: list zwykły, kartka pocztowa, druk, druk

przechowywania dokumentacji osobowej i płacowej pracodawców o czasowym okresie przechowywania”, na podstawie którego przedsiębiorcy będą mogli wykonywać działalność gospodarczą w dziedzinie przechowywania dokumentacji osobowej i płacowej pracodawców o czasowym okresie przechowywania na podstawie zezwolenia wydawanego przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce wykonywania działalności objętej zezwoleniem, po uzyskaniu pozytywnej opinii Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych.

Powołaną ustawę uzupełniono również o Rozdział 4b określający szczegółowo sposób postępowania z dokumentacją osobową i płacową w przypadku likwidacji lub upadłości pracodawcy.

Rozdział 4a wszedł w życie 1 kwietnia 2003 r., zaś Rozdział 4b w dniu 1 lipca 2003 r.

beadresowy i ankieta, przyjęte do przewozu i doręczenia bez potwierdzenia nadania. Natomiast kartką pocztową, jak określa § 2 pkt 5 rozporządzenia, jest przyjęta do przewozu i doręczenia korespondencja pisemna umieszczona na kartce z jasnego kartonu, w kształcie prostokąta, o określonych wymiarach, nie wymagająca opakowania.

Po zapoznaniu się z powyższymi wyjaśnieniami Generalny Inspektor stwierdził, iż uzasadnione jest dokonanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych zmiany interpretacji przepisu art. 71a ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w taki sposób, aby wydawane przez niego pisma oraz decyzje przesyłane były, w każdym wypadku, w formie listu zwykłego, a nie kartki pocztowej. Wskazał, że ZUS, będący administratorem danych osobowych ubezpieczonych, powinien w swojej działalności respektować przepisy ustawy o ochronie danych osobowych, w tym również jej art. 36, zobowiązujący do zastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych, a w szczególności ich zabezpieczenie przed udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabranieniem przez osobę nieuprawnioną, przetwarzaniem z naruszeniem ustawy, zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem.

W związku z powyższym Generalny Inspektor zwrócił się do Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z prośbą o podjęcie czynności, mających na celu wyeliminowanie kwestionowanej praktyki.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wystąpił równocześnie do Ministra Pracy i Polityki Społecznej o wyeliminowanie przedstawionych wątpliwości interpretacyjnych. W ocenie Generalnego Inspektora, celowa wydaje się zmiana przepisu art. 71a ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w taki sposób, aby z jego treści wprost wynikał obowiązek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przysyłania korespondencji, zawierającej dane osobowe wyłącznie w formie pisma zamkniętego.

Odpowiedź Członka Zarządu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (pismo z dnia 19 czerwca 2002 r., znak SEn 022-46/2002)

Członek Zarządu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych poinformował, że podziela pogląd Generalnego Inspektora wyrażony w powyższej sygnalizacji. Wskazał również, iż oddziałom ZUS wydano polecenie zaniechania wysyłania zawiadomień o sposobie załatwienia wniosku o świadczenie w kwestionowanej przez Generalnego Inspektora formie.

Prezes Rady Ministrów (GGI-024-2/02/30 z dnia 17 stycznia 2002 r.)

w sprawie niedopełnienia przez niektórych ministrów prawnego obowiązku zgłoszenia do zarejestrowania prowadzonych przez nich zbiorów danych osobowych

Art. 40 ustawy o ochronie danych osobowych nakłada na administratorów danych obowiązek zgłoszenia zbiorów danych do rejestracji Generalnemu Inspektorowi. Z obowiązku tego zwolnieni są jedynie administratorzy i zbiory wymienione enumeratywnie w art. 43 ust. 1 ustawy (np. zbiory objęte tajemnicą państwową, zbiory dotyczące osób zatrudnionych, zrzeszonych lub uczących się, czy tworzone na podstawie ordynacji wyborczej do Sejmu, Senatu, rad gmin, rad powiatów i sejmików województw). Niedopełnienie powyższego obowiązku stanowi przestępstwo określone w art. 53 ustawy o ochronie danych osobowych, zagrożone karą grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Z powyższego względu Generalny Inspektor zwrócił się do Premiera z prośbą o zwrócenie uwagi podległym Premierowi ministrom na fakt niedopełnienia obowiązku rejestracyjnego wynikającego z ustawy o ochronie danych osobowych, bowiem nie jest właściwe, aby prawny obowiązek wynikający z ustawy nie był wykonywany przez centralne organy administracji publicznej.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (GI-DS-430/448/01 z dnia 15 lutego 2002 r.)

w sprawie rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego w sprawie przelewu wierzytelności na rzecz osoby trzeciej

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, prowadząc liczne postępowania administracyjne, w sprawach udostępnienia przez jednego z operatorów telefonii komórkowej danych osobowych klientów – dłużników firmie zajmującej się windykacją należności powziął wątpliwość odnośnie dopuszczalności dokonywania takich działań bez zgody dłużników w kontekście zmiany przepisów dotyczących zawierania umów z udziałem konsumentów. Właściwa interpretacja tych przepisów, stosownie do ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319 ze zm.), należy do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Niezbędne było zatem uprzednie ustalenie z w/w organem, czy dozwolone są w obrocie cywilno – prawnym postanowienia

umów zezwalające na przeniesienie wierzytelności na rzecz innego podmiotu bez zgody konsumenta – dłużnika.

Zgodnie z treścią art. 509 § 1 Kodeksu cywilnego, wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę третią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Jednocześnie zmieniony z dniem 1 lipca 2000 r., mocą ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz. U. Nr 22, poz. 271), przepis art. 385¹ § 1 K.c. stanowi, iż postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. W myśl art. 385³ pkt 5 K.c., w razie wątpliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które w szczególności zezwalają kontrahentowi konsumenta na przeniesienie praw i przekazanie obowiązków wynikających z umowy bez zgody konsumenta.

Z brzmienia cytowanych wyżej przepisów można zatem wnioskować, iż postanowienia umowy zawieranej z konsumentem dopuszczające przeniesienie wierzytelności na osobę третią bez zgody konsumenta są z mocy prawa bezskuteczne i w konsekwencji wierzyciel może przenieść wierzytelność konsumenta na osobę третią na podstawie art. 509 § 1 K.c. wyłącznie w sytuacji istnienia zgody konsumenta na dokonanie tej czynności.

Odpowiedź Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (pismo z dnia 10 września 2002 r.)

W opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów cesja długów abonenta pomiędzy przedsiębiorcą a firmą windykacyjną jest dopuszczalna jedynie za zgodą konsumenta, w przeciwnym razie przyjęcie dopuszczalności takiej cesji spełnia ogólne przesłanki niedozwolonego postanowienia umownego, określone w art. 385 § 1 K.c., tj. nie jest uzgodnione indywidualnie, kształtuje prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i naruszający interesy konsumenta.

Jednocześnie Prezes UOKiK poinformował, że art. 385 pkt 5 K.c. wyszczególnia cesję praw i obowiązków konsumenta bez jego zgody jako jedno z typowych niedozwolonych postanowień umownych. Na gruncie innych przepisów Kodeksu cywilnego (art. 509) do

zmiany wierzyciela nie jest wymagana zgoda konsumenta. Niemniej w literaturze (Ewa Łętowska, Prawo umów konsumenckich, 2 wyd., C.H. Beck 2002) znaleźć można bezpośrednie odniesienie tejże klauzuli do instytucji przelewu (powołanej przez przedsiębiorców jako podstawa przekazywania zobowiązań konsumenckich firmom windykacyjnym) oraz przejęcia długu. Zdaniem Prezesa UOKiK uznać należy, że zakaz przekazania obowiązków jest *lex specialis* wobec unormowania zezwalającego na cesję wierzytelności bez zgody konsumenta. Zakaz ten określony jest jako pozytywne postanowienie umowne tj. istniejące w postaci warunku umieszczonego we wzorcu umownym. Art. 3853 pkt 5 K.c. zabrania regulacji umownej pozwalającej przedsiębiorcy na arbitralne podejmowanie czynności przez silniejszą ekonomicznie stronę oraz na wyłączanie formalizacji oświadczania woli w istotnych dla konsumenta sprawach.

W odczuciu Prezesa UOKiK należy podzielić wyrażony w literaturze pogląd, iż lista klauzul objętych domniemaniem abuzywności obejmuje najbardziej typowe i charakterystyczne, znane praktyki naruszające zasady rzetelnego obrotu. W tym kontekście stosowanie praktyk określonych listą można w powiązaniu z art. 3 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji traktować jako naruszenie ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. Nr 47, poz. 211 ze zm.).

Naruszenie dobrych obyczajów i konfuzja w obrocie jest zwłaszcza widoczna na tle analogicznych zapisów Dyrektywy 93/13/EEC z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych klauzul umownych w umowach zawieranych z konsumentami. W aneksie do tej dyrektywy przedmiotowej klauzuli odpowiada zapis „umożliwienie sprzedawcy lub dostawcy przekazywania jego praw i obowiązków wynikających z umowy, bez uprzedniej zgody konsumenta, co może przyczynić się do zmniejszenia gwarancji dla praw konsumenta”. Jest on bardziej rozwinięty od przepisu polskiego i wskazuje, że postanowienie takie jest niedozwolone ze względu na skutek, jaki może wywołać – a mianowicie – może przyczynić się do umniejszenia gwarancji lub praw konsumenta. Takie funkcjonalne zastrzeżenie stanowić powinno, w opinii Prezesa UOKiK, również dyrektywę interpretacyjną odnośnie rozumienia zapisu w brzmieniu Kodeksu cywilnego. Zatem oceniając abuzywność klauzuli należy kierować się takim funkcjonalnym kryterium.

Prezes UOKiK stwierdził, że we wzorcach stosowanych przez operatorów telefonii komórkowej Urząd nie spotkał się z takim niedozwolonym postanowieniem. Jednak pomimo braku postanowień pozwalających na przelew bez zgody konsumenta, przedsiębiorcy często uzurpują sobie uprawnienia do zmiany stron bez zgody konsumenta. Z reguły ograniczają się oni jedynie do notyfikowania faktu zmiany wierzyciela konsumentowi. Biorąc pod uwagę

aktualne realia obrotu należy, zdaniem Prezesa UOKiK uznać, że praktyka stosowana powszechnie przez firmy windykacyjne i ich cedentów umniejsza gwarancje i prawa przysługujące konsumentom oraz stanowi delikt nieuczciwej konkurencji w powiązaniu z przesłankami art. 3853 K.c., a zwłaszcza zakazu sformułowanego w art. 3853 pkt 5 K.c. Konsument dłużnik, który odwołuje się do któregoś z podmiotów spotyka się z reguły ze stwierdzeniem abstrakcyjności zobowiązania. Natomiast firmy windykacyjne twierdzą, że nie są zobowiązane do badania przyczyn i okoliczności zadłużenia. Także praktyka i procedura, przyjmowana zwykle przez cedentów uniemożliwia, skuteczne dochodzenie roszczeń przez konsumentów, przede wszystkim wobec firm windykacyjnych. Wynika to z faktu, iż cedenci dokonują jedynie przelewu wierzytelności, a nie uprawnień wynikających ze zobowiązań. Cesjonariusz nie jest zatem następcą prawnym w pełnym tego słowa znaczeniu.

Zdaniem Prezesa UOKiK dozwolone jest postanowienie umowy, na podstawie którego dokonuje się przelewu wierzytelności konsumenta bez jego zgody na rzecz cesjonariusza, o ile przedmiotowe postanowienie zostanie zapisane formalnie we wzorcu umownym. Brak formalnego sformułowania postanowienia, przy jednoczesnym stosowaniu analogicznego warunku stanowi w praktyce naruszenie zasad uczciwego obrotu i czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 3 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Tym samym działania oparte o stosunki cywilnoprawne łączące cedenta i cesjonariusza w zakresie dotyczącym konsumentów należy uznawać za czyny nieuczciwej konkurencji.

Prezes Najwyższej Izby Kontroli (GGI-024-28/02/391 z dnia 20 czerwca 2002 r.)

w sprawie udostępnienia dokumentacji inspektorom Najwyższej Izby Kontroli w związku z prowadzoną przez nich kontrolą

Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych sygnalizowano wątpliwości podmiotów kontrolowanych przez inspektorów NIK, dotyczące dopuszczalnego w świetle ustawy o ochronie danych osobowych udostępnienia dokumentacji, w związku z prowadzoną przez nich kontrolą. Wątpliwości dotyczyły w szczególności żądania udostępniania i kopiowania w celu włączenia do dokumentów kontroli, indywidualnych imiennych kart płacowych osób zatrudnionych w podmiocie kontrolowanym.

W opinii Generalnego Inspektora z dnia 8 stycznia 1999 r., wyrażonej w związku z pismem Prezesa NIK Pana Janusza Wojciechowskiego w sprawie uprawnień inspektorów NIK do uzyskiwania dokumentów zawierających dane osobowe, przedstawiony został pogląd,

iż inspektorzy Najwyższej Izby Kontroli są uprawnieni do wglądu w dokumenty zawierające dane osobowe oraz do ich analizy w zakresie związanym z tematem kontroli, gdy jest to niezbędne dla przeprowadzenia postępowania kontrolnego. Uprawnienia kontrolne Najwyższej Izby Kontroli, określone w ustawie z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 937 ze zm.), obejmują prawo do uzyskiwania wszelkich informacji istotnych dla ustalenia stanu faktycznego kontrolowanej działalności, również informacji i dokumentów zawierających dane osobowe. Oznacza to, że kontrolowana jednostka jest zobligowana przepisami prawa do przekazywania inspektorom NIK dokumentów niezbędnych do wykonania kontroli, bez zgody osoby, której dane znajdują się w dokumentach. Obowiązek udostępniania dokumentów obejmować powinien jednak jedynie te, które są niezbędne do wykonania kontroli. Dla przykładu, inspektorzy NIK kontrolując wykorzystanie funduszu płac za 2001 r. osób zatrudnionych na kierowniczych stanowiskach państwowych, powinni opierać się na podstawowych dokumentach, np. na listach płac, bez konieczności wglądu w indywidualne imienne karty, mogące zawierać informacje ze sfery prywatności (np. o potrąceniach z wynagrodzenia innych, niż wynikające z przepisów prawa). Dokumenty takie nie powinny być kopiowane i dołączane do dokumentów z kontroli. Stoi temu na przeszkodzie art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, obligujący administratora danych do ochrony interesów osób, których dane przetwarza, w tym do zapewnienia, aby dane te były przetwarzane zgodnie z prawem, merytorycznie poprawne i adekwatne w stosunku do celów, w jakich są przetwarzane. Zbieranie przez inspektorów NIK danych ze sfery prywatności naruszałoby zasadę adekwatności przetwarzania danych, jeśli działanie to nie byłoby niezbędne do wykonania kontroli.

Biorąc pod uwagę prestiż Najwyższej Izby Kontroli, jak również z uwagi na konieczność wyeliminowania działań, które mogłyby stanowić przedmiot zarzutu ze strony kontrolowanych jednostek, Generalny Inspektor zwrócił się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z prośbą o zwrócenie szczególnej uwagi inspektorom NIK na powinność przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych w trakcie czynności kontrolnych.

Odpowiedź Prezesa Najwyższej Izby Kontroli (pismo z dnia 11 lipca 2002 r., znak WPR/WPL 0272-21-02/EJS)

Prezes NIK poinformował, że w pełni podziela stanowisko Generalnego Inspektora oraz przyznał, że przetwarzanie niektórych danych ze sfery prywatności nie jest niezbędne dla osiągnięcia celu kontroli. Wyjaśnił ponadto, że dla wypełnienia swych konstytucyjnych i ustawowych zadań Najwyższa Izba Kontroli została wyposażona w szerokie spectrum uprawnień kontrolnych, do których należy również prawo wglądu do wszelkich dokumentów związanych z działalnością jednostki kontrolowanej. Uprawnienie to nie może być jednak rozumiane w kategoriach „dowolności” podejmowanych działań. Ma ono bowiem służyć osiągnięciu konkretnego celu, sprecyzowanego w art. 28 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli. Prezes NIK przyznał jednocześnie, iż imienne karty płacowe często zawierają informacje ze sfery prywatności, nie mające znaczenia jako dowód w postępowaniu kontrolnym. Stąd ich przetwarzanie narusza zasadę „niezbędności” czy „adekwatności”.

Potwierdził, że prawidłowe wykonywanie czynności kontrolnych ma dla NIK priorytetowe znaczenie. Z tego względu problem zasygnalizowany przez Generalnego Inspektora został omówiony w piśmie okólnym adresowanym do wszystkich jednostek organizacyjnych NIK wraz z poleceniem zaniechania podejmowania czynności, które mogłyby wskazywać na niezasadne wkraczanie w sferę prywatności i uchybienia w zakresie ochrony danych osobowych.

Prezes Głównego Urzędu Cel (GI-DS-430/620/01 z dnia 21 stycznia 2002 r.)

w sprawie przeprowadzenia w wybranych urzędach celnych ankiety personalnej wśród funkcjonariuszy celnych

Do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęło pismo Przewodniczącego Federacji Związków Zawodowych Służby Celnej z siedzibą w Toruniu Oddział w Cieszynie, w którym poinformował Generalnego Inspektora, iż w trzecim kwartale 2002 r., w wybranych urzędach celnych, Główny Urząd Cel przeprowadził ankietę personalną wśród funkcjonariuszy celnych. Kserokopię przedmiotowej ankiety, stanowiącej Załącznik do decyzji 98 Prezesa GUC z dnia 10 lipca 2001 r., załączono do akt sprawy.

Wypełnienie ankiety było dobrowolne. Jednakże funkcjonariusze celni, którzy zgodzili się ją wypełnić, zobligowani byli do udostępnienia szerokiego zakresu danych dotyczących ich sytuacji osobistej i warunków socjalnych, a także informacji o osobach trzecich (członkach rodziny). W celu potwierdzenia podanych w ankiecie informacji, funkcjonariusze celni zobowiązani byli do przedłożenia stosownych dokumentów i

zaświadczeń – „o inwalidztwie krewnych, dzieciach niepełnosprawnych, konieczności pielęgnacji chorych, wyciągi z ksiąg wieczystych dotyczące prawa zamieszkiwania w danym lokalu, datę nabycia własności, otwarcia spadku itp.”.

Powyższe działania w odczuciu Generalnego Inspektora budziły wątpliwości z punktu widzenia ustawy o ochronie danych osobowych. Z okoliczności sprawy wynikało, iż Główny Urząd Cel przetwarza dane osobowe „szczególnie chronione”, tj. informacje o stopniu niepełnosprawności członków rodzin funkcjonariuszy celnych. Przesłanką, która legalizowałaby proces przetwarzania tego rodzaju danych przez GUC jest szczególny przepis prawa, który zezwalałby na takie działanie (art. 27 ust. 2 pkt 2) lub pisemna zgoda osób, których dane dotyczą (art. 27 ust. 2 pkt 1). W przedmiotowej sprawie pisemna zgoda na przetwarzanie danych osobowych (jaka zawarta jest w ankiecie) uzyskiwana była wyłącznie od funkcjonariuszy celnych. Brak natomiast pisemnego oświadczenia osób, których dane „szczególnie chronione” dotyczą, o wyrażeniu zgody na ich przetwarzanie przez Główny Urząd Cel.

W ocenie Generalnego Inspektora, w przedmiotowej sprawie naruszona została również zasada adekwatności danych, o której mowa w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych. Dane osobowe funkcjonariuszy celnych zbierane są „w celu przygotowania niezbędnych kroków personalnych w związku z poszerzeniem UE na wschód oraz przystosowania administracji celnej do wymagań stawianych przez UE krajom członkowskim”. Z powyższego wynika zatem, iż podstawowym celem, dla którego Główny Urząd Cel zbiera przedmiotowe dane jest reorganizacja struktury zatrudnienia w związku z rozszerzeniem Unii Europejskiej. Generalny Inspektor wskazał, iż przystąpienie Polski do Unii Europejskiej nie jest ściśle określone w czasie. Tym samym, zbieranie przez Główny Urząd Cel wskazanego w piśmie zakresu danych o funkcjonariuszach celnych i członkach ich rodzin, wydaje się nieadekwatne do celu ich przetwarzania, jakim jest reorganizacja struktury zatrudnienia w związku ze wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej. Podkreślenia wymaga ponadto, iż w literaturze wskazuje się, że „...kwestionować należy (...) rozmaite formy zbierania danych „na zapas” (Janusz Barta, Ryszard Markiewicz, Ochrona Danych osobowych. Komentarz. Zakamycze, Kraków 2001 r. s. 410).

W związku z powyższym Generalny Inspektor zwrócił się do Prezesa Głównego Urzędu Cel o rozważenie możliwości podjęcia działań w celu wyeliminowania powyżej opisanej praktyki.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej (GI-DS-430/694/02 z dnia 24 grudnia 2002 r.)

w sprawie opublikowania na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej dokładnych adresów zamieszkania kandydatów na radnych

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych uzyskał informację od jednego z kandydatów do Rady Powiatu w województwie opolskim, że na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej pod adresem: <http://212.77.160/Wybory> opublikowano, jako tzw. bieżące dane z systemu informatycznego Krajowego Biura Wyborczego, dokładne adresy zamieszkania kandydatów do ww Rady. Publikacją objęte zostały również dane osobowe kandydatów na radnych wszystkich szczebli samorządu terytorialnego z całego kraju. Spowodowało to udostępnienie nieograniczonej liczbie osób danych osobowych kandydatów nie tylko w zakresie miejscowości, w której mieszkają, ale również ulicy, numeru domu, a w niektórych przypadkach także numeru mieszkania kandydatów.

Stosownie do art. 99 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. Nr 95, poz. 602 ze zm.) w zgłoszeniu listy kandydatów podaje się m.in. nazwiska i imiona, wiek oraz miejsce zamieszkania kandydatów. W art. 109 ust. 5 ustawa ta stanowi natomiast, że komisja wyborcza zarządza wydrukowanie obwieszczenia o zarejestrowanych listach kandydatów, zawierającego ich numery, dane o kandydatach umieszczone w zgłoszeniach list wraz z ewentualnymi oznaczeniami kandydatów i list.

Z uwagi na treść wyżej przytoczonych przepisów prawa należy uznać, że dane osobowe radnych są jawne w zakresie wskazanym w art. 99 ust. 1 powołanej ustawy. Powstaje jednak pytanie, co oznacza termin „miejsce zamieszkania kandydatów”, tj. czy jest to jedynie oznaczenie miejscowości, w której mieszka kandydat, czy wskazanie dokładnego adresu zameldowania lub zamieszkania kandydata w tej miejscowości.

W związku z powyższym Generalny Inspektor zwrócił się do Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej z prośbą o wyjaśnienie wyżej wskazanych wątpliwości co do zakresu danych osobowych kandydatów na radnych podawanych do publicznej wiadomości, w szczególności zaś o interpretację sformułowania „miejsce zamieszkania kandydatów”, zawartego w przepisie art. 99 ust. 1 Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw.

Odpowiedź Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej (pismo z dnia 24 lutego 2003 r., znak ZPOW-062-24/02/03)

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej poinformował, że przez użyte w art. 99 ust. 1 pkt 3 ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw określenie „miejsce zamieszkania kandydata” należy rozumieć nazwę miejscowości, a nie dokładny adres zamieszkania. Takie też ustawowe sformułowanie występuje we wszystkich aktach prawnych Państwowej Komisji Wyborczej wydanych w związku z wyborami samorządowymi, a ponadto zostało dodatkowo objaśnione w „Wytycznych dla terytorialnych komisji wyborczych ...” stanowiących załącznik do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 9 września 2002 r. (cz. I pkt 4), które wskazują, że „W obwieszczeniu podaje się ... nazwiska i imiona kandydatów ... ich wiek i miejsce zamieszkania (miejscowość, nie adres)”.

Praktyka wykazała, że podmioty zgłaszające kandydatów na radnych często wypełniały rubrykę „miejsce zamieszkania”, podając w niej dokładny adres jego zameldowania lub stałego zamieszkania. Nawet jednak w takiej sytuacji, co podkreślił Przewodniczący, obowiązkiem terytorialnej komisji wyborczej jest prawidłowe sporządzenie dokumentów rejestracji i obwieszczeń o kandydatach. Powyższe odnosi się również do danych o kandydatach wprowadzanych automatycznie do systemu informatycznego Państwowej Komisji Wyborczej. W jego ocenie z przedstawionego przypadku wynika, że Powiatowa Komisja Wyborcza nie wywiązała się należycie ze swoich obowiązków dopuszczając do wprowadzenia dokładnego adresu zamieszkania kandydatów na radnych do systemu informatycznego, z którego takie dane zostały automatycznie przesłane na strony internetowe Państwowej Komisji Wyborczej. Wskazał, iż wprawdzie działania terytorialnych komisji wyborczych w tym zakresie były kontrolowane, to jednak mogło dojść do opisanej sytuacji, ponieważ kontrola 300214 danych osobowych kandydatów na radnych w kraju była losowa.

Jednocześnie, Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej poinformował, że 15 listopada 2002 r. informacje dotyczące dokładnego adresu zamieszkania kandydatów do Rady Powiatu Krapkowskiego zostały usunięte z serwera wyborczego i zdjęte ze stron serwisowych PKW, więc dostęp do danych został ograniczony do zakresu wymaganego ustawą – Ordynacja wyborcza i ustawą o ochronie danych osobowych.

Generalnego Inspektora ponadto zapewniono, że podjęte zostaną wszelkie starania, aby podobne zdarzenia nie miały miejsca w przyszłości.

Komendant Główny Policji (GI-DP-024 / 1645/ 01 z dnia 20 lutego 2002 r.)

w sprawie stosowania przez Policję praktyki przekazywania danych osobowych przy wykorzystywaniu wąskopasmowych, jawnych sieci radiowych

Do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych docierały informacje o stosowaniu przez Policję praktyki przekazywania danych osobowych przy wykorzystywaniu wąskopasmowych, jawnych sieci radiowych, co sprawia, że dane przesyłane przy wykorzystaniu sprzętu stosowanego przez Policję można odebrać przy użyciu dowolnego odbiornika radiowego.

W odczuciu Generalnego Inspektora działanie takie może naruszać przepisy o ochronie danych osobowych, w szczególności kształtujące obowiązki administratora danych w zakresie zabezpieczenia danych osobowych przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym (art. 36 ustawy). Następuje zatem konieczność zmiany stosowanej przez Policję praktyki.

W związku z tym Generalny Inspektor zwrócił się do Komendanta Głównego Policji o wyjaśnienie, czy praktyka taka jest rzeczywiście stosowana, a w razie pozytywnej odpowiedzi – czy podejmowane są działania mające na celu jej zmianę.

Odpowiedź Komendanta Głównego Policji (pismo z dnia 14 marca 2002 r., znak Ld-160/119/2002)

Komendant Główny Policji wyjaśnił, że Policja wykorzystując systemy łączności radiowej do realizacji zadań ustawowych zabezpiecza dane osobowe przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym metodami prawnymi, organizacyjnymi i technicznymi. Funkcjonariusze Policji przekazują drogą radiową dane osobowe wyłącznie w celu dokonania przez właściwe służby Policji niezbędnych sprawdzeń w prowadzonych bazach danych. Zdaniem Komendanta sprawne i skuteczne wykonanie wspomnianych sprawdzeń jest niezbędne dla realizacji ustawowych obowiązków związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i porządku publicznego. Szczególnie istotne jest, aby sprawdzenia te były dokonywane bezpośrednio w miejscu wykonywania przez funkcjonariusza obowiązków służbowych poza siedzibą własnej jednostki, bowiem pozwala

to na natychmiastowe wyjaśnienie ewentualnych wątpliwości lub podjęcie niezbędnych dalszych czynności służbowych wobec sprawdzanych osób. Dotychczas jedyną możliwością dokonania sprawdzeń bezpośrednio w miejscu pełnienia służby, poza siedzibą jednostki, dawało wykorzystanie łączności radiowej.

Pod względem prawnym przekazywanie przez funkcjonariuszy Policji danych za pośrednictwem sieci radiowych odbywa się wyłącznie w zakresie częstotliwości zastrzeżonych dla Policji. Przekazywane w ten sposób informacje nie są przewidziane ani dostępne do publicznego odbioru. Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2000 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 73, poz. 852 ze zm.), używanie urządzeń radiowych, w tym zakresie częstotliwości, do odbioru informacji nie przewidzianych do publicznego odbioru nie jest dopuszczalne. Tak więc osoby dokonujące odbioru informacji przekazywanych przez Policję drogą radiową w zakresie częstotliwości zastrzeżonych dla Policji naruszają obowiązujący stan prawny.

Zdaniem Komendanta, niezależnie od ochrony prawnej przekazywane przez funkcjonariuszy drogą radiową dane osobowe są zabezpieczone przez ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, także metodami organizacyjnymi i technicznymi. Sprawdzeń mogą dokonywać wyłącznie upoważnieni do tego funkcjonariusze Policji. Przekazywane przez nich dane są ograniczone do niezbędnego minimum, zaś otrzymywane zwrotnie informacje z reguły nie zawierają danych osobowych lub są one również ograniczone. Zawierają zazwyczaj jedynie potwierdzenie dokonania sprawdzenia lub informacje wskazujące na sposób dalszego postępowania. Dodatkowo, funkcjonariusze Policji realizujący omawiane zadania, wyposażani są sukcesywnie w coraz nowocześniejsze systemy radiokomunikacyjne uniemożliwiające odbiór urządzeniami radiowymi przekazywanych informacji przez nieupoważnione osoby. Oparte są one na radiowej łączności trunkingowej i cyfrowych standardach radiokomunikacyjnych. W największych aglomeracjach miejskich (Warszawa, Łódź, Szczecin), w których dotychczas najczęściej dokonywano sprawdzeń drogą radiową, wykorzystywane są już cyfrowe, trunkingowe systemy radiokomunikacyjne działające zgodnie z otwartym, międzynarodowym standardem cyfrowej radiokomunikacji ruchomej do zastosowań profesjonalnych TETRA, zapewniające pełną ochronę prowadzonej korespondencji, z pasmem częstotliwości zastrzeżonym tylko dla służb bezpieczeństwa i porządku publicznego. Rozwiązania tego typu będą wprowadzane w kolejnych aglomeracjach – w Krakowie, Katowicach, Trójmieście.

Komendant Główny Policji zapewnił jednocześnie, że Policja wykorzystując urządzenia radiowe do przekazywania danych osobowych dąży do pełnego zabezpieczenia

tych danych metodami prawnymi, organizacyjnymi i technicznymi oraz sukcesywnie wprowadza dalsze rozwiązania całkowicie uniemożliwiające udostępnienie danych osobom nieupoważnionym.

Komendant Główny Policji (GI-DS-430/32/02 z dnia 26 lutego 2002 r.)

w sprawie sporządzania przez pracowników ochrony protokołów kradzieży zawierających dane osobowe

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęło pismo Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Katowicach, w którym poinformował, iż w sklepie spożywczym w Gliwicach pracownicy ochrony sporządzają protokoły kradzieży zawierające dane osób, które w opinii ww. pracowników dopuściły się kradzieży w sklepie.

W toku postępowania wyjaśniającego Prezes Zarządu Spółki (zarządzający sklepem spożywczym) poinformował, iż protokoły dotyczące kradzieży w sklepie – zawierające dane osób dokonujących kradzieży (imię i nazwisko, adres zamieszkania, data urodzenia, numer dokumentu potwierdzającego tożsamość) – sporządzane są na prośbę Policji, w związku z dokonaniem kradzieży w sklepie należącym do Spółki. Protokoły te są następnie przekazywane funkcjonariuszowi Policji. Prośba Policji o sporządzanie przez pracowników zajmujących się ochroną w Spółce, protokołów dotyczących kradzieży oraz o wypuszczanie osób podejrzanych o kradzież po sporządzeniu przedmiotowych protokołów, podyktowana jest trudnościami finansowymi Policji.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 r. Nr 101, poz. 1092 ze zm.), policjanci wykonując czynności, o których mowa w art. 14, mają prawo legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości. Stosownie natomiast do § 3 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 września 1990 r. w sprawie trybu legitymowania, zatrzymywania osób, dokonywania kontroli osobistej oraz przeglądania bagaży i sprawdzania ładunku przez policjantów (Dz. U. Nr 70, poz. 409 ze zm.), policjant ma prawo legitymowania osób, gdy ustalenie ich tożsamości jest niezbędne do wykonania czynności służbowych, w szczególności w celu identyfikacji osoby podejrzanej o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia. Ponadto, Policja może pobierać, przetwarzać i wykorzystywać w celach wykrywczych i identyfikacyjnych informacje, w tym dane osobowe

o osobach podejrzanych o popełnienie przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego, nieletnich dopuszczających się czynów zabronionych przez ustawę jako przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego, osobach o nieustalonej tożsamości lub usiłujących ukryć swą tożsamość oraz o osobach poszukiwanych, także bez ich wiedzy i zgody (art. 20 ust. 2 ustawy o Policji).

Uprawnione do legitymowania oraz do zbierania danych osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa (wykroczenia) są zatem organy Policji. Jednocześnie, stosownie do art. 312 ust. 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 ze zm.), uprawnienia Policji przysługują także organom Straży Granicznej, Urzędu Ochrony Państwa oraz finansowym organom dochodzenia, w zakresie ich właściwości, zaś zgodnie z ust. 2 tego przepisu – także innym organom przewidzianym w przepisach szczególnych. Uprawnienia Policji przysługują więc także innym organom, ale wyłącznie w sytuacji, gdy jest to wyraźnie przewidziane przepisami prawa. Tym samym, działanie organów Policji polegające na rozszerzeniu uprawnień do legitymowania oraz do zbierania danych osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa (wykroczenia) na inne podmioty, w sytuacji, gdy nie znajduje ono umocowania w przepisach, rażąco narusza obowiązujące normy prawne.

W związku z powyższym Generalny Inspektor zwrócił się do Komendanta Głównego Policji z prośbą o podjęcie stosownych działań w celu wyeliminowania powyższej praktyki.

Prezes Narodowego Banku Polskiego, Przewodniczący Komisji Nadzoru Bankowego (GI-DS-430/645/02 z dnia 10 stycznia 2002 r.)

w sprawie udostępnienia osobie nieupoważnionej informacji o stanie środków zgromadzonych na rachunku bankowym

Do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych napływały liczne sygnały od klientów banków, skarżących się na wykonanie umowy rachunku bankowego, w tym zachowanie w tajemnicy informacji dotyczących strony tej umowy. Skargi dotyczyły BIG Banku Gdańskiego S.A. z siedzibą w Koszalinie, III Oddział w Kołobrzegu. Wskazany Bank wydał osobie, która wpłaciła na konto posiadacza rachunku bankowego środki pieniężne, dokument potwierdzający dokonanie operacji, na którym znalazła się też informacja o stanie

środków zgromadzonych na rachunku bankowym. Osoba wpłacająca nie była upoważniona do odebrania takich informacji.

W związku z powyższym Generalny Inspektor, mając na względzie ochronę tajemnicy bankowej, zwrócił się do Przewodniczącego Komisji Nadzoru Bankowego o podjęcie stosownych działań mających na celu wyjaśnienie przedstawionej sprawy i wyeliminowanie praktyki stosowanej przez bank, skutkującej naruszaniem zarówno przepisów ustawy o ochronie danych osobowych jak i ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. Nr 140, poz. 939 ze zm.).

W niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zwrócił się także do Prezesa Zarządu Związku Banków Polskich (GI-DS-430/645/01 z dnia 14 stycznia 2002 r.).

Prezes Zarządu Związku Banków Polskich (GI-DS-430/532/01 z dnia 25 stycznia 2002 r.)

w sprawie informowania o przekroczeniu salda na rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym osoby, która nie zawierała z bankiem umowy prowadzenia rachunku

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęło pismo, w którym skarżący poinformował, że zawarł z BIG Bankiem S.A. umowę prowadzenia rachunku oszczędnościowego, a w późniejszym terminie otrzymał od Millenium BIG Bank Gdański S.A. informację o przekroczeniu salda na rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym, przy czym – jak wskazał – nigdy nie zawierał z ww. Bankiem umowy prowadzenia przedmiotowego rachunku.

BIG Bank Gdański S.A. wyjaśnił, że skarżącemu otwarto rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy, gdyż po wprowadzeniu nowego systemu informatycznego w Banku nie jest możliwe prowadzenie rachunku lokat terminowych bez rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego.

W związku z faktem, iż opisana powyżej sprawa jest praktyką powszechnie stosowaną przez BIG Bank Gdański S.A., Generalny Inspektor zwrócił się z prośbą do Prezesa Zarządu Związku Banków Polskich o wyrażenie opinii, czy otwieranie przez BIG Bank Gdański S.A. rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych bez uprzedniego poinformowania klienta i podpisania przez niego umowy rachunku bankowego, klientom

posiadającym rachunki lokat terminowych jest zgodne z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. Nr 140, poz. 939 ze zm.).

W niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zwrócił się także do Przewodniczącego Komisji Nadzoru Bankowego (GI-DS-430/532/01 z dnia 25 stycznia 2002 r.).

Prezes Zarządu Związku Banków Polskich (GI-DS-430/592/01 z dnia 15 lutego 2002 r.)

w sprawie przechowywania przez bank dokumentów zawierających dane osobowe w przypadku odmowy udzielenia kredytu

Ze skarg kierowanych do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wynikało, iż banki w celu ustalenia zdolności kredytowej potencjalnych kredytobiorców żądają od osób ubiegających się o kredyt dołączenia do wniosku kredytowego szeregu dokumentów (np. odpis z księgi wieczystej, akt notarialny), zawierających dane osobowe. W przypadku odmowy udzielenia kredytu, przedmiotowe wnioski wraz z załączonymi do nich dokumentami są nadal przechowywane przez bank. Opisana powyżej praktyka jest uzasadniana przez banki koniecznością sprawdzenia, czy potencjalny kredytobiorca ubiegał się w przeszłości o kredyt, czy go uzyskał, a jeśli nie, to z jakiego powodu. Ponadto, jak twierdzą banki, każdy wniosek kredytowy rozpatrzony negatywnie jest przechowywany wraz z dokumentami załączonymi przez wnioskodawcę na wypadek odwołania się od decyzji odmawiającej przyznania kredytu lub na wypadek wystąpienia przez osobę ubiegającą się o kredyt z roszczeniami cywilnymi.

Jako podstawa prawna przechowywania wniosków kredytowych wraz z dołączonymi do nich dokumentami wskazywane są art. 13 w zw. z art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 1, art. 45 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1396 ze zm.), art. 74 w zw. z art. 20 i 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. 2002 r. Nr 76 poz. 694 ze zm.), art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 652 ze zm.), art. 68 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 ze zm.) i art. 5 ust. 1 pkt 3 i art. 110 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. Nr 140, poz. 939 ze zm.). Generalny Inspektor wskazał jednakże, iż z żadnego z powołanych przepisów nie wynika

jednoznacznie, czy banki są uprawnione do przechowywania dokumentów dołączonych do wniosków kredytowych.

W związku z powyższym, zwrócił się do Prezesa Zarządu Związku Banków Polskich o przedstawienie opinii w niniejszej sprawie, a w szczególności o wyjaśnienie, czy przechowywanie przez banki negatywnie rozpatrzonych wniosków kredytowych wraz z dołączonymi do nich dokumentami znajduje uzasadnienie w przepisach prawa.

Odpowiedź Prezesa Zarządu Związku Banków Polskich (pismo z dnia 5 marca 2002 r., znak JB/313/929/2002)

Prezes Zarządu Związku Banków Polskich wyjaśnił, że w jego ocenie praktyka przechowywania dokumentacji dołączonej do negatywnie rozpatrzonych wniosków kredytowych ma swoje uzasadnienie w konieczności posiadania przez bank dowodów na wypadek zaistnienia potrzeby wszczęcia postępowania wyjaśniającego, reklamacyjnego lub powstania sporu sądowego. W takich przypadkach bank musi dysponować całością dokumentacji, aby móc dokonać weryfikacji prawidłowości podjętej decyzji i ewentualnie wykazać w procesie sądowym, iż roszczenia klienta związane z odmową udzielenia kredytu są nieuzasadnione. Obowiązek banku co do zbadania zdolności kredytowej wynika natomiast z art. 70 ust. 1 Prawa bankowego.

Prezes Narodowego Banku Polskiego, Przewodniczący Komisji Nadzoru Bankowego (GGI-024-12/02/129 z dnia 26 lutego 2002 r.)

w sprawie udostępniania przez banki podmiotom trzecim dokumentów dotyczących realizacji umowy kredytowej oraz innych informacji dotyczących klientów, związanych z rozliczeniami finansowymi z bankiem

Jak wynika z treści jednej ze skarg, dla odzyskania należności z tytułu niedotrzymania warunków umowy kredytowej, bank – na podstawie umów zlecenia i pełnomocnictw – zlecił czynności windykacyjne kancelarii prawnej specjalizującej się w dochodzeniu roszczeń finansowych. W innej sprawie bank zlecił czynności windykacyjne, tj. odbiór należności, jak również reprezentowanie banku przed sądami, prokuraturą, organami policji i innymi organami administracji państwowej i samorządowej, firmie windykacyjnej. Bank – nie informując o tym skarżącego i nie odbierając od niego odrębnego upoważnienia – udostępnił firmie windykacyjnej informacje, w tym dane osobowe, stanowiące tajemnicę

bankową, a pracownicy tej firmy w związku z realizacją zlecenia, w kontaktach osobistych z rodzicami skarżącego oraz w miejscu pracy skarżącego i jego małżonki, żądając udostępnienia im informacji, podawali się za pracowników banku. W sprawie tej bank wyjaśnił, iż przetwarzanie danych osobowych skarżącego było niezbędne do wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów banku, do których w szczególności należy dochodzenie roszczeń z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Wobec powyższego – jak również biorąc pod uwagę opinie wyrażone w pismach Narodowego Banku Polskiego, Generalnego Inspektora Nadzoru Bankowego i Komisji Nadzoru Bankowego (pisma z dnia 21 września 1999 r., NB/BPN/I/457/99, z dnia 11 lutego 2000 r., NB/BI/WA/16/2000, z dnia 2 czerwca 2000 r., NB/BPN/I/237/00 oraz z dnia 21 lipca 2000 r., NB/BPN/II/434/00), dotyczące m.in. kwestii ochrony tajemnicy bankowej, w tym zakresu i formy przekazywania informacji stanowiących tajemnicę bankową – Generalny Inspektor zwrócił się do Prezesa Narodowego Banku Polskiego z prośbą o wyrażenie opinii, czy banki uprawnione są do tego typu działań na podstawie obowiązujących przepisów Prawa bankowego, a w szczególności sformułowanych w jego art. 104 i 105 zasad ochrony tajemnicy bankowej.

Odpowiedź Prezesa Narodowego Banku Polskiego (pismo z dnia 10 maja 2002 r., znak GP-PP-S-055/163/2002)

Prezes Narodowego Banku Polskiego wyjaśnił, że opisane postępowanie banków możliwe jest jedynie w oparciu o instytucję pośrednictwa. Banki korzystają w swojej działalności z pośrednictwa firm windykacyjnych dzięki art. 104 ust. 1 ustawy Prawo bankowe. Istotne jest jednak, aby banki brały pod uwagę skutki, jakie niesie ze sobą ta instytucja. Sytuację komplikuje fakt, że brak jest ustawowej definicji pośrednictwa. Ponadto ustawodawca przewidując powyższe uprawnienie nie określił charakteru prawnego pośrednictwa.

Art. 104 ust. 1 ustawy Prawo bankowe zawiera w sobie zakres podmiotowy i przedmiotowy tajemnicy bankowej. Wśród zobowiązanych do zachowania tajemnicy bankowej, oprócz banków jako podmiotów wykonujących czynności bankowe, wymienione są osoby w nich zatrudnione oraz osoby, za pośrednictwem których bank wykonuje czynności bankowe. Wiadomości objęte tajemnicą bankową udostępniane są osobom, za pośrednictwem których bank wykonuje czynności bankowe, tylko wówczas, gdy dana czynność wykonywana

jest z wykorzystaniem pośredników. Dostęp do tajemnicy bankowej wynika z okoliczności, w jakich dana czynność jest wykonywana.

Zdaniem Prezesa Narodowego Banku Polskiego, jeśli bank korzysta z pośrednictwa w wykonywaniu danej czynności bankowej, odpowiada za działania pośredników. Jednak postępowanie windykacyjne z udziałem pośredniczącego podmiotu windykacyjnego, jest możliwe, jeżeli klient banku, będący jego dłużnikiem wie o istnieniu tego podmiotu i został poinformowany, że będzie on bezpośrednim uczestnikiem działań polegających na doprowadzeniu do wykonania zobowiązania, które wynika z danej czynności bankowej.

Prezes Narodowego Banku Polskiego, Przewodniczący Komisji Nadzoru Bankowego (GGI-024-25/02 z dnia 10 czerwca 2002 r.)

w sprawie wykonywania przez bank kserokopii wybranych stron dokumentów tożsamości klientów

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zwrócił się do Prezesa Narodowego Banku Polskiego z prośbą o przedstawienie stanowiska dotyczącego dokonywania przez bank kserokopii wybranych stron dokumentów tożsamości klientów. W opinii Generalnego Inspektora działanie takie prowadzi do pozyskiwania i gromadzenia, a zatem do przetwarzania przez bank danych osobowych w zakresie nieadekwatnym do celu ich przetwarzania, jakim jest stwierdzenie, czy osoba występująca o przyznanie kredytu uprawniona jest do jego uzyskania. Działanie takie pozostaje natomiast w sprzeczności z normą art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych.

Z tego względu Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał wobec banku decyzję administracyjną, mocą której nakazał bankowi usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych poprzez m.in.:

- 1) zaprzestanie gromadzenia danych osobowych pozyskiwanych poprzez kopiowanie dowodów tożsamości w zakresie obejmującym rysopis, imiona rodziców, wizerunek, nieaktualne adresy zameldowania, informacje o dzieciach lub innych osobach pozostających pod opieką,
- 2) usunięcie wymienionych, a uprzednio pozyskanych w wyniku kopiowania dowodów osobistych, danych osobowych ze zbioru danych kredytobiorców.

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, jak również w skardze złożonej na decyzję Generalnego Inspektora do Naczelnego Sądu Administracyjnego, bank powołał się na

jedną z Podstawowych Zasad Efektywnego Nadzoru Bankowego opisanych przez Bazylejski Komitet ds. Nadzoru Bankowego (tzw. zasada know your customer – „poznaj swojego klienta”). Jednocześnie bank przedstawił argument, że „zastosowanie się przez skarżącego [bank] do decyzji GIODO mogłoby spowodować zastosowanie wobec skarżącego przewidzianych w prawie bankowym sankcji przez organ nadzoru bankowego z uwagi na nieprzestrzeganie ww. Podstawowych Zasad Efektywnego Nadzoru Bankowego”.

W związku z powyższym Generalny Inspektor zwrócił się do Prezesa Narodowego Banku Polskiego z prośbą o wyrażenie opinii, czy wykonanie przez bank wskazanych w decyzji nakazów mogłoby spowodować zastosowanie przez nadzór bankowy sankcji wobec Banku.

Odpowiedź Generalnego Inspektora Nadzoru Bankowego (pismo z dnia 14 sierpnia 2002 r., znak NB-BPN-I-073-9/02)

Generalny Inspektor Nadzoru Bankowego wyjaśnił, że banki gromadzą dane osobowe swoich klientów poprzez wykonanie kopii dokumentu tożsamości ze względu na usprawnienie pracy banku. Ponadto praktyka kopiowania dokumentów klientów, zdaniem Generalnego Inspektora Nadzoru Bankowego, jest czynnikiem utrudniającym ewentualne działanie grup przestępczych wewnątrz banku, ponieważ celowe wprowadzenie do rejestru transakcji mylnych danych o kliencie jest łatwiejsze do wykrycia przez kontrolę wewnętrzną banku, zaś skopiowanie wizerunku klienta zmniejsza ryzyko późniejszego wykorzystywania rachunku przez podstawione przez organizację przestępczą osoby.

Generalny Inspektor Nadzoru Bankowego podzielił natomiast stanowisko Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, w myśl którego proces przetwarzania danych osobowych powinien przebiegać z zachowaniem zasady celowości i adekwatności przetwarzania tych informacji. Zdaniem Generalnego Inspektora Nadzoru Bankowego podłożem istniejącego sporu są rozbieżności w ocenie celowości i adekwatności przetwarzania danych przez bank będący stroną postępowania administracyjnego.

Ponadto Generalny Inspektor Nadzoru Bankowego wyjaśnił, że gromadzenie danych osobowych poprzez kopiowanie dokumentów tożsamości klientów jest niezbędne w celu realizacji zadań, jakie nakłada na banki ustawa z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu (Dz. U. Nr 116, poz. 1216 ze zm.). W tym celu konstruowane są wewnętrzne programy przeciwdziałania

„praniu pieniędzy”. Punktem odniesienia w procesie konstruowania tego rodzaju programów są m.in. dokumenty Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego, zaś najnowszym opracowaniem tego gremium jest „Customer due diligence for banks”. Dokument ten podkreśla znaczenie zasady „poznaj swojego klienta” dla przeciwdziałania praniu pieniędzy.

Jednocześnie Generalny Inspektor Nadzoru Bankowego przyznał, że w celu uniknięcia podobnych sporów w przyszłości, zasadne byłoby wypracowanie przy udziale Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, organów ścigania, Generalnego Inspektora Informacji Finansowej oraz środowiska bankowego *cosensusu* co do zakresu danych, które z jednej strony są niezbędne dla realizacji przez banki ustawowego obowiązku przeciwdziałania rozwojowi przestępczości, z drugiej zaś – gromadzenie tych informacji nie będzie naruszało zasady celowości i adekwatności przetwarzania danych.

Przewodniczący Komisji Nadzoru Bankowego (GI-DS-430/425/02 z dnia 8 listopada 2002 r.)

w sprawie nieprawidłowego działania systemu informatycznego między bankami a Biurem Informacji Kredytowej

Do Przewodniczącego Komisji Nadzoru Bankowego zwrócono się z prośbą o podjęcie działań mających na celu zapewnienie, w ramach kompetencji nadanych Przewodniczącemu Komisji Nadzoru Bankowego mocą ustawy Prawo bankowe, prawidłowości wykonania przez banki umów i wydanych na ich podstawie regulaminów wewnętrznych dotyczących przekazywania przez banki do Biura Informacji Kredytowej S.A. danych osobowych nierzetelnych klientów.

Powyższe było konsekwencją licznych sygnałów skierowanych do Biura GIODO, dotyczących wadliwości funkcjonowania systemu informatycznego odpowiadającego za przepływ informacji o klientach pomiędzy Biurem Informacji Kredytowej S.A. a bankami, z którymi BIK S.A. łączy umowa w sprawie zbierania i udostępniania informacji. W rejestrze prowadzonym przez BIK S.A. często umieszcza się informacje o zadłużeniu osób, które bądź spłaciły należności przed wprowadzeniem ich danych do ww. rejestru, bądź nigdy nie posiadały statusu dłużnika. W konsekwencji osoba, co do której fałszywe informacje figurują w zbiorze BIK S.A., spełniając wszelkie warunki określone w przepisach wewnętrznych banków, zostaje uznana za niesolidnego klienta (kredytobiorcę) i nie może np. uzyskać kredytu. Ta sytuacja prowadzi do naruszenia praw klientów banków.

Przykładem może być sprawa dotycząca klienta PKO BP S.A., którego dane, pomimo umorzenia należności i umieszczenia ich w bazie danych WINDYKACJA SPŁACONA po przekazaniu do BIK S.A. nadal figurowały jako dane niesolidnego dłużnika. Bank wskazywał, iż „od momentu rozpoczęcia przekazywania danych do BIK S.A. (...) sukcesywnie przekazywał stosowne dane o produktach kredytowych znajdujących się zarówno na bieżącej spłacie, jak również spłaconych oraz zakończonych w inny sposób (np. windykacja). Ze względu na duże rozmiary bazy transfer danych odbywał się sukcesywnie zgodnie z porządkiem alfabetycznym. W związku z powyższym dane klienta (pomimo umorzenia zaległości w kwietniu 2000 r.) zostały umieszczone w BIK S.A. dopiero w lutym 2002 r.” Dalej Bank wyjaśniał, iż „...po zauważeniu konsekwencji wynikających z faktu umorzenia należności poprzez przekazanie do windykacji, a co za tym idzie wprowadzenia do BIK S.A. statusu należności WINDYKACJA SPŁACONA, do dnia 20 maja 2002 r. dokonano eksportu pełnej bazy do centralnego systemu kartotek kredytowych. Po wykonaniu powyższych operacji raporty kredytowe nie wykazywały informacji o statusie WINDYKACJA SPŁACONA w odniesieniu do wskazanej grupy klientów, w związku z czym uznano, iż dokonano prawidłowej korekty informacji przekazanych do BIK S.A.” Bank wskazywał również, iż „z rozmów przeprowadzonych z pracownikami BIK S.A. wynika natomiast, że korygowanie danych na umowach zamkniętych traktowane jest jako błąd i nie zmienia w żaden sposób poprzednio zapisanych danych – nie wykazuje więc aktualizacji”. Przyznano, że dopiero skarga klienta PKO BP S.A. uwidoczniła „różnice pomiędzy raportami z kartotek kredytowych otrzymywanymi przez PKO BP S.A. i inne banki”.

W innej sprawie Bank oświadczył natomiast, iż „...w wyniku rozpatrzenia przedmiotowej skargi, wystąpiono o aktualizację danych skarżącego do Biura Ocen Scoringowych PKO BP S.A. sygnalizując jednocześnie brak spójności pomiędzy systemem informatycznym PKO BP S.A. a systemem użytkowanym przez BIK S.A. w połączeniu z brakiem ogólnodostępnej procedury weryfikacji danych”. Wezwany do wyjaśnienia powyższych niespójności Bank oświadczył, iż „podstawową przyczyną niespójności pomiędzy systemami informatycznymi PKO BP S.A. oraz BIK S.A. i wynikających stąd różnic pomiędzy raportami kredytowymi jest odmienna architektura systemowa w obu instytucjach.” Wskazano, że „...system BIK S.A. jest ex definitione systemem centralnym, co oznacza, że dane są rejestrowane i gromadzone w jednym miejscu, w ramach jednej bazy danych i jednej platformy sprzętowej. W przypadku PKO BP S.A. mamy do czynienia z kilkuset systemami informatycznymi rozproszonymi na obszarze całego kraju. Dane pochodzące z tych systemów zanim trafią do systemu BIK S.A. podlegają kilkukrotnej

transformacji”. W ocenie Banku „...duża ilość przetwarzanych i przesyłanych co miesiąc do BIK S.A danych – po ok. 5 milionów zapisów (rekordów) danych klientów, danych kredytów i danych o powiązaniach pomiędzy kredytem a klientem – oraz niedoskonałość procesów informatycznych powodują powstawanie nielicznych błędów. Miesięczna częstotliwość przekazywania danych przez PKO BP S.A. do BIK S.A. powoduje, że w skrajnym przypadku korekta danych dokonana w systemach PKO BP S.A. jest widoczna w systemie BIK S.A. dopiero po upływie miesiąca. W szczególnych sytuacjach możliwe jest skorygowanie danych w BIK S.A. ze skutkiem na następny dzień roboczy. Procedura taka stosowana jest w przypadku wystąpienia błędów o dużym ciężarze gatunkowym”. Bank wprowadzić zapewnił, iż prowadzi prace nad usprawnieniem procesów informatycznych w porozumieniu i we współpracy z BIK S.A., obejmujące „zarówno sferę organizacji jak i dostosowania systemów informatycznych”.

Z napływających do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych sygnałów wynikało także, iż często winą za spowodowanie umieszczenia błędnego zapisu w zbiorze BIK S.A. znajduje się wyłącznie z przyczyn leżących po stronie banku, np. „w związku z błędnym rozliczeniem kredytu przez pracowników”, „błędem technicznym”, „wygenerowaniem nieprawidłowego harmonogramu spłat”, „brakiem terminowej aktualizacji”.

Jednocześnie w wielu przypadkach Banki nie przedstawiały Generalnemu Inspektorowi dowodów potwierdzających pisemne informowanie BIK S.A. o wycofaniu danych lub przesłaniu poprawnych danych w wyniku żądania klienta, albowiem „wskazana informacja została przekazana upoważnionym pracownikom BIK S.A. drogą elektroniczną” lub „dowody tej okoliczności są przez Bank trudne do odczytania”, pomimo iż obowiązek poinformowania BIK S.A. w ww. formie spoczywa na bankach z mocy zawartych z BIK S.A. umów. Przykładowo z § 3 ust. 4 pkt 10 Regulaminu PKO BP S.A. dotyczącego zbierania i udostępniania informacji przez BIK S.A. wynika, iż w przypadku wniesienia przez Klienta do BIK S.A. lub Banku, w odniesieniu do Bazy „Kredytobiorcy”, żądania, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 6 ustawy o ochronie danych osobowych, Bank prześle do BIK S.A. poprawne dane dotyczące Klienta wnoszącego żądanie w kolejnym Wsadzie informacyjnym oraz pisemnie poinformuje o tym BIK S.A. Ponadto na podstawie § 8 pkt 4 ww. Regulaminu, w każdym przypadku wycofania danych lub przesyłania poprawnych danych w wyniku żądania Klienta Bank pisemnie powiadomi o tym BIK S.A.

Generalny Inspektor stwierdził, iż postępowania wyjaśniające w przedmiocie przekazywania przez banki do BIK S.A. danych skarżących wykazują liczne

nieprawidłowości w przedmiocie wykonywania łączących ww. podmioty umów i wydawanych na ich podstawie regulaminów wewnętrznych. Prowadzi to do powstania uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych klientów banków, co narusza zagwarantowaną ustawowo zasadę należytej staranności przetwarzania danych osobowych wyrażoną w art. 26 ustawy o ochronie danych osobowych. Powyższych uchybień nie może w żadnym wypadku uzasadniać wadliwość funkcjonowania systemu informatycznego w BIK S.A., czy też w poszczególnych bankach, z którymi instytucja ta związana jest umowami przekazywania danych osobowych. Generalny Inspektor podkreślił, że odpowiedzialność z tytułu naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych spoczywa na administratorze danych i to on jest odpowiedzialny w pełnym zakresie za merytoryczną poprawność przetwarzanych danych, jak również za skuteczną realizację praw osób, których dane dotyczą. Należyta staranność administratora danych w procesie przetwarzania danych osobowych powinna się przejawiać nie tylko w zabezpieczeniu danych o klientach banków, ale również na stworzeniu takich procedur technicznych i organizacyjnych, które zapobiegają możliwości powstania sytuacji naruszenia ustawowo gwarantowanych praw osób, których dane dotyczą.

Generalny Inspektor zwrócił się zatem do Przewodniczącego Komisji Nadzoru Bankowego o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie wyżej opisanych przypadków naruszeń przez banki prawa, które w konsekwencji podważają zaufanie klientów do tych instytucji.

Prezes Zarządu Centrum Prawa Bankowego (GI-DS-430/632/02 z dnia 18 października 2002 r.)

w sprawie zakresu danych umieszczonych na formularzach mandatu karnego

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zwrócił się do Prezesa Zarządu Centrum Prawa Bankowego z prośbą o wyrażenie stanowiska co do zakresu danych umieszczonych na formularzach mandatu karnego uiszczanego za pośrednictwem placówek bankowych – w szczególności, co do niezbędności umieszczania na nich danych dotyczących faktu ukarania wskazanych w nim osób mandatem, do czego obliguje wydane na podstawie art. 96 § 3 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia, określające wzory formularzy mandatu karnego, rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 r. w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (Dz. U. Nr 20, poz. 201 ze zm.). Na mocy rozporządzenia z dnia 9 września 2002 r. (Dz. U. Nr 148, poz. 1233), zmieniającego tekst

pierwotny, określone zostały obowiązujące dziś wzory formularzy w części dotyczącej odcinków A i B, natomiast Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji przesłał do Generalnego Inspektora projekt kolejnej zmiany tych odcinków.

Odcinki A i B, w aktualnym i projektowanym brzmieniu, przeznaczone dla placówek Poczty oraz banków, zawierają, poza podstawowymi danymi osobowymi ukaranego, informację, że wszystkie te dane dotyczą właśnie osoby ukaranej oraz nadruk „MANDAT KARNY”. Stosowanie takich odcinków powodowałoby, że placówka bankowa lub pocztowa przetwarzałyby dane osobowe szczególnie chronione w rozumieniu art. 27 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych.

Jak wynika z treści pisma MSWiA, które Generalny Inspektor otrzymał w niniejszej sprawie, stosowanie tych formularzy i ich wprowadzenie jako wzorów do treści rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji jest konsekwencją przyjęcia przez banki wymagań Polskiej Normy nr PN-F-01101 oraz faktu, że banki odmawiały akceptowania innych formularzy.

W związku z powyższym Generalny Inspektor zwrócił się do Prezesa Zarządu Centrum Prawa Bankowego z prośbą o opinię czy dane osobowe zawarte w formularzu dotyczące „skazanego” są niezbędne bankom do skutecznego zrealizowania przekazu pieniężnego, jakie dane są wystarczające dla realizacji tego celu oraz jakie dane powinny być zamieszczone na tych formularzach.

Wystąpienie w niniejszej sprawie Generalny Inspektor skierował także do Dyrektora Generalnego Związku Banków Polskich.

Odpowiedź Prezesa Zarządu Centrum Prawa Bankowego (pismo z dnia 22 października 2002 r.)

Prezes Zarządu Centrum Prawa Bankowego wyjaśniła, że wzory stosowanych w polskich bankach formularzy polecenia przelewu/wpłaty gotówkowej (WP) określa Polska Norma PN-F-01101 i tylko te formularze, które są zgodne z w/w normą są traktowane jako dokumenty standardowe. Wzór przedstawiony w załączniku do projektu rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego różni się od formularza opisanego wg PN-F-01101 w opisie poszczególnych pól projektu formularza, gdyż:

- a. w miejsce wyrazów „nazwa odbiorcy” wpisano wyrazy „nazwa i adres urzędu”,

- b. w miejsce wyrazów „numer rachunku odbiorcy” wpisano wyrazy „nr rachunku urzędu”,
- c. w miejsce wyrazów „nr rachunku zlecniodawcy (przelew)/kwota słownie (wpłata)” wpisano wyrazy „kwota słownie” w konsekwencji czego formularz ten nie będzie mógł być wykorzystany do realizacji polecenia przelewu, a tylko wpłaty gotówkowej,
- d. w miejsce wyrazów „nazwa zlecniodawcy” wpisano wyrazy „ukarany-imię i nazwisko”,
- e. w miejsce wyrazów „nazwa zlecniodawcy cd” wpisano wyrazy „ukarany, adres”,
- f. w miejsce wyrazu „tytułem” wpisano wyrazy „numer pesel ukaranego”,
- g. w miejsce wyrazów „tytułem cd” wpisano wyrazy „MANDAT KARNY SERIA Ce NUMER 0000000”.

Wyjaśniono ponadto, iż dla banków realizujących płatności przy użyciu formularzy (WP) zawarte w treści formularza dane dotyczące „ukaranego” nie są potrzebne dla skutecznego zrealizowania przelewu.

Dla realizacji płatności konieczne jest określenie: nazwy odbiorcy, numer rachunku odbiorcy, kwoty płatności oraz numer rachunku odbiorcy (tylko w przypadku przelewu – nie dotyczy wpłaty gotówkowej). W polu „tytułem” wpisuje się dodatkowe informacje dotyczące płatności np. identyfikator płatności lub dodatkowy identyfikator zlecniodawcy. W praktyce treść tego pola jest wypełniana przez zlecniodawcę, co służy usprawnieniu procesu rozliczeń. W odniesieniu do mandatu w polu tym możliwe jest, np. wpisanie serii i numer mandatu karnego, którego dotyczy płatność.

Prezes Krajowej Rady Komorniczej (GGI-024-9/02 z dnia 11 lutego 2002 r.)

w sprawie naruszania ustawy o ochronie danych osobowych przez komorników dokonujących zajęcia komputerów zawierających na twardym dysku dane osobowe

Generalny Inspektor zwrócił się do Prezesa Krajowej Rady Komorniczej o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie praktyki, polegającej na zajmowaniu przez komorników sądowych, w trakcie egzekucji sądowej, komputerów wraz z utrwalonymi na ich twardych dyskach zbiorami danych osobowych, jako niezgodnej z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych. Komornicy sądowi – zajmując komputer jako przedmiot egzekucji – nie wyrażali zgody na przeniesienie informacji na nim utrwalonych lub na

wyjęcie twardego dysku, a tym samym na zabezpieczenie utrwalonych na dysku informacji stanowiących zbiory danych osobowych w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych. W jednym z sygnalizowanych Generalnemu Inspektorowi przypadków, komornik sądowy dokonał, w drodze licytacji, sprzedaży komputera wraz z utrwalonymi na jego twardym dysku zbiorami danych osobowych, co spowodowało udostępnienie zgromadzonych danych osobowych osobom do tego nieupoważnionym.

Generalny Inspektor zasygnalizował, iż wskazane praktyki stosowane przez komorników sądowych są działaniami prowadzącymi do przetwarzania danych niezgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych, pozbawiają bowiem administratorów danych osobowych, prowadzących zbiory w systemach informatycznych, możliwości decydowania o celach i środkach ich przetwarzania. W konsekwencji nie mają oni możliwości stosowania ochrony prawnej danych osobowych zgromadzonych w zbiorach utrwalonych na twardym dysku oraz są narażeni na odpowiedzialność za niezgodne z ustawą przetwarzanie danych. Ustawa nakłada bowiem szereg obowiązków na administratorów danych osobowych. Zgodnie z jej art. 26 ust. 1, powinni oni dołożyć szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą, a w szczególności są obowiązani zapewnić, aby dane te były przetwarzane zgodnie z prawem, zbierane dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów i nie poddawane dalszemu przetwarzaniu niezgodnemu z tymi celami. Administratorzy danych są również obowiązani do zastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych, a w szczególności powinni zabezpieczyć dane przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabranieniem przez osobę nieuprawnioną, przetwarzaniem z naruszeniem ustawy, zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem (art. 36 ustawy). Obowiązek ten, w odniesieniu do administratorów danych przetwarzających je w systemach informatycznych, skonkretyzowany został w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 czerwca 1998 r. w sprawie określenia podstawowych warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. Nr 80, poz. 521).

Generalny Inspektor wskazał ponadto, że ustawa w art. 49 – 54 penalizuje niezgodne z prawem przetwarzanie danych osobowych. W szczególności, przewiduje odpowiedzialność karną administrującego zbiorem danych lub będącego obowiązany do ochrony danych osobowych, który udostępnia je lub umożliwia dostęp do nich osobom nieupoważnionym, (art. 51 ustawy) oraz administrującego danymi, który narusza, choćby nieumyślnie,

obowiązek zabezpieczenia ich przed zabraniami przez osobę nieuprawnioną, uszkodzeniem lub zniszczeniem (art. 52 ustawy).

Koniecznym jest zatem umożliwianie osobom fizycznym, prawnym i innym jednostkom organizacyjnym, które przetwarzają dane w związku z działalnością zarobkową, zawodową lub dla realizacji celów statutowych, tj. są administratorami danych osobowych w rozumieniu ustawy, zabezpieczenia zbiorów danych osobowych przed ich udostępnianiem osobom nieupoważnionym. W związku z powyższym Generalny Inspektor zwrócił się do Prezesa Krajowej Rady Komorniczej z prośbą o podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie sygnalizowanych, niezgodnych z prawem praktyk stosowanych przez komorników sądowych.

Odpowiedź Prezesa Krajowej Rady Komorniczej (pismo z dnia 13 lutego 2002 r., znak KRK/W/79/02)

Prezes Krajowej Rady Komorniczej poinformował Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, że wystąpił do Ministra Sprawiedliwości z sugestią szczegółowego uregulowania w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 1968 r. w sprawie czynności komorników (Dz. U. Nr 10, poz. 52 ze zm.), postępowania komorników przy zajmowaniu komputerów w celu zapewnienia przestrzegania ustawy o ochronie danych osobowych.

Wskazał również, że pismo Generalnego Inspektora zostało przesłane do redakcji pisma zawodowego komorników sądowych „Nowa Currenda” w celu opublikowania i tym samym umożliwienia komornikom zapoznania się ze stanowiskiem Generalnego Inspektora w sygnalizowanej sprawie. Ponadto Prezes Krajowej Rady Komorniczej zobowiązał się do osobistego upomnienia komorników na łamach „Nowej Currendy” o obowiązku przestrzegania ustawy o ochronie danych osobowych przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych.

Prezes Związku Rewizyjnego Spółdzielni Mieszkaniowych (GI-DS-430/20/02 z dnia 24 stycznia 2002 r.)

w sprawie wywieszania przez spółdzielnie mieszkaniowe w miejscach powszechnie dostępnych informacji o numerach lokali i stanie zadłużenia ich lokatorów z tytułu opłat czynszowych

W związku z licznymi skargami napływającymi do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w sprawie wywieszania przez spółdzielnie mieszkaniowe w miejscach powszechnie dostępnych informacji o numerach lokali i stanie zadłużenia ich lokatorów z tytułu opłat czynszowych, Generalny Inspektor zasygnalizował Prezesowi Związku Rewizyjnego Spółdzielni Mieszkaniowych, że powyższa praktyka budzi wątpliwości co do zgodności z aktualnie obowiązującymi przepisami ustawy o ochronie danych osobowych.

Podkreślił, iż wskazane wyżej informacje nie określają co prawda wprost tożsamości konkretnego lokatora, niemniej możliwe jest jego zidentyfikowanie w zestawieniu z danymi pochodzącymi z rejestru członków spółdzielni, czy też ze spisu lokatorów, często znajdującego się obok listy zawierającej informacje o numerze lokalu i zadłużeniu jego mieszkańców. Należy je zatem uznać za dane osobowe w rozumieniu art. 6 ustawy o ochronie danych osobowych, zaś ich przetwarzanie poddać określonemu w niej reżimowi.

Spółdzielnie mieszkaniowe przetwarzając we wskazany sposób dane osobowe (tj. wywieszając w miejscach powszechnie dostępnych informacje o numerach lokali i stanie zadłużenia ich lokatorów) powinny zatem spełnić jedną z przesłanek wymienionych w przepisie art. 23 ust. 1 ustawy. Ponadto, wywieszając w miejscu publicznie dostępnym wskazane informacje, spółdzielnie uchybiają spoczywającemu na nich obowiązkowi należytego zabezpieczenia danych osób korzystających z ich zasobów lokalowych, naruszając tym samym art. 36 ustawy.

Generalny Inspektor stwierdził, iż jakkolwiek rozumie motywy działania spółdzielni, tj. chęć wywarcia presji na osobach uchylających się od ponoszenia opłat czynszowych, tym niemniej w świetle obowiązujących przepisów regulujących działalność spółdzielni mieszkaniowych możliwe wydaje się osiągnięcie zamierzonego efektu poprzez zamieszczanie informacji o zaległościach z tytułu opłat czynszowych – po uprzednim wprowadzeniu zmian w statutach spółdzielni – w prowadzonych przez nie rejestrach. Stosownie bowiem do art. 30 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 1995 r. Nr 54, poz. 288 ze zm.), rejestr członków spółdzielni, w tym również spółdzielni mieszkaniowej – na mocy art. 1 ust. 7 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 4, poz. 27 ze zm.), zawiera także „inne dane przewidziane w statucie”. Zgodnie natomiast z art. 5 § 2 Prawa spółdzielczego, statut spółdzielni może zawierać, oprócz postanowień obligatoryjnych, również „inne postanowienia”. Do statutu mogą być więc wprowadzone zapisy, stosownie do których informacje o zaległościach z tytułu wydatków związanych z członkostwem spółdzielni, do których ponoszenia członkowie spółdzielni są zobowiązani na

mocy art. 4 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, w tym informacje o zaległościach czynszowych, zamieszczane będą w statucie spółdzielni. Mając na względzie, że rejestr spółdzielni jest jawny w szczególności dla jej członków oraz ich małżonków, zgodnie z art. 30 Prawa spółdzielczego, zakładany przez spółdzielnie mieszkaniowe efekt w postaci wywarcia presji na osobach uchylających się od ponoszenia opłat z tytułu członkostwa może być również osiągnięty, z jednoczesnym uniknięciem udostępniania danych osobom postronnym.

Niemniej, mając na względzie wskazane wyżej regulacje ustawy o ochronie danych osobowych, Generalny Inspektor zwrócił się do Prezesa Związku Rewizyjnego Spółdzielni Mieszkaniowych o spowodowanie zmiany stosowanej przez spółdzielnie mieszkaniowe praktyki, polegającej na wywieszaniu informacji o numerze lokalu i zadłużeniu jego lokatorów, w sytuacji gdy nie są zachowane warunki legalności takiej działalności.

***Odpowiedź Pełnomocnika Zarządu Związku Rewizyjnego Spółdzielni Mieszkaniowych RP
(pismo z dnia 29 stycznia 2002 r.)***

Pełnomocnik Zarządu Związku Rewizyjnego Spółdzielni Mieszkaniowych RP podziękował Generalnemu Inspektorowi za wykładnię przepisów ustawy o ochronie danych osobowych w zakresie jej stosowania w spółdzielniach mieszkaniowych i wskazanie nieprawidłowości w działaniu spółdzielni mieszkaniowych, wynikające z niewłaściwej interpretacji przepisów ustawy. Jednocześnie wyjaśnił, że Związek w ramach swej działalności instruktażowej i wydawniczej opublikuje sygnalizację Generalnego Inspektora w jednym z numerów biuletynu „Informacje i Komunikaty” wydawanego przez Związek i prenumerowanego przez spółdzielnie mieszkaniowe.

Prezes Wojskowej Agencji Mieszkaniowej (GI-DS-430/630/01 z dnia 11 marca 2002 r.)

w sprawie niewłaściwego zabezpieczenia korespondencji kierowanej do użytkowników lokali należących do Wojskowej Agencji Mieszkaniowej

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych napływały sygnały dotyczące nieprawidłowej praktyki stosowanej przez Wojskową Agencję Mieszkaniową, polegającej na niewłaściwym zabezpieczaniu korespondencji adresowanej do użytkowników lokali zamieszkujących budynki należące do Wojskowej Agencji Mieszkaniowej oraz na doręczaniu ww. korespondencji przez osoby nieupoważnione do zapoznawania się z jej

treścią. Dozorca budynku należącego do Wojskowej Agencji Mieszkaniowej dostarczał korespondencję dotyczącą użytkowników lokali, w sposób umożliwiający zapoznanie się z jej treścią osobom nieupoważnionym. W treści dostarczanego dokumentu, pod nazwą „wykaz osób zamieszkujących bez tytułu prawnego w budynku przy ul. ... w ...”, w rubryce „uwagi”, znajdowały się natomiast bardzo szczegółowe informacje dotyczące danych osobowych rodziny głównego lokatora.

Generalny Inspektor wyjaśnił, iż przepisy ustawy o ochronie danych osobowych nakładają na administratora danych obowiązki związane z przestrzeganiem zasad właściwego zabezpieczenia przetwarzania danych osobowych. Stosownie do art. 36 wskazanej ustawy administrator danych jest obowiązany do zastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzania danych osobowych, a w szczególności powinien zabezpieczyć dane przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabranieniem przez osobę nieuprawnioną, przetwarzaniem z naruszeniem ustawy, zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem.

Praktyka stosowana przez Wojskową Agencję Mieszkaniową przy doręczaniu korespondencji zawierającej dane osobowe dotyczące użytkowników lokali, polegająca na niewłaściwym jej zabezpieczeniu, może prowadzić do udostępnienia jej treści osobom nieupoważnionym – dozorczy budynku. Należy bowiem uznać, iż pomimo tego, iż posiada on upoważnienie do dostarczania dokumentów administracyjnych użytkownikom lokali, nie jest jednakże osobą upoważnioną do zapoznawania się z ich treścią.

W opinii Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych niezbędne jest zatem podjęcie działań, mających na celu zaprzestanie stosowania przez Wojskową Agencję Mieszkaniową przedmiotowej praktyki.

Odpowiedź Prezesa Wojskowej Agencji Mieszkaniowej (pismo z dnia 29 kwietnia 2002 r., znak BP-ZOP-122-6-2/02)

Prezes Wojskowej Agencji Mieszkaniowej poinformował Generalnego Inspektora, że wnioski wynikające z wystąpienia GIODO omówił podczas odprawy z dyrektorami oddziałów rejonowych WAM, zlecił przeprowadzenie wrywkowych kontroli procedur dostarczania korespondencji przez dozorców w oddziałach rejonowych oraz nakazał w całej Wojskowej Agencji Mieszkaniowej podjęcie działań porządkujących dostarczanie korespondencji do lokatorów zgodnie z wymogami ustawy o ochronie danych osobowych.

**Prezes Commercial Union Otwartego Funduszu Emerytalnego
reprezentowanego przez Powszechne Towarzystwo Emerytalne BPH CU WBK (GI-DS-
430/337/02 z dnia 31 lipca 2002 r.)**

w sprawie wypełnienia obowiązku informacyjnego

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych powziął wiadomości, iż Commercial Union Otwarty Fundusz Emerytalny BPH CU WBK nie wypełnił w terminie ciążącego na nim obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 33 ustawy o ochronie danych osobowych. Dotyczyło to przypadków rezygnacji z członkostwa w Funduszu. Ze skarg napływających do Biura Generalnego Inspektora wynikało, że fundusz nie poinformował osób, których dane dotyczyły, którym podmiotom je udostępniał. Osoby te żądane informacje otrzymały dopiero po upływie trzech miesięcy od złożenia wniosku, mimo, że powołany wyżej przepis obliguje do ich przekazania w terminie 30 dni.

Działanie to Generalny Inspektor uznał za naganne, gdyż utrudniało, a nawet uniemożliwiało wykonywanie przez osobę, której dane są przetwarzane, uprawnień, wynikających z ustawy o ochronie danych osobowych w zakresie kontroli przetwarzania danych. Zwrócił uwagę, że obowiązek informacyjny jest jednym z podstawowych obowiązków, jakie ustawa o ochronie danych osobowych nakłada na administratora danych. Jego terminowe wypełnienie gwarantuje, że osoba, której dane dotyczą, uzyska wyczerpującą informację dotyczącą przetwarzania jej danych osobowych, co w konsekwencji umożliwia jej ewentualne skorzystanie z uprawnień wynikających z przepisów ustawy o ochronie danych osobowych i efektywną kontrolę procesu przetwarzania jej danych osobowych.

W świetle powyższego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych stwierdził, iż Commercial Union Otwarty Fundusz Emerytalny BPH CU WBK dopuścił się uchybień w zakresie przetwarzania danych osobowych i zwrócił się do Prezesa Funduszu o podjęcie działań mających na celu zapewnienie terminowego wykonywania obowiązku, o którym mowa w art. 33 ustawy o ochronie danych osobowych.

**Komendant Wojskowej Komendy Uzupełnień w Bydgoszczy (GI-DS-430/388/02 z
dnia 31 października 2002 r.)**

*w sprawie kontrolnych badań lekarskich poborowych, posiadających uprawnienia do
kierowania pojazdami*

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zwrócił się do Komendanta Wojskowej Komendy Uzupełnień w Bydgoszczy o podjęcie działań, mających na celu przestrzeganie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych w związku ze składaniem do Prezydenta Miasta wniosków o skierowanie na kontrolne badania lekarskie poborowych, posiadających uprawnienia do kierowania pojazdami, w razie uzasadnionych zastrzeżeń, co do ich kwalifikacji. Jak bowiem wynikało z przeprowadzonego przez Generalnego Inspektora postępowania wyjaśniającego, Komendant WKU złożył Prezydentowi Miasta Bydgoszczy wniosek o skierowanie poborowego na kontrolne badania lekarskie wraz z kopią orzeczenia lekarskiego Powiatowej Komisji Lekarskiej.

Generalny Inspektor nie kwestionował, że na podstawie przepisów art. 114 ust. 1 pkt 1 lit. a oraz art. 122 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602 z późn. zm.), Komendant WKU był uprawniony do złożenia Prezydentowi Miasta wniosku o skierowanie poborowego na kontrolne badania lekarskie. Niemniej, w świetle obowiązujących przepisów, do takiego wniosku Komendant nie powinien był załączać kopii orzeczenia lekarskiego. Jak bowiem wynika z przepisów ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 205 ze zm.) oraz wydanego na jej podstawie rozporządzenia Ministrów Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Obrony Narodowej z dnia 14 czerwca 2002 r. w sprawie poboru do służby wojskowej (Dz. U. Nr 97, poz. 878), orzeczenie powiatowej komisji lekarskiej wydawane jest w ściśle określonym celu – dla dokonania na jego podstawie przez powiatową komisję poborową oceny zdolności poborowego do służby wojskowej. Jednocześnie przepisy powołanych wyżej aktów prawnych precyzyjnie określają tryb postępowania z orzeczeniem lekarskim po wydaniu rozstrzygnięcia przez powiatową komisję poborową. Jak wynika z § 20 rozporządzenia, powinno być ono włączone do dokumentacji związanej z poborem, którą przechowują starosta, prezydent miasta albo burmistrz właściwy ze względu na siedzibę komisji poborowej.

Stosownie natomiast do art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, administrator danych powinien dołożyć szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą, a w szczególności zapewnić, aby dane były zbierane dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów i nie poddawane dalszemu przetwarzaniu niezgodnemu z tymi celami. Przetwarzanie danych w celu innym niż ten, dla którego zostały zebrane, uwarunkowane jest natomiast spełnieniem przesłanek wskazanych w art. 26 ust. 2.

Z uwagi na to, że przesłanie przez Komendanta WKU orzeczenia lekarskiego, dotyczącego skarżącego Prezydentowi Miasta Bydgoszczy nie znajdowało uzasadnienia w przepisach prawa i było wykorzystaniem danych osobowych niezgodnie z celem ich pozyskania, Generalny Inspektor zwrócił się do Komendanta WKU o wyeliminowanie w przyszłości sygnalizowanych uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych poborowych.

Prezes Zarządu Polskapresse Spółka z o.o. (GI-DS-430/639/01 z dnia 21 stycznia 2002 r.)

*w sprawie przetwarzania danych osobowych przez Polskapresse Spółka z o.o.,
Oddział Prasa Wroclawska*

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęły skargi od osób, które wzięły udział w ogłoszonych na łamach „Gazety Wroclawskiej” plebiscytach: „Rozliczamy radnych” oraz „Porażka 2001, Sukces 2001”. Osoby te zaniepokoił fakt, iż przekazały Spółce, wypełniając opublikowany w gazecie formularz, swoje dane osobowe, natomiast obecnie nie wiedzą, czy mają prawo do wglądu do tych danych oraz jakim operacjom dane są obecnie poddawane. W wyjaśnieniach przesłanych do Generalnego Inspektora Spółka poinformowała, że zbierała dane osobowe czytelników „Gazety Wroclawskiej” wyłącznie dla potrzeb prowadzonego plebiscytu i zamierza je usunąć po jego zakończeniu, najpóźniej do dnia 21 stycznia 2002 r.

Generalny Inspektor zwrócił uwagę, że Spółka, organizując podobne plebiscyty w przyszłości powinna mieć na względzie obowiązujące przepisy o ochronie danych osobowych. Wskazał, iż obowiązek informacyjny jest jednym z istotniejszych, jakie z mocy ustawy ciąży na administratorze danych. Jego istotą jest bowiem stworzenie osobom zainteresowanym możliwości właściwej oceny własnej sytuacji i podjęcia w pełni świadomej decyzji co do ujawnienia i udostępnienia swoich danych osobowych. Ponadto, osoby których dane dotyczą, mogą wówczas skorzystać z prawa do kontroli swoich danych, o którym mowa w przepisie art. 32 ustawy o ochronie danych osobowych.

W związku z powyższym, Generalny Inspektor zwrócił się o zamieszczanie przez Spółkę w przyszłości, na formularzach przeznaczonych do zgłaszania uczestnictwa organizowanych przez nią w plebiscytach, informacji zawartych w przepisie art. 24 ust. 1 ustawy. Ponadto, w związku z podaną przez Spółkę w wyjaśnieniach informacją o

zamierzonym usunięciu danych osobowych zebranych na potrzeby plebiscytów „Wybieramy radnych” i „Porażka 2001, Sukces 2001” „w terminie do dnia 21 stycznia 2002 r.”, zasugerował Spółce opublikowanie na łamach „Gazety Wrocławskiej” informacji o tym fakcie.

Część V. ZAWIADOMIENIA O POPEŁNIENIU PRZESTĘPSTWA

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, badając w 2002 r. stopień przestrzegania ustawy o ochronie danych osobowych przez administratorów danych z sektora publicznego i prywatnego, przeprowadził szereg postępowań wyjaśniających. W ich toku stwierdzono, iż proces przetwarzania danych osobowych wielokrotnie był prowadzony z naruszeniem podstawowych zasad przetwarzania określonych w przepisach ustawy, w szczególności: zasady legalności, adekwatności, celowości, a także właściwego zabezpieczenia danych osobowych. W takich sytuacjach Generalny Inspektor w wydawanych decyzjach administracyjnych nakazywał administratorom danych przywrócenie stanu zgodnego z prawem, jak również kierował do organów ścigania zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa.

W 2002 r. Generalny Inspektor zawiadomił organy ścigania o popełnieniu przestępstwa przez podmioty odpowiedzialne za przetwarzanie danych osobowych w 61 przypadkach. Analiza ilościowa skierowanych zawiadomień wskazuje na ich sukcesywny przyrost.⁶⁵⁰

Omówienie spraw, w wyniku rozstrzygnięcia których zadecydowano o konieczności skierowania zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa dotyczy także postępowań rozpoczętych przez Generalnego Inspektora w latach ubiegłych, a które zakończono w omawianym okresie sprawozdawczym. Natomiast przedmiotowe omówienie nie odnosi się do postępowań wszczętych przez Policję i prokuraturę z urzędu, o których zaistnieniu Generalny Inspektor był przez ww. informowany.⁶⁵¹

Inicjowanie przez Generalnego Inspektora postępowań przed organami ścigania jest realizacją obowiązku nałożonego mocą art. 19 ustawy o ochronie danych osobowych. Zgodnie z jego treścią, w razie stwierdzenia, że działanie lub zaniechanie kierownika jednostki organizacyjnej, jej pracownika lub innej osoby fizycznej będącej administratorem

⁶⁵⁰ Przykładowo, w 1999 r. było ich 18, w 2000 r. - 46, natomiast w roku 2001 – 53.

⁶⁵¹ Np. sygn. akt 3 Ds 312/02, GI-DS-430/426/02,

danych wyczerpuje znamiona przestępstwa określonego w ustawie, Generalny Inspektor kieruje do organu powołanego do ścigania przestępstw zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, dołączając dowody dokumentujące podejrzenie.

Zakres przedmiotowy złożonych zawiadomień dotyczył:

- bezprawnego przetwarzania danych osobowych przez podmiot nieuprawniony, tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 49 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych (zarzut wskazany w 30 zawiadomieniach),
- niedopełnienia obowiązku właściwego zabezpieczenia danych osobowych poprzez ich udostępnienie lub umożliwienie dostępu do nich osobom nieupoważnionym, tj. popełnienia przestępstwa stypizowanego w art. 51 ustawy o ochronie danych osobowych (zarzut wskazany w 27 zawiadomieniach),
- nieumyślnego naruszenia obowiązku właściwego zabezpieczenia danych osobowych przed ich zabraniem przez osobę nieuprawnioną, uszkodzeniem lub zniszczeniem, tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 52 ustawy o ochronie danych osobowych (zarzut wskazany w 4 zawiadomieniach)
- niedopełnienia przez administratora danych obowiązku rejestracyjnego, tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 53 ustawy o ochronie danych osobowych (zarzut wskazany w 10 zawiadomieniach)
- niedopełnienia przez administratora danych obowiązku informacyjnego, tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 54 ustawy o ochronie danych osobowych (zarzut wskazany w 7 zawiadomieniach)

Analiza stanów faktycznych i prawnych spraw kierowanych do Generalnego Inspektora pozwoliła ponadto na postawienie w wielu przypadkach zarzutu popełnienia przestępstwa stypizowanego w art. 270 § 1 K.p.k. (zarzut wskazany w 6 przypadkach).

Wskutek zawiadomień złożonych w 2002 r., organy ścigania wszczynały postępowania przygotowawcze (śledztwa, dochodzenia), przy czym informacja o wszczęciu postępowania w 17 przypadkach była jedyną informacją, której udzielono Generalnemu Inspektorowi w sprawie⁶⁵². W dwóch sprawach zainicjowanych złożonym przez Generalnego Inspektora zawiadomieniem o popełnieniu przestępstwa prokuratura odmówiła wszczęcia

⁶⁵² Np. GI-DS-430/548/02, 6 Ds. 1314/02, 2 Ds. 3875/02, 4 Ds. 5583/02, 6 Ds. 1134/02, 2 Ds. 2805/02/V, 4 Ds. 5138/02

postępowania.⁶⁵³ W pierwszym przypadku, jako przyczynę odmowy wszczęcia dochodzenia wskazano brak możliwości ustalenia miejsca pobytu osoby podejrzanej i brak uprawdopodobnienia popełnienia przestępstwa, zaś w drugim, znikomą społeczną szkodliwość zarzucanych podejrzanemu czynów. W trzech sprawach Generalny Inspektor został poinformowany o przekazaniu zawiadomień do prokuratur właściwych według przepisów K.p.k.⁶⁵⁴

Analiza rozstrzygnięć organów ścigania w sprawach, w których Generalny Inspektor złożył zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa z ustawy o ochronie danych osobowych, wskazuje, że najczęstszym sposobem zakańczania prowadzonych postępowań przygotowawczych było jednak ich umarzanie (13 przypadków). Sprawy umarzano wskazując na znikomą społeczną szkodliwość czynu, tj. w oparciu o art. 17 § 1 pkt 3 K.p.k. (4 przypadki)⁶⁵⁵, bądź z uwagi na brak znamion czynu zabronionego, tj. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 K.p.k. (2 przypadki)⁶⁵⁶, bądź wobec uznania, że czynu nie popełniono (2 sprawy)⁶⁵⁷ lub wobec stwierdzenia braku danych uzasadniających jego popełnienie (3 sprawy)⁶⁵⁸, tj. na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 K.p.k. W jednym przypadku sprawa została umorzona na podstawie art. 322 § 1 K.p.k., tj. wobec niewykrycia sprawcy⁶⁵⁹. W niektórych sprawach Generalnego Inspektora informowano o umorzeniu postępowania bez wskazania jakiegokolwiek podstawy prawnej⁶⁶⁰. W trzech przypadkach sprawy zainicjowane przez Generalnego Inspektora zostały zawieszone przez prokuraturę, np. wskutek ukrywania się sprawcy⁶⁶¹, czy konieczności dokonania określonych ekspertyz⁶⁶². W wielu przypadkach Generalny Inspektor nie został w ogóle poinformowany o jakichkolwiek czynnościach podjętych przez organy ścigania (20 przypadków)⁶⁶³.

W 2002 r. prowadzone były ponadto postępowania przygotowawcze wszczęte przez prokuraturę na skutek zawiadomień skierowanych przez Generalnego Inspektora zarówno

⁶⁵³ sygn. 1 Ds. 3087/02, 1 Ds. 1256/02

⁶⁵⁴ Sprawy pod sygn. 1 Ko 559/02/25, 1 Ds. 87733/02, Ko 3196/02/I

⁶⁵⁵ Sprawy prowadzone przez: Prokuraturę Rejonową w Bielsku - Białej, sygn. 1 Ds. 3847/02/BZ, Prokuraturę Rejonową Poznań - Nowe Miasto, sygn. 1 Ds. 2516/02.

⁶⁵⁶ Sprawy prowadzone przez: Prokuraturę Rejonową Kraków - Śródmieście, sygn. 2 Ds. 2270/02, Prokuraturę Rejonową w Zamościu, sygn. 1 Ds. 2658/02.

⁶⁵⁷ Sprawy prowadzone przez Prokuraturę Rejonową w Toruniu, sygn. 4 Ds. 473/02

⁶⁵⁸ Sprawy prowadzone przez: Prokuraturę Rejonową Warszawa-Ochota, sygn. 3 Ds. 710/02/II, Prokuraturę Rejonową Warszawa – Wola, sygn. 6 Ds. 351/02.

⁶⁵⁹ Postanowienie Prokuratury Rejonowej Warszawa - Mokotów, sygn. 3 Ds. 857/02

⁶⁶⁰ Np. 3 Ds. 2064/02/VII, 3 Ds. 4721/02/VII, 3 Ds. 2055/02/V

⁶⁶¹ sygn. spraw Ds. 2526/02, 4 Ds. 1192/02

⁶⁶² Sprawy prowadzone przez Prokuraturę Rejonową Warszawa – Mokotów, sygn. 6 Ds. 3958/01/I

⁶⁶³ Np. GI-DS-430/73/02, GI-DIS-K-411/125/02, GI-DS-430/461/02, GI-DS-430/595/02, GI-DS-430/6161/02, GI-DIS-K-411/33/02, GI-DS-430/429/02, GI-DS-430/315/02

bezpośrednio do Prokuratora Generalnego, jak i do jednostek nadrzędnych nad organami, które wydały zaskarżone orzeczenia w latach 1998-2000 (10 spraw w toku)⁶⁶⁴.

W wyniku złożonych przez Generalnego Inspektora zawiadomień o popełnieniu przestępstwa lub wskutek wniosków o ponowne rozpatrzenie spraw umorzonych w I instancji, w ośmiu przypadkach zasadność zarzutów skierowanych przeciwko podejrzanym o popełnienie czynów z ustawy o ochronie danych osobowych rozpatrywał sąd powszechny. W trzech przypadkach skierowano do sądu akt oskarżenia⁶⁶⁵, natomiast w pięciu przypadkach prokuratura wystąpiła do sądu z wnioskiem o warunkowe umorzenie postępowania⁶⁶⁶.

Należy zauważyć, że w roku 2002, w przeciwieństwie do minionych okresów sprawozdawczych, nie zanotowano umorzeń, u podstaw których znajdowała się niekonsekwentna postawa skarżących, tj. brak ich zainteresowania w dalszym prowadzeniu postępowania zainicjowanego przez Generalnego Inspektora przed organami ścigania. Natomiast podobnie jak w roku ubiegłym, w omawianym okresie sprawozdawczym Generalny Inspektor w wielu sprawach nie podzielał opinii organów ścigania o umorzeniu postępowania z uwagi na art. 17 § 1 pkt 1-3 K.p.k., w sytuacji istnienia dowodów wskazujących ewidentnie na popełnienie przestępstwa z ustawy o ochronie danych osobowych, czy istnienia znamion przestępstw stypizowanych w tej ustawie. Wątpliwości Generalnego Inspektora budziła ponadto interpretacja „znikomej społecznej szkodliwości czynu” dokonywana przez organy ścigania w przypadku zaistnienia przestępstw określonych w Rozdziale 8 u.o.d.o.

Ocena zasadności przedstawianych przez Generalnego Inspektora zarzutów była najczęściej dokonywana przez organy ścigania w oparciu o niekompletny materiał dowodowy i w konsekwencji błędne ustalenia faktyczne, a także z niezrozumieniem istoty ustawy o ochronie danych osobowych, czyli błędną wykładnię przepisów prawa.

1. Sprawy rozpatrywane przez sąd

⁶⁶⁴ sygn. I Dsn 50/01/Zw, V Ds. 9/02, 6 Ds. 740/02/I, I Dsn 506/02/SzPr, 3 Ds. 3498/01/VII, 5 Ds. 5018/02/X, 1 Ds. 2024/02, 3 Ds. 364/02, 4 Ds. 4049/01/I, 4 Ds. 2026/01/I, 6 Ds. 970/02, 6 Ds. 2740/01/II, 1 Ds. 1612/01, 4 Ds. 5212/01/II

⁶⁶⁵ Sprawa prowadzona przez Prokuraturę Rejonową Katowice – Wschód, sygn. 1 Ds. 122/02/W, Prokuraturę Rejonową Warszawa – Wola, sygn. 6 Ds. 1091/01, nakaz karny z dnia 8 maja 2002 r., sygn. II K 306/02

⁶⁶⁶ Sprawa prowadzona przez Prokuraturę Rejonową Warszawa – Mokotów, sygn. 3 Ds. 247/02/IV, Prokuraturę Rejonową Katowice Centrum – Zachód, sygn. 1 Ds. 53/02/Z, Prokuraturę Rejonową dla Wrocławia Psie Pole, sygn. Ds. 4626/01, Prokuraturę Rejonową Warszawa Żoliborz, sygn. 4 Ds. 2353/01/V, Prokuraturę Rejonową Warszawa Praga – Północ, sygn. 4 Ds. 2578/01/VI

Należy podkreślić, iż w omawianym okresie sprawozdawczym wzrosła ilość spraw, które w wyniku interwencji Generalnego Inspektora zakończyły się rozpatrzeniem sprawy naruszenia ustawy o ochronie danych osobowych przez sąd. Jak już wspomniano na wstępie niniejszego opracowania, w trzech przypadkach sprawa zainicjowana złożonym przez Generalnego Inspektora zawiadomieniem o popełnieniu przestępstwa zakończona została skierowaniem do sądu przez organy ścigania aktu oskarżenia, przy czym w jednej z nich sąd uznając w pełni zasadność przedstawionych oskarżonemu zarzutów wydał nakaz karny. W 5 natomiast przypadkach sąd rozpatrywał wniosek organów ścigania o warunkowe umorzenie postępowania wyjaśniającego. Przychylając się do stanowiska prokuratury w przedmiocie warunkowego zawieszenia postępowania sądy wskazywały najczęściej, iż wprawdzie wina oskarżonych nie budzi wątpliwości, to jednak umorzenie postępowania wobec sprawców naruszeń ustawy o ochronie danych osobowych uzasadniają ich właściwości (pobudki), dotychczasowy tryb życia, dotychczasowa niekaralność oraz przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będą oni przestrzegali porządku prawnego, w szczególności nie popełnią przestępstwa. U podstaw warunkowego umorzenia postępowań znajdował się ponadto znikomy stopień społecznej szkodliwości czynów zarzucanych oskarżonym przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.

- 1.1. W 2002 r. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozpatrzył skargę, z której wynikało, że „Data Com” Systemy Informatyczne przetwarza dane osobowe skarżącego z naruszeniem przepisów ustawy o ochronie danych. W szczególności wskazano, iż pomimo wniesienia przez skarżącego do „Data Com” Systemy Informatyczne sprzeciwu wobec przetwarzania jego danych oraz żądania udzielenia informacji dotyczących źródła pozyskania jego danych, celu i zakresu ich przetwarzania a także tego, komu przedmiotowe dane zostały udostępnione. „Data Com” Systemy Informatyczne nie udzieliła ww. informacji, uwzględniając jedynie sprzeciw skarżącego.⁶⁶⁷

Przeprowadzone postępowanie wyjaśniające doprowadziło do ustalenia, iż ww. firma nie dopełniła spoczywającego na niej z mocy prawa obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 33 u.o.d.o. Pomimo wielokrotnych wezwań, „Data Com” Systemy Informatyczne nie nadesłała do Generalnego Inspektora dowodów potwierdzających wypełnienie w stosunku do skarżącego obowiązku informacyjnego określonego w art. 33

⁶⁶⁷ GI-DS-430-481/01

ustawy o ochronie danych osobowych. W związku z powyższym Generalny Inspektor, na podstawie przysługujących mu ustawowo uprawnień, zawiadomił organy ścigania o popełnieniu przestępstwa z art. 54 ustawy. Zasadność zarzutów skierowanych przez Generalnego Inspektora potwierdziło postępowanie przygotowawcze zakończone skierowaniem do sądu aktu oskarżenia, a następnie postępowanie sądowe. Właściciela Data Com – Systemy Informatyczne uznano za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i w wydanym nakazie karnym wymierzono mu karę grzywny.⁶⁶⁸

- 1.2. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych w omawianym okresie sprawozdawczym dokonał także oceny legalności przetwarzania danych osobowych przez Telemark Sp. z o.o. Ze skargi, która dotyczyła działalności tej Spółki wynikało, że skarżący otrzymał korespondencję o charakterze marketingowym od Staatliche Lotterie – Einnahme Kurt Günther, Joachimstalerstr. 15, 10701 Berlin, gdzie jako źródło pozyskania jego danych wskazano Telemark Sp. z o.o. Skarżący wyjaśnił, iż nie udostępnił swoich danych osobowych ww. Spółce, nie wyrażał zgody na ich przetwarzanie i w związku z powyższym zwrócił się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych o wyjaśnienie z jakiego źródła Spółka pozyskała jego dane osobowe. Wprawdzie z otrzymanych od Spółki wyjaśnień wynikało, iż dane osobowe skarżącego zostały usunięte ze zbioru danych osobowych Spółki, jednakże nie potrafiła ona wskazać z jakiego źródła zostały pozyskane, gdyż, jak poinformowano, przetwarzane przez Spółkę dane pozyskiwano z różnych źródeł (karty konkursowe, prenumeraty, karty gwarancyjne).

W ocenie Generalnego Inspektora zebrany w sprawie materiał pozwolił na postawienie osobom odpowiedzialnym za przetwarzanie danych w zbiorach danych osobowych Telemark Sp. z o. o. zarzutu popełnienia przestępstwa określonego w art. 54 ustawy. W przedstawionej sprawie skarżący za pośrednictwem Generalnego Inspektora, zwrócił się do Telemark Sp. z o.o. o udzielenie informacji dotyczących źródła pozyskania jego danych osobowych. Spółka nie udzielając przedmiotowych informacji nie dopełniła nałożonego na administratora danych obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 32 ust. 1 pkt. 4 w zw. z art. 33 ust. 1 pkt 2, a w konsekwencji uniemożliwiła skarżącemu skorzystanie z prawa do złożenia sprzeciwu wobec przekazywania innemu administratorowi jego danych

⁶⁶⁸ Orzeczenie Sądu Rejonowego w Koninie, sygn. II K 306/02

osobowych przez podmiot, który udostępnił jego dane Telemark Sp. z o.o. Prokuratura w pełni podzieliła stanowisko Generalnego Inspektora w tej sprawie, w związku z czym skierowała do sądu akt oskarżenia wobec właściciela Spółki.⁶⁶⁹ Sprawa jest w toku.

- 1.3. Niejednokrotnie analiza skarg kierowanych do Generalnego Inspektora stawała się impulsem do zawiadamiania organów ścigania na podstawie art. 304 § 2 K.p.k. o popełnieniu przestępstw stypizowanych w Kodeksie karnym.⁶⁷⁰ Zgodnie z treścią powołanego przepisu, instytucje państwowe i samorządowe, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

I tak do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęło pismo skarżącego, w którym zwrócił się on o podjęcie działań mających na celu stwierdzenie, czy przetwarzanie jego danych osobowych przez Pentor – Poznań Sp. z o.o. Instytut Badania Opinii i Rynku (zwany dalej Pentor) następuje zgodnie z obowiązującym prawem. Skarżący wskazał, iż otrzymał od Pentor imiennie zaadresowane materiały reklamowe Powszechnego Banku Kredytowego S.A. oraz informację o wyrażeniu przez niego zgody na udział w realizowanym przez Pentor badaniu rynku. Ponadto skarżący wystąpił w niniejszej sprawie do Pentor z prośbą o wyjaśnienia, w jaki sposób Pentor uzyskał zgodę na przetwarzanie jego danych osobowych oraz o przesłanie oświadczenia, jakim w tej sprawie dysponuje ww. Spółka. Na podstawie kopii ankiety uzyskanej od Pentor Skarżący stwierdził, iż podpis złożony pod zawartym w ankiecie oświadczeniem (klauzulą zgody na przetwarzanie danych osobowych) nie jest jego podpisem oraz, że treść odpowiedzi na pytania sformułowane w ankiecie „w żaden sposób nie pokrywa się z rzeczywistością i świadczy bezsprzecznie o (...) nierzetelności ankietera IBOiR”.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie wyjaśniające doprowadziło do ustaleń, które stały się podstawą do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez współpracującego z Pentor ankietera. Analiza złożonych w sprawie wyjaśnień i przedstawionej dokumentacji dowodziła, że ankietę sam wypełnił formularz ankiety (dla potrzeb badania rynkowego, które realizował na zlecenie Pentor) wpisując w odpowiednie jej rubryki, oprócz odpowiedzi na pytania z zakresu badania, także imię i nazwisko skarżącego,

⁶⁶⁹ Sprawa prowadzona przez Prokuraturę Rejonową Warszawa – Wola, sygn. 6 Ds. 1091/01

⁶⁷⁰ Np. GI-DS-430/7/02

jego adres oraz podrobił jego podpis pod zawartą w formularzu ankiety klauzulą zgody na przetwarzanie danych osobowych. Tym samym osoba ta doprowadziła do fałszerstwa materialnego dokumentu, bowiem nadała ankiecie pozór autentyczności w celu wywołania wrażenia, iż zawarta w niej treść pochodzi od wymienionego w niej skarżącego, który w rzeczywistości nie brał udziału w wypełnianiu ankiety, jak również nie potwierdził swoim podpisem oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie jego danych osobowych. Jednocześnie wskazany w skardze ankietę wprowadził przedmiotową ankietę w obrót prawny, tj. przekazał ją Pentorowi jako dowód przeprowadzenia wywiadu dla potrzeb badania rynkowego. W związku z tak ustalonym stanem faktycznym zasadnym stało się w niniejszej sprawie sformułowanie zarzutu, że jako ankietę - współpracownik Pentor, dopuścił się popełnienia występku z art. 270 K.k., zgodnie z którym, kto, w celu użycia za autentyczny, podrabia lub przerabia dokument lub takiego dokumentu jako autentycznego używa, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Działaniem polegającym na wytworzeniu dokumentu, który nie będąc oryginalnym miał stworzyć pozór autentyczności, wyczerpał znamiona czynu spenalizowanego w tym przepisie, tj. podrobił dokument i używał ten dokument jako autentyczny, o czym świadczy również fakt, iż Pentor przesłał do skarżącego materiały informacyjno - reklamowe w związku z realizacją przeprowadzonych badań rynkowych. Czynności te Pentor podjął na podstawie informacji, w tym danych osobowych, zawartych w ankiecie przyjmując autentyczność ankiety i prawdziwość oświadczenia dotyczącego wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych.

Argumentacja przedstawiona w uzasadnieniu zawiadomienia o popełnieniu przez ww. przestępstwa została w całej rozciągłości podzielona przez organy ścigania, które w rezultacie skierowały w tej sprawie do sądu akt oskarżenia. Sprawa jest w toku.

- 1.4. W omawianym okresie sprawozdawczym sądy częściej niż latami ubiegłych orzekały o winie osób odpowiedzialnych za naruszenie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych. Wobec długotrwałości toczących się przed organami ścigania postępowań przygotowawczych, w 2002 r. na wokandę trafiały sprawy zainicjowane przez Generalnego Inspektora w roku 2001.

Przedmiotem rozpoznania była przykładowo sprawa naruszenia przez osoby odpowiedzialne za przetwarzanie danych, w „Family Sana” Praktyka Lekarzy Rodzinnych,

przepisów o ochronie danych osobowych.⁶⁷¹ Skarżąca w piśmie skierowanym do Generalnego Inspektora wskazała, że ww. firma przesłała jej ofertę dotyczącą świadczonych usług medycznych „na podstawie bezpośredniego kontaktu „Family Sana” z Branżową Kasą Chorych”. Wobec braku odpowiedzi na pytania Generalnego Inspektora zadawane w toku postępowania wyjaśniającego, w siedzibie ww. podmiotu zostały przeprowadzone czynności kontrolne. Doprowadziły one do ustalenia, iż ww. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej nie pozyskał danych skarżącej z Branżowej Kasy Chorych dla Służb Mundurowych, ale nie dysponował żadną z przesłanek przetwarzania danych skarżącej, o których mowa w art. 23 ust. 1 u.o.d.o. W szczególności nie posiadał stosownej zgody skarżącej na przetwarzanie danych jej dotyczących (art. 23 ust. 1 pkt 1), ani też przesłanką określoną w art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy, albowiem przetwarzanie danych naruszyło prawa i wolności skarżącej. Ponadto względem skarżącej nie został wypełniony obowiązek informacyjny określonego w art. 25 u.o.d.o. i obowiązek z art. 32 ust. 1 pkt 4 u.o.d.o., a tym samym konieczne stało się zawiadomienie o popełnieniu przez osoby odpowiedzialne za przetwarzanie danych w „Family Sana” Przekroczenia Prawa Rodzinnego przestępstwa stypizowanego w art. 49 ust. 1 i art. 54 ustawy. W uzasadnieniu zawiadomienia podkreślono, iż skutek powyższego działania uniemożliwiono skarżącej realizację uprawnień wynikających z przepisów ustawy o ochronie danych osobowych i pozbawiono kontroli nad procesem przetwarzania jej danych osobowych.

Prokuratura skierowała w tej sprawie do sądu wnioski o warunkowe umorzenie postępowania.⁶⁷² Sąd natomiast, uwzględniając przyznanie się do winy oskarżonego oraz jego dotychczasową niekaralność, przychylił się do wniosku prokuratury i wyznaczył oskarżonemu okres próby w wymiarze 1 roku. Dla uzmysłowienia oskarżonemu konieczności przestrzegania przepisów prawa, został on ponadto zobowiązany przez sąd do uiszczenia świadczenia na rzecz Fundacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.⁶⁷³

- 1.5. Do sądu została także skierowana sprawa, w której Generalny Inspektor powziął podejrzenie o popełnieniu przestępstwa polegającego na udostępnieniu danych skarżącego osobom nieupoważnionym, tj. przestępstwa określonego w art. 51 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych. Sprawa została zainicjowana skargą na Polar S.A., a z jej treści wynikało, że dane osobowe skarżącego w zakresie: imion,

⁶⁷¹ GI-DS-430/372/01

⁶⁷² sygn. I Ds. 53/02

⁶⁷³ sygn. IV KO2 14/02

nazwiska, daty urodzenia, imienia matki i ojca, obywatelstwa, numeru NIP, numeru PESEL oraz danych adresowych, umieszczono we wzorze formularza do ZUS „Wniosek o ustalenie kapitału początkowego” opublikowanego w gazecie firmowej Polar S.A., w artykule zatytułowanym: „Kapitał początkowy – Twoja przyszła emerytura”.⁶⁷⁴ W związku z powyższym, dane osobowe skarżącego zostały udostępnione pracownikom Polar S.A. we Wrocławiu, jak również osobom zatrudnionym w jednostkach zamiejscowych tej Spółki. Powyższe działanie dyrektor Spółki uzasadniał uznaniem przez swoich pracowników za fikcyjny wzoru formularza z uwagi na „odmienność adresu zamieszkania i adresu do korespondencji użytego we wzorze”, a także dużą liczebnością pracowników zatrudnionych w zarządzanej przez niego Spółce, albowiem „(...) rozpoznawalność imienna pracowników jest mniejsza niż w przedsiębiorstwach zatrudniających mniejszą liczbę pracowników”.

W ocenie Generalnego Inspektora zaprezentowanej w uzasadnieniu zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa w tej sprawie, Spółka, jako administrator danych, nie zabezpieczyła należycie danych osobowych przetwarzanych w zbiorach danych swoich byłych pracowników i w rezultacie dane osobowe skarżącego udostępniono osobom nieupoważnionym. Podkreślono, iż skutki błędu (niewiedzy) pracownika administratora danych nie mogą w żadnym wypadku wpływać na pogorszenie sytuacji osoby, której dane dotyczą i zaznaczono, że zarówno za działania zawinione, jak i nieumyślne pracowników zatrudnionych przy przetwarzaniu danych odpowiedzialność ponosi administrator danych, tj. organ, instytucja, jednostka organizacyjna, podmiot lub osoba, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 2, decydujące o celach i środkach przetwarzania danych osobowych. Analiza przedstawionego w skardze stanu faktycznego, wskazywała ponadto, iż dane osobowe skarżącego zostały udostępnione przez administratora danych niezgodnie z celem, dla którego zostały pozyskane. Zostały bowiem zebrane przez Polar S.A. wyłącznie w celu realizacji stosunku zatrudnienia, zaś wykorzystano je w innych celach niż zezwalają na to przepisy prawa, tj. w celu archiwizacji⁶⁷⁵, rachunkowości⁶⁷⁶, czy celem dochodzenia ewentualnych roszczeń ze stosunku pracy.⁶⁷⁷ Postępowanie przygotowawcze zainicjowane złożonym przez Generalnego Inspektora zawiadomieniem o popełnieniu przestępstwa zakończone zostało

⁶⁷⁴ GI-DS-430/482/01

⁶⁷⁵ Patrz ustawa z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1396 z późn. zm.)

⁶⁷⁶ Patrz ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694)

⁶⁷⁷ Patrz ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.).

skierowaniem do sądu wniosku o warunkowe umorzenie postępowania. Natomiast sąd, przychylając się do stanowiska prokuratury, wyznaczył skarżącemu okres próby na jeden rok i nałożył na skarżącego obowiązek spełnienia świadczenia pieniężnego na rzecz Fundacji Pomocy Dzieciom z Chorobą Nowotworową.⁶⁷⁸

- 1.6. Przykładem innej sprawy rozpatrywanej przez sąd, a zainicjowanej złożonym przez Generalnego Inspektora zawiadomieniem o popełnieniu przestępstwa była sprawa dotycząca przetwarzania danych osobowych skarżącego przez Aptekę „Syrenka”. Jak wynikało z treści skargi skierowanej do Generalnego Inspektora, skarżący pomimo tego, że nigdy nie był klientem przedmiotowej Apteki i nie znał źródła pozyskania jego danych osobowych, otrzymał od ww. korespondencję o charakterze marketingowym. Jednocześnie właścicielka Apteki „Syrenka” poinformowała, iż dane osobowe skarżącego uzyskała od znajomych, których nazwiska i adresu nie może ujawnić i wykorzystała je jednorazowo w celu przesłania kart świątecznych wraz z materiałami reklamowymi Apteki „Syrenka”.

Przeprowadzone w siedzibie ww. podmiotu czynności kontrolne wykazały, iż właścicielka Apteki pozyskała dane osobowe skarżącego od klienta Apteki, który jak oświadczyła jest jego sąsiadem i odmówiła wskazania tożsamości tej osoby. Wyniki czynności kontrolnych potwierdziły ponadto, że Apteka „Syrenka” nie wykonała względem skarżącego obowiązku informacyjnego określonego w art. 25 ust. 1 ustawy, jak również nie udzieliła mu informacji dotyczących źródła pozyskania i zakresu przetwarzania jego danych osobowych, co stanowi niedopełnienie obowiązku nałożonego na administratora danych w art. 33 ust. 1 ustawy, a w konsekwencji popełnienie występkę o którym mowa w art. 54 ustawy. W przedmiotowej sprawie sąd podzielił stanowisko prokuratury w przedmiocie warunkowego umorzenia postępowania, wyznaczył okres próby dla oskarżonej na okres 1 roku, a także nałożył na osobę odpowiedzialną za przetwarzanie danych osobowych w Aptece „Syrenka” świadczenie pieniężne na rzecz Warszawskiego Hospicjum dla Dzieci.⁶⁷⁹

- 1.7. W omawianym okresie sprawozdawczym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zdecydował także o konieczności skierowania zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez Prezesa Spółdzielni Mieszkaniowej „Bródno”, polegającego na udostępnieniu danych osobowych członków Spółdzielni - swoich

⁶⁷⁸ sygn. Ds. 4626

⁶⁷⁹ sygn. 4 Ds. 2353/01/V

dłużników Agencji Nieruchomości - Biuro Zamiany Mieszkań „Domos”, tj. przestępstwa z art. 51 ust. 1 u.o.d.o.⁶⁸⁰ Przeprowadzone przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych postępowanie wyjaśniające, jak również kontrola w siedzibie ww. podmiotów wykazała, iż w odpowiedzi na propozycję współpracy złożoną m.in. Spółdzielni Mieszkaniowej „Bródno” przez Agencję Nieruchomości - Biuro Zamiany Mieszkań „Domos”, w przedmiocie zamiany mieszkań lokatorów zalegających z opłatami czynszowymi na lokale mniejsze, Prezes Zarządu Spółdzielni „Bródno”, udostępnił ww. podmiotowi dane osobowe 104 zadłużonych spółdzielców, w tym dane skarżącego, w zakresie obejmującym: imię, nazwisko, adres, kategoria lokalu i zadłużenie. Przedmiotowe udostępnienie miało charakter jednorazowy i zostało dokonane bez zgody osób, których dane dotyczyły, a fakt udostępnienia danych nie został odnotowany w aktach członkowskich osób, których dane dotyczyły. W ocenie Generalnego Inspektora zaprezentowanej w uzasadnieniu zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, Spółdzielnia Mieszkaniowa „Bródno”, jako administrator danych członków zalegających ze spłatą czynszu, została zobowiązana ustawowo do dołożenia należytej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą. Staranności tej jednak nie dołożyła, udostępniając dane swoich członków bez wykazania jakiegokolwiek przesłanki przetwarzania, na co wskazywał z jednej strony brak zgody spółdzielców na przetwarzanie ich danych, z drugiej zaś brak regulacji prawnych dotyczących udostępniania danych dłużników zalegających ze spłatą czynszu innym podmiotom w celu poprawy sytuacji finansowej Spółdzielni.⁶⁸¹ W ocenie prokuratury okoliczności popełnienia czynu zarzucanego Prezesowi ww. Spółdzielni nie budziły wątpliwości, nie mniej jednak z uwagi na zaistnienie przesłanek określonych w art. 66 § 1 i § 2 K.k. (dotychczasowa niekaralność sprawcy, przyznanie się do winy, znikoma społeczna szkodliwość) wniesiono o warunkowe umorzenie postępowania karnego wobec oskarżonego. Sąd rozpatrujący sprawę uznał powyższe stanowisko za uzasadnione i ustalił okres próby dla sprawcy występku z art. 51 ust. 1 u. o. d. o. na okres 1 roku, o czym Generalny Inspektor został poinformowany za pośrednictwem prokuratury.⁶⁸²

⁶⁸⁰ GI-DS-430/133/01

⁶⁸¹ Patrz ustawa z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 1995 r. Nr 54, poz. 288 z późn. zm.)

⁶⁸² sygn. 4 Ds. 2578/01/VI

1.8. Przedmiotem rozpoznania przez sąd była ponadto sprawa, w której prokuratura wydawała postanowienie o umorzeniu postępowania.⁶⁸³ Sprawa dotyczyła przetwarzania bez zgody skarżącego jego danych osobowych przez Volvo Auto Polska Sp. z o. o., tj. popełnienia przez ww. podmiot przestępstwa stypizowanego w art. 49 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych. Jak wykazało przeprowadzone przez Generalnego Inspektora postępowanie wyjaśniające, dane osobowe skarżącego pozyskał dealer Volvo Auto Polska Sp. z o. o., tj. Skandynawska Spółka Motoryzacyjna Sp. z o. o. w związku z zawartą ze skarżącym umową zamówienia samochodu. Przeprowadzając akcję badania satysfakcji klientów, Volvo Auto Polska Sp. z o. o. zwróciła się do ww. Spółki o przekazanie danych klientów do Instytutu Badania Opinii, Rynku i Konsumpcji GfK Polonia. Pomimo braku zgody skarżącego Skandynawska Spółka Motoryzacyjna Sp. z o. o. przekazała jego dane Volvo Auto Poland Sp. z o. o., ta zaś udostępniła przedmiotowe dane Instytutowi Badania Opinii, Rynku i Konsumpcji GfK Polonia. Generalny Inspektor ustalił ponadto, że Volvo Auto Polska Sp. z o. o. swoim działaniem wypełniła nie tylko znamiona występkę opisanego w art. 49 ust. 1 u. o. d. o., ale także - poprzez niezgłoszenie do rejestracji zbioru danych – znamiona występkę z art. 53 ustawy. Sąd rozpatrując zasadność postanowienia o umorzeniu dochodzenia w niniejszej sprawie ograniczył się jedynie do sprostowania oczywistej pomyłki pisarskiej w postanowieniu prokuratury o umorzeniu dochodzenia, utrzymując jednocześnie w mocy postanowienie w pozostałym zakresie. W konsekwencji prokuratura poinformowała Generalnego Inspektora o prawomocnym umorzeniu postępowania w przedmiocie bezpodstawnego przetwarzania danych osobowych skarżącego oraz niezgłoszenia do rejestracji zbioru danych przez wskazaną w zawiadomieniu Spółkę.⁶⁸⁴

2. Pozostałe sprawy zakończone umorzeniem postępowań oraz odmową ich wszczęcia przez organy ścigania.

W 2002 roku najliczniejsza grupa zawiadomień o popełnieniu przestępstwa skierowanych przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych do organów ścigania dotyczyła popełnienia przestępstwa określonego w art. 49 ustawy o ochronie danych

⁶⁸³ GI-DS-430/319/01

⁶⁸⁴ sygn. 3 Ds. 247/02/IV

osobowych (w 30 przypadkach).⁶⁸⁵ Zgodnie z treścią tego przepisu, kto przetwarza w zbiorze dane osobowe, choć ich przetwarzanie nie jest dopuszczalne albo do których przetwarzania nie jest uprawniony, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

W sprawach zainicjowanych złożonym przez Generalnego Inspektora zawiadomieniem o popełnieniu przestępstwa z art. 49 u.o.d.o., postępowania umarzano, jako podstawę rozstrzygnięcia wskazując art. 17 § 1 pkt 1, tj. z uwagi na to, że czynu nie popełniono⁶⁸⁶, bądź wskazując brak danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu zabronionego.⁶⁸⁷ Niektóre postępowania umarzano bez wskazania jakiegokolwiek podstawy prawnej, ograniczając się jedynie do zasygnalizowania tej okoliczności Generalnemu Inspektorowi.⁶⁸⁸ W jednej ze spraw odmówiono wszczęcia postępowania przygotowawczego, albowiem podejrzenie popełnienia przestępstwa nie zostało uprawdopodobnione.⁶⁸⁹ W uzasadnieniu postanowienia wskazano, iż umorzenie uzasadniały bezskuteczne próby skontaktowania się z zainteresowaną (tj. osobą, której dane były przetwarzane bez podstawy prawnej) celem odebrania od ww. protokołu zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa i wykonania z jej udziałem niezbędnych czynności w sprawie. Należy podkreślić, iż w zasadzie tylko w jednym przypadku wskutek złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z art. 49 ustawy, w 2002 r. sprawa została uznana przez organy ścigania na tyle istotną, iż skierowano do sądu wnioski o warunkowe umorzenie postępowania.⁶⁹⁰ W wielu sprawach, w których sformułowany został zarzut z art. 49 ustawy, organy ścigania do dnia dzisiejszego nie poinformowały Generalnego Inspektora co do okoliczności wszczęcia lub odmowy wszczęcia dochodzenia lub śledztwa.⁶⁹¹

Podobne stanowiska były reprezentowane przez organy ścigania w sprawach niedopełnienia obowiązku właściwego zabezpieczenia danych osobowych poprzez ich udostępnienie lub umożliwienie dostępu do nich osobom nieupoważnionym, tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 51 ustawy o ochronie danych osobowych (27 zawiadomień). Zgodnie z treścią powołanego przepisu, kto administrując zbiorem danych lub będąc zobowiązany do ochrony danych osobowych udostępnia je lub umożliwia dostęp do nich

⁶⁸⁵ Np. GI-DS-430/396/02, GI-DS-430/587/02, GI-DS-430/593/02, GI-DS-430/129/02, GI-DS-430/466/02

⁶⁸⁶ Np. postanowienie Prokuratury Rejonowej w Toruniu, sygn. 4 Ds. 473/02

⁶⁸⁷ postanowienia Prokuratury Rejonowej Warszawa Wola, sygn. 6 Ds. 351/02, 6 Ds. 138/02

⁶⁸⁸ Informacje uzyskana od Prokuratury Rejonowej Warszawa Mokotów, sygn.: 3 Ds. 2064/02/VII, 3 Ds. 4721/02/VII, 3 Ds. 2055/02/V, 3 Ds. 247/02/IV

⁶⁸⁹ postanowienie Prokuratury Rejonowej w Koninie, sygn. 1 Ds. 1256/02

⁶⁹⁰ postanowienie Sądu Rejonowego w Katowicach, sygn. IV KO 2 14/02

⁶⁹¹ Np. GI-DS-430/423/01, GI-DS-430/429/02, GI-DS-430/461/02, GI-DS-430/595/02, GI-DS-430/616/02

osobom nieupoważnionym, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. Jeśli sprawca działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Prokuratura, rozpatrując zasadność zarzutu z art. 51 u.o.d.o., uznawała albo brak znamion czynu zabronionego (art. 17 § 1 pkt 2 K.p.k.)⁶⁹² i w związku z tym umarzała śledztwo lub dochodzenie, albo jako podstawę rozstrzygnięcia wskazywała art. 17 § 1 pkt. 1, tj. z uwagi, niestwierdzenia popełnienia przestępstwa⁶⁹³ lub znikomej szkodliwości społecznej czynu (art. 17 § 1 pkt 3 K.p.k.).⁶⁹⁴ Wskazując na bezzasadność powyższych rozstrzygnięć, Generalny Inspektor wielokrotnie wskazywał organom ścigania, że dla bytu przestępstwa z art. 51 ustawy, jako przestępstwa indywidualnego, niezbędne jest wykazanie, że zostało ono popełnione przez administratora danych lub osobę zobowiązaną do ochrony danych osobowych, jak również wykazanie, w zakresie formy czynności wykonawczej, iż poprzez działanie sprawcy z danymi podlegającymi ochronie mogła zapoznać się przynajmniej jedna nieupoważniona osoba. Podkreślał także, iż omawiane przestępstwo ma ponadto charakter formalny, co znaczy, że nie jest istotne, czy osoba nieupoważniona zapoznała się faktycznie z danymi osobowymi. Może zatem polegać zarówno na działaniu lub zaniechaniu, którego skutkiem będzie umożliwienie ujawnienia danych podmiotom nieuprawnionym do zapoznania się z ich treścią.

W wielu przypadkach, podobnie jak w roku ubiegłym, postanowienia o umorzeniu (odmowie wszczęcia) postępowania przygotowawczego nacechowane były wewnętrzną sprzecznością. Lapidarne uzasadnienia nie zawsze odnosiły się do całości stanu faktycznego przedstawionego przez Generalnego Inspektora w kierowanych zawiadomieniach o popełnieniu przestępstwa.⁶⁹⁵ W niektórych sprawach sentencja postanowienia o umorzeniu postępowania stała w rażącej sprzeczności ze zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, opisanym w uzasadnieniu faktycznym rozstrzygnięcia. Przykładem może być tutaj sprawa dotycząca umorzenia postępowania w sprawie udostępnienia przez pracownika banku danych osobowych skarżącego, w tym informacji objętych tajemnicą bankową, osobom nieupoważnionym.⁶⁹⁶ W uzasadnieniu postanowienia prokurator wykazuje z jednej strony słuszność argumentacji podniesionej przez Generalnego Inspektora w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa (bezprawność wykorzystania danych pozyskanych przez

⁶⁹² postanowienie Prokuratury Rejonowej w Zamościu, sygn. 1 Ds. 2658/02

⁶⁹³ np. postanowienie Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia Stare Miasto, sygn. Ds. 2370/02

⁶⁹⁴ postanowienie Prokuratury Rejonowej w Bielsku – Białej, sygn. 1 Ds. 3847/02/BZ

⁶⁹⁵ np. postanowienie Prokuratury Rejonowej Warszawa Wola, sygn. 6 Ds. 532/00

⁶⁹⁶ GI-DS-430/110/02,

pracownika banku w związku z zatrudnieniem w celach prywatnych, tj. celem dochodzenia roszczeń pracownika banku wobec skarżącego przed sądem), a tym samym przyznaje, że okoliczności czynu nie budzą wątpliwości w świetle przepisów o ochronie danych osobowych, a następnie stwierdza, iż sprawca czynu nie popełnił z powodu jego znikomej społecznej szkodliwości. W ocenie prokuratora motyw działania pracownika banku, tj. m.in. jego „trudna sytuacja finansowa”, „fakt wykorzystania danych na potrzeby postępowania sądowego” pozwalają na przyjęcie, iż szkoda wyrządzona poprzez naruszenie tajemnicy bankowej i naruszenie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych jest minimalna. W innej sprawie pomimo ustalenia, iż po wniesieniu sprzeciwu spółka – administrator danych nadal kontynuowała proces przetwarzania kwestionowanych danych, a tym samym wypełniła znamiona przestępstwa opisanego w art. 49 u.o.d.o., prokuratura umorzyła postępowanie z uwagi na „brak cech przestępstwa”. W przekonaniu prokuratora umorzenie sprawy uzasadniało nie umyślne działanie administratora danych, ale „błąd systemu informacyjnego w rejestracji sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych”.⁶⁹⁷ Ocena przytaczanych przez prokuraturę okoliczności, z powodu których proces przetwarzania danych osobowych przebiegał niezgodnie z zagwarantowanymi ustawowo zasadami przetwarzania danych, nie wpływała w takich przypadkach na stopień społecznej szkodliwości, czy wymiar kary, ale stawała się błędnie podstawą ustalania braku cech przestępstwa.⁶⁹⁸

Analiza innych orzeczeń wydanych przez organy ścigania w sprawach o naruszenie przepisów o ochronie danych osobowych prowadzi do wniosku, że rozstrzygnięcie poprzedza niestarannie prowadzone postępowanie wyjaśniające. Prokuratura dawała np. wiarę zeznaniom oskarżonego, pomijając w zupełności potrzebę uzupełnienia materiału dowodowego o zeznania świadków zdarzenia.⁶⁹⁹ Jednocześnie w sytuacji braku zgromadzenia całości materiału dowodowego, umarzano postępowania z uwagi na brak danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa.⁷⁰⁰

Przykładem sprawy, której rozstrzygnięcie prokuratury nacechowane było szczególnie poważnymi uchybieniami w ustaleniu stanu faktycznego oraz prawnego jest sprawa skierowana przez Generalnego Inspektora w sprawie udostępnienia osobom nieupoważnionym tzw. czarnej listy niesolidnych dłużników przez prowadzącego Kancelarię Jachnicki & Partnerzy. Lista obejmowała zarówno dane identyfikujące przedsiębiorców w

⁶⁹⁷ postanowienie Prokuratury Rejonowej Warszawa Śródmieście, sygn. 4 Ds. 521201/II

⁶⁹⁸ Ibidem

⁶⁹⁹ postanowienie Prokuratury Rejonowej Warszawa Mokotów, sygn. 3 Ds. 3498/01/VI

⁷⁰⁰ postanowienie Prokuratury Rejonowej Warszawa Śródmieście, sygn. 7 Ds. 3278/01/II

postaci nazwy firmy (nazwiska właściciela) i adresu siedziby, jak i dane osób fizycznych w zakresie: imienia, nazwiska i prywatnego adresu, a także, przy niektórych nazwiskach, informacji o karalności dłużników.

Prokuratura umorzyła przedmiotowe postępowanie, jako podstawę umorzenia powołując art. 17 § 1 pkt 3 K.p.k., tj. wobec znikomego stopnia społecznej szkodliwości czynu.⁷⁰¹ U podstaw przedmiotowego rozstrzygnięcia leżały ustalenia, z których wynikało, iż charakter listy niesolidnych dłużników zamieszczonej na stronie internetowej Kancelarii & Partnerzy, „ogólna społeczna akceptacja listy”, jak również upoważnienie do reprezentowania interesów wierzycieli posiadających prawomocne orzeczenia sądowe wobec osób, których dane podlegały ujawnieniu, przemawiają na korzyść oskarżonego przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości popełnionego przez niego czynu. Wskazano ponadto, iż oskarżony uprzedzał o prowadzonej przez siebie liście niesolidnych dłużników, jak również o fakcie umieszczenia na niej tych osób, które nie uregulują swoich należności. Analiza treści przedmiotowego postanowienia wskazywała na całkowite niezrozumienie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, jak i istoty zarzutu postawionego przez Generalnego Inspektora w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa. Niezrozumiały w szczególności wydawał się wywód prokuratora w przedmiocie braku zastosowania przepisów ustawy do przetwarzania danych o podmiotach prowadzących działalność gospodarczą, w sytuacji gdy w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wyraźnie zaznaczył, iż bezprawność działań wskazanej w zawiadomieniu osoby polegała na udostępnianiu osobom nieupoważnionym danych osób fizycznych (art. 51 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych). W kontekście ustaleń prokuratury, ocena społecznej szkodliwości czynu polegającego na udostępnieniu danych osób fizycznych została dokonana po przeanalizowaniu stanu prawnego odnoszącego się w głównej mierze do przedsiębiorców. Generalny Inspektor zwrócił ponadto uwagę na inne aspekty nieprawidłowości oraz niespójności rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie. W uzasadnieniu umorzenia wskazano bowiem wprost, iż „proceder prowadzenia listy niesolidnych dłużników narusza prawa i wolności osób, których dane dotyczyły, stąd nie ma tu zastosowania art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy u.o.d.o.”. Jak również stwierdzono, iż „oskarżony nie respektował praw i wolności osób, których dane dotyczyły”. Następnie jednak prokurator wskazał, że „okoliczność, iż ustawodawca uznał za prawnie usprawiedliwiony cel dochodzenia roszczeń z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej jak też dopuścił przetwarzanie danych przez stronę w

⁷⁰¹ postanowienie Prokuratury Rejonowej Warszawa – Wola, sygn. 6 Ds. 532/00

celu wyegzekwowania orzeczenia sądowego lub administracyjnego, (...) pozwala uznać, iż oskarżony prowadził działalność której stopień społecznej szkodliwości był znikomy”. Tym samym prokuratura przyjęła, iż poprzez zdefiniowanie prawnie usprawiedliwionego celu, o którym mowa w art. 23 ust. 4 ustawy o ochronie danych osobowych, ustawodawca dopuszcza możliwość przetwarzania danych z naruszeniem przepisów o zabezpieczeniu danych osobowych, co Generalny Inspektor uznał za ewidentnie sprzeczne z ratio legis tej ustawy. Postanowienie niniejsze cechowała także wewnętrzna sprzeczność. Niezrozumiałe było bowiem wskazywanie w sentencji postanowienia o umorzeniu znikomości stopnia szkodliwości wyżej opisanego czynu w sytuacji stwierdzenia faktu nierespektowania przez prowadzącego ww. Kancelarię praw i wolności osób, których one dotyczą oraz narażenia tych osób na utratę wiarygodności i niewymierną szkodę. Prokurator w sposób niedopuszczalny pomniejszył stopień winy podejrzanego poprzez wykazanie „popularności” udostępnionej przez niego w internecie listy dłużników. W uzasadnieniu wskazano wprost, iż „...niewątpliwie umieszczenie na liście narażało na utratę wiarygodności osób, których dane dotyczyły wśród innych uczestników obrotu gospodarczego. Jest to czyn zabroniony przez ustawę, ale popularność jaką cieszy się lista pozwala na wyciągnięcie wniosku, iż jest ona popierana i akceptowana przez tę rzeszę społeczeństwa, która korzystała i korzysta ze stron internetowych, gdzie była ona zamieszczona, przede wszystkim jako sposób na ustrzeżenie się przed nieuczciwymi kontrahentami nie wywiązującymi się ze swych zobowiązań”. W kontekście powyższego równie dobrze można byłoby uznać, iż każde przestępstwo (np. przestępstwo oszustwa, kradzieży, czy zniesławienia) poprzez akceptację określonych grup społecznych uzyskuje status przestępstwa o znikomym stopniu społecznej szkodliwości i w konsekwencji jego sprawca jest uwolniony od ponoszenia jakiegokolwiek odpowiedzialności karnej. Przyjęcie takiej tezy prowadziłoby z kolei do legalizacji stanu bezprawności i złamania zasady praworządności - w konsekwencji relatywizacji podstawowych zasad prawa karnego. U podstaw stwierdzenia znikomej społecznej szkodliwości czynu znalazł się również fakt wcześniejszego uprzedzania dłużników o zamiarze popełnienia przestępstwa, tj. udostępnienia danych osobom nieuprawnionym do ich pozyskania, co w ocenie Generalnego Inspektora nie tylko nie uzasadniało naruszenia przez podejrzanego podstawowych reguł przetwarzania danych, ale potwierdzało, iż od początku działał on z zamiarem bezpośrednim popełnienia czynu zabronionego przepisami prawa. Generalny Inspektor nie dzieląc zajętego w przedmiotowej sprawie stanowiska organów ścigania zwrócił się do Prokuratora Generalnego o ponowne jej przeanalizowanie, wskazując argumenty przemawiające za koniecznością weryfikacji umorzenia postępowania

przygotowawczego. Prokurator Generalny w pełni podzielił przedstawione wątpliwości i zwrócił się do prokuratury o zbadanie akt ww. sprawy pod kątem zasadności wydanej w niej decyzji.⁷⁰²

Należy przy tym podkreślić, że we wszystkich sprawach, w których poprzez niewłaściwą interpretację przepisów o ochronie danych osobowych, prokuratura nie była w stanie dokonać prawidłowej subsumpcji przepisów ustawy z ustalonym stanem faktycznym, Generalny Inspektor zwracał się do organów wyższej instancji lub Prokuratora Generalnego o ponowne rozpatrzenie sprawy umorzonej z naruszeniem nie tylko przepisów o ochronie danych osobowych, ale także przepisów procedury karnej.⁷⁰³

Zaznaczenia również wymaga, że w 12 przypadkach organy nadzorujące pracę organów ścigania, uznając argumenty Generalnego Inspektora, uwzględniały wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy, jednakże Generalny Inspektor nie otrzymał do tej pory informacji, aby w wyniku ponownej weryfikacji orzeczenia wydanego w I lub II instancji, w roku 2002 sprawa została rozpoznana przez sąd.⁷⁰⁴ W wielu przypadkach podjęte sprawy były ponownie umarzane ze wskazaniem tej samej podstawy prawnej.⁷⁰⁵ W jednej ze spraw, w których Generalny Inspektor w sposób ewidentny wykazał nie tylko okoliczność naruszenia przez administratora danych (bank) przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, ale także naruszenie tajemnicy bankowej, prokuratura najpierw umorzyła postępowanie z uwagi na brak danych uzasadniających popełnienie przestępstwa⁷⁰⁶, a po ponownym podjęciu sprawy, uznała za konieczne jej umorzenie ze względu na brak znamion czynu zabronionego zarzucanego osobom odpowiedzialnym za przetwarzanie danych osobowych.⁷⁰⁷ W siedmiu przypadkach interwencja Generalnego Inspektora doprowadziła do ponownego podjęcia spraw umorzonych w 2001 r.⁷⁰⁸ Prokurator Generalny RP podzielił bowiem krytyczne uwagi Generalnego Inspektora zawarte we wnioskach o ponowne rozpatrzenie sprawy, w których wykazywano szereg uchybień i nieprawidłowości w działaniach prokuratury, jak również niezasadność lub przedwczesność umorzeń.⁷⁰⁹

Zarządzenia Prokuratora Generalnego w sprawie konieczności ponownej analizy rozstrzygnięć organów ścigania zaskarżonych przez Generalnego Inspektora nie zawsze

⁷⁰² pismo Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 2 lipca 2002 r., sygn. PR III Ko 1567/02

⁷⁰³ Np. GI-DS-430/71/01, GI-DS-430/426/01, GI-DS-430/423/01, GI-DS-430/587/01

⁷⁰⁴ dla porównania w 2001 r. w jednym przypadku ponowne rozpatrzenie sprawy doprowadziło do skierowania na drogę postępowania sądowego aktu oskarżenia -sygn. akt 2 Ds. 278/01/S/MB

⁷⁰⁵ postanowienie Prokuratury Okręgowej w Bydgoszczy, sygn. V Ds. 9/02

⁷⁰⁶ postanowienie Prokuratury Rejonowej w Zamościu, sygn. 1 Ds. 1286/02

⁷⁰⁷ postanowienie Prokuratury Rejonowej w Zamościu, sygn. 1 Ds. 2658/02

⁷⁰⁸ pismo Prokuratury Apelacyjnej w Warszawie, sygn. Ap I Ko 691/02

⁷⁰⁹ Ibidem

jednak prowadziły do dokonania przez organy ścigania właściwej interpretacji przepisów o ochronie danych osobowych. Przykładem sprawy wielokrotnie rozpatrywanej przez organy ścigania i do tej pory nie zakończonej skierowaniem aktu oskarżenia do sądu jest sprawa dotycząca umieszczenia na śmietniku za budynkiem Sądu w Aleksandrowie Kujawskim, akt sądowych, dowodów rzeczowych, wypisów aktów notarialnych i innych dokumentów zawierających dane osobowe stron i uczestników postępowań przed organami wymiaru sprawiedliwości.⁷¹⁰ Należy podkreślić, iż w sprawie tej, pomimo istnienia dowodów w sposób oczywisty wskazujących na popełnienie przestępstwa przez osoby odpowiedzialne za proces przetwarzania danych osobowych, postępowanie było czterokrotnie umarzane z uwagi na brak ustawowych znamion czynu zabronionego. Nadto, jak wykazała analiza ustalonego stanu faktycznego administrator danych (wśród których znajdowały się dane szczególnie chronione) nie tylko swoim działaniem wypełnił znamiona przestępstw opisanych w ustawie o ochronie danych osobowych (art. 51, 52), ale także znamiona czynu opisanego w art. 231 § 1 K.k., tj. poświadczył nieprawdę. Generalny Inspektor wielokrotnie wykazywał we wnioskach o ponowne rozpatrzenie sprawy, iż uzasadnienia kolejnych postanowień o umorzeniu tej sprawy stoją w rażącej sprzeczności z ich sentencją. Cechowała je niekonsekwencja wywodów, wewnętrzna niespójność, a miejscami całkowity brak logiki. W ocenie prokuratury, skoro działania osób odpowiedzialnych za zniszczenie dokumentów zmierzały do ich zniszczenia i w znacznej mierze czynności te zostały dokonane, to tym samym nie doszło do naruszenia obowiązku właściwego zabezpieczenia danych. Interpretacja ustawy o ochronie danych osobowych przez prokuraturę prowadziła do wyciągnięcia wniosku, iż brak przepisów szczególnych regulujących tryb i sposób zniszczenia dokumentacji o skazaniach, jak również luka prawna w obowiązujących przepisach odnośnie zasad i formy dokumentowania czynności niszczenia może być usprawiedliwieniem dla wykształcenia i stosowania praktyki podpisywania dokumentów potwierdzających nieprawdziwy stan faktyczny.

Analiza powyższej sprawy, którą co należy zaznaczyć organy ścigania wyjaśniają już 4 rok, potwierdza, że zarówno Policja jak i prokuratura nie przykładają wielkiej wagi do ochrony praw zagwarantowanych ustawą o ochronie danych osobowych. Dotychczasowe ustalenia organów ścigania prowadziły faktycznie do braku ustalenia osób odpowiedzialnych za dokonanie czynów zabronionych. Należy przypuszczać, że jedynie konsekwentna postawa Generalnego Inspektora, który w kolejnych zażaleniach wskazywał uchybienia organów prowadzących niniejszą sprawę, doprowadziła do postawienia zarzutu potwierdzenia

⁷¹⁰ GI-DS-430/376/02

nieprawdy członkom Komisji Likwidacyjnej oraz zarzutów z art. 52 i 51 ust. 1 u.o.d.o. przewodniczącemu tej Komisji, jak również uchylenia immunitetu sądowego wobec ww. przewodniczącego Komisji Likwidacyjnej. Pomimo wykazania przez Generalnego Inspektora faktu naruszenia przepisów ustawy, w 2002 r. w czwartym postanowieniu o umorzeniu postępowania po raz kolejny dokonana została błędna wykładnia tej ustawy oraz zminimalizowana postać winy przy równoczesnym przyjęciu okoliczności popełnienia zarzuconych podejrzanym czynów.⁷¹¹ Prokuratura bowiem przyznała, iż „...zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala na przypisanie członkom komisji winy nieumyślnej, gdyż wskutek niezachowania ostrożności wymaganej przy zabezpieczeniu danych osobowych poprzez umieszczenie nie zlikwidowanych przedmiotów w pomieszczeniu sprzątarek umożliwili oni dostęp do tychże danych osobom nieupoważnionym, mimo, że powinni przewidzieć taki rozwój wypadków w postaci nieświadomego przekazania tych przedmiotów przez sprzątaczkę na śmietnik”, jednakże postępowanie umorzono wobec zaistnienia szeregu okoliczności „marginalizujących czyn zarzucany podejrzanym”. Za przedmiotowe okoliczności uznano m.in. brak zakresu obowiązków dotyczących składu członków Komisji, a tym samym brak ich przeszkolenia, brak przepisów wewnętrznych oraz wytycznych dotyczących funkcjonowania magazynu dowodów rzeczowych Sądu Rejonowego we Włocławku Roki Sądowe w Aleksandrowie Kujawskim, braku szczegółowej instrukcji w sprawie sposobu i trybu zniszczenia przedmiotów zbędnych dla postępowania sądowego oraz ich zabezpieczenia. Wskutek zaskarżenia przedmiotowego orzeczenia przez Generalnego Inspektora sprawa niniejsza, na polecenie Ministra Sprawiedliwości, jest poddawana ponownej analizie.⁷¹²

W roku 2002 zwiększyła się ilość uchybień dotyczących niedopełnienia przez administratorów danych obowiązku rejestracji zbioru danych osobowych (zarzut wskazany w 10 zawiadomieniach o popełnieniu przestępstwa).⁷¹³ Większość spraw dotycząca zarzutu z art. 53 u.o.d.o. jest w toku.⁷¹⁴ Jednak sprawy, które jednak zostały rozpatrzone w 2002 r. w większości przypadków były umarzane. W jednej ze spraw umorzonych wskutek „braku danych dostatecznie uzasadniających popełnienie przestępstwa” prokurator oparł się na błędnych ustaleniach faktycznych. Za bezsporne uznano mianowicie, iż administrator danych usunął większość nieprawidłowości polegających m.in. na braku zgłoszenia do rejestracji

⁷¹¹ postanowienie Prokuratury Okręgowej w Bydgoszczy, sygn. V Ds. 9/02

⁷¹² sprawa prowadzona przez Prokuraturę Okręgową w Bydgoszczy pod sygn. V Ds. 1/03

⁷¹³ w 2001 r. przykładowo Generalny Inspektor zawiadomił o popełnieniu przestępstwa z art. 53 u.o.d.o. organy ścigania w trzech przypadkach

⁷¹⁴ sygn. 6 Ds. 653/02, Ds. 7722/02, 2 Ds. 2805/012/V

zbioru danych osobowych przed wydaniem przez Generalnego Inspektora decyzji administracyjnej z dnia 30 kwietnia 2002 r., podczas gdy faktyczne zgłoszenie do rejestracji zbioru danych osobowych nastąpiło w połowie czerwca 2002 r. Treść uzasadnienia sporządzonego przez prokuraturę była ponadto niezrozumiała merytorycznie – analizie poddawano wyjaśnienia Spółki, w ogóle nie dotyczące zarzutu braku zgłoszenia do rejestracji zbioru.⁷¹⁵ Postępowania w sprawie niezgłoszenia do rejestracji umarzane były ponadto na podstawie art. 322 § 1 K.p.k., tj. wobec niewykrycia sprawcy.⁷¹⁶ Podstawą do przyjęcia takiego stanowiska była mylna interpretacja definicji administratora danych. Postępowania umarzano także z uwagi na znikoma społeczną szkodliwość czynu.⁷¹⁷ W postanowieniu o umorzeniu postępowania w sprawie niezarejestrowania zbioru danych przez Redox prokurator przyjął, iż zbiór Spółki wprawdzie nie został zarejestrowany, w myśl przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, jednakże mając na uwadze cel działania administratora danych (egzekwowanie kar za przejazd bez ważnego biletu) i sposób działania sprawcy - „gromadził jedynie druki, tzw. bilety opłaty kredytowej, które miały ułatwiać mu identyfikację osób, które nie zapłaciły kary za jazdę bez biletu”, uznano, iż nie powinien on podlegać odpowiedzialności karnej. Zaznaczyć należy, iż z treści wielu uzasadnień postanowień o umorzeniu postępowania z powołaniem się na brak znamion czynu zabronionego wynikało, że u podstaw takiego rozstrzygnięcia znajdowała się okoliczność braku cech umyślności działania po stronie administratora danych. W takich sytuacjach Generalny Inspektor wskazywał, że brak świadomości, jak i niewiedza dotycząca podstawowych zasad przetwarzania danych osobowych nie może być w żadnym wypadku okolicznością ekskulpującą administratora danych z naruszenia obowiązku rejestracji danych, który winien poprzedzać faktyczne ich przetwarzanie.

Podobne stanowisko Generalny Inspektor zajmował w sprawie niewykonywania lub tylko częściowego wykonania obowiązku informacyjnego.⁷¹⁸ Spośród podmiotów najczęściej uchylających obowiązkowi informacyjnemu należy wymienić, takie firmy jak: IMP Sp. z o. o.⁷¹⁹ Arkadia⁷²⁰, czy Polakina.⁷²¹ W przekonaniu wielu organów prowadzących postępowania przygotowawcze częściowe wykonanie obowiązku informacyjnego nie wypełnia znamion czynu zabronionego. Organom ścigania wielokrotnie wskazywano, że założenie takie jest

⁷¹⁵ postanowienie Prokuratury Rejonowej Warszawa Ochota, sygn. 3 Ds. 710/01/II

⁷¹⁶ postanowienie Prokuratury Rejonowej Warszawa Mokotów, sygn. 3 Ds. 247/02/IV

⁷¹⁷ postanowienie Prokuratury Rejonowej Poznań Nowe Miasto, sygn. 1 Ds. 2516/02

⁷¹⁸ GI-DS-430/343/01, GI-DS-430/372/01, GI-DS-430/481/01

⁷¹⁹ GI-DS-430/602/02

⁷²⁰ GI-DIS-430/315/01

⁷²¹ GI-DIS-K/411/10/02

sprzeczne z ratio legis ustawy o ochronie danych osobowych. Prawidłowe i rzetelne wykonywanie obowiązku informacyjnego z ustawy o ochronie danych osobowych polega bowiem na poinformowaniu osoby, której dane dotyczą – w momencie zbierania danych (art. 24), bądź po utrwaleniu danych (art. 25) o wszystkich uprawnieniach wynikających z tej ustawy. Niewykonanie obowiązku informacyjnego w określonym ustawowo okresie lub jego wykonanie w ograniczonym zakresie powoduje naruszenie zagwarantowanych konstytucyjnie praw osób, których dane dotyczą. Wydaje się jednak, iż prokuratury nie przyjmują do wiadomości ww. argumentacji i od wielu lat mylnie interpretują ww. przepisy ustawy o ochronie danych osobowych.

W omawianym okresie sprawozdawczym można zauważyć na przykładzie prowadzonych śledztw i dochodzeń, iż pomimo wzrostu zainteresowania wśród organów ścigania problematyką ochrony danych osobowych, wydawane orzeczenia wciąż są jednym z przykładów iluzoryczności ochrony prawnej osób, których dane dotyczą. Jak wskazują liczne rozstrzygnięcia, działania organów ścigania w sprawach o popełnienie przestępstw z ustawy o ochronie danych osobowych nie tylko nie doprowadzają do wzmocnienia ochrony praw wynikających z tej ustawy, ale też znacznie tę ochronę osłabiają. W sytuacjach ewidentnych naruszeń obowiązków określonych w ustawie administratorzy danych są usprawiedliwiani zarówno przez prokuratury jak i sądy znikomą społeczną szkodliwością czynu, czy brakiem znamion czynu zabronionego. I chociaż z przedstawianych stanów faktycznych bezspornie wynika, kto jest podmiotem odpowiedzialnym za należyte sprawowanie obowiązków wynikających z ustawy i w świetle jakich okoliczności doszło do popełnienia przestępstwa, podobnie jak w roku ubiegłym, prokuratury często postępowania umarzają z uwagi na brak danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępnego czynu. Opisane działania organów wymiaru sprawiedliwości szczególnie naganne wydają się w stosunku do podmiotów, które w sposób uporczywy i powtarzający łamią przepisy o ochronie danych osobowych i wobec których Generalny Inspektor kieruje zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa od początku swojej działalności, jak również wobec nowopowstałych firm.

Wskutek działań Generalnego Inspektora polegających na skierowaniu sprawy do rozpatrzenia przez organy ścigania wielu administratorów danych zaprzestało kontynuowania procesu przetwarzania z naruszeniem przepisów prawa. Zmniejszyła się ilość skarg związanych z przetwarzaniem danych niezgodnie z celem utworzenia zbioru oraz z wykonaniem obowiązków określonych w art. 24 i 25 ustawy. Z drugiej jednak strony, w porównaniu do roku 2001 i 2000, utrzymała się liczba zawiadomień o popełnieniu przestępstwa polegającego na nieumyślnym naruszeniu obowiązku zabezpieczenia danych i

wzrosła ilość przestępstw stypizowanych w art. 49, 51 i 53 u.o.d.o. Pomimo szeregu wystąpień do Ministra Sprawiedliwości i coraz liczniej kierowanych przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych zawiadomień o popełnieniu przestępstwa, organy wymiaru sprawiedliwości tematykę ochrony danych osobowych traktują w sposób powierzchowny, a czasami wręcz sprawy bagatelizują. Wprawdzie częściej niż w poprzednich latach organy ścigania zwracają się do Generalnego Inspektora z prośbą o dokonanie prawidłowej wykładni przepisów o ochronie danych osobowych, to jednak treść wydawanych rozstrzygnięć pozostawia wrażenie całkowitego lub częściowego ich niezrozumienia. Przywoływanie błędnych przepisów karnych, wewnętrzna niespójność, sprzeczność sentencji i sporządzanych do nich uzasadnień, zaobserwowane również i w tym roku sprawozdawczym wskazują, iż ustawa o ochronie danych osobowych wciąż jest dla wielu niezrozumiała, a osoby, których dane dotyczą nie mogą liczyć na realną ochronę ich praw w postępowaniu sądowym. Należy pamiętać, że opisane reakcje organów wymiaru sprawiedliwości w istotny sposób wpływają na umocnienie w podmiotach, wobec których kierowane są zarzuty popełnienia przestępstwa, poczucia ich bezkarności, a w osobach pokrzywdzonych poczucie zagrożenia zasad legalizmu i praworządności.

Część VI. ORZECZNICTWO NACZELNEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO

Wraz z wprowadzeniem do polskiego porządku prawnego ustawy o ochronie danych osobowych stała się ona przedmiotem zainteresowania organów władzy sądowniczej. Podkreślenia wymaga, że obok praktyki stosowania prawa przez Generalnego Inspektora, to właśnie orzecznictwo sądów niejednokrotnie nadaje kierunek wykładni przepisów ustawy o ochronie danych osobowych. Szczególną wagę mają rozstrzygnięcia Naczelnego Sądu Administracyjnego zapadłe w sprawach postępowań prowadzonych przez Generalnego Inspektora.

W omawianym okresie sprawozdawczym do Naczelnego Sądu Administracyjnego wpłynęło 12 skarg dotyczących postępowań prowadzonych przez Generalnego Inspektora. Natomiast NSA rozpatrzył 13 skarg (w tym ze względu na terminy postępowań przed NSA jedynie w trzech sprawach zostały wydane orzeczenia w przedmiocie skarg wniesionych w opisywanym czasie). Podkreślenia wymaga, iż jedynie w jednej sprawie Naczelny Sąd Administracyjny uwzględnił zarzuty skarżącego i uchylił decyzję Generalnego Inspektora.

Jedna z rozpatrywanych przez Naczelny Sąd Administracyjny spraw dotyczyła następującego stanu faktycznego: do Generalnego Inspektora wpłynęła skarga H. Neumann International Management Consultants Sp. z o.o. na działanie byłego członka jej zarządu, który uniemożliwił przeniesienie bazy danych osobowych Spółki do jej nowej siedziby, przez co została ona pozbawiona możliwości dalszego przetwarzania danych osobowych oraz zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania tych danych. W toku postępowania ustalono, że były członek zarządu skarżącej spółki nie jest administratorem zbioru danych osobowych H. Neumann International Management Consultants Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, zarejestrowanego przez Generalnego Inspektora. Dlatego też Generalny Inspektor wydał w dniu 8 grudnia 2000 r. decyzję umarzającą postępowanie w sprawie (GI-DEC-DP-97/00). W związku ze złożeniem przez Spółkę wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Generalnego Inspektora po przeanalizowaniu materiału zgromadzonego w sprawie Generalny Inspektor decyzją wydaną w dniu 7 marca 2001 r. (GI-DEC-DP-18/01) uchylił decyzję z dnia 8 grudnia 2000 r. (GI-DEC-DP-97/00) umarzającą postępowanie i odmówił uwzględnienia wniosku Spółki o zakazanie byłemu członkowi jej zarządu przetwarzania

danych osobowych posiadanych przez H. Neumann International Management Consultants Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

Naczelny Sąd Administracyjny, przychylając się do argumentacji Generalnego Inspektora wyrażonej w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, wskazał, że Generalny Inspektor nie może stosować wobec każdego, kogo podejrzewa o dysponowanie danymi osobowymi, środków przewidzianych w art. 14 i 18 ustawy o ochronie danych osobowych. NSA podkreślił, że środki przewidziane w art. 14 pkt 1-4 ustawy o ochronie danych osobowych, mogą być zgodnie z art. 15 kierowane jedynie do administratora danych. Tylko administrator danych jest bowiem obowiązany umożliwić te czynności. Zgodnie zaś z art. 18 ustawy, w razie stwierdzenia naruszenia przepisów o ochronie danych Generalny Inspektor podejmuje środki jedynie wobec administratora danych. NSA rozważając kwestię, czy były członek zarządu skarżącej spółki był w świetle przepisów ustawy o ochronie danych osobowych administratorem danych wskazał, że pojęcie administratora określa art. 7 ust. 4 ustawy. Rozumie się przez to organ, instytucję organizacyjną, podmiot lub osobę, o której mowa w art. 3 ust. 1 i 2, decydujące o celach i środkach przetwarzania danych osobowych.

NSA podzielił ocenę GODO, iż były członek zarządu spółki nie spełnia warunków określonych w art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych. W ocenie NSA nie znajduje zaś uzasadnienia teza, iż za administratora danych należy uznać każdego dysponenta danych, gdyż inaczej pewne sfery ochrony danych osobowych znalazłyby się poza prawną ochroną. Sfera ochrony dotyczy bowiem nie tylko tych działań, które są dokonywane na podstawie ustawy o ochronie danych osobowych. W grę wchodzi także ochrona np. na podstawie przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, ochrona cywilnoprawna, ochrona karna itp. Dlatego też m.in. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 11 grudnia 2000 r. II KKN 238/00 (opubl. OSNKW 2001/304/33) rozróżnił administratora i administrującego danymi osobowymi. Za administratora uznał jedynie ten podmiot, który decyduje o celach i środkach przetwarzania danych (art. 7 pkt 4 ustawy), natomiast administrującym jest taki podmiot, który zarządza, zawiaduje zbiorem danych lub danymi (art. 50, 51, 52, 54 ustawy). Pojęcie administrującego ma więc szersze znaczenie jest nim bowiem każdy dysponent danych. Naczelny Sąd Administracyjny jednocześnie wskazał, że naruszeniem prywatności byłoby przeszukiwanie pomieszczeń prywatnych u osoby fizycznej, którą podejrzewano by jedynie o wykorzystanie danych osobowych z uwagi na jej miejsce zatrudnienia.

Naczelny Sąd Administracyjny wypowiedział się również w kwestii zakresu przedmiotowego ustawy o ochronie danych osobowych. W wyroku z dnia 28 listopada 2002 r. sygn. akt II S.A. 3389/01 sąd podzielił reprezentowane przez Generalnego Inspektora

stanowisko, iż ochrona wynikająca z przepisów ustawy o ochronie danych osobowych nie obejmuje informacji o podmiotach, które prowadzą szeroko rozumianą działalność gospodarczą, w zakresie ściśle związanym z tą działalnością. Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę na decyzję Generalnego Inspektora odmawiającą uwzględnienia wniosku skarżącego o nakazanie PTC Sp. z o.o. przetwarzania jego danych osobowych w celach marketingowych oraz decyzję utrzymującą poprzednią decyzję w mocy. Stan sprawy przedstawiał się następująco Skarżący wskazał, że spółka wysyła na jego telefon komórkowy wiadomości tekstowe reklamujące program Big Brother. GODO ustalił, że abonentem wskazanego numeru nie jest skarżącym jako osoba fizyczna, lecz Kancelaria Adwokacka, w której skarżący wykonuje zawód. Umowa o świadczenie usług została zawarta z Kancelarią, zaś adres zamieszkania skarżącego był tożsamy z siedzibą kancelarii.

NSA wskazał, że zgodnie z art. 2 ust.1 ustawy, ustawa określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych. Według zaś art. 6 ustawy za dane osobowe uważa się wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej. Dokonując wykładni powyższych przepisów NSA stwierdził, iż ustawa o ochronie danych osobowych nie odnosi się do danych indywidualnych, tj. dających się powiązać z podmiotem gospodarczym albo inną osobą prawną lub jednostką organizacyjną nie mającą osobowości prawnej, mimo, że dane te tworzą wspólnie z danymi osobowymi jedną kategorię danych jednostkowych. Sąd zwrócił uwagę, że również w krajach Unii Europejskiej dominuje takie stanowisko, które ogranicza ochronę danych osobowych do informacji dotyczących osób fizycznych.

Naczelny Sąd Administracyjny podzielił stanowisko GODO, iż nazwa kancelarii oraz jej numer telefonu nie należy do kategorii danych osobowych, nie służy bowiem do identyfikacji osoby fizycznej, ale jednostki organizacyjnej, a tym samym do skarżącego prowadzącego kancelarię adwokacką pod własnym nazwiskiem nie odnosi się ustawa o ochronie danych osobowych.

W zamierzeniu ustawodawcy ochrona prawna prywatności zmierza do tego, aby większą ochronę zapewnić osobom fizycznym. Jednostki organizacyjne i osoby prawne, w szczególności prowadzące działalność gospodarczą podlegają tej ochronie w mniejszym stopniu. Odnosi się ona bowiem do niektórych aspektów ich działalności, np. tajemnicy przedsiębiorcy. Stąd osoba decydująca się na taką działalność gospodarczą godzi się na ograniczenie swojego prawa do prywatności w większym zakresie. Jeżeli udzielane przez nią kontrahentom umów cywilnoprawnych informacje są nadużywane w innych celach, niż

zawarta umowa, służy jej prawo zerwania takiej umowy, może też zgłosić zastrzeżenia. Jest to jednak kwestia zaufania do kontrahenta i związanych z tym skutków, a nie zagadnienie administracyjnoprawnej ochrony danych osobowych.

W konsekwencji, jeśli przedsiębiorca objął zakresem danych indywidualnych dotyczących firmy swoje dane osobowe, np. adres, tzn. gdy dane te pokrywają się, nie może on domagać się jako osoba fizyczna ochrony swoich danych osobowych, które są wykorzystywane nie jako dane osobowe, lecz jako dane firmy. Decydując się na utożsamianie tych danych, godzi się bowiem na szersze ich ujawnienie i słabszą ochronę. Naczelny Sąd Administracyjny nie dopatrywał się w działaniu GODO naruszenia prawa. Stwierdził bowiem, iż zastosowana przez GODO wykładnia przepisów odpowiada ich celowi. GODO przeprowadził też pełne postępowanie wyjaśniające z zapewnieniem udziału stron w tym postępowaniu. Ustalił cel przetwarzania danych indywidualnych, charakter i strony umowy o świadczenie usług a jego uzasadnienie miało charakter obszerny i przekonujący.

W innej sprawie Generalny Inspektor nakazał Bankowi Śląskiemu S.A. zaprzestanie przetwarzania danych osobowych skarżącego w zbiorze danych aktualnych klientów tego banku stosownie do art. 26 ust.1 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych. GODO w uzasadnieniu powyższej decyzji wskazał, iż zgodnie z powołanym przepisem administrator danych w szczególności obowiązany jest zapewnić ich przechowywanie w postaci umożliwiającej identyfikację osób, których one dotyczą, nie dłużej niż to jest niezbędne do osiągnięcia celu przetwarzania. Skarżący przestał być klientem banku i dalsze przetwarzanie jego danych w zbiorze danych aktualnych klientów stało się zbędne. GODO podkreślił, że przetwarzanie danych byłych klientów jest dopuszczalne wyłącznie na podstawie i w celach określonych ustawą z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. Nr 38, poz. 173 z późn. zm.) oraz ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591 z późn. zm.).

Odnosząc się do zarzutów podniesionych w skardze, NSA wskazał, iż jak wielokrotnie przypominał Generalny Inspektor, wykorzystywanie przez zainteresowany bank danych osobowych klientów w celach marketingowych dla potrzeb Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego Nationale Nederlanden Polska S.A. było przedmiotem odrębnego postępowania zakończonego decyzją GODO obejmującą także sytuację faktyczną i prawną skarżącego, gdyż w okresie przed jej wydaniem bank niezgodnie z prawem przetwarzał również dane osobowe skarżącego.

Obecnie oceniane w postępowaniu sądowym decyzje dotyczą zaś następnej sprawy i sprowadzają się do nakazania usunięcia danych osobowych skarżącego ze zbioru aktualnych

klientów banku oraz ich przeniesienia do zbioru byłych klientów w ramach koncepcji utworzenia odrębnych zbiorów – aktualnego i archiwalnego. Koncepcja ta w ocenie NSA, pozytywnie również oceniona przez Prezesa NBP, świadczy o podejmowaniu przez Generalnego Inspektora działań systemowych zapewniających byłym klientom banku ochronę ich danych osobowych. Niezrozumiałe jest także traktowanie przez skarżącego tych decyzji jako przejawów ochrony interesów zainteresowanego banku ani formułowanie pod adresem Generalnego Inspektora innych zarzutów powiązanych z żądaniem wymierzenia mu kary, bez wskazania podstawy prawnej i trybu zastosowania tego środka. Wreszcie domaganie się zawarcia ugody administracyjnej w postępowaniu prowadzonym przez Generalnego Inspektora i zasądzenia odszkodowania za cierpienia psychiczne i rozstrój zdrowia, wykracza poza charakter sprawy i unormowania zawarte w art. 60 ustawy o NSA⁷²².

Naczelny Sąd Administracyjny rozpatrywał również skargę na decyzję Generalnego Inspektora, wydaną w następującym stanie faktycznym. Teść skarżącego wystąpił do Urzędu Miejskiego w Gdańsku o wskazanie miejsca pobytu skarżącego – dla celów postępowania sądowego. W odpowiedzi Powiatowy Urząd Pracy w Gdańsku poinformował, że skarżący jest zarejestrowany jako bezrobotny oraz podał posiadany przez urząd adres zameldowania skarżącego. W związku z powyższym skarżący w korespondencji kierowanej do Generalnego Inspektora wnosił o uznanie, że jego dane przekazane teściowi skarżącego zostały wykorzystane niezgodnie z celem ich udostępnienia. Generalny Inspektor decyzją z 30 stycznia 2002 r. odmówił uwzględnienia powyższego wniosku, a po ponownym rozpatrzeniu sprawy utrzymał ją w mocy decyzją z 15 marca 2002 r. W uzasadnieniu wydanych decyzji administracyjnych dokonano oceny udostępnienia danych osobowych skarżącego w świetle obowiązującego w dacie udostępnienia stanu prawnego. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 28 czerwca 1984 r. w sprawie wykonywania obowiązku meldunkowego i prowadzenia ewidencji ludności (Dz. U. Nr 32, poz. 176 z późn. zm.) osoba występująca o informacje adresowe nie była zobowiązana do wykazania interesu prawnego w udostępnieniu takich danych. Takiego obowiązku również nie przewidywały przepisy ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych. Dopiero z mocy jej art. 44h ust. 2 pkt 2 dodanej ustawą z 11 kwietnia 2001 r. o zmianie ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 476), dane ze zbiorów meldunkowych, zbioru PESEL oraz ewidencji wydawanych i utraconych dowodów osobistych udostępnia się osobom i jednostkom organizacyjnym jeżeli

⁷²² Wyrok z dnia 4 marca 2002 r. sygn. akt II SA 3144/01

wykazą w tym interes prawny. Zmiana ta weszła w życie 27 maja 2001 r. i dlatego udostępnienie danych było zgodne z art. 29 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych.

Naczelny Sąd Administracyjny aprobuje rozstrzygnięcie Generalnego Inspektora wskazał, że ograniczenia w przetwarzaniu danych osobowych, zamieszczone w ustawie o ochronie danych osobowych są dokonane na podstawie kryteriów podmiotowych i przedmiotowych. Sąd podkreślił, iż nawet dane osobowe dotyczące najbardziej osobistych dóbr człowieka mogą być przetwarzane w sytuacjach określonych w art. 27 ustawy o ochronie danych osobowych, gdyż w przeciwnym razie zbieranie i przechowywanie takich danych jako elementów identyfikujących osobę byłoby bezsensowne. W ocenie sądu Generalny Inspektor właściwie przedstawił i powiązał ze stanem faktycznym sprawy unormowania obowiązujące przy udostępnieniu informacji o miejscu pobytu osób. W konsekwencji zdaniem sądu Generalny Inspektor trafnie uznał za zgodne z prawem udzielenie informacji o miejscu pobytu skarżącego i brak legitymacji Generalnego Inspektora do kontroli sposobu jej wykorzystania przez osobę fizyczną, której nie przysługuje status administratora danych⁷²³.

Szczególną uwagę należy zwrócić na następne z omawianych orzeczeń NSA, które dotyczyło niezwykle istotnego problemu zasad udostępniania różnym podmiotom danych osobowych ze zbiorów danych prowadzonych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Generalny Inspektor wskazując na treść art. 50 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którym dane zgromadzone na koncie ubezpieczonego, o których mowa w art. 40 i na koncie płatnika składek, o których mowa w art. 45, mogą być udostępnione sądom, prokuratorom, organom kontroli skarbowej, komornikom sądowym oraz Urzędowi Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi, z uwzględnieniem przepisów dotyczących ochrony danych osobowych wskazywał, iż wykładnia cytowanego przepisu przemawia za wąskim jego rozumieniem. Co oznacza, że krąg podmiotów, którym Zakład Ubezpieczeń Społecznych może udostępnić informacje o osobach ubezpieczonych, w zakresie wskazanym ustawowo, jest katalogiem zamkniętym i nie może ulec rozszerzeniu w drodze interpretacji dokonywanej przez Generalnego Inspektora. Jednocześnie Generalny Inspektor w licznych wystąpieniach kierowanych do różnych organów władzy publicznej zwracał uwagę na niezgodność powyższego przepisu z innymi przepisami nadającymi kompetencję do uzyskiwania danych osobowych przez różne organy, które nie zostały wymienione w art. 50 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Orzeczenie NSA,

⁷²³ wyrok z dnia 28 listopada 2002 r. sygn. akt II SA 1334/02

które zapadło w następującym stanie faktycznym jest próbą rozwiązania zasygnalizowanego powyżej problemu.

Do Generalnego Inspektora wpłynęła skarga Prezydenta Miasta Torunia w przedmiocie odmowy udostępnienia informacji o miejscu zatrudnienia osób, wobec których w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2002 r. Nr 110, poz. 968), prowadzone było postępowanie egzekucyjne.

W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych decyzją administracyjną z dnia 6 marca 2001 r. nr GI-DEC-DP-16/01/187,188, odmówił uwzględnienia wniosku Skarżącego dotyczącego nakazania udostępnienia wnioskowanych danych. Po ponownym przeanalizowaniu okoliczności prawnych i faktycznych sprawy Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych w dniu 2 maja 2001 r. wydał decyzję nr GI-DEC-DP-44/01/388,389 utrzymującą zaskarżoną decyzję w mocy.

W wyroku z dnia 21 marca 2002 r. sygn. akt II SA 1854/01 Naczelny Sąd Administracyjny po rozpoznaniu w dniu 8 marca 2002 r sprawy ze skargi Prezydenta Miasta Torunia uchylił decyzje Generalnego Inspektora w przedmiotowej sprawie. NSA uzasadniając rozstrzygnięcie wskazał, iż zgodnie z brzmieniem art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy, przetwarzanie danych jest dopuszczalne m.in. wtedy, gdy zezwalają na to przepisy prawa (pkt. 2). Przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne również w sytuacji, gdy jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego (art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy). Organy egzekucyjne działają na podstawie przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Zgodnie z art. 36 § 1 ustawy o egzekucji w administracji, w zakresie niezbędnym do prowadzenia egzekucji organ egzekucyjny może żądać od uczestników postępowania informacji i wyjaśnień, jak również zwracać się o udzielenie informacji do organów administracji publicznej oraz jednostek organizacyjnych im podległych lub podporządkowanych, a także innych podmiotów. Powyższe informacje i wyjaśnienia udzielane są nieodpłatnie przez uczestników postępowania egzekucyjnego oraz organy administracji publicznej i jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane (art. 36 § 1a). Jednakże udostępnianie informacji przez organy i jednostki oraz dłużników zajętej wiarygodności nie narusza obowiązku zachowania przez nich tajemnicy określonej w odrębnych przepisach (art. 36 § 1b).

Sąd wyraził zdanie, iż niewątpliwie przepis art. 36 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji stanowi taki przepis prawa, który zezwala na przetwarzanie danych osobowych przez udostępnienie organom egzekucyjnym w zakresie egzekucji

administracyjnej należności pieniężnych. Zatem należałoby przyjąć, że to art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, w związku z art. 36 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji powinien stanowić podstawę udostępniania wnioskowanych danych. NSA wskazał, że wykładnia art. 50 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w myśl której skoro przepis ten wymienia tylko niektóre organy, którym mogą być udostępniane dane dotyczące osób ubezpieczonych i płatników składek, to oznacza, że inne organy nie wymienione w tym przepisie nie są uprawnione do otrzymania informacji zawierających te dane, jest nie do pogodzenia z treścią art. 36 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. W konsekwencji brak jest podstaw do przyjęcia, że przepis art. 50 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, jako przepis szczególny, względem którego przepis art. 36 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji ma pierwszeństwo w stosowaniu i nie dowodzi o sprzeczności dwóch równorzędnych przepisów.

Dokonując szczegółowej analizy w wykładni przepisu art. 50 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, NSA doszedł do przekonania, że lista organów uprawnionych w tym przepisie do uzyskania danych osobowych osób ubezpieczonych i płatników składek, nie jest zamknięta i nie mogą być pominięte wśród uprawnionych inne organy egzekucyjne, poza komornikiem sądowym i organami kontroli skarbowej. Ponadto NSA wskazał, że być może błędem było ze strony ustawodawcy niewyliczenie innych organów egzekucyjnych w omawianym przepisie art. 50 ust. 3, lecz zarówno wykładnia celowościowa, logiczna i systemowa nakazuje dokonać wykładni rozszerzającej zgodnej z przepisem art. 36 ust. 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym i art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych, gdyż nie powinno być różnego traktowania organów egzekucyjnych w ich uprawnieniach służących realizacji zadań dla dobra publicznego (egzekucji prawa).

NSA ponadto wskazał, że wszystkie organy egzekucyjne zarówno sądowe jak i organy egzekucyjne w zakresie administracji, muszą być wyposażone w tym zakresie w uprawnienia służące skutecznej egzekucji należności czy to Państwa i Samorządu Terytorialnego - jak podatki i inne opłaty administracyjne - czy należności osób prawnych lub fizycznych. Wszelkie ustawy szczególne, które wprowadzają tajemnice dotyczące niektórych informacji i danych, nie mogą chronić zachowania naruszającego prawo, jakim jest uchylanie się od egzekucji należności przez dłużników. W ocenie NSA nie było żadnych racji prawnych do przyznania uprawnień udostępniania przedmiotowych danych osobowych tylko niektórym organom egzekucyjnym w Państwie (komornikom sądowym i organom skarbowym), a

pozbawienie tego uprawnienia innych organów egzekucyjnych jakimi są właściwe organy jednostek samorządu terytorialnego.

Naczelny Sąd Administracyjny rozpatrywał również skargę na decyzję Generalnego Inspektora z dnia 11 grudnia 2000 r. nakazującą Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Ł. usunięcie z jego zasobów danych osobowych zawartych w odpisach aktów urodzenia M. W., wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, dla którego zostały udostępnione, w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji” oraz decyzję administracyjną Generalnego Inspektora wydaną w dniu 17 kwietnia 2001 r. (sygn. GI-DEC-DS-37/01/338,339,340), utrzymującą w mocy decyzję z dnia 11 grudnia 2000 r.⁷²⁴.

Generalny Inspektor ustalił, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ł. dwukrotnie występował do Urzędu Stanu Cywilnego w Ł. o wydanie odpisów aktów urodzenia córki Pani A. U. i Pana B. W. – M. W. Jako podstawę prawną wskazywano ustawę z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414 z późn. zm.). Urząd Stanu Cywilnego, uznając za zasadny interes prawny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ł., wydał wnioskowane odpisy aktów urodzenia. Pan B. W. był wówczas zatrudniony w MOPS Filia Ł. – W. na stanowisku Kierownika Działu Pomocy Ogólnej, pełniąc jednocześnie funkcję Przewodniczącego Niezależnego Związku Zawodowego Pracowników Pomocy Społecznej w Ł. Pani Alicja U. jako współwłaścicielka Agencji Usługowo – Opiekuńczej, współpracowała z MOPS. Dane osobowe zawarte w akcie urodzenia M. W. zostały wykorzystane w piśmie skierowanym przez Zastępcę Kierownika Filii Ł. – W. do Zarządu Niezależnego Związku Zawodowego Pracowników Pomocy Społecznej, zawiadamiającym o zamiarze rozwiązania umowy o pracę z Panem B. W. Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargi na decyzje GIODO wyrokiem z dnia 21 listopada 2002 r. sygn. akt II S.A. 1682-1683/01, II S.A. 1693/01.

Naczelny Sąd Administracyjny rozpatrywał rozstrzygnięcia GIODO w następującej sprawie. Do Generalnego Inspektora wpłynęła skarga, w której skarżący zarzucił Prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych, szereg uchybień w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o ochronie danych osobowych. Skarżący wskazał, że w jego aktach osobowych znajduje się pismo zawierające negatywną ocenę jego pracy zawodowej oraz sporządzony na tej podstawie projekt niekorzystnej opinii wystawiony przez zwierzchnika służbowego. Zdaniem Skarżącego informacje tam zawarte były nieprawdziwe i zbędne do realizacji celu, dla którego zostały zebrane. Ponadto Skarżący zarzucił, iż ww. opinia nie posiadała formalnych

⁷²⁴ GI-DEC-DP-99/00/1138,1139,1140 i GI-DEC-DS-37/01/338,339,340,

cech dokumentu (brak podpisu osoby sporządzającej, brak pieczęci firmowej i imiennej). Skarżący wskazał również, iż Prezes Agencji zebrał z naruszeniem ustawy o ochronie danych osobowych „...częściowo nieprawdziwe dane osobowe o sprawach osobistych skarżącego i rodzinnych – nie powiadamiając go o tym zbiorze i odmawiając wglądu do tych danych oraz odmawiając wskazania źródła ich pochodzenia...”, w związku z przydzielaniem świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Skarżący zarzucił ponadto Prezesowi Agencji odmowę udostępnienia mu dokumentacji z zakresu prowadzonego w stosunku do skarżącego postępowania sprawdzającego w trybie ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 11, poz. 95 z późn. zm.) i zażądał przeprowadzenia postępowania administracyjnego oraz wydania decyzji nakazującej usunięcie przedstawionych uchybień.

Przeprowadzone postępowanie administracyjne wykazało, że niezasadne jest przechowywanie w aktach pracowniczych skarżącego projektu opinii o pracy, gdyż dane osobowe tam zawarte są zbędne do realizacji celu, dla którego zostały zebrane i w związku z powyższym konieczne stało się ich usunięcie. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie znalazł natomiast przesłanek do nakazania Prezesowi Agencji usunięcia z akt osobowych skarżącego pisma Naczelnika Wydziału Paliw i Artykułów Chemicznych zawierającego ocenę jego pracy zawodowej wraz z wnioskiem o przeniesienie na inne stanowisko pracy, nakazania udostępnienia dokumentów związanych z przydzieloną byłej żonie skarżącego zapomogą z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych na rzecz ich wspólnego syna oraz dokumentów związanych z prowadzonym przez Prezesa Agencji postępowaniem sprawdzającym w trybie ustawy o ochronie informacji niejawnych.

Wobec powyższych ustaleń, w dniu 17 kwietnia 2001 r. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję administracyjną nr GI-DEC-DS-36/01/336, w której nakazał Prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych usunięcie projektu opinii o pracy skarżącego z jego akt osobowych oraz odmówił uwzględnienia wniosku w pozostałym zakresie.

Po przeprowadzeniu postępowania i ponownym przeanalizowaniu materiału dowodowego, który stanowił podstawę do powtórnego zbadania sprawy, w dniu 8 czerwca 2001 r. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję nr GI-DEC-DS-60/01/498, w której podtrzymał swoje stanowisko wyrażone w punkcie 2 decyzji z dnia 17 kwietnia 2001 r. nr GI-DEC-DS-36/01/336.

Naczelny Sąd Administracyjny rozpatrując skargę na decyzje GODO w przedmiotowej sprawie oddalił ją wyrokiem z dnia 15 maja 2002 r. sygn. akt. II SA 2202/01.

NSA wskazał, że zgodnie z art. 12 ustawy o ochronie danych osobowych do zadań Generalnego Inspektora należy przede wszystkim kontrola zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami o ochronie danych osobowych oraz wydawanie decyzji administracyjnych i rozpatrywanie skarg w sprawach wykonania przepisów ustawy o ochronie danych osobowych. Sąd podkreślił, że pismo, którego usunięcia domagał się skarżący z jego akt osobowych dotyczy stosunku pracy łączącego skarżącego z Agencją Rezerw Materiałowych w Warszawie i stanowi wniosek Naczelnika Wydziału, w którym pracował skarżący, o przeniesienie skarżącego na inne stanowisko pracy. Jest więc dokumentem mającym istotne znaczenie dla łączącej strony umowy o pracę, którego pozostawienie w aktach osobowych skarżącego jest nie tylko celowe i konieczne z punktu widzenia relacji pracownik – pracodawca, ale i uzasadnione prawnie. W myśl § 6 ust. 1 lit. f rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286), pracodawca zakłada i prowadzi oddzielnie dla każdego pracownika akta osobowe, które obejmują m.in. oświadczenia dotyczące wypowiedzenia pracownikowi warunków umowy o pracę lub zmiany tych warunków w innym trybie.

NSA odnosząc się do odmowy udostępnienia skarżącemu przez Prezesa Agencji danych osobowych związanych z przydzieleniem z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych zapomogi na rzecz syna skarżącego (przedmiotem zainteresowania skarżącego była wysokość udzielonego świadczenia) za Generalnym Inspektorem odwołał się do obowiązującej w dacie wydania decyzji definicji danych osobowych. Zgodnie z art. 6 ustawy o ochronie danych osobowych, za dane osobowe uważa się każdą informację dotyczącą osoby fizycznej, pozwalającą na określenie tożsamości tej osoby. W związku z powyższym nie można było uznać za dane osobowe informacji o wysokości świadczenia i dlatego nakazywanie udostępniania tego typu informacji leży poza kognicją Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.

Zaznaczyć należy, iż dokumentacja przyznanego świadczenia zawiera dane osobowe byłej żony skarżącego, które na ogólnych zasadach podlegają ochronie przewidzianej w ustawie o ochronie danych osobowych. W związku z powyższym Prezes Agencji miał prawne podstawy by odmówić wnioskodawcy udostępnienia powyższych dokumentów.

NSA podzielił stanowisko GODO, iż Prezes Agencji zbierając dane osobowe skarżącego i jego dziecka, nie naruszył art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, gdyż zakres zgromadzonych danych jest nieadekwatny w stosunku do celów, w jakich są one

przetwarzane. Zaznaczyć należy, iż gromadzenie powyższych danych miało na celu ocenę sytuacji materialno-bytowej w związku z przyznawaniem świadczenia socjalnego. Zasady przydzielania świadczeń socjalnych i gospodarowania środkami przeznaczonymi na ten cel są uregulowane w ustawie z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 z późn. zm.). Przyznanie świadczenia i jego wysokość uzależnia się od spełnienia przez osobę uprawnioną kryteriów socjalnych, z których najważniejszym jest sytuacja materialno-bytowa. W związku z tym, iż przepisy ustawy nie określają wprost sposobu udokumentowania powyższej sytuacji do celów socjalnych, pracodawca powinien ją zbadać w odniesieniu do pracownika i członków jego rodziny, według zasad przyjętych w wewnętrznym regulaminie.

NSA przychylił się również do stanowiska, iż żądanie skarżącego udostępnienia dokumentów związanych z postępowaniem sprawdzającym nie znajduje uzasadnienia na gruncie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.

W następnej sprawie Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 6 grudnia 2002 r. sygn. akt II SA 1650/01 oddalił skargę na postanowienie Generalnego Inspektora odmawiające przywrócenia terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (GI-DS-430/191/01).

Omawiane orzeczenie zapadło w następującym stanie faktycznym: do Generalnego Inspektora wpłynęła skarga, w której skarżący zażądał stwierdzenia naruszenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Szczecinie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych w związku z nielegalnym, w ocenie skarżącego, udostępnieniem jego danych osobowych Telewizji Polskiej S.A. – Oddział w Szczecinie.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w niniejszej sprawie, w dniu 12 marca 2001 r. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję odmawiającą uwzględnienia wniosku skarżącego (GI-DEC-DP-21/01). Decyzja została doręczona wnioskodawcy w dniu 14 marca 2001 r. W dniu 30 marca 2001 r., a więc 2 dni po upływie terminu, skarżący złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Generalnego Inspektora.

W dniu 9 kwietnia 2001 r. do Generalnego Inspektora wpłynął wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Skarżący stwierdził, że uchybienie 14-dniowemu terminowi nastąpiło bez jego winy, gdyż odbiór ww. decyzji Generalnego Inspektora pokwitowała żona skarżącego, która mylnie zaznaczyła na piśmie datę odbioru pisma „zamiast 14 marca 2001 r. napisała 16 marca 2001 r.”, zatem

wysyłając wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy był przekonany, że czyni to we właściwym terminie. Generalny Inspektor nie przychylił się do argumentacji skarżącego.

Generalny Inspektor wskazał, że ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. Z 2000 r. Nr 98, poz. 1071), przewiduje w rozdziale 8 sposób doręczania pism w postępowaniu administracyjnym. W myśl art. 43 Kpa w przypadku nieobecności adresata pismo doręcza się za pokwitowaniem, dorosłemu domownikowi, sąsiadowi lub dozorczy domu, jeżeli osoby te podjęły się oddania pisma adresatowi. Jest to zastępcza forma doręczenia pisma, która rodzi domniemanie prawne, że pismo zostało doręczone adresatowi.

W przedmiotowej sprawie żona skarżącego podjęła się przekazania przesyłki mężowi i pokwitowała jej odbiór w dniu 14 marca 2001 r., co zostało potwierdzone stosownym podpisem na zwrotnym poświadczeniu odbioru decyzji oraz wyjaśnieniami Naczelnika Urzędu Pocztowego Szczecin 27. Zatem w dniu 14 marca 2001 r. nastąpiło prawnie skuteczne doręczenie decyzji. Nie mógł więc być uwzględniony argument Skarżącego, że uchybił terminowi do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, gdyż żona mylnie zaznaczyła na piśmie datę odbioru przesyłki. Skutki tego rodzaju omyłek obciążają adresata przesyłki i nie mogą mieć wpływu na bieg terminu do wniesienia odwołania.

Generalny Inspektor uzasadniając swoje stanowisko powołał się na rozstrzygnięcia Naczelnego Sądu Administracyjnego, w których wielokrotnie podkreślano, że przywrócenie terminu ma charakter wyjątkowy i nie jest możliwe, gdy strona dopuściła się choćby lekkiego niedbalstwa, przy przyjęciu obiektywnego miernika staranności, jakiej można wymagać od osoby należycie dbającej o swoje interesy. Natomiast skarżący sporządził wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, jak wynika z daty umieszczonej na wniosku, 26 marca 2001 r., a więc przed upływem 14 dniowego terminu do jego wniesienia, a nadał przedmiotowy wniosek w urzędzie pocztowym już po upływie ww. terminu, co należy uznać za niedbalstwo w prowadzeniu własnych spraw. Ponadto w wyroku z dnia 5 grudnia 1997 r. (I SA/Po 495/97) Naczelny Sąd Administracyjny orzekł, iż z treści art. 58 § 1 Kpa wynika, że przywrócenie terminu może nastąpić wtedy, gdy zainteresowany uprawdopodobni, iż uchybienie nastąpiło bez jego winy. Kryterium braku winy wiąże się z obowiązkiem strony do szczególnej staranności przy dokonywaniu czynności procesowej. O braku winy można mówić wyłącznie wtedy, gdy dopełnienie obowiązku stało się niemożliwe z powodu przeszkody nagłej i nie do przewidzenia, tj. takiej, której strona nie mogła przewidzieć nawet przy użyciu

największego w danych warunkach wysiłku. Naczelny Sąd Administracyjny podzielił stanowisko Generalnego Inspektora w sprawie.

Naczelny Sąd Administracyjny rozpatrywał również skargi na bezczynność GIODO, żadna z nich nie była zasadna. Przykładowo w jednej ze spraw dotyczącej przetwarzania danych osobowych skarżącego przez CDM Pekao S.A., skarżący po otrzymaniu pisma informującego o zebraniu materiału dowodowego oraz o uprawnieniach przysługujących stronom na tym etapie postępowania administracyjnego oraz zawierającego wskazanie terminu wydania decyzji w sprawie, skierował do NSA skargę na bezczynność GIODO w przedmiotowej sprawie. Przed upływem wskazanego przez GIODO terminu decyzja w przedmiotowej sprawie została zaś wydana⁷²⁵

Po wpłynięciu do GIODO skargi Generalny Inspektor prowadził postępowanie administracyjne w przedmiotowej sprawie. W jego toku podjęte zostały stosowne działania, które miały na celu zebranie materiału dowodowego, stanowiącego podstawę do zakończenia sprawy wydaniem decyzji. W szczególności Generalny Inspektor dwukrotnie zwracał się do Domu Maklerskiego o złożenie wyjaśnień w przedmiocie skargi, zaś skarżący był informowany o przebiegu postępowania oraz o ustaleniach dokonanych przez Generalnego Inspektora w niniejszej sprawie. Ponadto na każdym etapie postępowania strony zostały poinformowane o przysługujących im, na mocy przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, uprawnieniach. W związku z powyższym Naczelny Sąd Administracyjny umorzył postępowanie w sprawie bezczynności GIODO⁷²⁶.

Również w następnej sprawie NSA nie przychylił się do skargi na bezczynność Generalnego Inspektora⁷²⁷. Omawiana sprawa przedstawiała się następująco: do Generalnego Inspektora wpłynęło pismo skarżącego dotyczące niezgodnego z ustawą o ochronie danych osobowych udostępnienia jego danych „komornikowi skarbowemu” przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS). Skutkiem tego udostępnienia komornik dokonał, w dniu 6 lutego 1998 r., zajęcia renty rolniczej Skarżącego. Skarżący ponadto wnosił o „ukaranie winnych ujawnienia danych, poniesionych strat a także spowodowanie naprawienia szkody przez winnych”.

W piśmie z dnia 26 marca 2002 r. (sygn. GI-DP-024/241/02/399), Generalny Inspektor poinformował Skarżącego, że nie jest właściwy do załatwienia przedstawionej przez niego sprawy. Z uwagi na fakt, że z pisma skarżącego nie wynikało, o jaki rodzaj

⁷²⁵ GI-DEC-DS-137/02/493/494

⁷²⁶ sygn. akt. II SAB 280/02

⁷²⁷ sygn. akt II SAB 266/02

postępowania egzekucyjnego chodzi w przedmiotowej sprawie (administracyjne, czy sądowe), w odpowiedzi wskazano, iż przy wykonywaniu czynności komornik podlega tylko ustawom i orzeczeniom sądu, zaś na podejmowane przez niego działania przysługuje skarżącemu – zgodnie z art. 767 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 ze zm.) - skarga do właściwego sądu rejonowego. W odniesieniu do wysuniętego w nadesłanym piśmie roszczenia odszkodowawczego, Generalny Inspektor poinformował Skarżącego, że wydawanie rozstrzygnięć w tego rodzaju sprawach należy do kompetencji sądów powszechnych.

Do Biura GIODO wpłynęło kolejne pismo skarżącego, w którym domagał się wydania stosownej decyzji w przedmiocie „ukarania winnych ujawnienia danych osobowych, a konkretnie Dyrektora Oddziału Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego”. W piśmie (sygn. GI-DP-024/241/02/644), Generalny Inspektor podtrzymał stanowisko w tej sprawie, wyrażone w piśmie z dnia 26 marca 2002 r. Skarżącemu wskazano również stosowne przepisy prawa, które mogły stanowić podstawę prawną dla działań podjętych w przedmiotowej sprawie przez komornika oraz Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Jak wynika z przedstawionego wyżej stanu faktycznego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, podjął stosowne czynności w sprawie, tzn. udzielił odpowiedzi na każde ze skierowanych do niego przez skarżącego pism. Generalny Inspektor wskazując, iż nie jest właściwy do rozpatrzenia przedmiotowej sprawy, poinformował Skarżącego o uprawnieniach przysługujących mu w związku z tą sprawą. Ponadto skarżącemu wskazano i wyjaśniono treść przepisów prawa, które mogły stanowić podstawę dla działań ww. podmiotów, tj. komornika i Oddziału KRUS.

Konkludując, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie mógł uznać się za właściwy organ w przedmiotowej sprawie, w konsekwencji czego nie mógł podjąć działań w zakresie żądanym przez Skarżącego. Ze względu na powyższe skarżący został poinformowany o uprawnieniach z jakich może skorzystać w niniejszej sprawie, w szczególności Skarżącemu wskazano organ, do którego może zwrócić się w związku z nieprawidłowościami, jakie jego zdaniem miały miejsce w toku postępowania egzekucyjnego.

Część VII. PROPAGOWANIE IDEI OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

I. Informacje ogólne

W okresie sprawozdawczym, podobnie jak w latach poprzednich, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych utrzymywał z przedstawicielami prasy, radia i telewizji stałe kontakty, traktując je jako skuteczną formę przekazu informacji dotyczących problematyki ochrony danych osobowych. W ramach jej propagowania, na łamach dzienników o zasięgu lokalnym i ogólnopolskim oraz prasy periodycznej, ukazywały się odpowiedzi na pytania kierowane do Generalnego Inspektora oraz informacje o jego działalności.

Generalny Inspektor gościł na antenie publicznych i komercyjnych stacji radiowych oraz ośrodków telewizyjnych. Problematyka prywatności poruszana była również w depešach agencji informacyjnych oraz w serwisach portali internetowych.

W ramach propagowania idei ochrony prywatności i mając na uwadze rozwój społeczeństwa informacyjnego oraz obowiązki wynikające z ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozbudował i poszerzył o dodatkowe informacje stronę internetową Biura GİODO. Strona została również zmodyfikowana w taki sposób, by dostęp do zawartych na niej informacji był szybszy i łatwiejszy.

W omawianym okresie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych kontynuował również tradycję aktywnego, bezpośredniego informowania o kwestiach związanych z ochroną danych osobowych poprzez prowadzenie szkoleń, uczestnictwo w konferencjach naukowych i seminariach oraz udzielanie konsultacji i porad podczas spotkań z instytucjami - zainteresowanymi tą problematyką. Taka forma propagowania idei ochrony prywatności była tym bardziej uzasadniona, że pojawiła się konieczność wyjaśnienia pytań i wątpliwości, które powstały w związku z nowelizacją ustawy o ochronie danych osobowych jak również z dostosowaniem polskiej ustawy do standardów unijnych.

II. Propagowanie idei ochrony danych osobowych w mediach

II.1 Dzienniki i periodyki

W 2002 roku, podobnie jak w latach poprzednich, wystąpienia Generalnego Inspektora w prasie dotyczące interpretacji przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, artykuły poruszające problematykę ochrony prywatności oraz wywiady z Generalnym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych publikowane były regularnie w dziennikach i periodykach o zasięgu ogólnopolskim i lokalnym, takich jak np.: „Rzeczpospolita”, „Trybuna”, „Życie”, „Życie Warszawy”, „Gazeta Prawna”, „Prawo i Gospodarka”, tygodnik „Wprost”, dwutygodnik „Gazeta Samorządu i Administracji”.

Pytania najczęściej kierowane do Generalnego Inspektora dotyczyły podsumowania pierwszej kadencji działalności a w szczególności: czy ustawa – w czwartym roku obowiązywania - zafunkcjonowała w świadomości społecznej, czy jest przestrzegana i jakie podmioty mają ze stosowaniem jej przepisów najwięcej problemów. Zainteresowanie dziennikarzy skupiało się również wokół zmian w przepisach ustawy wprowadzonych jej nowelizacją. Wyjaśnienia ze strony Generalnego Inspektora, wymagały głównie takie kwestie jak zmieniona definicja danych osobowych czy nowy przepis wprowadzający zakaz automatycznego przetwarzania danych. Sporo pytań dotyczyło również zagadnienia prawa do informacji i prawa do ochrony danych osobowych, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej.

II.2 Agencje informacyjne, radio i telewizja

W omawianym okresie Generalny Inspektor brał udział w - poświęconych ochronie danych osobowych - cyklicznie emitowanych audycjach radiowych takich jak: „Człowiek i paragraf” (Polskie Radio Bis), „Studio Gazety Prawnej” (Redakcja Radiowo - Telewizyjna Gazety Prawnej), „Sygnały Dnia”, „Cztery Pory roku” (I Program Polskiego Radia).

W ramach bieżących kontaktów z mediami, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych udzielił szeregu wywiadów dziennikarzom programów informacyjnych (Telewizja Polska – Panorama, Wiadomości, Teleexpress, Telewizyjny Kurier Warszawski i inne ośrodki regionalne Telewizji Publicznej, Telewizja Polsat, Polsat2, TVN, TV4,; Polskie Radio – Program I, II, III, IV, Radio ZET, RMF FM, Radio WAWA, Radio ESKA, Radio

KOLOR, Polska Agencja Prasowa, Informacyjna Agencja Prasowa i inne) oraz występował w programach publicystycznych, których tematem była ochrona prywatności (Telewizja Polska – „Praca dla każdego”, Telewizja Polsat – Polityczne graffiti, Telewizja Polsat 2 i TV4 – „Informator Prawny”).

Zainteresowanie dziennikarzy agencyjnych, radiowych i telewizyjnych, podobnie jak dziennikarzy prasowych, oscylowało głównie wokół podsumowania działalności w okresie pierwszej kadencji Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, nowelizacji ustawy o ochronie danych osobowych jak też porównania polskich przepisów do przepisów unijnych.

II.3 Konferencje prasowe Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych

W okresie sprawozdawczym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zorganizował trzy konferencje prasowe z udziałem przedstawicieli stacji telewizyjnych i radiowych, dziennikarzy prasowych oraz agencji informacyjnych. Dziennikarzom przekazano materiały informacyjne dotyczące działalności Generalnego Inspektora. Zawierały one statystykę przedstawiającą liczbę skarg oraz pytań prawnych, jakie napłynęły do Biura, dane dotyczące rejestracji zbiorów danych, a także liczbę przeprowadzonych kontroli i zawiadomień o popełnieniu przestępstwa skierowanych do prokuratury przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.

a. Konferencja prasowa z dnia 19 marca 2002 roku – Warszawa

Tematy konferencji:

"Sprawozdanie z działalności Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych za 2001 rok."

"Narodowy spis powszechny a ochrona danych osobowych".

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przekazał dziennikarzom najważniejsze i najciekawsze informacje związane z działalnością urzędu w 2001 roku. Dane dotyczyły m.in. rodzaju i ilości skarg skierowanych do Biura, kontroli przeprowadzonych przez inspektorów Generalnego Inspektora i ich wynikach, zawiadomień organów ścigania w związku z naruszeniem przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.

Drugim tematem konferencji był spis powszechny. Generalny Inspektor poinformował dziennikarzy, że przepisy ustawy o ochronie danych osobowych nie zwalniają obywateli z obowiązku udziału w spisie. Jednocześnie nikt nie może być pytany o dane,

których nie ma w formularzu. Jako przykład podał dane dotyczące wyznania, stanu zdrowia czy wysokości dochodu.

Generalny Inspektor podkreślił również, że dane zebrane podczas spisu powszechnego nie mogą być wykorzystane w innym celu niż statystyczny.

b. Konferencja prasowa z dnia 18 kwietnia 2002 roku - Sopot

Temat konferencji:

"Ochrona prywatności - granice prywatności".

Konferencja prasowa miała miejsce w związku z międzynarodowym seminarium pt. "Ochrona prywatności - granice prywatności", które odbyło się w dniach 18 - 19 kwietnia 2002 roku w Sopocie. Spotkanie zorganizował Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przy współudziale Wojewody Pomorskiego oraz Rzecznika Ochrony Danych Landu Schleswig – Holstein. Seminarium poświęcone było zagadnieniom przetwarzania danych osobowych w sektorze ubezpieczeniowym, bankowym i policyjnym. Uczestniczyli w nim przedstawiciele polskich i zagranicznych instytucji związanych z ww. działalnością. Przedmiotem wystąpień, obrad i dyskusji były m.in. takie tematy jak "czarne listy" nierzetelnych klientów, zakres kontroli organów ochrony danych osobowych podmiotów sektora prywatnego w związku z przetwarzaniem przez nie danych osobowych, ochrona danych przetwarzanych przez Policję, kwestie legalności pozyskiwania danych osobowych z Internetu oraz zagadnienia związane z kontrolą kamerami wideo miejsc publicznych.

c. Konferencja prasowa z dnia 5 lipca 2002 roku - Warszawa

Tematy konferencji:

"Wywieszanie list z wynikami postępowania rekrutacyjnego w wyższych uczelniach i szkołach ponadgimnazjalnych".

"Odmowa przekazania Towarzystwu Opieki nad Zwierzętami danych osobowych właścicieli zwierząt z powołaniem się na ustawę o ochronie danych osobowych".

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych poinformował dziennikarzy, że publikowanie list z wynikami postępowania rekrutacyjnego zarówno w wyższych uczelniach jak i w szkołach ponadgimnazjalnych jest uprawnione i nie narusza ustawy o ochronie danych osobowych. W przypadku szkół wyższych upublicznianie list przewiduje ustawa o

szkolnictwie wyższym, która stanowi, że " ...wyniki egzaminów są jawne". W przypadku szkół ponadgimnazjalnych sprawa ta została uregulowana przepisami wykonawczymi do ustawy o systemie oświaty. Rozporządzenie z dnia 27.08.2001r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do przedszkoli i szkół oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych mówi wyraźnie, że dyrektor szkoły "... informuje kandydatów o terminie ogłoszenia listy kandydatów przyjętych do szkoły". W ocenie dr Ewy Kuleszy, sytuacja jest klarowna prawnie jak również jest zgodna z długotrwałą tradycją nie budzącą dotychczas kontrowersji.

Generalny Inspektor omówił również kwestię zasadności odmowy udostępniania inspektorom Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami (TOZ) danych osobowych właścicieli zwierząt. Podmioty dysponujące takimi informacjami, np. schroniska dla zwierząt, powołują się przy tym na ustawę o ochronie danych osobowych. Tymczasem w myśl jej przepisów przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne m.in. wtedy, gdy jest to niezbędne do wykonywania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1994 roku o ochronie zwierząt określone zostały zadania nałożone na TOZ. Ich charakter przesądza o tym, że należy je zaliczyć do wskazanej powyżej kategorii - zadań realizowanych dla dobra publicznego. Istnieje zatem podstawa dla pozyskiwania przez Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami danych osobowych właścicieli zwierząt a podmiot, do którego TOZ występuje o przekazanie powyższych informacji, nie może odmówić ich udostępnienia z powołaniem się na ustawę o ochronie danych osobowych.

III. Propagowanie idei ochrony danych osobowych w internecie

III.1 Strona internetowa Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych – www.giodo.gov.pl

Generalny Inspektor propagował ideę ochrony danych osobowych również poprzez Internet. Na stronie internetowej Biura GIODO zamieszczone zostały teksty polskich i europejskich aktów prawnych oraz wykaz literatury z zakresu ochrony danych osobowych; informacje niezbędne do prawidłowej rejestracji zbiorów danych osobowych; odpowiedzi na najczęściej pojawiające się pytania, kierowane do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, a także aktualizowana co miesiąc, statystyka obejmująca działalność Biura. Część serwisu internetowego poświęcona została "polityce informacyjnej" GIODO. Jeden z działów serwisu - "Materiały informacyjne" - utworzony został jako elektroniczny zbiór

zawierający teksty wywiadów z Generalnym Inspektorem, informacje prasowe poświęcone zagadnieniom ochrony danych osobowych, które ukazały się na łamach gazet o zasięgu ogólnopolskim i regionalnym (m.in. teksty cyklicznych wystąpień prasowych Generalnego Inspektora publikowanych na łamach "Rzeczpospolitej", „Gazety prawnej” czy "Gazety Samorządu i Administracji") oraz sprawozdania z działalności Generalnego Inspektora z lat ubiegłych. W tej części serwisu zamieszczono także sprawozdania z wyjazdów zagranicznych, konferencji naukowych i seminariów, w których uczestniczył Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych oraz pracownicy Biura.

W omawianym okresie sprawozdawczym, strona internetowa Biura GIODO została zweryfikowana i uzupełniona o nowe elementy, dzięki którym wiedza z zakresu ochrony danych osobowych, odwiedzających stronę może być pełniejsza.

Dział zawierający materiały informacyjne został poszerzony o następujące elementy:

- wystąpienia i zapytania Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych do organów publicznych i podmiotów prywatnych,
- orzeczenia sądowe dotyczące ochrony danych osobowych,
- decyzje Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych,
- pytania kierowane do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych i odpowiedzi.

Dział zawierający informacje o organizacji Biura i adresach został uzupełniony o takie elementy jak:

- struktura organizacyjna Biura,
- wewnętrzne akty normatywne Biura GIODO,
- kontakty – numery telefonów,
- odnośniki do biur rzeczników ochrony danych osobowych innych państw.

W 2002 roku zostały również utworzone nowe działy informacyjne strony internetowej:

- prywatność w systemach teleinformatycznych (informacje o istniejących zagrożeniach prywatności użytkowników internetu oraz porady i wskazówki prezentujące możliwości zwiększenie ochrony prywatności),
- przetargi Biura.

IV. Szkolenia, konferencje naukowe i seminaria

W omawianym okresie Generalny Inspektor oraz pracownicy Biura GIODO brali udział w szeregu seminariach, sympozjach, konferencjach naukowych i szkoleniach organizowanych przez instytucje państwowe i samorządowe, instytuty naukowe, szkoły wyższe, fundacje, ośrodki akademickie, instytucje bankowe i ubezpieczeniowe i inne podmioty. Podczas spotkań Generalny Inspektor i pracownicy Biura GIODO prowadzili wykłady, wygłaszali referaty dotyczące ochrony prywatności w Polsce i na świecie. W ramach tych wystąpień poruszane były takie zagadnienia jak: rejestracja i zabezpieczenie danych osobowych, cele i charakter kontroli prowadzonych przez inspektorów Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, sprawy publiczne i prywatne w świetle prawa o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy o ochronie danych osobowych, ochrona danych gromadzonych przez jednostki organizacyjne Policji, przetwarzanie danych w sektorze ubezpieczeniowym i w działalności banków, ochrona danych w praktyce funkcjonowania przedsiębiorstw, możliwości dostępu dziennikarzy do informacji w świetle obowiązujących przepisów, przetwarzanie - przez powiatowe urzędy pracy - informacji o stopniu niepełnosprawności i rodzaju schorzeń osób niepełnosprawnych, zarejestrowanych w urzędach pracy, zmiany w przepisach o ochronie danych osobowych i perspektywy związane z obowiązującymi w Unii Europejskiej aktami normatywnymi regulującymi ochronę danych osobowych.

W omawianym okresie sprawozdawczym odbyło się międzynarodowe seminarium pt. "Ochrona prywatności - granice prywatności", które miało miejsce w dniach 18 - 19 kwietnia 2002 roku, w Sopocie. Spotkanie zorganizował Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przy współudziale Wojewody Pomorskiego oraz Rzecznika Ochrony Danych Landu Schleswig – Holstein. Tematy poruszone podczas seminarium poświęcone były zagadnieniom przetwarzania danych osobowych w sektorze ubezpieczeniowym, bankowym i policyjnym pod kątem zgodności z przepisami o ochronie danych, pozyskiwania danych z internetu i tworzenia tzw. czarnych list nierzetelnych klientów. Dyskutowano również o stosunkowo nowym w Polsce zjawisku wideofilmowania, na temat którego wypowiadali się zagraniczni goście, przekazując cenne uwagi i doświadczenia ze stosowania nadzoru wideo w swoich krajach.

Uczestnikami spotkania byli przedstawiciele sektora ubezpieczeniowego i bankowego, Straży Granicznej, pracownicy Policji – z Polski i z Niemiec, Niemiecki Federalny Rzecznik Ochrony Danych Osobowych oraz Niemieccy Landowi Rzecznicy Ochrony Danych jak również Rzecznicy z Grupy krajów Europy Środkowej i Wschodniej.

Udział w seminarium wzięli również przedstawiciele polskich i zagranicznych instytucji prowadzących działalność gospodarczą w zakresie dostarczania i wdrażania technologii informatycznych służących do przetwarzania danych osobowych.

Wśród prelegentów znaleźli się m.in. Dr Detlef Gaudyn - wykład pt. „Doświadczenia zakładów ubezpieczeń w stosowaniu ustawy o ochronie danych osobowych”, Dr Stefan Szyszko „Problemy przetwarzania danych sensytywnych na potrzeby zakładów ubezpieczeń”, Prof. Dr. Hans F.Lisken „Działalność Policji a prawa człowieka”, Hartmut Brenneisen - „Ochrona danych osobowych z punktu widzenia Policji”, Reinhard Mokros - „Policyjna współpraca w ramach EUROPOLU”, Dr Helmut Bäuml - „Policyjna ochrona danych osobowych w praktyce”, nadinspektor Adam Rapacki - „Teoretyczne i praktyczne aspekty przetwarzania danych przez Policję w Polsce”, Gabriel Schultz - „Techniczne aspekty ochrony danych nadzoru wideo”, Daniel Christians - „Prawna regulacja zagadnień wideofilmowania w niemieckim ustawodawstwie o ochronie danych osobowych”, dr Ewa Kulesza - „Prace Rady Europy nad przygotowaniem reguł wideofilmowania z punktu widzenia ochrony danych osobowych przez Radę Europy”, Mariusz Zabielski - „Zastosowanie najnowszych technologii Oracie w ochronie danych osobowych na przykładzie systemu zarządzania zasobami ludzkimi Oracie HRMS”, Wojciech Skórzak, Władysław Węglarz - „Mechanizmy ochrony danych osobowych w systemach rejestrowych na przykładzie technologii IBM”, Adam Rapacki - „Teoretyczne i praktyczne aspekty przetwarzania danych przez Policję w Polsce”, Tadeusz Wojtuszek - „Ochrona prywatności uczestników ruchu drogowego, prywatność a monitoring publiczny oraz ochrona danych osobowych przy wykorzystaniu technik audio - wideo przez Policję”.

Część VIII. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

I. Udział Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w konferencjach międzynarodowych

W okresie sprawozdawczym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych uczestniczył w wielu konferencjach, seminariach naukowych oraz spotkaniach mających na celu wymianę doświadczeń i zapoznanie się z praktyką ochrony danych osobowych.

W dniu **18 lutego 2002 r.** Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wraz z pracownikami Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych złożyli wizytę w Biurze Federalnego Rzecznika Ochrony Danych Osobowych (Der Bundesbeauftragte für den Datenschutz) w Berlinie. Spotkanie miało na celu zaprezentowanie znowelizowanej, federalnej ustawy o ochronie danych osobowych (Bundesdatenschutzgesetz). Niemiecka ustawa federalna została znowelizowana pod kątem pełnej implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych oraz swobodnego przepływu tych danych. Niemieccy eksperci ochrony danych osobowych w swoich wystąpieniach skoncentrowali się głównie na omówieniu nowych rozwiązań prawnych wprowadzonych do ustawy federalnej.

W dniach **21 - 22 lutego 2002 r.** Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wraz z pracownikiem Departamentu Skarg uczestniczyli w 32 spotkaniu Grupy Roboczej Art. 29 ds. Ochrony Danych w Brukseli. Grupa Robocza Art. 29 ds. ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych jest działającym niezależnie organem doradczym, ustanowionym na mocy Dyrektywy 95/46/WE. W skład Grupy wchodzi przedstawiciele organów nadzorczych ochrony danych osobowych z krajów członkowskich Unii Europejskiej. Na mocy Decyzji Nr 1/2001 o współuczestnictwie w spotkaniach Grupy przedstawicieli urzędów ochrony danych osobowych z krajów kandydujących, państwa kandydackie, tj. Polska, Czechy, Cypr, Estonia, Węgry, Łotwa, Litwa, Rumunia, Słowacja i Słowenia uzyskały statut obserwatorów. Oznacza to, że przedstawiciele organów ochrony danych osobowych państw kandydackich mogą brać udział w dyskusjach prowadzonych w czasie spotkań Grupy, ale nie są upoważnieni do głosowania. Niezbędnymi warunkami przyznania statusu obserwatora krajowi kandydackiemu było stwierdzenie, że kraj taki

uchwalił akty prawne o ochronie danych osobowych w związku z przetwarzaniem danych osobowych oraz istnieje w nich organ nadzorczy w rozumieniu artykułu 28 Dyrektywy 95/46/WE, odpowiedzialny za monitorowanie stosowania ustawodawstwa dotyczącego ochrony danych, działający w całkowitej niezależności i wyposażony w kompetencje kontrolne, możliwość skutecznej interwencji i uprawnienia do brania udziału w postępowaniu sądowym.

Podczas spotkania przedstawiciele poszczególnych urzędów ochrony danych państw kandydujących zaprezentowali w ogólnym zarysie stan ochrony danych osobowych w ich krajach. Przedstawiciele państw członkowskich byli szczególnie zainteresowani charakterem aktów prawnych dotyczących ochrony danych oraz statusem organów ochrony danych osobowych w państwach kandydujących. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych podczas swojego wystąpienia szczególnie podkreślił niezależny charakter polskiego organu ochrony danych i odrębność jego uprawnień i obowiązków, w szczególności w stosunku do kompetencji polskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, a także przedstawił przepisy polskiej ustawy o ochronie danych osobowych dotyczące przekazywania danych osobowych za granicę, wykazując jednocześnie ich zgodność z ustawodawstwem europejskim.

W trakcie spotkania dyskutowano także nad przyjęciem rekomendacji w sprawie nadzoru komunikacji elektronicznej w miejscu pracy, oraz projektu dokumentu roboczego dotyczącego określenia prawa właściwego w przypadku przetwarzania danych osobowych w Internecie, na stronach zamieszczonych na serwerze znajdującym się poza terytorium Wspólnoty.

Podczas spotkania przedstawiciel Europejskiego Centrum Standaryzacji (CEN) zaprezentował projekt raportu w sprawie standaryzacji w celu wzmocnienia ochrony prywatności w Europie.

W dniach **25 – 27 lutego 2002 r.** Dyrektor Departamentu Informatyki brał udział w 9 spotkaniu Grupy Koordynacyjnej w ramach Grupy do spraw Projektów w Obszarze Ochrony Danych Osobowych Rady Europy (Co-ordination Group of the Project Group on Data Protection – CJ-PD-GC) w Strasburgu. Na spotkaniu kontynuowano wcześniej rozpoczęte prace w zakresie formułowania zaleceń dotyczących ochrony danych osobowych w warunkach wdrażania nowych technologii. Przeprowadzono dyskusję nad raportem i zaleceniami w zakresie zasad ochrony danych osobowych w okolicznościach stosowania nadzoru i obserwacji oraz raportem o przetwarzaniu danych osobowych przy użyciu kart mikroprocesorowych.

W dniu **5 marca 2002 r.** Generalny Inspektor oraz Dyrektor Departamentu Informatyki uczestniczyli w spotkaniu z Czeskim Rzecznikiem Ochrony Danych Osobowych w Pradze. Celem spotkania była dyskusja nad opracowaniem wspólnej strony internetowej Rzeczników Ochrony Danych Osobowych z Europy Środkowej i Wschodniej (Central and Eastern Europe Data Protection Commissioners).

W dniu **25 marca 2002 r.** Dyrektor Departamentu Informatyki wraz z pracownikiem Departamentu Skarg wzięli udział w spotkaniu informacyjnym w sprawie przeglądów oceniających zdolność instytucjonalną do wdrażania i stosowania prawa (tzw. peer reviews) w Brukseli. W trakcie spotkania uzgadniano szczegółowe warunki planowanych wizyt ekspertów z Unii Europejskiej w ramach przeglądów oceniających. Zgodnie z treścią Strategicznego Dokumentu nt. Rozszerzenia (Enlargement Strategy Paper) z listopada 2001 r., wizyty te miały na celu dokonanie oceny organizacji i funkcjonowania polskiego organu ochrony danych osobowych. Przeglądy oceniające (peer reviews) miały być instrumentem uzupełniającym proces monitorowania państw kandydujących w procesie negocjacji akcesyjnych. Rezultaty powyższych przeglądów zostaną wzięte pod uwagę w Raporcie Okresowym 2002, jak również będą rozpatrywane przez Grupę Roboczą ds. Rozszerzenia Unii Europejskiej.

W dniach **12 - 13 kwietnia 2002 r.** Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wraz z Dyrektorem Departamentu Informatyki i pracownikiem Departamentu Skarg uczestniczyli w II Spotkaniu Rzeczników Ochrony Danych Osobowych z Europy Środkowej i Wschodniej w Pradze. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele organów ochrony danych osobowych z Czech, Estonii, Litwy, Łotwy, Polski, Słowacji i Węgier.

Przewodniczący czeskiego organu ochrony danych osobowych, otwierając spotkanie podkreślił, że wspólnym interesem rzeczników tworzących niniejsze forum (powołane z inicjatywy polskiego organu ochrony danych osobowych) jest pogłębianie wiedzy w zakresie wdrażania przepisów o ochronie danych osobowych, a tym samym wymiana zdobytych poglądów, dokumentów oraz wzajemna pomoc w omawianej dziedzinie. Celem tej współpracy jest również wsparcie dążeń do pełnej harmonizacji krajowych przepisów o ochronie danych osobowych z ustawodawstwem europejskim.

Podczas spotkania przedstawione zostały najnowsze wydarzenia i postępy w dziedzinie ochrony danych osobowych w poszczególnych państwach wchodzących w skład niniejszego forum.

Przedstawiciele polskiego organu ochrony danych osobowych poinformowali o planowanej nowelizacji polskiej ustawy o ochronie danych osobowych, zmierzającej między

innymi do wprowadzenia zmian w procedurze rejestracji zbiorów danych osobowych. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wskazał również na trwające prace legislacyjne nad projektami nowych ustaw mających wpływ na ochronę danych osobowych w Polsce, m. in. ustawy o Biurze Informacji Kredytowej i ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami, w celu bardziej efektywnej współpracy i wymiany informacji, podtrzymano decyzję o utworzeniu wspólnej strony internetowej Rzeczników Ochrony Danych Osobowych z Europy Środkowej i Wschodniej (www.ceecprivacy.org). Podkreślono, że strona ta będzie administrowana przez polski organ nadzorczy, który był inicjatorem powołania wyżej wymienionej Grupy Rzeczników.

Uczestnicy spotkania wyrazili również chęć pomocy w zakresie wdrażania ustawodawstwa w zakresie ochrony danych osobowych w innych państwach Europy Środkowej i Wschodniej.

Wiosenna Konferencja Europejskich Rzeczników Ochrony Danych Osobowych odbywała się w dniach **25 - 26 kwietnia 2002 r.** w Bonn. W konferencji udział wzięli Rzecznik Prasowy GIODO oraz Dyrektor Departamentu Informatyki. Program Konferencji podzielony był na pięć sesji tematycznych. Pierwsza z nich poświęcona była doświadczeniom po wydarzeniach z 11 września 2001 r. w związku z koniecznością zachowania równowagi pomiędzy ustawodawstwem w zakresie bezpieczeństwa a prawem obywatela do ochrony danych osobowych. Dyskutując o wpływie tych wydarzeń na ochronę danych osobowych w kontekście stworzenia właściwych warunków organom bezpieczeństwa, których zadaniem jest zwalczanie przestępczości zorganizowanej i terroryzmu, poinformowano między innymi o prawnym usankcjonowaniu współpracy i wymiany danych pomiędzy Europolem a innymi, pozaunijnymi organami jak Interpol i państwami takimi jak Polska, Węgry, Szwajcaria czy Norwegia. Na sesji drugiej omówiono koncepcję weryfikacji i certyfikacji jako środków zwiększających ochronę i bezpieczeństwo danych. Sesja trzecia dotyczyła stosowania technologii biometrycznych. Na sesji czwartej przedstawiono raporty z bieżących wydarzeń. Rzecznik prasowy Biura GIODO zaprezentował inicjatywę Polskiego Generalnego Inspektora polegającą na powołaniu Grupy Rzeczników Ochrony Danych Osobowych z państw Europy Środkowej i Wschodniej (Central and Easter Europe Comissioners Group). Poinformował, iż celem stworzenia dodatkowego gremium było podjęcie ściślejszej współpracy, wymiany informacji i doświadczeń pomiędzy organami ochrony danych osobowych państw tej części Europy. Wskazał, iż państwa tego obszaru (Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Polska, Słowacja i Węgry) zagadnienia związane z ochroną danych osobowych wprowadziły do swoich

systemów prawnych stosunkowo niedawno, w związku z czym dopiero obecnie zyskują doświadczenia w tym zakresie. Ponadto w krajach tych pojawiły się zjawiska i problemy związane z ochroną danych osobowych nieznane w krajach Europy Zachodniej, takie jak: problem kserowania dokumentów tożsamości, agresywność działania firm marketingowych, czy też zbyt szeroki zakres danych osobowych przetwarzanych przez firmy ubezpieczeniowe. W wystąpieniu Rzecznik Biura GODO wspominał o dwóch spotkaniach grupy CEEC, które odbyły się 17 grudnia 2001 r. w Warszawie oraz 13 - 14 kwietnia 2002 r. w Pradze. Jako narzędzie wspomagające bieżące prace grupy CEEC utworzona została strona internetowa o adresie www.ceecprivacy.org, na której zamieszczane są aktualnie obowiązujące akty prawne z zakresu ochrony danych osobowych w poszczególnych krajach oraz tematy wspólnie dyskutowanych problemów. Szczegóły dotyczące prezentowanych na wspomnianej witrynie internetowej materiałów zaprezentował Dyrektor Departamentu Informatyki Biura GODO. Podczas sesji piątej poruszono tematy takie jak: przetwarzanie danych osobowych związanych w ramach realizacji programów „e-government” (administracja elektroniczna) oraz ochrona danych osobowych a prawo dostępu do informacji.

W dniach **29 – 30 maja 2002 r.** Generalny Inspektor uczestniczył w 33 spotkaniu Grupy Roboczej Art. 29 ds. Ochrony Danych w Brukseli. W pierwszym dniu spotkania omówiono najnowsze wydarzenia w dziedzinie ochrony danych osobowych w poszczególnych krajach. Przedstawiciel Komisji Europejskiej poinformował o pozytywnej ocenie z misji przeglądu (peer review) w Polsce. Komisja stwierdziła, że Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych osiągnął bardzo dobre rezultaty w zakresie wdrażania prawa z zakresu ochrony danych osobowych w Polsce. Zdaniem Komisji Polska jest doskonale przygotowana do wdrożenia dorobku prawnego Wspólnoty w zakresie ochrony danych. Przedmiotem dyskusji były również projekty Rekomendacji w sprawie kontroli komunikacji elektronicznej w miejscu pracy oraz dokumentu roboczego w sprawie określenia międzynarodowego zastosowania prawa UE w zakresie ochrony danych wobec przetwarzania danych osobowych w Internecie na stronach internetowych prowadzonych przez administratorów spoza UE. Drugiego dnia spotkania dyskutowano na temat wdrożenia zasad „Safe Harbour” („Bezpiecznej przystani”) w procesie przekazywania danych osobowych za granicę oraz przedstawiono raport dotyczący projektu standardowych klauzul umownych przedłożonych przez grupę stowarzyszeń handlowych. Wśród omawianych kwestii znalazły się również elektroniczna administracja (e-government) oraz kodeksy postępowania określające reguły zgodnego z prawem przekazywania danych.

W dniu **11 czerwca 2002 r.** Generalny Inspektor wziął udział w uroczystościach, z okazji jubileuszu 25-lecia funkcjonowania niemieckiej federalnej ustawy o ochronie danych osobowych, zorganizowanych w Berlinie przez Federalnego Rzecznika Ochrony Danych Osobowych.

W spotkaniu Grupy Koordynacyjnej w ramach Grupy do spraw Projektów w Obszarze Ochrony Danych Osobowych Rady Europy (CJ-PD-GC,) odbywającym się w dniach **11 - 13 czerwca 2002 r.** w Strasburgu, uczestniczył Dyrektor Departamentu Informatyki Biura GODO. Spotkanie to było 10-tym spotkaniem Grupy CJ-PD-GC, na którym kontynuowano wcześniej rozpoczęte prace w zakresie formułowania zaleceń dotyczących ochrony danych osobowych w warunkach wdrażania nowych technologii. Pierwszym punktem obrad była dyskusja nad zaleceniami w sprawie techniczno-organizacyjnych warunków stosowania wideo nadzoru. Kolejnym omawianym zagadnieniem były warunki, w jakich mogą być wykorzystywane karty mikroprocesorowe do przetwarzania danych osobowych. Następnie dyskutowano nad raportem przygotowanym wspólnie przez grupy robocze zajmujące się ochroną danych osobowych oraz danymi policyjnymi i sądowymi w dziedzinie kryminalistyki (CJ-PD/GT-PJ). Omówiono również raport grupy roboczej CJ-IT GT zajmującej się wymianą danych pomiędzy różnymi podmiotami wymiaru sprawiedliwości.

W dniu **17 czerwca 2002 r.** Generalny Inspektor wziął udział w uroczystości otwarcia Europejskiej Akademii Wolności Informacji i Ochrony Danych (European Academy for Freedom of Information and Data Protection) w Berlinie. Akademia powstała w kwietniu 2002 roku z inicjatywy Rzecznika Ochrony Danych i Wolności Informacji Landu Berlin. Ma ona służyć jako forum wymiany doświadczeń między organami ochrony danych, sektorem ekonomicznym, politycznym i akademickim.

W dniu **26 czerwca 2002 r.** Generalny Inspektor uczestniczył w spotkaniu z przedstawicielami Wspólnego Organu Nadzorczego Europolu (JSB Europol) i organów ochrony danych z krajów trzecich oraz Rady Nadzorczej Interpolu w Brukseli. JSB Europol jest organem odpowiedzialnym za nadzorowanie działań Europolu w celu zapewnienia ich zgodności z zasadami ochrony danych określonymi w Konwencji Europolu.

Spotkanie miało na celu zapoczątkowanie wymiany informacji i doświadczenia w zakresie nadzorowania przekazywania i dalszego przetwarzania danych między organami ochrony danych z krajów trzecich, które podpisały umowy z Europolem dotyczące współpracy w zwalczaniu poważnych form międzynarodowej przestępczości, w szczególności poprzez wymianę informacji (Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Europejskim Biurem Europolu została zawarta 3 października 2001 r.).

Pierwszym punktem spotkania było wystąpienie przewodniczącego JSB Europol dotyczące zadań i pracy tego organu. Następnie koordynator Grupy Roboczej JSB Europol ds. Krajów Trzecich wypowiedział się na temat sposobu oceny projektów umów z krajami trzecimi przez JSB Europol. W dalszej części spotkania uczestnicy mieli możliwość poruszenia interesujących ich tematów oraz podzielenia się doświadczeniem w omawianym zakresie. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wysunął propozycję zorganizowania spotkania informacyjnego w siedzibie Europolu w Hadze.

W dniach **1 - 2 lipca 2002 r.** Generalny Inspektor wziął udział w 34 spotkaniu Grupy Roboczej Art. 29 ds. Ochrony Danych w Brukseli. W pierwszym dniu spotkania dyskusji poddano projekt dokumentu roboczego dotyczącego zabezpieczenia Microsoft Passport oraz projekt opinii w sprawie odpowiedniego stopnia ochrony danych w Argentynie. Drugiego dnia miała miejsce wymiana poglądów na temat dokumentu roboczego dotyczącego czarnych list, a także na temat 6 raportu rocznego. Dyskutowano również nad projektem dokumentu roboczego dotyczącego funkcjonowania zasad „safe harbour” oraz omówiono projekt standardowych klauzul umownych przedłożonych przez grupę stowarzyszeń handlowych.

W dniu **26 sierpnia 2002 r.** Generalny Inspektor uczestniczył w Sommerakademie 2002, konferencji zorganizowanej przez Niezależne Centrum Ochrony Danych Landu Schleswig-Holstein (Unabhängiges Landeszentrum für Datenschutz Schleswig-Holstein) w Kilonii zatytułowanej „Nasze prawo do anonimowości”.

W pierwszej części konferencji uczestnicy wygłosili referaty dotyczące anonimowości. Wśród poruszanych tematów znalazły się między innymi następujące kwestie: anonimowość jako podstawa e-handlu, anonimowość a ściganie karne oraz anonimowość w Internecie. Następnie odbyła się konferencja prasowa poświęcona różnorodnym aspektom z tej dziedziny. Kolejnym punktem konferencji była dyskusja panelowa pt. „Nasze prawo do anonimowości”.

W dniu **27 sierpnia 2002 r.** Dyrektor Departamentu Informatyki Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wziął udział w spotkaniu partnerów Projektu Wirtualne Biuro Ochrony Danych Osobowych, zorganizowanym przez Niezależne Centrum Ochrony Danych Landu Schleswig-Holstein (Unabhängiges Landeszentrum für Datenschutz Schleswig-Holstein) w Kilonii.

Na spotkaniu omawiano techniczne i ekonomiczne aspekty funkcjonowania serwisu Wirtualne Biuro Ochrony Danych Osobowych prowadzonego przez Niezależne Centrum Ochrony Danych Landu Schleswig-Holstein (www.datenschutz.de). Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych jest partnerem projektu, w ramach którego

prowadzony jest wyżej wymieniony serwis. Podczas spotkania omówiono zastosowanie techniki przeszukiwania tekstów według słów kluczowych oraz ich efektywność i skuteczność. Dyskusji poddano również potrzebę przeprowadzenia pewnych zmian technologicznych oraz kwestię kosztów niezbędnych dla utrzymania serwisu. Postanowiono, że koszty potrzebne na utrzymanie serwisu poniosą, w sposób proporcjonalny, organy ochrony danych z poszczególnych landów oraz firmy będące partnerami projektu.

W dniach **9 - 11 września 2002 r.** odbyła się 24 Międzynarodowa Konferencja Rzeczników Ochrony Danych Osobowych w Cardiff, w której uczestniczyli Generalny Inspektor wraz z Dyrektorem Departamentu Informatyki oraz Dyrektorem Departamentu Skarg.

W pierwszym dniu konferencji Generalny Inspektor wziął udział w sesji zamkniętej Rzeczników Ochrony Danych Osobowych. Zgromadzeni Rzecznicy oraz ich przedstawiciele omówili wiele istotnych dla wszystkich kwestii, począwszy od kwestii prywatności w odniesieniu do stron internetowych, aż po nadzór elektroniczny ludności w miejscach publicznych i prywatnych. Rzecznicy dyskutowali również na temat reakcji poszczególnych krajów na ataki terrorystyczne z 11 września 2001 roku. Rzecznicy stwierdzili, że konieczność ochrony prywatności osobistej w przypadku takich wydarzeń nadal jest istotnym zadaniem dla organów ochrony danych na całym świecie.

Część konferencji otwarta dla wszystkich uczestników składała się z trzech sesji plenarnych oraz 9-ciu spotkań warsztatowych. Sesje plenarne poświęcone były problemom bardzo ogólnym, których znaczenie w okresie ekspansywnego wdrażania technologii informacyjnych do życia publicznego w sferach administracji i polityki nabierają coraz bardziej istotnego znaczenia z uwagi na pojawiające się zagrożenia dla ochrony prywatności człowieka.

Sesja plenarna A poświęcona była problemom związanym z niebezpieczeństwami pojawiającymi się w przypadku dzielenia się informacjami zawierającymi dane osobowe przez wiele podmiotów, zarówno z sektora administracji, jak i biznesu.

Sesja plenarna B dotyczyła trudności w zachowaniu anonimowości w wieku globalnych systemów informacji i międzynarodowego terroryzmu.

Tematem sesji plenarnej C była problematyka skuteczności organów nadzorujących ochronę danych osobowych, w tym głównie rola ich niezależności i moc uprawnień jakimi dysponują.

Sesje warsztatowe, których obrady przebiegały dwutorowo, poświęcone były natomiast zagadnieniom ochrony danych w określonych obszarach działalności bądź w związku z wykorzystywaniem określonych rozwiązań technologicznych.

W dniu **9 września 2002 r.**, równolegle z zamkniętą sesją Rzeczników Ochrony Danych Osobowych, jaka odbywała się w ramach Międzynarodowej Konferencji w Cardiff, odbyła się również dyskusja okrągłego stołu na temat audytu, zatytułowana „International Data Protection Auditing: Exchanging Experience & Developing Standards” (Audyt w zakresie ochrony danych: wymiana doświadczenia i opracowywanie standardów). Organizatorem spotkania był dyrektor wydawnictwa „Privacy Laws & Business”. Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych reprezentowali Dyrektor Departamentu Informatyki oraz Dyrektor Departamentu Skarg. Celem spotkania była wymiana doświadczeń na temat stosowania w praktyce aktualnego prawa o ochronie danych osobowych oraz sprawowania kontroli nad jego przestrzeganiem.

W dniach **30 września – 1 października 2002 r.** Generalny Inspektor uczestniczył w Konferencji pt. „Wdrażanie Dyrektywy 95/46/WE” w Brukseli. Konferencja miała na celu wniesienie wkładu do pierwszego raportu Komisji Europejskiej na temat wdrażania Dyrektywy o ochronie danych osobowych. W ramach konferencji odbyło się 6 warsztatów. Podczas pierwszych warsztatów przeprowadzono dyskusję między przedstawicielami przedsiębiorstw i konsumentów na temat usprawnienia wdrażania Dyrektywy. Drugie warsztaty miały na celu omówienie rozwoju technologii informacyjnych oraz podkreślenie znaczenia technologii PET (Privacy Enhancing Technologies – technologie służące ochronie prywatności). Podczas trzecich warsztatów przedstawiono doświadczenia państw członkowskich w zakresie przetwarzania danych mających formę obrazu i dźwięku. Czwarte warsztaty poświęcono kwestiom międzynarodowym, takim jak przekazywanie danych za granicę, obowiązujące prawo oraz jurysdykcja. Przedmiotem dyskusji przeprowadzonej w czasie piątych warsztatów były prawa i interesy osób, których dane dotyczą. Na ostatnich warsztatach dyskutowano o wytycznych organów ochrony danych, o egzekwowaniu przez nie przepisów oraz o przepisach wewnętrznych, w sektorze publicznym i prywatnym, w kontekście zwiększenia zgodności z wymogami w zakresie ochrony danych.

W dniach **2 – 3 października 2002 r.** Generalny Inspektor wziął udział w 35 spotkaniu Grupy Roboczej Art. 29 ds. Ochrony Danych w Brukseli. Podczas pierwszego dnia spotkania omawiano raport podgrupy Grupy Roboczej ds. Internetu (Internet Task Force) dotyczący rozwoju protokołu P3P (protokół przeznaczony do powiadamiania użytkowników sieci Web o praktykowanym przez witryny sieci Web gromadzeniu danych) oraz

zabezpieczenia Microsoft Net Passport oraz raport dotyczący 3 wersji standardowych klauzul umownych. Dyskutowano również nad dokumentami roboczymi dotyczącymi obowiązujących regulacji korporacyjnych w zakresie przekazywania danych za granicę, video-nadzoru oraz biometrii. W drugim dniu spotkania przedmiotem dyskusji były między innymi projekt opinii w sprawie odpowiedniego stopnia ochrony danych w Argentynie, kodeksy postępowania oraz projekt dokumentu roboczego na temat czarnych list.

W dniach **7 - 11 października 2002 r.** Dyrektor Departamentu Informatyki uczestniczył w spotkaniach plenarnych komitetów CJ-PD (komitet, który zajmuje się ochroną danych osobowych) oraz T-PD (Komitet Konsultacyjny Konwencji nr 108, powołany w sprawie ochrony osób indywidualnych z uwagi na automatyczne przetwarzanie danych osobowych), które odbyły się w Strasburgu.

40 plenarne spotkanie Komitetu CJ-PD odbyło się w dniach 7 - 9 października 2002 r. W spotkaniu, oprócz przedstawicieli Rady Europy oraz przedstawicieli państw członkowskich RE, wzięli udział: przedstawicielka Komisji Europejskiej oraz w roli obserwatorów: przedstawiciele Interpolu, OECD i Kanady. Podczas spotkania dyskutowano na temat raportów przedstawionych przez CJ-PD-GC - grupę koordynacyjną zajmującą się ochroną danych osobowych oraz raportów przedstawionych przez CJ-PD/GT-PJ - grupę roboczą do spraw ochrony danych osobowych w policji i sądach, zebranych w kontekście spraw kryminalnych.

W czasie spotkania poinformowano o utworzeniu nowej witryny internetowej, która zawiera informacje o pracach Rady Europy w zakresie ochrony danych osobowych - <http://www.coe.int/dataprotection>.

Osiemnaste spotkanie plenarne Komitetu T-PD (Komitet Konsultacyjny Konwencji nr 108 w sprawie ochrony osób indywidualnych z uwagi na automatyczne przetwarzanie danych osobowych) odbyło się w dniach 9 - 11 października 2002 r. W spotkaniu poza przedstawicielami państw członkowskich Rady Europy uczestniczyli przedstawiciele RE, przedstawiciel Komisji Unii Europejskiej oraz, w roli obserwatora, przedstawiciel Międzynarodowej Izby Handlowej.

Głównym punktem spotkania było uzgodnienie i zaakceptowanie ostatecznej wersji dokumentów, nad którymi pracowała w ostatnim okresie grupa redakcyjna Komitetu T-PD. Dokumenty te to: projekt przewodnika w zakresie przygotowywania warunków (klauzul) zapewniających ochronę danych osobowych do kontraktów na transfer tych danych za granicę w przypadku, gdy w kraju do którego transfer następuje, nie obowiązują odpowiednie środki ochrony danych osobowych.

W kolejnym punkcie spotkania Komitetu T-PD omówiono konkluzje wynikające z referatów wygłoszonych na Europejskiej Konferencji o Ochronie Danych Osobowych w Warszawie (19 - 20 listopada 2001 r.).

W dniu **11 października 2002 r.** Generalny Inspektor wraz z pracownikami Biura GIODO uczestniczył w obradach Członków Wspólnego Organu Nadzorczego Europolu (JSB Europol) oraz Rzeczników Ochrony Danych Osobowych współpracujących z Europolem w Hadze.

Europol jest organem ścigania Unii Europejskiej, prowadzącym dochodzenia w sprawach kryminalnych. Jego celem jest zwiększenie efektywności działania i usprawnienie współpracy pomiędzy właściwymi władzami w państwach członkowskich w zakresie prewencji i zwalczania poważnych form międzynarodowej przestępczości zorganizowanej. Do misji Europolu należy wspieranie działań prawnych podejmowanych przez Unię Europejską przeciwko zorganizowanej przestępczości, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji przestępczych.

Pierwsza część szkolenia dotyczyła zadań Działu Analiz funkcjonującego w ramach jednostki organizacyjnej Europolu zajmującej się poważnymi formami zorganizowanej przestępczości. Analizy sporządzane w tym Dziale obejmują analizy strategiczne (dotyczące zagrożeń), których celem jest umożliwienie zaplanowania długoterminowej polityki Europolu oraz analizy operacyjne służące ułatwieniu grupom operacyjnym lub wywiadowczym wykorzystania najbardziej użytecznych i pomocnych danych w celu jak najskuteczniejszego przeprowadzenia operacji ścigania przestępstw. Dział analiz wykorzystuje bazę danych (AWF - Analysis Work Files), która zawiera informacje o przestępcach, podejrzanych, osobach kontaktowych, ofiarach, pomocnikach, świadkach, informatorach.

Następny punkt szkolenia dotyczył systemu informatycznego Europolu umożliwiającego rejestrowanie, udostępnianie i analizowanie danych.

Kolejnym zagadnieniem poruszonym podczas szkolenia były formy i podstawy prawne współpracy między Europolem a krajami, które nie są członkami Unii Europejskiej, jak również organizacjami międzynarodowymi.

Podczas szkolenia zaprezentowane zostały również zagadnienia będące przedmiotem zainteresowania Departamentu Prawnego Europolu.

W dniach **21 – 22 października 2002 r.** Generalny Inspektor, Dyrektor Departamentu Skarg oraz Dyrektor i inspektor Departamentu Informatyki wzięli udział w 4 Międzynarodowej Konferencji INFOBALT „Społeczeństwo informacyjne 2002” oraz w 3

spotkaniu Rzeczników Ochrony Danych Osobowych z Europy Środkowej i Wschodniej w Wilnie.

W pierwszym dniu wizyty delegacja polska uczestniczyła w konferencji Infobalt. W jej programie, po wystąpieniach oficjalnych gości w sesji plenarnej, odbywały się obrady w grupach tematycznych. Temat jednej z grup tematycznych brzmiał: „Jednostka w świecie technologii informacyjnych – zagrożenia i możliwości”. Zagadnienia tam prezentowane dotyczyły ochrony danych osobowych oraz wolności informacji.

Podczas konferencji Dyrektor Departamentu Informatyki Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych omawiał przyjęte w Polsce rozwiązania legislacyjne z zakresu ochrony danych osobowych w systemach informatycznych. W referacie „Ochrona danych osobowych w handlu elektronicznym i innych usługach świadczonych drogą elektroniczną – rozwiązania polskie” autor wskazał akty prawne regulujące problemy ochrony danych osobowych obowiązujące w Polsce. Wśród aktów tych wymienił ustawę o ochronie danych osobowych, prawo telekomunikacyjne, ustawę o podpisie elektronicznym oraz ustawę o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

Drugiego dnia przedstawiciele Biura GODO wzięli udział w 3 spotkaniu Rzeczników Ochrony Danych Osobowych z Europy Środkowej i Wschodniej.

Podczas spotkania delegacje z poszczególnych organów ochrony danych poinformowały o zmianach w krajowym ustawodawstwie o ochronie danych osobowych, jakie wprowadzono po 2 spotkaniu Rzeczników Ochrony Danych Osobowych z Europy Środkowej i Wschodniej. Dyrektor Departamentu Informatyki w swojej wypowiedzi podkreślił znaczenie ratyfikacji Konwencji nr 108. Poinformował również o pozytywnych rezultatach wizyty misji przeglądowej w Polsce oraz o wprowadzonych zmianach w ustawie o ochronie danych osobowych oraz ustawie o podpisie elektronicznym. Wskazał na przygotowywany projekt ustawy telekomunikacyjnej oraz ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych.

Następnie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych poinformował, iż pod koniec maja 2003 roku w Gdańsku odbędzie się Międzynarodowa Konferencja poświęcona kwestiom ochrony prywatności.

W dalszej części spotkania delegacje przedstawiły referaty. Przedstawiciele Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych – Dyrektor Departamentu Informatyki oraz Dyrektor Departamentu Skarg – wygłosili referat pt. „Relacje pomiędzy celem przetwarzania danych osobowych i adekwatnością zakresu zbieranych danych”. W referacie zaprezentowano wnioski wynikające z dotychczasowej działalności Biura GODO oraz

omówiono przykłady najciekawszych rozstrzygnięć dotyczących adekwatności danych zbieranych przez administratorów.

Dyskutowano również na temat strony internetowej Rzeczników Ochrony Danych Osobowych z Europy Środkowej i Wschodniej. Zachęcono uczestników spotkania do aktualizowania informacji na temat stanu ochrony danych osobowych w ich krajach oraz do aktywnego udziału w dyskusjach na forum internetowym.

W dniach **11 - 12 listopada 2002 r.** w Berlinie Dyrektor Departamentu Informatyki wziął udział w 32 spotkaniu międzynarodowej Grupy Roboczej zajmującej się ochroną danych osobowych w telekomunikacji (International Working Group on Data Protection in Telecommunication).

W części I spotkania przedstawiciele poszczególnych krajów zaprezentowały realizowane w ich krajach prace legislacyjne w zakresie dostosowywania przepisów prawa do wymogów Dyrektyw Unii Europejskiej, w tym głównie Dyrektyw 95/46/WE oraz 97/66/WE. W raportach tych przedstawiano również stan realizacji prac w zakresie uregulowań dotyczących handlu elektronicznego oraz wielu innych zagadnień związanych głównie z wykorzystywaniem usług Internetowych. Przedstawiano także ważniejsze wydarzenia związane z tematyką ochrony danych osobowych. Przedstawiciele Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych poinformowali o zmianach do ustawy o ochronie danych osobowych wprowadzonych ustawą z 25 sierpnia 2001 r. Ponadto poinformowano o przyjętej 18 czerwca 2002 r. polskiej ustawie o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz zawartych w niej przepisach dotyczących obowiązku informacyjnego ciążącego na podmiotach świadczących usługi drogą elektroniczną oraz o zakazie spammingu.

W części drugiej spotkania omówiono problem przetwarzania danych osobowych przez organizacje zajmujące się rejestrowaniem domen internetowych i rozdziałem numerów IP w sieci Internet. Przedmiotem dyskusji były również systemy wykrywania intruzów (IDS – Intrusion Detective System) oraz video-nadzór. Dyrektor Departamentu Informatyki Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych przedstawił raport o przywilejach mediów w zakresie przepisów dotyczących stosowania zasad ochrony danych osobowych.

W dniach **21 – 22 listopada 2002 r.** Generalny Inspektor uczestniczył w 26 Konferencji DAFTA w Kolonii w charakterze gościa honorowego. Podczas konferencji, której tematem przewodnim była „Ochrona danych – korzyści dla przedsiębiorstw, władz i osób, których dane dotyczą”, poruszono istotne aspekty z zakresu ochrony danych oraz przedstawiono podejścia przydatne praktykom przy rozwiązywaniu bieżących problemów z dziedziny ochrony danych. Wygłoszone referaty dotyczyły oceny Dyrektywy WE o ochronie

danych, korzyści wynikających z ochrony danych przy uwzględnieniu kosztów, skutków audytu w zakresie ochrony danych dokonanego na wniosek Federalnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz ochrony danych jako zagadnienia leżącego w interesie przedsiębiorstw. Podczas specjalistycznych sesji przedstawiono między innymi rozwiązania dotyczące tworzenia serwisów i portali internetowych zgodnie z prawem o ochronie danych, wdrażania nowego prawa o ochronie danych osobowych, przekazywania danych do krajów trzecich oraz bezpieczeństwa w Internecie i w przedsiębiorstwach.

W dniach **25 – 26 listopada 2002 r.** Generalny Inspektor wziął udział w VI Warsztatach poświęconych rozpatrywaniu skarg, zorganizowanych w Berlinie w ramach Europejskiej Akademii Wolności Informacji i Ochrony Danych (European Academy for Freedom of Information and Data Protection) przez Rzecznika Ochrony Danych i Wolności Informacji Landu Berlin. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele europejskich organów ochrony danych.

Pierwszego dnia Warsztatów, podczas sesji porannej, Rzecznik Ochrony Danych i Wolności Informacji Landu Berlin zaprezentował Europejską Akademię Wolności Informacji i Ochrony Danych. Następnie przedstawiono historię i cele Warsztatów poświęconych rozpatrywaniu skarg. Kolejnymi omawianymi tematami były strona CIRCA oraz nadzór video. Referaty wygłoszone w sesji popołudniowej dotyczyły m.in. ochrony danych i polityki oraz skarg składanych przeciwko nie-europejskim przedsiębiorstwom. Tematem kolejnych wystąpień była krajowa polityka w zakresie przekazywania danych osobowych do krajów trzecich.

Drugiego dnia wśród przedstawionych tematów znalazły się: badanie zdolności kredytowej, standardy bezpieczeństwa w biurach informacji kredytowej oraz audyt w zakresie ochrony prywatności. Zaprezentowano również Wirtualne Biuro Ochrony Prywatności (Virtual Privacy Office).

W dniach **27 – 28 listopada 2002 r.** Generalny Inspektor uczestniczył w 36 spotkaniu Grupy Roboczej Art. 29 ds. Ochrony Danych w Brukseli. W pierwszym dniu spotkania omawiano raport podgrupy Grupy Roboczej ds. Internetu (Internet Task Force) dotyczący zabezpieczenia Microsoft Net Passport. Przedmiotem dyskusji były również dokumenty robocze na temat danych genetycznych oraz biometrii. Poruszono także kwestię właściwego informowania osób, których dane dotyczą, w przypadku gromadzenia danych do różnych celów.

Drugiego dnia spotkania dyskusji poddano dokument roboczy dotyczący obowiązujących regulacji korporacyjnych w zakresie przekazywania danych za granicę,

projekt opinii Grupy Roboczej w sprawie standardowych klauzul umownych oraz projekt opinii na temat stanu rzeczy w zakresie przechowywania danych dotyczących ruchu. Omówiono także dokument roboczy dotyczący funkcjonowania Umowy „Safe Harbour” oraz kodeksy postępowania.

W dniach **5 – 6 grudnia 2002 r.** Generalny Inspektor wziął udział w Międzynarodowej Konferencji „Ochrona prywatności: koszty i możliwości” („Privacy, Cost to Resource”) zorganizowanej przez włoski organ ochrony danych osobowych w Rzymie. Konferencja miała na celu ocenę wpływu ustawodawstwa z zakresu ochrony prywatności na działalność przedsiębiorstw. Głównym założeniem konferencji była analiza idei, w myśl której ochrona prywatności nie pociąga za sobą jedynie kosztów dla przedsiębiorstw, ponieważ środowisko sprzyjające prywatności w rzeczywistości wpływa korzystnie zarówno na wizerunek przedsiębiorstwa, jak i na przestrzeganie przepisów dotyczących prywatności, która jest podstawowym prawem związanym z poszanowaniem ludzkiej godności. W konferencji uczestniczyli eksperci w dziedzinie ochrony danych osobowych, ekonomiści, przedstawiciele instytucji akademickich, przedsiębiorstw, towarzystw bankowych i ubezpieczeniowych, którzy wypowiadali się na temat tego, jak rozwiązują kwestie teoretyczne i praktyczne związane z ochroną danych oraz jakie korzyści wynikają z podejścia sprzyjającego ochronie prywatności dla użytkowników/konsumentów/klientów.

Konferencja składała się z czterech sesji, każdej zakończonej dyskusją. Pierwsza z nich dotyczyła ochrony danych osobowych na rynku globalnym. Tematem drugiej sesji była wolność przedsiębiorstwa i prawo do prywatności. Sesję trzecią poświęcono ochronie danych osobowych w relacjach między przedsiębiorstwami, użytkownikami i konsumentami. Sesja czwarta dotyczyła ochrony prywatności i rozwoju gospodarczego oraz rozwiązań służących osiągnięciu równowagi między nimi.

W dniach **12 – 13 grudnia 2002 r.** Generalny Inspektor wraz z Dyrektorem Departamentu Skarg uczestniczyli w Konferencji dotyczącej wyzwań i problemów, przed jakimi stoją nowo powstałe organy ochrony danych osobowych, zorganizowanej przez Radę Europy i hiszpańskiego Rzecznika Ochrony Danych Osobowych w Madrycie. W konferencji uczestniczyli przedstawiciele organów ochrony danych z 21 krajów Europy Środkowej i Wschodniej, jak również z innych krajów i organizacji.

W pierwszym dniu konferencji hiszpański Rzecznik Ochrony Danych Osobowych wygłosił referat na temat doświadczenia Hiszpanii w zakresie wymiany informacji między hiszpańskim organem ochrony danych a nowo powstałymi organami ochrony danych. Sesja pierwsza dotyczyła charakterystyki organów ochrony danych oraz procedury ich tworzenia w

związku z dodatkowym protokołem do Konwencji 108. W ramach tej sesji odbyła się dyskusja okrągłego stołu na temat funkcji organów ochrony danych i potrzeby niezależności w ich wykonywaniu. Jednym z uczestników tego panelu był Dyrektor Departamentu Skarg Biura GODO, który wygłosił referat pt. „Niezależny organ ochrony danych osobowych w Polsce – kompetencje i zakres zadań Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych”. Drugi panel poświęcono występującym w praktyce problemom związanym z procedurą tworzenia organu ochrony danych. Tematem drugiej sesji były mechanizmy służące praktycznemu wprowadzaniu w życie zasad ochrony danych określonych w Konwencji 108 Rady Europy. Dyskusja okrągłego stołu dotyczyła mechanizmów wykorzystywanych do rozwiązywania problemów związanych z wdrażaniem tychże zasad. Trzeciej sesji zatytułowanej „Relacje między organami ochrony danych i administratorami danych” oraz odbywającej się w jej ramach dyskusji okrągłego stołu na ten temat przewodniczył Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych.

W drugim dniu konferencji podczas sesji pierwszej dyskutowano nad wyzwaniami i problemami, jakie stwarza przekazywanie danych osobowych za granicę. Sesja druga dotyczyła zapewniania przez regionalne organy ochrony danych przestrzegania zasad ochrony danych. Przedmiotem dyskusji okrągłego stołu były problemy, jakie w związku z powyższym napotykały regionalne organy ochrony danych.

II. Konferencje i spotkania zorganizowane przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.

W dniach 18 – 19 kwietnia 2002 r. w Sopocie odbyła się Międzynarodowa Konferencja „Ochrona prywatności – granice prywatności” zorganizowana przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych przy pomocy Wojewody Pomorskiego. Uczestnikami spotkania byli przedstawiciele sektora ubezpieczeniowego i bankowego, Straży Granicznej, pracownicy Policji – z Polski i z Niemiec, Niemiecki Federalny Rzecznik Ochrony Danych Osobowych oraz Niemieccy Landowi Rzecznicy Ochrony Danych, jak również Rzecznicy z Grupy krajów Europy Środkowej i Wschodniej. Udział w seminarium wzięli również przedstawiciele polskich i zagranicznych instytucji prowadzących działalność gospodarczą w zakresie dostarczania i wdrażania technologii informatycznych służących do przetwarzania danych osobowych. W dniu 18 kwietnia, pierwsza część konferencji poświęcona była zagadnieniom przetwarzania danych osobowych w sektorze

ubezpieczeniowym. Następnie przeprowadzono dyskusję panelową na temat prawnych aspektów przetwarzania danych osobowych w sektorze bankowym. W kolejnej części prelegenci przedstawili referaty dotyczące informatycznych narzędzi ochrony danych osobowych w administracji i działalności gospodarczej. Na zakończenie odbyła się dyskusja panelowa na temat standardów techniczno organizacyjnych w zakresie bezpieczeństwa bankowości elektronicznej i stopnia ich realizacji w świetle wymagań przepisów o ochronie danych osobowych. W dniu 19 kwietnia, podczas pierwszej części konferencji prelegenci wygłosili referaty dotyczące zagadnień przetwarzania danych osobowych przez Policję, a następnie przeprowadzono dyskusję poświęconą tym kwestiom. W drugiej części konferencji, poświęconej kontroli wideo miejsc publicznych, Generalny Inspektor wygłosił referat „Prace Rady Europy nad przygotowaniem reguł wideofilmowania z punktu widzenia ochrony danych osobowych”.

III. Międzynarodowa strona internetowa rzeczników państw Europy Środkowej i Wschodniej - www.CEECPRIVACY.ORG

W 2002 r. na forum międzynarodowym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zainicjował utworzenie wspólnej strony internetowej (www.CEECPRIVACY.ORG) dla członków Grupy Państw Europy Środkowej i Wschodniej. W skład Grupy, powołanej przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w grudniu 2001 roku, wchodzi Rzecznicy Ochrony Danych Osobowych tych państw (Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Słowacja, Polska, Węgry oraz – od października 2002 roku - Bułgaria i Słowenia). Celem powołania Grupy, przez Generalnego Inspektora, było podjęcie ściślejszej współpracy pomiędzy organami ochrony danych osobowych działającymi w tym regionie. Bowiem zagadnienia związane z ochroną prywatności, kraje te, wprowadziły do swoich systemów prawnych stosunkowo niedawno, w związku z czym zyskują dopiero doświadczenia w tym zakresie. Bodźcem dla takiej inicjatywy Generalnego Inspektora był również fakt, iż w regionie tym pojawiają się zjawiska i problemy nieznane dotychczas w krajach Europy Zachodniej. Wspólna – dla rzeczników Grupy - strona internetowa stała się dogodnym miejscem do dyskusji i szybkiej wymiany informacji z zakresu ochrony danych osobowych.

Utworzenie dyskusyjnego forum internetowego dla rzeczników państw Europy Środkowej i Wschodniej, spotkało się z dużym zainteresowaniem pozostałych rzeczników europejskich. Podczas Wiosennej Konferencji Europejskich Rzeczników Ochrony Danych

Osobowych, która odbyła się w dniach 25-26 kwietnia 2002 r. w Bonn, inicjatywa Generalnego Inspektora uznana została za wzór, godny naśladowania.

Zakończenie

Ocena przestrzegania prawa przez administratorów danych.

I. Czteroletni okres obowiązywania ustawy o ochronie danych osobowych sprawił, iż w znacznej mierze podwyższony został standard ochrony danych, zwłaszcza w firmach, którym zależy na zaufaniu klientów. Taką opinię sformułować można w odniesieniu do większości banków i firm ubezpieczeniowych, zwłaszcza tych największych, działających od lat na polskim rynku. Należy podkreślić, iż jest to niewątpliwa zasługa izb gospodarczych, zwłaszcza Związku Banków Polskich i Polskiej Izby Ubezpieczeniowej, które przykładają wielką wagę do zgodnej z prawem działalności zrzeszonych w nich firm i bez zwłoki reagują na każdy sygnał o stwierdzonych nieprawidłowościach.

I.1. Odminną sytuację odnotować należy w odniesieniu do firm marketingowych.

W 2002 r. nasiliło się zjawisko unikania jakiegokolwiek kontroli przez niektóre firmy marketingowe, także kontroli ze strony inspektorów Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, co uniemożliwia sprawdzenie prawidłowości działania pod kątem przestrzegania wymogów ochrony danych osobowych, ale przede wszystkim uniemożliwia zagwarantowanie praw przysługujących obywatelom, których dane wykorzystane zostały do działań marketingowych.

Niektóre firmy marketingowe takie, jak IMP, Vegas Sp. z o.o., Alladyn Sp. z o.o., Willemse-Ogrody Sp. z o.o.⁷²⁸, a są to zazwyczaj firmy, na które kierowane jest najwięcej skarg od obywateli, wykorzystują dane, nie dopełniając obowiązku informacyjnego zwłaszcza w zakresie źródła uzyskania danych. Prowadzenie postępowania administracyjnego, mającego na celu wyjaśnienie skarg obywateli, jest utrudniane przez brak reakcji na pisma kierowane do tych firm. W wielu przypadkach niemożliwe jest również przeprowadzenie kontroli przez inspektorów GODO, gdyż adresy podane w rejestrze okazują się fikcyjne, (tak jak w przypadku firmy Willemse Ogrody Sp. z o.o.), która faktycznie prowadzi działalność, czego wyrazem jest powoływanie się przez różne firmy na umowy kupna-sprzedaży baz danych zawarte z tą spółką, natomiast faktycznie nie ma tej spółki pod adresem podanym w rejestrze sądowym.

⁷²⁸ W 2002 utrudnione lub niemożliwe było wykonanie zaplanowanych kontroli w 12 firmach działających w Warszawie, Łodzi, Krakowie i Włocławku

Należy podkreślić, że takie działania wskazanych firm należy odbierać nie tylko jako naruszenie ustawy o ochronie danych osobowych, ale jako lekceważenie całego porządku prawnego Rzeczypospolitej. Z tego też względu informacja o firmach skierowana została do innych państwowych instytucji kontrolnych z prośbą o przeprowadzenie całościowej kontroli.

1.2. W roku 2002 po raz pierwszy ujawnione zostały przykłady naruszania ustawy o ochronie danych osobowych i jednocześnie świadomego wprowadzania w błąd obywateli i polskich instytucji, poprzez pozorne dopełnianie obowiązku informacyjnego, a w rzeczywistości niezgodne z prawdą podawanie informacji o źródle pozyskiwania danych. W licznych skargach kierowanych do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych skarżący zwracali uwagę, że jakkolwiek w informacji o źródle pozyskania danych przez firmy marketingowe wskazana jest brytyjska firma Bevenport Ltd z siedzibą w Londynie (w innym przypadku firma Abacus Distribution Services z USA czy „Lifo Limited.” działająca na Cyprze), to wszystkie dane wskazują na to, iż dane przekazane zostały w sposób niezgodny z prawem przez jedną z telefonii komórkowych. W toku wyjaśniania sprawy Generalny Inspektor zwrócił się do brytyjskiego organu ochrony danych osobowych z prośbą o udzielenie informacji czy wskazana firma istnieje i czy dysponuje zbiorem danych osobowych, który mógłby być źródłem danych dla polskich firm. W odpowiedzi na pytanie brytyjski rzecznik stwierdził, że wskazana firma nie jest podmiotem zarejestrowanym w funkcjonującym w Wielkiej Brytanii Krajowym Rejestrze Przedsiębiorstw; nie jest też wpisana do rejestru administratorów danych osobowych, prowadzonego przez brytyjskiego rzecznika.

Podobne wyjaśnienia uzyskane zostały od organu ochrony danych z Cypru.

W związku z ustaleniami dokonanymi w toku prowadzonego postępowania administracyjnego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych kierował zawiadomienie do organów ścigania. Postępowania karne nie zostały jeszcze zakończone.

II. Podobnie, jak w roku 2001, znaczna liczba skarg kierowanych do Generalnego Inspektora dotyczyła porzucania, bądź oddawania osobom nieuprawnionym na przechowanie, akt pracowniczych z likwidowanych przedsiębiorstw. Stwierdzone przypadki naruszania zasad przechowywania akt osobowych dotyczyły nie tylko akt z prywatnych firm, ale także byłych spółdzielni czy zakładów opieki zdrowotnej. Sygnalizowane były również przypadki porzucania akt pracowniczych w wyniku niewykonania umowy przez rzetelną firmę.

Także, podobnie, jak w 2001 r., zagrożenia wynikające z niezabezpieczenia dokumentacji pracowniczej nie były dostrzegane nie tylko przez osoby, które dopuścili się

naruszenia przepisów, ale także przez prokuratorów umarzających postępowania z uwagi na „brak cech przestępstwa” bądź „znikomość społecznej szkodliwości czynu”.

III. Podobnie, jak w latach poprzednich, Generalny Inspektor po stwierdzeniu podejrzenia popełnienia przestępstwa przez administratorów danych, kierował zawiadomienia do organów ścigania. W roku 2002 skierowanych zostało 61 zawiadomień.

Analiza rozstrzygnięć organów ścigania w sprawach prowadzonych w wyniku zawiadomienia złożonego przez Generalnego Inspektora wskazuje, że najczęstszym sposobem zakończenia prowadzonych postępowań było ich umarzanie ze względu na znikomą społeczną szkodliwość czynu mimo, iż w wielu przypadkach administrator danych, wobec którego prowadzone było postępowanie świadomie, w sposób rażący i uporczywie naruszał przepisy ustawy o ochronie danych osobowych, a także w przypadkach, kiedy naruszenie ustawy o ochronie danych osobowych połączone było z naruszeniem przepisów kodeksu karnego.

Podkreślić jednak należy, iż generalnie zmienia się postawa organów ścigania wobec zawiadomień o popełnieniu przestępstwa przez Generalnego Inspektora – w okresie sprawozdawczym wzrosła ilość spraw, które zakończyły się wyrokiem sądowym – także ze względu na objęcie szczególnym nadzorem tych kategorii spraw przez Prokuratora Generalnego.

I. Stan dostosowania organizacyjnych i technicznych warunków przetwarzania danych osobowych w wybranych sektorach działalności gospodarczej i administracyjnej

I.1 Służba zdrowia

Przeprowadzone w 2002 roku kontrole wykazały, że dość liczne grupy podmiotów, w których jest niedostateczny stopień wypełnienia obowiązków techniczno-organizacyjnych w zakresie warunków jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych, stanowią publiczne jednostki służby ochrony zdrowia. Przedstawiciele kontrolowanych jednostek służby ochrony zdrowia stan ten usprawiedliwiali trudną sytuacją finansową. Stwierdzenia te znajdowały w większości przypadków potwierdzenie, gdyż odnotowywane uchybienia dotyczyły najczęściej braku dostosowania użytkowanych systemów informatycznych do warunków określonych w rozporządzeniu, a nie braku wymaganych procedur czy też instrukcji.

Najwięcej uchybień, jakie odnotowano w jednostkach służby ochrony zdrowia dotyczyło warunków, jakim powinny odpowiadać systemy informatyczne. W użytkowanych tam systemach w większości przypadków nie były spełnione wymogi, o których w § 16 i § 17 Rozporządzenia. Występowały również przypadki nie spełniania przez system informatyczny, w którym przetwarzane są dane osobowe wymogu indywidualnego dostępu i autoryzacji użytkownika, o których mowa w § 14 pkt. 3 i 5 rozporządzenia.

Nie wszystkie uchybienia, jakie odnotowano w jednostkach służby ochrony zdrowia można jednak usprawiedliwiać brakiem środków. Przykładem takich uchybień jest niestosowanie przez użytkowników systemów informatycznych wymaganych procedur bezpieczeństwa w sytuacji, kiedy użytkowane systemy ich stosowanie umożliwiają. W trakcie kontroli w jednostkach służby ochrony zdrowia odnotowywano bowiem, że użytkownicy nie wykorzystywali mechanizmów autoryzacji pomimo, że mechanizmy te były w użytkowanym systemie dostępne. Przypadki takich uchybień nie można uzasadniać brakiem środków, lecz wyłącznie zwykłym zaniedbaniem.

Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, iż w wielu przypadkach aplikacje, wykorzystywane w służbie zdrowia nie posiadają wymaganych mechanizmów autoryzacji użytkownika. W jednej z kontroli ustalono również, że system informatyczny używany do przetwarzania danych osobowych był niewłaściwie wykonany lub błędnie wdrożony. W systemie tym procedura autoryzacji wykonywana była samoczynnie, czyli praktycznie nie istniała. W procesie uruchamiania tego systemu pole identyfikatora użytkownika, jak również hasło wprowadzane były automatycznie⁷²⁹.

Innym przykładem zaniedbań organizacyjnych, jakie odnotowywano często w jednostkach służby ochrony zdrowia to zaniedbania odnoszące się do ochrony fizycznej przetwarzanych zbiorów danych osobowych. Odnotowywano np., że nośniki z kopiami awaryjnymi przechowywane były w szufladzie biurka, na którym stoi komputer z przetwarzanymi danymi, czy też w zwykłej niezabezpieczonej szafie, do której dostęp miała liczna grupa pracowników placówki, a nierzadko również i jej pacjenci.

W zakresie dokumentacji wymaganej przez ustawę podczas przetwarzania danych osobowych najczęściej powtarzającym się uchybieniem był brak polityki zabezpieczeń systemu informatycznego oraz poprawnie prowadzonej ewidencji osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych.

⁷²⁹ Opisana sytuacja dotyczyła systemu „Karta szpitalna”, użytkowanego w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Lubaniu

Wskazane powyżej uchybienia oraz brak świadomości zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych pracowników w zakresie konieczności ochrony danych osobowych powodują, iż podmioty z tej grupy należy zaliczyć do najgorzej spełniających wymagania ustawy o ochronie danych osobowych, pomimo ważkości przetwarzanych tam informacji.

Zawartych wyżej spostrzeżeń nie można porównać z sytuacją jaka w tym zakresie istnieje w niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej, gdyż w roku 2002 kontrolowano jedynie jedną taką jednostkę i to w ograniczonym zakresie⁷³⁰.

I.2 Portale internetowe

Interesującą grupą podmiotów poddaną kontroli w 2002 roku były portale internetowe. W 2002 r. przeprowadzone były kontrole w „Interia.pl” oraz „Wirtualna Polska”, które należą do jednych z większych podmiotów tego typu. Portale Internetowe świadczą m.in. usługi z zakresu udostępniania użytkownikom Internetu kont pocztowych. W przypadku „Interia.pl” samo założenie konta pocztowego nie obliuguje jeszcze jego posiadacza do wyjawienia swoich danych osobowych. Konieczność taka pojawia się dopiero w chwili, gdy użytkownik korzysta z innych usług oferowanych przez portal, takich jak np. serwisy: „praca”, „tropiciel”, czy „piłkarska ruletka”. W „Interia.pl” wprowadzenie i modyfikacja danych użytkownika konta szyfrowane jest zawsze protokołem SSL. Logowanie do założonego już konta poprzez przeglądarkę internetową taką jak np. Ms Explorer, czy np. Netscape, szyfrowane jest na życzenie użytkownika również wspomnianym powyżej protokołem. Jednakże już połączenie z kontem dokonywane za pomocą takich aplikacji, jak np. Ms Outlook, czyli programowych klientów poczty, wykorzystujących protokoły POP3 i SMTP, w żaden sposób nie są szyfrowane. Brak szyfrowania w tym przypadku powoduje, że identyfikator i odpowiadające mu hasło dostępu do konta przesyłane są do serwera w postaci jawnej, co umożliwia niewielkim nakładem sił przechwycenie ich przez osoby postronne. Przechwycenie przez osobę nieupoważnioną identyfikatora użytkownika konta oraz odpowiadającego mu hasła oznacza, że osoba ta posiada dostęp nie tylko do wszystkich danych osobowych prawowitego użytkownika konta, ale również do całej korespondencji, jaką użytkownik konta prowadzi.

W przypadku portali internetowych znaczącym problemem jest sposób zbierania danych osobowych. Dane osób korzystających z usług oferowanych przez portale internetowe

⁷³⁰ Jednostka, o której mowa był Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Medyczne „Medyk” w Rzeszowie.

pozyskiwane są drogą elektroniczną i wprowadzane do bazy bezpośrednio przez osoby zainteresowane. Zgodnie z Art. 23 ust.1 pkt.1 u.o.d.o. przetwarzanie danych dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy osoba, której dane dotyczą wyrazi na to zgodę. Powstaje tu problem wprowadzenia do bazy danych osoby, która nie wyraziła zgody na przetwarzanie jej danych. Przed tego typu sytuacją portale zabezpieczyły się w taki sposób, że formularz z danymi osobowymi użytkownika może zostać wypełniony wyłącznie po uprzednim przeczytaniu regulaminu, gdzie w sposób jednoznaczny podana jest informacja, iż wprowadzenie danych do bazy równoważne jest wyrażeniu zgody na ich „zbieranie i przetwarzanie”. Poważniejszym problemem wynikającym z faktu zbierania danych osobowych drogą elektroniczną jest brak możliwości potwierdzenia tożsamości osoby wprowadzającej dane. O ile w przypadku płatnych usług oferowanych przez portal weryfikacja wprowadzającego dane następuje poprzez wystawioną fakturę, o tyle w przypadku bezpłatnych usług internetowych zidentyfikowanie osoby wprowadzającej dane do systemu jest praktycznie niemożliwe. Może to prowadzić to do sytuacji, w której dane osobowe są przetwarzane bez wiedzy osoby, której dotyczą, nie mówiąc już o jakimkolwiek wyrażaniu zgody na przetwarzanie tych danych. Wskazany tu problem dotyczy nie tylko portali internetowych, ale wszystkich firm pozyskujących dane osobowe drogą elektroniczną. W tym przypadku najlepszym rozwiązaniem byłoby zastosowanie podpisu elektronicznego. Niestety technologia ta nie została jeszcze w naszym kraju rozpowszechniona na tyle, aby można było ją wprowadzić do powszechnego użytku.

I.3 Sektor bankowy

Kontrole przeprowadzone w sektorze bankowym obejmowały zarówno duże banki takie jak Bank Handlowy w Warszawie, jak też małe jednostki takie jak Bank Spółdzielczy w Jeleśni oraz instytucje współpracujące lub koordynujące działalność banków, takie jak np. Związek Banków Polskich.

W dużych bankach ochrona danych osobowych stanowi jeden z podstawowych aspektów ochrony interesów banku. Duże nakłady finansowe na zabezpieczenie pomieszczeń, w których przetwarzane są dane produkcyjne banku (w tym również dane osobowe klientów banku) i zastosowanie w tym celu nie tylko najnowszych rozwiązań technicznych takich jak nowoczesne systemy dozoru wizyjnego, czy kontroli dostępu, ale również zatrudnienie wykwalifikowanych służb ochrony, skutkuje bardzo wysokim wielowarstwowym poziomem zabezpieczeń fizycznych obszaru przetwarzania danych osobowych.

Duży nacisk w bankach kładziony jest również na archiwizację przetwarzanych danych. Niemalże w każdym z kontrolowanych przypadków kopie awaryjne baz tworzone są zgodnie ze z góry ustalonymi procedurami wykonywania kopii awaryjnych i archiwalnych, w których znajdują się ściśle określone wytyczne dotyczące techniki, cyklu i metod postępowania z nośnikami kopii, w tym również sposobu ich przechowywania i niszczenia. Niszczenie nośników z danymi odbywa się komisyjnie, po czym sporządzany jest protokół zniszczenia, zawierający szczegółowe informacje na temat samego procesu niszczenia jak również zawartości zniszczonych nośników. Do tworzenia kopii zapasowych i awaryjnych wykorzystywane są dedykowane temu celowi systemy archiwizacji danych zlokalizowane fizycznie na kilku serwerach usytuowanych w strefie bezpieczeństwa, do której wstęp posiada wyłącznie nieliczne grono osób upoważnionych. Nośniki z kopiami awaryjnymi z określonego przedziału czasowego przechowywane są w dwóch różnych lokalizacjach (np.: w centrum zapasowym banku), oddalonych od zbiorów przetwarzanych na bieżąco. Transport pomiędzy lokalizacjami odbywa się w większości przypadków za pośrednictwem poczty międzybankowej w specjalnie zabezpieczonych i zaplombowanych metalowych kasetach.

Dużą uwagę w sektorze bankowym przywiązuje się również do zabezpieczenia łączności teletransmisyjnych pomiędzy oddziałami banku (najczęściej rozrzuconych po całym kraju), a centrum obliczeniowym. Najczęściej do procesu teletransmisji wykorzystuje się odizolowane fizycznie sieci WAN jak również dzierżawione łącza z wbudowanymi elementami ochrony kryptograficznej. Wszystkie połączenia sieciowe skierowane z zewnątrz do banków zabezpieczane są poprzez urządzenia typu firewall. Najważniejsze obszary sieci logicznej banków zabezpieczane są najczęściej przed utratą energii nie tylko poprzez UPS'y o dużej pojemności, ale również za pomocą niezależnych spalinowych generatorów prądu.

W większości wypadków systemy informatyczne zastosowane w bankach do przetwarzania danych osobowych spełniają wymogi funkcjonalne Ustawy i Rozporządzenia. Wyposażone są w mechanizmy umożliwiające identyfikację użytkownika oraz wprowadzone przez niego zmiany. Dostęp do danych przetwarzanych za pośrednictwem systemów eksploatowanych w bankach wymaga wielostopniowej autentykacji użytkownika na poziomie systemu operacyjnego, systemu bazodanowego, a często również na poziomie sprzętowym poprzez użycie specjalnej karty identyfikacyjnej.

Zauważyć należy, że w mniejszych bankach spółdzielczych działających na niewielkim obszarze jednego regionu w znacznym stopniu poprawiła się świadomość konieczności ochrony danych osobowych. W dużej mierze jest to efekt łączenia się małych jednostek, ze względu na zbyt małe fundusze własne, w większe banki zrzeszające. Wymogi

Ustawy i Rozporządzenia w większości małych banków zostały spełnione, a pracownicy zapoznani z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych. Mimo, iż poziom zabezpieczeń w małych bankach, ze zrozumiałych względów, nie dorównuje potężnym instytucjom finansowym, to jednak należy uznać go za zadowalający i podlegający coraz korzystniejszym zmianom we właściwym kierunku.

I.4 Operatorzy telewizji

Elementem, który szczególnie zwrócił uwagę podczas kontroli firm telewizyjnych był nacisk na organizacyjne aspekty przetwarzania danych i zastosowanie wielu rozbudowanych procedur ich przetwarzania. W omawianych firmach spełniono nie tylko wszystkie wymagania co do dokumentacji, o której mowa w ustawie i rozporządzeniu, poczynając od polityki zabezpieczeń systemów informatycznych wykorzystywanych do przetwarzania danych osobowych, poprzez określenie obszaru przetwarzania danych osobowych, a skończywszy na instrukcji zarządzania systemem informatycznym i instrukcji postępowania w sytuacji naruszenia ochrony danych osobowych. Wprowadzono również szereg dodatkowych elementów takich jak np.: instrukcje uaktualniania definicji antywirusowych, czy procedury wykonywania kopii awaryjnych. Całość ściśle określonych i właściwie skorelowanych ze sobą zasad i procedur powoduje stworzenie w firmie przejrzystych metod działania i ochrony przetwarzanych danych. Poziom merytoryczny stosowanych procedur i instrukcji nie budzi żadnych zastrzeżeń. Przedstawione dokumenty zawierały rzeczywisty stan techniczno-organizacyjny kontrolowanych jednostek, a formułowane w nich zalecenia i procedury rzeczywiście były realizowane przez osoby, do których były kierowane.

Wszyscy pracownicy mający dostęp do zbiorów danych osobowych posiadali niezbędne upoważnienia oraz zostali zapoznani z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych. Ponadto każdy z pracowników posiadał jasno określony zakres obowiązków i wynikające z niego uprawnienia do dostępu do konkretnych zbiorów oraz kategorii przetwarzanych danych osobowych. Uprawnienia te znajdowały swoje odzwierciedlenie w systemie informatycznym wykorzystywanym do przetwarzania danych osobowych.

Również systemy informatyczne wykorzystywane w kontrolowanych jednostkach do przetwarzania zbiorów danych osobowych w większości wypadków spełniały wymogi u.o.d.o. i rozporządzenia. W większości kontrolowanych w 2002 roku podmiotów oferujących usługi telewizyjne obsługa abonentów odbywa się w systemie „Wizard”.

II. Ogólny stan dostosowania organizacyjnych i technicznych warunków przetwarzania danych osobowych do wymagań określonych w przepisach o ochronie danych osobowych

Z przeprowadzonych w 2002 roku kontroli wynika, że stan dostosowania organizacyjnych i technicznych warunków przetwarzania danych osobowych do wymagań określonych w przepisach o ochronie danych osobowych w porównaniu z rokiem 2001 uległ nieznaczonej poprawie. Zdarzały się jednostki, w których w znacznej mierze nie były spełnione wymagania ustawy, niemniej jednak w skali globalnej uznać należy, że świadomość konieczności właściwego zabezpieczenia zbiorów danych osobowych i przetwarzania ich zgodnie z obowiązującymi aktami normatywnymi, jest coraz większa. W trakcie prowadzonych kontroli coraz częściej zdarzało się, że inspektorzy nie odnotowywali uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych lub też ich liczba była nieznaczna.

W dużej mierze pracownicy kontrolowanych jednostek zaznajomieni byli z przepisami o ochronie danych osobowych i przechodzili szkolenia podnoszące świadomość potrzeby zabezpieczania tych danych. Jak wynika z przeprowadzonych kontroli coraz rzadziej zdarzają się przypadki braku dokumentacji wymaganych przez ustawę i rozporządzenie. Statystycznie rzecz ujmując np. politykę bezpieczeństwa utworzono w 15% większej ilości firm niż miało to miejsce w roku 2001. Również wartość merytoryczna wymaganych w §6 i §11 instrukcji w coraz większym stopniu pozwala na spełnienie zadań, jakie powinna spełniać utworzona dokumentacja, aby nie stanowić wyłącznie „martwego” dokumentu, który nie ma żadnego pokrycia w rzeczywistości i nie stanowi integralnej części procesu przetwarzania danych osobowych.

Przeprowadzone w 2002 roku kontrole wykazały, że systemy informatyczne wykorzystywane do przetwarzania danych osobowych nadal w wielu wypadkach nie realizowały w całości funkcjonalności wymaganych w ustawie i rozporządzeniu. Podobnie jak to miało miejsce w roku 2001 najczęściej stwierdzano w systemach informatycznych brak możliwości odnotowania informacji komu, kiedy i w jakim zakresie dane zostały udostępnione oraz sprzeciwu wobec przetwarzania danych w celach marketingowych, które to odnotowania wymagane są odpowiednio w §16 ust. 4 i 5 rozporządzenia.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt dostosowania do wymogów ustawy o ochronie danych osobowych aplikacji „Symfonia” firmy Altkom Matrix oraz aplikacji proponowanych przez firmę TETA. Systemy te wykorzystywane są do obsługi przetwarzania danych kadrowo płacowych. W 2000r. i 2001r wspomniane aplikacje nie spełniały wszystkich wymogów

ustawy i rozporządzenia. Kontrole przeprowadzone w 2002 roku w firmach takich jak Berlitz Poland Sp. z o.o., czy Euro RSCG Dialog (eksploatujących system „Symfonia”) oraz Telepizza Poland Sp. z o.o. (eksploatującej system „TETA 2000 Personel”) wykazały, że wskazane powyżej systemy spełniają wszystkie wymogi ustawy o ochronie danych osobowych i wydanego na jej podstawie rozporządzenia.

Załączniki

Załącznik nr 1 Wykaz kontroli

Lp.	Data kontroli	Podmiot i miejsce kontroli	Inicjatywa kontroli
1.	08.01.2002	Telemedia Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/507/01
2.	08-09.01.2002	„Lasotaks” Biuro Leśnych Usług Projektowych Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	wniosek DRZDO
3.	08-09.01.2002	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Polonia” z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/541/01
4.	14-15.01.2002	Centrum TeleMarketingowe Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/148/01
5.	15-17.02.2002	Lukas Bank S.A. z siedzibą we Wrocławiu	skarga GI-DS-430/452/01
6.	16.01.2002 18.01.2002	Towarzystwo Finansowo Inwestycyjne Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/69/01
7.	14-18.01.2002	Bank Spółdzielczy z siedzibą w Zabkowicach Śląskich	wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich
8.	17.01.2002	Urząd Dzielnicy Mokotów Gminy Warszawa-Centrum	skarga GI-DS-430/498/01
9.	21-25.01.2002	Politechnika Rzeszowska z siedzibą w Rzeszowie	skarga GI-DS-430/438/00
10.	22-23.01.2002 06-07.02.2002	„Polakina” Zbigniew Pazoła z siedzibą w Poznaniu JJ direct Sp. z o. o. z siedzibą w Otwocku	skarga GI-DS-430/619/01
11.	16.01.2002 23.01.2002	Apteka Panaceum z siedzibą w Warszawie	z urzędu
12.	22-24.01.2002	Euro RSCG Marketing House Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
13.	21-23.01.2002	Gryf Warszawa Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/148/01
14.	28-29.01.2002 06.02.2002	Skandynawska Spółka Motoryzacyjna Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/8/02
15.	01.02.2002	LINKLATERS T.Komosa i Wspólnicy Spółka Komandytowa z siedzibą w Warszawie	w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/149/01
16.	05.02.2002	Jan Sobczyński prowadzący działalność gospodarczą w Łodzi	w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/184/01
17.	06-07.02.2002	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „POLIMEX” z siedzibą w Łodzi	skarga GI-DS-430/60/02
18.	05-07.02.2002	„ANMA” Biuro Nieruchomości w Lublinie	w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/2/02
19.	05.02.2002	Urząd Stanu Cywilnego w Piasecznie	skarga GI-DS-430/588/01

Lp.	Data kontroli	Podmiot i miejsce kontroli	Inicjatywa kontroli
20.	06-07.02.2002	Grupa Usług Finansowych S.A. Biuro Okręgu z siedzibą w Bydgoszczy	skarga GI-DS-430/511/01
21.	07-08.02.2002	Apteka Prywatna z siedzibą w Warszawie	z urzędu
22.	11-15.02.2002 18-19.02.2002	Urząd Gminy Warszawa –Targówek	skarga GI-DS-430/550/01
23.	12-15.02.2002	Warszawskie Przedsiębiorstwo Kontroli Parkingu Ulicznego „WAPARK” Sp. z o. o.z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/565/01
24.	15.02.2002	Bracia Strzelczyk Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	sprawdzenie wykonania wniosków pokontrolnych GI-DIS-K-411/173/01
25.	18-21.02.2002	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarska z siedzibą w Starogardzie Gdańskim	skarga GI-DS-430/518/01
26.	19-20.02.2002	Biuro Obsługi Radiowej Sp. z o. o. z siedzibą w Poznaniu	wniosek DRZDO
27.	20-21.02.2002	Accord Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	Skargi GI-DS-430/538/01 GI-DS-430/634/01
28.	20-21.02.2002	Finplus Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	Skargi GI-DS-430/538/01 GI-DS-430/634/01
29.	22.02.2002	P.H.Z. „AFATEX” Alicja Furmankiewicz z siedzibą w Łodzi	skarga GI-DS-430/558/01
30.	19-20.02.2002	„Profesjonalna Obsługa Przedsiębiorstw - Nieruchomości Enterprise & Property Consultans” Sp. z o. o. z siedzibą w Łodzi	skarga GI-DS-430/402/01
31.	18-19.02.2002	Starkl Ogrodnik Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie	w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/136/01
32.	25-28.02.2002	Urząd Miejski w Pruszkowie	wniosek DRZDO
33.	25-26.02.2002	Berlitz Poland Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	wniosek DRZDO
34.	04-05.03.2002	Mokotowska Fundacja „Warszawianka – Wodny Park” z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/65/02
35.	04-05.03.2002	Bank Handlowy S.A. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/110/01
36.	01.03.2002	Communication Service Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/35/02
37.	04-05.03.2002	Raiffesen Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie	wniosek DRZDO
38.	04-08.03.2002	Fundacja Studentów i Absolwentów Uniwersytetu Jagiellońskiego „Bratniak” z siedzibą w Krakowie	skarga GI-DS-430/59/02
39.	04-08.03.2002	Dom Studencki „Piast” z siedzibą w Krakowie	skarga GI-DS-430/59/02

Lp.	Data kontroli	Podmiot i miejsce kontroli	Inicjatywa kontroli
40.	04-07.03.2002	Podlaska Regionalna Kasa Chorych z siedzibą w Białymstoku	skarga GI-DS-430/647/01
41.	11-14.03.2002	Polskapresse Sp. z o. o. Oddział Prasa Wrocławska z siedzibą we Wrocławiu	Skargi GI-DS-430/639/01 GI-DS-430/652/01 GI-DS-430/657/01
42.	11-14.03.2002	Lukas Bank S.A. z siedzibą we Wrocławiu	skarga GI-DS-430/452/01
43.	11.03.2002	Bregger Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/37/02
44.	11-13.03.2002	Urząd Miasta Łodzi Delegatura Łódź Widzew z siedzibą w Łodzi	skarga GI-DS-430/68/02
45.	18-20.03.2002	Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych z siedzibą w Warszawie	wniosek DRZDO
46.	18-20.03.2002	Związek Banków Polskich z siedzibą w Warszawie	wniosek DRZDO
47.	18-22.03.2002	„AKA” s.c. Katarzyna Liebner, Beata Zawadka-Biuro Doradztwa i Dochodzenia Odszkodowań Komunikacyjnych i Innych z siedzibą w Szczecinie	wniosek DRZDO
48.	25-27.03.2003	Telewizja Polska S.A. Oddział w Białymstoku	wniosek DRZDO
49.	25-27.03.2002	Bank Przemysłowo-Handlowy PBK S.A. II Oddział z siedzibą w Bydgoszczy	skarga GI-DS-430/636/01
50.	26-28.03.2002	Telewizja Polska S.A. z siedzibą w Warszawie Oddział w Katowicach	wniosek DRZDO
51.	25-26.03.2002	Schronisko dla Zwierząt z siedzibą w Łodzi	z urzędu
52.	03-05.04.2002	Reader's Digest Przegląd Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	w związku z postępowaniem GI-DP-024/226/02
53.	08-11.04.2002	Dom Pomocy Społecznej z siedzibą w Ruskich Piaskach	wniosek DRZDO
54.	08-12.04.2002	Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej nr 1 z siedzibą w Rzeszowie	Skarga GI-DS-430/231/01
55.	08-12.04.2002	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Medyczne „Medyk” z siedzibą w Rzeszowie	skarga GI-DS-430/231/01
56.	08-10.04.2002	BIGRAM S.A. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/632/01
57.	10-12.04.2002	TRANS KONTROL s.c. z siedzibą w Poznaniu	skarga GI-DS-430/85/02
58.	08.04.2002	Bank Societe Generale S.A. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/148/02
59.	10-12.04.2002	HPS Direct Marketing Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie	w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/136/01

Lp.	Data kontroli	Podmiot i miejsce kontroli	Inicjatywa kontroli
60.	15-17.04.2002	Bankowa Regionalna Izba Rozliczeniowa z siedzibą w Bydgoszczy	w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/48/02
61.	15-17.04.2002	Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej z siedzibą w Gliwicach	wniosek DRZDO
62.	15-19.04.2002	Bank Przemysłowo-Handlowy PBK S.A. I Oddział z siedzibą w Gliwicach	skarga GI-DS-430/551/01
63.	18.04.2002	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Kliniczny Nr 1 z siedzibą w Zabrze	w związku z postępowaniem GI-DIS-430/416/00
64.	18.04.2002	Ministerstwo Zdrowia z siedzibą w Warszawie	w związku z postępowaniem GI-DP-024/202/02
65.	23-26.04.2002	Lasy Państwowe Nadleśnictwo Włodawa z siedzibą we Włodawie	wniosek DRZDO
66.	24-25.04.2002	Andrzej Mikołajewicz –Biuro Usługi Turystycznej „Czorsztyn” z siedzibą w Czorsztynie	wniosek DRZDO
67.	23-25.04.2002	Barbara Mikołajewicz Willa „Jasna” z siedzibą w Czorsztynie	wniosek DRZDO
68.	22-24.04.2002	Agencja Ochrony Mienia i Osób „Arsen” s.c. z siedzibą w Pabianicach	skarga GI-DS-430/85/02
69.	24-25.04.2002	PricewaterhouseCoopers Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	wniosek DRZDO
70.	24-26.04.2002	„Metro” Agencja Obrotu Nieruchomościami z siedzibą w Łodzi	wniosek DRZDO
71.	06.05.2002	„1 to 1 Magic” Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
72.	07.05.2002	Agencja Reklamowa „Radna W. Palczewski, D. Kiljański, A. Różycki spółka jawna” z siedzibą w Warszawie	z urzędu
73.	07-08.05.2002	Migut Media Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
74.	08.05.2002	Bakker Polska Sp.z o.o. z siedzibą w Pruszkowie	z urzędu
75.	10.05.2002 13.05.2002	Artegence Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
76.	09-10.05.2002	Axel Springer Kontakt Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
77.	09.05.2002	BANCOM Centrum Telemarketingu Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
78.	10.05.2002	BONG Polska Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
79.	13.05.2002	OCP Outsource Center Poland Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu

Lp.	Data kontroli	Podmiot i miejsce kontroli	Inicjatywa kontroli
80.	13-14.05.2002	IQ Marketing (Poland) Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
81.	13-14.05.2002	Canal + Cyfrowy Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
82.	14-15.05.2002	EURO RSCG Dialog Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
83.	14-15.05.2002	Buster Sp.z o.o. z siedzibą w Michałowicach	z urzędu
84.	16.05.2002	PIN Direct (Leo Burnett) Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
85.	14-16.05.2002	Quant Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	wniosek DRZDO
86.	15.05.2002	PTK CENTERTEL Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/100/01
87.	15.05.2002	Oligraf Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
88.	16.05.2002	Parallel Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
89.	16.05.2002	„Jedynka-Taxi” Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/185/01
90.	17.05.2002	KUVERT Polska Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
91.	23.05.2002	Coloplast Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	sprawdzenie wykonania decyzji GI-DEC-DIS-151/01
92.	21.05.2002	Tompla Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
93.	21-22.05.2002	WEBTEL Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
94.	22-23.05.2002	WUNDERMAN Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
95.	20.05.2002	Relationship Marketing Group Markom Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
96.	20.05.2002	Ogilvy One Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
97.	22.05.2002 03.06.2002	Business Point Customer Interaction Center Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
98.	23.05.2002	Tequila Poland Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
99.	24.05.2002	Pro Duct BBF Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
100.	27-28.05.2002	Stowarzyszenie Architektów Polskich z siedzibą w Warszawie	sprawdzenie wykonania decyzji GI-DEC-DIS-135/01
101.	27-28.05.2002	Polymus BTL Agencja Reklamowa Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu

Lp.	Data kontroli	Podmiot i miejsce kontroli	Inicjatywa kontroli
102.	04.06.2002	Telepizza Poland Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	sprawdzenie wykonania wniosków pokontrolnych GI-DIS-K-411/126/01 GI-DIS-K-411/170/01
103.	04-05.06.2002	Wojewódzki Szpital Bródnowski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/56/02
104.	06-07.06.2002	Emerson Polska Sp.z o.o. z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim	z urzędu
105.	12.06.2002	Instytut Marketingu i Komunikacji Inmark Sp.z o.o. z siedzibą w Poznaniu	z urzędu
106.	11.06.2002	BTL Group Sp.z o.o. z siedzibą w Poznaniu	z urzędu
107.	10.06.2002	Axel Studio Stachowski-Urbaniak-Dembiński sp.j. z siedzibą w Poznaniu	z urzędu
108.	11.06.2002	ART. FM Sp.z o.o. z siedzibą w Krakowie	z urzędu
109.	12.06.2002	Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie	z urzędu
110.	12.06.2002	Spółeczny Komitet Parkingowy z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/299/02
111.	17-19.06.2002	Polish Medical Mailing Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/184/02
112.	18.06.2002	C.C. MAILER Sp.z o.o. z siedzibą w Węgrzycach k / Krakowa	z urzędu
113.	17.06.2002 20.06.2002	Eurodirect Sp.z o.o. z siedzibą w Krakowie	z urzędu
114.	19.06.2002	R.R.DONNELLEY EUROPE Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie	z urzędu
115.	17-19.06.2002	„Wirtualna Polska” S.A. z siedzibą w Gdańsku Wrzeszczu	w związku z pismem Prokuratury Rejonowej Kraków – Podgórze, sygn. 4 Ds. 574/02
116.	20-21.06.2002	Przedsiębiorstwo Poligraficzno Wydawnicze MODENA z siedzibą w Gdyni	z urzędu
117.	24-26.06.2002	Główny Urząd Miar z siedzibą w Warszawie	wniosek DRZDO
118.	25.06.2002	DMS – Direct Marketing Services Sp. z o. o. z siedzibą w Janikowie	z urzędu
119.	24-25.06.2002	Bertelsmann Service Center Poland z siedzibą w Plewiskach	z urzędu
120.	25-28.06.2002	Lasy Państwowe Nadleśnictwo Koszęcin z siedzibą w Koszęcinie	wniosek DRZDO
121.	24-27.06.2002	Komitet Badań Naukowych z siedzibą w Warszawie	wniosek DRZDO

Lp.	Data kontroli	Podmiot i miejsce kontroli	Inicjatywa kontroli
122.	25.06.2002	Meiller Direct Sp.z o.o. z siedzibą w Katowicach	z urzędu
123.	26-27.06.2002	„Vadatus” Ochrona Mienia i Osób Ryszard Tambor z siedzibą w Katowicach	z urzędu
124.	03-05.07.2002	Consultronix S.A. z siedzibą w Krakowie	skarga GI-DS-430/184/02
125.	03-05.07.2002	Agnieszka Rzepkowska „ARKADIA” z siedzibą w Łodzi	Skargi GI-DS-430/177/02 GI-DS-430/193/02
126.	04-05.07.2002 08.07.2002	UPC Telewizja Kablowa Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/107/02
127.	08-09.07.2002	Volkswagen Leasing Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/181/02
128.	08-10.07.2002	W.Z. Eurocopert Sp.z o.o. z siedzibą w Szczecinku	z urzędu
129.	08-09.07.2002	Bertelsmann Media Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/57/02
130.	08-09.07.2002	„EURO-TAXI” Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/185/01
131.	23-24.07.2002	Apteka Panaceum w Warszawie	sprawdzenie wykonania zaleceń pokontrolnych GI-DIS-K-411/11/02
132.	15.07.2002	Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych w Warszawie	sprawdzenie wykonania zaleceń pokontrolnych GI-DIS-K-411/47/02
133.	15-17.07.2002	Bank Handlowy S.A. z siedzibą w Warszawie	skargi GI-DS-430/250/02 GI-DS-430/202/02
134.	16-17.07.2002	Wojewódzki Oddział Służby Ochrony Zabytków Województwa Kujawsko – Pomorskiego z siedzibą w Toruniu Delegatura we Włocławku	skarga GI-DS-430/246/02
135.	15-16.07.2002	Urząd Miasta w Rypinie	w związku z pismem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz postępowaniem GI-DIS-361/00
136.	22-26.07.2002	Ministerstwo Infrastruktury w Warszawie	w związku z postępowaniem GI-DP-430/3/02
137.	24-25.07.2002	„Klub Wakacyjny” Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
138.	29-31.07.2002	DOMINET S.A. z siedzibą w Piasecznie	z urzędu
139.	30-31.07.2002 26.08.2002	Centrum Sztuki Studio im. S. I. Witkiewicza z siedzibą w Warszawie Teatr Studio z siedzibą w Warszawie	z urzędu

Lp.	Data kontroli	Podmiot i miejsce kontroli	Inicjatywa kontroli
140.	30.07.2002 - 02.08.2002	Urząd Miejski w Jeleniej Górze	skarga GI-DS-430/96/02
141.	07-08.08.2002	Prokuratura Rejonowa w Rybniku	skarga GI-DS-430/524/01
142.	08-09.08.2002	Iberia Motor Company S.A. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/570/02
143.	05-07.08.2002	UPC Telewizja Kablowa Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie Oddział w Katowicach	w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/128/02
144.	05-06.08.2002	JJ direct Sp. z o. o. z siedzibą w Otwocku	w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/127/02
145.	06-09.08.2002	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej z siedzibą w Łodzi	wniosek DRZDO
146.	06.08.2002	Galeria Centrum Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
147.	20-22.08.2002	Interia Sp. z o. o. siedzibą w Krakowie	w związku z postępowaniem GI-DP-024/619/02
148.	19.08.2002 23.08.2002	Bank Handlowy S.A. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS.- 430/250/02
149.	21-23.08.2002	Lubuskie Przedsiębiorstwo Handlowe „Mercur” Sp.z o.o. z siedzibą we Wrocławiu	wniosek DRZDO
150.	19-21.08.2002	Volksbank Leasing Polska S.A. z siedzibą we Wrocławiu	skarga GI-DS-430/181/02
151.	12-14.08.2002	Medi Net Sp.z o.o. siedzibą w Warszawie	w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/113/02
152.	21-23.08.2002	Falck Sezam Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	wniosek DRZDO
153.	26-28.08.2002	Elvia Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	wniosek DRZDO
154.	27-30.08.2002	QXL Poland Sp.z o.o. z siedzibą w Poznaniu	z urzędu
155.	28-30.08.2002	Dem'a Promotion Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Konstancinie – Jeziornej	wniosek DRZDO
156.	26-28.08.2002	„Wybrzeże” Sergiusz Fiodorow z siedzibą w Gdyni	wniosek DRZDO
157.	28-30.08.2002	C&T Marine Consultans Co. Ltd. Sp. z o. o. z siedzibą w Gdyni	wniosek DRZDO
158.	02-05.09.2002	Scan Holiday Travel Sp. z o. o. z siedzibą w Poznaniu	wniosek Sądu Okręgowego w Warszawie
159.	03-04.09.2002	Urząd Gminy Warszawa – Centrum siedzibą w Warszawie	z urzędu
160.	02-13.09.2002	Polskie Linie Lotnicze LOT S.A. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
161.	02-03.09.2002	Starostwo Powiatu Wołomińskiego z siedzibą w Wołominie	wniosek DRZDO

Lp.	Data kontroli	Podmiot i miejsce kontroli	Inicjatywa kontroli
162.	09-13.09.2002	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej z siedzibą w Lubaniu	wniosek DRZDO
163.	10-13.09.2002	Nadleśnictwo Wichrowo z siedzibą w Wichrowie	wniosek DRZDO
164.	09-11.09.2002	Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy z siedzibą w Elblągu	wniosek DRZDO
165.	11-13.09.2002	„Perfect” Biuro Nieruchomości Anna Karwacka z siedzibą w Warszawie	z urzędu
166.	16-17.09.2002	De Agostini Polska Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	wniosek DRZDO
167.	18-19.09.2002	De Agostini Atlas Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	wniosek DRZDO
168.	16-18.09.2002	Recon Direct Sales Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/269/02
169.	18-20.09.2002	Netia Telekom Warszawa S.A. z siedzibą w Warszawie	w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/109/01
170.	23-24.09.2002	Bank Zachodni WBK S.A. z siedzibą we Wrocławiu	skarga GI-DS-430/347/02
171.	25-27.09.2002	„PMC Barbara Mróz” z siedzibą we Wrocławiu	w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/177/02
172.	19-20.09.2002 24.09.2002	FINPLUS Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	skargi GI-DS-430/538/01 GI-DS-430/634/01 GI-DS-430/391/02
173.	25.09.2002	Madia One Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
174.	01.10.2002 03.10.2002	„Alfa” Sp.z o.o. z siedzibą w Mysłowicach	z urzędu
175.	30.09.2002 02-03.10.2002	PHU „Alfa” z siedzibą w Mysłowicach	z urzędu
176.	30.09.2002 04.10.2002	Śląska Regionalna Kasa Chorych z siedzibą w Katowicach	wniosek DRZDO
177.	30.09.2002- 02.10.2002	Beverly Hills Video S.A. z siedzibą w Warszawie	w związku z postępowaniem GI-DP-024/899/02
178.	07.10.2002	„Luksus” Agencja Nieruchomości z siedzibą w Piasecznie	wniosek DRZDO
179.	7-10.10.2002	Świat Sprzedaży Wysyłkowej – Centrum Parapsychologii Stosowanej Sp. z o. o. z siedzibą we Wrocławiu	skarga GI-DS-430/359/02
180.	10-11.10.2002	DMS Sp.z o.o. z siedzibą we Wrocławiu	skarga GI-DS-430/359/02
181.	09.10.2002	BRE Bank S.A. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/608/01
182.	08-11 10.2002	Provident Polska S.A. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
183.	14-18 10.2002	Główny Urząd Statystyczny z siedzibą w Warszawie	wniosek DRZDO

Lp.	Data kontroli	Podmiot i miejsce kontroli	Inicjatywa kontroli
184.	16-17 10.2002	Biuro Matrymonialne „Razem” Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie	wniosek DRZDO
185.	21-23.10.2002	Bank Spółdzielczy z siedzibą w Jelesni	wniosek DRZDO
186.	23-25.10.2002	Zakłady Spożywcze „BONA” Cwalina Krzyżkowiak i Komorowscy sp. j. z siedzibą w Łomży	wniosek DRZDO
187.	22.10.2002	BRE Bank S.A. Oddział Bankowości Detalicznej z siedzibą w Łodzi	skarga GI-DS-430/608/01
188.	28-29.10.2002	Biuro Matrymonialne „Razem” z siedzibą w Warszawie	w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/191/02
189.	28-29.10.2002	IMP Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	w związku z postępowaniem GI-DP-430/39/02
190.	29-30.10.2002	LoJack S.A. z siedzibą w Warszawie	wniosek DRZDO
191.	29.30-10.2002	Hex Kredyt Sp.z o.o. z siedzibą w Olsztynie	skarga GI-DS-430/521/01
192.	30-31.10.2002	Bankowe Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji Heros S.A. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/234/02
193.	04.11.2002 07.11.2002	Polkredyt M. Czerny, P. Zapiór s. c. z siedzibą w Krakowie	skarga GI-DS-430/335/02
194.	05-08.11.2002	Górnośląski Bank Gospodarczy S.A. z siedzibą w Katowicach Oddział w Krakowie	skarga GI-DS-430/335/02
195.	04-05.11.2002	Provident Polska S.A. z siedzibą w Warszawie	w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/160/02
196.	04-08.11.2002	EGB Investment S.A. z siedzibą w Bydgoszczy	z urzędu
197.	06-07.11.2002	Polska Telefonía Komórkowa Centertel Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/306/02
198.	13.11.2002	Główny Urząd Statystyczny z siedzibą w Warszawie	w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/190/02
199.	13-14.11.2002	Cetelem Polska Expansion S.A. z siedzibą w Warszawie	w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/153/02
200.	18-20.11.2002	PEDiZ Sp.z o.o. z siedzibą w Zielonej Górze	skarga GI-DS-430/382/02
201.	21-22.11.2002	Urząd Miejski w Zielonej Górze	skarga GI-DS-430/382/02
202.	19-20.11.2002	Okręgowy Inspektorat Pracy Państwowej Inspekcji Pracy w Bydgoszczy	skarga GI-DS-430/656/02
203.	21-22.11.2002	Call Center Poland S.A. z siedzibą w Warszawie	w związku z kontrolami GI-DIS-K-411/173/02 GI-DIS-K-411/174/02
204.	25-27.11.2002	Beverly Hills Video S.A. Salon z siedzibą w Gdańsku	w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/184/02
205.	25-27.11.2002	GE Capital Bank S.A. siedzibą w Gdańsku	skarga GI-DS-430/556/02

Lp.	Data kontroli	Podmiot i miejsce kontroli	Inicjatywa kontroli
206.	03-06.12.2002	Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A. Inspektorat w Nowym Sączu	skarga GI-DS-430/421/02
207.	02-06.12.2002	Agencja Ubezpieczeniowa Halina Klehr i Wacław Klehr „Alfa” s. c. z siedzibą w Nowym Sączu	skarga GI-DS-430/421/02
208.	28.11.2002	Biuro Turystyczno – Handlowe „Gama” z siedzibą w Skierniewicach	skarga GI-DS-430/592/02
209.	03-04.12.2002	Direct Communication Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/510/02
210.	03-05.12.2002	Gymnasion Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/580/02
211.	03-04.12.2002	Marks & Spencer Franchise Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/608/02
212.	09-12.12.2002	Urząd Statystyczny w Łodzi	w związku z kontrolą GI-DIS-K-411/190/02
213.	09-13.2002	Bank Handlowy S.A. z siedzibą w Warszawie	Skargi GI-DS-430/467/02 GI-DS-430/559/02
214.	11-13.12.2002	MS Direct Sales Sp.z o.o. z siedzibą we Wrocławiu	skarga GI-DS-430/559/02
215.	16.12.2002 18.12.2002	Ventura Nova Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	wniosek DRZDO
216.	19-20.12.2002	Imagedoc Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie	w związku z kontrolami GI-DIS-K-411/173/02 GI-DIS-K-411/174/02
217.	16.12.2002 18.12.2002	Ventura Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	wniosek DRZDO
218.	12-13.12.2002	Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/378/01
219.	18-20.12.2002	Kompania Międzynarodowych Wydawnictw Medycznych Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	z urzędu
220.	18.12.2002	Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „Warta” S.A. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/369/02
221.	18.20-12.2002	Dom Dziecka w Chorzowie	skarga GI-DS-430/525/02
222.	17.12.2002	Polska Telefonia Komórkowa Centertel Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/378/02
223.	18-19.12.2002	Polkomtel S.A. z siedzibą w Warszawie	skarga GI-DS-430/378/02

Załącznik nr 2 Wykaz decyzji wydanych w postępowaniach pokontrolnych w 2002 r.

Lp.	Sygnatura akt	Podmiot kontrolowany	Decyzja
1.	GI-DIS-K-411/49/01	„MARDEL” M.Bandel z siedzibą w Szczecinie	GI-DEC-DIS-1/02 nakazująco – umarzająca
2.	GI-DIS-K-411/154/01	NetBroker Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-3/02 nakazująco – umarzająca
3.	GI-DIS-K-411/97/02	Urząd Miejski w Gdańsku	GI-DEC-DIS-4/02 umarzająca postępowanie w sprawie
4.	GI-DIS-K-411/147/01	Link System Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-5/02 umarzająca
5.	GI-DIS-K-411/148/01	JT International Company Poland Sp. z o. o. z siedzibą w Piasecznie	GI-DEC-DIS-6/02 umarzająca
6.	GI-DIS-K-411/165/01	Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia z siedzibą w Krakowie	GI-DEC-DIS-7/02 nakazująco – umarzająca
7.	GI-DIS-K-411/153/01	STU Ergo Hestia S.A. z siedzibą w Sopocie	GI-DEC-DIS-9/02 nakazująca
8.	GI-DIS-K-411/158/01	Przedsiębiorstwo Budowlano – Modernizacyjne „TECHMABUD” Sp. z o. o. z siedzibą w Bydgoszczy	GI-DEC-DIS-10/02 nakazująca
9.	GI-DIS-K-411/36/01	Stowarzyszenie Architektów Polskich z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-11/02 w części zmieniająca decyzję GI-DEC-DIS-135/01, w pozostałym zakresie utrzymująca w mocy
10.	GI-DIS-K-411/164/01	Agencja Doradztwa Personalnego „PERSONA” z siedzibą w Krakowie	GI-DEC-DIS-13/02 nakazująca
11.	GI-DIS-K-411/133/01	EEI Market Research Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-24/02 umarzająca
12.	GI-DIS-K-411/105/01	Radca Prawny Ludwik M. Żukowski Kancelaria Prawnicza Żukowski i Partnerzy z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-25/02 w części zmieniająca decyzję GI-DEC-DIS-197/01, w pozostałym zakresie utrzymująca w mocy
13.	GI-DIS-K-411/177/01 GI-DIS-K-411/192/01	Kings Travel Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-27/02 nakazująco – umarzająca

Lp.	Sygnatura akt	Podmiot kontrolowany	Decyzja
14.	GI-DIS-K-411/155/01	Towarzystwo Budownictwa Społecznego Praga Północ Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-28/02 nakazująca
15.	GI-DIS-K-411/174/01	„EXBRO” Sp. z o. o. z siedzibą w Kielcach	GI-DEC-DIS-29/02 nakazująca
16.	GI-DIS-K-411/168/01	„CARMEX” Sp. z o. o. z siedzibą w Raciborzu	GI-DEC-DIS-31/02 umarzająca
17.	GI-DIS-K-411/166/01	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej S.A. z siedzibą w Ostrowcu Świętokrzyskim	GI-DEC-DIS-32/02 nakazująco – umarzająca
18.	GI-DIS-K-411/24/02 GI-DIS-K-411/173/01	Bracia Strzelczyk Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-34/02 umarzająca
19.	GI-DIS-K-411/182/01	Poland.com S.A. z siedzibą we Wrocławiu	GI-DEC-DIS-35/02 nakazująca
20.	GI-DIS-K-411/171/01	Rheinwein Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Poznaniu	GI-DEC-DIS-38/02 nakazująca
21.	GI-DIS-K-411/7/02	Bank Spółdzielczy w Żąbkowicach Śląskich	GI-DEC-DIS-43/02 nakazująca
22.	GI-DIS-K-411/180/01	IC Automobile Poland Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-47/02 nakazująco – umarzająca
23.	GI-DIS-K-411/156/01	BIOTONIC Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-50/02 nakazująco – umarzająca
24.	GI-DIS-K-411/18/02	„ANMA” Biuro Nieruchomości z siedzibą w Lublinie	GI-DEC-DIS-54/02 umarzająca
25.	GI-DIS-K-411/160/01	Ipsos – Demoskop Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-57/02 nakazująco – umarzająca
26.	GI-DIS-K-411/9/02	Politechnika Rzeszowska z siedzibą w Rzeszowie	GI-DEC-DIS-63/02 nakazująco – umarzająca
27.	GI-DIS-K-411/13/02	Gryf Warszawa Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-70/02 umarzająca
28.	GI-DIS-K-411/169/01	Bankgesellschaft Berlin Polska S.A. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-71/02 umarzająca
29.	GI-DIS-K-411/136/01 GI-DIS-K-411/32/02 GI-DIS-K-411/61/02	Starkl Ogrodnik Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie	GI-DEC-DIS-72/02 umarzająca

Lp.	Sygnatura akt	Podmiot kontrolowany	Decyzja
30.	GI-DIS-K-411/101/01	TU ALLIANZ Życie Polska S.A. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-74/02 uchylająca w części decyzję GI-DEC-DIS-167/01, w pozostałym zakresie utrzymująca ją w mocy
31.	GI-DIS-K-411/14/02	Skandynawska Spółka Motoryzacyjna Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-76/02 nakazująca
32.	GI-DIS-K-411/42/02	Podlaska Regionalna Kasa Chorych z siedzibą w Białymstoku	GI-DEC-DIS-77/02 nakazująca
33.	GI-DIS-K-411/23/02	Warszawskie Przedsiębiorstwo Kontroli Parkingu Ulicznego „WAPARK” Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-78/02 umarzająca
34.	GI-DIS-K-411/10/02	„Polakina” Zbigniew Pazoła z siedzibą w Poznaniu	GI-DEC-DIS-84/02 nakazująca
35.	GI-DIS-K-411/181/01	Agencja Subskrypcyjna „GEA” z siedzibą we Wrocławiu	GI-DEC-DIS-85/02 nakazująco – umarzająca
36.	GI-DIS-K-411/55/01	Polska Korporacja Telewizyjna Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-86/02 umarzająca
37.	GI-DIS-K-411/6/02	Towarzystwo Finansowo-Inwestycyjne Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-87/02 nakazująco – umarzająca
38.	GI-DIS-K-411/3/02	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Polonia” z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-88/02 nakazująco – umarzająca
39.	GI-DIS-K-411/27/02	Biuro Obsługi Radiowej Sp. z o. o. z siedzibą w Poznaniu	GI-DEC-DIS-89/02 nakazująco – umarzająca
40.	GI-DIS-K-411/184/01	SOMERW Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-90/02 nakazująco – umarzająca
41.	GI-DIS-K-411/183/01	ZXY Sp. z o. o. z siedzibą w Otwocku	GI-DEC-DIS-95/02 umarzająca
42.	GI-DIS-K-411/50/00 GI-DIS-K-411/80/00 GI-DIS-K-411/32/01 GI-DIS-K-411/63/01	COID – System Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-99/02 nakazująco – umarzająca
43.	GI-DIS-K-411/187/01	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „KRYSTAD” z siedzibą w Bydgoszczy	GI-DEC-DIS-100/02 nakazująca
44.	GI-DIS-K-411/45/02	Bregger Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-101/02 nakazująco – umarzająca

Lp.	Sygnatura akt	Podmiot kontrolowany	Decyzja
45.	GI-DIS-K-411/109/01	Netia Telekom S.A. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-102/02 nakazująca
46.	GI-DIS-K-411/21/02	Apteka Prywatna z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-103/02 nakazująca
47.	GI-DIS-K-411/191/01	SERVISCO Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-106/02 nakazująco – umarzająca
48.	GI-DIS-K-411/187/01	Commercial Union Polska Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-105/02 umarzająca
49.	GI-DIS-K-411/185/01 GI-DIS-K-411/91/02	„Jedynka - Taxi” Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-109/02 umarzająca
50.	GI-DIS-K-411/67/02	Lasy Państwowe Nadleśnictwo Włodawa z siedzibą we Włodawie	GI-DEC-DIS-111/02 nakazująca
51.	GI-DIS-K-411/65/02	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Kliniczny nr 1 w Zabrze	GI-DEC-DIS-112/02 umarzająca
52.	GI-DIS-K-411/55/01	Areszt Śledczy w Bydgoszczy Prokuratura Okręgowa w Warszawie	GI-DEC-DIS-113/02 umarzająca
53.	GI-DIS-K-411/49/02	„AIKA”s.c. Katarzyna Liebner, Beata Zawadka – Biuro Doradztwa i Dochodzenia Odszkodowań Komunikacyjnych i Innych z siedzibą w Szczecinie	GI-DEC-DIS-114/02 umarzająca
54.	GI-DIS-K-411/58/02	osoba fizyczna	GI-DEC-DIS-118/02 odmowa udostępnienia informacji w sprawie
55.	GI-DIS-K-411/48/02 GI-DIS-K-411/62/02 GI-DIS-K-411/39/02	Związek Banków Polskich z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-119/02 nakazująco – umarzająca
56.	GI-DIS-K-411/36/02	Warszawska Fundacja „Warszawianka – Wodny Park” z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-125/02 nakazująco - umarzająca
57.	GI-DIS-K-411/184/01	SOMERW Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-126/02 utrzymująca w mocy decyzję GI-DEC-DIS-90/02
58.	GI-DIS-K-411/126/01 GI-DIS-K-411/170/01 GI-DIS-K-411/104/02	Telepizza Poland Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-127/02 umarzająca
59.	GI-DIS-K-411/56/02	Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej nr 1 z siedzibą w Rzeszowie	GI-DEC-DIS-131/02 nakazująca

Lp.	Sygnatura akt	Podmiot kontrolowany	Decyzja
60.	GI-DIS-K-411/53/02	Schronisko dla Zwierząt w Łodzi	GI-DEC-DIS-132/02 nakazująco – umarzająca
61.	GI-DIS-K-411/109/01	Netia Telekom S.A. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-133/02 uchylająca w całości decyzję GI-DEC-DIS-102/02 oraz umarzająca postępowanie w sprawie
62.	GI-DIS-K-411/58/02	BIGRAM S.A. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-134/02 nakazująco – umarzająca
63.	GI-DIS-K-411/30/02	P.H.Z. „AFATEX” – Alicja Furmankiewicz z siedzibą w Łodzi	GI-DEC-DIS-135/02 umarzająca
64.	GI-DIS-K-411/40/02 GI-DIS-K-411/41/02	Fundacja Studentów i Absolwentów Uniwersytetu Jagiellońskiego „Bratniak” z siedzibą w Krakowie	GI-DEC-DIS-138/02 nakazująco – umarzająca
65.	GI-DIS-K-411/40/02 GI-DIS-K-411/41/02	Uniwersytet Jagielloński z siedzibą w Krakowie	GI-DEC-DIS-139/02 nakazująco – umarzająca
66.	GI-DIS-K-411/47/02	Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-140/02 umarzająca
67.	GI-DIS-K-411/35/02	Berlitz Poland Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-141/02, nakazująco – umarzająca
68.	GI-DIS-K-411/83/02	Canal + Cyfrowy Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-143/02 nakazująca
69.	GI-DIS-K-411/112/02	Spółeczny Komitet Parkingowy w Warszawie	GI-DEC-DIS-144/02 umarzająca
70.	GI-DIS-K-411/145/02	Canal + Cyfrowy Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-145/02 nakazująco – umarzająca
71.	GI-DIS-K-411/32/02	„Profesjonalna Obsługa Przedsiębiorstw i Nieruchomości Enterprise & Property Consultants” Sp. z o. o. z siedzibą w Łodzi	GI-DEC-DIS-147/02 nakazująco – umarzająca
72.	GI-DIS-K-411/63/02	Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej w Gliwicach	GI-DEC-DIS-148/02 nakazująco – umarzająca

Lp.	Sygnatura akt	Podmiot kontrolowany	Decyzja
73.	GI-DIS-K-411/69/02	Barbara Mikołajewicz Willa „Jasna” z siedzibą w Czorsztynie	GI-DEC-DIS-149/02 nakazująca
74.	GI-DIS-K-411/11/02 GI-DIS-K-411/133/02	Apteka Panaceum z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-153/02 umarzająca
75.	GI-DIS-K-411/71/02	PricewaterhouseCoopers Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-154/02 umarzająca
76.	GI-DIS-K-411/126/02	Consultronix S.A. z siedzibą w Krakowie	GI-DEC-DIS-167/02 umarzająca
77.	GI-DIS-K-411/87/02	Quant Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-169/02 nakazująco – umarzająca
78.	GI-DIS-K-11/118/02	Przedsiębiorstwo Poligraficzno Wydawnicze „Modena” z siedzibą w Gdyni	GI-DEC-DIS-170/02 nakazująco – umarzająca
79.	GI-DIS-K-11/119/02	Główny Urząd Miar z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-171/02 umarzająca
80.	GI-DIS-K-411/131/02	Bertelsmann Media Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-173/02 nakazująca
81.	GI-DIS-K-411/22/02	Urząd Gminy Warszawa – Targówek z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-174/02 nakazująca
82.	GI-DIS-K-411/123/02	Komitet Badań Naukowych z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-175/02 nakazująco – umarzająca
83.	GI-DIS-K-411/83/02	Canal + Cyfrowy Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-182/02 utrzymująca w mocy decyzję GI-DEC-DIS-143/02;
84.	GI-DIS-K-411/167/02	Canal + Cyfrowy Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-183/02 utrzymująca w mocy decyzję GI-DEC-DIS-145/02
85.	GI-DIS-K-411/68/02	Andrzej Mikołajewicz Biuro Usługi Turystycznej „Czorsztyn” z siedzibą w Czorsztynie	GI-DEC-DIS-184/02 nakazująco – umarzająca

Lp.	Sygnatura akt	Podmiot kontrolowany	Decyzja
86.	GI-DIS-K-411/122/02	Lasy Państwowe Nadleśnictwo Koszęcin z siedzibą w Koszęcinie	GI-DEC-DIS-191/02 nakazująco – umarzająca
87.	GI-DIS-K-411/125/02	„Vadatus” Agencja Mienia i Ochrony Osób Ryszard Tambor z siedzibą w Katowicach	GI-DEC-DIS-192/02 nakazująco – umarzająca
88.	GI-DIS-K-411/2/02	Powiat Tomaszów Mazowiecki z siedzibą w Tomaszowie Mazowieckim	GI-DEC-DIS-193/02 umarzająca
89.	GI-DIS-K-411/2/02	Powiat Warszawski z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-194/02 umarzająca
90.	GI-DIS-K-411/2/02	Powiat Stalowowolski z siedzibą w Stalowej Woli	GI-DEC-DIS-195/02 umarzająca
91.	GI-DIS-K-411/2/02	Powiat Puławski z siedzibą w Puławach	GI-DEC-DIS-196/02 umarzająca
92.	GI-DIS-K-411/34/02	Gmina Pruszków z siedzibą w Pruszkowie	GI-DEC-DIS-197/02 nakazująca
93.	GI-DIS-K-411/140/02	Ministerstwo Infrastruktury w Warszawie	GI-DEC-DIS-198/02 umarzająca
94.	GI-DIS-K-411/117/02	„Wirtualna Polska” S.A. z siedzibą w Gdańsku	GI-DEC-DIS-201/02 nakazująca – umarzająca
95.	GI-DIS-K-411/22/02	Urząd Dzielnicy Targówek m. st. Warszawy	GI-DEC-DIS-203/02 uchylająca w części decyzję GI-DEC-DIS-174/02, w pozostałym zakresie utrzymująca w mocy zaskarżoną decyzję
96.	GI-DIS-K-411/133/02	„EURO-TAXI” Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-206/02 nakazująca
97.	GI-DIS-K-411/105/02	Wojewódzki Szpital Bródnowski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Warszawie	GI-DEC-DIS-207/02 nakazująco– umarzająca
98.	GI-DIS-K-411/131/02	Bertelsmann Media Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-208/02 utrzymująca w mocy decyzję GI-DEC-DIS-173/02 (nakazująca)
99.	GI-DIS-K-411/113/02	Polish Medical Mailing Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-209/02 nakazująco – umarzająca
100.	GI-DIS-K-411/143/02	DOMINET S.A. z siedzibą w Piasecznie	GI-DEC-DIS-210/02 nakazująco – umarzająca
101.	GI-DIS-K-411/103/02	Polymus BTL Agencja Reklamowa Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-211/02 umarzająca

Lp.	Sygnatura akt	Podmiot kontrolowany	Decyzja
102.	GI-DIS-K-411/157/02	Volksbank Leasing Polska S.A. z siedzibą we Wrocławiu	GI-DEC-DIS-212/02 nakazująca
103.	GI-DIS-K-411/154/02	Interia.pl. S.A. z siedzibą w Krakowie	GI-DEC-DIS-213/02 umarzająca
104.	GI-DIS-K-411/75/02	Migut Media Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-214/02 umarzająca
105.	GI-DIS-K-411/170/02	Nadleśnictwo Wichrowo z siedzibą w Wichrowie	GI-DEC-DIS-215/02 nakazująco – umarzająca
106.	GI-DIS-K-411/147/02	Iberia Motor Company S.A. z siedzibą w Piastowie	GI-DEC-DIS-218/02 nakazująco- umarzająca
107.	GI-DIS-K-411/162/02	Dem'a Promotion Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-220/02 nakazująca
108.	GI-DIS-K-411/156/02	Lubuskie Przedsiębiorstwo Handlowe „Mercur” Sp. z o. o. z siedzibą we Wrocławiu	GI-DEC-DIS-221/02 umarzająca
109.	GI-DIS-K-411/129/02	Volkswagen Leasing Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-227/02 nakazująco – umarzająca
110.	GI-DIS-K-411/40/02 GI-DIS-K-411/41/02	Uniwersytet Jagielloński z siedzibą w Krakowie	GI-DEC-DIS-228/02 uchylająca w części i umarzająca, w pozostałym zakresie utrzymująca w mocy decyzję GI-DEC-DIS-139/02
111.	GI-DIS-K-411/115/02	Eurodirect Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie	GI-DEC-DIS-229/02 umarzająca
112.	GI-DIS-K-411/141/02	„Klub Wakacyjny” Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-230/02 nakazująca
113.	GI-DIS-K-411/144/02	Centrum Sztuki Studio im. S. I. Witkiewicza z siedzibą w Warszawie Teatr Studio z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-233/02 nakazująca
114.	GI-DIS-K-411/164/02	C&T Marine Consultants Co. Ltd. Sp. z o. o. z siedzibą w Gdyni	GI-DEC-DIS-234/02 nakazująco – umarzająca
115.	GI-DIS-K-411/145/02	Gmina Jelenia Góra z siedzibą w Jeleniej Górze	GI-DEC-DIS-235/02 nakazująco – umarzająca
116.	GI-DIS-K-411/159/02	Falck Sezam Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie	GI-DEC-DIS-238/02 nakazująco – umarzająca

Załącznik nr 3 Zestawienie statystyczne Departamentu Rejestracji Zbiorów Danych Osobowych za rok 2002.

Liczba zgłoszeń do rejestracji	1342
Liczba zarejestrowanych zbiorów danych osobowych	2407
Liczba aktualizacji dokonanych w trybie art. 41 ust. 2 ustawy	1720
Liczba pism wysłanych w prowadzonych postępowaniach wyjaśniających	3290
Liczba pism informujących o zwolnieniu z obowiązku rejestracji	196
Liczba pism informujących o zgłoszeniu zbioru danych osobowych przez podmiot nieuprawniony	875

Załącznik nr 4 Współpraca międzynarodowa – udział Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w międzynarodowych konferencjach i spotkaniach, konferencje zorganizowane przez Generalnego Inspektora

1. **Wizyta Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych oraz pracowników Biura GIODO w Biurze Federalnego Rzecznika Ochrony Danych Osobowych, Berlin** (Niemcy), 18 lutego 2002 r.
2. 32 spotkanie Grupy Roboczej Art. 29 ds. Ochrony Danych, Bruksela (Belgia), 21 – 22 lutego 2002 r. (udział Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych).
3. 9 spotkanie Grupy Koordynacyjnej w ramach Grupy do spraw Projektów w Obszarze Ochrony Danych Osobowych Rady Europy, Strasburg (Francja), 25 – 27 lutego 2002 r. (udział Dyrektora Departamentu Informatyki).
4. Spotkanie z Czeskim Rzecznikiem Ochrony Danych Osobowych, Praga (Czechy), 5 marca 2002 r. (udział Generalnego Inspektora oraz Dyrektora Departamentu Informatyki).
5. Spotkanie informacyjne w sprawie przeglądów oceniających zdolność instytucjonalną do wdrażania i stosowania prawa (tzw. peer reviews), Bruksela (Belgia), 25 marca 2002 r. (udział Dyrektora Departamentu Informatyki).
6. II Spotkanie Rzeczników Ochrony Danych Osobowych z Europy Środkowej i Wschodniej, Praga (Czechy), 12 – 13 kwietnia 2002 r. (udział Generalnego Inspektora oraz Dyrektora Departamentu Informatyki).
7. Międzynarodowa Konferencja „Ochrona prywatności – granice prywatności” zorganizowana przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, Sopot (Polska), 18 – 19 kwietnia 2002 r.
8. Wiosenna Konferencja Europejskich Rzeczników Ochrony Danych Osobowych, Bonn (Niemcy), 25 – 26 kwietnia 2002 r. (udział Rzecznika Prasowego GIODO oraz Dyrektora Departamentu Informatyki).
9. 33 spotkanie Grupy Roboczej Art. 29 ds. Ochrony Danych, Bruksela (Belgia), 29 – 30 maja 2002 r. (udział Generalnego Inspektora).
10. Udział Generalnego Inspektora w uroczystościach, z okazji jubileuszu 25-lecia funkcjonowania niemieckiej federalnej ustawy o ochronie danych osobowych, zorganizowanych w Berlinie przez Federalnego Rzecznika Ochrony Danych Osobowych, 11 czerwca 2002 r.

11. Spotkanie Grupy Koordynacyjnej w ramach Grupy do spraw Projektów w Obszarze Ochrony Danych Osobowych Rady Europy (CJ-PD-GC), Strasburg (Francja), 11 – 13 czerwca 2002 r. (udział Dyrektora Departamentu Informatyki).
12. Uroczystość otwarcia Europejskiej Akademii Wolności Informacji i Ochrony Danych, Berlin (Niemcy), 17 czerwca 2002 r. (udział Generalnego Inspektora).
13. Spotkanie z przedstawicielami Wspólnego Organu Nadzorczego Europolu (JSB Europol) i organów ochrony danych z krajów trzecich oraz Rady Nadzorczej Interpolu, Bruksela (Belgia), 26 czerwca 2002 r. (udział Generalnego Inspektora).
14. 34 spotkanie Grupy Roboczej Art. 29 ds. Ochrony Danych, Bruksela (Belgia), 1 – 2 lipca 2002 r. (udział Generalnego Inspektora).
15. **Udział Generalnego Inspektora** w Sommerakademie 2002, konferencji zorganizowanej przez Niezależne Centrum Ochrony Danych Landu Schleswig-Holstein (Unabhängiges Landeszentrum für Datenschutz Schleswig-Holstein) w Kilonii (Niemcy) zatytułowanej „Nasze prawo do anonimowości”, 26 sierpnia 2002 r.
16. Spotkanie partnerów Projektu Wirtualne Biuro Ochrony Danych Osobowych zorganizowane przez Niezależne Centrum Ochrony Danych Landu Schleswig-Holstein w Kilonii (Niemcy), 27 sierpnia 2002 r. (udział Dyrektora Departamentu Informatyki).
17. 24 Międzynarodowa Konferencja Rzeczników Ochrony Danych Osobowych, Cardiff (Wielka Brytania), 9 – 11 września 2002 r. (udział Generalnego Inspektora, Dyrektora Departamentu Skarg oraz Dyrektora Departamentu Informatyki).
18. Konferencja pt. „Wdrażanie Dyrektywy 95/46/WE”, Bruksela (Belgia), 30 września – 1 października 2002 r. (udział Generalnego Inspektora).
19. 35 spotkanie Grupy Roboczej Art. 29 ds. Ochrony Danych, Bruksela (Belgia), 2 – 3 października 2002 r. (udział Generalnego Inspektora).
20. Spotkania plenarne komitetów CJ-PD (komitet, który zajmuje się ochroną danych osobowych) oraz T-PD (Komitet Konsultacyjny Konwencji nr 108, powołany w sprawie ochrony osób indywidualnych z uwagi na automatyczne przetwarzanie danych osobowych), Strasburg (Francja), 7 – 11 października 2002 r. (udział Dyrektora Departamentu Informatyki).
21. Obrady Członków Wspólnego Organu Nadzorczego Europolu (JSB Europol) oraz Rzeczników Ochrony Danych Osobowych współpracujących z Europolem, Haga (Holandia), 11 października 2002 r. (w szkoleniu uczestniczył Generalny Inspektor wraz z pracownikami Biura GODO).

22. **4 Międzynarodowa** Konferencja INFOBALT „Społeczeństwo informacyjne 2002” oraz 3 spotkanie Rzeczników Ochrony Danych Osobowych z Europy Środkowej i Wschodniej, Wilno (Litwa), 21 – 22 października 2002 r. (udział Generalnego Inspektora, Dyrektora Departamentu Skarg oraz Dyrektora i inspektora Departamentu Informatyki).
23. 32 spotkanie międzynarodowej Grupy Roboczej zajmującej się ochroną danych osobowych w telekomunikacji, Berlin (Niemcy). 11 – 12 listopada 2002 r. (udział Dyrektora Departamentu Informatyki).
24. 26 Konferencja DAFTA, Kolonia (Niemcy), 21 – 22 listopada 2002 r. (udział Generalnego Inspektora).
25. VI Warsztaty poświęcone rozpatrywaniu skarg, Berlin (Niemcy), 25 – 26 listopada 2002 r. (udział Generalnego Inspektora).
26. 36 spotkanie Grupy Roboczej Art. 29 ds. Ochrony Danych, Bruksela (Belgia), 27 – 28 listopada 2002 r. (udział Generalnego Inspektora).
27. Międzynarodowa Konferencja „Ochrona prywatności: koszty i możliwości”, Rzym (Włochy), 5 – 6 grudnia 2002 r. (udział Generalnego Inspektora).
28. Konferencja dotycząca wyzwań i problemów, przed jakimi stoją nowo powstałe organy ochrony danych osobowych, Madryt (Hiszpania), 12 – 13 grudnia 2002 r. (udział Generalnego Inspektora oraz Dyrektora Departamentu Skarg).